

ဣန္ဒာဿ နိဒါန်း

ကမ္ဘာလူထု၏ ယဉ်ကျေးမှု အသီးအသီးသည် ကမ္ဘာလူထု၏ စာပေအသီးအသီးပေါ်မှာ တည်နေ၏စာပေအမြဲအစွဲမရှိသောလူမျိုးစု တခုသည်ယဉ်ကျေးမှု အမြဲအစွဲ မရှိနိုင်ချေ။

ကမ္ဘာ့ဇာတ်ခုံတွင် ရှုစားလော့

အကြင် လူမျိုးတို့မှာ အခိုင်အမာ စာပေမရှိ၊ ထိုလူမျိုးတို့ကား ရေမှော်ကဲ့သို့ ပေါ်ပင် ခေတ်စားရာစာပေသို့ လိုက်ပါလျက် ထိုခေတ် စာပေ အတိုင်း သူတပါး၏ ယဉ်ကျေးမှုကို ကိုယ့်ယဉ်ကျေးမှု ထင်စားကာပြင်ဆင်သွားကြရလေသည်။ ထိုစာပေခေတ်တိမ် မြှုပ်၍ အခြား စာပေတခု ပေါ်လာပြန်လျှင်လည်း ထိုစာပေ အတိုင်း ယဉ်ကျေးမှု အသစ်ထွင်ကာ ပြင်ဆင် သွားရပေဦးမည်။ ဤသို့ ယဉ်ကျေးမှု လမ်းစဉ်လျား နေခြင်းကား ခိုင်မြဲသော စာပေ အတိ အကျမရှိသောကြောင့်ဖြစ်ရာ တချိန်သော အခါတွင် ထိုလူမျိုးစုသည် ကမ္ဘာ့ဇာတ်ခုံအောက်၌ အပျောက်ရိုက်ခြင်းကို ခံသွားရပေလိမ့်မည်။

ကိုယ့်စာပေကို လေးစားပါ

ရှေ့ခေတ် မြန်မာမျိုးချစ် ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးတို့သည် မိမိတို့ လူမျိုး ဘာသာ စာပေ ယဉ်ကျေးမှု၊ ဗလင်္ဂါးကန် ပြည့်ဝမှုကို မြော်မှန်းလျက် ဗုဒ္ဓနုတ်တော်ထွက် လောကီ လောကုတ္တရာ လိုရာရ စာပေများနှင့် လောကကြောင်း မှတ်ဖွယ် ယဉ်ကျေးမှု စာပေများကို ငယ်ရွယ်သူ များနှင့် ကြည့်ရှု ကျက်မှတ် လိုသူများ အလွယ်တကူ ဖြစ်စေရန် ပေတွင် ရေးမှတ်ခဲ့ကြသည်။ ထိုအချိန်ကလည်း မြန်မာ့ရှေ့ပိုင်း ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးတို့သည် တတ်အားသမျှ တဆင့်မှတဆင့်ပေ ပရပိုက် များဖြင့် ရေးကူး ဖြန့်ဖြူးခဲ့ကြလေသည်။

(၁)

ဣန္ဒာသယ နိဒါန်း

ထိုစာပေကိုရရှိသူများကလည်းမိမိတို့အမျိုးပိုင် ဘာသာ ပြန့်ပွား လာရေးကို မြှော်မှန်းလျက် ဆိုင်ရာ ဆိုင်ရာ သူများ အားလည်း လေးစား သင်ယူ စေခဲ့လေသည်။

ယနေ့အချိန်သည် လွတ်လပ်သော ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော်တွင် ဤ ဆယ်စောင်တွဲ စသောစာပေ များကို ဗလင်္ဂါတန် ရုပ်လုံးပေါ် ရန်အတွက် မည်သည့် နည်းနှင့်မျှ လျစ်လျူ ရှုမထား နိုင်သော အချိန်ဖြစ်သည်။

ရှေ့တချိန်က ဤဆယ်စောင်တွဲ စသောစာပေသည် ဗုဒ္ဓဘာသာ ဘုန်းတော်ကြီးများ၏ ကျောင်းသားလက်တွင်သာ ပျော်ပိုက် နေခဲ့ ရသည်။ လောကဓာတ် ကျောင်းသူ-ကျောင်းသား များကား ထိုစာ ပေကို စိတ်ပါဝင်စားခြင်း မရှိခဲ့ကြ။ ပြည်ပိုင်အစိုးရကလည်း အား ပေးသမှု မွမ်းမံခြင်းလည်း မပြုခဲ့။

ဒုတိယ ကမ္ဘာ့စစ်မီး ငြိမ်းအေးပြီးနောက်ပိုင်းတွင် ကမ္ဘာလူထု ကြီးသည် အသီးသီး ကိုယ်ပိုင်လွတ်လပ်ရေး ရလာကြသည်။

ကိုယ့်လူမျိုးအတွက် ဗလင်္ဂါတန် ပြည့်ဝရေး စာပေကိုလည်း ရှာလာကြသည်။ နိမ့်ကျသော စာရိတ္တဗလကိုလည်း အမြန်ဆုံးနည်း ဖြင့် ပြန်လည်တည်ဆောက် နေကြသည်။

ထိုလွတ်လပ်ရေးရ တိုင်းပြည်များတွင် မြန်မာ ပြည်ထောင်စု လည်း အပါအဝင်ဖြစ်ရာ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော် အစိုးရနှင့် မြန်မာလူထုကြီးသည်ကိုယ်အမျိုးအတွက် ဤဆယ်စောင်တွဲ စသော စာပေများကို လေးစားလာကြရပြီ မဟုတ်လော။

မိရကတ် တိုက်ကြီးများက အရေးမထားခဲ့

ပေခေတ်မှ ပုံနှိပ်ခေတ်သို့ ရောက်သောအခါ ရှေးပညာရှိကြီး တို့၏ ရေးမှတ်ခဲ့သော စာပေအစိတ်အပိုင်းများကို ပေါင်းစပ်၍ အတွဲ အရှိကို မှတ်သားကာ ၁၀-စောင်တွဲ ၁၂-စောင်တွဲ ၁၅-စောင်တွဲ စသည်ဖြင့် လူမျိုးခြား ပုံနှိပ်တိုက်များနှင့် အမျိုးသား ပုံနှိပ်တိုက် ငယ်များက ရိုက်နှိပ်ဖြန့်ဖြူး ရောင်းချခဲ့ကြ လေသည်။ ပေစာရေး၏ လက်ရေး မူအတိုင်း ရိုက်နှိပ်သည်ဖြစ်ရကား ကျပေါက်ချွတ်ယွင်း

ဣန္ဒာသယ နိဒါန်း

ချက် အများအပြား ပါရှိလေသည်။ ထိုဆယ်စောင်တွဲ စသော စာပေများသည် မြန်မာ့ ယဉ်ကျေးမှုရှုလုံးဖော် စာပေ ဖြစ်သည့်ပြင် ဗလငါးတန် ပြည့်စုံရေး ကျင့်ထုံးဥပဒေလည်း ဖြစ်ရာ ဤမျှ မြန်မာ့ ယဉ်ကျေးမှုတွင် အရေးပါလှသော စာပေ ဖြစ်လင့်ကစား ပိဋကတ် ပုံနှိပ်တိုက် ကြီးများက ရိုက်နှိပ်ခြင်း နည်းပါး၍ မျက်နှာ ယွဲခဲ့ သည်သာ များလေသည်။

ပြင်ဆင်မှု မရှိသော လုံမပျိုသို့

သို့ဖြစ်သောကြောင့် နိုင်ငံခြားသားပိုင် ပုံနှိပ်တိုက်များနှင့် အမျိုး သားပိုင် ပုံနှိပ်တိုက်ငယ်များမှ အကြိမ်ကြိမ် ရိုက်နှိပ်၍ တိုင်းပြည်သို့ ယုတ်ဝေဖြန့်ဖြူးခဲ့သောထိုဆယ်စောင်တွဲစသောစာပေမှာ ပြင်ဆင်မှု လုံးဝ မရှိသော လုံမပျိုကဲ့သို့ မှားယွင်း ချွတ်ချော် ချေးညော် သဖွယ် ဖြစ်သော အရာ မြောက်မြားစွာ ပါရှိလေသည်။ ဤသို့ ပါရှိရခြင်းမှာ ငွေကြေး အကုန် အကျခံ၍ ပါဠိမြန်မာ၌ ကျမ်းကျင်လိမ္မာသော ဆရာများမထားနိုင်သောကြောင့် ဖြစ်လေသည်။

ဣန္ဒာသယ တိုက်ရှင်၏ ဆန္ဒ

သို့ဖြစ်၍ ဣန္ဒာသယ ပိဋကတ် ပုံနှိပ်တိုက်ရှင်၏ ဆန္ဒမှာ မြန်မာ့ ယဉ်ကျေးမှု နှင့် ဗလငါးတန် ပြည့်စုံရေး ကျင့်ထုံး ဖြစ်သော ဆယ်စောင်တွဲစသည်ကို ပိဋကတ် ပုံနှိပ်တိုက်ကြီးတခု ဖြစ်စေကာမူ မရိုက်နှိပ်ဘဲ သျစ်လျူရှု၍ မထားလိုချေ။ မူကောင်း မူမှန် ဖြစ်သော ဆယ်စောင်တွဲ စသည်ကို မြန်မာ့လူထုလက်ထဲသို့ ဆွဲထည့်ပေးရန် ထက်သန် ပြင်းပြလျက် ရှိ၏။

သို့အတွက်ဆယ်စောင်တွဲစသည်ပါဗုဒ္ဓနုတ်တော်ထွက် ပါဠိဟော် များကို သံဂါယနာ ခြောက်ကြိမ်တင်ပါဠိတော်များနှင့် တသားတည်း ညီညွတ်စေလျက် ထိုပါဠိတော်၏ နိဿယပြန် နံစောင်များကိုလည်း ဈေးမပျက်ရှုကွက် သန့်ရှင်းစေကာအရေးပါသော ဈေးပညာရှိကြီး တို့၏ ဆုံးမချက် အဝဝတို့ကိုလည်း ဆိုလိုရင်းအာဘော်ကျအောင်

(ဃ)

ဣန္ဒြာဿယ နိဒါန်း

မူအရပ်ရပ်ဖြင့် တည်းဖြတ် ပြင်ဆင်လျက် မြန်မာ့ အညွန့်အညွှောက် ဖြစ်သော ကျောင်းတော်သူ ကျောင်းတော်သားများနှင့် သုတေသီ မြန်မာ့လူထုကြီး တရပ်လုံး အဘို့ ကျွန်ုပ်တို့ ရန်ကုန်မြို့ ၁၁၃- ၂၄-လမ်း၊ ဣန္ဒြာဿယ ဝိဇ္ဇာကောသိ ပုံနှိပ်စိုက်နှိပ် ရိုက်နှိပ်အပ်သည် ဖြစ်ပါကြောင်း။

ဦးထွန်းသိန်း
ဓမ္မာစရိယ။

မာတိကာ

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာနံပါတ်
၁။	မင်္ဂလာသုတ် ပါဠိတော်	၁
	မင်္ဂလာသုတ် အနက်	၂
	မင်္ဂလာတရား သုံးဆဲ့ရှစ်ပါး သရုပ်	၇
	မင်္ဂလာသုတ် အမေးအဖြေ	၉
	မင်္ဂလာသုတ်၌ အထူးမှတ်ရန် အဓိပ္ပါယ်	၁၀
	မင်္ဂလာသံပေါက်	၂၀
၂။	အပြင်အောင်ခြင်း ရှစ်ပါးပါဠိ	၂၁
	အပြင်အောင်ခြင်း ရှစ်ပါးအနက်	၂၂
၃။	အတွင်းအောင်ခြင်း ရှစ်ပါးပါဠိ	၂၅
	အတွင်း အောင်ခြင်းရှစ်ပါး အနက်	၂၆
၄။	ရတနာရွှေမျိုဦးပါဠိ	၂၉
	ရတနာရွှေမျိုဦး အနက်	၃၀
၅။	နမက္ကာရပါဠိ	၃၄
	နမက္ကာရ အနက်	၃၉
၆။	လောကနိတိပါဠိ	၅၂
	လောကနိတိ အနက်	၆၆
၇။	ပရိတ်ကြီးပါဠိတော်	၁၀၁
	ပရိတ်ကြီး အနက်	၁၁၉
၈။	ပုတ္တေဝါဒ ဆုံးမစာ	၁၅၉
၉။	လောကသာဓက ဆုံးမစာ	၁၇၉
၁၀။	အနုသာဓက ဆုံးမစာ	၁၉၄

(စ)

မာတိကာ

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာနံပါတ်
၁၁။	ဘိုးသူတော် ဦးနု စကားပုံ	.... ၂၀၅
၁၂။	သိင်္ဂါလောဝါဒသုတ် ကျင့်ဝတ်လင်္ကာ	.... ၂၀၇
၁၃။	ကဗျာသဘရတ္ထသင်္ဂဟ သတ်ပုံ	.... ၂၁၁
၁၄။	ဆ ကာရန္တိနယ သတ်ပုံ	.... ၂၄၄
၁၅။	ဘ နှင့် ဗ, ရေးပုံလင်္ကာ	.... ၂၆၁

၁-မင်္ဂလသုတ် ပါဠိတော်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ

- ၁။ ယံ မင်္ဂလံ နှိဒသဟိ၊ စိန္တယိံသု သ-ဒေဝကာ။
သောတ္တာနံ နာဓိ-ဂစ္ဆန္တိ၊ အဋ္ဌတိံသဉ္စ မင်္ဂလံ။ ။
- ၂။ ဒေသိတံ ဒေဝ-ဒေဝေန၊ သဗ္ဗ ပါပ ဝိနာသနံ။
သဗ္ဗလောက-ဟိတက္ကာယ၊ မင်္ဂလံ တံ ဘဏ္ဍာမ ဟေ။ ။
- ၃။ ဇေ မေ သုတံ၊ ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ
ဇေတဝနေ အနာထဝိဇ္ဈိကဿ အာရာမေ၊ အထခေါ အညတရာ
ဒေဝတာ အဘိက္ကန္တာယ ရတ္တိယာ အဘိက္ကန္တဝဏ္ဏော ကေဝလကပ္ပံ
ဇေတဝနံ ဩဘာသေတွာ။
- ၄။ ယေန ဘဂဝါ၊ တေနုပသင်္ကမိ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ
အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ အဋ္ဌာသိ၊ ဧကမန္တံ ဌိတာခေါ သာဒေဝတာ
ဘဂဝန္တံ ဂါထာယ အဇ္ဈာဘာသိ။ ။
- ၅။ ဗဟူ ဒေဝါ မနုဿာစ၊ မင်္ဂလာနိ အစိန္နယံ။
အာကင်္ခမာနာ သောတ္တာနံ၊ ဗြူဟိ မင်္ဂလံ မုတ္တမံ။ ။
- ၆။ အသေဝနာစ ဗာလာနံ၊ ပဏ္ဍိတာနဉ္စ သေဝနာ။
ပူဇာစ ပူဇနေယျာနံ၊ ဧတံ မင်္ဂလ မုတ္တမံ။ ။
- ၇။ ပတိရူပ ဒေသဝါသောစ၊ ပုဗ္ဗေစ ကတ ပုညတာ။
အတ္တသမ္မာ ပဏ္ဍိစ၊ ဧတံ မင်္ဂလ မုတ္တမံ။ ။
- ၈။ ဗာဟုဿစူဠံ သိပ္ပဉ္စ၊ ဝိနယောစ သုသိက္ခိတော။ ။
သုဘာသိတာစ ယာဝါစာ၊ ဧတံ မင်္ဂလ မုတ္တမံ။

- ၉။ မာတာဝိတု ဥပဋ္ဌာနံ၊ ပုတ္တဒါရဿ သင်္ဂဟော။
အနာကုလာစ ကမ္မန္တာ၊ ဇေတံ မင်္ဂလ မုတ္တမံ။ ။
- ၁၀။ ဒါနုဉ္စ ဓမ္မစရိယာစ ဉာဏကာနုဉ္စ သင်္ဂဟော။ ။
အနာဇ္ဇာနိ ကမ္မာနိ၊ ဇေတံ မင်္ဂလ မုတ္တမံ။ ။
- ၁၁။ အာရုတိ ဝိရုတိ ပါပါ၊ မဇ္ဇပါနာစ သံယ ခမာ။
အပ္ပမာဒေါစ ဓမ္မေသု၊ ဇေတံ မင်္ဂလ မုတ္တမံ။ ။
- ၁၂။ ဂါရုဓေါစ နိပါတောစ၊ သန္တုဠိစ ကတညုကာ။
ကာလေန ဓမ္မဿ ဝဏံ ဇေတံ မင်္ဂလ မုတ္တမံ။ ။
- ၁၃။ ခန္တိစ သောဝစသကာ၊ သမဏာနုဉ္စ ဒဿနံ။
ကာလေန ဓမ္မသာကန္တာ၊ ဇေတံ မင်္ဂလ မုတ္တမံ။ ။
- ၁၄။ ကပေါစ ဗြဟ္မစရိယဉ္စ အရိယသတ္တာန ဒဿနံ။
နိဗ္ဗာန သမ္ဘိတိရိယာစ ဇေတံ မင်္ဂလ မုတ္တမံ။
- ၁၅။ ဗုဒ္ဓဿ လောကဓမ္မေဟိ၊ ဝိတ္တံ ယယာ န ကမ္ပတိ။
အသောကံ ဝိရုဇံ ခေမံ၊ ဇေတံ မင်္ဂလ မုတ္တမံ။ ။
- ၁၆။ ဗုဒ္ဓာဒိသာနံ ကတ္တာနု၊ သပ္ပတ္တ မပ္ပရာဇိကာ။
သပ္ပတ္တ သောတ္ထိံ ဝန္တန္တိ၊ တံ ဘေသံ မင်္ဂလ မုတ္တမံ။ ။

၁-မင်္ဂလသုတ်အနုကိ

၁။ သ-ဒေဝကာနုတ်နှင့် တကွသော လူတို့သည်။ ယံမင်္ဂလံ၊ အဋ္ဌင်မင်္ဂလာတရားတော်ကို။ ဧဒိသဟိ၊ တသို့နှစ်နှစ်တို့ကာလပတ်လုံး။ စိန္တယိံသု ကြံကြကုန်၏။ သောတ္တာနံ၊ မီးပွားချမ်းသာခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော။ အဋ္ဌတံသံ သုံးဆွဲရှစ်ပါး အပြားရှိသည်လည်း ဖြစ်သော။ ယံမင်္ဂလံ၊ ယိုမင်္ဂလာတရားတော်ကို၊ နာမိဝန္တန္တိ-နာမိဝန္တန္တိ ဇော၊ မယိနိုင်ကုန်သာလျှင်ကတည်း။

၂။ ဒေဝ-ဒေဝနုတ်တကာသို့ထက် မြတ်သော ဝိသုဒ္ဓိနုတ် ဖြစ်တော်မူသော ဘုရားသခင်သည်။ သပ္ပလောက-ဟိတက္ကာယ၊ အလုံးစုံသော သပ္ပာယ်လောက၏ အမီးအပွားအလျှင်ရှိ။ ဒေသိယံ၊ ဟောတော်မူအပ်သော။ သပ္ပပါပဝိနာသနံ၊ အလုံးစုံသော မကောင်းမှုကို ပယ်ဖျောက်ပေတတ်ထသော။ တံမင်္ဂလံ၊ ယိုမင်္ဂလာတရားတော်ကို။ ဟေ သူတော်ကောင်းတို့။ မယံ ဝါတို့သည်။ ဘဏာမ၊ ရှုတ်ကြကုန်အံ့။

၃။ ဘန္တေ-ကဿပ၊ အရှင်မဟာကဿပ။ ဣဒံသုတ္တံ၊ ဤမဟာ
 မင်္ဂလာသုတ်တော်ကို။ မေ-မယာ အာနန္ဒဏ္ဍေရေန၊ အကျွန်ုပ် အာနန္ဒာ
 မထေရ်သည်။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ သမ္ပုခါ၊ မျက်မှောက်
 တော်မှ။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ သုတံ၊ ကြားလိုက်ရ၏။ ဥပလက္ခိတံ၊ မှတ်လိုက်ရ၏။
 ဥပခာရိတံ၊ ဆောင်လိုက်ရ၏။ ဧကံ၊ တပါးသော။ သမယံ၊ အခါ၌။ ဘဂ
 ဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ သာဝတ္ထိယံ၊ သာဝတ္ထိပြည်၌။ အနာထပိဏ္ဍိ-
 ကဿ၊ အနာထပိဏ်သေဋ္ဌေး၏။ အာရာမေ၊ နှလုံးမွေ့လျော် ပျော်ဘွယ်
 ရာဖြစ်သော။ ဇေတဝနေ၊ ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌။ ဝိဟရတိ၊ နေ
 တော်မူ၏။ အထခေါ၊ ထိုသို့နေတော်မူသောအခါ၌။ အညတရာ၊ အမျိုး
 အမည် အားဖြင့် မထင်ရှားသော။ ဒေဝတာ၊ နတ်သားသည်။ အ
 တိက္ကန္တယ၊ ညဉ့်ဦးယံလွန်ပြီးသော။ ရတ္တိယာ၊ သန်းခေါင် အခါ၌။
 အဘိက္ကန္တဝဏ္ဏာ၊ အလွန်နှစ်လိုဘွယ်သော အဆင်းရှိသည်ဖြစ်၍။ ဧက
 ဝလကပ္ပံ၊ အလုံးစုံသော။ ဇေတဝနံ၊ ဇေတဝန်ကျောင်းတော်ကို။ ဩ
 ဘာသေတွာ၊ ကိုယ်ရောင်ကိုယ်ဝါဖြင့် ထွန်းလင်းစေဦး၍။

၄။ ယေန၊ အကြင်အရပ်၌။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသခင်သည်။
 အတ္ထိ၊ ရှိတော်မူ၏။ တေန၊ ထိုဘုရားရှိတော်မူရာအရပ်သို့။ ဥပသင်္ကမိ၊
 ကပ်လေ၏။ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ ကပ်လေပြီး၍။ ဘဂဝန္တံ၊ မြတ်စွာဘုရား
 သခင်ကို။ အဘိဝါဒေတွာ၊ အလွန်ရှိသေစွာ ရှိခိုးဦး၍။ ဧကမန္တံ၊ တင့်
 အပ်လျောက်ပတ်သောအရပ်၌။ အဋ္ဌာသိ၊ ရပ်လေ၏။ ဧကမန္တံ၊ တင့်
 အပ်လျောက်ပတ်သော အရပ်၌။ ဌိတာခေါ၊ ရပ်ပြီးသော။ သာဒေဝ
 တာ၊ ထိုနတ်သားသည်။ ဘဂဝန္တံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို။ ဂါထာယ၊ ဂါထာ
 ဖြင့်။ အဇ္ဈဘာသိ၊ ဤသို့ နားတော်လျှောက်ပေ၏။

၅။ ဘန္တေ-ဘဂဝါ၊ ဘုန်းတော်ကြီးသော အရှင်ဘုရား။ ဗဟူ၊
 များစွာကုန်သော။ ဒေဝါစ၊ နတ်တို့သည်၎င်း။ မနုဿာစ၊ လူတို့သည်
 ၎င်း။ သောဏ္ဏာနံ၊ စင်ကြယ်စွာသော။ နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို။ အာ
 ကင်္ဂမာနာ၊ လိုချင်တောင့်တကုန်သည်ဖြစ်၍။ မင်္ဂလာနိ၊ စီးပွားချမ်းသာ
 မြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော မင်္ဂလာတရားတော်တို့ကို။ ဣဒံသ
 ဟိ၊ ဘဆဲနှစ်နှစ်တို့ပတ်လုံး။ အစိန္တယံ၊ ကြံကြကုန်၏။ စိန္တယန္တပိ၊
 ကြံကြကုန်သော်လည်း။ နာမိဂစ္ဆန္တိ၊ မသိနိုင်ကုန်။ တံ၊ ထိုမင်္ဂလာ

တရားတော်မြတ်ကို။ တွံ၊ အရှင်ဘုရားသည်။ ဗြူဟိ၊ ဟောတော်မူပါလော့။

၆။ ဘော ဒေဝပုတ္တ၊ ဒိဋ္ဌိ နတ်သား။ ဗာလာနံ၊ သူမိုက်တို့ကို။ ယာအသောနာစ၊ အကြင်မဒ္ဓိဝဲ မဆည်းကပ်ရခြင်းသည်၎င်း။ ပဏ္ဍိတာနံ၊ ပညာရှိသောသူတို့ကို။ ယာသောနာစ၊ အကြင်ဒ္ဓိဝဲဆည်းကပ်ရခြင်းသည်၎င်း။ ပူဇနေယျာနံ၊ ပူဇော်ထိုက်သောသူတို့ကို။ ယာပူဇာစ၊ အကြင်ပူဇော်ရခြင်းသည်၎င်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဧတံ၊ ဤသုံးပါးသော တရားသည်လျှင်၊ ဥတ္တမံ၊ မြတ်စွာသော။ မင်္ဂလံ၊ မင်္ဂလာမည်၏ဟူ၍။ တွံ၊ သင်နတ်သားသည်။ ဂဏ္ဍာဟိ၊ မှတ်လေလော့။

၇။ ဘော ဒေဝပုတ္တ၊ ဒိဋ္ဌိ နတ်သား။ ပတိနူပဒေသဝါဒသာစ၊ တင့်အပ် လျောက်ပတ်သောအရပ်၌ နေရခြင်းသည်၎င်း။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေးဘဝ၌။ ကာပုညတာစ၊ မိမိပြုခဲ့ဘူးသောကောင်းမှုရှိသောသူ၏အဖြစ်သည်၎င်း။ အတ္တသမ္မာပဏိဓိစ၊ မိမိကိုယ်ကို ကောင်းစွာ ဆောက်တည်ရခြင်းသည်၎င်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဧတံ၊ ဤသုံးပါးသောတရားသည်လျှင်။ ဥတ္တမံ၊ မြတ်စွာသော။ မင်္ဂလံ၊ မင်္ဂလာမည်၏ဟူ၍။ တွံ၊ သင်နတ်သားသည်။ ဂဏ္ဍာဟိ၊ မှတ်လေလော့။

၈။ ဘော ဒေဝပုတ္တ၊ ဒိဋ္ဌိ နတ်သား။ ဗာဟုသစ္စဉ္စ၊ အကြားအမြင်များသော သူ၏အဖြစ်သည်၎င်း။ သိပ္ပဉ္စ၊ လက်မှုပညာ အစရှိသော အတတ်တို့ကို တတ်ရခြင်းသည်၎င်း။ သုသိက္ခိကော၊ ကောင်းစွာ သင်အပ်သော။ ပိနယောစ၊ ပိနည်းတရားသည်၎င်း။ သုဘာသိတာ၊ ကောင်းစွာ ဆိုအပ်သော။ ယာဝါစာစ၊ အကြင် စကားသည်၎င်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဧတံ၊ ဤလေးပါးသော တရားသည်လျှင်။ ဥတ္တမံ၊ မြတ်စွာသော။ မင်္ဂလံ၊ မင်္ဂလာမည်၏ဟူ၍။ တွံ၊ သင်နတ်သားသည်။ ဂဏ္ဍာဟိ၊ မှတ်လေလော့။

၉။ ဘော ဒေဝပုတ္တ၊ ဒိဋ္ဌိ နတ်သား။ မာကာပိတု၊ အမိ၊ အဘကို။ ဥပဋ္ဌာနဉ္စ၊ လုပ်ကွေးမွေးမြူရခြင်းသည်၎င်း။ ပုတ္တဒါရဿ၊ သားမယားအား။ သင်္ဂဟောစ၊ သင်္ဂြိုဟ်ထောက်ပံ့ရခြင်းသည်၎င်း။ အနာကုလာ၊ အနှောက်အရှက် မရှိကုန်သော။ ကမ္မန္တာစ၊ အမှုတို့ကိုပြုရခြင်းသည်၎င်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဧတံ၊ ဤသုံးပါးသော တရားသည်လျှင်။

ဥတ္တမံ၊ မြတ်စွာသော။ မင်္ဂလံ၊ မင်္ဂလာမည်၏ဟူ၍။ တံ၊ သင်နတ်သားသည်။ ဂဗ္ဘာဟိ၊ မှတ်လေလော့။

၁၁။ ဘော ဒေဝပုတ္တ၊ အိုနတ်သား။ ဒါနုဉ္စ၊ အလှူငေးရခြင်းသည်၎င်း။ ဓမ္မစရိယာစ၊ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်ရခြင်းသည်၎င်း။ ဉာတကာနံ၊ အဆွေအမျိုးတို့အား။ သင်္ဂဟောစ၊ သင်္ဂြိုဟ်ထောက်ပံ့ရခြင်းသည်၎င်း။ အနဝဇ္ဇာနိ၊ အပြစ်မရှိကုန်သော။ ကမ္မာနိစ၊ အမှုတို့ကိုပြုရခြင်းသည်၎င်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဧတံ၊ ဤလေးပါးသောတရားသည်လျှင်။ ဥတ္တမံ၊ မြတ်စွာသော။ မင်္ဂလံ၊ မင်္ဂလာမည်၏ဟူ၍။ တံ၊ သင်နတ်သားသည်။ ဂဗ္ဘာဟိ၊ မှတ်လေလော့။

၁၂။ ဘော ဒေဝပုတ္တ၊ အိုနတ်သား။ ပါပါ မကောင်းမှုမှ။ အာရတိစ၊ ဝေးစွာ ရှောင်ကြဉ်ရခြင်းသည်၎င်း။ ဝိရတိစ၊ အလှူသဖြင့် ရှောင်ကြဉ် ရခြင်းသည်၎င်း။ မဇ္ဇပါနာ၊ သေရည် သောရက် တို့ကို သောက်ခြင်းမှ။ သံယမောစ၊ ကောင်းစွာ ရှောင်ကြဉ်ရခြင်းသည်၎င်း။ ဓမ္မသု ကုသိုလ် ကောင်းမှုတို့၌။ အပ္ပမာဒေါစ၊ မမေ့ မလျော့ရခြင်းသည်၎င်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဧတံ၊ ဤလေးပါးသောတရားသည်လျှင်။ ဥတ္တမံ၊ မြတ်စွာသော။ မင်္ဂလံ၊ မင်္ဂလာမည်၏ဟူ၍။ တံ၊ သင်နတ်သားသည်။ ဂဗ္ဘာဟိ၊ မှတ်လေလော့။

၁၃။ ဘော ဒေဝပုတ္တ၊ အိုနတ်သား။ ဂါရဝေါစ၊ ရိုသေထိုက်သောသူတို့အား ရိုသေရခြင်းသည်၎င်း။ နိဝါဘောစ၊ ဝိနိကိုဝ်ကိုနှိမ့်ချရခြင်းသည်၎င်း။ သန္တုဠိစ၊ ရောင့်ရဲလွပ်ရခြင်းသည်၎င်း။ ကတညတောစ၊ သူပြုဘူးသော ကျေးဇူးကို သိရခြင်းသည်၎င်း။ ကာလေန၊ သင့်တင့်လျောက်ပတ်သောအခါ၌။ ဓမ္မထဂဏော၊ သူတော်ကောင်းတရားကိုနာရခြင်းသည်၎င်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဧတံ၊ ဤလေးပါးသောတရားသည်လျှင်။ ဥတ္တမံ၊ မြတ်စွာသော။ မင်္ဂလံ၊ မင်္ဂလာမည်၏ဟူ၍။ တံ၊ သင်နတ်သားသည်။ ဂဗ္ဘာဟိ၊ မှတ်လေလော့။

၁၄။ ဘော ဒေဝပုတ္တ၊ အိုနတ်သား။ ခန္တိစ၊ သည်းခံရခြင်းသည်၎င်း။ သောဓသကာစ၊ သူတော်ကောင်းတို့ ဆုံးမအပ်သောစကားကို နာလွပ်သောသူ၏ အဖြစ်သည်၎င်း။ သမဏာနံ၊ မဟုန်းပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ ဒဿနုဉ္စ၊ မှူးမြင်ရခြင်းသည်၎င်း။ ကာလေန၊ သင့်တင့်လျောက်

ဝတ်သောအခါ၌။ ဓမ္မသာကန္တာစ၊ တရားတော်ကို ဆွေးနွေးမေးမြန်း
ရခြင်းသည်၎င်း။ အတ္တိ၊ ခြံ၏။ ဧတံ၊ ဤလေးပါးသော တရားသည်လျှင်။
ဥတ္တမံ၊ မြတ်စွာသော။ မင်္ဂလံ၊ မင်္ဂလာမည်၏ဟူ၍။ တွံ၊ သင်နတ်သား
သည်။ ဂဏှာဟိ၊ မှတ်လေလော့။

၁၄။ ဘော ဒေဝပုတ္တ၊ ဒိနုနတ်သား။ တပေါစ၊ ခြိုးခြံစွာကျင့်ရ
ခြင်းသည်၎င်း။ ဗြဟ္မစရိယဉ္စ၊ မြတ်သောအကျင့်ကိုကျင့်ရခြင်းသည်
၎င်း။ အရိယသစ္စာနံ၊ အရိယသစ္စာတို့ကို။ ဒဿနဉ္စ၊ သိမြင်ရခြင်းသည်
၎င်း။ နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို။ သမ္ဘိကိရိယာစ၊ မျက်မှောက်ပြုရခြင်း
သည်၎င်း။ အတ္တိ၊ ခြံ၏။ ဧတံ၊ ဤလေးပါးသောတရားသည်လျှင်။ ဥတ္တမံ၊
မြတ်စွာသော။ မင်္ဂလံ၊ မင်္ဂလာမည်၏ဟူ၍။ တွံ၊ သင်နတ်သားသည်။
ဂဏှာဟိ၊ မှတ်လေလော့။

၁၅။ ဘော ဒေဝပုတ္တ၊ ဒိနုနတ်သား။ လောကဓမ္မေဟိ၊ လောက
ဝိတရားရှစ်ပါးတို့နှင့်။ ဖုဠဿ၊ ဝေဠဝသော။ ယဿ၊ အကြင် ရဟန္တာ
ပုဂ္ဂိုလ်၏။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ နကမ္ပတိ၊ မဘုန်မလှုပ်။ အသောကံ၊ ပိုးရိမ်
ခြင်းလည်းမရှိ။ ဝိရဇံ၊ ရမ္မက်ဟူသော မြူလည်းမရှိ။ ခေမံ၊ ဘေးလည်း
မရှိ။ အတ္တိ၊ ခြံ၏။ ဧတံ၊ ဤလေးပါးသောတရားသည်လျှင်။ ဥတ္တမံ၊ မြတ်
စွာသော။ မင်္ဂလံ၊ မင်္ဂလာ မည်၏ဟူ၍။ တွံ၊ သင်နတ်သားသည်။ ဂဏှာ
ဟိ၊ မှတ်လေလော့။

၁၆။ ဘော ဒေဝပုတ္တ၊ ဒိနုနတ်သား။ ဧတာဒိသာနိ၊ ဤသို့သ
ဘောရှိကုန်သော။ အဠတိံ၊ သမင်္ဂလာနိ၊ သုံးဆဲ့ရှစ်ပါးသော မင်္ဂလာ
တရားတို့ကို။ ကတွာန၊ ပြုကျင့်ရသောကြောင့်။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော
အရပ်တို့၌။ အပ္ပရာဇိတာ၊ ရန်သူတို့သည် မိမိအား မအောင်အပ်ကုန်
သည်ဖြစ်၍။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော အရပ်တို့၌။ သောတ္ထိံ၊ ချမ်းသာ
ခြင်းသို့။ ဂန္ထန္တိ၊ ရောက်ကုန်၏။ တံ၊ ထိုသုံးဆဲ့ရှစ်ပါးသောတရားသည်
လျှင်။ တေသံ၊ ထိုနတ်၊ လူတို့အား။ ဥတ္တမံ၊ မြတ်စွာသော။ မင်္ဂလံ၊ မင်္ဂလာ
မည်၏ဟူ၍။ တွံ၊ သင်နတ်သားသည်။ ဂဏှာဟိ၊ မှတ်လေလော့။

မင်္ဂလာသုတ် အနက်ပြီး၏။

၁-မင်္ဂလာတရား သုံးဆွဲရှစ်ပါး သရုပ်

အသေဝနာစ ဗာလာနံ ဟူသောပုဒ်၌ ၃-ပါး

- ၁။ သူမိုက်တို့ကို မဒွိဝံမဆည်းကပ်ရခြင်းလည်းကောင်း၊
- ၂။ ပညာရှိသောသူတို့ကို ဒွိဝံဆည်းကပ်ရခြင်းလည်း ကောင်း၊
- ၃။ ပူဇော်ထိုက်သောသူတို့ကို ပူဇော်ရခြင်းလည်း ကောင်း၊

ပတိဂ္ဂပ ဒေသဝါသောစ ဟူသောပုဒ်၌ ၃-ပါး

- ၁။ တင့်အပ်လျောက်ပတ်သောအရပ်၌နေရခြင်းလည်းကောင်း၊
- ၂။ ရှေးရှေးသောကိုယ်၏ အဖြစ်၌ ပြုအပ်သော ကောင်းမှုရှိသော သူ၏အဖြစ်လည်း ကောင်း၊
- ၃။ မိမိကိုယ်ကို ကောင်းစွာဆောက်တည်ရခြင်းလည်း ကောင်း၊

ဗာဟုသစ္စန္ဒ သိပ္ပန္နိ ဟူသောပုဒ်၌ ၄-ပါး

- ၁။ အကြားအမြင်များသောသူ၏ အဖြစ်လည်း ကောင်း၊
- ၂။ အပြစ်မရှိသောအကတ်ကို တတ်ရခြင်းလည်း ကောင်း၊
- ၃။ ကောင်းစွာသင်အပ်သော ဝိနည်းတရားလည်း ကောင်း၊
- ၄။ ကောင်းစွာဆိုအပ်သောစကားလည်း ကောင်း၊

မာတာဝိတု ဥပဋ္ဌာနံ ဟူသောပုဒ်၌ ၃-ပါး

- ၁။ အမိအဘတို့ကို လုပ်ကျွေးမွေးမြူရခြင်းလည်း ကောင်း၊
- ၂။ သားမယားတို့အားသင်္ကြိုဟ်ထောက်ပံ့ရခြင်းလည်းကောင်း၊
- ၃။ အနှောက်အရှက်မရှိသောအမှုလည်း ကောင်း၊

ဒါနုန္ဒိဓမ္မစရိယာ ဟူသောပုဒ်၌ ၄-ပါး

- ၁။ အလှူပေးရခြင်းလည်း ကောင်း၊
- ၂။ တရားတော်နှင့်အညီ ကျင့်ရခြင်းလည်း ကောင်း၊
- ၃။ အဆွေ အမျိုးတို့အား သင်္ကြိုဟ်ထောက်ပံ့ ရခြင်းလည်း ကောင်း၊
- ၄။ အပြစ်မရှိသောအမှုလည်း ကောင်း၊

ဆယ်စောင်တွဲ

အာရတီ ဝိရတီ ဟူသောပုဒ်၌ ၄-ပါး

- ၁။ မကောင်းမှုမှ ဝေးစွာကြဉ်ရှောင်ရခြင်းလည်း တပါး၊
- ၂။ မကောင်းမှုကို အထူးသဖြင့်ကြဉ်ရှောင်ရခြင်းလည်းတပါး၊
- ၃။ သေအရက်ကို သောက်ခြင်းမှ ကောင်းစွာ ကြဉ်ရှောင်ရခြင်းလည်း တပါး၊
- ၄။ ကုသိုလ်တရားတို့၌ မမေ့မလျော့ရခြင်းလည်း တပါး၊

ဂါရဝေါစ နိဝါတောစ ဟူသောပုဒ်၌ ၅-ပါး

- ၁။ ရှိသေအပ်သောသူတို့ကို ရှိသေရခြင်းလည်း တပါး၊
- ၂။ မိမိကိုယ်ကို နှိမ့်ချရခြင်းလည်း တပါး၊
- ၃။ ရောင့်ရဲလွယ်ရခြင်းလည်း တပါး၊
- ၄။ သူ့ကျေးဇူးကို သိရခြင်းလည်း တပါး၊
- ၅။ လျောက်ပတ်သောအခါ၌ တရားတော်ကို နာရခြင်းလည်း တပါး၊

ခန္တီစ သောဝစသတာ ဟူသောပုဒ်၌ ၄-ပါး

- ၁။ သည်းခံရခြင်းလည်း တပါး၊
- ၂။ သူတော်ကောင်းတို့ ဆုံးမရာ လိုက်နာ လွယ်ရခြင်းလည်း တပါး၊
- ၃။ ရဟန်းပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဖူးမျှော်ရခြင်းလည်း တပါး၊
- ၄။ လျောက်ပတ်သော အခါ၌ တရားစကားကို ဆွေးနွေး မေးမြန်းရခြင်းလည်း တပါး၊

တပေါစ ဗြဟ္မစရိယဉ္စ ဟူသောပုဒ်၌ ၄-ပါး

- ၁။ ငြိုးခြံစွာကျင့်ရခြင်းလည်း တပါး၊
- ၂။ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်ရခြင်းလည်း တပါး၊
- ၃။ အရိယသစ္စာတရားတို့ကို သိမြင်ရခြင်းလည်း တပါး၊
- ၄။ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုရခြင်းလည်း တပါး၊

ဗုဒ္ဓဿ လောကဓမ္မေဟိ ဟူသော ပုဒ်၌ ၄-ပါး

- ၁။ လောကဓံ တရား ရှစ်ပါးတို့နှင့် ဝေဖန်ကြိုငြားသော်လည်း ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ စိတ်သည် တုန်လှုပ်ခြင်း မရှိသည် လည်းကပါး၊
- ၂။ စိုးရိမ်ခြင်း မရှိသည်လည်းကပါး၊
- ၃။ ရမ္မက်ဟူသော မြှူကင်းခြင်းသည်လည်းကပါး၊
- ၄။ ဘေးမရှိခြင်းလည်းကပါး။

၁-မင်္ဂလာသုတ် အမေးအဖြေ

- မေး။ ယခု အဘယ်စာကို သင်သနည်း။
- ဖြေ။ မင်္ဂလာသုတ်ကို သင်ပါသည်ဘုရား။
- မေး။ မင်္ဂလာသုတ်၌ အပြား အဘယ်မျှရှိသနည်း။
- ဖြေ။ သုံးဆယ့်ရှစ်ပါး အပြားရှိပါသည်ဘုရား။
- မေး။ အဘယ်ပါဌ်ကို ထောက်၍ သိရပါသနည်း။
- ဖြေ။ ဒေသနာပရိယောဂသေန နိဂုဓ်း အဆုံးဖြစ်သော ဧကောဒိသာနိ အဋ္ဌတိံသမင်္ဂလာနိ ဟူသောပါဌ်ကိုထောက်၍ သိရပါသည် ဘုရား။
- မေး။ အဘယ်မျှသော ဂါထာဖြင့် ဟောတော်မူသနည်း။
- ဖြေ။ ဆယ်ဂါထာဖြင့် ဟောတော်မူပါသည်ဘုရား။
- မေး။ ဟောတော်မူသော ဂါထာကား အဘယ်ဂါထာနည်း။
- ဖြေ။ အသောနာစ၊လည်း တဂါထာ၊ ပတိရူပ၊လည်း တဂါထာ၊ ဗာ ဟုဿစ္စန္ဒ၊လည်း တဂါထာ၊ မာကာဝိတု၊လည်း တဂါထာ၊ ဒါ နုဉ္ဇ၊လည်း တဂါထာ၊ အာရတီ၊လည်း တဂါထာ၊ ဂါရုဇေ၊ လည်း တဂါထာ၊ ခန္တိစ၊လည်း တဂါထာ၊ ကပေါစ၊လည်း တ ဂါထာ၊ ဗုဒ္ဓဿ၊လည်း တဂါထာ၊ ဤဆယ်ဂါထာဖြင့် ဟော တော်မူပါသည်ဘုရား။
- မေး။ အဘယ်အရပ်မှာ ဟောသနည်း။
- ဖြေ။ သာဝတ္ထိပြည်တွင် ဟောတော်မူပါသည်ဘုရား။

မေး။ သာဝတ္ထိပြည်ဟု အဘယ်ကြောင့် တွင်သနည်း။ (ဆိုသနည်း ဟုလည်းမေး။)

ဖြေ။ သဗ္ဗိဒ္ဓိမေတ္တအတ္ထိတိ ဟု ပါဠိရှိသောကြောင့် ခပ်သိမ်းသော လောကီ စည်းစိမ်ချမ်းသာ ရတနာအပေါင်းတို့သည် လိုရာ မတ ပြည့်စုံသောကြောင့် သာဝတ္ထိပြည်ဟု ခေါ်တွင်ပါသည် ဘုရား။

မေး။ သာဝတ္ထိပြည်တွင် အဘယ်အရပ်မှာ ဟောတော်မူသနည်း။

ဖြေ။ ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ ဟောတော်မူပါသည်ဘုရား။

မေး။ ဇေတဝန်ကျောင်းတော်ဟု အဘယ်ကြောင့် ခေါ်သနည်း။

ဖြေ။ ဇေတမင်းသား၏ ဥယျာဉ်မြေကို ငွေအသပြာအတိ ခင်းပြီး လျှင် မြေတိုးပေး၍ ဆောက်သောကြောင့် ဇေတဝန်ကျောင်း တော်ဟု ဆိုပါသည် ဘုရား။

မေး။ အဘယ်သူဆောက်သနည်း။

ဖြေ။ အနာထပိဏ် သေဋ္ဌေး ဆောက်ပါသည်ဘုရား။

မေး။ အနာထပိဏ်သေဋ္ဌေးဟု အဘယ်ကြောင့် ခေါ်သနည်း။

ဖြေ။ အ နာထာနံ ပိဏ္ဏံ ဒဒါတိတိ အနာထပိဏ္ဏိကော ဟူသော ပါဠိနှင့်အညီ ကိုးကွယ်ရာမရှိသော သူတို့ကို ထမင်းရေစာ ပေးတတ်သောကြောင့် အနာထပိဏ်သေဋ္ဌေးဟု ခေါ်တွင် ပါသည်ဘုရား။

မေး။ ငယ်မည်ကို အဘယ်သူ ခေါ်သနည်း။

ဖြေ။ သုဒတ္တ, ခေါ်ပါသည်ဘုရား။

မေး။ ဇေတဝန်ကျောင်းတော်သည် သာဝတ္ထိပြည်နှင့် နီးသလော၊ ဝေးသလော။ အရှေ့, အနောက်, တောင်, မြောက်, စသည်တို့ တွင် အဘယ်အရပ်မှာနည်း။

ဖြေ။ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ သာဝတ္ထိနဂရဿ အဝိဒ္ဓုရေ ဓနုပဉ္စသတ မတ္တေ ဒက္ခိဏပထေ ဟူသော သာဓကပါဠိ ရှိသောကြောင့် သာဝတ္ထိပြည်၏ တောင်အရပ် ဖြစ်သော ကုလ လေးတာ အပြန်ငါးရာအရပ်တွင် ဖြစ်ပါသည်ဘုရား။

မေး။ ဇေတဝန် ကျောင်းတော်သည် လေးထောင့်လော၊ စမ္ပယ်ရုံ လော၊ ဦးပြည်လော။

ဖြေ။ တိတုတ္ထိကေ သု ဂန္ဓကုဋိသုဟူ၍ သာကေပါဠိ ဂှိသောကြောင့် စုလစ်မွန်းချွန်တို့ဖြင့် တင့်တယ် ဆန်းကြယ်စွာ တန်ဆာ ဆင် အပ်၍ ဘုံသုံးဆင့်ရှိသော ဇေတဝန်ကျောင်းတော် ဖြစ်ပါ သည် ဘုရား။

မေး။ အဘယ်သူ တောင်းပန်၍ ဟောတော်မူသနည်း။

ဖြေ။ အမျိုးအမည် မထင်ရှားသော နတ်သားတောင်းပန်၍ ဟော တော်မူပါသည်ဘုရား။

မေး။ အဘယ်ကြောင့် မထင်ရှားသော နတ်သားဟုဆိုသနည်း။

ဖြေ။ အထခေါ အညတရာ ဒေဝတာ ဟူသောပါဠိကို ထောက်၍ ဆိုပါသည်ဘုရား။

မေး။ မထင်ရှားသောနတ်သား အဘယ်သူ ဖြစ်သနည်း။

ဖြေ။ ဣန္ဒသက္က သိကြားဟု ဆိုပါသည်ဘုရား။

မေး။ အဘယ်အခါ တောင်းပန်သနည်း။

ဖြေ။ သန်းခေါင်အခါ တောင်းပန်ပါသည်ဘုရား။

မေး။ အဘယ်ကြောင့် သိရသနည်း။

ဖြေ။ အဘိက္ကန္တာယ ရတ္တိယာ ဟူသောပါဠိကိုထောက်၍ သိရပါ သည် ဘုရား။

မေး။ မထင်ရှားသော နတ်သားကို အဘယ် အကြောင်းကြောင့် သိကြားဟု ဆိုသနည်း။

ဖြေ။ ဘုရားသခင်၏ ခြေရင်းတော်၌ ညဉ့်ဦးယံကား စတုမဟာ ရာဇ် နတ်တို့သည် ဆည်းကပ်ဖူးမျှော် ပူဇော်မြဲအချိန် အခါ ဖြစ်ပါသည်။ သန်းခေါင်ယံအခါ၌ တာဝတိံသာ နတ်သိကြား ကို ဆည်းကပ်ဖူးမျှော်မြဲ အချိန်အခါဖြစ်ပါသည်။ မိုးသောက် ယံကား ဗြဟ္မာတို့ ဆည်းကပ် ဖူးမျှော်မြဲ အချိန်အခါ ဖြစ်ပါ သည်။ ထို အချိန်ကာလ သုံးပါးတွင် သန်းခေါင်ယံ အချိန် ဖြစ်သောကြောင့် သိကြားဟု ဆိုပါသည်ဘုရား။

မေး။ သိကြား တောင်းပန်ကြောင်းကို အဘယ်သူ ကြားသနည်း။

ဖြေ။ အရှင် အာနန္ဒာ ကြားပါသည်ဘုရား။

မေး။ အရှင်အာနန္ဒာကြားကြောင်းကို အဘယ်ကြောင့် သိရသနည်း။

ဖြေ။ အာနန္ဒတ္ထေရေန သုတံ ဟူသော ပါဠိကိုထောက်၍ သိရပါသည် ဘုရား။

မေး။ အရှင်အာနန္ဒာ ကြားသော် အဘယ်သူကို ပြောသနည်း။

ဖြေ။ အရှင်မဟာကဿပ မထေရ်ကို ပြောပါသည်ဘုရား။

မေး။ အရှင် မဟာကဿပဟု အဘယ်ကြောင့် ခေါ်သနည်း။

ဖြေ။ ကဿက ကမ္ဘာဒီသု သံဝေဂံ ပဋိလဘိတွာန ပဗ္ဗဇနတောတိ ကဿပေါ ဟူသော ဝိဂြိုဟ်ပါဠိနှင့်အညီ လယ်လုပ်ခြင်း အစ ရှိသောအမှုကို၌ ထိတ်လန့်ခြင်းတရားကိုရ၍ ရဟန်းပြုသောကြောင့် ကဿပဟု ခေါ်ပါသည်ဘုရား။

မေး။ ငယ်မည်ကို အဘယ်သူ ဆိုသနည်း။

ဖြေ။ ရွှေအဆင်းကဲ့သို့ ကိုယ်သား ကိုယ်ရေတို့၏ တင့်တယ်ခြင်း ရှိသောကြောင့် ဝိပ္ပလိလုလင်ဟု ဆိုပါသည်ဘုရား။

မေး။ မင်္ဂလာ သုံးဆဲ့ရှစ်ပါး ဆိုသော် အဘယ်သည်တို့နည်း။

ဖြေ။ အသေဝနာစ။ပ။ဇေတံမင်္ဂလမုတ္တမံ ဟူသော ပဠမ ဒေသနာတော်၌ မင်္ဂလာ သုံးပါး။ ။ပတိဂူပ။ပ။ဇေတံမင်္ဂလမုတ္တမံ ဟူသော ဒုတိယ ဒေသနာတော်၌ မင်္ဂလာ သုံးပါး။ ။ဗာဟုဿစ္စန္တ။ပ။ ဇေတံမင်္ဂလမုတ္တမံ ဟူသော တတိယ ဒေသနာတော်၌ မင်္ဂလာလေးပါး။ ။မာတာပိတု။ပ။ဇေတံမင်္ဂလမုတ္တမံ ဟူသော စတုတ္ထ ဒေသနာတော်၌ မင်္ဂလာသုံးပါး။ ။ဒါနုဉ္စ။ပ။ ဇေတံမင်္ဂလမုတ္တမံ ဟူသော ပဉ္စမ ဒေသနာတော်၌ မင်္ဂလာ လေးပါး။ ။အာရုတိ။ပ။ဇေတံမင်္ဂလမုတ္တမံ ဟူသော ဆဋ္ဌဒေသနာတော်၌ မင်္ဂလာလေးပါး။ ။ဂါရဝေါစ။ပ။ဇေတံမင်္ဂလမုတ္တမံ ဟူသော သတ္တမဒေသနာတော်၌ မင်္ဂလာ ငါးပါး။ ။ခန္တိစ။ပ။ဇေတံမင်္ဂလမုတ္တမံဟူသော အဋ္ဌမဒေသနာတော်၌ မင်္ဂလာလေးပါး။ ။တပေါစ။ပ။ ဇေတံမင်္ဂလမုတ္တမံ ဟူသော နဝမဒေသနာတော်၌ မင်္ဂလာလေးပါး။ ။ဗုဠဿ။ပ။ ဇေတံမင်္ဂလမုတ္တမံ ဟူသော ဒသမ ဒေသနာတော်၌ မင်္ဂလာလေးပါး။ ။ဤသို့အားဖြင့် မင်္ဂလာ သုံးဆဲ့ရှစ်ပါး ရှိပါသည် ဘုရား။

မေး။ အသေဝနာစ အစရှိသော ပဋ္ဌမ ဒေသနာတော်၌ မင်္ဂလာ သုံးပါးဆိုသော် အဘယ်သည်တို့နည်း။

ဖြေ။ သူမိုက်တို့ကို မငြိစဲ မဆည်းကပ်ရခြင်းသည်လည်း မင်္ဂလာ တပါး၊ ပညာရှိသောသူတို့ကို ငြိစဲ ဆည်းကပ် နှီးနှောရခြင်း သည်လည်း မင်္ဂလာတပါး၊ တရားအစရှိသော ရုက္ခနာသုံးပါး တို့အား အရှိ အသေ အလေး အမြတ် ပြုရခြင်းသည်လည်း မင်္ဂလာတပါး၊ ဤသို့အားဖြင့် အသေဝနာစ အစရှိသော ပဋ္ဌမ ဒေသနာတော်၌ မင်္ဂလာသုံးပါး ရှိပါသည်တရား။

မေး။ အသေဝနာစ အစရှိသော ပဋ္ဌမ ဒေသနာ တော်၌ မင်္ဂလာ သုံးပါးကို သိရပါပြီ။ ပတိဂ္ဂပ ဒေသဝါသောစ အစရှိသော ဒုတိယ ဒေသနာတော်၌ မင်္ဂလာသုံးပါးဆိုသော် အဘယ် သည်တို့နည်း။

ဖြေ။ တင့်အပ် လျှောက်ပတ်သော အရပ်၌ နေရခြင်းသည်လည်း မင်္ဂလာတပါး၊ ခြေးကပြုခဲ့ဘူးသော ကောင်းမှု ရှိခြင်းသည် လည်း မင်္ဂလာတပါး၊ မိမိကိုယ်ကို ကောင်းစွာ ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်ရခြင်းသည်လည်း မင်္ဂလာတပါး၊ ဤသို့အားဖြင့် ပတိဂ္ဂပ ဒေသဝါသောစအစရှိသော ဒုတိယဒေသနာတော်၌ မင်္ဂလာသုံးပါး ရှိပါသည်တရား။

မေး။ ပတိဂ္ဂပ ဒေသဝါသောစအစရှိသော ဒုတိယဒေသနာတော်၌ မင်္ဂလာ သုံးပါးကို သိရပါပြီ။ ဗာဟုဿစ္စဉ္စ အစရှိသော တတိယ ဒေသနာတော်၌ မင်္ဂလာလေးပါးဆိုသော် အဘယ် သည်တို့နည်း။

ဖြေ။ ကျမ်းဂန်တရား အကြားအမြင် များရခြင်းသည်လည်း မင်္ဂ လာတပါး၊ အပြစ် ခပ်သိမ်း ကင်းသော နှုတ်မှုအကတ်တို့ကို တတ်ရခြင်းသည်လည်း မင်္ဂလာတပါး၊ ကောင်းစွာ သိအပ် သော ဝိနည်းတရားတို့ကို သင်ကြားရခြင်းသည်လည်း မင်္ဂ လာတပါး၊ အင်္ဂါလေးပါးနှင့် ပြည့်စုံသော စ ကားကို ပြောဆို ရခြင်းသည်လည်း မင်္ဂလာတပါး၊ ဤသို့အားဖြင့် ဗာဟုဿစ္စဉ္စ အစရှိသော တတိယ ဒေသနာတော်၌ မင်္ဂလာလေးပါး ရှိပါ သည်တရား။

မေး။ ဗာဟုဿစ္စန္ဓ အစရှိသော တတိယ ဒေသနာတော်၌ မင်္ဂလာ တရားလေးပါးကို သိရပါပြီ။ မာတာဝိတု အစရှိသော စတုတ္ထ ဒေသနာတော်၌ မင်္ဂလာသုံးပါး ဆိုသော် အဘယ်သည်တို့ နည်း။

ဖြေ။ အမိ၊ အဘတို့ကို လုပ်ကျွေးမွေးမြူခြင်းသည်လည်း မင်္ဂလာ တပါး၊ သားမယားတို့အား သင်္ကြိုဟ် ထောက်ပံ့ခြင်းသည် လည်း မင်္ဂလာတပါး၊ အနှောင့်အရှက်မရှိသောလယ်လုပ်ခြင်း ကုန်သွယ်ခြင်းအမှုတို့ကို ပြုခြင်းသည်လည်း မင်္ဂလာတပါး၊ ဤသို့အားဖြင့် မာတာဝိတု အစရှိသော စတုတ္ထ ဒေသနာ တော်၌ မင်္ဂလာတရားသုံးပါး ဖြစ်ပါသည်ဘုရား။

မေး။ မာတာဝိတု အစရှိသော စတုတ္ထ ဒေသနာတော်၌ မင်္ဂလာ သုံးပါးကို သိရပါပြီ။ ဒါနုစ္စ အစရှိသော ပဉ္စမဒေသနာတော်၌ မင်္ဂလာတရား လေးပါးဆိုသော် အဘယ်သည်တို့နည်း။

ဖြေ။ အလှူပေးခြင်းသည်လည်း မင်္ဂလာတပါး၊ တရားကိုကျင့်ရ ခြင်းသည်လည်း မင်္ဂလာတပါး၊ အဆွေအမျိုးတို့အား ထောက် ပံ့ခြင်းသည်လည်း မင်္ဂလာတပါး၊ အပြစ်မရှိသော အကြင် အမှုတို့ကို ပြုခြင်းသည်လည်း မင်္ဂလာတပါး၊ ဤသို့အားဖြင့် ဒါနုစ္စ အစရှိသော ပဉ္စမ ဒေသနာတော်၌ မင်္ဂလာတရား လေးပါးဖြစ်ပါသည်ဘုရား။

မေး။ ဒါနုစ္စ အစရှိသော ပဉ္စမဒေသနာတော်၌ မင်္ဂလာလေးပါးကို သိရပါပြီ။ အာရတိ အစရှိသော ဆဋ္ဌဒေသနာတော်၌ မင်္ဂ လာ လေးပါးဆိုသော် အဘယ်သည်တို့နည်း။

ဖြေ။ မကောင်းမှုကို မပြုမှု၍ ဝေးစွာ ကြဉ်ခြင်းသည်လည်း မင်္ဂ လာတပါး၊ ကိုယ်၏အသက်ကို ငဲ့ကွက်ခြင်း ကင်းသောစိတ် ဖြင့် ငါသည် မကောင်းမှုကိုမပြုပြီ။ ငါ၏ အသက်သေသော် လည်း သေပါစေ။ သူ၏ အသက်ကိုမသတ်မှု၍ သူ့ဥစ္စာကို ခိုးယူခြင်း အစရှိသော အမှုကို မပြုပြီဟု အထူးသဖြင့် ကြဉ် ရှောင်ခြင်းသည်လည်း မင်္ဂလာတပါး။

မေး။ သုရာငါးပါးဆိုသည် အဘယ်နည်း။

ဖြေ။ ဝိဋ္ဌသုရာ၊ မုံ့ညက်ဖြင့် ပြုသောသေ။ ပူဝသုရာ၊ မုံ့ဖြင့်ပြုသော

သေ။ ဩဒနသုရာ၊ ထမင်းဖြင့် ပြုသောသေ။ ကိဏ္ဍပက္ခိတ္တ
သုရာ၊ တဆေးထည့်၍ ပြုသောသေ။ သမ္ဘာရသံယုတ္တာ၊ များ
စွာသော အဆောက် အဦးတို့ဖြင့် ပြုသောသေ။ ဤသည်ကား
သေငါးပါး ဖြစ်ပါသည်ဘုရား။

မေး။ မေရယငါးပါးဆိုသည် အဘယ်နည်း။

ဖြေ။ ပုပ္ဖိသဝေါ၊ အပွင့် အရည်တို့ဖြင့်ပြုသော အရက်။ ဖလာသ
ဝေါ သစ်မည်စည်သီးအစရှိသည်တို့ဖြင့်ပြုသောအရက်။ မဇ္ဇာ
သဝေါ၊ မုဒရက်သီး အစရှိသည်တို့ဖြင့် ပြုသောအရက်။ ဂုဇ္ဇာ
သဝေါ၊ ကြံရည်တို့ဖြင့် ပြုသောအရက်။ သမ္ဘာရသံယုတ္တာ၊
များစွာသော အဆောက် အဦးတို့ဖြင့် ပြုသော အရက်။ ဤ
သည်ကား မေရယ ငါးပါး ဖြစ်ပါသည်ဘုရား။ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီး
သောယစ်မျိုးငါးပါးကိုသောက်စားခြင်းမှစောင့်စည်းရခြင်း
သည်လည်း မင်္ဂလာတပါး။ ဒါနု၊ သီလ၊ ဘာဝနာ၊ အပစာယနု၊
ဝေယျာဇ္ဇေ၊ ပတ္တိဒါနု၊ ပတ္တာနုမောဒနု၊ ဓမ္မဿဝနု၊ ဓမ္မဒေ
သနာ၊ ဒိဋ္ဌိဇုကမ္မ၊ တည်းဟူသောကုသိုလ်တရားဆပင်ပါးတို့၌
မမေ့ မလျော့ရခြင်းသည်လည်း မင်္ဂလာတပါး။ ဤသို့အားဖြင့်
အာရတ် အစရှိသော ဆဋ္ဌ ဒေသနာတော်၌ မင်္ဂလာတရား
လေးပါးဖြစ်ပါသည်ဘုရား။

မေး။ အာရတ် အစရှိသော ဆဋ္ဌ ဒေသနာတော်၌ မင်္ဂလာတရား
လေးပါးကို သိရပါပြီ။ ဂါရဝေါ၊ စ အစရှိသော သတ္တမ ဒေသ
နာတော်၌ မင်္ဂလာတရား ငါးပါးဟူသော်ကား အဘယ်သည်
တို့နည်း။

ဖြေ။ ဇာတ်၊ ဂုဏ်၊ ရှိသော သူတို့အား အရိုအသေ အလေးအမြတ်
ပြုရခြင်းသည်လည်း မင်္ဂလာတပါး။ ဝိဒိကို ခံကို နှိမ့်ချရခြင်း
သည်လည်း မင်္ဂလာတပါး။ ရရသမျှသော ငွေငွေအသုံး အ
ဆောင်တို့ဖြင့် ရောင့်ရဲလွယ်ရခြင်းသည်လည်း မင်္ဂလာ တ
ပါး။ သူတပါးကျေးဇူးကိုသိရခြင်းသည်လည်း မင်္ဂလာတပါး။
လျောက်ပတ်သော အခါ၌ တရားကော်ကို နာရခြင်းသည်
လည်း မင်္ဂလာတပါး။ ဤသို့အားဖြင့် သတ္တမ ဒေသနာတော်၌
မင်္ဂလာ တရား ငါးပါး ဖြစ်ပါသည်ဘုရား။

မေး။ သတ္တမ ဒေသနာတော် ဖြစ်သော ဂါရဝေါစဉ် မင်္ဂလာတရား ငါးပါးကို သိရပါပြီ။ ခန္တီ စအစရှိသော အဋ္ဌမဒေသနာတော်၌ မင်္ဂလာတရားလေးပါး ဟူသော်ကား အဘယ်သည်တို့နည်း။

ဖြေ။ ကိုယ့်အောက် ယုတ်သော သူတို့ကို သည်းခံ ရခြင်းသည် လည်း မင်္ဂလာတရားပါး။ သူတော်ကောင်းတို့ ဆိုလွယ်သော သူ၏ အဖြစ်သည်လည်း မင်္ဂလာတရားပါး။ ရဟန်းပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဖူးမြင်ရခြင်းသည်လည်း မင်္ဂလာတရားပါး။ လျှောက်ပတ်သော တရားစကားကို နှိုးနှောပြောဆိုဆွေးနွေးမေးမြန်းရခြင်းသည် လည်း မင်္ဂလာတရားပါး။ ဤသို့ အားဖြင့် အဋ္ဌမ ဒေသနာတော် ဖြစ်သော ခန္တီ စဉ် မင်္ဂလာတရားလေးပါး ဖြစ်ပါသည်ဘုရား။

မေး။ အဋ္ဌမ ဒေသနာတော်ဖြစ်သော ခန္တီ စဉ် မင်္ဂလာတရားလေး ပါးကို သိရပါပြီ။ တပေါ်စ အစရှိသော နဝမ ဒေသနာတော်၌ မင်္ဂလာတရား လေးပါးဟူသည်ကား အဘယ်သည်တို့နည်း။

ဖြေ။ မြိုးခြံစွာ ကျင့်ရခြင်းသည်လည်း မင်္ဂလာတရားပါး။ မြတ်သော မေတ္တာ၊ ကရုဏာ၊ မုဒိတာ၊ ဥပေက္ခာ၊ တည်းဟူသော ဖြိဟ္မ ဝိရိတရားကို ကျင့်ရခြင်းသည်လည်း မင်္ဂလာတရားပါး။ အရိယ သစ္စာတရားမှန်တို့ကို သိမြင်ရခြင်းသည်လည်း မင်္ဂလာတရားပါး။ အရဟတ္တဖိုလ် နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက် ပြုရခြင်းသည်လည်း မင်္ဂလာတရားပါး။ ဤသို့အားဖြင့် တပေါ်စ အစရှိသော နဝမ ဒေ သနာတော်၌ မင်္ဂလာတရားလေးပါး ဖြစ်ပါသည်ဘုရား။

မေး။ နဝမ ဒေသနာတော် ဖြစ်သော တပေါ်စ၌ မင်္ဂလာတရားလေး ပါးကို သိရပါပြီ။ ဗုဒ္ဓဿအစရှိသော ဒသမ ဒေသနာတော်၌ မင်္ဂလာတရား လေးပါးဟူသော်ကား အဘယ်သည်တို့နည်း။

ဖြေ။ လာဘော၊ အလာဘော၊ ယသော၊ အယသော၊ နိန္ဒာ၊ ပသံသာ၊ သုခံ၊ ဒုက္ခံ၊ တည်းဟူသော လောကဓံတရားရှစ်ပါးတို့နှင့်တွေ့ သော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏ စိတ်သည် ဝုန်လှုပ်ခြင်း မရှိသော အဖြစ်သည်လည်း မင်္ဂလာတရားပါး။ ထိုလောကဓံတရား ရှစ်ပါး တို့ကို တွေ့သောအခါ စိုးရိမ်ခြင်း မရှိသည်လည်း မင်္ဂလာ တရားပါး။ ကိလေသာ ရမ္မက်ဟူသော အညစ်အကြေး မတင် သန့်ရှင်းစင်သော အဖြစ်သည်လည်း မင်္ဂလာတရားပါး။ ကြောက်

မက်ခြင်းကင်းသော အဖြစ်သည်လည်း မင်္ဂလာတပီး၊ ဤသို့ အားဖြင့် ဒဿမ ဒေသနာတော်၌ မင်္ဂလာတရား လေးပါး ဖြစ်ပါသည်ဘုရား။

မေး။ မင်္ဂလာတရားတော်ကို အရှင်အာနန္ဒာ မထေရ်သည် အရှင် မဟာကဿပ မထေရ်အား ပြောသည် ဆိုသော် အဘယ် အရပ်မှာ ပြောသနည်း။

ဖြေ။ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်မှာ ပြောပါသည်ဘုရား။

မေး။ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်ဟု အဘယ်ကြောင့် ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ စကြာတေး အစရှိသော ဘုန်းကြီးသော မင်းတို့သည် သိမ်း ယူရာဖြစ်သောကြောင့် ရာဇဂြိုဟ်ဟုခေါ်တွင်ပါသည်ဘုရား။

မေး။ ရာဇဂြိုဟ်ပြည် မြို့တွင်းမှာလော၊ မြို့ပြင်မှာလော အရှေ့၊ အနောက်၊ တောင်၊ မြောက် စသောအရပ်တွင် အဘယ်အရပ် မှာ ပြောသနည်း။

ဖြေ။ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၊ မြို့ပြင်၊ မြောက်ဘက်အရပ်၊ ဝေဘာရတောင် ဝှမ်း၊ စရည်းပင် ရောက်သော ကျောက်ဂူလိုဏ်ဝ၌ နတ်တို့ ဟုံဆောင် ဗိမာန်နှင့် တူသော ရတနာမျိုး တို့ဖြင့် တန်ဆာ ဆင်အပ်သော ချောမောပြေပြစ် ဆန်းကြယ်လှစွာသော ရတနာ သဘင်မဏ္ဍပ်မှ ဣန္ဒနိလာ၊ မဿရဂဓ်၊ မနောမဿ၊ အစရှိ သော ရတနာမျိုး တို့ဖြင့် စီမံအပ်သော တွေတွေဒီးဒီး ရွှေ ချောင်းစီး သကဲ့သို့ လျှံညီးတောက်ပသော ပလ္လင်ထက်၌ အ တိုးအတိုင်းမထိထိုက်သော ခင်းနှိုးနေရာပေါ်တွင် ဆင်စွယ်စီ သော ယပ်ကိုကိုင်း၍ အရှေ့စူးစူးသို့ မျက်နှာပြုလျက်နေတော် မူပြီးလျှင် ပဋ္ဌမသင်္ဂါယနာကို အမှူးပြု၍ ဆောင်ရွက်တော်မူ သော အရှင်မဟာကဿပ ရဟန္တာကြီးကံ မေးတော်မူလျှင် အရှင်အာနန္ဒာ ဖြေလျှောက်ပါသည်ဘုရား။ နတ်သား တောင်း ပန်၍ ဟောတော်မူသောအခါ ကုဋေရှစ်သန်းမျှလောက်ကုန် သော နတ်သားတို့သည်ရဟန္တာဖြစ်၏ဆိုပါသည်။ သောတာ ပန်၊ သကဒါဂါမ်၊ အနာဂါမ်ဖြစ်သူ အနန္တဆိုပါသည် ဘုရား။

မင်္ဂလာသုတ် အမေးအဖြေ ပြီး၏။

၁-မင်္ဂလာသုတ်၌ အထူးမှတ်ရန်အဓိပ္ပါယ်

မင်္ဂလာသုတ်၌ အဓိပ္ပါယ်ကို အထူးမှတ်သားရန် အနည်းငယ်မျှ ထည့်သွင်းလိုက်ပါဦးအံ့။

ကောမန္တံ အဗ္ဗုဒ္ဓံ ဟူသောပါဠိ၏အဓိပ္ပါယ်ကား.....နိုးလွန်းသော အရပ်၊ ဝေးလွန်းသောအရပ်၊ လေညှာ ဖြစ်သောအရပ်၊ မြင့်သော အရပ်၊ ရှေ့တူရူဖြစ်သောအရပ်၊ နောက်တူရူဖြစ်သောအရပ်၊ ၎င်း ခြောက်ရပ်မှ လွတ်သောအရပ်ကို ဆိုလိုသည်။

ပတိရူပ ဒေသဝါဒေသစ ဟူသော ပါဠိ၏ အဓိပ္ပါယ်ကား..... ရတနာသုံးပါး ထင်ရှားရှိသောအရပ်၌ နေရခြင်းကို ဆိုလိုသည်။

အတ္တသမ္မာပဏီဒီစ ဟူသောပါဠိ၏ အဓိပ္ပါယ်ကား.....ဒုစွရိုက် ဆယ်ပါးမှ ရှောင်ကြဉ်ရမည် ဆိုလိုသည်။

သုဘာသိတာစ ယာဝါစာ ဟူသောပါဠိ၏ အဓိပ္ပါယ်ကား..... ပိသုဏဝါစာမှ ကြဉ်၍ဆိုသော သုဘာသိတာစကား၊ ဖရုသဝါစာမှ ကြဉ်၍ဆိုသော ပိယဝါစာစကား၊ သမ္ပပ္ပလာပမှ ကြဉ်၍ဆိုသော ဓမ္မစကား၊ မုသာဝါဒမှ ကြဉ်၍ဆိုသော သစ္စာစကား၊ ဤအင်္ဂါ လေးပါးနှင့်ပြည့်စုံသော စကားကို ဆိုလိုသည်။

ပုတ္တဒါရဿ သင်္ဂဟော ဟူသောပါဠိ၏အဓိပ္ပါယ်ကား .....သရ ဏဂုံ ဆောက်တည်၍ ပဉ္စသီကို ထိန်းစောင့်၍ ကုသိုလ်ကောင်းမှုကို ပြု၍ တရားတော်နှင့်အညီ သား၊မယား မွေးရမည် ဆိုလိုသည်။

ဒါနဉ္စ ဓမ္မဓနိယာ ဟူသော ပါဠိ၏ အဓိပ္ပါယ်ကား.....ဆွမ်း၊ အဖျော်၊ ကျောင်း၊ သင်္ကန်း၊ ယာဉ်၊ ပန်း၊ နံ့သာပျောင်း၊ နံ့သာ၊ အိပ်ရာ နေရာ၊ ဆီမီး၊ ၎င်းဒါနဝတ္ထု ဆယ်ပါး။ သူနာဘို့၏ အထောက်အပံ့ ဖြစ်သောဆေး၊ ဤဆွဲတပါးကို ဒါနဉ္စပုဒ်၌သွင်းအပ်၏။ ။ငါးပါးသီလ၊ ဆယ်ပါးသီလ၊ စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလတို့ကို ဓမ္မဓနိယာပုဒ်၌ သွင်းအပ် ၏။ ။အဋ္ဌင်္ဂသီလကို အနုဝဇ္ဇာနိ ကမ္မာနိ ဟူသောပုဒ်၌သွင်းအပ်၏။

အာရတီ ဝိရတီ ပါဠိ၏ အဓိပ္ပါယ်ကား.....စိတ်နှလုံးဖြင့် ကြဉ် ခြင်းသည် အာရတီမည်၏။ ကိုယ်၊ နှုတ်၊ နှစ်ပါးဖြင့် ကြဉ်ခြင်းသည် ဝိရတီမည်၏။

မန္တပေါဒာ ပါဠိ၏အဓိပ္ပါယ်ကား.....သုရာငါးပါး၊ မေရုယငါးပါး
ကို ကြည့်ရှောင်ရမည် ဆိုလိုသည်။

သန္တုဇ္ဈိမ ပါဠိ၏အဓိပ္ပါယ်ကား.....ကိလေသာတို့ကို ခေါင်းပါး
စေခြင်းငှါလောဘ အာရုံသို့ မလိုက်မူ၍ ရရှိသမျှသော ဝစ္စည်း
တို့ဖြင့် ရောင့်ရဲ၍ သုံးဆောင်ရမည် ဆိုလိုသည်။

ကာလေနုဓမ္မသဓနံ ဟူသော ပါဠိ၏ အဓိပ္ပါယ်ကား.....ကာမ
ဝိတက်၊ ဗျာပါဒဝိဘက်၊ ဝိဟိံ သာဝိတက်၊ ဤမိစ္ဆာဝိတက် မဝင်လာ
သော အခါသည် တရားတော်ကို နာခြင်းငှါ လျှောက်ပတ်သောအခါ
မည်၏။

သောဝဓသဘာ ဟူသောပါဠိ၏ အဓိပ္ပါယ်ကား.....သားတော်
ရာဟုလာကို ဩဝါဒ ပေးတော်မူသော အခါ တခွန်းတည်းသော
စကားဖြင့် နာယူလွယ်သကဲ့သို့ သူတော်ကောင်းတို့ ဆုံးမစကားကို
တခွန်းတည်းဖြင့် နားထောင် နာယူလွယ်ရမည် ဆိုလိုသည်။

သမဏာနဉ္စ ဒဿနံ ဟူသောပါဠိ၏အဓိပ္ပါယ်ကား... သီလဝန္တ
ပုထုဇ္ဇန်ပုဂ္ဂိုလ်နှင့်တကွ သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်ရနစ်ယောက်တို့အား ဖူးမြင်
ရမည် ဆိုလိုသည်။

ဓာမေါစ ဟူသောပါဠိ၏ အဓိပ္ပါယ်ကား....ဝိရိယကို ဖြစ်စေ၍
ဣန္ဒြိယသံဝရသီလကို လုံ့အောင် ထိန်းသိမ်းရမည် ဆိုလိုသည်။

ဗြဟ္မစရိယဉ္စ ဟူသောပါဠိ၏အဓိပ္ပါယ်ကား.....မေထုန် ၇-ပါးမှ
ကြည့်ရမည် ဆိုလိုသည်။

အရိယသစ္စာန ဒဿနံ ဟူသောပါဠိ၏ အဓိပ္ပါယ်ကား .....သစ္စာ
လေးပါးကို မင်္ဂလာဖြစ်ဖြင့် မြင်ရမည် ဆိုလိုသည်။

နိဗ္ဗာနသန္တိကိရိယာစ ဟူသော ပါဠိ၏ အဓိပ္ပါယ်ကား....အရ
ဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်ခြင်း၊ ဆင်ခြင်ခြင်းကို ဆိုလိုသည်။

လောကဓမ္မေဟိ ဟူသောပါဠိ၏အဓိပ္ပါယ်ကား.....လာဘ်ရခြင်း၊
လာဘ်မရခြင်း၊ အခြံအရံ ရှိခြင်း၊ အခြံအရံ မရှိခြင်း၊ ကဲ့ရဲ့ခြင်း၊ ချီးမွမ်း
ခြင်း၊ ချမ်းသာခြင်း၊ ဆင်းရဲခြင်း၊ ဤလောကဓံတရား ရှစ်ပါးကို ဆိုလို
သည်။

မင်္ဂလာသုတ်၌ အထူးမှတ်ရန် အဓိပ္ပါယ် ပြီး၏။

၁-မင်္ဂလာသံပေါက်

- ၁။ ကောလာဟလ၊ ကြံကုန်ကြ၊ ဒေဝမနုဿာ။
- ၂။ သက္က-သိကြား၊ တောင်းပန်ငြား၊ ဟောထားဒေသနာ။
- ၃။ အသေဝနာစ၊ ဗာလာန၊ ရှောင်ကြဝေးဝေးခွါ။
- ၄။ ပဏ္ဍိတာနုဉ္စ၊ သေဝန၊ ပေါင်းကြခြံဝရာ။
- ၅။ ပူဇနိယ၊ ပူဇာစ၊ ပြုအပ်လှသည်သာ။
- ၆။ ပတိဂ္ဂပ၊ တင့်အပ်လှ၊ ဒေသအရပ်မှာ။
- ၇။ ပုဗ္ဗေကတ၊ လှူဒါန၊ ရှေးကပြုသော်သဘ။
- ၈။ ကိုယ်ကိုစောင်မ၊ ဆောက်တည်ကာ၊ လားကြနိဗ္ဗုတာ။
- ၉။ အကြားအမြင်၊ များမြောက်ပင်၊ ကြည်လင်အားထုတ်ပါ။
- ၁၀။ အပြစ်မရှိ၊ ကင်းလွတ်ဘိ၊ ကပိမှတ်ကုန်ရာ။
- ၁၁။ ဝိနယောစ၊ သိက္ခိတာ၊ သင်ကြမျိုးလေးဖြာ။
- ၁၂။ သုဘာသိတ၊ ယာဝါစ၊ ကောင်းလှဆိုအပ်စွာ။
- ၁၃။ မာတာပိတ၊ မိနှင့်ဘ နိစ္စလုပ်ကျွေးပါ။
- ၁၄။ မယား-သားအား၊ သဗြိုဟ်ငြား၊ တပါးမင်္ဂလာ။
- ၁၅။ အနာကုလ၊ ကမ္မန္တ၊ ပြုကြမှုကိစ္စာ။
- ၁၆။ အလှူဒါန၊ ပေးဝေငှ၊ ထက်လှစေတာနာ။
- ၁၇။ အကျင့်ဓမ္မ၊ ကောင်းမြတ်လှ၊ မခွသူတော်စွာ။
- ၁၈။ ဉာတကာနုဉ္စ၊ သင်္ဂဟ၊ မ၊ စသဗြိုဟ်ပါ။
- ၁၉။ အနဝဇ္ဇ၊ ပြစ်မရ၊ ပြုကြအပ်သည်သာ။
- ၂၀။ အာရတိစ၊ အဓမ္မ၊ နေ့ညကြည်ကုန်ပါ။
- ၂၁။ ဝိရတိစ၊ ထူးထွေလှ၊ ကြည်ကြမှုပါပါ။
- ၂၂။ မဇ္ဇပါန၊ ယစ်မျိုးစ၊ ရှောင်ကြလူတကာ။
- ၂၃။ ကုသိုလ်ဓမ္မ၊ အားထုတ်ကြ၊ နေ့ညမမေ့ရာ။
- ၂၄။ ဂါရဝေါစ၊ ရှိဘုတ်ကွ၊ မြတ်လှဓမ္မတာ။
- ၂၅။ နိဝါတောစ၊ ကိုယ် နှိခိုချ၊ မာနမထောင်ရာ။
- ၂၆။ သန္တုဗ္ဗိစ၊ ရောင့်ရဲကြ၊ နိစ္စအလွယ်သာ။
- ၂၇။ သူ၏ကျေးဇူး၊ မထိင်မြူး၊ ကြည်နူးသိကုန်ပါ။
- ၂၈။ လျှောက်ပတ်ကာလ၊ မြတ်ဓမ္မ နာကြအပ်သည်သာ။

- ၂၉။ သည်းခံနှလုံး၊ သူတော်ထုံး၊ ရှင်ပြီးကျင့်အပ်စွာ။
- ၃၀။ ကောင်းသည်စကား၊ ဆိုကတ်ငြား၊ အများကြည်မေတ္တာ။
- ၃၁။ မကောင်းမှုအား၊ ဝေးစွာရှား၊ လားလားကြည့်ကုန်ပါ။
- ၃၂။ ရဟန်းသူမြတ်၊ ဖူးမြင်အပ်၊ ယွင်းချွတ်မရှိရာ။
- ၃၃။ သုံးခါတလ၊ မြတ်ဓမ္မ၊ နေ့ညဆွေးနွေးရာ။
- ၃၄။ မြိုးခြံကျင့်ဂတ်၊ သူတော်မြတ်၊ မပြတ်အနိယာ။
- ၃၅။ ဗြဟ္မစရိယ၊ ပြုစင်လှ၊ ကျင့်ကြံပစ္ဆိကာ။
- ၃၆။ အနိယသစ္စ၊ ဒဿန၊ သိကြံမျိုးလေးဖြာ။
- ၃၇။ နိဗ္ဗာန်မျက်မှောက်၊ ပြုကုန်မြောက်၊ ထွန်းကောက်မင်္ဂလာ။
- ၃၈။ လောကဓိတရား၊ ဝေဠုကြိုငြား၊ လှုပ်ရှားမရှိရာ။
- ၃၉။ စိုးရိမ်သောက၊ စိတ်မခွ၊ ကင်းကြလွတ်သည်သာ။
- ၄၀။ ကိလေသာမျိုး၊ နှောင်ဖွဲ့ကြိုး၊ ဖြတ်ချိုးရှင်းရှင်းကွာ။
- ၄၁။ အတ္တတ္တိက၊ ဗာဟိရ၊ ဘေးမှလွတ်သည်သာ။
- ၄၂။ သုံးဆွဲရှစ်ပါး၊ ဤတရား၊ အများမှတ်ကုန်ပါ။
- ၄၃။ ကျက်၍အရ၊ ဆောင်လေက၊ ကြီးလှမင်္ဂလာ။
- ၄၄။ ကြက်သရေမျိုး၊ နေ့တိုင်းတိုး၊ ဟိုးဟိုးကျော်မည်သာ။
မင်္ဂလာ သံပေါက် ပြီး၏။

၂-အပြင်အောင်ခြင်း ရှစ်ပါးပါဌ်

နမော တဿ ဘဂဝဇော အရဟတော
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ

- ၁။ ဗာဟိုသဟဿ မတိနိဓိက သာဓုဓန္တိ၊
ဣမောလံ ဥဒိတဗောရ သထေန မာနိ။
ဒါနာဒိ ဓမ္မဝိဓိနာ ဇိတဝါမုနိန္ဒော၊
တံ တေဇသာ ဘာတု မေ ဇယ မင်္ဂလဂ္ဂံ။ ။
- ၂။ ဝေရာ တိရေက မတိယုန္တိတ သဗ္ဗ ရတ္တိ
ဗောရံ ပနာဒ္ဓာက မက္ခမ ထဒ္ဓ ယက္ခံ။
ခန္တိ သုဒန္တ ဝိဓိနာ ဇိတဝါ မုနိန္ဒော၊
တံ တေဇသာ ဘာတု မေ ဇယ မင်္ဂလဂ္ဂံ။ ။

- ၃။ နာဠာဂိရိံ ဂဇ ဝရံ အတိ မဒ္ဒဘူတံ၊
ဒါယဂ္ဂိ စက္က မသဒ္ဓိ ဝ သု ဒါရုဏန္တံ။
မေတ္တ မ္ပု၊ သေက ဝိစိနာ ဇိတဝါ မုနိန္ဒော၊
တံ တေဇသာ ဘဝတု မေ ဇယ မင်္ဂလဂ္ဂံ။ ။
- ၄။ ဥက္ခိတ္တ ခဂ္ဂ မဘိဟတ္တ သု ဒါရုဏန္တံ၊
ဓာဝံ တိ ယောဇန ပထဂိုလိမာလ ဝန္တံ။
ဣန္ဒြိ ဘိသင်္ဂတ မနော ဇိတဝါ မုနိန္ဒော၊
တံ တေဇသာ ဘဝတု မေ ဇယ မင်္ဂလဂ္ဂံ။
- ၅။ ကတွာန ကဋ္ဌ မုဒရံ ဣဝ ဝပ္ပိနိယံ၊
စိဉ္ဇာယ ဒုဋ္ဌ ဝစနံ ဇန ကာယ မဇ္ဈေ။
သန္တေန သောမ ဝိစိနာ ဇိတဝါ မုနိန္ဒော၊
တံ တေဇသာ ဘဝတု မေ ဇယ မင်္ဂလဂ္ဂံ။
- ၆။ သစ္စံ ဝိဟာယ အတိ သစ္စက ဝါဒ ကေတု၊
ဝါဒါ ဘိရုပိတ မနံ အတိ အန္ဓ ဘူထံ။
ပညာ ပဒိပ ဇလိတော ဇိတဝါ မုနိန္ဒော၊
တံ တေဇသာ ဘဝတု မေ ဇယ မင်္ဂလဂ္ဂံ။
- ၇။ နန္ဒောပနန္ဒ ဘုဇင်္ဂံ ဝိပိဓံ မဟိန္ဒိ၊
ပုတ္တေန ထေရ ဘုဇဂေန ရုနာပယန္တော။
ဣဒ္ဓု၊ ပဒေသ ဝိစိနာ ဇိတဝါ မုနိန္ဒော၊
တံ တေဇသာ ဘဝတု မေ ဇယ မင်္ဂလဂ္ဂံ။
- ၈။ ဒုဂ္ဂါဟ ဒိဋ္ဌိ ဘုဇဂေန သု ဒဋ္ဌ ဟတ္တံ၊
ဗြဟ္မံ သုတံ ဇုဘိ မဟိန္ဒိပကာ ဘိဓာနံ။
ဉာဏာ ဂဒေန ဝိစိနာ ဇိတဝါ မုနိန္ဒော၊
တံ တေဇသာ ဘဝတု မေ ဇယ မင်္ဂလဂ္ဂံ။

၂-အပြင်အောင်ခြင်းရှုမိပါး အနုဏီ

၁။ ယောမုနိန္ဒော၊ အကြင်မြတ်စွာဘုရားသည်။ ငြိမေခလံ၊ ဂိရိ
မေခလာအမည်ရှိသောဆင်ကို။ ဥဒိတံ၊ တက်စီးထသော။ အဘိနိဋ္ဌိတ
သာဝုဇန္တံ၊ အလွန်ဘန်ဆင်းအပ်သော လက်နက်နှင့် တကွ မြစ်
သော။ ဗာဟိုသဟသံ၊ တထောင်သောလက်ရုံးရှိထသော။ ဗောရံ၊

ကြမ်းတန်းစွာထသော။ သသေနမာရုံ၊ စစ်သည်နှင့်တကွသော မာရ်
နတ်သားကို။ ဒါနာဒိဓမ္မဝိမိနာ၊ ဒါနပါရမီ အစရှိသော ကျေးတည်း
ဟူသော အစီအရင်ဖြင့်။ ဇိတဝါ၊ အောင်တော်မူလေပြီ။ တံ တေဇ
သာ၊ မာရ်နတ်သားကို အောင်တော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ တန်
ခိုးတော်အားဖြင့်။ မေ၊ အကျွန်ုပ်အား။ အင်္ဂံ၊ မြတ်သော။ ဇယမင်္ဂလံ၊
အောင်ခြင်းမင်္ဂလာသည်။ ဘာတု၊ ဖြစ်စေသကည်း။

၂။ ယောမုနိန္ဒော၊ အကြင်မြတ်စွာဘုရားသည်။ မာရုဗိရေကံ၊
မာရ်နတ်သားထက်အလွန်။ သဗ္ဗရတ္တိံ၊ ညဉ့်သုံးယံပတ်လုံး။ အဘိ သုဇ္ဈိ
တံ အလွန်စစ်ထိုးနိုင်ထသော။ ဝေသာရံ၊ ကြောက်မက်ဘွယ်ရှိထသော။
အက္ခမံ၊ သူတပါးတို့သည် သည်းခံနိုင်ခဲထသော။ ထဒ္ဓံ ကြမ်းတန်း
ခက်မာ စွာထသော။ အာဇ္ဇဝကံ၊ အာဇ္ဇဝက အမည်ရှိသော။ ယက္ခံပန၊
ဘိလူးကိုကား။ ခန္တိ သုဒန္တဝိမိနာ၊ သည်းခံတော်မူခြင်း ကောင်းစွာ
ယဉ်ကျေးစေတော်မူခြင်း တည်းဟူသော အစီအရင်ဖြင့်။ ဇိတဝါ၊
အောင်တော်မူလေပြီ။ တံ တေဇသာ၊ အာဇ္ဇဝကဘိလူးကို အောင်တော်
မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ တန်ခိုးတော်အားဖြင့်။ မေ အကျွန်ုပ်အား။
အင်္ဂံ၊ မြတ်သော။ ဇယမင်္ဂလံ၊ အောင်ခြင်းမင်္ဂလာသည်။ ဘာတု၊ ဖြစ်
စေသကည်း။

၃။ ယောမုနိန္ဒော၊ အကြင်မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဒါယဂ္ဂိစက္က
မသနိာ၊ တောမီး မိုဗင်းကြိုးစက်ကဲ့သို့။ သုဒါရုဏန္တံ၊ အလွန်ကြမ်း
ကြုတ်စွာထသော။ အတိမဒ္ဓဘူတံ အလွန်မုန်ယစ်စွာထသော။ နာဇ္ဇာ
ဂိရိံ၊ နာဇ္ဇာဂိရိအမည်ရှိထသော။ ဂဇဝရံ၊ မြတ်သော မင်းဗိုးဆင်ကို။
မေတ္တုဗ္ဗုသေကဝိမိနာ၊ မေတ္တာတော်ရေကို သွန်းခြင်းတည်းဟူသော
အစီအရင်ဖြင့်။ ဇိတဝါ၊ အောင်တော်မူလေပြီ။ တံ တေဇသာ၊ နာဇ္ဇာဂိရိ
ဆင်ကို အောင်တော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ တန်ခိုးတော်အား
ဖြင့်။ မေ၊ အကျွန်ုပ်အား။ အင်္ဂံ၊ မြတ်သော။ ဇယ မင်္ဂလံ၊ အောင်ခြင်း
မင်္ဂလာသည်။ ဘာတု၊ ဖြစ်စေသကည်း။

၄။ ယောမုနိန္ဒော၊ အကြင်မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဥက္ခိတ္တုဗ္ဗု
မာဘိဟက္ကသုဒါရုဏန္တံ၊ ချီအပ်သော သန်လျက် လက်၌ ရှိသည်ဖြစ်၍
အလွန်ကြမ်းကြုတ်စွာထသော။ တိဇယာဇနပထံ သုံးယူဇနာရှိသော
ခရီးကို။ ဓာဝံ၊ တဟုန်တည်းပြေးစွမ်းနိုင်ထသော။ အင်္ဂံလိမာလာန္တံ၊

လက်ညှိုးတည်းဟူသော ပန်းရှိသောရိုးသူကို။ ဣဒ္ဓိဘိသင်္ခတမနော၊ တန်ခိုးတော်အားဖြင့် ဘန်ဆင်းအပ်သော နှလုံးကော် ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဖိတဝါ၊ အောင်တော်မူလေပြီ။ တံ တေဇသာ၊ အင်္ဂုလိမာလ အမည်ရှိ သော ရိုးသူကိုအောင်တော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ တန်ခိုးတော် အားဖြင့်။ မေ၊ အက္ခရ်အား၊ အင်္ဂု၊ မြတ်သော။ ဇယမင်္ဂလံ၊ အောင်ခြင်း မင်္ဂလာသည်။ ဘဝတု၊ ဖြစ်စေသတည်း။

၅။ * ယောမုနိန္ဒော၊ အကြင်မြတ်စွာဘုရားသည်။ ကဋ္ဌံ၊ သစ်သား ကို။ ဝ ဗြိ နိယံ၊ ကိုယ်ပန်ဆောင်သော။ ဥဒရံဣဝ၊ ဝမ်းကွဲသို့။ ကတွာန၊ ပြုလတ်၍။ ဇနကာယမဇ္ဈေ၊ တရားနာပရိသတ်ဖြစ်သော လူရဟန်း အပေါင်းတို့အလယ်၌။ ဗိဗ္ဗာယ၊ ဗိဗ္ဗမာဏဝိကာ အမည်ရှိသော မိန်းမ ညစ်၏။ ဒုဋ္ဌဝစနံ၊ စွပ်စွဲသောအားဖြင့် ပျက်ဆီးသောစကားကို။ သန္တေ န၊ ငြိမ်သက်စွာသော။ သောမဝိဓိနာ၊ ဖြူစင်စွာသော အစီအရင်ဖြင့်။ ဖိတဝါ၊ အောင်တော်မူလေပြီ။ တံ တေဇသာ၊ ဗိဗ္ဗမာဏဝိကာ အ မည်ရှိသော မိန်းမညစ်၏ စွပ်စွဲသော အားဖြင့် ပျက်ဆီးသော စကား ကို အောင်တော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ တန်ခိုးတော်အားဖြင့်။ မေ အက္ခရ်အား။ အင်္ဂု၊ မြတ်သော။ ဇယမင်္ဂလံ၊ အောင်ခြင်းမင်္ဂလာ သည်။ ဘဝတု၊ ဖြစ်စေသတည်း။

၆။ ယောမုနိန္ဒော၊ အကြင်မြတ်စွာဘုရားသည်။ သစ္စံ၊ မှန်သော စကားကို။ ဝိဟာယ၊ စွန့်၍။ အတိသစ္စကဝါဒကေတု၊ မမှန်သည်ကို မှန်သည်ဟု ဆိုအပ်သော ဝါဒ တည်းဟူသော မှန်ကင်းရှိထသော။ ဝါဒါဘိရောဝိတမနံ၊ မိမိဝါဒဖြင့် သူတပါးတို့အား နှိပ်နင်းလိုသော စိတ်ရှိထသော။ အတိအဇ္ဇဘူတံ အလွန်မိုက်လှစွာသော အဂ္ဂိဝေဿန အမည်ရှိသော သစ္စကပရိမိုဖ်ကို။ ပညာပဒီဝဇလိတော၊ ပညာတော် တည်းဟူသော ဆီမီး တန်ဆောင်ကို ညှိထွန်းတော်မူသည် ဖြစ်၍။ ဖိတဝါ၊ အောင်တော်မူလေပြီ။ တံ တေဇသာ၊ အဂ္ဂိဝေဿန အမည် ရှိသော သစ္စကပရိမိုဖ်ကို အောင်တော်မူသော ထိုမြတ်စွာ ဘုရား၏ တန်ခိုးတော်အားဖြင့်။ မေ၊ အက္ခရ်အား။ အင်္ဂု၊ မြတ်သော။ ဇယမင်္ဂလံ၊ အောင်ခြင်းမင်္ဂလာသည်။ ဘဝတု၊ ဖြစ်စေသတည်း။

၇။ ယောမုနိန္ဒော အကြင်မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဝိဝိဓံ၊ အထူးထူး အပြားပြားရှိသော။ မဟိဒ္ဓိံ၊ ကြီးသော တန်ခိုးရှိသော။ နန္ဒောပနန္ဒ

ဘုရင်၊ နန္ဒောပနန္ဒ အမည်ရှိသော နဂါးမင်းကို။ ထေရဘုရင်ကော၊
 ကြီးမြတ်သော နဂါးမင်းဖြစ်တော်မူသော။ ပုတ္တေနေ၊ သားတော် အရှင်
 မောဂ္ဂလာန်ကို။ ဝုနာပယန္တော၊ အရိုးအလျှံကို ထွက်စေလျက်။ ဣဒ္ဓူ၊
 ပဒေသဝိဒိနာ၊ တန်ခိုးတော် ဘန်ဆင်းခြင်း၌ နည်းညွှန် ဥပဒေကို
 ပေးသောအစီအရင်ဖြင့်။ ဇိတဝါ၊ အောင်တော်မူလေပြီ။ တံ ကေဇသ၊
 နန္ဒောပနန္ဒ အမည်ရှိသော နဂါးမင်းကို အောင်တော်မူသော ထိုမြတ်
 စွာဘုရား၏ တန်ခိုးတော်အားဖြင့်။ မေ၊ အကျွန်ုပ်အား။ အဂ္ဂံ၊ မြတ်
 သော။ ဇယမင်္ဂလံ၊ အောင်ခြင်း မင်္ဂလာသည်။ ဘာဟု၊ ဖြစ်စေ
 သတည်း။

၈။ ယောမုနိန္ဒော၊ အကြင် မြတ်စွာ ဘုရားသည်။ ဒုဂ္ဂါဟဒိဋ္ဌိ
 ဘုရင်ကော၊ မကောင်းသောအယူ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတည်းဟူသော ရွှေသည်။
 သုဒဗ္ဗဟတ္ထံ၊ ပြင်းစွာကိုက်အပ်သော လက်နှံထသော။ သုထံ၊ ကျော်
 စောစွာထသော။ ဇုတိမဟိန္ဒိံ၊ တောက်ပသော ကြီးသော တန်ခိုးနှံ
 ထသော။ ဗကာတိခာနံ၊ ဗက အမည်ရှိသော။ ဗြဟ္မံ၊ ဗြဟ္မာမင်းကို။
 ဉာဏာဝဒေန၊ ဉာဏ်တော်တည်းဟူသော အဆိပ်ကို ဖျောက်တတ်
 သော ဆေးဟုဆိုအပ်သော။ ဝိဒနာ အစီရင်ဖြင့်။ ဇိတဝါ၊ အောင်တော်
 မူလေပြီ။ တံ ကေဇသ၊ ဗက အမည်ရှိသော ဗြဟ္မာမင်းကို အောင်
 တော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ တန်ခိုးတော်အားဖြင့်။ မေ၊ အကျွန်ုပ်
 အား။ အဂ္ဂံ၊ မြတ်သော။ ဇယမင်္ဂလံ၊ အောင်ခြင်းမင်္ဂလာသည်။ ဘာဟု၊
 ဖြစ်စေသတည်း။

အပြင်အောင်ခြင်း ရှစ်ပါးအနက် ပြီး၏။

၃-အတွင်းအောင်ခြင်း ရှစ်ပါးပါဌ်

နမော တဿ အဂတတော အရဟတော
 သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ

၁။ အဝိဇ္ဇာ အဏှာ ကောသမိ၊ သတ္တေ တဗျာ ဇလောဗု ဇေ။
 တမ္ဘာ ဌာနာ နိက္ခာမေသိ ဒေသနာ ဉာဏ ကေဇသ။
 ဒေကေန သစ္စ ပဇ္ဇေန ဟောဘု မေ ဇယ မင်္ဂလံ။ ။

- ၂။ မဟာ မောဟန္တကာရေန၊ အဘိဘူတေ မဟာဇနော။
ပညာ စက္ခုလတာပေသိ၊ ဣဏာလောကေန သောဇိနော။
ဇေတန သစ္စ ဝဇ္ဇေန၊ ဟောတု မေ ဇယ မင်္ဂလံ။ ။
- ၃။ ရာဂါဒိ အဂ္ဂိ ဇာလေဟိ၊ ခုမ္မ ကာယံ မဟာဇနံ။
နိဗ္ဗာပေသိ နရ နာထော၊ အဋ္ဌ မဂ္ဂင် ဝါရိနာ။
ဇေတန သစ္စ ဝဇ္ဇေန၊ ဟောတု မေ ဇယ မင်္ဂလံ။
- ၄။ စတုရော ဗောဟိ ဝုပ္ပန္တေ၊ ဂန္တိရေ သံသရဏ္ဏ ဝေ။
ဥတ္တာရေသိ မဟာဗိရော၊ ဓမ္မ နာဝါယ နာယကော။
ဇေတန သစ္စ ဝဇ္ဇေန၊ ဟောတု မေ ဇယ မင်္ဂလံ။ ။
- ၅။ သံသာရ စာရကံ လောကံ၊ နိစ္စံ ဒုက္ခေန ဝိဇ္ဇိတံ။
နိဗ္ဗာန ပုရံ ပါပေသိ၊ ယာနုတ္တယေန သော ဇိနော။
ဇေတန သစ္စ ဝဇ္ဇေန၊ ဟောတု မေ ဇယ မင်္ဂလံ။
- ၆။ ကဋ္ဌမုခါဒိ သပ္ပေဟိ၊ ခုဋ္ဌကာယံ မဟာဇနံ။
နိဗ္ဗာပေသိ မဟာဗိရော၊ နာထော တိလောကဝေဇ္ဇကော။
ဇေတန သစ္စ ဝဇ္ဇေန၊ ဟောတု မေ ဇယ မင်္ဂလံ။ ။
- ၇။ သံသာရ ဒုက္ခကန္တာရာ၊ ကိလေသ စောရ ဝိဇ္ဇိတံ။
ခေမန္တ ဘူမိံ တာရေသိ၊ သတ္တဝါဟော ဝိနာယကော။
ဇေတန သစ္စ ဝဇ္ဇေန၊ ဟောတု မေ ဇယ မင်္ဂလံ။ ။
- ၈။ ပဉ္စတာလီသ ဝဿာနိ၊ ဋ္ဌတ္တာ လောကံ သ ဒေဝကံ။
ပိဝယ်တွာ ဓမ္မရသံ၊ နိဗ္ဗုတော သော သသာဝကော။
ဇေတန သစ္စ ဝဇ္ဇေန၊ ဟောတု မေ ဇယ မင်္ဂလံ။

၃- အတွင်းအောင်ခြင်း ရှစ်ပါး အနက်

၁။ အဝိဇ္ဇာ အဏှကောသမိ အဝိဇ္ဇာတည်းဟူသော ဥစ္စံ တွင်း
၌။ တဏှာဇလာဗုဇေ၊ တဏှာ တည်းဟူသော သားအိမ်၌ မြစ်ကုန်
သော။ သတ္တေ၊ သတ္တဝါတို့ကို။ ဒေသနာဉာဏတေဇသာ၊ ဒေသနာ
ဉာဏ်တည်းဟူသော တန်ခိုးဖြင့်။ တမ္ဘာဌာနာ၊ ထိုအဝိဇ္ဇာ ဥစ္စံ တဏှာ
သားအိမ်အရပ်မှ။ နိက္ခာမေသိ၊ ထွက်မြောက်စေတော်မူပြီ။ ဇေတန

သစ္စာဇွေ့နု၊ ဤသို့သောသစ္စာစကားကြောင့်။ မေ၊ အကျွန်ုပ်အား။ ဇယမင်္ဂလံ၊ အောင်ခြင်းမင်္ဂလာသည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်ပါစေသတည်း။

၂။ သောဇိနော၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ဉာဏာလောကော၊ ဉာဏ်တော်တည်းဟူသော အလင်းအရောင်ဖြင့်၊ မဟာမောဟန္တာ၊ ရေနု၊ ကြီးစွာသော အမိုက်တိုက်တည်းဟူသော မောဟသည်။ အတိဘူတေ၊ အလွန်နှိပ်စက်အပ်ကုန်သော။ မဟာဇနသပ္ပေ၊ များစွာကုန်သော သတ္တဝါတို့ကို။ ပညာစက္ခု၊ ပညာတည်းဟူသောစက္ခုကို။ လဘာပေသိ၊ ရစေတော်မူပြီ။ ဒေတေနုသစ္စာဇွေ့နု၊ ဤသို့သော သစ္စာစကားကြောင့်။ မေ၊ အကျွန်ုပ်အား။ ဇယမင်္ဂလံ၊ အောင်ခြင်းမင်္ဂလာသည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်ပါစေသတည်း။

၃။ နုရနာသော၊ လူသုံးပါးတို့၏ ကိုးကွယ်ရာဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်။ ရာဂါဒိအဂ္ဂိဇာလေဟိ၊ ရာဂအစရှိသော မီးလျှံတို့ဖြင့်။ ခုနုကာယံ၊ ပူလောင်သောကိုယ်ရှိသော။ မဟာဇနံ၊ များစွာသော သတ္တဝါကို။ အဠမဂ္ဂင်္ဂါဒိနာ၊ မဂ္ဂင်နှစ်ပါးတည်းဟူသော ရေစင်ဖြင့်။ နိဗ္ဗာပေသိ၊ ပြီးစေတော်မူပြီ။ ဒေတေနုသစ္စာဇွေ့နု၊ ဤသို့သော သစ္စာစကားကြောင့်။ မေ၊ အကျွန်ုပ်အား။ ဇယမင်္ဂလံ၊ အောင်ခြင်းမင်္ဂလာသည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်ပါစေသတည်း။

၄။ မဟာဒီရော၊ ကြီးမြတ်သော လုံ့လရှိတော်မူသော။ နာယကော၊ လူသုံးပါးတို့ကို နိဗ္ဗာန်သို့ပို့ဆောင်တော်မူကတ်သော မြတ်စွာဘုရားသခင်သည်။ ဂန္တိရေ နက်စွာသော။ သံသာရံ၊ သံသာရတည်းဟူသော သမုဒ္ဒရာ၌။ စဘုရောဓဃဟိ၊ လေးပါးသောအယဉ်တို့ဖြင့်။ ဝုဋ္ဌန္တေ၊ မျောကုန်သောသတ္တဝါတို့ကို။ ဓမ္မနာဝါယ၊ ကျားတည်းဟူသော လှေဖြင့်။ ဥတ္တာရေသိ၊ ကယ်တင်တော်မူပြီ။ ဒေတေနုသစ္စာဇွေ့နု၊ ဤသို့သောသစ္စာစကားကြောင့်။ မေ၊ အကျွန်ုပ်အား။ ဇယမင်္ဂလံ၊ အောင်ခြင်းမင်္ဂလာသည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်ပါစေသတည်း။

၅။ သောဇိနော ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ သံသာရစာရကံ၊ သံသာရ၌ကျင်လည်ထသော ဒုက္ခနု၊ ဇာတိအစရှိသော ဒုက္ခဖြင့်။ နိစ္စံ၊ အမြဲ။ ဝိဇ္ဇိတံ၊ နှိပ်စက်အပ်ထသော။ လောကံ လူအပေါင်းကို။ ယာနတ္တဇယနု၊ ယာဉ်သုံးပါးတို့၏အပေါင်းဖြင့်။ နိဗ္ဗာနပုရံ၊ နိဗ္ဗာန်ပြည်မြတ်သို့။ ပါပေသိ၊ ရောက်စေတော်မူပြီ။ ဒေတေနုသစ္စာဇွေ့နု ဤသို့သော

သစ္စာစကားကြောင့်။ မေ၊ အကျွန်ုပ်အား။ ဇယမင်္ဂလံ၊ အောင်ခြင်း မင်္ဂလာသည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်ပါစေသတည်း။

၆။ မဟာမိရော၊ ကြီးမြတ်သော ပညာရှိတော်မူထသော။ ကိလောကဝေဇ္ဇကော၊ လူသုံးပါးတို့၏ ဆေးသမားသဘွယ် ဖြစ်တော်မူထသော။ နာထော၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ကဋ္ဌမုခါဒိ သပ္ပေဟိ၊ ကဋ္ဌမုခအစရှိသောမြွေလေးစင်းတို့သည်။ ဗုဋ္ဌကာယံ၊ ကိုက်အပ်သော ကိုယ်ရှိသော။ မဟာဇနံ၊ များစွာသောသတ္တဝါကို။ နိဗ္ဗာပေသိ၊ ငြိမ်းစေတော်မူပြီ။ ဇေတနသစ္စာဇ္ဇေန ဤသို့သောသစ္စာစကားကြောင့်။ မေ၊ အကျွန်ုပ်အား။ ဇယမင်္ဂလံ၊ အောင်ခြင်းမင်္ဂလာသည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်ပါစေသတည်း။

၇။ သတ္တဝါဟော၊ ယာဉ်မှူးသဘွယ်ဖြစ်တော်မူသော။ ဝိနာယကော သတ္တဝါတို့ကို နိဗ္ဗာန်သို့ ပို့ဆောင်တော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည်။ ကိလေသစောရဒိဋ္ဌိတံ၊ ကိလေသာ တည်းဟူသော ရိုးသူတို့သည် နှိပ်စက်အပ်သော သတ္တဝါအပေါင်းကို။ သံသာရဒုက္ခကန္တာရာ၊ သံသာရာဆင်းရဲတည်းဟူသောခရီးခဲမှ။ ခေမန္တဘူမိ၊ ဘေးမရှိရာ နိဗ္ဗာန်သို့။ ဘာရေသိ၊ ပို့ဆောင်ထုတ်ချောက် ကူးမြောက်တော်မူစေပြီ။ ဇေတနသစ္စာဇ္ဇေန ဤသို့သောသစ္စာစကားကြောင့်။ မေ၊ အကျွန်ုပ်အား။ ဇယမင်္ဂလံ၊ အောင်ခြင်းမင်္ဂလာသည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်ပါစေသတည်း။

၈။ သော၊ ထို ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော ကျေးဇူးအပေါင်းတို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူပြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည်။ ပဉ္စတာလီသာဿာနိ၊ လေးဆွဲငါးဝါတို့ပတ်လုံး။ ငွတွား၊ တည်တော်မူ၍။ သဒေဝကံ၊ နတ်နှင့် တကွသော။ လောကံ၊ လူအပေါင်းကို။ ဓမ္မရသံ၊ တရားတည်းဟူသော အမြိုက်အရသာကို။ ဝိပယိတွာ၊ သောက်စေတော်မူပြီး၍။ သသာဝကော တပည့်သားသံဃာတော် အပေါင်းနှင့်တကွ။ နိဗ္ဗုတော၊ ပန်နိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူလေပြီ။ ဇေတနသစ္စာဇ္ဇေန ဤသို့သော သစ္စာစကားကြောင့်။ မေ၊ အကျွန်ုပ်အား။ ဇယမင်္ဂလံ၊ အောင်ခြင်း မင်္ဂလာသည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်ပါစေသတည်း။

အတွင်းအောင်ခြင်းရှစ်ပါးအနက်ပြီး၏။

၄-ရတနာရွှေချိုင့်ပါဠိ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ

- ၁။ ဇယာ သနာ ဂတာ ဗုဒ္ဓါ၊ ဇိတွာ မာရံ သ ဝါဟနံ။
စတု သစ္စာ မဘ ရသံ၊ ယေ ပိပိံ သု နရာ သဘာ။ ။
- ၂။ တဏှက်ရာဒယော ဗုဒ္ဓါ၊ အဠ္ဍဝိသတိနာယကာ။
သဗ္ဗေ ပတိဋ္ဌိတာ မယံ၊ မတ္ထကေ တေ မုနိသာရာ။ ။
- ၃။ သိသေ ပတိဋ္ဌိတော နော သိ၊ ဗုဒ္ဓေါ မေဗ္ဗော နိလောစနေ။
သံဃော ပတိဋ္ဌိတောမယံ၊ ဥရေ သဗ္ဗဂုဏာကရော။ ။
- ၄။ ဟဒယေ မေ အနုရုဒ္ဓေါ၊
သာရိပုတ္တောစ ဒက္ခိဏေ။
ကောဏှညော ပစ္ဆိာ ဘာဂသ္မိံ၊
မောဂ္ဂလာနောစ ဝါမကေ။ ။
- ၅။ ဒက္ခိဏေ သဝဏေ မယံ၊
အာသံ အာနန္ဒ ရာဟုလာ။
ကဿပေါစ မဟာနာမော။
ဥဘောသံ ဝါမ သောတကေ။ ။
- ၆။ ကေသ န္တေ ဝိဋ္ဌိဘာဂသ္မိံ၊ သူရိယောစ ပတံကရော။
နိသိန္ဓော သိရိ သမ္ဗန္ဓော၊ သောဘိတော မုနိပုဂံဝေါ။ ။
- ၇။ ကုမာရကဿပေါနာမ၊ မဟေသီ စိတြ ဝါစကော။
သော မယံ ဝဒနေ နိစ္စံ၊ ပတိဋ္ဌာသိ ဂုဏာ ကရော။ ။
- ၈။ ပုဏ္ဏော အင်္ဂုလိမာလောစ၊ ဥပါလိ နန္ဒ သီဝလိ။
ဣမေ ပဉ္စ မဟာထေရာ၊ နုလာဋေ တိလကာဝိယ။ ။
- ၉။ ကေဟိ သေသာ မဟာထေရာ၊ ဇိတဝန္တော ဇိနော ရုသာ။
ဇလန္တော သီလ တေဇေန၊ အဂ္ဂမင်္ဂေသု သဗ္ဗိတာ။ ။
- ၁၀။ ရတနံ ပုရတော အာသိ၊ ဒက္ခိဏေ မေတ္တသုတ္တကံ။
ဇေဂ္ဂံ ပစ္ဆိတော အာသိ၊ ဝါမေ အင်္ဂုလိမာလကံ။
- ၁၁။ ခန္ဓ မောရ ပရိတ္တဉ္စ၊ အာဋာနာဋိယသုတ္တကံ။
အာကာသေ ဆဒနံ အာသိ၊ သေသာ ပါကာရလက်တာ။

- ၁၂။ ဇိနာနံ ဗလသံယုတ္တေ၊ ဓမ္မပါကာရလက်တေ။
ဝသတော မေ အင်္ဂိန္ဒေနု၊ သမ္မာသမ္ပုဒ္ဓပဉ္စရေ။ ။
- ၁၃။ ဝါတဝိတ္တာဒိ သဉ္ဇာတာ၊ ဗာဟိရ ဣတ္တပဒ္ဒဝါ။
အ သေသာ ဝိနာသံ ယန္တု၊ အနန္တ ဂုဏာတေဇသာ။ ။
- ၁၄။ ဇိနပဉ္စရမဏ္ဍိ၊ ဝိဟရန္တံ မဟိတလေ။
သဒါ ပါလေန္တု၊ မံ သဗ္ဗေ၊ တေ မဟာပုရိသာသဘာ။ ။
- ၁၅။ ဣစ္စေဝ မေ ကန္တံ ကတော၊ သု ရက္ခော ဇိနာနုဘာဝေ။
ဟတာရိ သံဗော သံဃာဿ၊ တေဇေန ဂုဏာကရဿ။ ။

၄-ရတနာဒွေရီဒိအနက်

၁။ ဇယာသနာ ဂတာ၊ အောင်နေရာခွင် အပရာ ဇိတပလ္လင်
သို့ ရောက်တော်မူကုန်ထသော။ နရာသဘာ၊ လူနတ်ဗြဟ္မာသတ္တဝါ
တို့ထက်လည်း မြတ်တော်မူကုန်ထသော။ ယေဗုဒ္ဓါ၊ အကြင်မြတ်စွာ
ဘုရားတို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိတော်မူကုန်၏။ တေဗုဒ္ဓါ၊ ထိုမြတ်စွာ
ဘုရားတို့သည်။ သဝါဟနံ၊ စစ်သည်မိုလ်ပါနှင့်တကွ ဖြစ်သော။ မာရံ၊
မာရ်နတ်သားကို။ ဇိတွာ၊ အောင်တော်မူလေကုန်သည် ဖြစ်၍။ စတု
သစ္စာမတရသံ၊ သစ္စာလေးဖြာ၊ မြိုက်ရသာကို။ ဝိဝိံ သု၊ သောက်တော်
မူလေကုန်ပြီ။

၂။ မုနိဿရာ၊ ရသေ့ ရဟန်း အပေါင်းတို့ကို အစိုးရတော်
မူကုန်ထသော။ နာယကာ၊ လူနတ်ဗြဟ္မာသတ္တဝါအပေါင်းတို့၏ ခရီး
လမ်းညွှန် သဘွယ်လည်း ဖြစ်တော်မူကုန်ထသော။ အဠဝိသတိ၊ နှစ်
ကျိပ်ရှစ်ဆူကုန်သော။ တဏှက်ရာဒယော၊ တဏှက်ရာဘုရား အစ
ရှိကုန်သော။ ယေဗုဒ္ဓါ၊ အကြင်မြတ်စွာဘုရားတို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိတော်
မူကုန်၏။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ တေဗုဒ္ဓါ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားတို့
သည်။ မယှံ၊ အကျွန်ုပ်၏။ မဏ္ဍကေ၊ ဦးခေါင်းထက်၌။ ပတိဋ္ဌိတာ၊ တည်
တော်မူကုန်သည်။ အဟေသံ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီ။

၃။ သမ္ဘဂုဏာကရော၊ ခပ်သိမ်းသော ဂုဏ် ကျေးဇူးတော်
အပေါင်းတို့၏ တည်ရာလည်း ဖြစ်တော်မူသော။ နော၊ အကျွန်ုပ်တို့၏။
ဗုဒ္ဓေါ၊ ဂေါတမ မြတ်စွာဘုရားသည်။ မယှံ၊ အကျွန်ုပ်၏။ သိသေ၊ ဦး
ခေါင်း၌။ ပတိဋ္ဌိတော၊ တည်တော်မူသည်။ အသိ၊ ဖြစ်ပြီ။ ဓမ္မော၊ ကိုးပါး

သော လောကုတ္တရာ တရားတော်သည်။ မယုံ၊ အကျွန်ုပ်၏။ နွီ လော စနေ၊ မျက်စိနှစ်ဘက်၌။ ပတိဋ္ဌိတော၊ တည်တော်မူသည်။ အသိ၊ ဖြစ်ပြီ။ သံဃော၊ မဂ္ဂဋ္ဌာန် လေးယောက်၊ ဖလဋ္ဌာန် လေးယောက်ဟု ဆိုအပ် သော ရှစ်ယောက်သော အရိယာသင်္ခါတော်သည်။ မယုံ၊ အကျွန်ုပ်၏။ ဥရေ၊ ရင်၌။ ပတိဋ္ဌိတော၊ တည်တော်မူသည်။ အသိ၊ ဖြစ်ပြီ။

၄။ အနုရုဒ္ဓေါ၊ အရှင်အနုရုဒ္ဓါသည်။ မေ၊ အကျွန်ုပ်၏။ ဟဒယေ၊ နှလုံး၌။ ပတိဋ္ဌိတော၊ တည်တော်မူသည်။ အသိ၊ ဖြစ်ပြီ။ သာရိပုတ္တော၊ အရှင် သာရိပုတ္တရာသည်လည်း။ မေ-မမ၊ အကျွန်ုပ်၏။ ဒက္ခိဏေ၊ လက်ျာ၌။ ပတိဋ္ဌိတော၊ တည်တော်မူသည်။ အသိ၊ ဖြစ်ပြီ။ ကောဏ္ဍ ညော၊ ကောဏ္ဍညအရှင်သည်။ မမ၊ အကျွန်ုပ်၏။ ပစ္ဆိမဘာဂသ္မိံ၊ နောက်အဘို့၌။ ပတိဋ္ဌိတော၊ တည်တော်မူသည်။ အသိ၊ ဖြစ်ပြီ။ မောဂ္ဂ လာနောစ၊ အရှင်မောဂ္ဂလာန်သည်လည်း။ မမ၊ အကျွန်ုပ်၏။ ဝါမကေ၊ လက်ဝဲ၌။ ပတိဋ္ဌိတော၊ တည်တော်မူသည်။ အသိ၊ ဖြစ်ပြီ။

၅။ အာနန္ဒ ရာဟုလာ၊ အရှင် အာနန္ဒာ၊ အရှင် ရာဟုလာတို့ သည်။ မယုံ၊ အကျွန်ုပ်၏။ ဒက္ခိဏေ သဝဏေ၊ လက်ျာနား၌။ ပတိဋ္ဌိ တာ၊ တည်တော်မူကုန်သည်။ အာသံ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီ။ ကဿပေါစ၊ ကဿပ အရှင် သည်၎င်း။ မဟာနာမောစ၊ မဟာနာမ်၊ အရှင် သည်၎င်း။ ဥဘော၊ နှစ်ပါးသော အရှင်တို့သည်။ မယုံ၊ အကျွန်ုပ်၏။ ဝါမသော တကေ၊ လက်ဝဲနား၌။ ပတိဋ္ဌိတာ၊ တည်တော်မူကုန်သည်။ အာသံ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီ။

၆။ သူရိယောဝ၊ နေမင်းကဲ့သို့။ ပဘံကရော၊ အရောင်ကို ပြု တတ်သော။ သိရိသမ္ပန္နော၊ ဘုန်း ကြက်သရေနှင့် ပြည့်စုံတော်မူ သော။ မုနိပုဂံဝေါ၊ ရဟန်းတကာတို့၏အရှင်ဖြစ်သော။ သောဘိတော၊ သောဘိတ၊ အရှင်သည်။ မယုံ၊ အကျွန်ုပ်၏။ ကေသန္တေ၊ ဆံ၏ အဆုံး ဖြစ်သော။ ဝိဋ္ဌိဘာဂသ္မိံ၊ ကျောက်ကုန်းအဘို့၌။ နိသိန္နော၊ နေတော် မူသည်။ အသိ၊ ဖြစ်ပြီ။

၇။ မဟေသီ၊ သီလက္ခန္ဓာ၊ စသည့်ကျေးဇူး၊ ဂုဏ်အထူးကို၊ ရွှင် မြူးဝမ်းသာ၊ ရှာတော်မူလေ့ရှိထသော။ ဝိတြာ၊ စကော၊ ဆန်းကြယ် သော တရားစကားကိုဆိုတော်မူတတ်ထသော။ ဂုဏာကရော၊ ကျေး ဇူးတော်အပေါင်း၏ တည်ရာဖြစ်တော်မူထသော။ ကုမာရ ကဿပေါ

နာမ၊ ကုမာရကဿပ မည်တော်မူသော။ သောထေရော၊ ထိုမထေရ်
သည်။ မသံ၊ အကျွန်ုပ်၏။ ဝဒနော၊ နှုတ်ခမ်း၌။ နိစ္စံ၊ အမြဲ။ ပတိဋ္ဌာသိ၊
တည်တော်မူ၏။

၈။ ပုဏ္ဏောစ၊ အရှင်ပုဏ္ဏ မထေရ်၎င်း။ အင်္ဂုလိ မာလောစ၊
အရှင်အင်္ဂုလိမာလ မထေရ်၎င်း။ ဥပါလိနန္ဒ သိဝလိစ၊ အရှင်ဥပါလိ
ထေရ်၊ အရှင်နန္ဒထေရ်၊ အရှင်သိဝလိထေရ်၎င်း။ ဣမေ ပဉ္စမဟာ
ထေရာ၊ ဤငါးပါးသော မဟာထေရ်တို့သည်။ မေ၊ အကျွန်ုပ်၏။
နုလာဓေ နဖူးပြင်၌။ တိလကာဝိယ၊ မှန်ကူသကဲ့သို့။ ပတိဋ္ဌိတာ၊
တည်တော်မူကုန်သည်။ အာသံ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီ။

၉။ တေဟိ၊ ထိုအရှင်အနုရုဒ္ဓါ၊ အရှင်သာရိပုတ္တရာ အစရှိသော
အရှင်တို့မှ။ သေသာ၊ ကြွင်းကုန်သော။ ဇိတဝန္တော၊ အောင်အပ်ပြီး
သော ရမ္မက်ရှိကုန်သော။ ဇိနောရသာ၊ မြတ်စွာဘုရားသခင်၏ သား
တော်ဖြစ်ကုန်သော။ သီလဟေဇေန၊ သီလတန်ခိုးအားဖြင့်။ ဇလန္တော၊
ထွန်းတောက်ပကုန်သော။ မဟာထေရာ၊ မဟာထေရ်တို့သည်။ မေ၊
အကျွန်ုပ်၏။ အဂ္ဂမဏိသု၊ မြတ်သောအင်္ဂါတို့၌။ သဗ္ဗုတိတာ၊ ကောင်းစွာ
တည်ကုန်သည်။ အာသံ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီ။

၁၀။ ရတနံ၊ ရတနသုတ် ပရိတ်တော်သည်။ မေ၊ အကျွန်ုပ်၏။
ပုရတော၊ ရှေ့မှ။ ပတိဋ္ဌိတံ၊ တည်သည်။ အာသိ၊ ဖြစ်၏။ မေတ္တသုတ္တကံ၊
မေတ္တသုတ်ပရိတ်တော်သည်ကား။ မေ၊ အကျွန်ုပ်၏။ ဒက္ခိဏေ၊ လက်ျာ
၌။ ပတိဋ္ဌိတံ၊ တည်သည်။ အာသိ၊ ဖြစ်၏။ ဇေဂ္ဂံ၊ ဇေဂ်သုတ်ပရိတ်တော်
သည်။ မေ၊ အကျွန်ုပ်၏။ ပစ္ဆိတော၊ နောက်မှ။ ပတိဋ္ဌိတံ၊ တည်သည်။
အာသိ၊ ဖြစ်၏။ အင်္ဂုလိမာလကံ၊ အင်္ဂုလိမာလသုတ်ပရိတ်တော်သည်။
မေ၊ အကျွန်ုပ်၏။ ဝါမေ၊ လက်ဝဲ၌။ ပတိဋ္ဌိတံ၊ တည်သည်။ အာသိ၊
ဖြစ်၏။

၁၁။ ခန္ဓ မောရ ပရိတ္တဉ္စ၊ ခန္ဓသုတ်၊ မောရသုတ် ပရိတ်တော်
သည်၎င်း။ အာဓုာနာဓိယ သုတ္တကံ၊ အာဓုာနာဓိယသုတ် ပရိတ်တော်
သည်၎င်း။ အာကာသေ၊ ကောင်းကင်၌။ ဆဒနံဝိယ၊ ထီးကဲ့သို့။ အာသိ၊
ဖြစ်ပြီ။ သေသာ ကြွင်းကုန်သော ပရိတ်တော်တို့သည်ကား။ ပါကာရ
လက်တာဝိယ၊ တံတိုင်းကဲ့သို့ ကောင်းစွာတည် ကုန်သည်။ အာသံ၊
ဖြစ်ကုန်၏။

၁၂။ ဇိနာနံ၊ ငါးပါးမာရ်အောင်၊ မြတ်ဘုန်းခေါင်တို့၏။ ဗလ
သံယုတ္တေ၊ ဆယ်ပါးသော အားတော်နှင့် ယှဉ်ထသော။ ဓမ္မပါကာရ
လင်္ကာတေ၊ တရားတော်တည်းဟူသော မြို့တံတိုင်းဖြင့် ကန်ဆာဆင်
အပ်သော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓပဉ္စရေ၊ မြတ်စွာ ဘုရားကည်းဟူသော
ရွှေချိုင့်၌။ အင်္ဂါန္တေန၊ မပြုပြင်သဖြင့်။ ပသတော၊ နေသော။ မေ၊
အကျွန်ုပ်အား။

၁၃။ ဝါတ ဝိတ္တာဒိ သဉ္ဇာတာ၊ လေ၊ သည်းခြေ စသည်
တို့ကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော။ ဗာဟိရ ဣတ္ထု ပဒ္ဒဝါ၊ အတွင်းအပ၌
ဖြစ်ကုန်သော ဘေးရန် တို့သည်။ အနန္တဂုဏာတေဇသာ၊ အဆုံး
မရှိသော ကျေးဇူးတော် ရှိသော ရတနာသုံးပါး၏ တန်ခိုးတော်
အားဖြင့်။ အသေသာ၊ အကြွင်း အကျန် မရှိကုန်သည် ဖြစ်၍၊ ဝိနာသံ၊
ပျောက်ပျက်ခြင်းသို့။ ယန္တု ပါပေန္တု၊ ရောက်စေကုန်သတည်း။

၁၄။ ဇိနပဉ္စရမဏ္ဍိ၊ မြတ်စွာ ဘုရားသခင် တည်းဟူသော
ရွှေချိုင့်အလယ်၌။ ဝိဟရန္တံ၊ နေသော။ ဓံ၊ အကျွန်ုပ်ကို။ မဟိတလေ၊
မြေအပြင်၌။ အာသဘာ၊ ကြီးမြတ်ကုန်သော။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်း
ကုန်သော။ တေမဟာပုဂ္ဂိသာ၊ ထိုယောက်ျားမြတ်တို့သည်။ သဒါ၊
အခါခပ်သိမ်း။ ပါလေန္တု၊ စောင့်ရှောက်စေကုန်သတည်း။

၁၅။ ဣစ္စေဝံ ဣတိဒေဝံ ယထာဂုတ္တပကာရေန၊ အကြင် အကြင်
ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အပြားအားဖြင့်။ မေ-မယာ၊ ငါသည်။ ဧကန္တိ-
ဧကန္တေန၊ စင်စစ်အားဖြင့်။ သုရက္ခော၊ ကောင်းသော အစောင့်
အရှောက်ကို။ ကတော၊ ပြုအပ်ပြီ။ ဇိနာနုဘာဝေ-ဇိနာနုဘာဝေန၊
မြတ်စွာဘုရား၏ အာနုဘော်တော်အားဖြင့်။ ဟတာဂိသံဃော၊ သတ်
အပ်ပြီးသော ဘေးရန်အပေါင်းရှိသည်။ ဘဝေယျံ၊ ဖြစ်ရပါလိမ့်။
ဂုဏာကရဿ၊ သီလ၊ သမာဓိ အစရှိသော ကျေးဇူး အပေါင်းတို့၏
တည်ရာဖြစ်သော။ သံဃာဿ၊ ပရမတ္ထ သင်္ဃာတော်၏။ တေဇေန၊
တန်ခိုးဖြင့်။ သုစိတ္တော၊ ကိုယ်စိတ်၏ ချမ်းသာခြင်းရှိသည်။ ဘဝေယျံ၊
ဖြစ်ရပါလိမ့်။

ရတနာ ရွှေချိုင့် အနက် ပြီး၏။

၅-နမက္ခာရပီဋိ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော
သမ္မာ သမ္ဗုဒ္ဓဿ

- ၁။ သုဂတံ သုဂတံ သေဋ္ဌံ၊ ကုသလံ ကုသလံ ဇဟံ။
အ-မတံ အ-မတံ သန္တိ၊ အ-သမံ အ-သမံ ဒဒံ။ ။
သရဏံ သရဏံ လောကံ၊ အ-ရဏံ အ-ရဏံ ကရံ။
အ-ဘယံ အ-ဘယံ ဌာနံ၊ နာယကံ နာယကံ နမေ။ ။
- ၂။ နယန-သုဘဂ-ကာယင်္ဂံ၊ မရရ-ဝရ သရော-ပေတံ။
အဓိတ-ဂုဏ-ဂဏာ ဓာရံ၊ ဒသဗလ-မတုလံ ဝန္ဓေ။ ။
- ၃။ ယော-ဗုဒ္ဓေါ ဝိတိမာ-ည-ဓာရကော၊
သံသာရေ အနုဘောသိ ကာယိကံ။
ဒုက္ခံ စေတသိကဉ္စ လောကတော၊
တံ ဝန္ဓေ နရ-ဒေဝ-မင်္ဂလံ။ ။
- ၄။ ဗာတ္ထိံ သတိ-လက္ခဏ-စိတြံ ဒေဟံ၊
ဒေဟာ-ဇုတိ-နိဂ္ဂတ-ပဇ္ဇလန္တိ။
ပညာဝိတိ-သီလဂုဏော-ဗာပိန္နံ၊
ဝန္ဓေ မုနိ-မန္တိမ-ဇာတိ-ယုတ္တံ။ ။
- ၅။ ပါတော-ဒယံ ဗာလ-ဒိဝါကရံ-ဝ၊
မဇ္ဈေယတိနံ လလိတံ သိဒ္ဓိဟိ။
ပုဏ္ဏိန္ဒြ-သင်္ကာသ-မုခံ အနေဇံ၊
ဝန္ဓာမိ သဗ္ဗညု-မဟံ မုနိန္ဒြ။ ။
- ၆။ ဥပေတ-ပုညော ဝရ-ဗောဓိ-မူလေ၊
သ-သေန-မာရံ သုဂတော ဇိနိတွာ။
အဗောဇ္ဈိ ဗောဓိံ အရုဏော-ဒယမ္ပိ၊
နမာမိ တံ မာရ-ဇိနံ အ-ဘင်္ဂံ။ ။
- ၇။ ရာဂါဒိ-ဆေဒါ-မလ-ညဏ-ခင်္ဂံ၊
သတိ-သာမညာ-ဖလကာ-ဘိဂါဟံ။
သီလော-ဗာ-လင်္ကာရ-ဝိဘူသိတံ တံ၊
နမာမိ-ဘိညာ-ဝရ-မိဒ္ဓါ-ပေတံ။ ။

- ၈။ ဒယာ-လယံ သဗ္ဗမိ ဒုက္ခရံ ကရံ၊
ဘဝ-ဣန္ဒြိယ-တိက္ခမ-မဂ္ဂတံ ဂတံ။
တိလောကေ-နာထံ သု-သမာဟိတံ ဟိတံ၊
သမန္တ-စက္ခု ပ-ဏာမာ မိဟံ-မိတံ။ ။
- ၉။ တဟိံ တဟိံ ပါရမိ-သဗ္ဗယံ စယံ၊
ဂတံ ဂတံ သဒ္ဓိ သုခ-ပ္ပဒံ ပဒံ။
နရာ-နရာနံ သုခ-သမ္ဘဝံ ဘဝံ၊
နမာ-နမာနံ ဇိန ပုဂံ ဂံ။ ။
- ၁၀။ မဂ္ဂင်္ဂ-နာဝံ မုနိ-ဒက္ခ-နာဝိကော၊
ဤဟာ ဖိယံ ဉာဏ-ကရေန ဂါဟကော။
အာရုယှ ယော တာယ ဗဟူ ဘဝ-ဣန္ဒြိယ၊
တာရေသိ တံ ဗုဒ္ဓ-မဃ-ပ္ပဟံ နမေ။ ။
- ၁၁။ သမ-တိံသတိ-ပါရမိ-သမ္ဘရဏံ၊
ဝရ-ဗောဓိ-ဒုမေ စတု-သစ္စ-ဒသံ။
ဝရ-မိစ္ဆိ-ဂတံ နရ-ဒေဝ-ဟိတံ၊
တိဘဂူ-ပသမံ ပ-ဏာမာမိ ဇိနံ။ ။
- ၁၂။ သတ-ပုညဇ-လက္ခဏိကံ ဝိ-ရဇံ၊
ဂဂန-ပမ-ဝိံ ဝိတိ-မေရ-သမံ။
ဇလဇူ-ပမ-သိကာလ-သိလယုတံ၊
ပထဝီ-သဟနံ ပ-ဏာမာမိ ဇိနံ။ ။
- ၁၃။ ယော ဗုဒ္ဓေါ သုမတိ ဒိဝေ ဒိဝါ ကရော-ဝ၊
သောဘန္တော ရတိ-ဇနနေ သိလာ-သနမ္ဘိ။
အာသိန္နော သိဝ-သုခ-ဒံ အဒေသိ ဓမ္မံ၊
ဒေဝါနံ တ-မ သဒိသံ နမာမိ နိစ္စံ။ ။
- ၁၄။ ယော ပါဒ-ပင်္ဂဇ-မုဒု-တ္တလ-ရာဇိကေဟိ၊
လောကေဟိ တိဟိ ဝိကလေဟိ နိရာဇုလေဟိ။
သမ္ဘိပုဏေ နိရုပမေယျ တ-မေဝ နာထော၊
တံ သဗ္ဗ လောက-မဟိတံ အသမံ နမာမိ။ ။
- ၁၅။ ဗုဒ္ဓံ နရာ-နရ-သမောသရဏံ ဝိတတ္ထံ၊
ပညာ-ပဒိပ-ဇုတိယာ ဝိဟတ-နန္ဒကာရံ။

- အတ္ထာ•ဘိကာမ•နရဒေဝ-ဟိတာ•ဝဟ•န္တိ၊
 ဝန္ဒာမိ ကာရုဏိက•မဂ္ဂ•မနန္တ-ဉာဏံ။ ။
- ၁၆။ အိလ-ဂုဏ•နိဓာနော ယော မုနိန္ဒော•ပဂတိံ။
 ဝန•မိသိပတနာ•ဝံ သညတနံ နိကေတံ။
 တဟိ•မကုသလ-ဆေဒံ မေ့စက္ကံ ပဝတ္ထော၊
 တ•မဘုလ•မဘိကန္တိ ဝန္ဒနေယျံ နမာမိ။ ။
- ၁၇။ သုစိ-ပရိဝါရိတံ သု-ရုစိရ•ပ္ပဘာဟိ ရတ္တံ၊
 သိရိ-ဒိသယာ•လယံ ဂုပိတ•မိန္ဒြိယေဟု•ပေတံ။
 ရဝိ-သသိ-မဏ္ဍလ•ပ္ပဘုတိ-လက္ခဏော•ပစိတ္တံ၊
 သုရ•နရ ပူဇိတံ သုဂတ•မာဒရံ နမာမိ။ ။
- ၁၈။ မဂ္ဂေါ•ဇ္ဇုမ္ပေန မဟ-ပဒိဗာ•သာ•ဒိ-ကုလ္လောလ ဝိစိံ၊
 သံသာရော•ဗံ တရိတ•မဘယံ ပါရ-ပတ္တံ ပဇာနံ။
 ကာဏံ လေဏံ အသမ-သရဏံ-ဇေက-တိတ္ထံ ပတိဋ္ဌံ၊
 ပုည•က္ခေတ္တံ ပရမ-သုခ•ဒံ ဓမ္မ-ရာဇံ နမာမိ။ ။
- ၁၉။ ကဏ္ဍ•ဗွံမူလေ ပရ-ဟိတ-ကရော
 ယော မုနိန္ဒော နိသိန္ဒော၊
 အစ္ဆေရံ သိဗံ နယန-သုဘဂံ အာကုလ•ဏ္ဍ•ဂ္ဂိ ဇာလံ။
 ဒုဇ္ဇာလ၊ဋ္ဌံသံ မုနိဘိ ဇဟိတံ ပါဒိဟေရံ အကာသိ၊
 ဝန္ဒေ တံ သေဋ္ဌံ ပရမ-ရတိ-ဇံ ဣဒ္ဓိ-ဓမ္မေဟု•ပေတံ။ ။
- ၂၀။ မုနိန္ဒ•က္ခော ယေ•ကော ဒယု•ဒယ
 ရုဏော ဉာဏ-ဝိတ္ထိဏ္ဍ--ဗိမ္ပော
 ဝိနေယျ•ပ္ပါဏော•ဗံ ကမလ-ကထိတံ မေ့ရံသိ-ဝရေဟိ။
 သု-ဗောဓေသိ သုဒ္ဓေ တိဘဝ-ကုဟာရေ ဗျာပိတက္ကိတ္တိနဉ္စ၊
 တိလောကေ•က•စက္ကု ဒု ခ•မ•
 သဟနံ တံ မဟေသိံ နမာမိ။ ။
- ၂၁။ ယော ဇိနော အနောက-ဇာတိယံ
 သ-ပုတ္တ-ဒါရ•မင်္ဂ•ဇိဝိတဋ္ဌိ။
 ဗောဓိ ပေမတော အလဂ္ဂ-မာနသော
 အဒါသိ•ယေ ဝ အထိကဿ။

ဒါန-ပါရမီ တတော ပရံ အပူနု သီလ-ပါရမာ-ဒိကမ္ပိ
တာ သ-မိဒ္ဓိယော-ပယာတ-မဂ္ဂထံ
တ-မေက ဒိပကံ နမာမိ။ ။

၂၂။ ဒေဝါ-ဒေဝါ-တိဒေဝံ နိနေ-ဝပု-ရေ-မာရဘင်္ဂံ အဘင်္ဂံ၊
ဒိပံဒိပံ-ပဇာနံ ဇယ ဝရ-သယနေ ဗောဓိပတ္တံ-မိပတ္တံ။
ဗြဟ္မာ-ဗြဟ္မာ-ဂဘာနံ ဝရ-ဂိရ-ကထိတံ ပါပဟိနံ-ပဟိနံ
လောကာ-လောကာတိရာမံ
သဘာတ-မတိနမေ တံ မုနိန္ဒံ မုနိန္ဒံ။ ။

၂၃။ ဗုဒ္ဓေါ နိဗ္ဗောဓ-မိဗ္ဗော မုဒု-ကရ-စရဏော
ဗြဟ္မဗောဓေသ-ဏိ-ဇယော၊
ကောသ-စ္ဆာဒင်္ဂဇာတော ပုနရပိ
သုဂတော သု-ပ္ပတိဋ္ဌိက-ပါဒေါ။
မူဒေါ-ဒါတုဏ္ဏလောမော အထ-မပိ
သုဂတော ဗြဟ္မ-ဇု ဂုတ္တဘာဝေါ၊
နိလ-က္ခိ-ဒိဃာပဏ္ဍိ သုရမ-မလ-
ဆ ပီ ထောမျ ရသ-ဂ္ဂသ-ဂ္ဂိ။ ။

၂၄။ စတ္တာလိသ-ဂ္ဂ-ဒန္တော သမက-
လပန-ဇော အန္တရံ-သ ပ္ပပိဏော၊
စက္ကန-ကိတ-ပါဒေါ အ ပီရဋ္ဌ-
ဒသနော မာရဇု-သသိ ပါဒေါ။
တိဋ္ဌန္တော နော နမန္တော-ဘယ-
ကရ-မုဒုနာ ဇန္တုကာနာ မသန္တော၊
ဝဇ္ဇက္ကန္တော ဇိနော ဂေါ- ဘရုဏ-
ပရမကော သိဟ-ပုဗ္ဗ-ဒု-ကာယော။ ။

၂၅။ သတ္တဗ္ဗိဏောစ ဒိဃာ-ဂိုလိမထ သုဂတော
လောမ-ကူပေ-က-လောမော၊
သမ္ပန္နော-ဒါတ-ဒါဠော ကနက-
သမ-တစော နိလ-မုဒုဂ္ဂ-လောမော။
သမ္ပုဒ္ဓေါ ထူလ-ဇိဋ္ဌေါ အထ သိဟ-
ဟနူကော ဇာလိက-ပ္ပိဒ-ဟက္ကော၊

၂၆။ နာထော ဥဏ္ဍိသ-သိသော ဣတိ-
 ဂုဏ သဟိတံ တံ မဟေသိ နမာမိ။
 ဗုဒ္ဓေါ-ဗုဒ္ဓေါ-တိ ယောသော အတိဒုလဘ
 တရော ကာ-ကထာ ဗုဒ္ဓ-ဘာဝေါ၊
 လောကေ တသ္မာ ဝိဘာဝိ ဝိဝိဓ-
 ဟိတသုခံ သာဓဝေါ ပဏ္ဍယန္တော။
 ဣဋ္ဌံ အဏ္ဏံ ဝဟန္တံ သုရ-နရ-
 မဟိတံ နိဗ္ဗယံ ဒက္ခိ ဣယျံ၊
 လောကာနံ နန္ဒိ-ဝဗ္ဗံ ဒသဗလ-
 မသမံ တံ နမဿန္တု နိဗ္ဗံ။ ။

၂၇။ ပုညေန-တေန သော ဟံ နိပုဏ-
 မတိ သတော သမ္မရာယေစ တိတ္ထော၊
 ဒက္ခော ဒိဋ္ဌ-ဇု-ပညော အ ဝိကလ-
 ဝိရိယော ဘောဂဝါ သံဝိဘာဂိ။
 တိက္ခော သူရော မိတတ္ထော သ-ပရ-
 ဟိတ-စရော ဒီဃ-ဒီဝိ အ-ရောဂေါ၊
 ဓညော ဝဏ္ဏော ယဿသိ အတိဗလဝ
 ဓရော ကိတ္တိမာ ခန္တု-ပေတော။ ။

၂၈။ သဒ္ဓေါ-ဒါတဂုံ-ပေတော ပရမ-
 သိရိ-ဒယော ဒိဋ္ဌဓမ္မေ ဝိရတ္ထော၊
 လန္တိ ကလျာဏ-မိတ္ထော အဘိရတ-
 ကုသလော ပဉ္စသိလာ-ဘိရက္ခော။
 အပ္ပိ-ဇ္ဈော အပ္ပ-ကောဓော အတိ-ဂုဇ-
 ဟဒယော ဣဒ္ဓိမာ အ-ပ္ပမေယျော၊
 ပါသံသော ပေမ-ဝါစော သုဇန-ဂုဏ-ဝိဒ္ဓ
 မာမကော သော ဘဝေယျံ။

၂၉။ ဣဏ္ဏံ အ-သင်္ခယေ နာထ၊ ဂုဏေ လက္ခဏ-ဒီဝိတေ။
 ဝါထာသု သူစကာသွေ-က၊ ဝါထမ္ဘိ သရတေ ဗုဓော။ ။

၃၀။ စတုရာ-ပါယ-မုတ္တော သော၊ သာဓက-တ္ထ-ဒွယဿ စ။
 ဟတော-ပဒ္ဒဝ-ဇာလော စ၊ လာဘိဟိတ-သုခဿစ။ ။

- ၃၁။ အမိပေါ နရ-ဒေဝါနံ၊ စတု ဒိဝိ-ဿရော ပိ ဝါ။
ဘဝေယျ အန္တိမေ ဒေဟေ၊ ဓာရ-ညံ သေက-ဆတ္တကံ။
- ၃၂။ ဘာဝနာ-ယာန-မာရုယျ၊ သမ-မေဿတိ သုဗ္ဗတော။
ဣမသ္မိံ အတ္တဘာဝေ ပိ၊ အ-ရောဂေါ ဒိဃ-ဒီရိကော။
- ၃၃။ ပူဇိတော သဗ္ဗ-လောကေဟိ၊ ဘာဝနာ-ဘိရတိ-မနော။
ဇန-ပ္ပိယော မနာပေါ စ၊ ကာ-ကထာ-ဝိလ-ဓာရဏေ။

၅-နမက္ကာရ အနက်

၁။ သုဂတံ၊ ကောင်းသောစကားကိုလည်း ဆိုတော်မူတတ်
ထသော။ သုဂတံ၊ကောင်းသော နိဗ္ဗာန်သို့လည်း ကြွသွားတော်
မူတတ်ထသော။ သေဋ္ဌံ၊ အထူးသဖြင့် ချီးမွမ်းအပ် မြတ်တော်မူထ
သော။ ကုသလံ ကုသလံ၊ ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်ကို။ ဇဟံ၊ စွန့်တော်
မူပြီးထသော။ အမတံ၊ သေခြင်းလည်း ကင်းတော်မူထသော။ အမတံ၊
အမြိုက်အရသာနှင့်လည်း ပြည့်စုံတော်မူပြီးထသော။ သန္တံ ငြိမ်သက်
စွာထသော။ အသမံ၊ အတုလည်း မရှိထသော။ အသမံ၊ အတုမရှိ
သော မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ကို။ ဒဒံ၊ ပေးတော်မူတတ်ထသော။ သရဏံ၊
ကိုးကွယ်ရာလည်း ဖြစ်တော်မူထသော။ လောကံ၊ လောကကို။
သရဏံ၊ သိတော်မူတတ်ထသော။ အရဏံ၊ ကိလေသာတည်းဟူ
သော မြူလည်းကင်းစင်တော်မူပြီးထသော။ အရဏံ ကိလေသာမြူ၏
ကင်းခြင်းကို။ ကရံ၊ ပြုတော်မူတတ်ထသော။ အဘယံ၊ ဘေးလည်း
မရှိထသော။ အဘယံ၊ ဘေးမရှိသော။ ဌာနံ၊ နိဗ္ဗာန်အရပ်သို့။ နာယကံ၊
ပို့ဆောင်တော်မူတတ်ထသော။ နာယကံ၊ လူသုံးဦးတို့၏ အမှုဖြစ်
တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို။ အဟံ၊ အကွန့်ပ်သည်၊ နမေ-နမာမိ၊
ရှိကိုးပါ၏။

၂။ နယန သုဘဂကာယင်္ဂံ၊ မျက်စိအား တင့်တယ်စွာသော
ကိုယ်တော်၏အစိတ်လည်း ရှိတော်မူထသော။ မရရဝရသရောပေ
တံ၊ သာယာစွာသော မြတ်သော အသံတော်နှင့်လည်း ပြည့်စုံတော်
မူထသော။ အမိကဂုဏဂဏာဓာရံ၊ မနှိုင်းယှဉ်အပ်သော ကျေးဇူး
တော် အပေါင်း၏ တည်ရာလည်း ဖြစ်တော်မူထသော။ အတုလံ၊
သီလ အစရှိသော ဂုဏ်တို့ကြောင့် တစုံကယောက်သောသူနှင့်

တူကော်မမှုထသော။ ဒသဗလံ၊ ဆယ်ပါးသော အားကော်နှင့်ပြည့်စုံ
ကော်မှုသော မြတ်စွာဘုရားကို။ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်သည်။ ဝန္ဓေ-ဝန္ဓာမိ၊
ရှိရိုးပါ၏။

၃။ ဝိတိမာ၊ ကည်ကြည်သော သမာဓိလည်း ရှိတော်မူထ
သော။ အညဘေရကော၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကိုလည်း ဆောင်တော်
မူကတ်ထသော။ ယောဗုဒ္ဓေါ၊ အကြင်မြတ်စွာဘုရားသည်။ လောက
ဘော၊ လူသုံးပါးကြောင့်။ သံသာရေ၊ သံသရာ၌။ ကာယိကံ၊
ကိုယ်ကော်ကိုအံ့ပြု၍ဖြစ်သော။ ဒုက္ခဉ္စ၊ ဆင်းရဲကို၎င်း။ စေတသိကံ၊
စိတ်ကော်ကိုအံ့ပြု၍ဖြစ်သော။ ဒုက္ခဉ္စ၊ ဆင်းရဲကို၎င်း။ အနုဘောသိ၊
အစဉ်ခံစားတော်မူလေပြီ။ နရဒေဝမင်္ဂလံ၊ လူနတ်တို့၏ မင်္ဂလာ ဖြစ်
တော်မူသော။ တံဗုဒ္ဓံ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားကို။ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်သည်။
ဝန္ဓေ-ဝန္ဓာမိ ရှိရိုးပါ၏။

၄။ ဗာတ္တိံသတိ လက္ခဏာ စိတြ ဒေဟံ၊ သုံးဆွဲနှစ်ပါးသော
ယောကျာ်းမြတ်တို့၏ လက္ခဏာတို့ဖြင့် ဆန်းကြယ်သောကိုယ်တော်
လည်း ရှိတော်မူထသော။ ဒေဟာဇုတိနိဂ္ဂကပဇ္ဇလန္တံ၊ ကိုယ်တော်မှ
ထွက်သော အရောင်တို့ဖြင့် ပြောင်ပြောင် ထွန်းတောက်ပကော်မူထ
သော။ ပညာမိတိသီလဂုဏောဗာဝိန္ဒံ၊ ပညာဂုဏ်၊ သမာဓိဂုဏ်၊
သီလဂုဏ် အပေါင်းကိုလည်း ရတော်မူပြီးထသော။ အန္တိမဇာတိ
ယုတ္တံ အဆုံးစွန်သော ဘဝနှင့်လည်း ယှဉ်တော်မူပြီးထသော။ မုနိံ၊
မြတ်စွာဘုရားကို။ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်သည်။ ဝန္ဓေဝန္ဓာမိ၊ ရှိရိုးပါ၏။

၅။ ပါတောဒယံ၊ နံနက်အခါ၌ တက်လတ်သော။ ဗာလဒိဝါ
ကရံ၊ တက်သစ်သော နေလုလင်ကဲ့သို့။ ယတိနံ၊ ရဟန်းတို့၏။ မဇ္ဈေ၊
အလယ်၌။ သိရိဟိ၊ ကြက်သရေတို့ဖြင့်။ လလိတံ၊ တင့်ကယ်ကော်မူ
ထသော။ ပုဏ္ဏိန္ဒုသင်္ကာသမုခံ၊ လပြည့်ပန်းနှင့်တူသော မျက်နှာ
ကော်လည်း ရှိတော်မူထသော။ အနေဇံ၊ တဏှာလည်း ကင်းစင်
တော်မူပြီးထသော။ သဗ္ဗညု၊ ခပ်သိမ်းသော ဥေယျရံတရားငါးပါးကို
လည်း သိတော်မူပြီးထသော။ မုနိန္ဒု၊ မြတ်စွာဘုရားကို။ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်
သည်။ ဝန္ဓာမိ၊ ရှိရိုးပါ၏။

၆။ ဥပေတပုညော၊ ပြည့်စုံသော ဘုန်းကော်လည်း ရှိတော်
မူသော။ ယောသုဂတော၊ အကြင်မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဝရဗောဓိ

မူလေ၊ မြက်သောပေမိပင်၏ အနီး၌။ သသေနမာရံ၊ စစ်သည်ဗိုလ်ပါ
 နှင့် တကွသောမာရ်နတ်သားကို။ ဖိနိတွာ၊ အောင်တော်မူပြီး၍။ အရု
 ဇောဒယမ္ပိ၊ နေအရုဏ်ကက်သော အခါ၌။ ဗောဓိံ၊ အရဟတ္တ
 မဂ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို။ အဗောဇ္ဈိ၊ သိတော်မူပြီ။ မာရဇိနံ၊
 မာရ်ငါးပါးကို အောင်တော်မူပြီးထသော။ အဘင်္ဂံ၊ မာရ်စစ်သည်
 တို့သည် မပျက်ဆီးနိုင်ထသော။ တံသုဂတံ၊ ဟိုမြတ်စွာဘုရားကို။
 အဟံ၊ အကျွန်ုပ်သည်။ နမာမိ၊ ရှိခိုးပါ၏။

၇။ ရှေ့ဂါမိဆေဒါ၊ လညာဏခဂ္ဂံ ရာဂ အစရှိသော ကိလေသာ
 ဗျူတံ ဖြတ်တတ်သော အညစ် အကြေး ကင်းသော အရဟတ္တ
 မဂ်ဉာဏ် သနုလျက်လည်း ရှိတော်မူထသော။ သတိသပညာပလ
 ကာဘိဂါဟံ၊ သမ္မာသတိ အမည် ရှိသော ကာ-ကိုလည်း မြဲစွာ
 ကျင့်စွဲတော် မူထသော။ သီလောဇာလကင်္ကာရ ဝိတုသိတံ၊ သီလ
 အပေါင်းတည်းဟူသော ချပ်တန်ဆာတို့ဖြင့် တန်ဆာ ဆင်တော် မူပြီး
 ထသော။ အတိညာဂရမိဒ္ဓုပေဟံ၊ အတိညာဉ်ကည်းဟူသော တန်ခိုး
 နှင့်လည်း ပြည့်စုံတော် မူပြီးထသော။ တံ ဗုဒ္ဓံ၊ ဟိုမြတ်စွာဘုရားကို။
 အဟံ၊ အကျွန်ုပ်သည်။ နမာမိ၊ ရှိခိုးပါ၏။

၈။ ဒသာလဟံ၊ မဟာ ကရုဏာ၏ တည်ရာ ဖြစ်တော်
 မူထသော။ သဒ္ဓမ္မိ၊ ခပ်သိမ်းသော ကိုယ်တော်၏အဖြစ်၌။ ဒုက္ကရံ၊ ပြုနိုင်
 ခဲသော စွန့်ခြင်းကြီးငါးပါးအစရှိသော အမှုကို။ ကရံ၊ ပြုတော်မူတတ်
 ထသော။ ပဝနန္တဂါတိက္ကမံ၊ ဟေ သုံးပါးကည်းဟူသော မဟာ
 သဒ္ဓမ္မာရုံ လွန်မြောက်တော် မူပြီးထသော။ အဂ္ဂတံ မြတ်သော
 အဖြစ်ပို့။ ဂတံ ရောက်တော်မူပြီးထသော။ တိလောကနာသံ၊
 လူသုံးပါးတို့၏ ကိုးကွပ်ရာ ဖြစ်တော် မူတတ်ထသော။ သုသမာ
 ဟိတံ၊ ကောင်းစွာ ကည်ကြည်သော သမ ဝိလည်း ရှိတော်
 မူထသော။ ဟိတံ၊ သူနတ် ဗြာဟ္မာ သတ္တဝါတို့၏ အစီးအပွားကိုလည်း
 ဆောင်တော် မူတတ်ထသော။ သမန္တစက္ခုယုတံ၊ နန်းကျင် မြင်စွမ်း
 နိုင်သော သဗ္ဗညု တဉာဏ်လည်း ရှိတော်မူထသော။ အဘိတံ၊ မနှိုင်း
 ယှဉ်အပ်သော ဂုဏ်လည်း ရှိတော်မူထသော။ တံ ဗုဒ္ဓံ၊ ဟိုမြတ်စွာ
 ဘုရားကို။ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်သည်။ ပဏမာမိ၊ ရှိခိုးပါ၏။

၆။ ကဟိံကဟိံ ဘဝေ၊ ထိုထိုသို့သော ကိုယ်တော်၏အဖြစ်၌။
 ပါရမီသဗ္ဗယံ၊ ပါရမီအပေါင်းကို။ စယံ၊ ဆည်းပူးတော် မူတတ်
 ထသော။ သန္တိ၊ သူတော်ကောင်းတို့သည်။ ဂတံ၊ ဆည်းကပ်
 အပ်ထသော။ သုခပဒံ၊ ချမ်းသာခြင်း၏ အတို့ကို ဖြစ်စေတတ်
 ထသော။ ပဒံ၊ နိဗ္ဗာန်သို့။ ဂတံ၊ ရောက်တော်မူပြီးထသော။ နုရာနုရာနံ၊
 လှနတ်တို့၏။ သုခသန္တံ၊ ချမ်းသာခြင်း၏ အကြောင်းကို။ ဘဝံ၊
 ဖြစ်စေတော် မူတတ်ထသော။ အနမာနံ၊ မရှိညွတ်သော။ ဂဝံ၊ ခွားနှင့်
 တူသော သူမိုက်ကို။ ဖိနပုဂံဝံ၊ အောင်တော်မူတတ်သော ယောက်ျား
 မြတ် ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို။ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်သည်။
 နမေ-နမာမိ၊ ရှိရိုးပါ၏။

၁၁။ ဤဟာဖိယံ၊ ဝီရိယတည်းဟူသော တက်မကို။ ဉာဏ
 ကရေန၊ ဉာဏ်တော်တည်း ဟူသော လက်တော်ဖြင့်။ ဂါဟကော၊
 ကိုင်စွဲတော်မူသော။ ယောခုနိဒက္ခနာဝိကော၊ အကြင် မြတ်စွာဘုရား
 တည်းဟူသော လိမ်မာလှစွာသော သင်္ဘောလှေမှူးသည်။ မဂ္ဂင်္ဂနာဝံ၊
 မဂ္ဂင်္ဂ ရှစ်ပါး တည်းဟူသော သင်္ဘော လှေထက်သို့။ အာရုပ္ပ၊
 တက်ဦးတော်မူပြီး၍။ တာယ၊ ထိုမဂ္ဂင်္ဂရှစ်ပါးတည်းဟူသော သင်္ဘော
 လှေဖြင့်။ ဗဟူ၊ များစွာဟုန်သော သတ္တဝါတို့ကို။ ဘဝဏ္ဏဝါ၊ ဘဝ
 သုံးပါး တည်းဟူသော မဟာ သမုဒ္ဒရာမှ။ တာရေသိ၊ ကယ်
 တင်တော် မူလေပြီ။ အဗ္ဗပ္ပဟံ၊ သတ္တဝါကို၏ ဆင်းရဲခြင်းကို
 ပယ်တော်မူတတ်ထသော။ ဗုဒ္ဓံ၊ သစ္စာလေးပါးကို သိတော်မူတတ်
 ထသော။ တံ၊ မုနိဒက္ခနာဝိကံ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား တည်းဟူသော
 သင်္ဘောလှေမှူးကို။ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်သည်။ နမေ-နမာမိ၊ ရှိရိုးပါ၏။

၁၂။ သမတိံသတိ ပါရမီသန္တရဏံ၊ အမျှ သုံးဆယ်သော
 ပါရမီကို ဖြည့်တော်မူပြီးထသော။ ဝရုဗောဓိဒုမေ၊ မြတ်သော ဗောဓိ
 ပင်၏ အနီး၌။ စဒုသစ္စဒသံ၊ သစ္စာလေးပါးကို သိမြင်တော်မူပြီး
 ထသော။ ဝရုမိဒ္ဓိဂတံ၊ မြတ်သော တန်ခိုးသို့လည်း ရောက်တော်မူပြီး
 ထသော။ နုရဒေဝဟိယံ၊ လှနတ် တို့၏ အစိုး အပွားကိုလည်း
 ဆောင်တော် မူတတ်ထသော။ တိဘဂူပသမံ၊ ဘဝသုံးပါးမှလည်း
 ငြိမ်းတော်မူပြီးထသော။ ဖိနံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို။ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်သည်။
 ပ နမာမိ၊ ရှိရိုးပါ၏။

၁၂။ သတပုညဇ လက္ခဏိကံ၊ ဖျားစွာသော ဟုန်းကြောင့် ဖြစ်သော လက္ခဏာတော်လည်း ရှိတော်မူထသော။ ဝိရဇံ၊ ရာဂ ဟူသော မြို့လည်း ကင်းစင်တော် မူပြီးထသော။ ဝဂန္ဓပမာဒံ၊ ကောင်းကင်နှင့်တူသော ပညာတော်လည်း ရှိတော်မူထသော။ ဝိတိမေရသမံ၊ မြင်းမိုရ်တောင်မင်းနှင့် တူသော မဘုန်မလှုပ်သော သမာဓိလည်း ရှိတော်မူထသော။ ဇလဇူပမသီဘလ သီလယုဂံ၊ ကြာနှင့်တူသော ချမ်းမြေ့စွာသော သီကင်းနှင့်လည်း သွဉ်ထသော။ ပထဝီသဟနံ၊ မြေကြီးနှင့်တူသော သည်းခံသော နှလုံးတော်လည်း ရှိတော်မူထသော။ ဇိနံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို။ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်သည်။ ပဏမာမိ၊ ရှိရိုးပါ၏။

၁၃။ သုမတိ၊ ကောင်းသော ပညာတော်လည်း ရှိတော်မူ သော။ ယောဗုဒ္ဓေါ၊ အကြင်မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဒိပေ၊ နေ၌။ ဒိဝါကရောဝ၊ နေမင်းကဲ့သို့။ သောဘန္တေ၊ တင့်တယ်တော် မူသည်ဖြစ်၍။ ရုတိဇနုဇေ၊ မွေ့လျော်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော။ သိလာသနမ္ဘိ၊ ပဏ္ဍုကမ္မလာကျောက်နေရာ၌။ အာသိန္ဒေ၊ နေတော် မူလျက်။ သိသသုခဒံ၊ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို ပေးတော်မူတတ်သော။ ဓမ္မ အဘိဓမ္မာဘုရားတော်ကို။ ဒေါနိ၊ တာဝတိံသာ နတ်တို့အား။ အဒေသိ၊ ဝါတွင်းသုံးလပတ်လုံး ပောတော်မူလေပြီ။ အသဒိသံ၊ တုဘက်လည်း ကင်းတော်မူသော။ တံဗုဒ္ဓံ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားကို။ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်သည်။ နိစ္စံ၊ အမြဲ။ နမာမိ၊ ရှိရိုးပါ၏။

၁၄။ ယောနာထော၊ အကြင်မြတ်စွာဘုရားသည်။ အဝိကလေဟိ၊ မချို့တဲ့တုန်သော။ နိရာကုလေဟိ၊ နှောင့်ရှက်ခြင်းကင်းကုန်သော။ ပါဒပင်္ဂဇုဒုတ္တလရာဇိကေဟိ၊ ခြေတော် တည်းဟူသော ကြော၏ နူးညံ့သောအပြင်၌ တရားရှင်ကွက် စက်လက္ခဏာတော် တည်းဟူ သော အရေးတို့ဖြင့်။ တိဟိလောကေဟိ၊ သုံးဘုံသူတို့နှင့်။ နိရုဗမေယျထံ၊ မနှိုင်းသွဉ်အပ်သည်၏အဖြစ်သို့။ သမ္မာပုဇဏဒေပ၊ ကောင်းစွာရောက်တော်မူသည်သာလျှင်တည်း။ သဗ္ဗလောကမဟိထံ၊ ခပ်သိမ်းသော လောကသည် ပူဇော်အပ်ထသော။ အသမံ၊ အတု မရှိထသော။ တံနာထံ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားကို။ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်သည်။ နမာမိ၊ ရှိရိုးပါ၏။

၁၅။ နုရာနုရသမောသရဏံ၊ လူနတ်တို့၏ စုဝေးရာဖြစ်တော်
 မူထသော။ ဝိတတ္ထံ၊ တည်ကြည်သော စိတ်တော်လည်း ရှိတော်မူထ
 သော။ ပညာပဒိပဇုတိယာ၊ ပညာတော်တည်းဟူသော ဆီမီးရောင်
 ဖြင့်။ ဝိဟတန္ဓကာရံ ဖျောက်အပ်ပြီးသော အဝိဇ္ဇာကည်းဟူသော
 မှောင်လည်း ရှိတော်မူထသော။ အတ္ထာတိကာမံ၊ လူနတ်တို့၏
 အကျိုးစီးပွားကို အလွန်အလိုရှိတော်မူထသော။ နုရဒေဝပိတာဝဟံ၊
 လူနတ်တို့၏ အကျိုးစီးပွားကိုလည်း ရွက်ဆောင်တော် မူတတ်ထ
 သော။ ကာရုဏိကံ၊ ကြီးမြတ်သော မဟာကရုဏာတော်နှင့်ယှဉ်ထ
 သော။ အဂ္ဂံ မြတ်ထသော။ အနန္တညဏံ၊ အဆုံးမရှိသောညဏ်လည်း
 ရှိတော်မူထသော။ တံဗုဒ္ဓံ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားကို။ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်သည်။
 ဝန္ဓာဒါ၊ ရှိခိုးပါ၏။

၁၆။ အဝိလဂုဏာ နိဝေနော၊ ခပ်သိမ်းသော လောကီ—
 လောကုတ္တရာ ဂုဏ်တို့၏ သိုခိုးရာလည်း ဖြစ်တော်မူသော။
 ယောမုနိန္ဒော၊ အကြီးမြတ်စွာဘုရားသည်။ သညတာနံ၊ ကိုယ်နှုတ်
 နှလုံးကို စောင့်ကုန်သော အရှင်မြတ်တို့၏။ နိကေတံ၊ ကိန်းအောင်း
 မွေ့လျော်ရာအစစ်ဖြစ်သော။ ဣသိပတနဝံ၊ ဣသိပတနအမည်ရှိသော။
 ဝနံ၊ ဝိဝဒါဒုန်တောသို။ ဥပဝတ္တိာ၊ ကြွတော်မူ၍။ တဟိံ၊ ထိုဝိဝဒါဒုန်
 တော၌။ အကုသလဆေဒံ၊ အကုသိုလ်ကိုဖြတ်တတ်သော။ စမ္မစက္ကံ၊
 စမ္မစကြာတရားကို။ ပဝတ္တော၊ ဟောတော်မူလေပြီ။ အတုလံ၊ အဘု
 မရှိထသော။ အဘိက္ကန္တံ၊ အလွန် နှစ်လိုသွယ်သော ဂုဏ်လည်း
 ရှိတော်မူထသော။ ဝန္ဓနေသို၊ ရှိခိုးခြင်းကို ခံတော်မူထိုက်ထသော။
 တံဗုဒ္ဓံ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားကို။ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်သည်။ နမာမိ၊ ရှိခိုးပါ၏။

၁၇။ သုပ္ပပရိဝါရိတံ၊ သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သော အခြံအရံလည်း
 ရှိတော်မူထသော။ သုရုမိရပ္ပတာဟိ၊ ပြီးပြီးပြတ် နှစ်သက်သွယ်သော
 အရောင်တို့ဖြင့်။ ရတ္တံ၊ ဆိုးအပ်သောကိုယ်တော်လည်း ရှိထသော။
 သိရိဝိသာယာလယံ၊ ဝုန်းပညာ ကြက်သရေအပေါင်းတို့၏ တည်ရာ
 လည်း ဖြစ်တော်မူထသော။ ဂုပိတမိန္ဒြေယေဟိ၊ ခောင့်ရှောက်အပ်
 သော စက္ခုအစရှိသော ဣန္ဒြေတို့နှင့်။ ဥပေတံ၊ ပြည့်စုံတော်မူသော။
 ရုပိ သသိ မဏ္ဍလပ္ပ တုဝိ လက္ခဏော ပစိတ္တံ၊ နေဝန်း၊ လဝန်း
 အစရှိသော စက်လက္ခဏာတော်တို့ဖြင့် များစွာ ဆန်းကြယ်ခြင်း

ရှိတော်မူထသော။ သုရနုရပူဇိတံ၊ နတ်လူတို့သည် ပူဇော်အပ်တော်
မူထသော။ သုဂတံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို။ အာဒရံ၊ ရိုသေစွာ။ အဟံ၊
အကျွန်ုပ်သည်။ နမာမိ၊ ရှိရိုးပါ၏။

၁၈။ ယောဓမ္မရာဇာ၊ အကြင်တရားမင်း ဘုရားသည်။ ခုဟပဋိ
ဃာသာဒိကုဗ္ဗေ၊ လစိဗံ၊ မောဟ၊ ပဋိဃာတ်၊ လောဘ၊ အစရှိသော
လောကီလက်လျှပ်ပေါ်သော ကြီးစွာသော လှိုင်းတံခိုးတို့ဖြင့် ပြွမ်းထ
သော။ သံသာရောဗံ၊ သံသရာတည်းဟူသော ပင်လယ်ရေအယဉ်ကို။
မဂ္ဂေါဇ္ဈမ္ပန၊ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးတည်းဟူသော သဘောတောင့်ဖြင့်။ တရိ၊
ကူးတော်မူလေပြီ။ အဘယံ၊ ဘေးလည်းမရှိထသော။ ပါရပတ္တိ၊ နိဗ္ဗာန်
တည်းဟူသော ကမ်းတဘက်သို့ ရောက်တော်မူပြီးထသော။ ဝဇာနံ၊
သတ္တဝါတို့၏။ ကာဏံ၊ ကိုးကွပ်ရာလည်း ဖြစ်တော်မူထသော။ လေ
ဏံ၊ ပုန်းအောင်းရာလည်း ဖြစ်တော်မူထသော။ အသမသရဏံ၊ အဟု
မရှိ လည်းလျောင်းရာလည်း ဖြစ်တော်မူထသော။ ဇကတိတ္ထံ၊ နိဗ္ဗာန်
ပြည်သို့၊ ကူးတို့ကူးခပ်၊ မြတ်သော ရေဆိပ်သဘွယ် ဖြစ်တော်မူထ
သော။ ဝတိဋ္ဌံ၊ မှီခိုရာကျန်းနှင့်လည်း တူတော်မူထသော။ ပုညကေဠတ္တံ၊
ကောင်းမှု တည်းဟူသော မျိုးစေ့၏ မိုက်ပျိုးရာ လမ်းမြေကောင်း
သဘွယ်ဖြစ်တော်မူထသော။ ပရမသုခဒံ၊ မြတ်သောနိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို
လည်းပေးတော်မူတတ်ထသော။ ဟံဓမ္မရာဇံ၊ ထိုတရားမင်းဘုရားကို။
အဟံ၊ အကျွန်ုပ်သည်။ နမာမိ၊ ရှိရိုးပါ၏။

၁၉။ ပရဟိကကရော၊ သူတပါး၏ အစီးအပွားကိုလည်း ချွတ်
ဆောင်တော်မူတတ်ထသော။ ယောဒုနိန္ဒော၊ အကြင် မြတ်စွာဘုရား
သည်။ ကဏ္ဍမ္ပမူလေ၊ ကဏ္ဍအမည်ရှိသော ဥယျာဉ်စေတီသည် မိုက်
အပ်သော သရက်ဖြူပင်၏အနီး၌။ နိသိန္ဒော၊ နေတော်မူလျက်။ အစ္ဆေ
ရံ၊ အံ့ဘွယ်ရှိထသော။ နယနသုတံ၊ သူနတ်တို့၏ပျက်စီးအား တံ့တပ်
စွာထသော။ အာကုလဏ္ဍဂ္ဂိဇာလံ၊ ရောရှက်သော ရေအယဉ် မီးအလျှံ
ရှိထသော။ ဒုဇ္ဇာလန္ဒိသံ၊ မိစ္ဆာကည်းဟူသော ကွန်ရက်ကို ပျက်ဆီး
တတ်သော အလေ့ရှိတော်မူထသော။ ခုနိတိ၊ ဘုရားရှင်တို့သည်။ အ
ဇဟိတံ၊ မစွန့်အပ်ထသော။ ပါဠိဟေရံ၊ ရေမီးအစုံအစုံ အစရှိသော
ကန်ခိုးပြာဠိဟာကို၊ သိဗံ၊ သျင်စွာ။ အကာသိ ပြုတော်မူလေပြီ။ သေဠိ၊
အထူးသဖြင့် ချီးမွမ်းအပ် မြတ်စွာထသော။ ပရမရတိဇံ၊ မြတ်သော

နှစ်လိုခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်ထသော။ ဣဒ္ဓိဓမ္မေဟိ၊ တန်ခိုးကျေးဇူး
တို့နှင့်။ ဥပေတံ ပြည့်စုံတော်မူပြီးထသော။ တံမုနိန္ဒ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား
ကို။ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်သည်။ ဝန္ဒေ-ဝန္ဒာမိ၊ ရှိခိုးပါ၏။

၂၁။ ဒသုဒယာရုဇော၊ မဟာကရုဏာ သမာပတ် တည်းဟူ
သော တက်လတ်သော နေအရုဏ်လည်း ရှိထသော။ ဉာဏဝိတ္ထိဏ္ဏ
ဓိဓ္မော၊ ဉာဏ်တော်တည်းဟူသော ကျယ်စွာသော အဝန်းလည်း
ရှိတော်မူထသော။ ဇကော၊ တုဘက် ကင်းမြောက် တယောက်ထည်း
သာ ဖြစ်တော်မူထသော။ ယောမုနိန္ဒက္ကော၊ အကြင် မြတ်စွာဘုရား
တည်းဟူသောနေမင်းသည်။ ကမလကထိတံ၊ ကြာဟူ၍ဆိုအပ်သော။
ဝိနေယျပ္ပ၊ ဧကောစံ၊ ဝေနေယျသတ္တဝါအပေါင်းကို။ ဓမ္မရံသိဝရေဟိ၊
မြတ်သော တရားတည်းဟူသော ရောင်ခြည်တို့ဖြင့်။ သုဗောဓေသိ၊
သစ္စာလေးပါးကို သိစေသောအားဖြင့် ပွင့်ခြင်းသို့ ရောက်စေတော်မူ
ပြီ။ သုန္ဒေ၊ စင်ကြယ်စွာသော။ တိဘဝကုဟရေ၊ လောကသုံးပါးအတွင်း
၌။ ဗျာဒိတက္ကိတ္တိနုဗ္ဗ အဆုံးမရှိနို့သော ကျော်စောခြင်း ရှိတော်မူထ
သော။ တိလောကေကစ္စက္ခု၊ ဘုံသုံးပါးတို့၏ အထွတ်အမြတ် ဖြစ်
သော မျက်စိဖြစ်တော်မူထသော။ သုခမ သဟနံ၊ သူတပါးဘို့သည်
သည်းခံနိုင်ခဲ့သောအမှုကို သည်းခံခြင်းရှိတော်မူထသော။ မဟေသိံ၊
သီလက္ခန္ဓ စသည်ကျေးဇူး၊ ဂုဏ်အထူးကို၊ ဆည်းပူးရှာခိုးတော်မူပြီး
ထသော။ တံမုနိန္ဒက္ကံ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား တည်းဟူသော နေမင်းကို။
အဟံ၊ အကျွန်ုပ်သည်။ နမာမိ၊ ရှိခိုးပါ၏။

၂၂။ ယောဇိနော၊ အကြင် မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဗောဓိဝေမ
တော၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ချစ်တော်မူခြင်းကြောင့်။ အလဂ္ဂမာနသော၊
ငြိတွယ်ခြင်းကင်းသော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ အနေကဇာတိယံ၊ များစွာ
သောကိုယ်တော်၏အဖြစ်၌။ သပုတ္တဒါရံ၊ သားမယားနှင့်တကွသော။
အင်္ဂဇိဝိတမ္ပိ၊ အင်္ဂါကြီးငယ်အသက်ကိုစင်လျက်လည်း။ အတ္ထိကဿ၊
အလိုရှိသောသူအား။ အဒါသိယေဝ၊ ပေးလှူတော်မူသည်သာလျှင်က
တည်း။ ဒါနပါရမိံ၊ ဒါနပါရမီကို ပုဒ်။ တတော၊ ထိုဒါနပါရမီမှ။ ပရံ၊
တပါးသော။ သီလပါရမာဒိကမ္ပိ၊ သီလပါရမီစသော ကိုးပါးသော
ပါရမီကိုပုဒ်။ အပူရိ၊ ပြည့်တော်မူလေပြီ။ တာသံ၊ ထိုဆယ်ပါးသော
ပါရမီတော်တို့၏။ ဣဒ္ဓိယာ၊ ပြည့်စုံခြင်းကြောင့်။ အဂ္ဂတံ၊ မြတ်သောအ

ဖြစ်သို့။ ဥပပသတံ၊ ရောက်တော်မူပြီးထသော။ ဇကဒိပကံ၊ လူနတ်
တို့၏ကိုးကွယ်ဖို့ရှိရာ မြတ်သောကိုးကျန်းသာဘွယ်လည်း ဖြစ်တော်
မူထသော။ တံဇိနံ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားကို။ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်သည်။ နမာမိ၊
ရှိရိုးပါ၏။

၂၂။ ဒေဝါ ဒေဝါဘိ ဒေဝံ၊ သဗ္ဗုတိနတ်၊ ဥပပတ္တိနတ်တို့ထက်
လွန်သော ဝိသုဒ္ဓိနတ် ဖြစ်တော် မူထသော။ နိဓန ဝပုခရံ၊ အဆုံးစွန်
သော ကိုယ်တော်ကိုလည်း ဆောင်တော်မူထသော။ မာရဘင်္ဂံ၊ မာရ်
ငါးပါးကို ဖျက်ဆီးတော်မူထသော။ အဘင်္ဂံ၊ မာရ်စစ်သည်တို့သည်
ဖျက်ဆီးခြင်းငှါ မတတ်နိုင်ထသော။ ပဇာနံ၊ သတ္တဝါတို့၏။ ဒိဝံ၊ ပညာ
တည်းဟူသော ဆီမီးတန်ဆောင်ကို။ ဒိဝံ ပြောင်ပြောင်ဘောက်အောင်
ထွန်းညှိကော် မူပြီးထသော။ ဇယဝရသာယန၊ မာရ် ငါးပါးကို
အောင်မြင်ကော်မူ၍ မြတ်သောပေဘိပင် နေ့ရှု၍။ ဗောဓိပတ္တံ၊ သဗ္ဗညု
တဉာဏ်သို့ ရောက်တော်မူပြီးထသော။ အဝပတ္တံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့
ပျံ့ကော်မူထသော။ ဗြဟ္မာ ဗြဟ္မာဂဘာနံ၊ ဆည်းကပ်ရောက်လာဟုန်
သော ဗြဟ္မာလူနတ် ပရိသတ်တို့အား။ ပရဂိရကထိကံ၊ မြတ်သော
ဘုရားစကားကို ဟောတော် မူတတ်ထသော။ ပါပဟိနံ ပဟိနံ၊ ညစ်
ညမ်း ယုတ်မာန်လေသားကို ပယ်ခွါတော် မူပြီးထသော။ လောကာ
လောကတိရာမံ၊ လူနတ်ဗြဟ္မာ သတ္တဝါတို့၏ မွေ့လျော်ရာဖြစ်တော်
မူထသော။ မုနိန္ဒံ၊ ရဟန်းကကာတို့ကို အပိုးရတော် မူထသော။ တံ
မုနိန္ဒံ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားကို။ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်သည်။ သတတံ၊ မချွတ်။
အဘိနမေ အဘိနမာမိ၊ ရှိသောစွာ ရှိရိုးပါ၏။

၂၃။ ဗုဒ္ဓေါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ နိဓ ဝါခမိဓ္ဓော၊ အရပ်နှင့် အသံ
မျှသဖြင့် ပညောင်ပင်၏ အဝန်းကဲ့သို့ ဝန်းသော ကိုယ်တော်လည်း
ရှိတော်မူ၏။ မဒုကရစရဏော၊ အကြံမတရာ ဖတ်အပ်သော ဝါဂ္ဂမ်း
ဣာကဲ့သို့ နူးညံ့သော လက်ဘဝါးတော် ခြေဘဝါး တော်လည်းရှိ
တော်မူ၏။ ဗြဟ္မဗောသော၊ ဗြဟ္မာမင်း၏ အသံထက် ကိုလွန်စွာ သာ
ယာသော အင်္ဂါရှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော အသံတော်လည်း ရှိတော်
မူ၏။ ဇဏိဇပေဝံ၊ ဇဏိမည်သောသား၏ မြင်းခေါင်းကဲ့သို့ ပြည့်ဖြိုး
သော မြင်းခေါင်းတော်လည်းရှိတော်မူ၏။ ကောသုတ္တံ၊ ဝင်္ဂဇာတော၊
ရွှေပဒုမ္မာကြာချပ်နှင့် တူသော အအိမ်ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းအပ်သည် ဖြစ်၍

ကျစ်လစ်လှစွာသော ယောက်ျားမြတ်၏ နိမိတ်တော်လည်း ရှိတော်
 မူ၏။ ပုနရပိ၊ တဘန်လည်း။ သုဂတော၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ သုပ္ပတိဋ္ဌိ
 တပါဒေါ၊ ရွှေခြေနင်းအပြင်ကဲ့သို့ ညီညွတ်စွာတည်သော ခြေဘဝါး
 တော်လည်းရှိတော်မူ၏။ မုဒေါဒါ၊ တုဏ္ဏလောမော၊ မျက်မှောင်နှစ်ခုတို့
 ၏ အလယ်၌ နူးညံ့ဖြူစင်သော ဥဏ္ဏလုံမွေရှင်တော် လည်း ရှိတော်
 မူ၏။ အထမပိ၊ ထိုမှတပါးလည်း။ သုဂတော၊ ကောင်းသောနိဗ္ဗာန်သို့
 ကြွသွားတော် မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည်။ ပြုဟ္မု၊ ဗုဒ္ဓတ္တဘာ
 ဝေါ၊ ပြုဟ္မာမင်း၏ ကိုယ်ကဲ့သို့ ဖြောင့်မတ်သော ကိုယ်တော်လည်း
 ရှိတော်မူ၏။ နိလက္ခိ၊ ညိုသောမျက်လုံးတော်လည်းရှိတော်မူ၏။ ဒိဗာ
 ပဏ္ဍိ၊ ရှည်သော ဖနောင့်တော်လည်း ရှိတော်မူ၏။ သုခုမ မလဆဝိ၊
 သိမ်မွေ့လှစွာသော အညစ်အကြေးမတင် သန့်ရှင်း စင်ကြယ်သော
 အရေတော်လည်း ရှိတော်မူ၏။ ထောမု၊ ရသဂ္ဂသဂ္ဂိ၊ အနည်းငယ်
 သော အရသာကိုသော်လည်း ဆောင်ယူခြင်းငှါစွမ်းနိုင်သော ခုနစ်
 ထောင်သော ချီးမွမ်းအပ် မြတ်သော အကြောတော် တို့၏ အဖျား
 လည်း စုဝေးလျက် ရှိတော်မူ၏။

၂၄။ သောဇိနော၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ စတ္တာလီသဂ္ဂဒန္တော၊
 လေးဆယ်စေ့ထ မွန်မြတ်လှသော သွားတော်လည်း ရှိတော်မူ၏။
 သမကလပနဇော၊ လွှနှင့်ဖြတ်သကဲ့သို့ ညီညွတ်စွာသော သွားတော်
 လည်းရှိတော်မူ၏။ အန္တရံသပ္ပပီဏော၊ ရေစီးကြောင်းမထင် ပြည့်ဖြိုး
 စင်သောကျောက်တော်လည်းရှိတော်မူ၏။ စက္ကေနီတပါဒေါ၊ စက်
 ဖြင့်မှတ်အပ်သောမြတ်သောခြေဘဝါးတော်လည်းရှိတော်မူ၏။ အပိရ
 ဇ္ဇဒသနော၊ မကြံသော သွားတော်လည်း ရှိတော်မူ၏။ မာရဇိ၊ မာရ်ငါး
 ပါးကိုအောင်တော်မူပြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဥဿင်္ဂါပါဒေါ၊ မြူ
 မတင်လင့် မြင့်သောဘာမျက်တော်လည်းရှိတော်မူ၏။ တိဋ္ဌန္တော၊ ရုပ်
 တော်မူလျက်။ နောနမန္တော၊ မကိုင်း ညွတ်ဘဲ။ ဥဘယကရမုဒုနာ၊ သိမ်
 မွေ့နူးညံ့စွာသော လက်တော်နှစ်ဘက်ဖြင့်။ ဇဏ္ဍုကာနိ၊ ပုဆစ်ဦး
 တော် နှစ်ဘက်တို့ကို။ အာမသန္တော၊ သုံးသပ်တော် မူနိုင်၏။ ဝဇ္ဇ
 ကဗျော၊ ရွှေမုရိုးစည်ငယ် သဗ္ဗာန်ကဲ့သို့လုံးသော လည်တော်လည်း
 ရှိတော်မူ၏။ ဂေါတရုဏပရမကော၊ ထိုခဏဘွားသော နွားငယ်၏
 မျက်မွေးနှင့်အတူ သိမ်မွေ့ပျိုညိုသော မျက်မွေးတော်လည်းရှိတော်

မူ၏။ သိဟပုဗ္ဗုစုကာယော၊ ခြင်္သေ့မင်း၏ ရှေ့ထက်ဝက်သော ကိုယ်နှင့်အတူ ပြည့်ဖြိုးစွာသော ကိုယ်တော်လည်း ရှိတော်မူ၏။

၂၅။ သုဂတော၊ ကောင်းသော စကားကိုဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည်။ သတ္တပ္ပိဏောစ၊ ခုနစ်ပါးသော အရင်တို့၌ ပြည့်ဖြိုးသော အသားတော်လည်း ရှိတော်မူ၏။ ဗိဇာဂုံလိ၊ ရှည်သော လက်ချောင်း ခြေချောင်းတော်လည်း ရှိတော်မူ၏။ အထ၊ ထိုမှဟပါး။ လောမကူပေကလောမော၊ တခု တခုသော မွေးတွင်းတော်၌ တချောင်း၊ တချောင်းစီသာ ရောက်သော မွေးညှင်းတော်လည်း ရှိတော်မူ၏။ သမ္ပန္နောဒါတဒါဠော၊ ပြည့်ဖြိုး ဖြူစင် စွဲသော စွယ်တော်လည်း ရှိတော်မူ၏။ ကနကသမတစော၊ ဇမ္ဗူရာဇ် ရှေ့က ကဲ့သို့သော အရေတော်လည်း ရှိတော်မူ၏။ နိလမုဒ္ဒုဂ္ဂလောမော၊ မျက်နှာတော်ကို မျှော်ဘိ သကဲ့သို့ အထက်သို့တက်သော လက်ျာရစ် လည်၍ တည်သော အလွန်ညိုသော မွေးညှင်းတော်လည်း ရှိတော် မူ၏။ သမ္ပုဒ္ဓေါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ထူလဖိဂေါ၊ ကြီးပြန့်သော လျှာတော်လည်းရှိတော်မူ၏။ အထ၊ ထိုမှဟပါး။ သိဟဟနူကော၊ ခြင်္သေ့ မင်း၏မေးနှင့်တူသော ပြည့်ဖြိုးစွာသောမေးတော်လည်းရှိတော်မူ၏။ ဇာလိကပ္ပါဒဟက္ကောစ၊ လေသွန်တံခါး၌ လက်သမားတက် စီထား အပ်သော ရွှေပွတ်တိုင်ကဲ့သို့ တင့်တယ်စွာ ရှည်သော ခြေချောင်း၊ လက်ချောင်းတော်လည်းရှိတော်မူ၏။ နာထော၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဥဏှိသသိသော၊ နဖူးသင်းကျစ် ချယ်လယ်သဖြင့် တင့်တယ်သော ဦးခေါင်းတော်လည်း ရှိတော်မူ၏။ ဣတိဂုဏသဟိတံ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ ပြီးသော ကျေးဇူးအပေါင်းတို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော။ တံ မဟေသိံ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားကို။ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်သည်။ နမာမိ၊ ရှိခိုးပါ၏။

၂၆။ လောကော၊ သူ၌။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓေါ ဗုဒ္ဓေါဘိ ဧသာသော၊ ဘုရားဘုရားဟူသော အသံကိုမျှလည်း။ အတိဒုဗ္ဗတ တရော၊ အလွန်ကြွားရခဲသေးထုံ၏ရှင်။ ဗုဒ္ဓဘာဘေါ၊ ဘုရား၏ အဖြစ် သည်ကား။ ကာကထာ၊ အဘယ် ဆိုဘွယ်ရာရှိအံ့နည်း။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဝိကာဝီ ပညာရှိကုန်သော။ ဝိဝိပဟိတသုခံ၊ အထူးထူး အပြားပြားသော စီးပွား ချမ်းသာကို။ ပဏ္ဍယန္နာ၊ ကောင့်က ကုန်သော။ သာဓေဝေါ၊ သူတော်ကောင်းကိုသည်။ ဣဗ္ဗံ၊ အလိုရှိ

အပ်သော။ အတ္ထိ၊ အကျိုးစီးပွားကို။ ဝဟန္တိ၊ ရွက်ဆောင်တော် မူတတ်
 ထသော။ သုရနရမဟိတံ၊ နတ်လူတို့သည်ပူဇော်အပ်တော်မူထသော။
 နိဗ္ဗယံ၊ ဘေးလည်းမရှိထသော။ ဒက္ခိဏေယျံ၊ မြတ်သော အလှူကို
 ခံတော်မူထံက်ထသော။ လောကာနံ၊ လူသုံးပါး တို့၏။ နန္ဒိဝနံ၊ နှစ်လို
 ခြင်းကို ပွားစေတတ်ထသော။ ဒသဗလံ၊ ဆယ်ပါးသော အားနှင့်
 ပြည့်စုံတော်မူထသော။ အသမံ၊ တုတက်လည်းကင်းပြီးထသော။ တံ
 ဗုဒ္ဓံ ယံမြတ်စွာဘုရားကို။ နိစ္စံ၊ အမြဲ။ နမဿန္တု၊ ရှိခိုးစေကုန်သတည်း။

၂၇။ ဒေတနပုညေန၊ ဤသို့မြတ်စွာဘုရားအား ရှိခိုးခြင်းတည်း
 ဟူသော ကောင်းမှုစေကနာကြောင့်။ သောအဟံ၊ ထိုငါသည်။ သမ္ပရာ
 သေကမလွန်ဘဝ၌။ နိပုဏမတိစ၊ သိမ်မွေ့သော ပညာရှိသည်၎င်း။
 သကောစ၊ သတိနှင့်ပြည့်စုံသည်၎င်း။ တိက္ခောစ၊ ရောင့်ရဲသည်၎င်း။
 ဒက္ခောစ၊ လိမ်မာသည်၎င်း။ ဒိဋ္ဌဇုပညာစ၊ ဖြောင့်မတ်သော အယူ
 ပညာရှိသည်၎င်း။ အဝိကလဝီရိယောစ၊ မချို့တဲ့သော လုံ့လရှိသည်
 ၎င်း။ ဘောဂဝါစ၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာရှိသည်၎င်း။ သံဝိဘာဂိစ၊ ခွဲခြမ်းဝေ
 ဘန်တတ်သည်၎င်း။ တိက္ခောစ၊ ထက်မြက်သည်၎င်း။ သူရောစ၊ ရဲရင့်
 သည်၎င်း။ ဝိတက္ခောစ၊ တည်ကြည်သော စိတ်ရှိသည်၎င်း။ သပရ
 ဟိတစရောစ၊ မိမိ၏ အကျိုးစီးပွားသူတပါး၏ အကျိုးစီးပွားကို ကျင့်
 ဆောင်တတ်သည်၎င်း။ ဗိဗာဇိဝိစ၊ ရှည်သော အသက် ရှိသည်၎င်း။
 အရောဂေါစ၊ အနာမရှိသည်၎င်း။ ဓညောစ၊ ဘုန်းရှိသည်၎င်း။ ဝဇ္ဇော
 စ၊ အဆင်းလှသည်၎င်း။ ယသသီစ၊ များသောအခြံအရံရှိသည်၎င်း။
 အဘိဗလဝေရောစ၊ အလွန်သောအားကို ဆောင်နိုင်သည်၎င်း။ ကိတ္တိ
 မာစ၊ ကျေးဇူးသတင်း ကျော်စောခြင်းရှိသည်၎င်း။ ခန္တုပေတောစ၊
 သည်းခံခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသည်၎င်း။ ဘဝေယျံ၊ ဖြစ်ရပါလိမ့်။

၂၈။ သောအဟံ၊ ထိုငါသည်။ ဒိဋ္ဌဓမ္မ၊ မျက်မှောက်သောကိုယ်၏
 အဖြစ်၌။ သဒ္ဓေါစ၊ သဒ္ဓါတရားရှိသည်၎င်း။ ဒါတင်္ဂိပေတောစ၊ ပေး
 အပ်သော ဝတ္ထုပစ္စည်းနှင့် ပြည့်စုံသည်၎င်း။ ပရမထိဒါစ၊ မြတ်သော
 ဘုန်းကြွတ်သရေ ရှိသည်၎င်း။ ဒယောစ၊ သူတပါးကို သနားခြင်း
 ရှိသည်၎င်း။ ဝိရက္ခောစ၊ တပ်ခြင်းကင်းသည်၎င်း။ လန္တီစ၊ မကောင်း
 မှုမှ ရှက်တတ်သည်၎င်း။ ကလျာဏမိတ္တောစ၊ ကောင်းသော အဆွေ
 ခင်ပွန်းရှိသည်၎င်း။ အဘိရတကုသလောစ၊ ကုသိုလ်ကောင်းမှု တို့၌

အလွန် မွေ့လျော် တတ်သည်၎င်း။ ပဉ္စသီလာ တိရက္ခောစ၊
 ငါးပါးသောသီလကို အလွန်စောင့်ရှောက်နိုင်သည်၎င်း။ အပ္ပိန္နောစ၊
 နည်းသော အလိုရှိသည်၎င်း။ အပ္ပကောစောစ၊ နည်းသော အမျက်ရှိ
 သည်၎င်း။ အတိရုဇဟဒယောစ၊ အလွန် ဖြောင့်မတ်သော နှလုံး
 ရှိသည်၎င်း။ ဣန္ဒိမာစ၊ တန်ခိုးနှင့် ပြည့်စုံသည်၎င်း။ အပ္ပမေယျောစ၊
 မနှိုင်းယှဉ် အပ်သော ဂုဏ်ရှိသည်၎င်း။ ပါသံသောစ၊ ချီးမွမ်းထိုက်
 သည်၎င်း။ ပေမဝါစောစ၊ ချစ်ဘွယ်သော စကားကို ဆိုတတ်
 သည်၎င်း။ သုဇနဂုဏဝိဒ္ဓုစ၊ သူတော်ကောင်းတို့၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို
 သိတတ်သည်၎င်း။ မာမကောစ၊ သူတော်ကောင်းတို့ကိုမြတ်နိုးတတ်
 သည်၎င်း။ ဘဝေယျံ၊ ဖြစ်ရပါလိမ့်။

၂၉။ ဣတ္ထိ-ဣမိနာ ယထာသုတ္တပ္ပကာရေန၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ ပြီးသော
 အပြားအားဖြင့်။ အသင်္ခယေ၊ ဤမျှ ဤ၍ရှိ၏ဟု မရေတွက်နိုင်ကုန်
 ထသော။ လက္ခဏဒိပိတေ၊ အစိတ်ဖြစ်သောဥပလက္ခဏနည်းအားဖြင့်
 ပြအပ်ကုန်ထသော။ နာထဂုဏေ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ ကျေးဇူးကော်
 တို့ကို။ သူစကာသု၊ ပြတတ်ကုန်သော။ ဂါထာသု၊ ဂါထာတို့တွင်။
 ဧကဂါထမ္ပိ၊ တဂါထာကို မျှသော်လည်း။ ဗုခော၊ ပညာရှိသော။
 ယောကုယပုတ္တော၊ အကြင် အမျိုးကောင်းသားသည်။ သရတေ၊
 အောက်မေ့ရာ၏။

၃၁။ သောကုသပုတ္တော၊ ထိုအမျိုးကောင်း သားသည်။ စတုရာ
 ပါယမုပ္ပတ္တာစ၊ အပါယ်လေးပါးမှ လွတ်သည်၎င်း။ အက္ခန္တယဿ၊
 ပစ္စုပ္ပန်သံသရာ အကျိုးစီးပွားနှစ်ပါးကို။ သာဓကောစ၊ ပြီးစေခြင်းငှါ
 တတ်စွမ်း နိုင်သည်၎င်း။ ဟတောပဒ္ဒဝဇာလောစ၊ ဖျောက်အပ်
 ပြီးသော ကေးရန်တည်းဟူသော ကွန်ရက်ရှိသည်၎င်း။ ဟိတသု
 ခဿ၊ စီးပွားချမ်းသာကို။ လာဘိစ၊ ရသည်၎င်း။

၃၁-၃၂။ နရဒေဝါနံ၊ လူနတ်တို့ကို။ အဓိပေါစ၊ အစိုးရသော
 နတ်မင်း အဖြစ်သည်၎င်း။ စတုဒိပိဿရောပိဝါ၊ လေးကျွန်းလုံးကို
 အစိုးရသော စကြဝတေးမင်း၏အဖြစ်သည်၎င်း။ ဘဝေယျံ၊ ဖြစ်ရာ၏။
 အန္တိမေဒေဟေ၊ အဆုံးစွန်သော ကိုယ်၏ အဖြစ်၌။ သုဗ္ဗတော၊
 ကောင်းသော အကျင့်ရှိသည်။ ဟုတွာ ဖြစ်၍။ ဘာဝနာယာနံ၊
 ဘာဝနာတည်းဟူသော ယာဉ်ထက်သို့။ အာရုပ္ပ၊ တက်စီး၍။ အညံ၊

အရဟတ္တ ဖိုလ်ဟု ဆိုအပ်သော။ သေတဆတ္တကံ၊ မြတ်သော ထီးဖြူကို။ ဓာရုံ-ဓာရေန္တော၊ ဆောင်းလျက်။ သမံ၊ မီးခပ်သိမ်းတို့၏ ငြိမ်းရာ ဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်သို့၊ ယေတိ၊ ရောက်လတ္တံ့ သတည်း။ ဣမသ္မိံ အတ္တဘာဝေဝိ၊ ဤကိုယ်အဖြစ်၌လည်း။ အရောဂေါစ၊ အနာမရှိ သည်၎င်း။ ဒိဃာဇိဝိကောစ၊ ရှည်သော အသက် ရှိသည်၎င်း။ ဘဝေယျ၊ ဖြစ်ရာ၏။

၃၃။ သဗ္ဗလောကေဟိ၊ ခပ်သိမ်းသောလူတို့သည်။ ပူဇိတောစ၊ ပူဇော်အပ်သည်၎င်း။ ဘာဝနာဘိရုတီမနောစ၊ ဘာဝနာ၌ အလွန် မွေ့လျော်သော နှလုံးရှိသည်၎င်း။ စနုပ္ပိယောစ၊ သူခပ်သိမ်းတို့ ချစ်နှစ်လိုအပ်သည်၎င်း။ မနာပေါစ၊ သူခပ်သိမ်းတို့ နှလုံးကို ပွားစေ ကတ်သည်၎င်း။ ဘဝေယျ၊ ဖြစ်ရာ၏။ အဝိလဘေရဏော၊ အလုံးစုံသော ဂါထာကို ဆောင်ခြင်း၌။ ကာကထာ၊ အဘယ်ဆိုဘွယ်ရာရှိအံ့နည်း။ နမက္ကာရ အနက်ပြီး၏။

၆-လောကနိတိ ပါဠိ

နမော တဿ ဘဂတော အရဟတော
 သမ္မာ သမ္ဗုဒ္ဓဿ
 ဝ-ပဠာဠိတကဏ္ဍ

- ၁။ လောကနိတိံ ပဝက္ခာမိ၊ နာနာ-သက္က-သမုဒ္ဒဋံ။
 မာဂဓေနေဝ သံခေပံ၊ ဝန္ဒိတွာ ရတနတ္ထယံ။ ။
- ၂။ နိတိ လောကေ ပုရိသဿ သာရော၊
 မာတာ-ဝိတာ အာစရိယောစ မိတ္တော။
 တသ္မာဟိ နိတိံ ပုရိသော ဝိဇညာ။
 ဉာဏီ မဟာ ဟောတိ ဗဟုဿုတောစ။ ။
- ၃။ အလသဿ ကုတော သိပ္ပံ။ အ-သိပ္ပဿ ကုတော ခနံ။
 အ-ခနဿ ကုတော မိတ္တံ၊ အ-မိတ္တဿ ကုတော သုခံ။
 အ-သုခဿ ကုတော ပုညံ၊ အ-ပုညဿ ကုတော ဝရံ။
- ၄။ သိပ္ပါ သမံ ခနံ နတ္ထိ၊ သိပ္ပံ စောရာ န ဂဏ္ဍတိ။
 ဣစ လောကေ သိပ္ပံ မိတ္တံ၊ ပရ-လောကေ သုခါ-ဝဟံ။ ။

- ၅။ အပ္ပကံ နာတိမညေယျ၊ ဝိတ္တေ သုတံ နိဝေပယေ။
ဝဗ္ဗိကောဒက-ဗိန္ဒူဝ၊ ဝိရေန ပရိပူရတိ။ ။
- ၆။ ခုဒ္ဒေါတိ နာတိမညေယျ၊ ဝိန္ဒူဝါ သိပ္ပံမာထဝါ။
ဧကမ္ဘိ ပရိယောဒါတံ၊ ဇိဝိတ-ကပ္ပကာရဏံ။ ။
- ၇။ သေလေ သေလေ နမာဏိက္ကံ၊ ဂဇေ ဂဇေ နမုတ္တိကံ။
ဝနေဝနေ နစန္ဒနံ၊ ဌာနေဌာနေ နပဏ္ဍိတံ။ ။
- ၈။ ပဏ္ဍိတော သုတ-သမ္ပန္နော၊ ယတ္ထ အတ္ထိ တိ စေ သုတော။
မဟု-ဿာဟေန တံဌာနံ၊ ဂန္တုပ္ပံ သုကော-သိနာ။ ။
- ၉။ သိနေ သိပ္ပံ သိနေ ခနံ၊ သိနေ ပဗ္ဗတ-မာရုဟံ။
သိနေ ကာမဿ ကောဓဿ၊ ဣမေ ပဉ္စ သိနေသိနေ။ ။
- ၁၀။ သုတိ သမ္မုတိ သင်္ချာစ ယောဂါ နိတိ ဝိသေသကာ။
ဂန္တုဗ္ဗာ ဂဏိကာစေဝ၊ ခနု ဗေဒါစ ပူရဏာ။ ။
- ၁၁။ တိကိန္နာ ဣတိ ဟာသာစ၊ ဇောတိ မာယာစ ဆန္ဒာပိ။
ကေတု မန္တောစ သဒ္ဓါစ၊ သိပ္ပါ-ဌာရသကာ ဣမေ။ ။
- ၁၂။ အပုဋ္ဌော ပဏ္ဍိတော ဘေဒါပဇ္ဇန္နော ဟောတိ ပုစ္ဆိတော။
ဗာလော ပုဋ္ဌော အပုဋ္ဌောပိ၊ ဗဟံပိ ဘဏတေ သဒါ။ ။
- ၁၃။ ပေါတ္တကေသုစ ယံ သိပ္ပံ၊ ပရ-ဟတ္ထေသု ယံ ခနံ။
ယထာကိစ္စေ သမုပ္ပန္နော၊ န တံသိပ္ပံ န တံခနံ။ ။
- ၁၄။ ဇလ-ပ္ပမာဏံ ကုမုဒ္ဒ-မာလံ၊
ကုလ-ပ္ပမာဏံ ဝိနယော-ပမာဏံ။
ဗျတ္တိ-ပ္ပမာဏံ ကထိက-ဝါကျံ၊
ပထဝိယာ ပမာဏံ တိဏံ ပိလာတံ။ ။
- ၁၅။ အပ္ပဿုတော သုတံ အပ္ပံ၊ ဗဟံ မညတိ မာနဝါ။
သိန္နုဒက-မပဿန္တော၊ ကုပေ တောယံ-ဝ မဏ္ဍုကော။
- ၁၆။ ပဌမံ နပရာဇိတော သိပ္ပံ၊ ဒုတိယံ နပရာဇိတော ခနံ။
တတိယံ နပရာဇိတော ဓမ္မံ၊ စတုတ္ထံ ကံ ကရိဿတိ။ ။
- ၁၇။ ဗျတ္တာ ပုတြာ ကိ-မာလသော၊
အဗျတ္တာ ဘာရ-ဟာရိကော။
ဗျတ္တကော ပူဇိတော လောကော၊
ဗျတ္တာ ပုတြာ ဒိနေ ဒိနေ။ ။

- ၁၈။ မာတာ သတြု ပိတာ ဝေရီ၊
ယေန ဗာလော နသိက္ခိတော။
သဘာ-မဇ္ဈေ နသောဘတိ၊
ဟံသ-မဇ္ဈေ ဗကော ယထာ။ ။
- ၁၉။ ကဏ္ဍကာဂိရိ ကော တိက္ခတိ၊
ကော အဉ္စနံ မိဂ-က္ခိယံ။
ဥပ္ပလဿ ပလ္လလေ ကော သုဂန္ဓံ၊
ကုလပုတ္တရူပေါ ကော ပဝတ္တတိ သမတိဘာဝေါ။ ။
- ၂၀။ နရသံ အ-ကောတဗ္ဗုလံ၊ အ-ဓနဿာ-လင်္ကတဗ္ဗိ။
အ-လောဏကန္တု ဗျဉ္စနံ၊ ဗျာကရဏံ အ-သိပ္ပဿ။ ။
- ၂၁။ သုဿုသာ သုတသမ္ပန္နော၊ သုတ-ပညာယ ဝဇုတိ။
ပညာယ အတ္ထံ ဇာနာတိ၊ အတ္ထော ဉာတော သုခါဝဟော။
- ၂၂။ ဘောဇနံ မေထုနံ နိဒ္ဒါ၊
ဂေါဏေ ပေါသေပိ ဝိဇ္ဇတိ။
ဝိဇ္ဇာ ဝိသေသော ပေါသဿ၊
ဟိနော ဂေါဏ-သမော ဘဝေ။ ။
- ၂၃။ နတ္ထိ ဝိဇ္ဇာ-သမံ မိတ္တံ၊ နစ ဗျာဓိ-သမော ရိပု။
နစ အတ္တ-သမံ ပေမံ၊ နစ ကမ္မ-သမံ ဗလံ။ ။
- ၂၄။ ဟံသော မဇ္ဈေ န ကာကာနံ၊ သိဟော ဂုန္နံ နသောဘတေ။
ဂဒြိဘ-မဇ္ဈေ တုရင်္ဂေါ၊ ဗာလ-မဇ္ဈေ စ ပဏ္ဍိတော။ ။
- ၂၅။ ယာဝဇိဝံပိ စေ ဗာလော၊ ပဏ္ဍိတံ ပယိရူပါသတိ။
န သော ဓမ္မံ ဝိဇာနာတိ၊ ဒဗ္ဗိ သူပ-ရသံ ယထာ။ ။
- ၂၆။ မုဟုတ္တ-မပိ စေ ဝိညူ၊ ပဏ္ဍိတံ ပယိရူပါသတိ။
ဒိပ္ပံ ဓမ္မံ ဝိဇာနာတိ၊ ဇိဝှါ သူပ-ရသံ ယထာ။ ။
- ၂၇။ ဝိနာ သတ္ထံ နဂစ္ဆေယျ၊ သူရော သင်္ဂါမ-ဘူမိယံ။
ပဏ္ဍိတု-ဒ္ဓဂု ဝါဏ်ဇော၊ ဝိဒေသ-ဂမနော တထာ။ ။
- ၂၈။ ဓန-နာသံ မနော-တာပံ၊ ဗာရေ ဒုတ္တရိတာနိစ။
ဝဉ္စနဉ္စ အဝမာနံ၊ ပဏ္ဍိတော န ပကာသယေ။ ။
- ၂၉။ ပတ္တာ-နူရူပကံ ဝါကျံ၊ သဘာဝ-ရူပကံ ပိယံ။
အတ္တာ-နူရူပကံ ကောဓံ၊ ယော ဇာနာတိ သ ပဏ္ဍိတော။

- ၃၀။ အ-နေဿ ရသံ ခါဒါ၊ အ-ဗလဿ ဟတာ နရာ။
အ-ပ္ပညဿ ဝါကျ-ကထာ၊ ဥမ္မတ္တက-သမာ ဣမေ။ ။
- ၃၁။ အနုဂ္ဂါယံ ဂမယန္တော၊ အ-ပုန္နော ဗဟု-ဘာသကော။
အတ္တ-ဂုဏံ ပကာသေန္တော၊ တိဝိဓံ ဟိနု-သက္ကဏံ။ ။
- ၃၂။ အပ္ပ-ရူပေါ ဗဟုံ ဘာသော၊ အပ္ပ-ပညော ပကာသကော။
အပ္ပ-ပူရော ဗာဒော ခေါဘော၊ အပ္ပ-ဒီရာ ဂါဝိ စလေ။ ။
- ၃၃။ မဏ္ဍုကေပိ ဥကြေ သိဟေ၊ ကာက-ဂ္ဂဟေ ဝိယေ ဝိယေ။
အ-ပဏ္ဍိပိ ပဏ္ဍိဟုတွာ၊ ဝိရာ ပုန္နော ငယေငယေ။ ။
- ၃၄။ မဏ္ဍုကေပိ ဥကြေ သိဟေ၊ သူကရေပိ ဥဟေ ဒိပေ။
ဒိဋ္ဌာရေ သဒိသေ ဗျန္တေ၊ သဗ္ဗ-ဝိရေ သိပ္ပ-သမေ။ ။
- ၃၅။ နတိတ္ထိ ရာဇာ ခနဗ္ဗိ၊ ပဏ္ဍိတောပိ သု-ဘာသိတေ။
စက္ခုပိ ဝိယ-ဒဿနေ၊ ဇလေ သာဂရော န တိတ္ထိ။ ။
- ၃၆။ ရူပ-ယောဗ္ဗန-သမ္ပန္နာ၊ ဝိသာလ-ကုလ-သမ္ဘဝါ။
ဝိဇ္ဇာ ဟိနာ န သောဘန္တိ၊ နိဂဇ္ဇာ ဣပ ကိံ သုကာ။ ။
- ၃၇။ ဟိနု-ပုတ္တော ရာဇာ-မစ္စော၊ ဗာလ-ပုတ္တောစ ပဏ္ဍိတော။
အ-နေဿ ခနံ ဗဟု၊ ပုရိသာနံ နမညထ။ ။
- ၃၈။ ယော သိဿော သိပ္ပ-လောဘေန၊ ဗဟုံ ဂဏ္ဍာဘိ တံသိပ္ပံ။
မူဂေါ-ဝ သုပိနံ ပဿံ၊ ကထေတုမ္ပိ နဥဿာ ဟေ။ ။
- ၃၉။ နတိဇ္ဇေတုံ ကုမ္ဘကာရော၊ သောဘေတုံ ကုမ္ဘံ ဗာဒုတိ။
နဒိပေတုံ အပါယေသု၊ သိဿာနံ ဝုမ္ပိ ကာရဏာ။ ။
- ၄၀။ ကဂ္ဂရဉ္စ ပလာသေန၊ ယော နရော ဥပနယတိ။
ပတ္တာပိ သုရတိံ ဝါယန္တိ၊ ဧဝံ ဝိရူ-ပသေဝနာ။ ။

ပဏ္ဍိတကဏ္ဍံ နိဋ္ဌိတံ။

၂-သုဇနကဏ္ဍ

- ၄၁။ သ-မ္ဘိရော သမာသေထ၊ သ-မ္ဘိ ကုဗ္ဗေထ သန္တင်္ဂံ။
သတံ သဒ္ဓမ္မ-မညာယ၊ သေယျော ဟောတိ နပါဝိယော။
- ၄၂။ စဇ ဒုဇ္ဇန-သံသဂ္ဂံ၊ ဘဇ သာရ-သမာဂမံ။
ကရ ပုည-မဟောရတ္တိံ၊ သရ နိစ္စ-မနိစ္စတံ။ ။

- ၄၃။ ယထာ ဥဒုမ္မရ-ပက္ကာ၊ ဗဟိ ရတ္တကမေဝစ။
အန္တော ကိမိလ-သမ္ပုဏ္ဏာ၊ ဇေံ ဒုဇ္ဇန-ဟဒ္ဒယာ။ ။
- ၄၄။ ယထာပိ ပနသာ ပက္ကာ၊ ဗဟိ ကဏ္ဍကမေဝစ။
အန္တော အမတ-သမ္ပန္နာ၊ ဇေံ သုဇန ဟဒ္ဒယာ။ ။
- ၄၅။ သုက္ခောပိ စန္ဒန-တရူ နုဇဟာတိ ဂန္ဓံ၊
နာဂေါ ဂတော နရ-မုခေ နုဇဟာတိ လိဋ္ဌံ။
ယန္တောဂတော မရရသံ နုဇဟာတိ ဥစ္ဆိ၊
ဒုက္ခောပိ ပဏ္ဍိတ-ဇနော နုဇဟာတိ ဓမ္မံ။ ။
- ၄၆။ သိဟောနာမ ဇိဗန္ဓာပိ၊ ပဏ္ဏာဒိနိ နုခါဒတိ။
သိဟောနာမ ကိသောစာပိ၊ နာဂ-မံသံ နုခါဒတိ။ ။
- ၄၇။ ကုလဇာကော ကုလ-ပုတ္တော၊ ကုလ-ဝံသ-သုရက္ခတော။
အတ္တနာ ဒုက္ခ-ပတ္တောပိ၊ ဟိနကမ္ပံ နကာရယေ။ ။
- ၄၈။ စန္ဒနံ သိတလံ လောကေ၊ တတော စန္ဒံ ဝ သိတလံ။
စန္ဒန-စန္ဒ-သိတမှာ၊ သာရ-ဝါကျံ သုဘာသိတံ။ ။
- ၄၉။ ဥဒေတိ ဘာဏု ပစ္ဆိမေ၊ မေရုရာဇာပိ နမတိ။
သိတလံ ယဒိ နရဂ္ဂိ၊ ပဗ္ဗတ-ဂ္ဂေစ ဥပ္ပလံ။
ဝိကသေ နဝိပရိတံ၊ သာရ-ဝါစာ ကုဒါစနံ။ ။
- ၅၀။ သုခါ ရုက္ခဿ ဆာယာ ဝ၊
တတော ဉှတိ-မာတာ-ပိတု။
တတော အာစရိယော ရညော၊
တတော ဗုဒ္ဓဿ နေကော။ ။
- ၅၁။ ဘမရာ ပုပ္ဖ-မိစ္ဆန္တိ၊ ဂုဏ-မိစ္ဆန္တိ သုဇ္ဇနာ။
မက္ခိကာ ပူတိ-မိစ္ဆန္တိ၊ ဒေါသ-မိစ္ဆန္တိ ဒုဇ္ဇနာ။ ။
- ၅၂။ မာတာ-ဟိနဿ ဒု-ဟ္တာသာ၊ ပိတာ-ဟိနဿ ဒု-က္ခိရိယာ။
ဥဘော မာတာ-ပိတာ ဟိနာ၊ ဒု-ဟ္တာသာစ ဒု-က္ခိရိယာ။ ။
- ၅၃။ မာတာ-သေဋ္ဌဿ သု-ဘာသာ၊
ပိတာ သေဋ္ဌဿ သု-ကိရိယာ။
ဥဘော မာတာ-ပိတာ-သေဋ္ဌာ၊
သု-ဘာသာစ သု-ကိရိယာ။ ။

- ၅၄။ သင်္ဂါမေ သူရ-မိစ္ဆန္တိ၊ မန္တိ-သုခံ ကုတူဟလေ။
ဝိယဉ္ဇ အန္တ-ပါနေသု၊ အတ္တ-ကံဇ္ဈေသု ဝဏ္ဏိတံ။ ။
- ၅၅။ သုနခေါ သုနခံ ဒိသွာ၊ ဒန္တံ ဒေသယမိ ဟိံသိတုံ။
ဒုဇ္ဇနော သုဇနံ ဒိသွာ၊ ရောသယံ ဟိံသ-မိစ္ဆတိ။
- ၅၆။ မာ စ ဝေဂေန ကံဇ္ဈာနိ၊ ကရောသိ ကာရာပေသိဝါ။
သဟသာ ကာရိတံ ကပ္ပံ၊ မန္တော ပန္နာ-နုကပ္ပတိ။ ။
- ၅၇။ ကောခံ ဝိဟိတွာ ကဒါမိ န သောစဟိ၊
မက္ခ-ပ္ပဟာနံ ဣသယော ဝဏ္ဏယန္တိ။
သဗ္ဗေသံ ဖရုသ-ဝါစံ ခမထ၊
ဇေတံ ခန္တိ-မုတ္တမ-မာဟု သန္တော။
- ၅၈။ ဒုက္ခော နိဝါသော သမ္မာရေ၊ ဌာနေ အသုစိ-သင်္ကတေ။
တတော အရိမ္ဘိ အ-ပ္ပိယေ၊ ကတောပိ အကတညုနာ။ ။
- ၅၉။ ဩဝဒေယျာ-နုသာသေယျ၊ အသမ္ပါစ နိဝါရယေ။
သတံ ဟိ သော ဝိယော ဟောတိ၊
အ သတံ ဟောဘိ အ-ပ္ပိယော။ ။
- ၆၀။ ဥတ္တမ-တ္တ နိဝါတေန သူရံ တေဒေန နိဇ္ဇယေ။
နိစံ အပ္ပက-ဒါနေန၊ ဝါယာမေန သမံ ဇယေ။ ။
- ၆၁။ န ဝိသံ ဝိသ-မိစ္စာ-ဟု၊ ခနံ သံဃာဿ ဥစ္စတေ။
ဝိသံ ဧကံ-ဝ ဟနတိ၊ သဗ္ဗံ သံဃာဿ ဟနတိ။ ။
- ၆၂။ ဇဝေန ဘဒြိ ဇာနန္တိ၊ ဗလိဗဒ္ဓန္တ ဝါဟေန။
ဒုဟေန ခေနံ ဇာနန္တိ၊ ဘာသမာနေန ဝဏ္ဏိတံ။ ။
- ၆၃။ ခန-မပ္ပမ္ဘိ သာရုနံ၊ ကူပေ ဝါရိ-ဝ နိသာယော။
ဗဟုံအပိ အ-သာရုနံ၊ နစ ဝါရိ-ဝ အဏ္ဏဝေ။ ။
- ၆၄။ အာပံ ဝိဝန္တိ နော နုဇ္ဇာ၊ ရုက္ခာ ခါဒန္တိ နောဖလံ။
ဝဿန္တိ ကွစိ နော မေဃာ၊ ဝေရ-တ္တာယ သတံ ခနံ။ ။
- ၆၅။ အ-ပ္ပက္ခေယျံ နပက္ခေယျ အ-စန္တေယျံ နစန္တေယေ။
ဓမ္မမေဝ သုစန္တေယျ-ကာလံ မောဗံ နုဏ္ဏိယေ။ ။
- ၆၆။ အစိန္တိတမ္ဘိ ဘာတိ စိန္တိတမ္ဘိ ဝိနဿတိ။
နဟိ စိန္တာမယာ တောဂါ၊ ဣန္ဒြိယာ ပုရိသဿ ဝါ။ ။

၆၇။ အ-သန္တဿ ပိယော ဟောတိ၊ သန္တံ န ကုရုတေ ပိယံ။
 အ-သတံ ဓမ္မံ ရောစတိ၊ တံ ပရာဘဝတော မုခံ။ ။
 သုဇနကဏ္ဍံ နိဋ္ဌိတံ။

၃- ဗာလဒုဇ္ဈနကဏ္ဍ

၆၈။ အတိ ပိယော နကာတဗ္ဗော၊ ခလော ကောတုဟလံ ကရော။
 သိရသာ ဝဟမာနောပိ၊ အဗုပူရော ဗာဠော ယထာ။ ။

၆၉။ သပ္ပေါ ဒုဠော ခလော ဒုဠော၊ သပ္ပေါ ဒုဠတရော ခလော။
 မန္တော-သဓေဟိ သောသပ္ပေါ၊ ခလော ကေန-ပသမ္ပတိ။

၇၀။ ယော ဗာလော မညတိ ဗာလျံ၊
 ပဏ္ဍိတော ဝါပိ တေနသော။
 ဗာလော-ဝ ပဏ္ဍိတမာနိ၊ သဝေ ဗာလော တိ ဝုစ္ဆတိ။

၇၁။ မရူ-ဝ မညတိ ဗာလော၊ ယာဝပါပံ န ပစ္စာဘိ။
 ယဒါ စ ပစ္စတိ ပါပံ၊ အထဒုက္ခံ နိဂစ္ဆတိ။ ။

၇၂။ န သာရ ဗလော ဗာလော၊ သာဟသာ ဝိန္ဒဘော ဓနံ။
 ကာယဿ ဘေဒါ ဒုပ္ပညော၊ နိရယံ သော-ပပဇ္ဇတိ။ ။

၇၃။ ဗာရေ ဒုဠော မူသိကောစ၊ ဝနေ ဒုဠောစ ဝါနရော။
 သကုဏေ ဒုဠောစ ကာကော၊ နရေ ဒုဠောစ ပြာဟ္မဏော။

၇၄။ ဒိဗာ ဇာဂရတော ရတ္တိ၊ ဒိဗံ သန္တဿ ယောဇနံ။
 ဒိဗော ဗာလာန သံသာရော၊ သဒ္ဓမ္မံ အ-ဝိဇာနတံ။ ။

၇၅။ တိလမတ္တံ ပရေသံ-ဝ၊ အပ္ပဒေါသဉ္စ ပဿာဘိ။
 နာဠိကေရမ္ပိ သ-ဒေါသံ၊ ခလ-ဇာကော န ပဿတိ။ ။

၇၆။ န-တ္တ-ဒေါသံ ပရေ ဇညာ၊ ဇညာ ဒေါသံ ပရဿ တု။
 ဂုယေ ကုမ္မာ-ဝ အင်္ဂါနိ၊ ပရ-ဒေါသဉ္စ လက္ခယေ။ ။

၇၇။ ပဏ္ဍိတဿ ပသံသာယ၊ ဒဏ္ဍော ဗလေန ဒိယျတေ။
 ပဏ္ဍိတံ ပဏ္ဍိတောနေဝ၊ ဝဏ္ဍိတော-ဝ သုဝဏ္ဍိတံ။ ။

၇၈။ လုဒ္ဓံ အတ္တေန ဝဏ္ဍေယျ၊ ထဒ္ဓံ အဉ္စလိ-ကမ္ပနာ။
 ဆန္ဒာ-နုဝတ္တိယာ မုဠိ၊ ယထာဘူတေန ပဏ္ဍိတံ။ ။
 ဗာလဒုဇ္ဈနကဏ္ဍံ နိဋ္ဌိတံ။

၄-မိတ္တကာဏ္ဍ

- ၇၉။ ဟိတ-ကာရော ပရော ဗန္ဓု၊ ဗန္ဓုပိ အ-ဟိတော ပရော။
အ-ဟိတော ဒေဟ-ဇော ဗျာမိ၊ ဟိတံ အရည-မောသဓံ။ ။
- ၈၀။ ပရောက္ခေ ဂုဏ-ဟန္တာရံ၊ ပစ္စက္ခေ ပိယ-ဝါဒိနံ။
ဝဇ္ဇေယျ တာဒိသံ မိတ္တံ။ ဝိသကုမ္ဘေ ယထာ ဗရံ။ ။
- ၈၁။ ခန-ဟိနေ စဇေ မိတ္တော၊ ပုတ္တ-ဒါရာ သဟော-ဒရာ။
ခနာန္တေဝ သေဝန္တိ၊ ခနံ လောကေ မဟာ-သခါ။ ။
- ၈၂။ ဇာနေယျ ပေသေန ဘဂ္ဂံ၊ ဗန္ဓဝါပိ ဘယာ-ဂတေ။
အပ္ပကာသု တထာ မိတ္တံ၊ ဒါရဉ္စ ဝိဘဝ-က္ခယေ။ ။
- ၈၃။ သော ဗန္ဓု ယော ဟိတေ ယုတ္တော၊
ဝိဘရော ဟောတိ ပေါသကော။
တံ မိတ္တံ ယတ္ထ ဝိဿာသော၊ သာ ဘရိယာ စ နိဗ္ဗုတိ။ ။
- ၈၄။ န ဝိဿသေ အ-မိတ္တဿ၊ မိတ္တဉ္စာပိ နဝိဿသေ။
ကဒါစိ ကုပ္ပိတေ မိတ္တေ၊ သဗ္ဗ-ဒေါသံ ပကာသတိ။ ။
- ၈၅။ သင်္ကိံ ဒုဋ္ဌတိ ယော မိတျာ၊ ပုန သဒ္ဓိတု-မိစ္ဆတိ။
သော မစ္စု ဥပဂဏှာတိ၊ ဂမ္ဘော အဿတရိံ ယထာ။ ။
- ၈၆။ ဝဟေ အ-မိတ္တံ ခန္ဓေန၊ ယာဝ ကာလံ အနာဂတံ။
တ-မေဝ အာဂတေ ကာလေ၊ သေလေ ဘိန္ဒေ ဗာဠိဣဝ။ ။
- ၈၇။ ဣဏ-သေသော အဂ္ဂိ-သေသော၊
ရောဂ-သေသော တထေဝစ။
ပုနပ္ပုနံ ဝိဝဇ္ဇန္တိ၊ တဿှာ သေသံ န ကာရယေ။ ။
- ၈၈။ ပဒုမံ-ဝ မုခံ ယဿ၊ ဝါစာ စန္ဒန-သိတလာ။
တာဒိသံ နော-ပ-သေဝေယျ၊ ဟဒယေဟု ဟလာဟလံ။ ။
- ၈၉။ နသေဝေ ဖရသံ သာမိံ၊ နစ သေဝေယျ မစ္ဆရိံ။
ကတော အ-ပဂ္ဂဏှံ သာမိံ၊ နော နိဂ္ဂဟိတံ တတော။ ။
- ၉၀။ သိင်္ဂိ ပညာသ-ဟဏ္ဍေန၊ သတေန ဝါဇိနံ ဝဇ္ဇေ။
ဟတ္ထိံ ဒန္တိံ သဟသေန၊ ဒေသ-စာဂေန ဒုဇ္ဇနံ။ ။
- ၉၁။ ကုဒေသဉ္စ ကုမိတ္တဉ္စ ကုကုလဉ္စ ကုဗန္ဓဝံ။
ကုဒါရဉ္စ ကုဒါသဉ္စ၊ ဒုရတော ပရိဝဇ္ဇယေ။ ။

ဤကဏ္ဍကဏ္ဍပဏ္ဍိတ

- ၉၂။ ရောဂါ-ထူးရေစ ဒုန္တိက္ခေ၊ ဗျသနေစ သတြု-ဂဟေ။
ရာဇ-ဒွါရေ သုသာနေစ၊ သခါ တိဋ္ဌာ သု-မိတ္တကာ။ ။
- ၉၃။ သိတ ဝါစော ဗဟု-မိတ္တော၊ ဖရသော အပ္ပ-မိတ္တကော။
ဥပမံ ဣတ္ထ ဉာတဗ္ဗံ၊ သူရိယ-စန္ဒ-ရာဇနံ။ ။
မိတ္တကဏ္ဍော နိဋ္ဌိတော

၅-အုတ္တိကာဏ္ဍ

- ၉၄။ ကောကံလာနံ သန္တံ ရူပံ၊ နာရိ-ရူပံ ပဘိ-ဗ္ဗတာ။
ဝိဇ္ဇာ ရူပံ အ-ရူပါနံ၊ ခမာ ရူပံ တပသယိနံ။ ။
- ၉၅။ အုတ္တိနုဉ္စ ခနံ ရူပံ၊ ပုရိသာနံ ဝိဇ္ဇာ ခနံ။
ဘိက္ခူနုဉ္စ ခနံ ဘိလံ၊ ရာဇာနုဉ္စ ခနံ ဗလံ။ ။
- ၉၆။ ကိသာ သောဘော-ဝ တာပသာ၊
ထူလာ သောဘာ စတု-ပ္ပဒါ။
ပုရိသာစ ဝိဇ္ဇာ သောဘာ၊ အုတ္တိ သောဘာ-ဝ သာမိကာ။ ။
- ၉၇။ ပဉ္စ-ရတုာ သုဂန္ဓဗ္ဗာ၊ သတ္တ-ရတုာ နေ-ဂ္ဂဟာ။
ဇက-မာသာ သု-ဘရိယာ၊ အမာ-မာသာ သိဿာ မလာ။ ။
- ၉၈။ ဟိ ရမတိ ပင်၊ ဟင် ရမတိ ပေါက်။
ထိ ရမတိ ပု၊ ခု ရမတိ ခံ။ ။
- ၉၉။ ဇိန္တု-မန္တံ ပသံသေယျ၊ ဒါရဉ္စ ဂတယောဗ္ဗနံ။
ရဏ ပုနာ ဂတာ သူရံ၊ သဿဉ္စ ဂေဟ-မာဂတံ။ ။
- ၁၀၀။ န္ဒိ-တရိ-ပဘိ နာရိစ၊ ဝိဟာရ န္ဒိ-တရိ ဘိက္ခူ။
သကုဏော န္ဒိ-တြိ-ပါသဉ္စ၊ ကက-မာယာ-ဗဟူတရံ။ ။
- ၁၀၁။ ဒုဇ္ဇနံ ပဟရာ ဒန္တိ၊ မိတ္တံ ဒန္တိ အ-ဘာဏိကာ။
အုတ္တိနံ ဗျသနာ ဒန္တိ၊ ရာဂိနံ အပ္ပ-ဘောဇနံ။ ။
- ၁၀၂။ ရတ္တိ-ဝိနာ န စန္ဒိမာ၊ ဝိစိ-ဝိနာစ အဏ္ဏဝါ။
ဟံသ-ဝိနာ ပေါက္ခရဏိ၊ ပတိ-ဝိနာ ကညာ သောဘော။ ။
- ၁၀၃။ ပတိနာ ဇနိတံ ဘောဂံ၊ အုတ္တိယာ-ဝ သံဂုတ္တနံ။
ပုရိသောဝ ဟိ ပစာနော၊ အုတ္တိ သူစိ-သုတ္တံ ယထာ။ ။
- ၁၀၄။ သဗ္ဗာနဒီ ဝက်-နဒီ၊ သဗ္ဗေ ကဋ္ဌမယာ ဝနာ။
သဗ္ဗိ-တ္ထိယော ကရေ ပါပံ၊ လဘမာနေ နိဝါတကေ။

- ၁၀၅။ - ဝိဝါဒ-သိသိ ဥဿုယ၊
ဘာဏိနိ ပဿ-ကဏ္ဍိ ဗဟု-ပါက-တ္ထနိ၊
အက္ခန္တတုတ္ထိ ပရ-ဂေဟ-ဝါသိ၊
နာရိ စတ္တာ ပုတ္တ-သတံပိ ပုမာ။ ။
- ၁၀၆။ သုတ္တေသု မဇ္ဈေသု ဇနိ-ကန္တိနိ၊
ဂုပ္ပေသု ဌာနေသု ဘဂိနိ-ဝ ဟိရိ။
ကဗ္ဗေသု ပတ္တေသု ကရိ-ဒါသိနိ၊
ဘယေသု မန္တိ သယနေသု ရမ္မတိ။ ။
ရူပိယု သိက္ခိ ကုပ္ပနေသု၊ ခမနိ သာ နာရိ သေဋ္ဌိတိ။
ဝဒန္တိ ပဏ္ဍိတာ ကာယဿ ဘေဒါစ ဒိဝေ ဘဝေယျ သာ။
- ၁၀၇။ သာမာ မိဂက္ခိ တနု မဇ္ဈဂတ္တာ၊
သုရူ သုကေသိ သမ-ပန္တိ-ဒန္တိ။
ဂန္တိရ-နာတိ ယုဝတိ သုသိသိ၊
ဟိန-ကုလေသု ဇာတာပိ ဝိဝါဟေ။ ။
- ၁၀၈။ သရဒံ ရတု-ကာလာနံ၊ ဘရိယာနံ ရူပဝတိ။
ဇေဋ္ဌ-ပဓာနံ ပုတ္တာနံ ဒိသာနံ ဥတြ-ပ္ပဓာနံ။ ။
- ၁၀၉။ ယာဇ္ဇန္တေ ပုရိသံ နာရိ၊ ဇာတိံ ဇာတိံ ပုနပ္ပုနံ။
သာမိကံ အပစာယေယျ၊ ဣန္ဒ-ဝ ပါရိစာရိကာ။ ။
- ၁၁၀။ ယော ဣန္တေ ပုရိသံ ပေါသော၊ ဇာတိံ ဇာတိံ ပုနပ္ပုနံ။
ပရ-ဒါရံ ဝိဝဇ္ဇေယျ၊ ခောက-ပါဒေါ-ဝ ကဒ္ဒမံ။ ။
- ၁၁၁။ အတိမဟလ္လဇကာ ပေါသော၊ အာနေတိ တိမ္မရ-တ္ထနိ။ -
ကဿာ ဣဿာ နသဒ္ဓဟတိ၊ တံ ပရာဘပဘော မုခံ။

ဣတ္ထိကဇ္ဈော နိဋ္ဌိတော။

၆-ရာဇကဇ္ဈ

- ၁၁၂။ ကော-ယာမံ သယေ ရာဇာ၊ ဒွိယာမ-ဧညဝ ပဏ္ဍိကော။
ဗာရာ-ဝါသော ဘိယာမော-ဝ၊
စတုယာမော ဟု ယာစကော။ ။

၁၁၃။ နေဝါသုတိယော ရာဇာ၊ နဒီ ဝဇ္ဇော တထာ ဣမေ။
ပဉ္စ ယတ္ထ န ဝိဇ္ဇန္တိ၊ န တတ္ထ ဒိဝသံ ဝသေ။ ။

၁၁၄။ ယသ္မိံပဒေသေ နမာနော၊ နပေမံ နစ ဗန္ဓဝါ။
နစ ဝိဇ္ဇာဂမော ကောစိ၊ နတတြ ဒိဝသံ ဝသေ။ ။

၁၁၅။ အပုတ္တကံ ဗာရံ သုညံ၊ ရဋ္ဌံ သုညံ အရာဇကံ။
အ-သိပ္ပဿ မုခံ သုညံ၊ သဗ္ဗ-သုညံ ဒလိဒ္ဒတံ။ ။

၁၁၆။ နေမိန္ဒေ ဝါဏိဇ္ဇေယျ၊ ဝိဒျမိန္ဒေ ဘဇေ သုတံ။
ပုတ္တမိန္ဒေ တရုဏိတ္ထိံ၊ ရာဇာမဗ္ဗိ ဣန္ဒာဂတေ။ ။

၁၁၇။ နဋ္ဌော ယတိ အသန္တုဋ္ဌော၊ မဟိပတိစ သန္တုဋ္ဌော။
နဋ္ဌာ လဇ္ဇာစ ဂဏိကာ၊ နိလ္လဇ္ဇာစ ကုလဇိတာ။ ။

၁၁၈။ ပက္ခိနံ ဗလမာကာသော၊ မန္တောနမုဒကံ ဗလံ။
ဒုဗ္ဗလဿ ဗလံ ရာဇာ၊ ကုမာရာနံ ရုဒံ ဗလံ။ ။

၁၁၉။ ခမာ ဇာဂရိယုဋ္ဌာနံ၊ သံဝိဘာဂေါ ဒယိက္ခဏာ။
နာယကဿ ဂုဏာ ဒေတ၊ ဣန္ဒိ တဗ္ဗာ သတံ ဂုဏာ။ ။

၁၂၀။ သင်္ဂိ ဝဒန္တိ ရာဇာနော၊ သင်္ဂိ သမဏ-ဗြာဟ္မဏာ။
သင်္ဂိ သပ္ပုရိသာ လောကေ၊ ဇေ ဓမ္မော သနန္တနော။ ။

၁၂၁။ အလသော ဂိဟိ ကာမ-ဘောဂီ နသာရ၊
အ-သညတော ပဗ္ဗဇိတော နသာရ၊
ရာဇာ အ-နိသမ္ဗကာရိ နသာရ။
ပဏ္ဍိတော ကောဓနော တံပိ နသာရ။ ။

၁၂၂။ ဗဟဝေါ ယတ္ထ နေတ္တာရော၊ သဗ္ဗေ ပဏ္ဍိတမာနိနော။
သဗ္ဗေ မဟတ္တမိန္ဒန္တိ၊ တေသံ ကမ္မံ ဝိနဿတိ။ ။

၁၂၃။ အာယံ ခယံ သယံ ဇညာ၊ ကတာ-ကတံသယံ ဇညာ။
နိဂ္ဂဟေ နိဂ္ဂဟာရဟံ၊ ပဂ္ဂဟေ ပဂ္ဂဟာရဟံ။ ။

၁၂၄။ ဝိဋ္ဌိတော-က္ကံ နိသေဝေယျ၊ ကုန္တိနာဝ ဟုတာသနံ။
သာမိကံ သဗ္ဗ-ဘာဂေန၊ ပရ-လောကံ အ-မောဟံ-ဝ။ ။

၁၂၅။ အဂ္ဂိ အာပေါ ဣတ္ထိ မုဋ္ဌော၊ သပ္ပေါရာဇ-ကုလာနိစ။
အပယန္တေန ဂန္တဗ္ဗော၊ အစ္စက-ပါဏဟရာနိ။ ။

- ၁၂၆။ ဒုဋ္ဌ-ဘရိယ-သံဝါသော၊ ဒေါသော စိတ္တရ-ဒါသကော။
သ-သပ္ပေစ ဗာရေ ဝါသော၊မစ္စု ဇေ န သံသယော။ ။
- ၁၂၇။ သမ္ပုဋ္ဌ-သိသော၊ပဒေသေန၊ ကု-နာရိ ဘရဏေန။
အသတံ သမ္ပယောဂေန၊ပဏ္ဍိတော ပျ-ဝဘိဒတိ။ ။
- ၁၂၈။ မာတာ ပုတ္တ-ကရံ ပါပံ၊ သိဿ ပါပံ ဂုဉ္ဇ ကထာ။
ရာဇာ ရဋ္ဌ-ကရံ ပါပံ၊ ရာဇ-ပါပံ ပုရောဟိတော။ ။
- ၁၂၉။ အ-ကောဓေန ဇိနေ ကောဓံ၊ အ-သာရံ သာရနာ ဇိနေ။
ဇိနေ ဒါနေန ကဒရိယံ၊ သစ္စေနာ-လိက-ဝါဒိနံ။ ။
- ၁၃၀။ အဒန္တ ဒမနံ ဒါနံ၊ ဒါနံ သဗ္ဗတ္ထ သာဓကံ။
ဒါနေန ပိယ-ဝါစာယ၊ ဥန္တမန္တိ နမန္တိစ။ ။
- ၁၃၁။ ဒါနံ-သိနေဟ-ဘောသန္တံ၊ မစ္ဆေရံ ဒေါသနော-သဓံ။
ဒါနံ ယသသိ-ဘောသန္တံ၊ မစ္ဆေရံ ကပဏော-သဓံ။ ။
- ၁၃၂။ ဗဟုန-မပ္ပသာရာနံ၊ သာမဂ္ဂိယာ ဇယံ ဇယေ။
တိဏေန ဝဋ္ဌတေ ယောတ္တံ၊ ကေန နာဂေါပိ ဗန္ဓတိ။ ။
- ၁၃၃။ သဟာယော အသမတ္တောပိ၊ တေဇသာ ကိံ ကရိဿတိ။
နိဝါတေ ဇလိတော အဂ္ဂိ၊ သယမေ ဂူ-ပသမ္ပတိ။ ။
- ၁၃၄။ န ရညာ သမကံ ဘုဇ္ဇေ၊ ကာမ-ဘောဂံ ကုဒါစနံ။
အာကပ္ပိ-ရသ-ဘုတ္တိံ ဝါ၊ မာလာ-ဂန္ဓ-ပိလေပနံ။
ဝတ္တံ သဗ္ဗ-မလင်္ကာရံ၊ န ရညာ သဒိသံ ကရေ။ ။
- ၁၃၅။ န မေ ရာဇာ သခါ ဟောတိ၊ န ရာဇာ ဟောတိ မေထုနော။
ဇေသော သာမိကော မယုန္တိ၊ စိတ္တေ နိဋ္ဌံ သုဋ္ဌာပယေ။ ။
- ၁၃၆။ နာဘိဒူရေ ဘဇေ ရညော၊ နာတ္ထာသန္ဓော-ပဝါတကေ။
ဥဇုကေနာတိ နိန္ဒေစ၊ န ဘဇေ ဥစ္စ-မာသနေ။
ဆ-ဒေါသေ ဝဇ္ဇေ သေဝကော အဂ္ဂိ-ဝ သံယတော တိဋ္ဌေ။
- ၁၃၇။ ဂုဏော သဗ္ဗညု ဘုရောဂိ၊ နသောဘတိ အ-နိဿယော။
အနန္တ-မပိ မဏိနာ၊ ဟေမံ နိဿာယ သောဘတေ။ ။

ရာဇကဏ္ဍံ နိဋ္ဌိတံ။

၇-ပဏိဋ္ဌကဏ္ဍ

- ၁၃၈။ ဣတ္ထိ-မိဿော ကုတော သိလံ၊
 ဝံသ-ဘက္ခော ကုတော ဒယာ၊
 သုရာ-ပါနော ကုတော သစ္စံ၊
 မဟာလောဘော ကုတော လဇာ။
 မဟာကန္ဓော ကုတော သိပ္ပံ၊
 မဟာကောဓော ကုတော ဓနံ။ ။
- ၁၃၉။ သုရာ-ယောဂေါ ဝိကာလောစ၊ သမဇ္ဇ စရဏ-င်္ဂတော။
 ဝိန္နော-ရတ္တော ပါပ-မိတ္တော၊ ဘောဂါနံ အလသံ မုခံ။
- ၁၄၀။ ဒိဝါ နာ-ဒိက္ခာ ဝတ္ထုဗ္ဗာ၊ ရတ္တော နာ-ဝစနေနစ။
 သဉ္ဇရတိ ဘယာ ဘိတော၊ ဝနေ ဝနစရိ ယယာ။ ။
- ၁၄၁။ ဇိဝန္တောပိ မတံ ပဉ္စ၊ ဗျာသေန ပရိကိတ္တိတာ။
 ဒုက္ခိတော ဗျာဓိတော မုဋ္ဌော ဣဏဝါ နိဿျ-သေဝကော။။
- ၁၄၂။ အနာဂတံ ဘယံ ဒိသ္မာ၊ ခုရတော ပရိဝဇ္ဇယေ။
 အာဂတဉ္စ ဘယံ ဒိသ္မာ အ-ဘိတော-ဟောတိ ပဉ္စိတော။ ။
- ၁၄၃။ နိဒ္ဒါလုကော ပမာဒေါစ၊ သုခိတော ရောဂဝါ-လသော။
 ဣတ္ထိန္တော ကမ္မာရာမောစ သတ္တေ-တေ သတ္တ-ဝဇ္ဇိတာ။ ။
- ၁၄၄။ ဒုဂ္ဂတံ ဂစ္ဆိ ဟေလာဘ၊ လာဘော လာဘေန ပူရတိ။
 ထလေ ဝဿထ ပဇ္ဇန္တု၊ အာပေါ အာပေန ပူရတိ။
 နန္တိ-ဒံ ကမ္မပ္ပဓာနံ။ ။
- ၁၄၅။ နဟိ ကောဓိ ကတေ ကိစ္စေ၊ ကတ္တာရံ သမုပေက္ခတေ။
 တဿှာ သဗ္ဗာနိ ကိစ္ဆာနိ၊ သာ-ဝသေသေန ကာရယေ။ ။
- ၁၄၆။ တူလံ သဗ္ဗဟုကံ လောကေ၊ တတော စပလ-ဇာတိကော။
 တတော ဝုဗ္ဗ-မနောဝါဒေါ၊ ပမာဒေါ ဗုဒ္ဓသာသနေ။ ။
- ၁၄၇။ ပါသာဏ-ဆတ္တံ ဂရုကံ၊ တတော ဒေဝါန-စိက္ခဏံ။
 တတော ဝုဗ္ဗာန-မောဝါဒေါ၊ တတော ဗုဒ္ဓဿ ဝါစနံ။ ။
- ၁၄၈။ ကာယဿ ဒက္ခိဏ-ဟတ္တော၊ ဒါသော ဇ္ဇေ ကဏိဋ္ဌကော။
 ကဏ္ဍ-ဗာနာန-မက္ခိနံ၊ ဝါမ-ဟတ္တော ပါဒ-ဒါသော။ ။

- ၁၄၉။ တမ္ပုလဿ မဇ္ဈေ ပတ္တေ၊ ကုဝေရော ရက္ခတိ သဒါ။
မူလမိ ရက္ခတိ ယက္ခော၊ အဋ္ဌမိစ္စ ကာလကဏ္ဍိ။
တာနိ ဘုဇ္ဇေယျ သိန္ဒိတွာ၊ သိရံပေ ပဝဗတိ။ ။
- ၁၅၀။ သမ္ပုဏ္ဏ-ရက္ခော ဗြဟ္မာ·၁၊ အဇ္ဈ ရက္ခောစ-မိဿဇော။
တဿာဟိ တေ ပူဇယန္တိ၊ သဒါ မာနေန္တိ တံ နရံ။ ။
- ၁၅၁။ ဂေါဏာဟိ သဗ္ဗ-ဂိဟိနံ၊ ပေါသကာ တောဂဒါယကာ။
တဿာဟိ မာတာ-ဝိတူ·၀၊ မာနဿ သက္ကရေယျစ။ ။
- ၁၅၂။ ယေစ ခါဒန္တိ ဂေါ-မံသံ၊ မာတု-မံသံ·၀ ခါဒယေ။
မတေသု ယေသု ဂိဏ္ဏာနံ၊ ဒဒေ သောတေစ ဝါဟယေ။ ။
- ၁၅၃။ ဂုရု သိဒ္ဓေါ သိပ္ပါရက္ခော၊ ရဝိ-သေးကြာစ မန္တိမော။
နသိပ္ပေါ ဗုဒ္ဓ-စန္ဒရော၊ သောရိ-အင်္ဂါစ မရဏံ။ ။
- ၁၅၄။ အဋ္ဌမိယံ ဂုရုံ ဟန္တိ၊ သိဿံ ဟန္တိ စဘုဒ္ဓသ။
သိပ္ပံ ဟန္တိ ဒသသိပ္ပံ၊ မာတာဝိတာစ ပုဏ္ဏမိ။ ။
- ၁၅၅။ နာဠိကံ သတ္တ န ဘုဇ္ဇေ၊ န လာဗု နာမံ ကထာ။
နွါဒသပြိန္နံ ကြိမိနံ၊ ဘုဇ္ဇေ သိပ္ပံ ဝိနဿတိ။ ။
- ၁၅၆။ စဇေ ကုလ·အတ္တံ ဧကံ၊ စဇေ ကုလံ ဂါမ-အတ္တံ။
ဂါမံ ဇနပဒ-အတ္တံ၊ အတ္တ·တ္တံ ပထဝီ စဇေ။ ။
- ၁၅၇။ ဒေသံ ဩသဇ္ဇ ဂန္ထန္တိ၊ သိဟော သပ္ပုရိသော ဂဇော။
တက္ကေ·၁ နိခနံ ယန္တိ၊ ကာကော ကာ ပုရိသော မိဂေါ။ ။
- ၁၅၈။ ယမိ ပဒေသေ နမာနော၊ နပေမံ နစ ဗန္ဓဝါ။
နာ ဝိဇ္ဇာဂါဟော ကောစိ၊ န ကတ္တံ ပသနံ ကရေ။ ။
- ၁၅၉။ စရတေျ·ကေန ပါဒေန၊ ဘိဋ္ဌတေျ·ကေန ပဏ္ဍိတော။
အ နိသဗ္ဗ ဝရံ ဋ္ဌာနံ၊ န ပုပ္ဖ·မာလယံ ဇဟေ။ ။
- ၁၆၀။ ခန-ညေ-ပယောဂေသု၊ တထာ ဝိဒျာ·ဂမေသုစ။ ။
နုဘေသု အပစာရေသု၊ စဇ္ဇာ လဇ္ဇာ ကဒါဘဝေ။ ။
- ၁၆၁။ န္ဒိ-ဂုဏော သိန·မာဟာရော၊ ဗုဒ္ဓိစာပိ စာ·ဂ္ဂုဏော။
ဆ·ဂ္ဂုဏော ဟောတိ ဝါယာမော၊
ကာမောတွ·ဋ္ဌ-ဂုဏော ဘဝေ။ ။
- ၁၆၂။ ပဗ္ဗေပဗ္ဗေ က မေန-န္တု၊ ဝိသေသ-ရသဝါဂ္ဂ·ကော။
တထာ သု-မေတ္တိကော သာရု·ဝိပရိကော·ဝဒုဇ္ဇနော။ ။

- ၁၆၃။ ကဿကောဝါဏိဇောမစ္စော၊ သမဏောသုတ-သီလဝါ။
တေသု ဝိပုလ-ဇာတေသု၊ ရဋ္ဌိဝိ ဝိပုလံ သိယာ။ ။
- ၁၆၄။ အသဏ္ဍာယ မလာ မန္တော၊ အနုဋ္ဌာနံ မလာ ဗာရာ။
မလံ ဝဏ္ဏဿ ကောသဇ္ဇံ၊ ပမာဒေါရက္ခတော မလံ။ ။
- ၁၆၅။ ဟိနာနံ ဂစ္ဆတေ ဝိတ္တံ၊ ဝိရာနံ-ဝ သန္တကတ္တံ။
ဝဒန္တိစ ဟိနာ ဇနာ၊ ပုဗ္ဗ-ကမ္မ-ပုဇာနာတိ။ ။
- ၁၆၆။ နဝဒန္တိ စေ-ဝံ ဝိရာ၊ ဝါယမိံသု သဗ္ဗ-ကမ္မေ။
နစေ သိဇ္ဈတိ တံကမ္မံ၊ အ-ဖလံဇေ ကိံ ဒေါသော။ ။
- ၁၆၇။ နိစ-ကုလံ နိ-ပုညဝါ၊ နိရူပံ-နိဗလံ သမံ။
ဣမံ ကာလံ ဆုတ္တ-ကာလံ၊ ဓန-မေဝ ဝိသေသကံ။ ။
ပကိဏ္ဍက ကဏ္ဍော နိဋ္ဌိတော။

၆-လောကနိတိ အနက်

၁-ပဋ္ဌာနိတ ကဏ္ဍ

၁။ အဟံ၊ ငါသည်။ ရတနတ္တယံ၊ ရတနာသုံးပါးတို့၏ အပေါင်းကို။ ဝန္တိတွာ၊ ရှိကိုးပြီး၍။ နာနာသက္ကသမုဒ္ဓဋံ၊ အထူးထူးသော ကျမ်းတို့မှ ထုတ်အပ်သော။ လောကနိတိံ၊ လောကနိတိ အမည်ရှိသော ကျမ်းကို။ မာဂဓေနေဝ၊ မာဂဓ ဘာသာဖြင့်လျှင်။ သံခေပံ-သံခေပေန၊ အကျဉ်းအားဖြင့်။ ပဝက္ခာမိ၊ ဟောပေလတံ။

၂။ ဟိ၊ ဂုဏ်အထူးကား။ နိတိ၊ နိတိကျမ်းသည်။ လောကေ၊ လောက၌။ ပုရိသဿ၊ ယောကျ်ား၏။ သာရာ၊ အနှစ်လည်းမည်၏။ မာတာပိတာစ၊ အမိ အဘလည်းမည်၏။ အာစရိယောစ၊ ဆရာလည်းမည်၏။ မိတ္တောစ၊ အဆွေခင်ပွန်းလည်းမည်၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ နိတိံ၊ နိတိကျမ်းကို။ ဝိဇညာ၊ တတ်သော။ ပုရိသော၊ ယောကျ်ားသည်။ ဗဟုသုတော၊ များသော အကြားအမြင်ရှိသော။ မဟာ၊ မြတ်သော။ ဉာဏိ၊ ပညာရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

၃။ အလသဿ၊ ပျင်းသောသူအား။ ကုတောသိပ္ပံ၊ အတတ်အဘယ်မှာတတ်အံ့နည်း။ အသိပ္ပဿ၊ အတတ်မရှိသော သူအား။ ကုတောဓနံ၊ ဥစ္စာအဘယ်မှာရအံ့နည်း။ အဓနဿ၊ ဥစ္စာမရှိသောသူအား။ ကုတောမိတ္တံ၊ အဆွေခင်ပွန်း အဘယ်မှာ ရအံ့နည်း။ အမိတ္တဿ၊

အဆွေခင်ပွန်းမရှိသော သူအား။ ကုတောသုခံ၊ ချမ်းသာ အဘယ်မှာ ရအံ့နည်း။ အသုခဿ၊ ချမ်းသာမရှိသော သူအား။ ကုတောပုည၊ ကောင်းမှု အဘယ်မှာ ပြုရအံ့နည်း။ အပုညဿ၊ ကောင်းမှု မရှိသော သူအား။ ကုတောဝရံ၊ နိဗ္ဗာန်ကို အဘယ်မှာ ရနိုင်အံ့နည်း။

၄။ သိပ္ပံ၊ အတတ်နှင့်။ သမံ၊ တူသော။ ခနံ၊ ဥစ္စာသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ သိပ္ပံ၊ အတတ်ကို။ စောရာ၊ ရိုးသူတို့သည်။ နဂဗ္ဗန္တိ၊ မယူနိုင်ကုန်။ ဣလောကေ၊ ဤလောက၌။ သိပ္ပံ၊ အတတ်သည်ကား။ မိတ္တံ အဆွေ ခင်ပွန်းဖြစ်၏။ ပရလောကေ၊ တမလွန်ဘဝ၌။ သုခါဝဟံ၊ ချမ်းသာကို ဆောင်တတ်၏။

၅။ သုတံ၊ အကြားအမြင်ပညာကို။ အပ္ပကံ၊ နည်း၏ဟူ၍။ နာတိ မညေယျ၊ မအောက်မေ့ရာ။ ဗိတ္ထေ၊ ဗိတ်၌။ နိဝေပယေ၊ ထားရာသလျှင် ကတည်း။ ဝမ္ဘိကေ၊ တောင်၌။ ဥဒကမိန္ဒု၊ ရေပေါက်သည်။ ဗိရေန၊ ကျဘန်များစွာ ရှည်ကြာသဖြင့်။ ပရိပူရတိဣဝ၊ ပြည့်သကဲ့သို့တည်း။

၆။ ဝိဇ္ဇံဝါ၊ နှုတ်မှုပညာကို၎င်း။ အထ၊ ထိုမြို့။ သိပ္ပံဝါ၊ လက်မှု ပညာကို ၎င်း။ ခုဒ္ဒေါတိ၊ ငယ်၏ဟူ၍။ နာတိမညေယျ၊ မအောက်မေ့ရာ ပရိယောဒါတံ၊ ကုန်စင်အောင် တတ်မှုကား။ ဧကမ္ပိ၊ တခုသော အတတ် သည်လည်း။ ဇိဝိတကပ္ပကာရဏံ၊ အသက် မွေးကြောင်း ဖြစ်ပါသလျှင်ကတည်း။

၇။ သေလေသေလေ၊ တောင်တောင် ဟူသမျှ၌။ နမာဏိက္ကံ၊ ပတ္တမြားမရှိ။ ဂဇေ ဂဇေ၊ ဆင်ဆင်ဟူသမျှ၌။ နမုတ္တိကံ၊ အမြို့တေမရှိ။ ဝနောနေ၊ တောတောဟူသမျှ၌။ နစန္ဒနံ၊ စန္ဒကူးမရှိ။ ငှာနေငှာနေ၊ အရပ်တိုင်း အရပ်တိုင်း၌။ နပဏ္ဍိတံ၊ ပညာရှိသုခမိန်မရှိ။

၈။ သုဘသမ္ပန္နော သုဘနှင့် ပြည့်စုံသော။ ပဏ္ဍိကော၊ ပညာ ရှိသည်။ ယတ္ထ၊ အကြင်အရပ်၌။ အပ္ပိတိ၊ ရှိ၏ဟူ၍။ စေသုကော၊ အကပ်၍ ကြားငြားအံ့။ တံဠောနံ၊ ထိုအရပ်သို့။ သုတေသိနာ၊ သုဘကို ရှာသော အမျိုးကောင်းသားသည်။ မဟုဿာဟေန၊ သည်းစွာ အားထုတ်သဖြင့်။ ဂန္တဗ္ဗံဝ၊ သွားရာသလျှင်ကတည်း။

၉။ သိပ္ပံ၊ အတတ်ကို။ သိနေ၊ ဖြည်းဖြည်း သင်ရာ၏။ ခနံ၊ ဥစ္စာကို။ သိနေ၊ ဖြည်းဖြည်းရှာရာ၏။ ပဗ္ဗိတံ၊ တောင်ကို။ အာရဟံ- အာရဟန္တာ၊ တက်သောသူသည်။ သိနေ၊ ဖြည်းဖြည်း တက်ရာ၏။

ကာမဿ၊ ကာမဂုဏ်ကို။ သိနေ၊ ဖြည်းဖြည်းတစတစသာ အလိုရှိရာ၏။
ကောဿ၊ အမျက်ကို။ သိနေ၊ ဖြည်းဖြည်း ထွက်ရာ၏။ ဣမေပဉ္စ၊
ဤငါးပါးတို့ကို။ သိနေသိနေ၊ ဖြည်းဖြည်း တစတစသာ အလိုရှိရာ၏။

၁၀။ သုတိစ၊ အကြားအမြင် အတတ်၎င်း။ သမ္မုတိစ၊ မွေ့သတ်
အတတ်၎င်း။ သင်္ချာစ၊ ဂဏန်းအတတ်၎င်း။ ယောဂါစ၊ တစည်း၊ စူး၊
ဆောက်အတတ်၎င်း။ နိတိစ၊ နိတိကျမ်းအတတ်၎င်း။ ဝိသေသ
ကာစ၊ ယာယီ၊ ယတြာ စသော ဗျာကရိုဏ်း အတတ်၎င်း။ ဂန္ဓဗ္ဗာစ၊
စောင်းညှင်း စသော ကဗျာလင်္ကာ အတတ်၎င်း။ ဂဏိကာစေဝ၊
လက်ပစ်အတတ်၎င်း။ ဓနုဗေဒါစ၊ ရူးလေး၊ လင်းလေး အတတ်၎င်း။
ပူရဏာစ၊ စကားဟောင်း အတတ်၎င်း။

၁၁။ တိကိစ္ဆာစ၊ ဆေးအတတ်၎င်း။ ဣတိဟာသာစ၊ ရယ်ရွှင်မှု
အတတ်၎င်း။ ဇောတိစ၊ ဗေဒင်အတတ်၎င်း။ မာယာစ၊ လှည့်ပတ်
တတ်သော အတတ်၎င်း။ ဆန္ဒတိစ၊ ဆန်းကျမ်း အတတ်၎င်း။
ကေတုစ၊ သံတမန်အတတ်၎င်း။ မန္တရစ၊ မန္တရန်အတတ်၎င်း။ သဒ္ဓါစ၊
သဒ္ဓါကျမ်းအတတ်၎င်း။ ဣမေ ဤသည်တို့ကား။ အဋ္ဌရသကာ၊ တဆဲ့
ရှစ်ပါးကုန်သော။ သိပ္ပါ၊ အတတ်တို့တည်း။

၁၂။ လောကေ၊ လောက၌။ ပဏှိတော၊ ပညာရှိသည်။ အပုဋ္ဌော၊
သူမမေးမှုကား။ ဘေရိ၊ စည်ကြီးသဘွယ်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။
ပုစ္ဆိတော၊ သူတည်းမေးမှုကား။ ပဇ္ဇုန္နော၊ မိုဗ်းကြီးသဘွယ်။
ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဗာလော၊ သူမိုက်သည်။ ပုဋ္ဌောပိ၊ မေးသော်၎င်း။
အပုဋ္ဌောပိ၊ မမေးသော်၎င်း။ သဒ္ဓါ၊ အခါခပ်သိမ်း။ ဗဟုမ္ဘိ၊ များစွာလည်း။
ဘဏတေ ဘဏတေဝ၊ ပြောဟောတတ်သလျှင်ကတည်း။

၁၃။ လောကေ၊ လောက၌။ ပေါတ္ထကေသု၊ ပေတို့၌။ ယံသိပ္ပဉ္စ၊
အကြင် အတတ်သည်၎င်း။ ပရဟတ္တေသု၊ သူတပါး၏ လက်တို့၌။
ယံဓနုဉ္စ၊ အကြင် ဥစ္စာသည်၎င်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ယထာကိစ္စေ၊ ပြုဘွယ်
ကိစ္စသည်။ သမုပ္ပန္နေ၊ ဖြစ်လတ်သော်။ တံသိပ္ပံ၊ ထိုပေ၌ရှိသော
အတတ်သည်။ နုသိပ္ပံ၊ အတတ်မမည်။ တံဓနုဉ္စ၊ ထိုသူတပါးတို့၏
လက်၌ရှိသော ဥစ္စာသည်လည်း။ နုဓနံ၊ ဥစ္စာမမည်။

၁၄။ လောကေ၊ လောက၌။ ဇလပ္ပမာဏံ၊ ရေတိမ် ရေနက်
ကိုကား။ ကုမုဒမာလံ၊ ကုမုဒရာကြာကို မြင်သဖြင့် သိအပ်၏။

ကုလပ္ပမာဏံ၊ အမျိုးယုတ်မြတ်ကိုကား။ ဝိနယောပမာဏံ ကိုပင်အမှု
အရာ နှုတ်အမှုအရာအားဖြင့် သိအပ်၏။ (ထိုသူ၏ အကျင့်အားဖြင့်
သိအပ်၏ သော်လည်းဟူ)။ ဗျတ္တိပ္ပမာဏံ ပညာရှိ၊ မရှိကိုကား။
ကထိဘဝါကျံ ဆိုသောစကားဖြင့် သိအပ်၏။ ပထဝိယာဇမာဏံ၊
မြေကောင်းမကောင်း ကိုကား။ တိဏ္ဍိလောကံ၊ မြက်ညှိုး မညှိုးကို
မြင်သဖြင့် သိအပ်၏။

၁၅။ လောကေ၊ လောက၌။ အပ္ပဿတော နည်းသောသုတရှိ
သောသူသည်။ အပ္ပံ၊ အနည်းငယ်သော။ သုတံ သုတကို။ ဗဟိုမညတိ၊
အများအောက်မေ့တတ်၏။ မာနဝါ၊ မာနရှိတတ်၏။ ကိမိဝ၊ အဘယ်
ကဲ့သို့နည်းဟူမူကား။ သိန္ဓုဒကံ၊ သမုဒ္ဒရာရေကို။ အပဿန္တော
မမြင်ဘူးသော။ မဏ္ဍုကော၊ ဘားသူငယ်သည်။ ကုပေ၊ တွင်းဝ၌။
ဘောယံ၊ ရေကို။ ဗဟိုမညတိဣဝ၊ အများထင်သကဲ့သို့တည်း။

၁၆။ လောကေ၊ လောက၌။ ပဠမံ၊ ပဠမအရွယ်၌ကား။ နပရာဇိ
တောသိပ္ပံ၊ အကတ်မရတုံအံ့။ ဒုတိယံ၊ ဒုတိယအရွယ်၌ကား။ နပရာဇိ
တောနနံ၊ ဥက္ကမရတုံအံ့။ ကတိယံ၊ ကတိယအရွယ်၌ကား။ နပရာဇိ
တောဓမ္မံ၊ တရားမရတုံအံ့။ စတုတ္ထံ၊ စတုတ္ထအရွယ်တိုင်မှကား။
ကိံ၊ ကရိသတိ၊ အဘယ်မူစအံ့နည်း။

၁၇။ ပုတြာ ချစ်သားတို့။ ဗျတ္တာ အတတ်ပညာသင်ကုန်လော့။
ကိံ၊ အဘယ်ကြောင့်။ အလသော၊ ပျင်းဘိသနည်း။ ပုတြာ၊ ချစ်သားတို့။
ဒိနေဒိနေ၊ နေ့တိုင်းနေ့တိုင်း။ ဗျတ္တာ၊ အတတ်ပညာသင်ကုန်လော့။
အဗျတ္တာ အတတ်ပညာမရှိသောသူသည်။ ဘာရဟာရိကော၊ သူ၏
ဝန်ထမ်း ဖြစ်တတ်၏။ ဗျတ္တကော၊ အတတ်ပညာ ရှိသောသူကို။
လောကေ၊ လောက၌။ ပူဇိတော၊ သူ့ဘဝါးတို့ ပူဇော်အပ်၏။

၁၈။ ယာယ၊ အကြင်အမိသည်။ ဗာလော၊ သားငယ်ကို။ နသိက္ခိ
တော၊ အတတ်ပညာသင်၍မပေး။ သာမာတာ၊ ထိုအတတ်ပညာသင်၍
မပေးသောအမိသည်။ သတြ၊ ရန်သူမည်၏။ ယေန၊ အကြင်အဘ
သည်။ ဗာလော၊ သားငယ်ကို။ နသိက္ခိတော၊ အတတ်ပညာသင်၍
မပေး။ သောဝိတာ၊ ထိုအတတ်ပညာသင်၍မပေးသော အဘသည်။
ဝေရိ၊ ရန်သူမည်၏။ သော၊ ထိုအတတ်ပညာမရှိသော သူသည်။
ဟံသမဇ္ဈေ ဟင်္သာတို့၏အလုပ်၌။ ဗကောယထာ၊ မျိုးကဲ့သို့။

သဘာမဇ္ဈေ၊ သဘင်အလယ်၌။ နုသောဘတ်၊ မတင့်တယ်။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ အတတ်ကို မသင်စေသောကြောင့်။ ပေဒီ၊ ရန်သူမည်၏။

၁၆။ ကဏ္ဍကာဂိရိ၊ တောင်ချောက်ကြား၌ ရောက်သောဆူးကို။ ကောတိက္ခတိ၊ အသူ ထက်စီမံ ချွန်သနည်း။ သမတိဘာဝေါ၊ မိမိ အလိုလိုသာလျှင် ထက်ပချေ၏ရှင်။ မိဂက္ခိယံ၊ သမင်တို့၏မျက်စိ၌။ ကောအဉ္ဇနံ၊ အသူမျက်စဉ်းခပ်၍ ကြည်သနည်း။ သမတိဘာဝေါ၊ မိမိအလိုလိုသာလျှင် ကြည်ပချေ၏ရှင်။ ပလ္လလေ၊ ညွှန်၌။ ဥပ္ပလဿ၊ ကြောက်။ ကောသုဂန္ဓံ၊ အသူ အနံ ကောင်း ထည့်ပချေသနည်း။ သမတိဘာဝေါ၊ မိမိအလိုလိုသာလျှင် အနံကောင်းထုံ၏ရှင်။ ကုလပုတ္တ ခူပေါ၊ အမျိုးကောင်းသားတို့၏ သဘောသည်။ ကောပဝတ္တတိ၊ အသူပြု၍ဖြစ်သနည်း။ သမတိဘာဝေါ၊ မိမိအလိုလိုသာဖြစ်ပချေ၏ရှင်။

၂၁။ အကောဘဗ္ဗလံ၊ ထုံးမရှိသော ကွမ်းသည်။ နရသံ၊ အရသာ မရှိ။ အရနဿ၊ ဥစ္စာမရှိသောသူ၏။ အလက်တမ္ပိ၊ တန်ဆာဆင်ခြင်း သည်လည်း။ နရသံ၊ အရသာမရှိ။ အလောဏကံ၊ ဆားမရှိသော။ ဗျဉ္ဇနံတု၊ စားဘွယ်သည်လည်း။ နရသံ၊ အရသာမရှိ။ အသိပ္ပဿ၊ အတတ်မရှိသောသူ၏။ ဗျာကရဏံ၊ ပျိုကဗျာဘွဲ့ခြင်းသည်လည်း။ နရသံ အရသာမရှိ။

၂၁။ သုဿုဿ၊ နာခြင်းမှတ်ခြင်း၌ ကောင်းစွာအားထုတ်သော သူသည်။ သုတသမ္ပန္နော၊ သုတနှင့်ပြည့်စုံ၏။ သုတပညာယ၊ သုတပညာ ဖြင့်။ ဝဗ္ဗတိ၊ ပွား၏။ ပညာယ၊ သုတပညာဖြင့်။ အတ္ထံ၊ အနက်ကို။ ဇာနာတိ၊ သိ၏။ ဉာတော သိအပ်သော။ အတ္ထော၊ အနက်သည်။ သုခါဝဟော၊ ချမ်းသာကို ဆောင်တတ်၏။

၂၂။ လောကေ၊ လောက၌။ ဘောဇနံ၊ အစာစားခြင်းသည်၎င်း။ မေထုနံ၊ မေထုန် မှီဝဲခြင်း သည် ၎င်း။ နိဗ္ဗာ၊ အိပ်ခြင်းသည်၎င်း။ ဂေါဏေပိ၊ နွား၌၎င်း။ ပေါသေပိ၊ ယောက်ျား၌၎င်း။ ဝိဇ္ဇတိ၊ ရှိ၏။ ဝိဇ္ဇာ၊ အတတ်ပညာသည်ကား။ ပေါသဿ၊ ယောက်ျားအား။ ဝိသေသော၊ အထူးပေတည်း။ ဟိနော အတတ်ပညာမှယုတ်ခဲ့မှုကား။ ဂေါဏသမော၊ နွားနှင့်တူသည်။ ဘဝေ၊ ဖြစ်၏။

၂၃။ လောကေ၊ လောက၌။ ဝိဇ္ဇာသမံ၊ အတတ်နှင့်တူသော။ မိတ္တံ၊ အဆွေခင်ပွန်းမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဗျာခိသမော၊ အနာနှင့်တူသော။

ရိပု၊ ရန်သူမည်သည်။ နှစ်အတ္ထိ၊ မရှိ။ အတ္ထသမံ၊ ကိုယ်နှင့်တူသော။
ပေမံ၊ ချစ်သောသူမည်သည်။ နှစ်အတ္ထိ၊ မရှိ။ ကမ္မသမံ၊ ကံနှင့်တူသော။
ဗလံ၊ အားမည်သည်။ နှစ်အတ္ထိ၊ မရှိ။

၂၄။ လောကေး၊ လောက၌။ ဟံသော၊ ဟင်္သာသည်။ ကာကာနံ၊
ကျီးတို့၏။ မဇ္ဈေ၊ အလယ်၌။ နသောဘတေ၊ မတင့်တယ်။ သိဟော၊
မြဲသံသည်။ ဂုဗ္ဗံ၊ နွားတို့၏။ မဇ္ဈေ၊ အလယ်၌။ နသောဘတေ၊ မတင့်
တယ်။ တုရဂေါ၊ မြင်းသည်။ ဂဒြဘမဇ္ဈေ၊ မြည်းဘို့၏ အလယ်၌။
နသောဘတေ၊ မတင့်တယ်။ ဗာလမဇ္ဈေ၊ သူမိုက်တို့၏ အလယ်၌။
ပဏ္ဍိတော၊ ပညာရှိသည်။ နသောဘတေ၊ မတင့်တယ်။

၂၅။ ဗာလော၊ သူမိုက်သည်။ ယာဝ ဇိဝံ၊ အသက်ထက်ဆုံး
လည်း။ ပဏ္ဍိတံ၊ ပညာရှိကို။ စေ ပယိရုပါသတိ၊ အကယ်၍ ဆည်းကပ်
ငြားအံ့။ သော ဗာလော၊ ထိုသူမိုက်သည်။ ဓမ္မံ၊ တရားကို။ န ဝိဇာနာတိ၊
မသိ။ ကံဒိဝ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူကား။ ဒဗ္ဗိ ယောကံမသည်။ သူပ
ရသံ၊ ဟင်း၏ အရသာကို။ နဝိဇာနာတိယထာ၊ မသိသကဲ့သို့တည်း။

၂၆။ ဝိညူ၊ ပညာရှိသည်။ မုဟုတ္တမပိ တဓဏမ္ပလည်း။ ပဏ္ဍိတံ၊
ပညာရှိကို။ စေ ပယိရုပါသတိ၊ အကယ်၍ ဆည်းကပ်ငြားအံ့။ ဝိပ္ပံ၊
လျင်စွာ။ ဓမ္မံ၊ တရားကို။ ဝိဇာနာတိ၊ သိ၏။ ကံဒိဝ၊ အဘယ်ကဲ့သို့
နည်းဟူမူကား။ ဇိဝါ၊ လျှာသည်။ သူပရသံ၊ ဟင်း၏အရသာကို။
ဝိဇာနာတိယထာ၊ သိသကဲ့တည်း။

၂၇။ သူဇရာ၊ ရဲရင့်သော သူသည်။ သတ္တံ၊ လက်နက်ကို။ ဝိနာ၊
ကင်း၍။ သင်္ဂါမဘူမိယံ၊ စစ်မြေ အရပ်သို့။ နဂစ္ဆေယျ၊ မသွားရာ။
တထာ၊ ထိုအတူ။ ပဏ္ဍိတော၊ ပညာရှိသည်။ သတ္တံ၊ ကျမ်းဂန်ကို။ ဝိနာ၊
ကင်း၍။ နဘာသေယျ၊ စကားမဆိုရာ။ အဒ္ဓဂူ၊ အစွန့်ရှည်သောခရီးသို့
သွားသော။ ဝါဏိဇော၊ ကုန်သည်သည်။ သတ္တံ၊ အဘော်ကို။ ဝိနာ၊
ကင်း၍။ နဂစ္ဆေယျ၊ မသွားရာ။ ဝိဒေသဂမနော၊ အရပ်ကပါးသို့
သွားသောသူသည်။ သတ္တံ၊ အဘော်ကို။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ န ဂစ္ဆေယျ
မသွားရာ။

၂၈။ လောကေး၊ လောက၌။ ဓနနာသညှဉ္စော ပျက်ခြင်းကို၎င်း။
မနောတာပညှဉ္စ၊ နှလုံးပူပန်ခြင်းကို၎င်း။ ဃာဓေ၊ အိမ်၌။ ဒုစ္စရိတာနိစ၊
မကောင်းမှုကို ပြုကျင့်ခြင်းတို့ကို၎င်း။ ဝဉ္စနဉ္စ၊ လှည့်ပတ်ခြင်းကို၎င်း။

အဝမာနုဉ္စ၊ မထေမဲ့မြင်ပြုခြင်းကို၎င်း။ ပဏ္ဍိတော၊ ပညာရှိသည်။
နပကာသယေ၊ ထင်ရှားမပြီရာ။

၂၉။ လောကော၊ လောက၌။ ပတ္တိန္နုပကံ၊ အရေး အခွင့်
ရောက်သည်နှင့်လျော်သော။ ဝါကျံ၊ စကားကို၎င်း။ သဘာဝရူပကံ၊
ကိုယ်အားလျောက်ပတ်သော။ ဝိယံ၊ ချစ်အပ်သောသူကို၎င်း။ အတ္တိန္နု
ရူပကံ၊ ကိုယ်နှင့်တန်ခုံသော။ ကောဓံ၊ အမျက်ကို၎င်း။ ယော၊ အကြင်
သူသည်။ ဇာနာတိ၊ သိတတ်၏။ သော၊ ထိုသူသည်။ ပဏ္ဍိတော၊
ပညာရှိမည်၏။

၃၀။ အနဿ၊ ဥစ္စာမရှိဘဲလျက်။ ရသံခါဒါ၊ အရသာစားကြွေး
သောသူ။ အဗလဿ၊ ခွန်အားမရှိဘဲလျက်။ ဟတာနရာ၊ အသတ်
အပုတ် ကြိုက်တတ်သောသူ။ အာညာဿ၊ ပညာမရှိဘဲလျက်။ ဝါကျ
ရတာ၊ စကားလို့လားသောသူ။ ဣမေ ဤသူတို့ကား။ ဥဗ္ဗတ္တကသမာ၊
သူရူးနှင့်ဘူဟုန်၏။

၃၁။ အနုဂ္ဂါယံ၊ သူမခေါ်ဘဲလျက်။ ဂမယန္တော၊ သူ့အိမ်သို့
သွားဘန်များသောသူ။ အပုစ္ဆော၊ သူမမေးဘဲ။ ဗဟုဘာသကော၊
များစွာ ပြောဟောတတ်သောသူ။ အတ္တဂုဏံ၊ မိမိဂုဏ်ကျေးဇူးကို။
ပကာသေန္တော၊ ပညွှားဘတ်သောသူ။ ဣဒံဝိဝိဓံ၊ ဤသူသုံးပါးသည်။
ဟိနလက္ခဏံ၊ သူယုတ်၏ လက္ခဏာတည်း။

၃၂။ အပ္ပရူပေါ၊ အဆင်းမလှသော သူသည်။ ဗဟံဘာသော၊
စကားများတတ်၏။ အပ္ပပညော၊ ပညာနည်းသော သူသည်။ ပကာ
သကော၊ ထင်ရှားပြတတ်၏။ အပ္ပပူရော၊ ရေပြည့်သော။ စာဒော၊
အိုးသည်။ ခေါဘော၊ ချောက်ချား တတ်၏။ အပ္ပဗီရာ၊ နို့ရည်
မထွက်သော။ ဂါဝိန္နားမသည်။ စလေ၊ ကျောက်ကန်တတ်၏။

၃၃။ မဏ္ဍုကောပိ၊ ဘားသူငယ် သည်လည်း။ ဥကြေ၊ ဆောင့်
ကြောင့် ထိုင်တတ်ကာမူ။ သီဟေ၊ ခြင်္သေ့ဟု ထင်၏။ ကာကဂ္ဂဟေ၊
ကျီးတည်းချိုမှုကား။ ဝိယေ ဝိယေ၊ ချစ်ဆွေ ချစ်ဆွေဟု မြည်တတ်၏။
အပဏ္ဍိပိ၊ ပညာမရှိသော သူမိုက်သည်လည်း။ ပဏ္ဍိဟုတွာ၊ မိမိ
ကိုယ်ကို ပညာရှိ ထင်ခြင်းကြောင့်။ ဧရာ၊ ပညာရှိတို့သည်။ ပုစ္ဆေ၊
မေးလတ်သော်။ ငယေ ငယေ၊ ငါ့ရှင် ငါ့ရှင်ဟု ချစ်ဘွယ်သော
စကားကို ဆိုတတ်၏။

၃၄။ မဏ္ဍုကောပိ၊ ဘားသုဝယ်သည်လည်း။ ဥကြေ၊ ဆောင့်
 ကြောင့်ထိုင်ခြင်းဟူမူကား။ သိဟေ၊ ခြင်္သေ့ဟူကောင်းအံ့လော။ သူက
 ရေပ၊ ဝက်သည်လည်း။ ဥဟေ၊ အုတ်အုတ်မြည့်တတ်ကာမူ။ ဒိပေ၊
 ကျားသစ်ဟူကောင်းအံ့လော။ ဗိဇ္ဇာရေပ၊ ကြောင့်သည်လည်း။ သဒိ
 သေ၊ အဆင်းသဏ္ဍာန် ဟူကာမူ။ ဗျန္တ၊ ကျားဟူကောင်းအံ့လော။
 သဗ္ဗဓိရေ၊ ခပ်သိမ်းသော ပညာရှိသည်လည်း။ သိပ္ပသမေ၊ အကတ်
 ချင်း ဟူကောင်းအံ့လော။

၃၅။ ရာဇာမင်းတို့ သဘောမည်သည်။ ခနမှိဥစ္စာ၌။ နတ်တ္ထိ၊
 ရောင့်ရဲခြင်းမရှိ။ ပဏ္ဍိကောပိ၊ ပညာရှိသည်လည်း။ သုဘာသိတေ၊
 စကားကောင်း၌။ နဘိတ္ထိ၊ ရောင့်ရဲခြင်းမရှိ။ စက္ခုပိ၊ မျက်စသည်
 လည်း။ ဝိယဒဿနေ၊ ချစ်သောသူကိုမြင်ခြင်း၌။ နဘိတ္ထိ၊ ရောင့်ရဲခြင်း
 မရှိ။ သာဂရော၊ သမုဒ္ဒရာသည်။ ဇလေ၊ ရေ၌။ နဘိတ္ထိ၊ ရောင့်ရဲခြင်းမရှိ။

၃၆။ ရူပယောဗ္ဗနသမ္ပန္နာ၊ အဆင်း အရှယ်နှင့် ပြည့်စုံလျှင်မူ
 လည်း။ ဝိသလကုလသမ္ဘဝါ၊ ပြန်ပြော ကြွယ်ဝသော အမျိုး၌
 ဖြစ်လျှင်မူလည်း။ ဝိဇ္ဇာဟိနာ၊ အကတ်ပညာမှယုတ်ခဲ့မူကား။ နသော
 ဘန္တိ၊ မကင်းတယ်ဟုန်။ ကိံသုကာ၊ ပေါက်ဝန်းတို့သည်။ နိဂန္ဓာဣဝ၊
 အနံ့မှကင်းကုန်သကဲ့သို့တည်း။

၃၇။ လောကေ၊ လောက၌။ ဟိနပုဗ္ဗော၊ အမျိုးယုတ်သောသူ၏
 သားဖြစ်လျက်လည်း။ ရာဇမစ္စော မင်း၏အမတ်ဖြစ်ကတ်၏။ ဗာလ
 ပုဗ္ဗော၊ သူမိုက်၏သားဖြစ်လျက်လည်း။ ပဏ္ဍိကော၊ ပညာရှိဖြစ်
 တတ်၏။ အနေဿဥစ္စာမရှိသောသူ၏သားဖြစ်လျက်လည်း။ ခနံ၊ ဥစ္စာ
 သည်။ ဗဟု၊ များကတ်၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ပုဂံသာနံ၊ ယောက်ျား
 တို့အား။ နမညထ မထေမဲ့မြင်မပြုကုန်ရာ။

၃၈။ ယောသိသော၊ အကြင်ဘပည့်သည်။ သိပ္ပလောဘေန၊
 အကတ်ကိုလိုသဖြင့်။ ဗဟံ၊ အထူးထူး အပြားပြား များစွာ။ ဂဏ္ဍာတိ၊
 သင်တတ်၏။ သောသိသော၊ ထိုဘပည့်သည်။ တံသိပ္ပံ၊ ထိုအတတ်ကို။
 သုဂံ၊ အိပ်မက်ကို။ ပဿန္တော၊ မြင်သော။ မူဂေါ၊ သူ အ-ကဲ့သို့။
 ကယေတုန္တိ၊ ပြန်ဆိုခြင်းငှါလည်း။ နဥဿာဟေ၊ ခွမ်းနိုင်ရာ။

၃၉။ ဟုန္တကာရော၊ အိုးထိန်းသည်သည်။ ကုန္တိ၊ အိုးကို။ ဘိဇ္ဇ
 တုံ၊ ကွဲစိမ့်သောငှါ။ နုဗန္တတိ၊ မခတ်။ သောဘေတုံ၊ တင့်တယ်စိမ့်သော

၄၅။ ဗာဠုတိ ခတ်၏။ အာစရိယော၊ ဆရာသည်။ သိဿာနံ၊ တပည့်တို့အား။ အပါယေသု၊ အပါပင်ဆင်းရဲတို့သို့။ ဝိပေတံ၊ ကျစေခြင်းငှါ။ နုဗာဠုတိ၊ မပုတ်ခတ်။ ဝုမိကာရဏာ၊ အတတ်ပညာအစီးအပွားဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဗာဠုတိ၊ ပုတ်ခတ်၏။

၄၀။ ယောနုရော၊ အကြင်သူသည်။ တဂရဉ္စ၊ တောင်ဇလပ်ပန်းကိုလျှင်။ ပလာသေန၊ ပေါက်ဖက်နှင့်။ ဥပနုယတိ၊ ထုပ်၏။ တဿ၊ ထိုသူ၏။ တဂရောဒေ၊ တောင်ဇလပ်ပန်းသည်သာလျှင်။ သုရတိ၊ ကောင်းသောအနံ့ကို။ ဝါယတိ၊ လှိုင်စေသည်ကား။ န၊ မဟုတ်။ ပတ္တာပိ၊ ပေါက်ဖက်တို့သည်လည်း။ သုရတိ၊ ကောင်းသောအနံ့ကို။ ဝါယန္တိ၊ လှိုင်စေကုန်၏။ ဇေတထာ၊ ထိုအတူ။ ဝိဂ္ဂပသေဝနာ၊ ပညာရှိနှင့် ပေါင်းဘက်ဖြစ်ရသောသူတို့ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ မှတ်အပ်ကုန်၏။

ပဏ္ဍိတကဏ္ဍံ၊ ပညာရှိကို ဆိုရာအခင်းသည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီးပြီ။

၂-သုစန ကဏ္ဍ

၄၁။ သန္တိရေဝ၊ သူတော်ကောင်းတို့နှင့်သာလျှင်။ သမာသေထ၊ ပေါင်းဘက်ရာ၏။ သန္တိ သူတော်ကောင်းတို့နှင့်။ သန္တိပံ၊ ပေါင်းဘက်ခြင်းကို။ ကုဗ္ဗေတ၊ ပြုရာ၏။ သတံ၊ သူတော်ကောင်းတို့၏။ သဒ္ဓမ္မံ၊ တရားကို။ အညာယ၊ သိ၍။ သေယျော၊ မြတ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ပါဠိယော၊ ယုတ်မာသည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။

၄၂။ ဒုဇ္ဇနသံသဂ္ဂံ၊ သူယုတ်တို့နှင့် ပေါင်းဘက်ခြင်းကို။ စတု-စတုပဟိ၊ စွန့်လော့။ သာရသမာဂမံ၊ ပေါင်းဘက်အပ်သော သူတော်ကောင်းသို့။ ဘဇ-ဘဇပဟိ၊ ဆည်းကပ်လော့။ အဟောရတ္ထိံ၊ နေ့ညဉ့်ပတ်လုံး။ ပုညံ၊ ကောင်းမှုကို။ ကရ-ကရောပဟိ၊ ပြုလော့။ အနိစ္စတံ၊ သင်္ခါရတရားတို့၏ မမြဲသောအဖြစ်ကို။ နိစ္စံ၊ အမြဲ။ သရ-သရပဟိ၊ အောက်မေ့လော့။

၄၃။ ဥဒုဗ္ဗရပက္ကာ၊ ရေသဖန်းသီးမှည့်တို့သည်။ ဗဟိ၊ အပဋ္ဌိ။ ရတ္တကမေဝ၊ နိစ္စာသာလျှင်ကတည်း။ အန္တော၊ အတွင်း၌ကား။ ကိလိလသမ္ပုဏ္ဏာ၊ ပိုးအတိပြည့်ကုန်သည်။ ဟောန္တိယထာ၊ ဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့။ ဇေတထာ၊ ထိုအတူ။ ဒုဇ္ဇနဟဒယာ၊ သူယုတ်တို့၏ နှလုံးတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

၄၄။ ပနသပက္ကာပိ၊ ဝိနွသိးမှည့်တို့သည်ကား။ ဗဟိ၊ အပဉ္စ။ ကဏ္ဍကမေဝစ၊ ဆူးသာထင်ကုန်၏။ အန္တော၊ အတွင်း၌ကား။ အမဘ သမ္ပန္နာ၊ အမြန်အရသာနှင့် ပြည့်စုံကုန်သည်။ ဟောန္တိ ယထာ၊ ဖြစ်ကုန် သကဲ့သို့။ ဇဝံဟထာ၊ ထိုအကူ။ သုဇနဟဒယာ၊ သူတော်ကောင်းတို့၏ နှလုံးဟို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

၄၅။ လောကေ၊ လောက၌။ စန္ဒနဘရ၊ စန္ဒကူးပင်သည်။ သုက္ခောပိ၊ ခြောက်သွေ့သော်သည်။ ဂန္ဓ၊ အနံ့ကို။ နုဇဟာတိ၊ မစွန့်။ နာဂေါ၊ ဆင်ပြောင်သည်။ ဂတောပိ၊ စစ်မြေပြင်သို့ ရောက် သော်လည်း။ နရမုခေ၊ လူတို့၏ မျက်မှောက်၌။ လီဠံ၊ တင့်တယ် ခြင်းကို။ န ဇဟာတိ၊ မစွန့်။ ဥစ္ဆ၊ ကြံသည်။ ယန္တောဂတောပိ ယန္တရား စက်၏ အဝသို့ ရောက်သော်လည်း။ မရရသံ၊ ချိုသော အရသာကို။ နုဇဟာတိ၊ မစွန့်။ ပဏ္ဍိတဇနော၊ ပညာရှိ သူတော်ကောင်းသည်။ ဒုက္ခောပိ၊ ဆင်းရဲခြင်းသို့ ရောက်သော်လည်း။ ဓမ္မံ၊ သူတော်ကောင်း တရားကို။ န ဇဟာတိ ဇေ၊ မစွန့်သလျှင်ကတည်း။

၄၆။ သိဟောနာမ၊ ခြင်္သေ့မည်သည်။ ဖိဗန္ဓာပိ၊ မွတ်သိပ် သော်လည်း။ ပဏ္ဍာဒိနံ၊ သစ်ရွက်စသည်တို့ကို။ နုခါဒတိ၊ မစား။ သိဟောနာမ၊ ခြင်္သေ့ မည်သည်ကား။ ကိသောစာပိ၊ ကြိုလှံ သော်လည်း။ နာဂမံသံ၊ ဆင်သားကို။ နုခါဒတိ၊ မစား။

၄၇။ ကုလဇာတော၊ မြတ်သောအမျိုး၌ဖြစ်ထသော။ ကုလပံသ သုရက္ခန္တော၊ အမျိုးအနွယ်ကို စောင့်တတ်ထသော။ ကုလပုတ္တော၊ အမျိုးကောင်းသားသည်။ အတ္တနာ မိမိသည်။ ဒုက္ခပတ္တောပိ၊ ဆင်းရဲ ခြင်းသို့ ရောက်သော်လည်း။ ဟိနကမ္ပံ၊ ယုတ်သောအမှုကို။ နကံ ရယေ။ မပြုရာ။

၄၈။ လောကေ၊ လောက၌။ စန္ဒနံ၊ စန္ဒကူးသည်။ သိတလံ၊ ချမ်းမြေ့စွာ၏။ ကတော၊ ထိုစန္ဒကူး ချမ်းမြေ့သည်ထက်။ စန္ဒော၊ လ- သည်သာလျှင်။ သိတလော ချမ်းမြေ့၏။ စန္ဒနုစန္ဒသိတမှာ စန္ဒကူး၊ လ၊ ချမ်းမြေ့သည်ထက်။ သုဘာသိတံ၊ ကောင်းစွာ ဆိုအပ်သော။ သာရ ဝါကျံ သူတော်ကောင်းတို့၏စကားသည်။ သိတလံ၊ ချမ်းမြေ့စွာ၏။

၄၉။ ဘာဏု၊ ရော်ခြည်ကထောင် ဆောင်သော နေမင်းသည်။ ပစ္ဆိမေ၊ အနောက်မျက်နှာ၌။ ဥဒေတိ၊ တက်ရာ၏။ မေရုရာဇာပိ၊

မြင်းမိုရ်တောင်မင်းသည်လည်း။ နမတ်၊ ညွတ်ရာ၏။ ယဒိ၊ အကယ်မလွဲ။
နရဂ္ဂိ၊ ငရဲမီးသည်။ သီတလံချမ်းမြေ့ရာ၏။ ပဗ္ဗတဂ္ဂေ၊ ကောင်ထိပ်၌
လည်း။ ဥပ္ပလံ၊ ကြာသည်။ ဝိကသေ၊ ပွင့်ရာ၏။ သာဓုဝါစာ၊ သူတော်
ကောင်းတို့၏ စကားသည်။ ကုဒါစနံ၊ တရံကဆစ်မျှ။ နဝိပဒိတံ၊
မဘောက်ပြန်ရာ။

၅၀။ ရုက္ခဿ သစ်ပင်၏။ ဆာယာဝ၊ အရိပ်သည်လျှင်။ သုခါ၊
ချမ်းသာ၏။ တတော၊ ထိုသစ်ပင်ရိပ် ချမ်းသာသည်ထက်။ ဉာတိ
မာတာပိတု၊ ဆွေမျိုးမိဘ၏။ ဆာယာ၊ အရိပ်သည်။ သုခါ ချမ်းသာ၏။
တတော၊ ထိုဆွေမျိုးမိဘ၏ အရိပ် ချမ်းသည်ထက်။ အာစရိယော၊
ဆရာမ မား၏ အရိပ်သည်။ သုခေါ၊ ချမ်းသာ၏။ တတော၊ ထိုဆရာ
သမားတို့၏ အရိပ်ချမ်းသာသည်ထက်။ ရညော၊ မင်း၏။ ဆာယာ၊
အရိပ်သည်။ သုခါ၊ ချမ်းသာ၏။ တတော ထိုမင်း၏အရိပ် ချမ်းသာ
သည်ထက်။ ဗုဒ္ဓဿ မြတ်စွာဘုရား၏။ ဆာယာ၊ အရိပ်ဟု
ဆိုအပ်သော တရားတော်သည်။ အနကာခာ၊ များစွာသော အပြား
အားဖြင့်။ သုခါ၊ ချမ်းသာ၏။

၅၁။ ဘမရာ၊ ပိတုန်းတို့သည်။ ပုပ္ဖံ၊ ပန်းကို။ ဣစ္ဆန္တိ၊ အလိုရှိ
ကုန်၏။ သုဇနာ၊ သူတော်ကောင်းတို့သည်။ ဂုဏံ၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို။
ဣစ္ဆန္တိ၊ အလိုရှိကုန်၏။ မက္ခိကာ၊ ယင်တို့သည်။ ပူဘိံ၊ အပုပ်ကို။
ဣစ္ဆန္တိ၊ အလိုရှိကုန်၏။ ဒုဇ္ဇနာ၊ သူယုတ်တို့သည်။ ဒေါသံ၊ အမျက်ကို။
ဣစ္ဆန္တိ၊ အလိုရှိရာကုန်၏။

၅၂။ မာတာဟိနဿ၊ အမိယုတ်သော သူအား။ ဒုပ္ပာယာ၊
မကောင်းသော စကားရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ပိတာဟိနဿ၊
အဘယုတ်သောသူအား။ ဒုက္ခိရိယာ၊ မကောင်းသော အမှုအကျင့်
ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဥဘောမာတာပိတာဟိနာ၊ မိဘနှစ်ပါးစုံ
ယုတ်မှုကား။ ဒုပ္ပာယာ စ၊ မကောင်းသော စကားရှိသည်လည်း။
ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဒုက္ခိရိယာ စ၊ မကောင်းသော အမှု အကျင့်
ရှိသည်လည်း။ ဟောတိဖြစ်၏။

၅၃။ မာတာ သေဋ္ဌဿ၊ အမိမြတ်သော သူအား။ သုဘာသာ၊
ကောင်းသော စကားရှိ၏။ ပိတာသေဋ္ဌဿ၊ အဘမြတ်သောသူအား။
သုကိရိယာ၊ ကောင်းသော အမှုအကျင့်ရှိ၏။ ဥဘောမာတာပိတာ

သေဋ္ဌာမိတနှစ်ပါးစုံမြတ်မူကား။ သုဘာသာစ၊ ကောင်းသော စကား
လည်းရှိ၏။ သုကံရိယာစ၊ ကောင်းသော အမှုအကျင့်လည်းရှိ၏။

၅၄။ သင်္ဂါမေ စစ်မြေပြင် အရပ်၌။ သူရံ၊ ရဲရင့်သော သူကို။
ဣန္ဒြိယံ၊ အလိုရှိကုန်၏။ ကုဘူဟလေ၊ ရိုက်ရန်ဖြစ်သောအခါ၌။ မန္တိ
သုခံ၊ စကား၌ လိမ်မာသောသူကို။ ဣန္ဒြိယံ၊ အလိုရှိကုန်၏။ အန္ဓ
ပါနသု သမင်း အဖျော်ကောင်း စားသောက်သောအခါတို့၌။ ဝိယံ၊
ချစ်သောသူကို။ ဣန္ဒြိယံ၊ အလိုရှိကုန်၏။ အတ္တကိစ္စေသု၊ အနက်သဗ္ဗါ
ခဲခက်စွာသော အရေးအရာ အမှုကိစ္စရှိသော ကာလတို့၌။ ပဏ္ဍိတံ၊
ညွှန်ကြားသောသူကို။ ဣန္ဒြိယံ၊ အလိုရှိကုန်၏။

၅၅။ သုနခေါ၊ ခွေးကကောင်သည်။ သုနခံ၊ ခွေးကကောင်ကို။
ဒိသ္မာ၊ မြင်၍။ ရောသယံ၊ ချုတ်ချယ်လျက်။ ဟိံ သိတုံ၊ ညှဉ်းဆဲအံ့
သောငှါ။ ဒန္တံ၊ သွားကို။ ဒဿတိ၊ ပြု၏။ ဒုဇ္ဇနော၊ သူယုတ်သည်။
သုဇနံ၊ သူတော်ကောင်းကို။ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍။ ရောသယံ၊ ချုတ်ချယ်လျက်။
ဟိံ သိ၊ ညှဉ်းဆဲခြင်းအမှုကို။ ဣန္ဒြိယံ၊ ပြုခြင်းငှါ အလိုရှိ၏။

၅၆။ ဝေဂေန၊ လျင်စွာ။ ကိစ္ဆာနိ၊ အမှုကိစ္စ ဟူသမျှတို့ကို။ မာစ
ကရောသိ၊ မိမိလည်းမပြုလင့်။ မာစကာရာပေသိဝါ၊ သူကားကိုလည်း
မပြုစေလင့်။ ကမ္ပံ အမှုကို။ သာဟသာ၊ အဆောက်အအုံ။ ကာရိတံ
ပြုမူကား။ မန္ဒော၊ ပညာနည်းသော သူသည်။ ပစ္ဆာ၊ နောက်မှ။ အနု
တပ္ပတိ၊ ပူပန်တတ်၏။

၅၇။ လောကေ၊ လောက၌။ ကောခံ၊ အမျက်ကို။ ဝိဟိတော
ဖျောက်နိုင်မူကား။ ကဒါစိ တရံကဆစ်မျှလျှင်။ နု သောစတိ မပိုးရိမ်။
မက္ခပ္ပဟာနံ၊ သူ့ကျေးဇူးကို ဆိုကတ်သော သူကို။ ဣသယော၊
တရားစသော သူတော်ကောင်းတို့သည်။ ဝဏ္ဏယန္တိ၊ ချီးမွမ်းကုန်၏။
သဗ္ဗေသံ၊ ခပ်သိမ်းသော သူတို့၏။ ဖရုသဂါစံ၊ ကြမ်းကြုတ်သော
စကားကို။ ခမထ၊ သည်းခံကုန်လော့။ ဒေတံခန္တိံ၊ ဤသို့သောသည်းခံ
ခြင်းကို။ ဥတ္တမံ၊ မြတ်၏ဟူ၍။ သန္တော၊ တရားစသော သူတော်
ကောင်းတို့သည်။ အာဟု၊ ဆိုကုန်၏။

၅၈။ လောကေ၊ လောက၌။ အသုမိ သက်သာက မစင် အတိ
ပြည့်သော။ သမ္မာစေ၊ ကျဉ်းမြောင်းသော။ ဣဒေ အရပ်၌။ နိဝါသော၊
နေရခြင်းသည်။ ဒုက္ခော၊ ဆင်းရဲ၏။ ကတော၊ ထိုထက်။ အပ္ပဗေ၊

မချစ် မနှစ်သက် လိုသော။ အရိမ္မိ၊ ရန်သူ့ထံ၌။ နိဝါသော၊ နေရခြင်းသည်။ ဒုက္ခော၊ ဆင်းရဲ၏။ တတောပိ၊ ထိုထက်လည်း။ အကတညှနာ၊ သူ့ကျေးဇူးကို မသိတတ်သော သူနှင့်။ နိဝါသော၊ နေရခြင်းသည်။ ဒုက္ခော၊ ဆင်းရဲ၏။

၅၉။ သြဝဒေယျ၊ ဆုံးမသင့်သော အရာ၌ ဆုံးမရာ၏။ အနုသာသေယျ၊ မပြတ် ဆုံးမရာ၏။ အသပ္ပါစ၊ ယုတ်မာသော အကျင့်မှလည်း။ နိဝါရယေ၊ ကားမြစ်ရာ၏။ ဟိ၊ ထိုစကားသင့်စွ။ သော၊ ထိုဆုံးမတတ်သောသူကို။ သတံ၊ သူတော်ကောင်းတို့သည်။ ပိယော၊ ချစ်ခင်အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အသတံ၊ သူတော်မဟုတ် သူယုတ်တို့သည်။ အပ္ပိယော၊ မချစ်ခင်အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

၆၀။ ဥတ္တမံ၊ ကိုယ့်ထက် မြတ်သော သူကို။ အတ္တနိဝါတေန၊ ကိုယ်ကိုနှိမ့်ချသဖြင့်။ နိဇ္ဇယေ၊ အောင်ရာ၏။ သူရံ၊ ရဲရင့်သော သူကို။ တေဒေန၊ သင်းခွဲသဖြင့်။ နိဇ္ဇယေ၊ အောင်ရာ၏။ နိစံ၊ ကိုယ့်အောက် နိမ့်သော သူကို။ အပ္ပကဒါနေန၊ တမိုးတစ် ပေးသဖြင့်။ နိဇ္ဇယေ၊ အောင်ရာ၏။ သမံ၊ ကိုယ်နှင့်တူသော သူကို။ ဝါယာမေန၊ လုံ့လပြုသဖြင့်။ ဇယေ၊ အောင်ရာ၏။

၆၁။ လောကေ၊ လောက၌။ ဝိသံ၊ အဆိပ်ကို။ ဝိသံဣတိ၊ အဆိပ်ဟူ၍။ နအာဟု၊ မဆိုကုန်။ သံဃာဿ၊ သင်္ဃာ၏။ ခနံ၊ ဥစ္စာကို။ ဝိသံဣတိ၊ အဆိပ်ဟူ၍။ ဥစ္စတေ၊ ဆိုအပ်၏။ ဝိသံ၊ အဆိပ်သည်။ ဧကံ ဝဟနတိ၊ တကြိမ်သာလျှင် သတ်တတ်၏။ သံဃာဿ၊ သင်္ဃာ၏။ ခနံ၊ ဥစ္စာသည်ကား။ သဗ္ဗံ၊ အကြိမ်ကြိမ် အဖန်ဖန်။ ဟနတိ၊ သတ်တတ်၏။

၆၂။ ဇဝေန၊ လျင်မြန်ခြင်းဖြင့်။ အသာဘဒ္ဒိ၊ မြင်းကောင်းကျေးဇူးကို။ ဇာနန္တိ၊ သိကုန်၏။ ဝါဟေန၊ လေးသော ပန်ကို ရွက်ဆောင်သဖြင့်။ ဗလိဗဒ္ဓံ၊ နွားကျေးဇူးကို။ ဇာနန္တိ၊ သိကုန်၏။ ဒုဟေန၊ နို့ညှစ်ခြင်းဖြင့်။ ခေနံ၊ နို့ထွက်သော နွားမ၏ ကျေးဇူးကို။ ဇာနန္တိ၊ သိကုန်၏။ ဘာသမာနေန၊ ကြံစည်လျှို ငှက်ရာ၌ ပြောဆိုနိုင်ခြင်းဖြင့်။ ပဏ္ဍိတံ၊ ပညာရှိ ကျေးဇူးကို။ ဇာနန္တိ၊ သိကုန်၏။

၆၃။ သာဓူနံ၊ သူတော်ကောင်းတို့၏။ ခနံ၊ ဥစ္စာသည်။ အပ္ပမ္ပိ၊ အနည်းငယ်သော် မူလည်း။ ကူပေ၊ တွင်း၌။ ဝါရိဝ၊ ရေကဲ့သို့။ နိဿယော၊ သူတပါးတို့ မှီခိုရာရ၏။ အသာဓူနံ၊ သူတော်ကောင်း မဟုတ်သော

သူတို့၏။ ခန့်၊ ဥစ္စာသည်။ ဗဟုအပိ၊ များသော်လည်း။ အဏ္ဏဝေ၊ သမုဒ္ဒရာ၌။ ဝါရိဝ၊ ရေကဲ့သို့။ နစနိဿယော၊ သောက်ချိုးရာ မှီရာမရ။
 ၆၄။ အာပံ၊ ရေကို။ နန္ဒာ၊ မြစ်တို့သည်။ နောပိဝန္တိ၊ မသောက် ကုန်။ ရုက္ခာ၊ သစ်ပင်တို့သည်။ ဗလံ၊ အသုံးကို။ နောခါဒန္တိ၊ မစားကုန်။ မေဃာ၊ မိုဗ်းတို့သည်လည်း။ ကွမ်၊ အချိုသောအရပ်၌။ နောဝဿန္တိ၊ မရွာကုန်။ သတံ၊ သူတော်ကောင်းတို့၏။ ခန့်၊ ဥစ္စာ သည်လည်း။ ပရတ္တာယ၊ သူတပါးတို့၏ အကျိုးငှါ သာတည်း။

၆၅။ အပက္ကေယံ၊ မတောင့်တ အပ်သည်ကို။ န ပက္ကေယျ၊ မတောင့်တရာ။ အဗိန္ဒေယံ၊ မကြံအပ်သည်ကို။ နဗိန္ဒေယေ၊ မကြံရာ။ ဓမ္မမေဝ၊ တရားသဘောနှင့် စပ်ယှဉ်သည်ကို သာလျှင်။ သုဗိန္ဒေယျ၊ ကောင်းစွာ ကြံရာ၏။ မောဃံ၊ အချဉ်းနှိုးသော။ ကာလံ၊ ကာလကို။ နုက္ကန္တိယေ၊ အလိုမရှိရာ။

၆၆။ အဗိန္တိတမ္ဗိ၊ မကြံဘဲလျက်လည်း။ ဘဝာပိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ စိန္တိတမ္ဗိ၊ ကြံသော်လည်း။ ဝိနဿတိ၊ ပျက်တတ်၏။ ဟိ၊ ထိုစကား သင့်စွ။ ဣတ္ထိယာဝါ၊ မိန်းမအား၎င်း။ ပုရိသဿဝါ၊ ယောက်ျားအား ၎င်း။ ဘောဂါ၊ စည်းစိမ်တို့သည်။ န ဗိန္ဒာမယာ၊ ကြံတိုင်းလည်း မပြီးကုန်။

၆၇။ ယော၊ အကြင်သူသည်။ အသန္တဿ၊ သူတော်မဟုတ်သော သူအား။ ပိယော၊ ချစ်အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သန္တိ၊ သူတော် ကောင်းကို။ ပိယံ၊ ချစ်ခြင်းကို။ နကုရုတေ၊ မပြု။ အသတံ မသူတော် တို့၏။ ဓမ္မံ၊ တရားကိုသာလျှင်။ ခောစတိ၊ နှစ်သက်၏။ တဿ၊ ထိုသူ၏။ တံ၊ ထိုအမှုအကျင့်သည်။ ပရာဘဝတော၊ ပျက်စီးအံ့သည်၏။ မုခံ၊ အကြောင်းတည်း။

သုဇနကဏ္ဍံ၊ သူတော်ကောင်းတို့ကို ဆိုရာ
 အခဏ်းသည်။ နိဠိတံ၊ ပြီးပြီ။

၃-မာလဒုန္နန ကဏ္ဍ

၆၈။ ခလော၊ သူယုတ်ကို။ အတိပိယော၊ အလွန်ချစ်အပ်သည်ကို။ န ကာတဗ္ဗော၊ မပြုအပ်။ သိရသာ၊ ဦးခေါင်းဖြင့်။ ဝဟမာနောပိ၊

ရွက်ဆောင် အပ်သော်လည်း။ အစုပူရော၊ မပြည့်သော ရေရှိသော။
ဗာဠာယထာ၊ အိုးကဲ့သို့။ ကောတုဟလံ၊ အုတ်အုတ်ကျက်ကျက်ကို။
ကရော၊ ပြုတတ်၏။

၆၉။ သပ္ပေါ၊ မြွေသည်။ ဒုဋ္ဌော၊ အမျက်လွန်၏။ ခလော၊ သူယုတ်
သည်လည်း။ ဒုဋ္ဌော၊ အမျက်လွန်၏။ သပ္ပေါ၊ မြွေထက်။ ခလော၊ သူယုတ်
သည်ကား။ ဒုဋ္ဌတရော၊ အမျက်လွန်၏။ သောသပ္ပေါ၊ ထိုမြွေကိုကား။
မန္တောသဓေဟိ၊ မန္တရား ဆေးဝါးတို့ဖြင့်။ သမ္ပတိ၊ ငြိမ်းစေနိုင်၏။
ခလော၊ သူယုတ်ကိုကား။ ကေန၊ အဘယ် မည်သော ဆေးဖြင့်။
ဥပသမ္ပတိ၊ ငြိမ်းစေနိုင်အံ့နည်း။

၇၀။ ယောဗာလော၊ အကြင်သူမိုက်သည်။ ဗာလျံ၊ မိမိမိုက်သော
အဖြစ်ကို။ မညတိ၊ သိ၏။ တေန၊ ထိုသို့သိခြင်းကြောင့်။ သောဝါပိ၊ ထိုသို့
မိုက်သော သူ ဖြစ်လျက်လည်း။ ပဏ္ဍိတော၊ ပညာ ရှိ မည်၏။
ယောဗာလော၊ အကြင်သူမိုက်သည်ကား။ ဗာလောဝ၊ မိုက်လျက်လျှင်။
ပဏ္ဍိတမာနိ၊ မိမိကိုယ်ကို ပညာရှိဟုထင်၏။ သ-သော၊ ထိုသူကို
သာလျှင်။ ဝေ၊ စင်စစ်။ ဗာလောတိ၊ သူမိုက်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

၇၁။ ဗာလော၊ သူမိုက်သည်။ ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်။ ပါပံ၊ မိမိ
ပြုသော မကောင်းမှုသည်။ န ပစ္စတိ၊ အကျိုးမပေးသေး။ တာဝ၊ ထိုမျှ
လောက်။ မရူဝ၊ ပျားရည်ကဲ့သို့။ မညတိ၊ အောက်မေ့တတ်၏။ ယဒါစ၊
အကြင်အခါ၌ကား။ ပါပံ၊ မိမိပြုသောမကောင်းမှုသည်။ ပစ္စတိ၊ အကျိုး
ပေး၏။ အထ၊ ထိုအခါ၌။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲခြင်းသို့။ နိဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။

၇၂။ ဗာလော၊ သူမိုက်သည်။ ဗလဝါ၊ ကိုယ်အားရှိမှု။ န သာရ၊
မကောင်း။ သာဟသာ၊ အနိုင်အထက်။ ခနံ၊ သူ၏ဥစ္စာကို။ ဝိန္ဒတေ၊
ရအောင်ယူတတ်၏။ ဒုပ္ပညော၊ ပညာနည်းသော။ သောဗာလော၊ ထိုသူ
မိုက်သည်။ ကာယုဿ၊ ကိုယ်ခန္ဓာ၏။ ဘေဒါ၊ ပျက်သည်မှ။ ပရံ၊
နောက်၌။ နိရယံ၊ ငဲ့သို့။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ရောက်တတ်၏။

၇၃။ ဗာရေ၊ အိမ်၌။ ဒုဋ္ဌော စ၊ ဖျက်ဆီး တတ်သည်ကား။
မူသိကော၊ ကြွက်တည်း။ ဝနေ၊ တော၌။ ဒုဋ္ဌော စ၊ ဖျက်ဆီးတတ်
သည်ကား။ ဝါနရော၊ မျောက်တည်း။ သကုဏော၊ ငှက်၌။ ဒုဋ္ဌော စ၊
ဖျက်ဆီး တတ်သည်ကား။ ကာကော၊ ကျိုးတည်း။ နရေ၊ ယူ၌။
ဒုဋ္ဌော စ၊ ဖျက်ဆီးတတ်သည်ကား။ ဗြာဟ္မဏော၊ ပုဏ္ဏားတည်း။

၇၄။ ဇာဂရတော၊ နိုးကြားသောသူအား။ ရတ္တိ၊ ညဉ့်သည်။ ဒိဃာ၊ ရှည်၏။ သန္တဿ၊ ခရီးပန်းသောသူအား။ ယောဇနံ၊ ကယူဇနာ ခရီးသည်။ ဒိဃံ၊ ရှည်၏။ သဒ္ဓမ္မံ၊ သူတော်ကောင်း ကျေးဇူး။ အဝိဇာနတ်၊ မသိကုန်သော။ ဗာလာနံ၊ သူမိုက်ကွဲအား။ သံသာရော၊ သံသရာသည်။ ဒိဃော၊ ရှည်၏။

၇၅။ ခလဇာတော၊ ယုတ်သော သဘောရှိသော သူသည်။ ပရေသံ၊ သူတပါးတို့၏။ တိလမတ္တံဒေဝ၊ နှမ်းစေ့ခန့်မျှသာ ရှိသော။ အပ္ပဒေါသဉ္စ-အပ္ပဒေါသံ ဒေဝ၊ အနည်းငယ်သော အပြစ်ကိုလျှင်။ ပဿတိ၊ မြင်ကတ်၏။ နာဠိကေရံ၊ အုန်းသီးလောက် ရှိသော။ သဒေါသံပိ၊ မိမိ၏အပြစ်ကိုကား။ နပဿတိ၊ မမြင်ကတ်။

၇၆။ ပဏ္ဍိတော၊ ပညာရှိသော သူသည်။ အတ္တဒေါသံ၊ မိမိအပြစ်ကို။ ပရေ၊ သူတပါးတို့ကို။ နဇညာ၊ မသိစေရာ။ ပရဿ၊ သူတပါး၏။ ဒေါသံဘု၊ အပြစ်ကိုကား။ ဇညာ၊ သိအောင်ပြုရာ၏။ ကံဒိဝ၊ အဘယ်ကဲ့သို့ နည်းဟူမူကား။ ကုမ္မာ၊ လိပ်တို့သည်။ အင်္ဂါနံ၊ လက်ခြေ ဦးခေါင်းတို့ကို။ ဂုယုန္တိဣဝ၊ လျှိုဝှက်ကုန်သကဲ့သို့။ အတ္တဒေါသံ၊ မိမိအပြစ်ကို။ ဂုယော၊ လျှိုဝှက်ရာ၏။ ပရဒေါသဉ္စ၊ သူတပါးတို့၏ အပြစ်ကိုလည်း။ လက္ခယေ၊ မှတ်ရာ၏။

၇၇။ ဗာလေန၊ သူမိုက်သည်။ ပဏ္ဍိတဿ၊ ပညာရှိသူအား။ ပသံသာယ၊ ချီးမွမ်းခြင်းဖြင့်။ ဒဏ္ဍော၊ ဒဏ်ကို။ ဒိယုတေ၊ ပေးသည်မည်၏။ ပဏ္ဍိတံ၊ ပညာရှိကို။ ပဏ္ဍိတေနပ၊ ပညာရှိသည်သာလျှင်။ ဝဏ္ဍိကေဝ၊ ချီးမွမ်းခြင်းသည်။ သုဝဏ္ဍိတံ၊ ကောင်းစွာ ချီးမွမ်းခြင်းမည်၏။

၇၈။ လုဒ္ဓံ၊ လိုချင် တတ်မတ်မောခြင်း ရှိသောသူကို။ အတ္ထေန၊ တံမှီး လက်ဆောင် ပေးသဖြင့်။ ဂဏ္ဍေယျ၊ ယူရာ၏။ ထဒ္ဓံ၊ မာန်ခက် ထန်သောသူကို။ အဇ္ဇလိကမ္ပုနာ၊ လက်အုပ်ချီသဖြင့်။ ဂဏ္ဍေယျ၊ ယူရာ၏။ မုဠံ၊ သူမိုက်ကိုကား။ ဆဒ္ဓာနုဝတ္တိယာ၊ အလိုသို့လိုက်သဖြင့်။ ဂဏ္ဍေယျ၊ ယူရာ၏။ ပဏ္ဍိတံ၊ ပညာရှိကို။ ယထာဘူတေန၊ အဟုတ်အမှန် ဆိုသဖြင့်။ ဂဏ္ဍေယျ၊ ယူရာ၏။

ဗာလဒုဇ္ဇေန ကဏ္ဍံ၊ သူမိုက် သူယုတ် တို့ကို ဆိုသော အခဏ်းသည်။ နိဠိတံ၊ ပြီးပြီ။

၄-မိတ္တကဏ္ဍ

၇၉။ ဟိတကာရော၊ စီးပွားကို ဆောင်သည် ရှိသော်။ ပရောပိ၊ သူကပါးသည်လည်း။ ဗန္ဓု၊ အဆွေမည်၏။ အဟိတော၊ စီးပွားကို မဆောင်မူ။ ဗန္ဓုပိ၊ အဆွေသည်လည်း။ ပရော၊ သူကပါးမည်၏။ ဗျာခိ၊ အနာသည်။ ဒေဟဇော၊ ကိုယ်၌ဖြစ်လျက်။ အဟိတော၊ စီးပွားကို မဆောင်လေ။ ဩသဓံ၊ ဆေးကား။ အရညံ၊ တော၌ဖြစ်လျက်။ ဟိတံ၊ စီးပွားကို ဆောင်လေ သလျှင် ကတည်း။

၈၀။ ပရောက္ခေ၊ မျက်ကွပ်၌။ ဂုဏ္ဍဟန္တာရံ၊ ကျေးဇူးကို ချေတတ်သော။ ပစ္စက္ခေ၊ မျက်မှောက်၌။ ဝိယဝါဒိနံ၊ ချစ်ဘွယ်သော စကားကို ဆိုတတ်သော။ တာဒိသံ၊ ထိုသို့ သဘောရှိသော။ မိတ္တံ၊ အဆွေခင်ပွန်းကို။ ဝိသကုက္ခေ၊ အဆိပ်အိုး၌။ မရံ၊ ပျားကို။ ဝဇ္ဇေယျ ယထာ၊ ကြည်ရာသကဲ့သို့။ ဝဇ္ဇေယျ၊ ကြည်ရာ၏။

၈၁။ နေဟိနေ၊ ဥစ္စာတည်းယုတ်မှုကား။ မိတ္တော၊ အဆွေခင်ပွန်း သည်။ စဇေ၊ စွန့်တတ်၏။ ပုတ္တဒါရာ၊ သားမယား တို့သည်၎င်း။ သဟောဒရာ၊ ညီသားအကို တို့သည်၎င်း။ စဇန္တိ၊ စွန့်တတ်ကုန်၏။ နေဝန္တေဝ၊ ဥစ္စာရှိသော သူကိုသာလျှင်။ သေဝန္တိ၊ မှီဝဲကုန်၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ နံ၊ ဥစ္စာသည်သာလျှင်။ လောကေ၊ လောက၌။ မဟာသခါ၊ ခင်ပွန်းကြီးတည်း။

၈၂။ လောကေ၊ လောက၌။ ဘစ္စံ၊ ကျွန်သူစားကို။ ပေသေန၊ စေပါးခိုင်းခန့်မှသာလျှင်။ ဇာနေယျ၊ ကောင်းမကောင်းကို သိရာ၏။ ဗန္ဓဝါပိ၊ ဆွေမျိုးတို့ကိုလည်း။ ဘယာဂတေ၊ တေးရောက်သောအခါ၌။ ဇာနေယျ၊ သိရာ၏။ ထထာ၊ ထိုမြို့။ မိတ္တံ၊ အဆွေခင်ပွန်းကို။ အပ္ပ ကာသု၊ ဥစ္စာနည်းသောအခါတို့၌။ ဇာနေယျ၊ သိရာ၏။ ဒါရဉ္စ၊ မယား ကိုလည်း။ ဝိဘဝက္ခယေ၊ စည်းစိမ်ကုန်မှသာလျှင်။ ဇာနေယျ၊ သိရာ၏။

၈၃။ ယော၊ အကြင်သူသည်။ ဟိတေ၊ အစီးအပွား၌။ ယုတ္တော၊ ယှဉ်စေတတ်၏။ သော၊ ထိုသူသည်။ ဗန္ဓု၊ အဆွေခင်ပွန်းမည်၏။ ယော၊ အကြင်သူသည်။ ပေါသကော၊ ကျေးမွေးတတ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သော၊ ထိုသူသည်။ ဝိတရော၊ မိဘမည်၏။ ယတ္ထ၊ အကြင်သူ၌။ ဝိဿာ သော၊ ချစ်ကွမ်းဝင်၏။ တံ၊ ထိုသူသည်။ မိတ္တံ၊ ခင်ပွန်းမည်၏။ ယတ္ထ၊

အကြင်သူ၌။ နိဗ္ဗုတိ၊ နှသုံးငြိမ်း၏။ သာ၊ ထိုသို့ငြိမ်းစေတတ်သော သူသည်။ ဘရိယာ၊ မယားမည်၏။

၈၄။ အမိတ္တဿ၊ ရန်သူနှင့်လည်း။ နဝိဿသေ၊ အကျွမ်းမဝင်ရာ။ မိတ္တညာဒိ၊ အဆွေခင်ပွန်းနှင့်လည်း။ နဝိဿသေ၊ အကျွမ်းမဝင်ရာ။ ကဒါနိ၊ တရံကခါ။ မိတ္တ၊ အဆွေခင်ပွန်းသည်။ ကုပိတေ၊ အမျက် ထွက်လတ်သော်။ သဗ္ဗဒေါသံ၊ ခပ်သိမ်းသောအပြစ်ကို။ ပကာသတိ၊ ထင်ရှားပြတတ်၏။

၈၅။ ယော၊ အကြင်သူသည်။ မိတု၊ ခင်ပွန်းနှင့်။ သက္၊ တကြိမ်။ ဒုဗ္ဗတိ၊ အမျက်ထွက်ဘူး၏။ သော၊ ထိုသူသည်။ ပုန၊ တဘန်။ သန္ဓိတုံ၊ စေ့စပ်ခြင်းငှါ။ ဣစ္ဆတိ၊ အလိုရှိငြားအံ့။ ဂဟော၊ ကိုယ်ဝန်သည်။ အဿကရိယထာ၊ အဿတိုက်ခြင်းကိုဘွားအံ့သော မြင်းမကိုကဲ့သို့။ မစ္စ၊ သေမင်းနိုင်ငံသို့။ ဥပဂဏှာတိ၊ ဆောင်၏။

၈၆။ ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်။ ကာလံ၊ မိမိ၏အကြံကာလသည်။ အနာဂတံ၊ မရောက်သေး။ တာဝ၊ ထိုရွှေ့လောက်။ အမိတ္တံ၊ ရန်သူကို လျှင်။ ခန္ဓန၊ ပခုံးဖြင့်။ ဝဟေ၊ ရွက်ဆောင်ရာ၏။ ကာလေ၊ မိမိအကြံ ကာလသည်။ အာဂတေ၊ ပြည့်စုံခြင်းသို့ရောက်လေပြီးသော်။ တမေဝ၊ ထိုရန်သူကိုလျှင်။ သေလေ၊ ကျောက်၌။ ယဋုံ၊ ရွက်ဆောင်သောအိုးကို။ တိန္ဓေဣ၊ ခွဲသကဲ့သို့။ ဘိန္ဓေ၊ ပျက်ရာ၏။

၈၇။ ဣဏသေသော၊ မြီကြွင်း၎င်း။ အပ္ပိသေသော၊ မီးကြွင်း ၎င်း။ တထေဝစ၊ ထိုအတူလျှင်။ ရောဂသေသော၊ ရောဂါကြွင်း၎င်း။ ပုနပ္ပုနံ၊ အဘန်ဘလဲလဲ။ ဝိဘုန္တိ၊ ပွားတတ်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ သေသံ၊ အကြွင်းကို။ န ကာရယေ၊ မပြုရာ။

၈၈။ ယဿ အကြင်သူ၏။ မုခံ၊ မျက်နှာကား။ ပဒုမံ-ပဒုမံဣဝ၊ ပဒုမာကြာကဲ့သို့ ရှင်၏။ ဝါစာ၊ ဆိုသော စကားသည်လည်း။ စန္ဒနသီကလာ၊ စန္ဒကူးကဲ့သို့ ချမ်းအေး၏။ ဟဒယေဘု၊ နှလုံး၌ကား။ ဟလာဟလံ၊ လျင်စွာ သေစေတတ်သောအဆိပ်ကဲ့သို့ရှိ၏။ တာဒိသံ၊ ထိုသို့ သဘောရှိသောသူကို။ နော ပသေဂေယျ၊ မမှီဝဲရာ။

၈၉။ ဖရုသံ၊ ကြမ်းကြုတ်သော။ သာမိံ၊ အရှင်ကို။ နသေဝေ၊ မမှီဝဲရာ။ တဘော၊ ထိုထက်။ မစ္ဆဂိံ၊ ဝန်တိုသော။ သာမိံ၊ အရှင်ကို။ နစ သေဂေယျ၊ မမှီဝဲရာ။ တဘော၊ ထိုထက်။ အပဂ္ဂဏှံ၊ မချီးမြှင့်တတ်

သော။ သာမိံ၊ အရှင်ကို။ နုသေဝေယျ၊ မဒ္ဓိဝေရာ။ တတော၊ ထိုထက်။
နိဂ္ဂဟိတံ၊ နှိုက်စက်တတ်သော။ သာမိံ၊ အရှင်ကို။ နေဝသေဝေယျ၊
မဒ္ဓိဝေရာသလျှင်ကတည်း။

၉၀။ သိက္ခိ၊ ဦးချိုရှိသော သတ္တဝါတို့ကို။ ပညာသဟတ္ထေန၊
အတောင်ငါးဆယ်ရှိသော အရပ်မှ။ ဝဇ္ဇေ၊ ကြည်ရာ၏။ ဝါဇိနံ၊ မြင်းကို
ကား။ သတေန၊ အတောင်တရာမှ။ ဝဇ္ဇေ၊ ကြည်ရာ၏။ ဟတ္ထိံဒန္တိံ၊
အစွယ်ရှိသောဆင်ကိုကား။ သဟသေန၊ အတောင်တထောင်ကသာ
လျှင်။ ဝဇ္ဇေ၊ ကြည်ရာ၏။ ဒုဇ္ဇနံ၊ သူမကောင်းကိုကား။ ဒေသစာဂေန၊
အရပ်ကိုစွန့်သဖြင့်။ ဝဇ္ဇေ၊ ကြည်ရာ၏။

၉၁။ ကုဒေသဉ္စ၊ မကောင်းသော အရပ်ကို ၎င်း။ ကုမိတ္တဉ္စ၊
မကောင်းသော ခင်ပွန်းကို၎င်း။ ကုကုလဉ္စ၊ မကောင်းသောအမျိုးကို
၎င်း။ ကုဗန္ဓဝဉ္စ၊ မကောင်းသောအဆွေခင်ပွန်းကို၎င်း။ ကုဒါရဉ္စ၊
မကောင်းသောမယားကို၎င်း။ ကုဒါသဉ္စ၊ မကောင်းသောကျွန်ကို၎င်း။
ဒုရတော၊ ဝေးစွာ။ ပရိဝဇ္ဇယေ၊ ကြည်ရာ၏။

၉၂။ ယေသခါ၊ အကြင်ခင်ပွန်းတို့သည်။ ရောဂါတုရေ စ၊ အနာ
နှိုက်စက်သော ကာလ၌၎င်း။ ဒုန္တိက္ခေစ၊ ငတ်မွတ် ခေါင်းပါးသော
ကာလ၌၎င်း။ ဗျသနေစ၊ စည်းဝပ်ပျက်စီးသော ကာလ၌၎င်း။
သတြ၊ ဂဟေ၊ ရန်သူဘမ်းမိသောကာလ၌၎င်း။ ရာဇန္ဒါရေစ၊ မင်းအိမ်
ထံခါး၌၎င်း။ သုသာနေစ၊ သုသာန်တစပြင်၌၎င်း။ တိဋ္ဌာ၊ တည်ရပ်
ပေကုန်၏။ တေသခါ၊ ထိုခင်ပွန်းတို့သည်သာလျှင်။ သုမိတ္တကာ၊
ခင်ပွန်းကောင်းမည်ကုန်၏။

၉၃။ သိတဝါစော၊ နှုတ်ခွန်းချိုသော စကားရှိသောသူသည်။
ဗဟုမိတ္တော၊ များစွာအဆွေခင်ပွန်းရှိ၏။ ဖရသော၊ ကြမ်းကြုတ်
သော သူသည်။ အပ္ပမိတ္တကော၊ နည်းသော အဆွေခင်ပွန်းရှိ၏။
သုရိယစန္ဒရာဇုနံ၊ နေမင်း၊ လမင်းတို့၏။ ဥပမံ၊ ဥပမာကို။ ဧတ္ထ၊
ဤအရာ၌။ ဉာတဗ္ဗိ၊ သိအပ်၏။

မိတ္တကဏ္ဍော၊ ခင်ပွန်းကို ဆိုရာအခဏ်းသည်။
နိဋ္ဌိကော၊ ပြီးပြီ။

၉၄။ ကောကိလာနံ၊ ဥဩတို့၏။ ရှပ်၊ အဆင်းကား။ သဒ္ဓါ၊ အသံ
လျှင်တည်း။ နာရိရှပ်၊ မိန်းမတို့၏အဆင်းကား။ ပတိဗ္ဗတာ၊ လင်ကိုမြတ်
နိုးခြင်းတည်း။ အရူပါနံ၊ ရုပ်သဏ္ဍာန်မကောင်း။ သာသုတို့၏။ ရှပ်၊ အ
ဆင်းကား။ ဝိဇ္ဇာ၊ အကတ်တည်း။ တပသီနံ၊ ရသေ့တို့၏။ ရှပ်၊ အဆင်း
ကား။ ခမာ၊ သည်းခံခြင်းတည်း။

၉၅။ ဣတ္ထိနံ၊ မိန်းမတို့၏။ ခနံ၊ ဥစ္စာကား။ ရှပ်၊ အဆင်းတည်း။ ပုရိ
သာနံ၊ ယောက်ျားတို့၏။ ခနံ၊ ဥစ္စာကား။ ဝိဇ္ဇာ၊ အကတ်လျှင်တည်း။
ဘိက္ခုနံ၊ ရဟန်းတို့၏။ ခနံ၊ ဥစ္စာကား။ သီလံ၊ သီလတည်း။ ရာဇာနံ၊ မင်း
တို့၏။ ခနံ၊ ဥစ္စာကား။ ဗလံ၊ ရဲမက်မိုလ်ပါတည်း။

၉၆။ ကာပသာ၊ ရသေ့ရဟန်းတို့သည်ကား။ ကိသာဝ၊ ကြို့ကုန်မှ
သာလျှင်။ သောဘာ၊ တင့်တယ်ကုန်၏။ စတုပ္ပဒါ၊ အခြေလေးခုရှိသော
သတ္တဝါတို့သည်ကား။ ထူလာဝ၊ ထူကုန်မှသာလျှင်။ သောဘာ၊ တင့်
တယ်ကုန်၏။ ပုရိသာစ၊ ယောက်ျားတို့သည်ကား။ ဝိဇ္ဇာ၊ အကတ်ပညာ
ရှိကုန်မှသာလျှင်။ သောဘာ၊ တင့်တယ်ကုန်၏။ ဣတ္ထိစ၊ မိန်းမတို့သည်
ကား။ သာသိကာဝ၊ လင်ရှိကုန်မှသာလျှင်။ သောဘာ၊ တင့်တယ်ကုန်၏။

၉၇။ သုဂန္ဓဒ္ဓါ၊ တတ်လှစွာသောစောင်းသမားသည်။ ပဉ္စရတျာ၊
ငါးရက်မျှစောင်းနှင့်ကင်းမှု။ မလာ၊ ပျက်၏။ ခေုက္ကဟာ၊ ကတ်လှစွာ
သော လေးသမားသည်။ သတ္တရတျာ၊ ခနစ်ရက်မျှလေးနှင့်ကင်းမှု။ မ
လာ၊ ပျက်၏။ သုဘရိယာ၊ တော်မှန်လှစွာသောမယားဖြစ်လျှင်မူလည်း။
ဧကမာသာ၊ လင်နှင့်တလကင်းမှု။ မလာ၊ ပျက်၏။ သိသာ၊ တပည့်တို့
ကား။ အမာသာ၊ လခွဲမျှဆရာနှင့်ကင်းမှု။ မလာ၊ ပျက်၏။

၉၈။ ဟိ၊ ကျွဲကား။ ပင်၊ ဣန္ဒြိယရှိမှသာလျှင်။ ရမတိ၊ မွေ့လျော်၏။
ဟင်၊ ဟင်္သာငှက်ကား။ ပေါက်၊ ရေကန်ရှိမှသာလျှင်။ ရမတိ၊ မွေ့လျော်
၏။ ထိ၊ မိန်းမကား။ ပု၊ ယောက်ျားရှိမှသာလျှင်။ ရမတိ၊ မွေ့လျော်၏။ ခု၊
ရဟန်းကား။ ဓံ၊ တရားရှိမှသာလျှင်။ ရမတိ၊ မွေ့လျော်၏။

၉၉။ အန္ဓိ၊ ထမင်းကိုကား။ ဇိဏ္ဏံ၊ အစာကြေမှု။ ပသံသေယျ၊ ချီး
မွမ်းရာ၏။ ဒါရုဉ္ဇ၊ မယားကိုလည်း။ ဂကယောဗ္ဗနံ၊ အရွယ်လွန်မှ။ ပသံ
သေယျ၊ ချီးမွမ်းရာ၏။ သူရံ၊ ရဲမက်ကိုကား။ ရဏပုနာဂကာ၊ စစ်

အောင်၍ပြန်မှ။ပသံသေယျ၊ချီးမွမ်းရာ၏။ သသံ၊ကောက်ကို။ဂေဟ
မာဂတံ၊အိမ်ယိုရောက်မှ။ပသံသေယျ၊ချီးမွမ်းရာ၏။

၁၁၁။ ခွိတရိပတိ၊ နှစ်လင် သုံးလင်ကွာပြီးသော။ နာဒီစ၊ မိန်းမ
သည်၎င်း။ဝိဟာရခွိတရိ၊နှစ်ကျောင်း သုံးကျောင်း ပြောင်းပြီးသော။
တိက္ခူစ၊ ရဟန်းသည်၎င်း။ ခွိတရိပါသံ၊ကျော့ကွင်းမှ နှစ်ကြိမ် သုံး
ကြိမ်လွတ်ပြီးသော။သကုဏောစ၊ငှက်သည်၎င်း။ ကတမာယာဗဟူ
တရံ၊ပြုအပ်သောမာယာ များသလျှင်ကတည်း။

၁၁၁။ ဒုဇ္ဇနံ၊သူယုတ်ကို။ပဟရာ၊ပုတ်ခတ်သဖြင့်။ဒန္တိ၊ယဉ်စေရာ
၏။အမိတ္တံ၊မကောင်းသောခင်ပွန်းကို။အဘာဏိကာ၊စကားဆိုမြဲမဆို
သဖြင့်။ဒန္တိ၊ယဉ်စေရာ၏။ ဣတ္ထိနံ၊ မကောင်းသောမိန်းမတို့ကို။ ဗျသ
နာ စည်းစိမ်ကို မအပ်နှင်းသဖြင့်။ ဒန္တိ၊ယဉ်စေရာ၏။ ရာဂိနံ၊အစာ၌
တပ်မက်မောတတ်သောသူကို။ အပ္ပဘောဇနာ၊ အစာကို ယုတ်စေ
သဖြင့်။ဒန္တိ၊ယဉ်စေရာ၏။

၁၀၂။ စန္ဒိမာ၊လမှ။ဝိနာ၊ကင်းသော။ရတ္တိ၊ညဉ့်သည်။ နသောဘ
တေ၊မတင့်တယ်ရာ။ ဝိဝိနာ၊ လှိုင်းတံပိုးမှကင်းသော။အတ္ထဝါစ၊ သ
မုဒ္ဒရာသည်လည်း။နသောဘတေ၊မတင့်တယ်ရာ။ ဟံသဝိနာ၊ ဟင်္သာ
မှကင်းသော။ပေါက္ခရဏီ၊ရေကန်သည်။ နသောဘတေ၊မတင့်တယ်
ရာ။ ပာဝိဝိနာ၊လင်မှကင်းသော။ ကညာ၊ သကိုသွီးသည်။ နသောဘ
တေ၊ မတင့်တယ်ရာ။

၁၁၃။ ပတိနာ လင်သည်သာလျှင်။ ဘောဂံ၊စည်းစိမ်ဥစ္စာကို။ဇနိ
တံ၊ဖြစ်စေအပ်၏။ဣတ္ထိယာ၊မိန်းမမူကား။သံဂုတ္တနံ၊လုံစေသည်သာ
တည်း။ဟိ၊ထိုစကားသင့်စွာ။ပုရိသော၊ ယောက်ျားသည်သာလျှင်။
ပဝာနော၊ပဝာနတည်း။ဣတ္ထိ၊မိန်းမကား။သုစိသုတ္တံယထာ၊အပ်၌ချည်
နှင့်သာ တူပါသတည်း။

၁၀၄။ သဗ္ဗာနဒီ၊ခပ်သိမ်းသောမြစ်တို့သည်။ဝင်္ဂနဒီ၊မြစ်ကောက်
သာရှိကုန်၏။ သဗ္ဗေဝနာ၊ ခပ်သိမ်းသော ကောတို့သည်။ ကဋ္ဌမယာ၊
ထင်းဖြင့်သာပြီးကုန်၏။ သဗ္ဗိတ္ထိယော၊ခပ်သိမ်းသော မိန်းမတို့သည်။
နိဝါတကေ၊ ဆင်စင်ငြိမ်သောအရပ်ကို။ လဘမာနေ၊ ရသည်ရှိသော်။
ပါပံ၊ မကောင်းမှုကို။ ကရေ၊ ပြုမြဲတည်း။

၁၀၅။ ယာနာရီ၊ အကြင် မိန်းမသည်။ ဝိဝါဒသီလီ၊ ငြင်းခုံတတ်
 သော အလေ့ရှိ၏။ ဥဿယဘာဏီနိ၊ ငြူပူစောင်းမြောင်း၍ ပြောဆို
 လေ့ရှိ၏။ ပဿတဏ္ဍိ၊ မြင်တိုင်းကိုလည်းဟပ်၏။ ဗဟုပါကတ္တနိ၊
 များစွာလည်းချက်၍ စားကတ်၏။ အဂ္ဂန္တုတ္တိ၊ လင်၏အဦးစားတတ်
 သော အလေ့ရှိ၏။ ပရဂေဟပါသိ၊ သူ့ အိမ်သို့သွားတတ်နေကတ်သော
 အလေ့ရှိ၏။ သာနာရီ၊ ထိုမိန်းမကို။ ပုတ္တသတ်ပိ၊ သားတရာပင်
 မြင်ငြားသော်လည်း။ ပုမာ၊ ယောက်ျားသည်။ စတ္တာ၊ စွန့်အပ်၏။

၁၀၆။ ယာနာရီ၊ အကြင် မိန်းမသည်။ ဘုတ္တေသုစ၊ စားသော
 အခါတို့၌ ၎င်း။ မဏ္ဍေသု စ၊ အဝတ်တန်ဆာ ပြုပြင် ဆင်ယင်သော
 အခါတို့၌ ၎င်း။ ဇနိဝ၊ အမိကဲ့သို့။ ကန္တိနိ၊ နှစ်သက်တွယ် ပြုပြင်
 တတ်၏။ ဂုပ္ပေသု၊ လျှို့ဝှက်အပ်ကုန်သော။ ဌာနေသု၊ မကျစ် မလစ်
 သော အရာတို့၌။ ဘဂိနိဝ၊ နှမကဲ့သို့။ ဟိရီ၊ လွန်စွာ ရှက်တတ်၏။
 ကမ္မေသု၊ အမှု လုပ်သော အခါတို့၌ ၎င်း။ ပတ္တေသု၊ လင်၏ အပါးသို့
 သွားသော အခါတို့၌ ၎င်း။ ဒါသိနိဝ၊ ကျွန်မကဲ့သို့။ ကရီ၊ ရိုသေစွာ
 ပြုကတ်၏။ ဘယေသု၊ ဘေးရှိသော အခါတို့၌။ မန္တိ၊ တိုင်ပင်ဘက်ရ၏။
 သယနေသု၊ အိပ်သော အခါတို့၌။ ရမတိ၊ မွေ့လျော်စေတတ်၏။ ရူပိသု၊
 အရောင် အဆင်းကို ပြုပြင်ခြင်းတို့၌။ သိက္ခိ၊ တင့်တယ်စွာ၏။ ဂုပ္ပ
 နေသု၊ အပျက်ထွက်သော အခါတို့၌။ ခမနိ၊ သည်းခံတတ်၏။ သာနာရီ၊
 ထိုမိန်းမကို။ သေဗ္ဗိတိ မြတ်၏ဟူ၍။ ပဏ္ဍိတာ၊ ပညာရှိတို့သည်။ ပဒန္တိ၊
 ဆိုကုန်၏။ သာနာရီ၊ ထိုမိန်းမသည်။ ကာယသဘောဒါစ၊ သေသည်၏
 အခြားမဲ့၌လည်း။ ဒိဝေ၊ နတ်ပြည်၌။ ဘဝေယု၊ ဖြစ်ရာ၏။

၁၀၇။ ယာ ယုဝတိ၊ အကြင် မိန်းမငယ်သည်။ သာမာ၊ ရွှေသော
 အသားအရေလည်းရှိ၏။ ဖိဂက္ခိ၊ သမင်မျက်စိကဲ့သို့ ညှိသော မျက်စိ
 လည်းရှိ၏။ တနုမဇ္ဈဂတ္တာ၊ ခါးစည်းဘင်ကျပ်ငယ်သော ငမ်းလည်း
 ရှိ၏။ သူရူ၊ ဆင်နွားမောင်းကဲ့သို့ အရင်းမှသည် အဖျားတိုင်အောင်
 သွပ်သောပေါင်ရှိ၏။ သုကေသိ၊ ဖြေ၍နောက်သို့လှန်သော်၌ညီသော
 အဖျားကော့ဘက်သော ဆံလည်းရှိ၏။ သမပန္နိဒန္တိ၊ ကြီးငယ်မထင်
 ညီညွတ်သော သွားအစဉ်လည်း ရှိ၏။ ဂန္တိရ နာဘိ၊ နက်သော
 ချက်လည်းရှိ၏။ သုသီလိ၊ ကောင်းသော အလေ့ အကျင့်လည်း ရှိ၏။
 သာယုဝတိ၊ ထိုသို့သော မိန်းမငယ်ကို။ ဟိနုကုလေသု၊ ယုတ်သော

အမျိုးဘို၌။ ဇာတာပိ၊ ဖြစ်သော်လည်း။ ဝိဂါဟေ၊ ဆက်ဆံ
ထိမ်းမြားရာ၏။

၁၀၈။ ဥဘုကာလာနံ၊ ဥတုကာလ တို့တွင်။ သရဒံ၊ တန်ဆောင်
မုန်းလသည်။ ပခာနံ၊ မြတ်၏။ ဘရိယာနံ၊ မယားဘို့တွင်။ ခူပဝတိ၊
အဆင်းလှသော မိန်းမသည်။ ပခာနံ၊ မြတ်၏။ ပုတ္တိာနံ၊ သားတို့တွင်။
ဇေဋ္ဌပ္ပခာနံ၊ သားကြီးသာမြတ်၏။ ဒိသာနံ၊ အရပ်မျက်နှာ တို့တွင်။
ဥတ္တရပ္ပခာနံ၊ မြောက်အရပ်သာ မြတ်၏။

၁၀၉။ ယာနာရိ၊ အကြင် မိန်းမသည်။ ဇာတိံ ဇာတိံ၊ ဖြစ်တိုင်း
ဖြစ်တိုင်း။ ပုနုပ္ပုနံ၊ အဖန်တလဲလဲ။ ပုရိသံ၊ ယောက်ျား အဖြစ်ကို။
ဣန္ဒြေ အလိုရှိငြားအံ့။ သာနာရံ၊ ထိုမိန်းမသည်။ ပါရိစာရိကာ၊
သိကြား၏ မယားသည်။ ဣန္ဒြေ သိကြားမင်းကို။ အပစာယတိ ဣဝ၊
အရိုအသေ လုပ်ကျွေးသကဲ့သို့။ သာမိကံ၊ လင်ကို။ အပစာယေယျ၊
အရိုအသေ လုပ်ကျွေးရာ၏။

၁၁၀။ ယော ပေါသော၊ အကြင် ယောက်ျားသည်။ ဇာတိံ ဇာတိံ၊
ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း။ ပုနုပ္ပုနံ၊ အဖန်တလဲလဲ။ ပုရိသံ၊ ယောက်ျား၏
အဖြစ်ကို။ ဣန္ဒြေ အလိုရှိငြားအံ့။ သော ပေါသော၊ ထိုယောက်ျား
သည်။ ပရဒါရံ၊ သူတပါး၏ မယားကို။ ဝေတပါဒေါ၊ ခြေဆေး
ပြီးသော။ ပေါသော၊ ယောက်ျားသည်။ ကန္ဒမံ ညွန်ကို။ ဝိဝဇ္ဇေတိ
ယထာ ကြည့်သကဲ့သို့။ ဝိဝဇ္ဇေယျ၊ ကြည့်ရာ၏။

၁၁၁။ အတိ မဟဋ္ဌကော၊ အရှယ် လွန်ပြီးသော။ ပေါသော၊
ယောက်ျားသည်။ တိမ္ပရုက္ခနိံ၊ တည်သီးမျှ ငယ်သော သားမြတ်ရှိ
သော။ ယုဝတိံ၊ မိန်းမငယ်ကို။ အာနေတိ၊ ယူဆောင်သိမ်းဆည်း၏။
တဿာ၊ ထိုမိန်းမအား။ ဣဿာ၊ မိမိအလိုရှိရာ မပါသည် ဖြစ်၍
စောင်းမြောင်းငြူစူဘတ်၏။ န သဒ္ဓဟတိ၊ လင်အို တယောက်၌သာ
မွေ့လျော်လတ္တံ့ဟု မယုံကြည်။ ဣတိတဿာ၊ ထိုကြောင့်။ တံ၊
ထိုငယ်သော မယားကို သိမ်းဆည်းခြင်းသည်။ ပရာဘဝတော၊
ပျက်စီးအံ့သည်၏။ မုခံ၊ အကြောင်းတည်း။

ဣတ္ထိကဗျော၊ မိန်းမကို ဆိုရာဖြစ်သော အခဏ်းသည်။
နိဋ္ဌိတော၊ ပြီး၏။

၆-ရာဇကဗျ

၁၁၂။ ရာဇာ၊ မင်းကား။ ဇကယာမံ၊ တယာမ်သာ။ သယေ၊
အိပ်ရာ၏။ ပဏ္ဍိတော၊ ပညာရှိကား။ ဗ္ဗိယာမညေဝ၊ နှစ်ယာမ်သာ
လျှင်။ သယေ၊ အိပ်ရာ၏။ ဗာရာဏသီ၊ အိမ်ရာထောင်သော လူအ
ပေါင်းကား။ တိယာမောဝ၊ သုံးယာမ်သာလျှင်။ သယေ၊ အိပ်ရာ၏။
ယာစကောတု၊ ဘုန်းကောင်း ယာစကာကား။ စဟုယာမောပ၊
လေးယာမ်လုံးသာလျှင်။ သယေ၊ အိပ်ရာ၏။

၁၁၃။ ယတ္ထ၊ အကြင်အရပ်၌။ နေဝါ၊ ဥစ္စာရှိသောသူ၎င်း။ သုတိ
ယောဝါ၊ အကြားအမြင်များသော-ပညာရှိ၎င်း။ ရာဇာ၊ မင်း၎င်း။
နဒိ၊ မြစ်၎င်း။ တထာ၊ ထိုမြို့၊ ဝေဇ္ဇော၊ ဆေးသမား၎င်း။ ဣမေပဉ္စ၊
ဤငါးပါးတို့သည်။ နဝိဇ္ဇန္တိ၊ မရှိကုန်။ တတ္ထ၊ ထိုအရပ်၌။ ဒိဝသံ၊
ကနုကရက်မျှ။ န ဝသေ၊ မနေရာ။

၁၁၄။ ယသ္မိံပဒေသေ၊ အကြင်အရပ်၌။ နမာနော၊ မြတ်နိုးခြင်း
လည်းမရှိ။ နပေမံ၊ ချစ်ခြင်းလည်းမရှိ။ နစဗန္ဓဝါ၊ အဆွေခင်းပွန်းလည်း
မရှိ။ ကောမိ၊ တစုံတယောက်မျှ။ နစ ဝိဇ္ဇာဂမော၊ အတတ်ပညာ သင်
စဉ်သောသူလည်း မရှိ။ ကတြပဒေသေ၊ ထိုအရပ်၌။ ဒိဝသံ၊ ကနု
ကရက်မျှ။ န ဝသေ၊ မနေရာ။

၁၁၅။ လောကေ၊ လောက၌။ အပုတ္တကံ၊ သားမရှိသော။ ဗာရံ၊
အိမ်သည်။ သုညံ၊ ဆိတ်ငြိမ်၏။ အရာဇကံ၊ မင်းမရှိသော။ ရဋ္ဌံ၊ တိုင်း
သည်။ သုညံ၊ ဆိတ်ငြိမ်၏။ အသိပ္ပဿ၊ အတတ်မရှိသောသူ၏။ မုခံ၊
ခံတွင်းသည်။ သုညံ၊ ဆိတ်ငြိမ်၏။ ဒလိဒ္ဓသံ၊ ဆင်းရဲခြင်းကား။ သဗ္ဗ
သုညံ၊ အလုံးစုံ ဆိတ်ငြိမ်၏။

၁၁၆။ လောကေ၊ လောက၌။ နေံ၊ ဥစ္စာကို။ ဣစ္ဆေ၊ အလိုရှိငြားအံ့။
ဂါဏိဇေယျ၊ ကုန်သွယ်ရာ၏။ ဝိဒ္ဓံ၊ အတတ်ကို။ ဣစ္ဆေ၊ အလိုရှိမှုကား။
သုတံ၊ အကြားအမြင်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဘဇေ၊ ဆည်းကပ်ရာ၏။ ပုတ္တံ၊
သားကို။ ဣစ္ဆေ၊ အလိုရှိမှုကား။ ကရုဏိတ္ထိံ၊ မိန်းမဝပ်ကို။ ဝသေ၊ နေ
ရာ၏။ ရာဇာမစ္စံ၊ မင်းအမတ်ဖြစ်ခြင်းကို။ ဣစ္ဆေ၊ အလိုရှိမှုကား။ ဣစ္စာ
ဂကော၊ မင်း၏အလိုသို့ လိုက်ရာ၏။

၁၁၇။ ယတိ၊ ရဟန်းသည်။ အသန္တုဋ္ဌော၊ မရောင့်ရဲမှု။ နုဋ္ဌော၊ ပျက်၏။ မဟိပတိ စ၊ မြေကြီးသေဌ်နင်း ပြည့်ရှင်မင်းသည်လည်း။ သန္တုဋ္ဌော၊ ရောင့်ရဲတတ်မှု။ နုဋ္ဌော၊ ပျက်၏။ ဂဏိကာ၊ ပြည့်တန်ဆာ မသည်။ လဇ္ဇာ၊ ရှက်တတ်မှု။ နုဋ္ဌော၊ ပျက်၏။ ကုလဒိတာ၊ အမျိုးကောင်း သွီးသည်။ နိလ္လဇ္ဇာ၊ မရှက်တတ်မှု။ နုဋ္ဌော၊ ပျက်၏။

၁၁၈။ ပက္ခိနံ၊ ငှက်တို့၏။ ဗလံ၊ အားကား။ အာကာသော၊ ကောင်း ကင်္ဂည်း။ မစ္ဆာနံ၊ ငါးတို့၏။ ဗလံ၊ အားကား။ ဥဒကံ၊ ရေတည်း။ ဒုဗ္ဗလဿ အားနည်းသောသူ၏။ ဗလံ၊ အားကား။ ရာဇာ၊ မင်းတည်း။ ကုမာရာနံ၊ သူငယ်တို့၏။ ဗလံ၊ အားကား။ ရုဒံ၊ ဝိုင်းခြင်းတည်း။

၁၁၉။ ခမာ၊ သည်းခံခြင်း၎င်း။ ဇာဂရိယံ၊ နိုးကြားခြင်း၎င်း။ ဥဋ္ဌာနံ၊ ထကြွလှံလ ပြုခြင်း၎င်း။ သံဝိဘာဂေါ၊ ဝေဘန်ပေးကမ်းခြင်း၎င်း။ ဒယာ သနားခြင်း၎င်း။ ဣက္ခဏာ၊ မြော်မြင်ခြင်း၎င်း။ ဇတေ၊ ဤခြောက် ပါးတို့ကား။ နာယကဿ၊ မင်းစသော သူကြီး မိဘ၏။ ဂုဏာ၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့တည်း။ သတံ၊ သူတော်ကောင်းတို့၏။ ဣစ္ဆိတဗ္ဗာ၊ အလိုရှိအပ်ကုန်သော။ ဂုဏာ၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့တည်း။

၁၂၀။ လောကေ၊ လောက၌။ ရာဇာနော၊ မင်းတို့သည်။ သကိံ၊ တကြိမ်သာ။ ဝဒန္တိ ဆိုကုန်၏။ သမဏာပြာဟ္မဏာ၊ ရဟန်းပုဂ္ဂိုလ်တို့ သည်။ သကိံ၊ တကြိမ်သာ။ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။ သပ္ပုရိသာ၊ တုရားအစ ရှိသော သူတော်ကောင်းတို့သည်။ သကိံ၊ တကြိမ်သာ။ ဝဒန္တိ၊ ဆို ကုန်၏။ ဒေသ-ဒေသော ဓမ္မော၊ ဤသို့သော သဘောတရားသည်။ သ နန္တု နော၊ ရှေးသူတော်ကောင်းတို့၏ အကျင့်တည်း။

၁၂၁။ လောကေ၊ လောက၌။ အလသော၊ ပျင်းသော။ ကာမ ဘောဂိ၊ နှိမ်ရာထောင်သော။ ဂိဟိ၊ လူသည်။ န သာဓု၊ မကောင်း။ အ သညတော၊ ကိုယ်နှုတ်နှုလုံးမစောင့်သော။ ပဗ္ဗဇိတော၊ ရဟန်းသည်။ န သာဓု၊ မကောင်း။ အနိသမ္ပကာဂီ၊ မဆင်မခြင်ပြုလေ့ရှိသော။ ရာဇာ၊ မင်းသည်။ န သာဓု၊ မကောင်း။ ပဏ္ဍိတော၊ ပညာရှိသည်။ ကောဓနော၊ အမျက် ထွက်တတ်၏။ တံပိ၊ ထိုအမျက်ထွက်သော ပညာရှိသည် လည်း။ န သာဓု၊ မကောင်း။

၁၂၂။ ယတ္ထ၊ အကြင်အရပ်၌။ နေတ္တာရော၊ အကြီးအကဲတို့သည်။ ဗဟဂေါ၊ များကုန်၏။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သောသူတို့သည်။ ပဏ္ဍိတ

မာနိနော၊ ပညာရှိသာ ပြုလိုကုန်၏။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော သူတို့
သည်။ မဟတ္ထံ၊ အကြီးအမြတ်၏ အဖြစ်ကို။ ဣစ္ဆိန္ဒိ၊ အလိုရှိကုန်၏။
တေသံ၊ ထိုသူတို့၏။ ကမ္မံ၊ အမှုသည်။ ဝိနဿတိ၊ ပျက်တတ်၏။

၁၂၃။ ရာဇာနာမ၊ မင်းမည်သည်ကား။ အာယံ၊ အခုန်အဘုတ်၏
ထွက်မထွက်ကို၎င်း။ ခယံ၊ မျိုးရိက္ခာကုန် မကုန်ကို၎င်း။ သယံ၊ ကိုယ်
တုတ်။ ဇညာ၊ သိအောင်ပြုရာ၏။ ကတာကတံ၊ အမှုထမ်းသည် မထမ်း
သည် ကိုလည်း။ သယံ၊ ကိုယ်တိုင်။ ဇညာ၊ သိအောင်ပြုရာ၏။ နိဂ္ဂဟာ
ရဟံ၊ နှိပ်ခြင်း၌ ထိုက်သောသူကို။ နိဂ္ဂဟေ၊ နှိပ်ရာ၏။ ပဂ္ဂဟာရဟံ၊
ချိုးမြှောက်ခြင်း၌ ထိုက်သောသူကို။ ပဂ္ဂဟေ၊ ချိုးမြှောက်ရာ၏။

၁၂၄။ လောကေ၊ လောက၌။ အက္ကံ၊ နေမင်းကို။ ဝိဠိတော၊
ကျောက်ဖြင့်သာလျှင်။ နိသေဝေယျ၊ ကပ်ရာ၏။ ဟုတာသနံ၊ မီးကို။
ကုဗ္ဗိနာဝ၊ ဝင်းဖြင့်သာလျှင်။ နိသေဝေယျ၊ ကပ်ရာ၏။ သာမိကံ၊ အရှင်
ကိုကား။ သဒ္ဓဘာဂေန၊ အလုံးစုံသော အဘို့ဖြင့်။ နိသေဝေယျ၊
ကပ်ရာ၏။ ပရလောကံ၊ တမလွန်ဘဝကိုကား။ အမောဟံ၊ မမိုက်
သဖြင့်သာလျှင်။ နိသေဝေယျ၊ ကပ်ရာ၏။

၁၂၅။ လောကေ၊ လောက၌။ အဂ္ဂိ၊ မီးကို၎င်း။ အာပေါ၊ ရေကုန်၎င်း။
ဣတ္ထိ၊ မိန်းမကို၎င်း။ ဗုဒ္ဓော၊ သူမိုက်ကို၎င်း။ သဗ္ဗေ၊ ဖြစ်ကို၎င်း။ ရာဇ
ဟုလာနိစ၊ မင်းမျိုးတို့ကို၎င်း။ အပယန္တေန၊ မထိမပါး ရှောင်ရှား
သဖြင့်။ ဂန္တိန္ဒော၊ သွားအပ်၏။ အစ္စေကပါဏာဟရာနံ၊ လတ် တလော
အသက်ကို ချဘတ်ကုန်၏။

၁၂၆။ လောကေ၊ လောက၌။ ဒုဋ္ဌဘရိယသံပါသော၊ မကောင်း
သော မယားနှင့် ပေါင်းတော်သော သူ၎င်း။ ဒေါသောစိတ္တရ
ဒါသကော၊ ကြမ်းလှစွာသော စိတ်ရှိသော ကျွန်ကိုစေသော သူ၎င်း။
သသဗ္ဗေ၊ ဖြစ်ရှိသော။ ဗာရေ၊ အိမ်၌။ ဝါသောစ၊ နေသောသူ၎င်း။ မစ္စု-
ဝေ သေအံ့သည်လျှင် အမှန်တည်း။ န သံသယော၊ ယုံမှားမရှိရာ။

၁၂၇။ လောကေ၊ လောက၌။ သမ္ပုဋ္ဌသိသောပဒေသန၊ မိုက်လှ
စွာသော တပည့်ကို အတတ်ပညာသင်ကြားသဖြင့်၎င်း။ ကုနာရိဘရ
ယေနစ၊ ယုတ်စွာသောမိန်းမကို အိမ်ထောင်ဘက် ပြုသဖြင့်၎င်း။

အသတိသမ္ပယောဂေန၊ မသုတော်နှင့် ပေါင်းတော်သဖြင့်၎င်း။ ပဏ္ဍိတောပိ၊ ပညာရှိသောသူပင်ဖြစ်သော်လည်း။ အဝသီဒတိ၊ နှစ်တတ်ချေသလျှင်ကတည်း။

၁၂၈။ လောကေ၊ လောက၌။ ပါပံ၊ ယုတ်မာသောအမှုကို။ ပုတ္တကရံ၊ သားတည်းပြုလေမှုကား။ မာတာ၊ အမိပြုသည်မည်၏။ တထာ၊ ထိုအတူ။ သိဿပါပံ၊ တပည့်တည်း မကောင်းမှုပြုမှုကား။ ဂုရု၊ ဆရာပြုသည်မည်၏။ ပါပံ၊ မကောင်းမှုကို။ ရဋ္ဌကရံ၊ ထိုင်းသူ ပြည်သားတည်းပြုမှုကား။ ရာဇာ၊ မင်းပြုသည်မည်၏။ ရာဇပါပံ၊ မင်းတည်း မကောင်းမှုပြုမှုကား။ ပုရောဟိတော၊ ပုရောဟိတ်မကောင်းမှုပြုသည်မည်၏။

၁၂၉။ ရာဇာနာမ မင်းမည်သည်ကား။ ကောဓံ၊ အမျက်မာန်စောင်ကြီးလှသောသူကို။ အကောဓေန အမျက်နည်းသဖြင့်။ ဇိနော၊ အောင်ရာ၏။ အသာရံ မတော်မမှန်သော သူကို။ သာရနာပိ၊ မိမိက သူတော်ကောင်းလုပ်သဖြင့်လည်း။ ဇိနော၊ အောင်ရာ၏။ ကဒရိယဉ္ဇ၊ ဝန်ဘိုသောသူကိုလည်း။ ဒါနေန၊ ပေးကမ်းသဖြင့်။ ဇိနော၊ အောင်ရာ၏။ အလိကဝါဒိနံ၊ စကားမမှန်သောသူကို။ သစ္စေန၊ အမှန်ဆိုသဖြင့်။ ဇိနော၊ အောင်ရာ၏။

၁၃၀။ လောကေ၊ လောက၌။ ဒါနံ ပေးကမ်းခြင်းသည်။ အဒန္တံ၊ မယဉ်ကျေးသောသူကို။ ဒမနံ၊ ယဉ်ကျေးစေတတ်၏။ ဒါနံ၊ ပေးကမ်းခြင်းသည်။ သဗ္ဗတ္ထသာဓကံ၊ ခပ်သိမ်းသောအကျိုးကို ပြီးစေတတ်၏။ ဒါနေန၊ ပေးကမ်းခြင်းကြောင့်၎င်း။ ဝိယဝါစာယ၊ ချစ်ဘွယ်သောစကားကြောင့်၎င်း။ ဥန္နမန္တိ၊ မိမိကလည်း သူ့အပေါ်ရိုမောက်နိုင်ကုန်၏။ နမန္တိ စ၊ မိမိသို့လည်းရိုညွတ်ကုန်၏။

၁၃၁။ လောကေ၊ လောက၌။ ဒါနံ၊ ပေးကမ်းခြင်းသည်။ သိနေဟဘေသန္တံ၊ ချစ်စေတတ်သောဆေးတည်း။ မစ္ဆေရံ၊ ဝန်ဘိုခြင်းကား။ ဒေါသနောသဓံ၊ မုန်းစေတတ်သောဆေးတည်း။ ဒါနံ၊ ပေးကမ်းခြင်းကား။ ယသသိဘေသန္တံ၊ အခြံအရံများသော ဆေးတည်း။ မစ္ဆေရံ၊ ဝန်ဘိုခြင်းကား။ ကပဏောသဓံ၊ အထီးကျန်သော ဆေးတည်း။

၁၃၂။ လောကေ၊ လောက၌။ ဗဟူနံ၊ များစွာကုန်သော။ အပ္ပသာရာနံ၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးမှကင်းကုန်သောသူကိုအား။ သာမဂ္ဂိယာ၊ ညီညွတ်သည်ရှိသော်။ ဇယံ၊ အောင်အပ်သောရန်ကို။ ဇယေ၊ အောင်နိုင်၏။ တိ

ဇောနု မြက်ဖြင့်။ ယောဗ္ဗိ၊ လွန်ကို။ ဝဇ္ဇတော၊ ကျစ်အပ်၏။ တေန၊ ထိုလွန်
ဖြင့်။ နာဂေါပိ၊ ဆင်ပြောင်ကိုလည်း။ ဗန္ဓတိ၊ ဖွဲ့နိုင်သလျှင်ကလည်း။

၁၃၃။ သဟာယောပိ၊ မိုလ်ပါသူရဲ သဟဲအဘော် ပြည့်စုံညီညွတ်
လျက်လည်း။ အသမက္ခော၊ ရန်ကို မအောင်စွမ်းနိုင်သော မင်းကား။
တေဇသာ၊ တန်ခိုးဖြင့်။ ကိံ၊ ကရိယတိ၊ အဘယ်ပြုအံ့နည်း။ နိပါ၊ တေး၊
လေးထောင့်သောအရပ်၌။ ဇလိတော၊ ညှိအပ်သော။ အဂ္ဂိ၊ မီးသည်။
သယမေဝ၊ အလိုလိုသာလျှင်။ ဥပသမ္ပတိ၊ ငြိမ်းချေ သလျှင်တကည်း။

၁၃၄။ ကာမဘောဝံ၊ ကာမစည်းစိမ်ကို။ ရညာ၊ မင်းနှင့်။ သမကံ၊
အတူ။ ကုဒါစနံ၊ ကရံကဆစ်မျှ။ နဘုဇ္ဇေ၊ မခဲစားရာ။ အာကာ၊ အသွင်
ကို၎င်း။ ရသဘုတ္တိံ၊ အရသာစားခြင်းကို၎င်း။ မာလာဂန္ဓဝိလေဝနံ၊
ပန်းပန်ခြင်း၊ နံသာ ထုံခြင်းကို၎င်း။ ဝတ္ထံ၊ ပုဆိုး အဝတ်ကို၎င်း။
အလင်္ကာရံ၊ တန်ဆာ ဆင်ခြင်းကို၎င်း။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံကို။ ရညာ
မင်းနှင့်။ သဒိသံ၊ အတူ။ န ကရေ၊ မပြုရာ။

၁၃၅။ ရာဇာ၊ မင်းကား။ မေ၊ ငါ၏။ သခါ၊ ခင်ပွန်းသည်။
နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ရာဇာ၊ မင်းကား။ မေထုနော၊ ဂုဏ်ရည်တူသော
အပေါင်း အဘော်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဒေသာ၊ ဤမင်းကား။
မယံ၊ ငါ၏။ သာမိကော၊ အရှင်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဗိတ္တေ၊ စိတ်၌။
နိဗ္ဗံ၊ အပြီး။ သုဋ္ဌာပယေ၊ ကောင်းစွာထားရာ၏။

၁၃၆။ သေဝကော၊ မင်းခဲ ယောက်ျားသည်။ ရညော၊ မင်းအား။
အတိဒူရေ၊ အလွန်ဝေးသောအရပ်၌။ နဘဇေ၊ မခဲစားရာ။ အက္ခ၊ သန္ဓေ၊
အလွန်နီးသည်၌။ န ဘဇေ၊ မခဲစားရာ။ ဥပဂါကကေ၊ လေညာ၌။
နဘဇေ၊ မခဲစားရာ။ ဥဇုကေ၊ ရှေ့၌။ နဘဇေ၊ မခဲစားရာ။ အတိ
နိန္ဒေစ၊ အလွန်နိဗ္ဗံရာ အရပ်၌လည်း။ န ဘဇေ၊ မခဲစားရာ။ ဥက္ကမာ
သနေစ၊ မြင့်သောနေရာ၌လည်း။ နဘဇေ၊ မခဲစားရာ။ ဣတိ၊ ဤသို့။
ဆဒေါသေ၊ ခြောက်ပါးသော အပြစ်တို့ကို။ ဝဇ္ဇေ၊ ဤ၌ရာ၏။ အပ္ပဝ၊
မီးကဲ့သို့။ သံယတော၊ စောင့်စည်းလျက်။ ဘိဇ္ဇေ၊ တည်ရာ၏။

၁၃၇။ သဒ္ဓညတုလျော၊ သဗ္ဗညု မြတ်စွာ ဘုရားနှင့် တူသော။
ဂုဏောပိ၊ ကျေးဇူးရှင်သောသူ ဖြစ်လင့်ကစား။ အနိသယော၊ မင်း
တည်းဟူသော မှီခိုရာမရမှု။ န သောဘာတိ၊ မကံတည်း။ မ ဗိနာ

ပတ္တမြားသည်။ အနုရွှေမပိ၊ အဘိုး အတိုင်း မသိ ထိုက်သော်လည်း။
ဟေမံ၊ ရွှေကို။ နိဿာယ၊ မှီမှသာလျှင်။ သောဘတေ၊ တင့်တယ်၏။

ရာဇကဏ္ဍံ၊ မင်းကိုဆိုရာဖြစ်သော အခဏ်းသည်။
နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီးပြီ။

၇-ပဏိဇ္ဇကာ ကဏ္ဍ

၁၃၈။ ဣတ္ထိမိဿ၊ မိန်းမနှင့် နှီးနှောသော။ ဘိက္ခုမ္မိ၊ ရဟန်း၌။
ကုတောသိလံ၊ အဘယ်မှာသိလာရှိအံ့နည်း။ မံသဘက္ခေ၊ အသားစား
ကြူးသောသူ၌။ ကုတောဒယာ၊ အဘယ်မှာ သနားခြင်း ရှိအံ့နည်း။
သုရာပါနေ၊ သေသောက် ကြူးသောသူ၌။ ကုတောသစ္စံ၊ အဘယ်မှာ
စကားမှန် အံ့နည်း။ မဟာလောဘေ၊ အလိုရမက် ကြီးသောသူ၌။
ကုတောလဇ္ဇာ၊ အဘယ်မှာ အရှက်ရှိအံ့နည်း။ မဟာတန္ဓေ၊ အပျင်း
ကြီးသောသူ၌။ ကုတောသိဋ္ဌိ၊ အဘယ်မှာ အတတ် တတ်အံ့နည်း။
မဟာကောဓေ၊ အမျက်ကြီးသောသူ၌။ ကုတောဓနံ၊ ဥစ္စာအဘယ်မှာ
ရအံ့နည်း။

၁၃၉။ သုရာယောဂေါစ၊ သေသောက် ကြူးသော သူသည်၎င်း။ ဝိ
ကာလောစ အခါမဟုတ်သည်၌သွားလေ့ရှိသောသူသည်၎င်း။ သမဇ္ဇ
စရဏံဘောစ၊ သဘင်အသွား များသောသူသည်၎င်း။ ဝိဒ္ဓာရတ္ထော
စ၊ ကြွေအန်အစရှိသောလောင်းတန်းကစားကြူးသောသူ သည်၎င်း။
ပါပမိတ္တောစ၊ မကောင်းသော အဆွေခင်ပွန်းရှိသော သူသည်၎င်း။
အလသံ၊ ပျင်းရိဖင့်နဲ့သော သူသည်၎င်း။ ဣမေ၊ ဤသူတို့ကား။
ဘောဂါနံ၊ စည်းစိမ်တို့၏။ မုခံ၊ ပျက်စီးအံ့သော အကြောင်းတည်း။

၁၄၀။ ဒိဝါ၊ နေ့အခါ၌။ အဒိက္ခာ၊ မရှုဦးဘဲ။ နဝတ္တဗ္ဗာ၊ မဆိုအပ်။
ရတ္ထောစ ညဉ့်၌လည်း။ အာစနေန၊ မမေးဦးဘဲ။ နဝတ္တဗ္ဗာ၊ မဆိုအပ်။
ဘယာ၊ တေးမှ။ ဘိတော၊ ကြောက်သော။ ဝနစရိ၊ တောမူဆိုးသည်။
ဝနေ၊ တော၌။ သဗ္ဗရုတိယထာ၊ ရှေ့နောက်ရှုလျက် သွားသကဲ့သို့။
သဗ္ဗရုတိ၊ ကျင့်ရာ၏။

၁၄၁။ ဇိဝန္တောပိ၊ အသက်ရှင်လျက်လည်း။ မတံ၊ သေသူဟူ၍။
ပဉ္စ ငါးယောက်သော သူတို့ကို။ ဗျာသေန၊ ဗျာသ ဆရာသည်။

ပရိ ကိတ္တိတာ၊ ကြားအပ်ကုန်၏။ ဒုက္ခိတော၊ ဆင်းရဲ သောသူ။
ဗျာမိတော၊ အနာနှိပ်စက်သောသူ။ မုဋ္ဌော၊ မိုက်မဲသောသူ။ ဣဏဝါ၊
မြီများသောသူ။ နိဿုသေဝကော၊ မင်းဝယ် ကိုယ်ကြပ် စား
သောသူ။ ဣမေ၊ ဤသူတို့တည်း။

၁၄၂။ ပဏ္ဍိတော ပညာရှိတို့ သဘောကား။ အနာဂတံ၊ မရောက်
သေးသော၊ ဘယ်၊ တေးကို။ ဒိသွာ၊ မြင်သည်ရှိသော်။ ဒုရတော၊ အဝေး
ကလျှင်။ ပရိဝဇ္ဇယေ၊ ကြဉ်ရာ၏။ အာဂတံ၊ ရောက်ပြီး ရောက်ဆဲသော။
ဘယံ၊ ဟေးကို။ ဒိသွာ၊ မြင်မှုကား။ အဘိတော၊ ကြောက်ရွံ့တတ်သော
သဘောမရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

၁၄၃။ လောကေ၊ လောက၌။ နိဒ္ဒါလုကော၊ အအိပ်ကြူးသော သူ
၎င်း။ ပမာဒေါစ၊ မေ့လျော့သော သူ၎င်း။ သုခိတောစ၊ ချမ်းသာစွာနေ
တတ်သော သူ၎င်း။ ရောဂါ၊ အနာရှိသောသူ၎င်း။ အလသော၊ ပျင်း
သောသူ၎င်း။ ဣစ္ဆန္တော၊ အလိုကြီးသော သူ၎င်း။ ကမ္မာရာမောစ၊
အမှုသစ်၌ မွေ့လျော်သော သူ၎င်း။ ဇေတသတ္တံ၊ ဤခုနစ်ယောက်
သော သူတို့သည်။ သတ္တဝဇ္ဇိတာ၊ ကျန်းဝန်မှ ကင်းကုန်၏။

၁၄၄။ ဟေလာဘာ၊ အိုလာဘ်။ ဒုဂ္ဂတံ၊ သူဆင်းရဲသို့။ ဂစ္ဆိ၊ သွား
ပါလေ။ လာဘော၊ လာဘ်များသောသူသည်။ လာဘေန၊ လာဘ်ဖြင့်။
ပူရဘိ၊ ပြည့်၏။ ဟေပဇ္ဇန္တံ၊ အိုပဇ္ဇန်နတ်။ ထလေ၊ ကြည်း၌။ ပလယ၊
ရှာလေကုန်။ အာပေါ၊ သမုဒ္ဒရာသည်။ အဝပေန၊ ရေဖြင့်။ ပူရဘိ၊
ပြည့်၏။ ဣဒံဓမ္မဇာတံ၊ ဤသဘောကရားသည်။ နုတ္တိ၊ မရှိ။ ကမ္မပ္ပဓာနံ၊
ကံသာလျှင် ပခာနာတည်း။

၁၄၅။ လောကေ၊ လောက၌။ ကိစ္စ၊ ပြုကွယ်ကိစ္စသည်။ ကတေ၊
ပြုပြီးသည်ရှိသော်။ ကတ္တာရံ၊ ပြုတတ်သောသူကို။ ကောစ၊ ကစုံ
တယောက်သော သူသည်။ နဟိသမုပေက္ခတေ၊ ကဘန် မရှုမကြည့်
တတ်။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ သပ္ပာနိ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ ကိစ္စာနိ၊ အမှု
တို့ကို။ သာဝသေသေန၊ အကြွင်းအားဖြင့်။ ကာရယေ၊ ပြုရာ၏။

၁၄၆။ လောကေ၊ လောက၌။ တူလံ၊ လဲဝါသည်။ သလ္လဟုကံ၊
ပေါ့၏။ တတော၊ ထိုထက်၊ စပလဇာတိကော၊ လျှပ်ပေါ်သောသူသည်။
သလ္လဟုကံ၊ ပေါ့၏။ တတော၊ ထိုထက်။ နုမနောဝါဒေါ၊ ဆရာမိဘတို့
၏ အဆုံးအမကို မခံသောသူသည်။ သလ္လဟုကံ၊ ပေါ့၏။ တတော၊ ထို

ထက်။ ဗုဒ္ဓသာသနော၊ မြတ်စွာဘုရား သာသနာတော်၌။ ပမာဒေါ၊ မေ့လျော့သော သူသည်။ သလ္လဟကံ၊ ပေါ့၏။

၁၄၇။ လောကော၊ လောက၌။ ပါသာဏဆတ္တံ၊ ကျောက်ထီးသည်။ ဂရုကံ၊ လေး၏။ တတော၊ ထိုထက်။ ဒေဝါနံ၊ နတ်တို့၏။ အာဗိက္ခဏံ ပြောကြားခြင်းသည်။ ဂရုကံ၊ လေး၏။ တတော၊ ထိုထက်။ ဝုဗ္ဗာနံ၊ ဆရာမိဘတို့၏။ ဩဝါဒေါ၊ အဆုံးအမသည်။ ဂရုကံ၊ လေး၏။ တတော၊ ထိုထက်။ ဗုဒ္ဓဿ၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ ဝစနံ၊ စကားတော်သည်။ ဂရုကံ၊ လေး၏။

၁၄၈။ လောကော၊ လောက၌။ ဒက္ခိဏဟတ္ထော၊ လက်ျာလက်ကား။ ကာယဿ၊ ကိုယ်၏။ ဒါသော၊ ကျွန်မည်၏။ ဧတ္ထ၊ ဤလက်ျာလက်၌။ ကဏိဋ္ဌကော၊ လက်သန်းကား။ ကဏ္ဍဃာနာနံ၊ နားနှာခေါင်းတို့၏၎င်း။ အက္ခိနံ၊ မျက်စိတို့၏၎င်း။ ဒါသော၊ ကျွန်မည်၏။ ဝါမဟတ္ထော၊ လက်ဝဲလက်သည်ကား။ ပါဒဒါသော၊ ခြေတို့၏ ကျွန်မည်၏။

၁၄၉။ တမ္ဗုလဿ၊ ကွမ်း၏။ မဇ္ဈေ၊ အလယ်ဖြစ်သော။ ပတ္တေ၊ အရွက်၌။ ကုဝေရော၊ ကုဝေရနတ်သည်။ သဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း။ ရက္ခတိ၊ စောင့်၏။ မူလမိ၊ အရင်း၌။ ယက္ခော၊ ဘိလူးသည်။ ရက္ခတိ၊ စောင့်၏။ အဂ္ဂမိ၊ အဖျား၌လည်း။ ကာလကဏ္ဍိ၊ ဒေဝမိစ္ဆာနတ်ယုတ်မာသည်။ ရက္ခတိ၊ စောင့်၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တာနိ၊ ထိုအရင်းအဖျားတို့ကို။ သိန္ဒိတွာ၊ ဖြတ်၍။ ဘုဇ္ဇေယျ၊ စားငြားအုံး။ သိဒ္ဓိဇေ၊ ကြက်သရေသည်သာလျှင်။ ပဝဗ္ဗတိ၊ ပွား၏။

၁၅၀။ ဗြဟ္မာ၊ ဗြဟ္မာသည်သာလျှင်။ သမ္ဗုဏ္ဍရက္ခော၊ သင်ပုဏ်းကိုစောင့်၏။ ဗိသဏော၊ ဗိသလ်နတ်သည်လည်း။ အစ္စုရက္ခော၊ ကမ္မလွေကို စောင့်၏။ တသ္မာဟိ တသ္မာဇေ၊ ထိုကြောင့်သာလျှင်။ သိပ္ပါရန္တာ၊ အတတ်သင်သောသူတို့သည်။ တေ၊ ထိုဗြဟ္မာ၊ ဗိသလ်တို့ကို။ ပူဇယန္တု၊ ပူဇော်စေကုန်သတည်း။ သဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း။ တံနရံ၊ ထိုပူဇော်တတ်သောသူကို။ မာနေန္တိ၊ မြတ်နိုးတတ်ကုန်၏။

၁၅၁။ ဂေါဏာ၊ နွားတို့သည်။ သဗ္ဗဂိဟိနံ၊ ခပ်သိမ်းသော လူတို့အား။ ဟိယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ ပေါသကာ၊ ကျွေးမွေးတတ်ကုန်၏။ ဘောဂဒါယကာ၊ စည်းစိမ်ကို ပေးတတ်ကုန်၏။ တသ္မာဟိ-တသ္မာ

ဝေ၊ ထိုကြောင့်သာလျှင်။ မာတာဝိတူဝ၊ အမိအဘကဲ့သို့။ တေ၊ ထိုနွား
တို့ကို။ မာနယေ၊ မြတ်နိုးရာ၏။ သက္ကရေယျစ၊ အရှိအသေလည်း
ပြုရာ၏။

၁၅၂။ ယေစ၊ အကြင်သူတို့သည်လည်း။ ဂေါဓံသံ၊ နွားတို့၏ အ
သားကို။ ခါဒန္တိ၊ စားကုန်၏။ တေ၊ ထိုသူတို့သည်။ မာဘုဓံသံ၊ အမိ၏
အသားကိုသာလျှင်။ ခါဒယေ၊ စားသည်မည်ရာ၏။ ဧတေ သု၊ ထိုနွားတို့
သည်။ မတေ သု၊ သေကုန်သည်ရှိသော်။ ဂိဇ္ဈာနံ၊ လင်းကတို့အား။ ဒဒေ၊
ပေးရာ၏။ သောတေစ၊ ရေ အလျင်၌ သော်လည်း။ ဝါဟယေ၊
မျှောရာ၏။

၁၅၃။ ဂုရု၊ ကြာသပတေးနေ့၌။ သိပ္ပါရက္ခော၊ အတတ်ပညာစ၍
သင်မှုကား။ သိဒ္ဓေါ၊ ပြီးစီး၏။ ရဝိသောကြာစ၊ တနင်္ဂနွေနေ့၊ သောကြာ
နေ့၌ သင်မှုကား။ မဇ္ဈိမော၊ လျစ်လျူရှိ၏။ ဗုဒ္ဓစန္ဒရော၊ ဗုဒ္ဓဟူးနေ့၊
တနင်းလာနေ့၌ သင်မှုကား။ နယိပ္ပေါ၊ အဘက်မဘက်ရာ။ သောရိ၊
အင်္ဂါစ ဗနေနေ့၊ အင်္ဂါနေ့၌တည်း သင်မှုကား။ မရဏံ၊ သေရာ၏။

၁၅၄။ အဗ္ဗမိယံ၊ လဆန်းရှစ်ရက် လဆုတ်ရှစ်ရက်နေ့၌ အတတ်
ပညာသင်မှုကား။ ဂုရုံဟန္တိ၊ ဆရာကိုသတ်သည်မည်၏။ စဘုဒ္ဓသ၊
လဆန်း တဆဲ့လေးရက် လဆုတ် တဆဲ့လေးရက်နေ့၌ အတတ်သင်
မှုကား။ သိသံဟန္တိ၊ တပည့်ကို သတ်သည်မည်၏။ ဒသသိပ္ပံ လဆန်း
ဆယ်ရက် လဆုတ် ဆယ်ရက်နေ့၌ အတတ်ပညာသင်မှုကား။ သိပ္ပံ
ဟန္တိ၊ အဘတ်ကို သတ်သည်မည်၏။ ပုဏ္ဏမိ၊ လပြည့်နေ့၌ အဘတ်
ပညာသင်မှုကား။ မာတာဝိကာဟန္တိ၊ အမိအဘကိုသတ်သည် မည်၏။

၁၅၅။ လောကေ၊ လောက၌။ သိပ္ပါရက္ခော၊ အဘတ်ပညာ သင်
သောသူသည်။ သတ္တံ၊ လဆန်း ခုနစ်ရက်၊ လဆုတ် ခုနစ်ရက်၌။ နာလိ
ကံ၊ အုန်းသီးကို။ နဘုဇ္ဇေ၊ မစားရာ။ နဝမံ၊ ကိုးရက်မြောက်၌။ လာဗု၊
အိမ်ဗူးကို။ တထာ၊ ထိုအဘူ။ နဘုဇ္ဇေ၊ မစားရာ။ န္ဒါဒသ၊ တဆဲ့နှစ်ရက်
မြောက်၌။ ဗြန္တံ၊ ကင်းပိန့်ကို။ နဘုဇ္ဇေ၊ မစားရာ။ ကြိသုံးရက်မြောက်၌။
မိနံ၊ ဟင်းမျိုးကို။ နဘုဇ္ဇေ၊ မစားရာ။ ဘုဇ္ဇေ၊ စားမိငြားအံ့။ သိပ္ပံ၊
အဘတ်သည်။ ဝိနုဿဟိ၊ ပျောက်၏။

၁၅၆။ လောကေ၊ လောက၌။ ကုလအတ္ထံ၊ အမျိုး၏အကျိုးငှါ။ ဒကံ၊
တယောက်သောသူကို။ စဇေ၊ စွန့်ရာ၏။ ဂါမအတ္ထံ၊ ရှာ၏အကျိုးငှါ။

ကုလံ၊ အမျိုးကို။ စတေ၊ စွန့်ရာ၏။ ဇနပဒအတ္ထံ၊ ဇနပုဒ်၏အကျိုးငှါ။ ဂါမံ၊ ရွာကို။ စတေ၊ စွန့်ရာ၏။ အတ္တတ္ထံ၊ မိမိ၏အကျိုးငှါ။ ပထဝီ၊ မြေအလုံးကို။ စတေ၊ စွန့်ရာ၏။

၁၅၇။ လောကော၊ လောက၌။ သီဟော၊ ခြင်္သေ့သည်၎င်း။ သပ္ပုရိသော၊ သူတော်ကောင်းသည်၎င်း။ ဂဇော၊ ဆင်သည်၎င်း။ ဣမေ၊ ဤသူတို့သည်။ ဒေသံ၊ အကျိုးမရှိသောအရပ်ကို။ ဩသန္ဓေ၊ စွန့်၍။ ဂန္ထိန္တိ၊ သွားကုန်၏။ ကာကော၊ ကျိုး၎င်း။ ကာပုရိသော၊ ယုတ်မာသောယောက်ျား၎င်း။ မိဂေါ၊ သမင်၎င်း။ ဣမေ၊ ဤသတ္တဝါတို့သည်။ တတ္ထေဝ၊ ထိုမိမိကျင်လည်ရာအရပ်၌ သာလျှင်။ နိဓနံ၊ ပျက်စီးခြင်းသို့။ ယန္တိ၊ ရောက်ကုန်၏။

၁၅၈။ ယဒိပဒေသေ၊ အကြင်အရပ်၌။ နမာနော၊ မြတ်နိုးခြင်းမရှိ။ နပေမံ၊ ချစ်ခြင်းလည်းမရှိ။ နစဗန္ဓဝါ၊ အဆွေခင်ပွန်းလည်း မရှိ။ ကောဗိ၊ တစုံတယောက်သော။ နစဝိဇ္ဇာဂါဟော၊ အဘတ် ပညာသင်စိမ့်သောသူလည်း မရှိ။ တတ္ထ၊ ထိုအရပ်၌။ ဝသနံ၊ နေခြင်းကို။ နကရေ၊ မပြုရာ။

၁၅၉။ ပဏ္ဍိတော၊ ပညာရှိသဘောကား။ ဇကေနပါဒေန၊ လှမ်းသော ခြေတဘက်နှင့် တူသော အရပ်သစ်ကို မျှော်တင်းသောစိတ်ဖြင့်။ စရတိ၊ သွား၏။ ဇကေန ပါဒေန၊ ရပ်သော ခြေတဘက်နှင့် တူသော။ အရပ်ဟောင်းကို မခွါသော စိတ်ဖြင့်။ တိဋ္ဌတိ၊ ရပ်၏။ ပရံဋ္ဌာနံ၊ အရပ်သစ်ကို။ အနိသမ္ဗ၊ မစူးစမ်းဘဲ။ ပုဗ္ဗမာလယံ၊ နေရပ်ဟောင်းကို။ နဇဟော၊ မစွန့်တည့်ရာ။

၁၆၀။ လောကော၊ လောက၌။ နေညေပယောဂေသု၊ ဥစ္စာ စပါးရောင်းဝယ်သော အခါတို့၌၎င်း။ တထာ၊ ထိုမှတပါး။ ဝိဒျာဂမေသုစ၊ အတတ်သင်သော အခါတို့၌၎င်း။ ဒုတေသု၊ တမန်အစေအပါးခံသော အခါတို့၌၎င်း။ အပစာရေသု၊ မေထုန်မှီဝဲသော အခါတို့၌၎င်း။ တဒါတေသုကာလေသု၊ ထိုအခါတို့၌။ လဇ္ဇာ၊ အရှက်အကြောက်ကို။ စန္ဒော၊ စွန့်သည်။ ဘဝေ၊ ဖြစ်ရာ၏။

၁၆၁။ သိနံ၊ မိန်းမတို့၏။ အာဟာရော၊ အစာစားခြင်းကား။ ပုရိသာနံ၊ ယောက်ျားတို့ထက် နွှဲလှပသော။ နှစ်ဆလွန်သည်။ ဘဝေ၊ ဖြစ်၏။ ဗုဒ္ဓိစာဝိ၊ ပညာသည်လည်း။ စတုဂ္ဂဏော၊ လေးဆလွန်၏။ ဝါယာ

မောလုံ့လကား။ ဆဂ္ဂုဏော၊ ခြောက်ဆလွန်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။
ကာမောထ၊ ကာမဂုဏ်ကို တပ်မက်ခြင်းကား။ အဋ္ဌဂုဏော၊ ရှစ်ဆ
လွန်သည်။ ဘော၊ ဖြစ်၏။

၁၆၂။ လောကေ၊ လောက၌။ ဥစ္ဆု၊ ကြံသည်။ အဂ္ဂုဏော၊ အများ
မှ။ ကမေန၊ အစဉ်သဖြင့်။ ပဗ္ဗေ၊ ပဗ္ဗေ၊ အဆစ်တိုင်း၊ အဆစ်တိုင်း။ ဝိသေ
သ၊ ရသပါ။ လွန်သော ထူးသော အရသာရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။
သုမေတ္တကော၊ ခင်ပွန်းကောင်းဖြစ်သော။ သာရ၊ သူ့ကော်သူမြက်
သည်လည်း။ ဘထာ၊ ထိုကြံ၏ အများမှ အရင်းတိုင်အောင် လွန်၍
လွန်၍ ချိုသည်နှင့်တူ၏။ ဒုဇ္ဇနော၊ ယုတ်မာသော အဆွေခင်ပွန်းကား။
ဝိပနိတော၊ အရင်းအစသာချို၍ အများတိုင်လတ်သော် မချိုသော
ကြံ၏ သဘောနှင့် တူ၏။

၁၆၃။ ကဿကော၊ လပင်လုပ်သော သူတိုင်း။ ဝါဏိဇော၊
ဟုန်သည်တိုင်း။ အမစ္စော၊ အမတ်တိုင်း။ သုကာသိလဝါ၊ အကြားအမြင်
သိတင်းသိလနှင့် ပြည့်စုံသော။ သမဏော၊ ရဟန်းတိုင်း။ ကေသု၊
ထိုလေးပါးတို့သည်။ ဝိပုလဇာတေသု၊ ပြန့်ပြောစွာ ဖြစ်ကုန်လတ်သော်။
ရဋ္ဌိတိ၊ တိုင်းနိုင်ငံသော်လည်း။ ဝိပုလံ၊ ပြန့်ပြောသည်။ ဝိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။

၁၆၄။ အသဗ္ဗာယ၊ မသရဗ္ဗာယသော သူအား။ မန္တာ၊ ပညာသည်။
မလာ၊ ပျက်၏။ အနုဋ္ဌာနံ၊ ထကြွလုံ့လ ဝိရိယ မရှိသော သူ၏။ ဗာရာ၊
အိမ်သည်။ မလာ၊ ညစ်နွမ်းပျက်စီး၏။ ဝဏ္ဏဿ၊ အဆင်းလှသော
သူအား။ ကောသဇ္ဇံ၊ ပျင်းခိုခြင်းသည်။ မလံ၊ အညစ်အကြေးကည်း။
ရက္ခတော၊ ဣန္ဒြေကို စောင့်ရှောက်သော ရဟန်းအား။ ဝမာဒေါ၊
မေ့ဆျော့ခြင်းသည်။ မလံ၊ အညစ်အကြေးတည်း။

၁၆၅။ လောကေ၊ လောက၌။ ဟိနာနံ၊ ချိုသော လုံ့လရှိကုန်သော။
ဇနာနံ၊ သူတို့၏။ ဝိတ္တံ၊ ဥစ္စာကား။ ဝိပရာနံ၊ ကြီးသော လုံ့လရှိကုန်သော
သူတို့၏ သာလျှင်။ သန္တကတ္တံ၊ ဥစ္စာ၏ အဖြစ်သို့။ ဝစ္ဆိကော၊
ရောက်တတ်၏။ ဟိနာဇနာ၊ ယုတ်မာသော သူတို့သည်။ ပုဗ္ဗကဗ္ဗပု
ဇာနာတိ၊ နှေးကံသာ ပဝေနဟု။ ဝဒန္တိစ၊ ဆိုကုန်သလျှင်ကတည်း။

၁၆၆။ ဇိရာ၊ ပညာရှိတို့ကား။ ဒ၊ ဤသို့။ နဝဒန္တိ၊ မဆိုဟုန်။ သန္တ
ကဗ္ဗေ၊ ခင်သိမ်းသော အမှုတို့ကို။ ဝါသမိံ၊ သာ လုံ့လပြုဟုန်သည်
သာလျှင်တည်း။ စေ၊ အကပ်၍။ တကဗ္ဗံ၊ ထိုအမှုသည်။ နသိန္နတိ၊

မပြီးခဲ့အံ့။ အဖလံဝေ၊ ရည်တိုင်းအကျိုးမဖြစ်ရုံသည်သာလျှင်ကတည်း။
ကိုဒေါသော၊ အဘယ် အပြစ်ရှိအံ့နည်း။

၁၆၇။ ယောနုရော၊ အကြင် ယောက်ျားမိန်းမသည်။ နိစကုလံ၊
နိမ့်သော အမျိုး၌လည်း ဖြစ်၏။ နိပ္ပညဝါ၊ နှုတ်ပညာလက်ပညာ
အကတ်လည်းမရှိ။ နိရူပံ၊ အရုပ်အရည်လည်းမတင့်တယ်။ နိဗလံသမံ၊
အစွမ်းအားလည်းမရှိ။ တထာပိ၊ ထိုသို့ အပြစ်ထင်သော်လည်း။ ဣမံ
ကာလံ၊ ဤကာလကား။ ဆုတ္တကာလံ၊ ကာလဆုတ်တည်း။ ဓနမေဝ၊
ဥစ္စာသည်သာလျှင်။ ဝိသေသကံ၊ အထူးပြုသော ကာလတည်း။

ပက်ဏ္ဍကကဏ္ဍော၊ ပြီးပြောင်းကို ဆိုရာဖြစ်သော
အခင်းကား။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။

နိဂုံး။

ပဏ္ဍိတော သုဇနော ကဏ္ဍော၊ ဒုဇ္ဇနော မိတ္တဏ္ဏိစ။
ရာဇပက်ဏ္ဍကော စာတိ သတ္တကဏ္ဍ ဝိဘူသိနော။ ။
စက္ကိန္ဒာသိသိရိနာယံ၊ သောမိတော ကာသိကေ သတေ။
ဆနောတုံဒုတိယာသဋ္ဌေ၊ ကာဠသတ္တမ အာဒိပော။ ။

ပဏ္ဍိတော ကဏ္ဍော၊ ပညာရှိကို ဆိုရာ အပိုင်း၎င်း။ သုဇနော
ကဏ္ဍော သူတော်ကောင်းကိုဆိုရာ အပိုင်း၎င်း။ ဒုဇ္ဇနော၊ သူယုတ်ကို
ဆိုရာ အပိုင်း၎င်း။ မိတ္တဏ္ဏိစ၊ အဆွေခင်ပွန်းကို ဆိုရာအပိုင်း၊
မိန်းမကိုဆိုရာအပိုင်း၎င်း။ ရာဇပက်ဏ္ဍကောစ၊ မင်းကိုဆိုရာအပိုင်း၊
ပြီးပြောင်းသော စကားကို ဆိုရာ အပိုင်း၎င်း။ ဣတိ ဤသို့။ သတ္တကဏ္ဍ
ဝိဘူသိနော ခုနစ်ပိုင်းတို့ဖြင့် တန်ဆာ ဆင်အပ်သော လောကနိတိ
ကျမ်း၏။ စက္ကိန္ဒာသိ သိရိနာ၊ စက္ကိန္ဒာသိ သိရိသဒ္ဓမ္မဓဇ မဟာဓမ္မရာ
ဇာဒိ ရာဇဂုရု - အမည်တော် ရှိသော မဟာ အောင်မြင်တုံစံ
အုတ်ကျောင်းဆရာတော်သည်။ သောမိတော၊ သုတ်သင် အပ်သော။
အယံလောကနိတိနိဿယော၊ ဤလောကနိတိနိဿယသည်။ ကာသိ
ကေသကေဆနောတုံ၊ ၁၁၆၆ ခု။ ဒုတိယာသဋ္ဌေ၊ ဒုတိယဝါဆိုလ၌။
ကာလသတ္တမအာဒိပော၊ လပြည့်ကျော် ခုနစ်ရက် တနင်္ဂနွေနေ့၌။
နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးခြင်းသို့ ရောက်ပြီ။

လောက နိတိပါဌ အနက်ပြီး၏။

၇-ပရိတ်ကြီးပါဠိတော်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ

- ၁။ သမန္တာ စက္က-ဝါဠေသု၊ အတြာ-ဂစ္ဆန္တု ဒေဝတာ။
သဒ္ဓမ္မံ မုနိ ရာဇဿ၊ သုဏန္တု သဂ္ဂ-မောက္ခဒံ။ ။
- ၂။ ဓမ္မ သာဝဏ -ကာလော အယံ ဘဒ္ဒန္တာ။ ။
- ၃။ နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။
- ၄။ ယေ သန္တာ သန္တ-စိတ္တာ တိ-သရဏ-သရဏာ
ဧတ္ထ လောက န္တရေဝါ၊ ဘုမ္မာ ဘုမ္မာ စ ဒေဝါ
ဂုဏ ဂဏ ဂဟဏ-ဗျာဝဋ္ဌာ သဗ္ဗ-ကာလံ။
ဧတေ အာယန္တု ဒေဝါ ဝရ-ကနက-မယေ
မေရု ရာဇေ ဝသန္တော၊ သန္တော သန္တောသ-ဟေတု
မုနိ-ဝရ ဝစနံ သောတု မဂ္ဂံ သမဂ္ဂါ။ ။
- ၅။ သဗ္ဗေသု စက္က-ဝါဠေသု၊ ယက္ခာ ဒေဝါ စ ပြာဟ္မဏော။
ယံ အမှေဟိ ကတံ ပုညံ၊ သဗ္ဗ-သမ္ဗုတ္တိ-သာဓကံ။ ။
- ၆။ သဗ္ဗေ တံ အနုမောဒိတွာ၊ သမဂ္ဂါ သာသနေ ရုတာ။
ပမာဒ-ရဟိတာဟောန္တု၊ အာရက္ခာသု ဝိသေသတော။ ။
- ၇။ သာသနဿ စ လောကဿ၊ ဝုဇိ ဘာတု သဒါဗ္ဗ။
သာသနဓိစ လောကဉ္စ၊ ဒေဝါ ရက္ခန္တု သဗ္ဗဒါ။ ။
- ၈။ သဒ္ဓိံ ဟောန္တု သုခိ သဗ္ဗေ၊ ပရိဝါရေဟိ အတ္တနော။
အနိဗ္ဗာ သုမနာ ဟောန္တု၊ သဟ သဗ္ဗေဟိ ဉှတိတိ။ ။
- ၉။ ရာဇတော ဝါ၊စောရတော ဝါ၊မနုဿတော ဝါ၊အမနုဿ
တော ဝါ၊အဂ္ဂိတော ဝါ၊ဥဒကတော ဝါ၊ဝိသာစတော ဝါ၊
ခါဏုကတော ဝါ၊ကဏ္ဍကတော ဝါ၊နက္ခတ္တတော ဝါ၊ဇန
ပဒ-ရောဂတော ဝါ၊ အ-သဒ္ဓမ္မတော ဝါ၊ အ-သဒ္ဓိဋ္ဌိတော
ဝါ၊အသပ္ပုရိသတောဝါ၊စဏ္ဍ-ဟတ္ထိ-အဿ-မိဂ-ဂေါဏ
ကုဏ္ဍရ -အဟိ -ဝိန္တိက-မဏိသပ္ပ-ဒိဝိ-အန္တိ-တရန္တိ-

သူကရ - မဟိံသ - ယက္ခ - ရက္ခသာ-ဒီဟိ နာနာဘယ
တော ဝါ၊ နာနာ ရောဂတော ဝါ၊ နာနာ ဥပဒ္ဒဝတော ဝါ၊
အာရက္ခံ ဝဏ္ဏန္တိ။

၁-မင်္ဂလသုတ်

- ၁၀။ ယံ မင်္ဂလံ စွါဒသဟိ၊ စိန္တယိံသု သဒေဝကာ။
သောက္ကာနံ နာမိ ဝဏ္ဏန္တိ၊ အဋ္ဌတိံသဉ္စ မင်္ဂလံ။ ။
- ၁၁။ ဒေသိတံ ဒေဝ-ဒေဝေန၊ သဗ္ဗ ပါပ ဝိနာသနံ။
သဗ္ဗ လောက-ဟိတက္ကာယ၊ မင်္ဂလံ တံ ဘဏာမ ဟေ။
- ၁၂။ ဇေံ မေ သုတံ၊ ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ သာဝဏ္ဏိယံ ဝိဟရတိ
ဇေတဝနေ အနာထ ဝိဇ္ဇိ ကဿ အာရာမေ၊ အထခေါ အညတရာ
ဒေတာ အဘိက္ကန္တာယ ရတ္တိယာ အဘိက္ကန္တ ဝဏ္ဏာ ဧကဝလကပ္ပံ
ဇေတ-ဝနံ ဩဘာသေတွာ။ ယေန ဘဂဝါ၊ တေနုပသင်္ဂမိ ဥပသင်္ဂ
မိတွာ ဘဂဝန္တိ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တိ အဋ္ဌာသိ၊ ဧကမန္တိ ဌိတာ
ခေါ သာဒေတာ ဘဂဝန္တိ ဂါထာယ အဇ္ဈဘာသိ။ ။
- ၁၃။ ဗဟူ ဒေဝါ မနုဿာစ၊ မင်္ဂလာနိ အစိန္တယံ၊
အာကင်္ဂမာနာ သောက္ကာနံ၊ ဗြူဟိ မင်္ဂလ မုတ္တမံ။
- ၁၄။ အသေဝနာစ ဗာလာနံ၊ ပဏ္ဍိတာနဉ္စ သေဝနာ။
ပူဇာစ ပူဇ နေယျာနံ၊ ဇေံ မင်္ဂလ မုတ္တမံ။
- ၁၅။ ပတိဂ္ဂပ ဒေသဝါသောစ၊ ပုဗ္ဗေစ ကတပုညကာ။
အတ္တသမ္မာ ပဏိဓိစ၊ ဇေံ မင်္ဂလ မုတ္တမံ။ ။
- ၁၆။ ဗာဟုဿစ္စဉ္စ သိပ္ပဉ္စ၊ ဝိနယောစ သုသိက္ခိတော။
သုဘာသိတာစ ယာဝါစာ၊ ဇေံ မင်္ဂလ မုတ္တမံ။
- ၁၇။ မာတာဝိတု ဥပဋ္ဌာနံ၊ ပုတ္တ ဒါရဿ သင်္ဂဟော။
အနာကုလာစ ကမ္မန္တာ၊ ဇေံ မင်္ဂလ မုတ္တမံ။
- ၁၈။ ဒါနဉ္စ ဓမ္မစရိယာစ၊ ဉာတကာနဉ္စ သင်္ဂဟော။
အနဝဇ္ဇာနိ ကမ္မာနိ၊ ဇေံ မင်္ဂလ မုတ္တမံ။ ။
- ၁၉။ အာရတိ ဝိရတိ ပါပါ၊ မဇ္ဇပါနာစ သံယမော။
အပ္ပမာဒေစ ဓမ္မေသု၊ ဇေံ မင်္ဂလ မုတ္တမံ။

- ၂၀။ ဂါရဝေါစ နိဘါတောစ၊ သန္တုဠိစ ကတညတော။
ကာလေန ဓမ္မဿဝဏံ၊ ဇေတံ မင်္ဂလ မုတ္တမံ။ ။
- ၂၁။ ခန္တိစ သောဝစဿကာ၊ သမဏာနုဉ္စ ဒဿနံ။
ကာလေန ဓမ္မဿကန္တာ၊ ဇေတံ မင်္ဂလ မုတ္တမံ။ ။
- ၂၂။ တပေါစ ဗြဟ္မစရိယဉ္စ၊ အရိယသစ္စာန ဒဿနံ။
နိဗ္ဗာန သန္တိ ကိရိယာစ၊ ဇေတံ မင်္ဂလ မုတ္တမံ။ ။
- ၂၃။ ဗုဒ္ဓဿ လောကဓမ္မေဟိ၊ စိတ္တံ ယဿ န ကမ္ပဟိ။
အသောကံ ဝိရဇံ ခေမံ၊ ဇေတံ မင်္ဂလ မုတ္တမံ။ ။
- ၂၄။ တောဒိသာနိ ကတွာန၊ သဗ္ဗက္ခ မပရာဇိတာ။
သဗ္ဗက္ခ သောတ္ထိံ ဝန္တန္တိ၊ တံ တေသံ မင်္ဂလ မုတ္တမံ။ ။
မင်္ဂလ-သုတ္တံ နိဠိတံ။

၂-ရတနသုတ်

၂၅။ ပဏိခာနတော ပဋ္ဌာယ တထာဂတဿ ဒဿ ပါရမိယော
ဒဿ ဥပ-ပါရမိယော ဒဿ ပရမတ္ထ-ပါရမိယောတိ သမတိံ သ ပါရ
မိယော ပဉ္စ မဟာ-ပရိစ္စာဂေ လောက ဣ စရိယံ ဉာတ ဣ စရိယံ
ဗုဒ္ဓဣ-စရိယန္တိ တိဿော စရိယာယော ပန္နမ-ဘဝေ ဂဟ
ဝေါက္ကန္တိံ ဇာတိံ အဘိနိက္ခမနံ ပခာန-စရိယံ ဗောဓိ-ပဏ္ဍကော်မာရ
ဝိဇယံ သဗ္ဗညက ဉာဏ ပဋိဝေဓံ ဓမ္မစက္ကပ္ပ ဝတ္တနံ နဝလောကုတ္တရ
ဓမ္မေ တိ သဗ္ဗေပိ မေ ဗုဒ္ဓ-ဂုဏေ အာဝဇ္ဇေတွာ ဝေသာလိယာ
တိသု ပါကာရ န္တရေသု တိ-ယာမ-ရတ္ထိံ ပရိတ္တံ ကရောန္တော
အာယသ္မာ အာနန္ဒ ဣရော ဝိယ ကာရုည-စိတ္တံ ဥပဋ္ဌာပေတွာ။

- ၂၆။ ကောဋီ-သတ-သဟ သေသု၊ စက္က ဝါဇ္ဇေသု ဒေဝတာ။
ယဿာ ဏံ ပတိဂဏ္ဍန္တိ၊ ယဉ္စ ဝေသာလိယာ ပုရေ။ ။
- ၂၇။ ရောဂါ မနုဿ ဒုန္တိက္ခ၊ သမ္ဘူတံ တိဝိခံ ဘယံ။
ဝိပ္ပ မန္တရခာပေသိ၊ ပရိတ္တံ တံ ဘဏာမ ဟေ။ ။
- ၂၈။ ယာနိ ခ ဘူတာနိ သမာ-ဂကာနိ၊
ဘုမ္မာနိ ဝါ ယာနိ ဝ အန္တ-လိက္ခေ။
သဗ္ဗေ ဝ ဘူတာ သု-မနာ ဘဝန္တု၊
အထောပိ သက္ကစ္စ သုဏန္တု ဘာသိတံ။ ။

၂၉။ တဿာ ဟိ ဘူတာ နိသာမေထ သဗ္ဗေ၊
 မေတ္တံ ကရောထ မာနုသိယာ မဇာယ။
 ဒိဝါ စ ရက္ခော စ ဟရန္တိ ယေ ဗလိံ၊
 တဿာ ဟိ နေ ရက္ခထ အပ္ပမတ္တာ။ ။

၃၀။ ယံကိဗ္ဗိဝိတ္တံ ဣဓ ဝါ ဟုရံ ဝါ၊
 သဂ္ဂေသု ဝါ ယံ ရတနံ ပဏီတံ။
 နုနော သမံ အတ္ထိ ဟထာဂတေန၊
 ဣဒ္ဓိ-ဗုဒ္ဓေ ရတနံ ပဏီတံ၊
 ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။ ။

၃၁။ ခယံ ဝိရာဂံ အ-မတံ ပဏီတံ၊
 ယ ဒဏ္ဍဂါ သကျ-မုနိ သမာဟိတော။
 န တေ န ဓမ္မေန သမတ္ထိ ကိဗ္ဗိ၊
 ဣဒ္ဓိ ဓမ္မေ ရတနံ ပဏီတံ၊
 ဧတေ သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။ ။

၃၂။ ယံ ဗုဒ္ဓ-သေဋ္ဌော ပရိဝဏ္ဏယိ သုစိံ၊
 သမာဓိ မာနန္တရိကည မာဟု။
 သမာဓိနာ တေန သမော န ဝိဇ္ဇတိ၊
 ဣဒ္ဓိ ဓမ္မေ ရတနံ ပဏီတံ၊
 ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။

၃၃။ ယေ ပုဂ္ဂလာ အဋ္ဌ-သတံ ပသတ္တာ၊
 စတ္တာရိ တောနိ ယုဂါနိ ဟောန္တိ။
 တေ ဒက္ခိဏေယျာ သုဂတဿ သာဝကာ၊
 ဧတေသု ဒိန္နာနိ မဟ ပုလာနိ။
 ဣဒ္ဓိ သံဃေ ရတနံ ပဏီတံ၊
 ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။ ။

၃၄။ ယေ သုပ္ပယုတ္တာ မနသာ ဒဋ္ဌေန၊
 နိက္ကာမိနော ဂေါတမ-သာသနမိ။
 တေ ပတ္ထိ-ပတ္တာ အ-မတံ ဝိဂယျ၊
 လဒ္ဓါ မုခာ နိဗ္ဗုတိ ဘုဇ္ဇမာနာ။

ဣဒဓိ သံဃော ရတနံ ပဏီတံ၊
ဇောန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။ ။

၃၅။ ယထိန္ဒ ခိလော ပထဝိ သဒိတော သိယာ၊
စဘုန္တိ ပါတေဟိ အ-သမ္ပကမ္ဘိယော။
တထူ ပမံ သပ္ပုရိသံ ဝဒါမိ၊
ယော အဂိယ သစ္စာနိ အဝေစ္စ ပဿတိ။
ဣဒဓိ သံဃော ရတနံ ပဏီတံ၊
ဇောန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။ ။

၃၆။ ယေ အဂိယ-သစ္စာနိ ဝိဘာဝယန္တိ၊
ဂန္တိရ-ပညေန သု-ဒေသိတာနိ။
ကိဉ္ဇာဝိ တေ ဟောန္တိ ဘုသံ ပမတ္တာ၊
န တေ ဘဝံ အဋ္ဌမ မာဒိယန္တိ။
ဣဒဓိ သံဃော ရတနံ ပဏီတံ၊
ဇောန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။ ။

၃၇။ သဟာဝ သဒ ဒဿန-သမ္ပဒါယ၊
တယ သုဓမ္မော ဇဟိတာ ဘဝန္တိ။
သက္ကာယ-ဒိဋ္ဌိ ဝိစိကိန္တိ တဉ္ဇ၊
သီလဗ္ဗတံ ဝါ ဝိ ယ ဒတ္ထိ ကိဉ္ဇိ။ ။

၃၈။ စတူဟ ပါယေဟိ စ ဝိပ္ပ-မုတ္တော၊
ဆစ္စာ တိဋ္ဌာနာနိ အဘဗ္ဗ ကာတု။
ဣဒဓိ သံဃော ရတနံ ပဏီတံ၊
ဇောန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။ ။

၃၉။ ကိဉ္ဇာဝိ သော ကမ္မ ကရောတိ ပါပကံ၊
ကာယေန ဝါစာ ဥဒ စောသာ ပါ။
အ-ဘဗ္ဗ သော ကဿ ပနိန္ဒဒါယ၊
သ-ဘဗ္ဗတာ ဒိဋ္ဌ-ပဒဿ ဝုတ္တာ။
ဣဒဓိ သံဃော ရတနံ ပဏီတံ၊
ဇောန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။ ။

၄၀။ ဝန ပွဂုဗ္ဗေ ယထ ဗုသိတ ဂ္ဂေ၊
 ဂိဗ္ဗာန-မာသေ ပဌမသ္မိံ ဂိဗ္ဗေ။
 တထူ ပမံ ဓမ္မ-ဝရံ အဒေသယိ၊
 နိဗ္ဗာန-ဂါဝိံ ပရမံ-ဟိတာယ။
 ဣဒဗ္ဗိ ဗုဒ္ဓေ ရတနံ ပဏီတံ၊
 ဇေတန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။ ။

၄၁။ ဝရော ဝရညူ ဝရ-ဒေါ ဝရာ ဟရော၊
 အနုတ္တရော ဓမ္မ ဝရံ အဒေသယိ။
 ဣဒဗ္ဗိ ဗုဒ္ဓေ ရတနံ ပဏီတံ၊
 ဇေတန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။ ။

၄၂။ ဝိဏံ ပုရာဏံ နဝ နတ္ထိ သန္တဝံ၊
 ဝိ-ရတ္တ-ဝိတ္တာ-ယတိကေ ဘဝသ္မိံ။
 တေဝိဏ-ဗိဇာ အဝိဂ္ဂုဋ္ဌိ-ဆန္ဒာ၊
 နိဗ္ဗန္တိ ဝိရာ ယထ ယံ ပဒီပေါ။
 ဣဒဗ္ဗိ သံဃော ရတနံ ပဏီတံ၊
 ဇေတန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။ ။

၄၃။ ယာနိ ဓ ဘူတာနိ သမာ ဂတာနိ၊
 ဘုမ္မာနိ ဝါ ယာနိ ဝ အန္တလိက္ခေ။
 တထာဂတံ ဒေဝ-မနုဿ-ပူဇိတံ၊
 ဗုဒ္ဓံ နမဿာမ သုဝတ္ထိ ဟောတု။ ။

၄၄။ ယာနိ ဓ ဘူတာနိ သမာ ဂတာနိ၊
 ဘုမ္မာနိ ဝါ ယာနိ ဝ အန္တလိက္ခေ။
 တထာဂတံ ဒေဝ-မနုဿ-ပူဇိတံ၊
 ဓမ္မံ နမဿာမ သုဝတ္ထိ ဟောတု။ ။

၄၅။ ယာနိ ဓ ဘူတာနိ သမာ ဂတာနိ၊
 ဘုမ္မာနိ ဝါ ယာနိ ဝ အန္တလိက္ခေ။
 တထာဂတံ ဒေဝ-မနုဿ-ပူဇိတံ၊
 သံဃံ နမဿာမ သုဝတ္ထိ ဟောတု။ ။
 ရတန-သုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ။

၃-မေတ္တသုတ်

၄၆။ ယဿာ နူဘာဝတော ယက္ခာ၊ နေဝ ဒဿေန္တိ တိံသနံ။
ယမိစေဝါနုယုန္တန္တော၊ ရတ္တိန္ဒိဝ မ-တန္တိကော။ ။

၄၇။ သုခံ သုပဏိ သုတ္တောစ၊ ပါပံ ကိပ္ပိ န ပဿာဝိ။
ဝေ မာဒိ-ဂုဏူ ပေတံ၊ ပရိတ္တံ တံ ဘဏာမ ဟေ။ ။

၄၈။ ကရဏီယ မတ္တ-ကုသလေန၊
ယန္တိသန္တိ ပဒံ အဘိသမေစ္စ။
သက္ကော ဥဇူ စ သု ဟုဇူ စ၊
သု ဝစော စ သမ မုဒု အနဘိမာနိ။

၄၉။ သန္တုဿကော စ သု-ဘရော စ၊
အပ္ပ-ကိစ္စော စ သလ္လဟုကဂုတ္တိ။
သန္တိ နြိယော စ နိပကော စ၊
အပ္ပဂဟော ကုလေသု နနုဂိဒ္ဓေါ။ ။

၅၀။ န စ ခုဒ္ဒ မာစရေ ကိပ္ပိ၊ ယေန ဝိညူ ပရေ ဥပဝဒေယျံ။
သုခိနော ဝ ခေမိနော ဟောန္တု၊
သဗ္ဗ-သတ္တာ ဘဝန္တု သုခိတတ္တာ။ ။

၅၁။ ယေကေဝိ ပါဏာဘူတတ္တိ၊
တသာဝါ ထာဝရာ ဝ နဝသေသာ။
ဒိဃာ ဝါ ယေဝ မဟန္တာ၊
မဇ္ဈိမာ ရဿကာ အဏုက-ထူလာ။ ။

၅၂။ ဒိဋ္ဌာ ဝါ ယေ ဝ အ ဒိဋ္ဌာ၊ ယေ ဝ ဒူရေ ဝသန္တိ အဝိဒူရေ။
ဘူတာ ဝါ သမ္ဘဝေ သိဝ၊
သဗ္ဗ သတ္တာ ဘဝန္တု သုခိတတ္တာ။ ။

၅၃။ န ပရော ပရံ နိကုပ္ပေထ၊ နာ တိမညေထ ကတ္တိဗိ န ကိပ္ပိ။
ဗျာရောသနာ ပဋိဗ-သညာ၊
နာည မညဿ ဒုက္ခ မိစ္ဆေယျ။ ။

၅၄။ မာတာ ယထာ နိယံ ပုတ္တ၊ မာယုသာ ဇေက-ပုတ္တ မနုရက္ခ။
ဝေဋ္ဌိ သဗ္ဗ-ဘူတေသု၊ မာနသံ ဘာဝယေ အ ပရိမာဏံ။ ။

- ၅၅။ မေတ္တဉ္စ သဗ္ဗ-လောကသ္မိံ၊
မာနသံ ဘာဝယေ အ ပရိခာဏံ။
ဥဒ္ဓိံ အစောစ တိရိယဉ္စ၊
အ-သမ္မာဓံ အ-ဝေရ မ-သပတ္တိံ။ ။
- ၅၆။ တိဋ္ဌံ စရံ နိသိန္နောဝ၊
သယာနော ယာဝတာ သ ဝိတ-မိဒ္ဓေါ။
ဇေတံ သတိံ အဓိဋ္ဌေယျ၊ ဗြဟ္မ မေတံ ဝိဟာရ မိခ မာဟု။ ။
- ၅၇။ ဒိဋ္ဌိဉ္စ အနုပဂ္ဂမ္မ၊ သီလဝါ ဒဿနေန သမ္ပန္နော။
ကာမေသု ဝိနယ ဂေဓံ၊
န ဟိ ဇာတု ဂုဏ္ဏ-သေယျ ပုန-ရေတိ။ ။
မေတ္တ-သုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ။

၄-ခန္ဓသုတ်

- ၅၈။ သဗ္ဗာ သိဝိသ-ဇာတိနံ၊ ဒိဗ္ဗ-မန္တ ဝဂဒံ ဝိယ။
ယံ နာသေတိ ဝိသံ ဇောရံ၊ သေသဉ္စာဝိ ပရိဿယံ။ ။
- ၅၉။ အာဏာ-ခေတ္တမိ သဗ္ဗတ္ထ၊ သဗ္ဗဒါ သဗ္ဗ-ပါဏိနံ။
သဗ္ဗသော ဝိ နိဝါရေတိ၊ ပရိတ္တံ တံ ဘဏာမ ဟေ။ ။
- ၆၀။ ဝိဂ္ဂပက္ခေဟိ မေ မေတ္တံ၊ မေတ္တံ ဇောပထေဟိ မေ။
ဆပျာပုတ္တေဟိ မေ မေတ္တံ၊
မေတ္တံ ကဏ္ဍာဂေါဘမကေဟိ စ။ ။
- ၆၁။ အ-ပါဒကေဟိ မေ မေတ္တံ၊ မေတ္တံ ဒွိပါဒကေဟိ မေ။
စတု-ပ္ပဒေဟိ မေ မေတ္တံ၊ မေတ္တံ ဗဟု ပ္ပဒေဟိ မေ။ ။
- ၆၂။ မာ ဓံ အ-ပါဒကော ဟိံသိ၊ မာ ဓံ ဟိံသိ ဒွိပါဒကော။
မာဓံ စတုပ္ပ ဒေါ ဟိံသိ၊ မာ ဓံ ဟိံသိ ဗဟု ပ္ပဒေါ။ ။
- ၆၃။ သဗ္ဗေ သတ္တာ သဗ္ဗေ ပါဏာ၊ သဗ္ဗေ ဘူတာ စ ကေဝလာ။
သဗ္ဗေ ဘဒြာနိ ပဿန္တု၊ မာ ကိဉ္စိ ပါပ မာဂမာ။ ။
- ၆၄။ အ ပ္ပမာဏော ဗုဒ္ဓေါ၊ အ ပ္ပမာဏော ဓမ္မော။
အ ပ္ပမာဏော သံဇော၊ ပမာဏဝန္တာနိ သဒ္ဓိသပါနိ။
အဟိ-ဝိန္တိကာ-သတပဒိ၊ ဥဏ္ဏ-နာဘိ-သရဗု-မူသိကာ။

၆၅။ ကတာ မေ ရက္ခာ ကတံ မေ ပရိတ္တံ၊
 ပဋိက္ခမန္တု ဘူတာနိ။
 သော ဟံ နမော ဘဂဝတော၊
 နမော သတ္တန္တံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါနံ။ ။
 ခန္ဓ-သုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ။

၉-မောရသုတ်

- ၆၆။ ပူရေန္တံ ဗောဓိ-သန္တာရေ၊ နိဗ္ဗတ္တံ မောရ-ယောနိယံ။
 ယေန သံဝိဟိတာ ရက္ခံ၊မဟာ-သတ္တံ ဝနေ စရာ။ ။
- ၆၇။ စိရသံ ဝါယမန္တာပိ၊နေဝ သ-က္ခိံသု ဂဏ္ဍိတုံ။
 ဗြဟ္မ မန္တန္တိ အက္ခာတံ၊ပရိတ္တံ တံ ဘဏာမ ဟေ။ ။
- ၆၈။ ဥဒောယံ စက္ခုမာ ဧက-ရာဇာ၊
 ဟရိ သ-ဝဏ္ဏော ပထဝိ ပွဘာသော၊
 တံ တံ နမဿာမိ ဟရိသ-ဝဏ္ဏံ ပထဝိ ပွဘာသံ၊
 တယာ ဇူ ဂုတ္တာ ဝိဟရေမု ဒိဝသံ။ ။
- ၆၉။ ယေ ဗြာဟ္မဏာ ဝေဒဂူ သဗ္ဗ-ဓမ္မေ၊
 တေ မေ နမော တေ စ ဗံ ပါလယန္တု။
 နမ ဣ ဗုဒ္ဓါနံ နမ ဣ ဗောဓိယာ၊
 နမော ဝိမုတ္တာနံ နမော ဝိမုတ္တိယာ။
 ဣမံ သော ပရိတ္တံ ကတ္တာ
 မောရော စရတိ သေနာ။ ။
- ၇၀။ အပေတ ယံ စက္ခုမာ ဧက-ရာဇာ၊
 ဟရိ သ-ဝဏ္ဏော ပထဝိ ပွဘာသော။
 တံ တံ နမဿာမိ ဟရိ သ-ဝဏ္ဏံ ပထဝိ ပွဘာသံ၊
 တယာ ဇူ ဂုတ္တာ ဝိဟရေမု ရက္ခိံ။ ။
- ၇၁။ ယေ ဗြာဟ္မဏာ ဝေဒဂူ သဗ္ဗ-ဓမ္မေ၊
 တေ မေ နမော တေ စ ဗံ ပါလယန္တု။
 နမ ဣ ဗုဒ္ဓါနံ နမ ဣ ဗောဓိယာ၊
 နမော ဝိမုတ္တာနံ နမော ဝိမုတ္တိယာ။

ဣဇံ သော ပရိတ္တံ ကတွာ၊
မောရော ဝါသ မကပ္ပယိ။ ။

မောရ-သုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ။

၆-ဝဋ္ဋသုတ်

- ၇၂။ ပူရေန္တံ ဗောဓိ-သမ္ဘာရေး၊ နိဗ္ဗတ္တံ ဝဋ္ဋ-ဇာတိယံ။
ယဿ တေဇေန ဒါဝဂ္ဂိ၊ မဟာ သတ္တံ ဝိဝဇ္ဇယိ။ ။
- ၇၃။ ထေရဿ သာရိပုတ္တဿ၊ လောက-နာထေန ဘာသိတံ။
ကပ္ပ ဌာယိ မဟာ-တေဇံ၊ ပရိတ္တံ တံ ဘဏာမ ဟေ။ ။
- ၇၄။ အတ္ထိ လောကေ သီလ-ဂုဏော၊
သစ္စံ သောစေယျ နုဒ္ဒယာ။
တေန သစ္စေန ကာဟာမိ၊
သစ္စ-ကိရိယ မနုတ္တရံ။ ။
- ၇၅။ အာဝဇ္ဇေတွာ-ဓမ္မ-ဗလံ၊ သရိတွာ ပုဗ္ဗကေ ဇိနေ။
သစ္စ-ဗလ မာဿာယ၊ သစ္စ-ကိရိယ မကာသဟံ။ ။
- ၇၆။ သန္တိ ပက္ခာ အ-ပတနာ၊ သန္တိ ပါဒါ အ ဝဉ္ဇနာ။
မာတာ ဝိတာစ နိက္ခန္တာ၊ ဇာတဝေဒ ပဋိက္ကမ။ ။
- ၇၇။ သဟ သစ္စေ ကတေ မယှံ၊ မဟာ-ပဇ္ဇလိတော သိဒ္ဓိ။
ဝဇ္ဇေသိ သောဠသ ကရိသာနိ၊ ဥဒကံ ပတွာ ယထာ သိဒ္ဓိ။
သစ္စေန မေ သမော နတ္ထိ၊ သော မေ သစ္စ-ပါရမီ။ ။

ဝဋ္ဋ-သုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ။

၇-ဇေဏိသုတ်

- ၇၈။ ယဿာ နုဿရဏေနာပိ၊ အန္တ-လိက္ခေ ဝိပါဏိနော။
ပတိဋ္ဌ မမိ ဂစ္ဆန္တိ၊ ဘူမိယံ ဝိယ သဗ္ဗထာ။ ။
- ၇၉။ သဗ္ဗ။ ပဒ္ဒဝ-ဇာလမှာ၊ ယက္ခ-စောရာ ဒိ သမ္ဘဝါ။
ဂဏနာ န စ မုတ္တာနံ၊ ပရိတ္တံ တံ ဘဏာမ ဟေ။ ။
- ၈၀။ ဇေံ မေ သုတံ၊ ဇေံ သမယံ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ။
ဇေဟ-ဝနေ အ-နာထ-ပိဏ္ဍိကဿ အာရာမေ။

၈၁။ တတြခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခု။ အာမန္တေသိ ဘိက္ခုဝေါ တိ။
ဘဒ္ဒန္တေ တိ တေ ဘိက္ခု။ ဘဂဝတော ပဗ္ဗဿောသုံ။ ဘဂဝါ ဇော
ဒဝေါစ၊ ဘူတ ပုဗ္ဗံ ဘိက္ခုဝေ ဒေဝါ သုရ-သင်္ဂါမော သမုပ ဗျူဠော
အဟောသိ။ အထခေါ ဘိက္ခုဝေ သက္ကော ဒေဝါနိမိန္ဒော ဒေဝေ ကာဂ
တိံသေ အာမန္တေသိ။ သစေဝေါ မာရိသာ ဒေဝါနံ သင်္ဂါမ ဂတာနံ
ဥပ္ပဇ္ဇေယျ ဘယံ ဝါ ဆန္ဒိတ-တ္ထံ ဝါ လောမ-ဟံသော ဝါ။ မမော
တသ္မိံ သမယေ ဓေဂ္ဂံ ဥလ္လောကေယျာထ။ မမံ ဟိ ဝေါ ဓေဂ္ဂံ
ဥလ္လောကယတံ ယံ ဘဝိဿတိ ဘယံ ဝါ ဆန္ဒိတတ္ထံ ဝါ လောမ
ဟံ သောဝါ။ သော ပဟိယိဿတိ။

၈၂။ နော စေ မေ ဓေဂ္ဂံ ဥလ္လောကေယျာထ။ အထ ပဇာပတိဿ
ဒေဝ-ရာဇဿ ဓေဂ္ဂံ ဥလ္လောကေယျာထ။ ပဇာပတိဿ ဟိ ဝေါ
ဒေဝ-ရာဇဿ ဓေဂ္ဂံ ဥလ္လောကယတံ ယံ ဘဝိဿတိ ဘယံ ဝါ ဆန္ဒိ
တတ္ထံ ဝါ လောမ-ဟံသော ဝါ။ သော ပဟိယိဿတိ။

၈၃။ နော စေ ပဇာပတိဿ ဒေဝ-ရာဇဿ ဓေဂ္ဂံ ဥလ္လောကေ
ယျာထ။ အထ ဝရုဏဿ ဒေဝ-ရာဇဿ ဓေဂ္ဂံ ဥလ္လောကေယျာထ။
ဝရုဏဿ ဟိ ဝေါ ဒေဝ-ရာဇဿ ဓေဂ္ဂံ ဥလ္လောကယတံ ယံ
ဘဝိဿတိ ဘယံ ဝါ ဆန္ဒိ တတ္ထံ ဝါ လောမ-ဟံသော ဝါ။ သော
ပဟိယိဿတိ။

၈၄။ နော စေ ဝရုဏဿ ဒေဝ-ရာဇဿ ဓေဂ္ဂံ ဥလ္လောကေ
ယျာထ။ အထ ဤသာနဿ ဒေဝ-ရာဇဿ ဓေဂ္ဂံ ဥလ္လောကေယျာထ။
ဤသာနဿ ဟိ ဝေါ ဒေဝ-ရာဇဿ ဓေဂ္ဂံ ဥလ္လောကယတံ ယံ
ဘဝိဿတိ ဘယံ ဝါ ဆန္ဒိ တတ္ထံ ဝါ လောမ-ဟံသော ဝါ။ သော
ပဟိယိဿတိ။

၈၅။ တံ ခေါ ပန ဘိက္ခုဝေ သက္ကဿ ဝါ ဒေဝါနိ မိန္ဒဿ ဓေဂ္ဂံ
ဥလ္လောကယတံ။ ပဇာပတိဿ ဝါ ဒေဝ-ရာဇဿ ဓေဂ္ဂံ ဥလ္လောက
ယတံ။ ဝရုဏဿ ဝါ ဒေဝ-ရာဇဿ ဓေဂ္ဂံ ဥလ္လောကယတံ။ ဤသာ
နဿ ဝါ ဒေဝ-ရာဇဿ ဓေဂ္ဂံ ဥလ္လောကယတံ ယံ ဘဝိဿတိ ဘယံ
ဝါ ဆန္ဒိ တတ္ထံ ဝါ လောမ-ဟံသော ဝါ။ သော ပဟိယေထာ ပိ၊ နော
ပဟိယေထ။

၈၆။ တံ ကိဿ ဟေတု၊ သက္ကော ဟိ ဘိက္ခဝေ ဒေဝါန မိန္ဒော
အ-ဝိတ ရာဂေါ အ-ဝိတ ဒေါသော အ-ဝိတ မောဟော ဘိရူ ဆန္ဒိ
ဥတြာသိ ပလာယိ တိ။

၈၇။ အဟဉ္စ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဧဝံ ဝဒါမိ သစေတုမှာကံ ဘိက္ခဝေ
အရည-ဂတာနံ ဝါ ရုက္ခ မူလ-ဂတာနံ ဝါ သုညာ ဝါရ-ဂတာနံဝါ
ဥပ္ပဇ္ဇေယျ ဘယံဝါ ဆန္ဒိတတ္တံဝါ လောမ ဟံသောဝါ၊ မမေဝ
တသ္မိံ သမယေ အနုဿရေယျာထ။

၈၈။ ဣတိဝိ သော ဘဂဝါ အရဟံ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ ဝိဇ္ဇာ-စရဏ
သမ္ပန္နော၊ သုဂတော၊ လောကဝိနု၊ အနုတ္တရော ပုရိသ-ဒမ္မ သာရသိ၊
သက္ကာ ဒေဝ-မနုဿာနံ၊ ဗုဒ္ဓေါ၊ ဘဂဝါ တိ။

၈၉။ မမံ ဟိ ဝေါ ဘိက္ခဝေ အနုဿရတံ ယံ ဘဝိဿတိ ဘယံ
ဝါ ဆန္ဒိ တတ္တံ ဝါ လောမ-ဟံသော ဝါ၊ သော ပဟိယိဿတိ။

၉၀။ နော စေ မံ အနုဿရေယျာထ၊
အထ ဓမ္မံ အနုဿရေယျာထ။

၉၁။ သွာက္ခာတော ဘဂဝတော ဓမ္မော၊ သန္တိဋ္ဌိကော၊ အ-ကာလိ
ကော၊ ဧဟိ-ပဿိကော၊ ဩပနေယျိကော၊ ပစ္စတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗော
ဝိညူဟိ တိ။

၉၂။ ဓမ္မံ ဟိ ဝေါ ဘိက္ခဝေ အနုဿရတံ ယံ ဘဝိဿတိ ဘယံ
ဝါ ဆန္ဒိ တတ္တံ ဝါ လောမ-ဟံသော ဝါ၊ သော ပဟိယိဿတိ။

၉၃။ နော စေ ဓမ္မံ အနုဿရေယျာထ၊
အထ သံဃံ အနုဿရေယျာထ။

၉၄။ သုပ္ပဋိပန္နော ဘဂဝတော သာဝက- သံဃော၊ ဥဇုပ္ပဋိ
ပန္နော ဘဂဝတော သာဝက-သံဃော၊ ဉာယပ္ပဋိပန္နော ဘဂဝတော
သာဝက-သံဃော၊ သာမိဝိပ္ပဋိပန္နော ဘဂဝတော သာဝက-
သံဃော၊ ယဒိဒံစတ္တာရိ ပုရိသ-ယုဂါနိ အဋ္ဌ ပုရိသ-ပုဂ္ဂလာ သေ
ဘဂဝတော သာဝက-သံဃော အာဟုနေယျော၊ ပါဟုနေယျော၊
ဒက္ခိဏေယျော၊ အဇ္ဇလီ- ကရဏီယော၊ အနုတ္တရံ ပုည က္ခေတ္တံ
လောကဿာတိ။

၉၅။ သံဃံ ဟိ ဝေါ ဘိက္ခဝေ အနုဿရတံ ယံ ဘဝိဿတိ
ဘယံ ဝါ ဆန္ဒိ တတ္တံ ဝါ လောမ-ဟံသော ဝါ၊ သော ပဟိယိဿတိ။

၉၆။ တံ ကိဿဟေတု၊ တထာဂတော ဟိ ဘိက္ခဝေ အရဟံ
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဝိတ-ရာဂေါ ဝိတ-ဒေါသော ဝိတ-မောဟော
အဘိရူ အ-ဆန္တိ အနု ကြာသိ အ-ပလာယိ ဟိ။

၉၇။ ဣဒ မဝေါစဘဂဝါ၊ ဣဒံ ဝတ္တာန သုဂတော
အထာပရံ ဧက ဒဝေါ စ သက္ကာ။

၉၈။ အရညေ ရုက္ခ-မူလေ ဝါ၊ သုညာ ဝါရေဝ ဘိက္ခဝေါ။
အနုဿရေထ သမ္ဗုဒ္ဓံ၊ ဘယံ တုမ္ဘာက နော သိယာ။ ။

၉၉။ နော စေ ဗုဒ္ဓံ သရေယျာထ၊ လောက-ဇေဋ္ဌံ နုရာ သဘံ။
အထ ဓမ္မံ သရေယျာထ၊ နိယျာနိကံ သု-ဒေသိတံ။ ။

၁၀၀။ နော စေ ဓမ္မံ သရေယျာထ၊ နိယျာနိကံ သု-ဒေသိတံ။
အထ သံဃံ သရေယျာထ၊ ပုည က္ခေတ္တံ အနုတ္တရံ။ ။

၁၀၁။ ဧဝံ ဗုဒ္ဓံ သရန္တာနံ၊ ဓမ္မံ သံဃာဉ္စ ဘိက္ခဝေါ။
ဘယံ ဝါဆန္တိတတ္ထံ ဝါ၊ လောမ-ဟံသော န ဟေဿတိ။
ဇေဂ္ဂ-သုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ။

၈-အာရဒ္ဓနာဠိယသုတ်

၁၀၂။ အပ္ပသန္နေဟိ နာထဿ၊ သာသနေ သာရ-သမ္မတေ။
အ-မနုဿေဟိ စဏ္ဍေဟိ၊ သဒါ ကိဗ္ဗိသ-ကာရိဘိ။ ။

၁၀၃။ ပရိသာနံ စတဿန္နံ၊ အ-ဟိံ သာယ စ ဂုတ္တိယာ။
ယံ ဒေသေသိ မဟာ-ဝီရော၊ ပရိတ္တံ တံ ဘဏာမ ဟေ။ ။

၁၀၄။ ဝိပဿိဿ စ နမ ဣ၊ စက္ခမန္တဿ သိရိမတော။
သိဒ္ဓိဿာဝိ စ နမ ဣ၊ သဗ္ဗ-ဘူတာ နူကမ္ပိနော။ ။

၁၀၅။ ဝေဿဘုဿ စ နမ ဣ၊ နှာတကဿံ တပဿိနော။
နမ ဣ၊ ကကုသန္ဓဿ၊ မာရ-သေနာ-ပမဒ္ဓိနော။ ။

၁၀၆။ ကောဏာဂမနဿ နမ ဣ၊ ပြာဟ္မဏဿ ဂုသိမတော။
ကဿပဿ စ နမ ဣ၊ ဝိပ္ပ မုတ္တဿ သဗ္ဗမိ။ ။

၁၀၇။ အင်္ဂီရသဿ နမ ဣ၊ သကျ-ပုတ္တဿ သိရိမတော။
ယော ဣမံ ဓမ္မံ ဒေသေသိ၊ သဗ္ဗ ဒုက္ခာ ပနုဒနံ။ ။

- ၁၀၈။ ယေ စာပိ နိဗ္ဗာ ဟာ လောကေ၊ ယထာ-ဘူတံ ဝိပဿိသုံ။
တေ ဇနာ အ-ဝိသုဏာထ၊ မဟန္တာ ဝိတ-သာရဒါ။ ။
- ၁၀၉။ ဟိတံ ဒေဝ မနုဿာနံ၊ ယံ နမဿန္တိ ဂေါတမံ။
ဝိဇ္ဇာ-စရဏ-သမ္ပန္နံ၊ မဟန္တံ ဝိတ-သာရဒံ။ ။
- ၁၁၀။ ဇေတ စညေ စ သမ္ပုဒ္ဓါ၊ အနေက-သတ - ကောဋိယော။
သဗ္ဗေ ဗုဒ္ဓါ သမ-သမာ၊ သဗ္ဗေ ဗုဒ္ဓါ မဟိဒ္ဓိကာ။ ။
- ၁၁၁။ သဗ္ဗေ ဒသ-ဗလူပေတာ၊ ဝေသာရဇ္ဇေ ဟုပါဂတာ။
သဗ္ဗေ တေ ပဋိဇာနန္တိ၊ အာသတံ ဌာနမုတ္တမံ။ ။
- ၁၁၂။ သိဟ-နာဒံ နဒန္တေ တေ၊ ပရိသာသု ဝိ-သာရဒါ။
ဗြဟ္မ-စက္ကံ ပဝတ္ထေန္တိ၊ လောကေ အပ္ပဋိဝတ္တိယံ။ ။
- ၁၁၃။ ဥပေတာ ဗုဒ္ဓ-ဓမ္မေဟိ၊ အဋ္ဌာရဟိ နာယကာ။
ဗာတ္တိံသ-လက္ခဏူပေတာ၊ သိတာ နုဗျဉ္ဇနာ ခရာ။ ။
- ၁၁၄။ ဗျာမ ပ္ဍဘာယ သုပ္ပဘာ၊ သဗ္ဗေ တေ မုနိ-ကုဉ္ဇနာ။ ။ ။
ဗုဒ္ဓါ သဗ္ဗညုနော ဇေတေ၊ သဗ္ဗေ ဝိဏာ သာဂါ ဇိနာ။ ။
- ၁၁၅။ မဟာ ပဘာ မဟာ-တေဇာ၊ မဟာ ပညာ မဟ ဗ္ဗိလာ။
မဟာ-ကာရဏိကာ ဝိရာ၊ သဗ္ဗေသာနံ သုခါ ဝဟာ။ ။
- ၁၁၆။ ဒိပါနာထာ ပတိဋ္ဌာစ၊ တာဏာ လောဏာ စ ပါဏိနံ။
ဂတိ ဗန္ဓု မဟေဿာသာ၊ သရဏာ စ ဟိတေသိနော။
- ၁၁၇။ သ-ဒေဝကဿ လောကဿ၊ သဗ္ဗေ ဇေတ ပရာယဏာ။
တေသာဟံ သိရသာ ပါဒေ၊ ဝန္ဒာမိ ပုရိသုတ္တမေ။ ။
- ၁၁၈။ ဝစသာ မနုဿာ စေဝ၊ ဝန္ဒာမေ တေ တထာဂတေ။
သယနေ အာသနေ ဌာနေ၊ ဂမနေ စာ ဝိ သဗ္ဗဒါ။ ။
- ၁၁၉။ သဒါ သုခေန ရက္ခန္တိ၊
ဗုဒ္ဓါ သန္တိ-ကရာ တုဝံ။
တေဟိ တုံ ရက္ခိတော သန္တော၊
မုတ္တော သဗ္ဗ-ဘယေဟိ စ။ ။
- ၁၂၀။ သဗ္ဗ-ရောဂါ ဝိနိမုတ္တော၊ သဗ္ဗ-သန္တာပ-ဝဋ္ဋိတော။
သဗ္ဗ-ဝေရ မတိက္ကန္တော၊ နိဗ္ဗာတော စ တုဝံ ဘဝ။ ။
- ၁၂၁။ တေသံ သစ္စေန သီလေန၊ ခန္တိ-မေတ္တာ-ဗလေနစ။
တေဝိ အမေ နုရက္ခန္တိ၊ အ-ရောဂေန သုခေနစ။ ။

- ၁၂၂။ ပုရတ္ထိမသ္မိံ ဒိသာ-ဘာဂေ၊ သန္တိ ဘူတာ မဟိ ဋ္ဌိကာ။
တေပိ အမေ နုရက္ခန္တု၊ အ-ရောဂေန သုခေန စ။
- ၁၂၃။ ဒက္ခိဏသ္မိံ ဒိသာ-ဘာဂေ၊ သန္တိ ဒေဝါ မဟိ ဋ္ဌိကာ။
တေပိ အမေ နုရက္ခန္တု၊ အ-ရောဂေန သုခေန စ။ ။
- ၁၂၄။ ပစ္ဆိမသ္မိံ ဒိသာ-ဘာဂေ၊ သန္တိ နာဂါ မဟိ ဋ္ဌိကာ။
တေပိ အမေ နုရက္ခန္တု၊ အ-ရောဂေန သုခေန စ။ ။
- ၁၂၅။ ဥတ္တရသ္မိံ ဒိသာ-ဘာဂေ၊ သန္တိ ယက္ခာ မဟိ ဋ္ဌိကာ။
တေပိ အမေ နုရက္ခန္တု၊ အ-ရောဂေန သုခေန စ။ ။
- ၁၂၆။ ပုရတ္ထိမေန တေ-ရဋ္ဌော၊ ဒက္ခိဏေန ဝိရုဋ္ဌကော။
ပစ္ဆိမေန ဝိရူပက္ခော၊ ကုပေရော ဥတ္တရံ ဒိသံ။ ။
- ၁၂၇။ စတ္တာရော တေ မဟာ-ရာဇာ၊
လောက-ပါလာ ယသသိနော။
တေပိ အမေ နုရက္ခန္တု၊ အ-ရောဂေန သုခေန စ။ ။
- ၁၂၈။ အာကာသဋ္ဌာ စ ဘူမဋ္ဌာ၊ ဒေဝါ နာဂါ မဟိ ဋ္ဌိကာ။
တေပိ အမေ နုရက္ခန္တု၊ အ-ရောဂေန သုခေန စ။ ။
- ၁၂၉။ ဣန္ဒြိမန္တော စ ယေ ဒေဝါ၊ ဂသန္တော ဣဓ သာသနေ။
တေပိ အမေ နုရက္ခန္တု၊ အ-ရောဂေန သုခေန စ။ ။
- ၁၃၀။ သဗ္ဗိတိယော ဝိဝဇ္ဇန္တု၊ သောကော ရောဂေါ ဝိနဿတု။
မာတေ ဘဝတိန္တ န္တရာယာ၊ သုခိ ဒိဃာ-ယုကော ဘဝ။ ။
- ၁၃၁။ အဘိဝါဒန-သီလဿ၊ နိစ္စံ ဝုဗ္ဗာ ပစာယိနော။
စတ္တာရော ဓမ္မာ ဝေဇန္တိ၊ အာယု ဝဏ္ဏော သုခံ ဗလံ။ ။
အာဓာနာဗိုလ-သုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ။

၉-အင်္ဂုလိမခလသုတ်

- ၁၃၂။ ပရိတ္တံ ယံ ဘဏန္တဿ၊ နိသိန္ဒဋ္ဌာနဘေဝနံ။
ဥဒကမ္ပိ ဝိနာသေတိ၊ သဒ္ဓ မေဝ ပရိဿယံ။ ။
- ၁၃၃။ သောတ္ထိနာ ဂဟ္တ-ဝုဋ္ဌာနံ၊ ယဉ္ဇ သာဓေတိ တင်္ဂဏ။ ။
ထေရဿ ဂိုလိ မာလဿ၊ လောကနာထေန ဘာသိတံ။
ကပ္ပဋ္ဌာယိံ မဟာ-ကေဇံ ပရိတ္တံ တံ ဘဏာ ပဟေ။ ။

၁၃၄။ ယတော ဟံ ဘဂိနိ အရိယာယ ဇာတိယာ ဇာတော
 နာဘိဇာနာမိ သဗ္ဗိစ္စ ပါဏံ ဇိဝိတာ ဝေါရောပေတာ။ တေန သစ္စေန
 သောတ္ထိ တေ ဟောတု သောတ္ထိ ဂဟ္တဿ။ ။
 အင်္ဂုလိမာလ-သုတ္တံ နိဠိတံ။

၁၀-ဗောဇ္ဈင်္ဂသုတ်

- ၁၃၅။ သံသာရေ သံသရန္တာနံ၊ သဗ္ဗ-ဒုက္ခ-ဝိနာသနေ။
 သတ္တ-ဓမ္မော ဗောဇ္ဈင်္ဂေ မာရ-သေနာ ပမဒ္ဒနေ။ ။
- ၁၃၆။ ဗုဒ္ဓိတွာ ယေစိ မေ သတ္တာ၊ တိဘဝါ မုတ္တ-ကုတ္တမာ။
 အဇာတိ မဇရာ ဗျာဒိ၊ အ-မတံ နိဗ္ဗယံ ဂတာ။ ။
- ၁၃၇။ ဝေ မာဒိ ဂုဏူပေတံ၊ အနေက-ဂုဏ သင်္ဂဟံ။
 ဩသဓဉ္စ ဣမံ မန္တံ၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂန္တ ဘဏာမ ဟေ။ ။
- ၁၃၈။ ဗောဇ္ဈင်္ဂါသဘိ သင်္ခါတော၊ ဓမ္မာနံ ဝိစယော တထာ။
 ဝိရိယံ ဝိဘိ ပဿဒ္ဓိ၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂါစ တထာ ပရေ။ ။
- ၁၃၉။ သမာရ ပေက္ခာ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ၊ သတ္တေ တေ သဗ္ဗဒသိနာ။
 မုနိနာ သမ္မ ဒက္ခာတာ၊ ဘာဝိတာ ဗဟုလိ-ကကာ။ ။
- ၁၄၀။ သံဝတ္တန္တိ အဘိညာယ၊ နိဗ္ဗာနာယ စ ဗောဓိယာ။
 ဇောန သစ္စ-ဝဇ္ဇေန၊ သောတ္ထိ တေ ဟောတု သဗ္ဗဒါ။ ။
- ၁၄၁။ ဧကသ္မိံ သမယေ နာထော၊ မောဂ္ဂလာနန္တ ကဿပံ။
 ဂိလာနေ ဒုက္ခိတေ ဒိသွာ၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂေ သတ္တ ဒေသယိ။
- ၁၄၂။ တေ စတံ အဘိနန္ဒိတွာ၊ ရောဂါ မုတ္တိံ သု တင်္ဂဏေ။
 ဇောန သစ္စ-ဝဇ္ဇေန၊ သောတ္ထိ တေ ဟောတု သဗ္ဗဒါ။ ။
- ၁၄၃။ ဧကဒါ ဓမ္မ-ရာဇာ ဝိ၊ ဂေလညေနာ တိ ဝိဒ္ဓိတော။
 စုန္ဒုက္ကေရေန တံယေဝ၊ ဘဏာပေတွာန သာ ဒရံ။ ။
- ၁၄၄။ သမ္မောဒိတွာန အာဗာဓာ၊ တမ္ဘာ ဝုဠာသိ ဌာနသော။
 ဇောန သစ္စ-ဝဇ္ဇေန၊ သောတ္ထိ တေ ဟောတု သဗ္ဗဒါ။ ။
- ၁၄၅။ ပဟိနာ တေ စ အာဗာဓာ၊ တိဏ္ဍန္တမ္ပိ မဟေသိနံ။
 မဂ္ဂ-ဟတာ ကိလေသာ ဝ၊ ပတ္တာ နုပ္ပတ္တိ ဓမ္မတံ။
 ဇောန သစ္စ-ဝဇ္ဇေန၊ သောတ္ထိ တေ ဟောတု သဗ္ဗဒါ။ ။
 ဗောဇ္ဈင်္ဂ-သုတ္တံ နိဠိတံ။

၁၁- ဗုဒ္ဓနုသုတ်

- ၁၄၆။ ယံ ဒု နိမိတ္တံ အာ-မဂ်လဉ္စ၊
ယော စာ မနာပေါ သကုဏဿ သဒ္ဓေါ။
ပါပ ဂ္ဂဟော ဒု သုဝိနံ အ-ကန္တိ၊
ဗုဒ္ဓါ နုဘာဝေန ဝိနာသ မေန္တု။ ။
- ၁၄၇။ ယံ ဒု နိမိတ္တံ အဝ-မဂ်လဉ္စ၊
ယော စာ မနာပေါ သကုဏဿ သဒ္ဓေါ။
ပါပ ဂ္ဂဟော ဒု သုဝိနံ အ-ကန္တိ၊
ဓမ္မာ နုဘာဝေန ဝိနာသ မေန္တု။ ။
- ၁၄၈။ ယံ ဒု နိမိတ္တံ အဝ-မဂ်လဉ္စ၊
ယော စာ မနာပေါ သကုဏဿ သဒ္ဓေါ။
ပါပ ဂ္ဂဟော ဒု သုဝိနံ အ-ကန္တိ၊
သံဃာ နုဘာဝေန ဝိနာသ မေန္တု။ ။
- ၁၄၉။ ဒုက္ခ-ပ္ပတ္တာ စ နိဒ္ဒါက္ခာ၊ ဘယ ပတ္တာ စ နိဗ္ဗယာ။
သောက-ပ္ပတ္တာ စ နိသောကာ၊
ဟောန္တု သဗ္ဗေဝိ ပါဏိနော။ ။
- ၁၅၀။ ဣတ္တာဝတာ စ အမှေဟိ၊ သမ္ဘတံ ပုည-သမ္ပဒံ။
သဗ္ဗေ ဒေဝါ နုမောဒန္တု၊ သဗ္ဗ-သမ္ပတ္တိ-သိဒ္ဓိယာ။ ။
- ၁၅၁။ ဒါနံ ဒေန္တု သဒ္ဓါယ၊ သီလံ ရက္ခန္တု သဗ္ဗဒါ။
ဘာဝနာ ဘိရတာ ဟောန္တု၊ ဝစ္ဆန္တု ဒေဝတာ ဝတာ။ ။
- ၁၅၂။ သဗ္ဗေ ဗုဒ္ဓါ ဗလ-ပ္ပတ္တာ၊ ပစ္စေကာနဉ္စ ယံ ဗလံ။
အရဟန္တာနဉ္စ တေဇေန၊ ရက္ခံ ဗန္ဓာမိ သဗ္ဗသော။ ။
- ၁၅၃။ ယံ ကိဉ္စိ ဝိတ္တံ ဣဓ ဝါ ဟုရံ ငါ၊
သဂ္ဂေသု ဝါယံ ရတနံ ပဏီတံ။
န နော သမံ အတ္ထိ တထာဂတေန၊
ဣဒမ္ပိ ဗုဒ္ဓေ ရတနံ ပဏီတံ။
ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောဘု။ ။
- ၁၅၄။ ယံ ကိဉ္စိ ဝိတ္တံ ဣဓ ဝါ ဟုရံ ဝါ၊
သဂ္ဂေသု ဝါယံ ရတနံ ပဏီတံ။

- န နော သမံ အတ္ထိ တထာ ဂတေန၊
 ဣဒမ္ဗိ ဓမ္မေ ရတနံ ပဏီတံ။
 ဇေတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။ ။
- ၁၅၅။ ယံ ကိဗ္ဗိ ဝိတ္တံ ဣဓ ဝါ ဟုရံ ဝါ၊
 သဂ္ဂေသု ဝါ ယံ ရတနံ ပဏီတံ။
 န နော သမံ အတ္ထိ တထာဂတေန၊
 ဣဒမ္ဗိ သံဃေ ရတနံ ပဏီတံ။
 ဇေတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။ ။
- ၁၅၆။ ဘဝတု သဗ္ဗ-မင်္ဂလံ၊ ရက္ခန္တု သဗ္ဗ-ဒေဝတာ။
 သဗ္ဗ-ဗုဒ္ဓါ နုဘာဝေန၊ သဒါ သုခိ ဘဝန္တု တေ။ ။
- ၁၅၇။ ဘဝတု သဗ္ဗ-မင်္ဂလံ၊ ရက္ခန္တု သဗ္ဗ-ဒေဝတာ။
 သဗ္ဗ-ဓမ္မာ-နုဘာဝေန၊ သဒါ သုခိ ဘဝန္တု တေ။ ။
- ၁၅၈။ ဘဝတု သဗ္ဗ မင်္ဂလံ၊ ရက္ခန္တု သဗ္ဗ-ဒေဝတာ။
 သဗ္ဗ-သံဃာ-နုဘာဝေန၊ သဒါ သုခိ ဘဝန္တု တေ။ ။
- ၁၅၉။ မဟာ ကာရုဏိကော နာထော၊ ဟိတာယ သဗ္ဗ ပါဏိနံ။
 ပူရေတွာ ပါရမီ သဗ္ဗာ၊ ပတ္တော သမ္မောမိ မုတ္တမံ။
 ဇေတေန သစ္စ-ဝဇ္ဇေန၊ သောတ္ထိ တေ ဟောတု သဗ္ဗဒါ။ ။
- ၁၆၀။ ဇယန္တော ဗောဓိယာ မူလေ၊ သကျာနံ နန္ဒိ ဝမာနော။
 ဝေမေဝ ဇယော ဟောတု၊ ဇယသု ဇယ-မင်္ဂလေ။
- ၁၆၁။ အ-ပရာဇိတ ပလ္လင်္ဂေ၊ သီသေ ပုထုပိပုက္ခလေ။
 အဘိသေကေ သဗ္ဗ-ဗုဒ္ဓါနံ၊ အဂ္ဂပတ္တော ပမောဒတိ။
- ၁၆၂။ သု-နက္ခတ္တံ သုမင်္ဂလံ၊ သု-ပဘာတံ သု-ဟုဋ္ဌိတံ။
 သု-ခဏော သု-မုဟုတ္တောစ၊ သု-ယိဋ္ဌံ ပြဟ္မစာရိသု။ ။
- ၁၆၃။ ပဒက္ခိဏံ ကာယ-ကမ္မံ၊ ဝါစာ-ကမ္မံ ပဒက္ခိဏံ။
 ပဒက္ခိဏံ မနော-ကမ္မံ၊ ပဏီမိ တေ ပဒက္ခိဏေ။ ။
- ၁၆၄။ ပဒက္ခိဏာနိ ကတွာန၊ လဘန္တ-တ္ထေ ပဒက္ခိဏေ။
 တေ အတ္ထ လဒ္ဓါ သုခိတာ၊ ဝိရုဋ္ဌာ ဗုဒ္ဓ-သာသနေ။
 အ-ရောဂါ သုခိတာ ဟောထ၊ သဟ သဗ္ဗေဟိ ဉာတိဘိ။ ။
 ပုဗ္ဗန္တ-သုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ။ ပရိတ်ကြီး ပါဠိတော် ပြီး၏။

ပရိတ်ကြီးအနက်

၁။ သမန္တာ၊ ဤစကြဝဠာ၏ ထက်ဝန်းကျင်မှ။ စက္ကဝါဠေသု၊ တသောင်းသော စကြဝဠာတို့၌။ ဒေဝတာ၊ နတ်တို့သည်။ မုနိရာဇဿ၊ ရဟန်းတို့၏ မင်းဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏။ သက္ကမောက္ခဒံ၊ နတ်ရွာနိဗ္ဗာန်ကို ပေးတော်မူတတ်သော။ သဒ္ဓမ္မံ၊ ချီးမွမ်းအပ်သော တရားတော်ကို။ သောတုံ၊ နာအံ့သောငှါ။ အတြ၊ ဤအရပ်သို့။ အာဂစ္ဆိန္န၊ လာလတ်ကုန်လော့။ သုဏန္တ၊ နာလင့်ကုန်လော့။

၂။ ဘဒ္ဒန္တာ၊ ဒေဝနတ်များတို့။ အယံ၊ ဤအခါကား။ ဓမ္မဿဝဏ ကာလော၊ တရားတော်ကို နာအံ့သောအခါတည်း။

၃။ အရဟတော၊ ပစ္စည်းလေးပါးကို ခံတော်မူထိုက်ထသော။ အရဟတော၊ ဆိတ်ကွယ်ရာအရပ်၌ မကောင်းမှုကို ပြုခြင်းငှါ ထိုက် တော်မမူထသော။ အရဟတော၊ သံသရာစက်၏ အကန့်ဖြစ်သော အဘိသင်္ခါရကို ပယ်တော်မူပြီးထသော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ၊ ပယ်အပ် ပြီးသော ကိလေသာတို့သည်မဖြစ်ပြန်သဖြင့် ကောင်းစွာ မိမိအလိုလို သစ္စာလေးပါးတရားတို့ကို သိတော်မူပြီးထသော။ တဿဘဂဝ တော၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားအား။ နမော၊ ရှိခိုးပါ၏။

၄။ ဧတ္ထ ဝါ၊ ဤစကြဝဠာ၌၎င်း။ လောကန္တရေ ဝါ၊ စကြဝဠာ တပါး၌၎င်း။ သန္တာ၊ ငြိမ်သက်ကုန်ထသော။ သန္တမိတ္တာ၊ ငြိမ်သက် သော စိတ်ရှိကုန်ထသော။ တိသရဏသရဏာ၊ ရကနာသုံးပါးလျှင် ကိုးကွယ်ရာရှိကုန်ထသော။ ဘုမ္မာ၊ မြေ၌တည်ကုန်ထသော။ ယေဒေဝါ စ၊ အကြင်နတ်တို့သည် ၎င်း။ အဘုမ္မာ၊ ကောင်းကင်၌ တည်ကုန်ထ သော။ ယေဒေဝါ စ၊ အကြင်နတ်တို့သည် ၎င်း။ သဗ္ဗကာလံ၊ အခါ ခပ်သိမ်း။ ဂုဏဂဏဂဟဏဗျာဓဋ္ဌာ၊ လောကီကျေးဇူး၊ လောကုတ္တရာ ကျေးဇူးတို့၏အပေါင်းကို ယူခြင်း၌ကြောင့်ကြကုန်၏။ ဧကေဒေဝါစ၊ ထိုနတ်တို့သည် ၎င်း။ ဝရကနကမယေ၊ မြတ်သော ရွှေစိုက်အင်္ကျီဖြင့် ပြီးသော။ မေရုရာဇေ၊ မြင်းမိုရ်တောင်မင်း၌။ ဝသန္တော၊ နေကုန်သော။ သန္တော၊ သူတော်ကောင်းဖြစ်ကုန်သော နတ်တို့သည် ၎င်း။ သန္တော သဟေတုံ၊ ရောင့်ရဲလွယ်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်ထသော။ အဂ္ဂံ၊ မြတ်ထ သော။ မုနိရာဇစနံ၊ မြတ်စွာဘုရားစကားတော်ကို။ သောတုံ၊ နာအံ့ သောငှါ။ သမဂ္ဂါ၊ အညီအညွတ်။ အာယန္တ၊ လာလတ်ကုန်လော့။

၅-၆။ သဗ္ဗေသု၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ စက္ကဝါဠေသု၊ စကြဝဠာ
 တို့၌။ ယက္ခာစ၊ ဘီလူးတို့သည်၎င်း။ ဒေဝါစ၊ နတ်တို့သည်၎င်း။
 ဗြဟ္မာနောစ၊ ဗြဟ္မာတို့သည်၎င်း။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်
 သော ဘီလူး၊ နတ်၊ ဗြဟ္မာတို့သည်။ သဗ္ဗသမ္ပတ္တိသာရေကံ၊ ခပ်သိမ်း
 သော စည်းစိမ်ကိုပြီးစေတတ်ထသော။ ယံပုညံ၊ အကြိုင်ကောင်းမှုကို။
 အမေဟိ၊ ငါ့ကိုသည်။ ကတံ၊ ပြုအပ်ပြီ။ တံ၊ ပုညံ၊ ထိုကောင်းမှုကို။
 အနုမောဒိတ္တာ ဝမ်းမြောက်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ သမဂ္ဂါ၊ ညီညွတ်ကုန်
 သည်ဖြစ်၍။ သာသနော၊ သာသနာတော်၌။ ရတာ၊ မွေ့လျော်ကုန်သည်။
 ဟောန္တု၊ ဖြစ်စေကုန်လော့။ အာရက္ခာသု၊ စောင့်ရှောက်ခြင်းတို့၌။
 ဝိသောဘတော၊ အထူးသဖြင့်။ ပမာဒရဟိတာ၊ မေ့လျော့ခြင်းမှ
 ကင်းကုန်သည်။ ဟောန္တု၊ ဖြစ်စေကုန်လော့။

၇။ သာသနဿစ၊ သာသနာတော်၏၎င်း။ လောကဿစ၊
 လူအများ၏၎င်း။ ဝုဇံ၊ စီးပွားခြင်းသည်။ သဗ္ဗဒါ၊ ခပ်သိမ်းသော
 အခါ၌။ ဘဘေ၊ ဖြစ်စေသတည်း။ သာသနန္တိစ၊ သာသနာတော်ကို
 ၎င်း။ လောကဉ္စ၊ လူအများကို၎င်း။ ဒေဝါ၊ နတ်တို့သည်။ သဗ္ဗဒါ၊
 ခပ်သိမ်းသောအခါ၌။ ရက္ခန္တု၊ စောင့်ရှောက်ကုန်သတည်း။

၈။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သောသူတို့သည်။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။
 ပရိဝါရေဟိ၊ အခြံအရံတို့နှင့်။ သန္တိ၊ တကွ။ သုခိ၊ ချမ်းသာကုန်သည်။
 ဟောန္တု၊ ဖြစ်စေကုန်သတည်း။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သောသူတို့
 သည်။ သဗ္ဗေဟိ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ ဉာတိတိ၊ အဆွေအမျိုးတို့နှင့်။
 သဟ၊ တကွ။ အနိဗ္ဗာ၊ ဆင်းရဲမရှိကုန်သည်။ ဟောန္တု၊ ဖြစ်စေကုန်
 သတည်း။ သုမနာ၊ ဝမ်းမြောက်ကုန်သည်။ ဟောန္တု၊ ဖြစ်စေကုန်
 သတည်း။

၉။ ရာဇတောဝါ၊ မင်းဘေးမှ၎င်း။ စောရတောဝါ၊ ခိုးသူဘေးမှ
 ၎င်း။ မနုဿတောဝါ၊ လူဘေးမှ၎င်း။ အမနုဿတောဝါ၊ လူမဟုတ်
 သော ဘီလူးဘေးမှ၎င်း။ အဂ္ဂိတောဝါ၊ မီးဘေးမှ၎င်း။ ဥဒကတော
 ဝါ၊ ရေဘေးမှ၎င်း။ ဝိသာစတော ဝါ၊ မြေဘုတ်ဘီလူးဘေးမှ၎င်း။
 ခါဏုကတော ဝါ၊ သစ်သီးဘေးမှ၎င်း။ ကဏ္ဍကတောဝါ၊ ဆူးပြောင့်
 ဘေးမှ၎င်း။ နက္ခတ္တတောဝါ၊ မကောင်းသော နက္ခတ်ဘေးမှ၎င်း။
 ဇနပဒရောဂတောဝါ၊ ဇနပုဒ်၌ဖြစ်သော အနာဘေးမှ၎င်း။ အသဒ္ဓမ္မ

ကောဝါ၊ မသုတော်တို့၏ တရားဘေးမှ ငှင်း။ အသန္တိဋ္ဌိတောဝါ၊ မှား
 သော အယူဘေးမှ ငှင်း။ အသပ္ပုရိသတောဝါ၊ မသုတော်ဘေးမှ ငှင်း။
 စဏ္ဍာဟတ္ထိ အဿ မိဂ ဂေါဏ ကုက္ကုရ အဟိရိန္တိက မဏိသပ္ပ ဒိပိ
 အန္တိ တရန္တ သူကရ မဟိံသ ယက္ခ ရက္ခသာဒိဟိ၊ ကြမ်းသောဆင်း
 ကြမ်းသောမြင်း၊ ကြမ်းသောသား၊ ကြမ်းသောနွား၊ ကြမ်းသောခွေး၊
 ကြမ်းသောမြွေ၊ ကြမ်းသောကင်းသန်း၊ ကြမ်းသောမြွေမိမ်း၊ ကြမ်း
 သော သစ်၊ ကြမ်းသောဝံ၊ ကြမ်းသောအောင်း၊ ကြမ်းသောဂက်၊ ကြမ်း
 သော ကျွဲ၊ ကြမ်းသောဘီလူး၊ ကြမ်းသောရေစောင့်ဘီလူး စသည်တို့
 ကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော။ နာနာဘယတောဝါ၊ အထူးထူးသော အနာ
 ဘေးတို့မှငှင်း။ နာနာရောဂတော ဝါ၊ အထူးထူးသော ရောဂါဘေးတို့
 မှငှင်း။ နာနာဥပဒ္ဒဝတောဝါ၊ အထူးထူးသောဥပဒ္ဒဝေါဘေးတို့မှ ငှင်း။
 အာရက္ခံ၊ အစောင့်အရှောက်ကို။ ဂဏ္ဍန္တု၊ ယူကုန်သော။

မင်္ဂလသုတ္တံ ဥပ္ပာနုတ္တမေဝ။
 မင်္ဂလသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ။

၂-ရတနသုတ်

၂၅။ ပဏိခာနကော၊ ဒီပင်္ကရာမြတ်စွာဘုရား၏ခြေရင်းတော်၌
 ဘုရားဆုကို ကောင်းသည်မှ။ ပဠာယ၊ စ၍။ တထာဂတဿ မြတ်စွာ
 ဘုရား၏။ ဒသပါရမီယော၊ ဆယ်ပါးသောပါရမီတို့ကိုငှင်း။ ဒသဥပ
 ပါရမီယော၊ ဆယ်ပါးသောဥပပါရမီတို့ကိုငှင်း။ ဒသပရမတ္ထပါရမီ
 ယော၊ ဆယ်ပါးသော ပရမတ္ထပါရမီတို့ကိုငှင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့သော
 အပြားရှိကုန်သော။ သမတိံ သပါရမီယော၊ အမျှသုံးဆယ်သောပါရမီ
 တို့ကိုငှင်း။ ပဉ္စမဟာပရိစ္ဆာဂေ၊ ငါးပါးသော ဗွန်ခြင်းကြီးတို့ကိုငှင်း။
 လောကတ္တစရိယံ၊ လောကသုံးပါး၏အကျိုးစီးပွားအလို့ငှါ ကျင့်ခြင်း။
 ဉာတတ္တစရိယံ၊ ဆွေတော်မျိုးတော်တို့၏ အကျိုးစီးပွားအလို့ငှါ ကျင့်
 ခြင်း။ ဗုဒ္ဓတ္တစရိယံ၊ ဘုရားဖြစ်ခြင်းအကျိုးငှါ ကျင့်ခြင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။
 တိသော စရိယာယော၊ သုံးပါးသောအကျင့်တို့ကိုငှင်း။ ပဉ္စမတေ၊
 အဆုံးစွန်သောတေ။ ဂဏ္ဍဝေါက္ကန္တိံ၊ အမိပမ်း၌ ပဋိသန္ဓေနေခြင်းကို
 ငှင်း။ ဇာတိံ၊ ဘွားခြင်းကို ငှင်း။ အဘိနိက္ခမနံ၊ မြတ်သောကောထွက်
 ခြင်းကိုငှင်း။ ပဝေနစရိယံ၊ ပြင်းစွာသောလုံ့လဖြင့် ကျင့်ခြင်းကို ငှင်း။

ဗောဓိပလ္လင်၊ ဗောဓိပလ္လင်၌။ မာရဝိဇယံ၊ မာရ်ငါးပါးကိုအောင်ခြင်းကို၎င်း။ သဗ္ဗညုတဉာဏပုဋိဝေဓံ၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို သိတော်မူခြင်းကို၎င်း။ ဓမ္မစက္ကပဝတ္တနံ၊ ဓမ္မစကြာကရားတော်ကို ဟောတော်မူခြင်းကို၎င်း။ နဝလောကုတ္တရဓမ္မေ၊ ကိုးပါးသော လောကုတ္တရတရားတို့ကို၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သဗ္ဗေပိ၊ အလုံးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဣမေ ဗုဒ္ဓဂုဏော၊ ဤဘုရားသခင်၏ကျေးဇူးတော်တို့ကို။ အာဝဇ္ဇေတွာ၊ ဆင်ခြင်၍။ ဝေသာလိယာ၊ ဝေသာလီပြည်၏။ တိဿ၊ သုံးထပ်ကုန်သော။ ပါကာရန္တရေသု၊ မြှိုတံတိုင်း၏အကြား၌။ တိယာမရတ္တိံ၊ ညဉ့်သုံးယံပတ်လုံး။ ပရိတ္တံ၊ အရံအတားကို။ ကရောန္တော၊ ပြုသော။ အာယသ္မာ၊ ရှည်သောအသက်ရှိသော။ အာနန္ဒတ္ထေရောပိယ၊ အာနန္ဒာထေရ်ကဲ့သို့။ ကာရုညာပိတ္တံ၊ သနားခြင်းနှင့်ယှဉ်သောစိတ်ကို။ ဥပဋ္ဌပေတွာ၊ ဖြစ်စေဦး၍။

၂၆-၂၇။ ကောဋိသတသဟဿေသု၊ ကုဇေ တသိန်းမျှလောက်ကုန်သော။ စက္ကဝါဇ္ဇေသု၊ စကြဝဠာတိုက်တို့၌။ ဒေဝတာ၊ နတ်တို့သည်။ ယဿ၊ အကြင်ရတနသုတ်ပရိတ်တော်၏။ အာဏံ၊ အာဏာစက်ကို။ ပတိဂဏ္ဍန္တိ၊ ခံကုန်၏။ ဝေသာလိယာ၊ ဝေသာလီအမည်ရှိသော။ ပုရေ၊ ပြည်၌။ ရောဂါမနုဿဒုန္တိ ကွသန္တုတံ၊ အနာ၊ ဘီလူး၊ မွတ်သိပ်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော။ တိဝိဓံ၊ သုံးပါးအပြားရှိသော။ ဘယံ၊ ဘေးကို။ ယဉ္ဇ-ယံဝေပရိတ္တံ၊ အကြင်ရတနသုတ်ပရိတ်တော်သည်လျှင်။ ခိပ္ပံ၊ လျင်စွာ။ အန္တရဓာပေသိ၊ ကွယ်စေတတ်၏။ တံပရိတ္တံ၊ ထိုရတနသုတ်ပရိတ်တော်ကို။ ဟေ၊ အရှင်သူတော်ကောင်းတို့။ မယံ၊ ငါတို့သည်။ ဘဏာမ၊ ရွက်ကြကုန်အံ့။

၂၈။ ဘုမ္မာနိ၊ မြေ၌တည်ကုန်သော။ ယာနိဘူတာနိ ဝါ၊ အကြင်ဘုမ္မာပိုး၊ ရုက္ခပိုး၊ စတုမဟာရာဇ်၊ တာဝတိံသာနတ်တို့သည်၎င်း။ အန္တလိက္ခေ ကောင်းကင်၌။ နိဗ္ဗတ္တာနိ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ယာနိဘူတာနိ ဝါ၊ အကြင်ယာမာစသောနတ်တို့သည်၎င်း။ ဣဓ၊ ဤအရပ်၌။ သမာဂတာနိ၊ အညီအညွတ်လာကုန်၏။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ ဘူတာဝေ၊ နတ်တို့သည်သာလျှင်။ သုမနာ၊ ဝမ်းမြောက်သော နှလုံးရှိကုန်သည်။ ဘဝန္တု၊ ဖြစ်ကုန်လော့။ အထောပိ၊ ထိုမျှလည်း။ ဘာသိတံ၊ ဟောတော်မူအပ်သော တရားတော်ကို။ သက္ကစ္စံ၊ ရှိသေစွာ။ သုဏန္တု၊ နာကုန်လော့။

၂၉။ ဘူတာနိ၊ အနိနတ်တို့။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ သမာဂတာနိ၊ အညီအညွတ် စည်းဝေးလာကုန်၏။ တဿာဟိ-တဿာဇေ၊ ထိုသို့ စည်းဝေးလာကုန်သောကြောင့်သာလျှင်။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ တုမှ၊ သင်တို့သည်။ နိသာမေထ၊ နာကုန်လော့။ မာနုသိယာ၊ လူဖြစ်သော။ ပဇာယ၊ သတ္တဝါ၌။ မေတ္တံ၊ ချစ်ခြင်းကို။ ကရောထ၊ ပြုကုန်လော့။ ဒိဝါစ၊ နေ့၌၎င်း။ ရတ္တောစ၊ ည၌၌၎င်း။ ယေ၊ အကြင် သူတို့သည်။ တုမှာကံ၊ သင်တို့အား။ ဗလိံ၊ ပူဇော်သက္ကာရကု။ ဟရန္တိ၊ ဆောင်ကုန်၏။ တဿာဟိ-တဿာဇေ၊ ထိုသို့ ဆောင်ကုန် သောကြောင့်သာလျှင်။ အပ္ပမတ္တာ၊ မမေ့မလျော့ကုန်သည်ဖြစ်၍။ နေ၊ ထိုသူတို့ကို။ ရက္ခထ၊ ဖောင်ကုန်လော့။

၃၀။ ဣဓ ဝါ၊ ဤလူ့ပြည်၌၎င်း။ ဟုရံ ဝါ၊ နဂါးပြည် ဝဠုန်ပြည်၌ ၎င်း။ သဂ္ဂေသု ဝါ၊ နတ်ပြည်တို့၌၎င်း။ ယံကိဗ္ဗိ၊ ခပ်သိမ်းသော။ ယံဝိတ္တံဝါ၊ အကြင်သုံးဆောင်အပ်သောဥစ္စာသည်၎င်း။ ယံရတနံဝါ၊ အကြင် အလေးအမြတ်သိုထားအပ်သော ရတနာ သည်၎င်း။ ပဏီတံ၊ မြတ်၏။ တံ၊ ထိုရတနာသည်။ တထာဂတေန၊ မြတ်စွာဘုရားနှင့်။ သမံ၊ တူသောရတနာသည်။ နနောအတ္ထိ၊ မရှိသည်သာလျှင်ကတည်း။ ဗုဒ္ဓေဗုဒ္ဓဿ၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ ဣဒမ္ပိရတနံ-အယမ္ပိ ရတနဘာဝေါ၊ ဤအရဟံ-စသော ကျေးဇူးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရတနာ၏ အဖြစ် သည်လည်း။ ပဏီတံ-ပဏီတော၊ မြတ်၏။ ဇေတနသဂ္ဂေန၊ ဤသို့ မှန်သော စကားကြောင့်။ ပါဏီနံ၊ သတ္တဝါကိုအား။ သုဝတ္ထိ၊ ကောင်းသော စီးပွားခြင်းသည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေသတည်း။

၃၁။ သကျမုနိ၊ သာကီဝင်မင်းတို့၏ အထွတ် ဖြစ်တော် မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်။ သမာဟိတော၊ တည်ကြည်သော နှလုံးရှိတော် မူသည် ဖြစ်၍။ ခယံ၊ ရာဂစသော ကိလေသာတို့၏ ကုန်ရာလည်းဖြစ် ထသော၊ ဝိရာဂံ၊ ရာဂ၏ကင်းရာလည်းဖြစ်ထသော။ အမဟံ၊ သေခြင်း ကင်းထသော။ ပဏီတံ၊ မြတ်ထသော။ ယံ၊ အကြင်နိဗ္ဗာန်ကို။ အတ္ထဂါ၊ သိတော်မူ၏။ ဧတေနဓမ္မေန၊ ထိုနိဗ္ဗာန် ဖြစ်သော ကရားနှင့်။ သမံ၊ တူသော။ ကိဗ္ဗိ၊ တစုံတခုသော ရတနာသည်။ နအတ္ထိ၊ မရှိသည် သာလျှင်ကတည်း။ ဓမ္မေ-ဓမ္မဿ၊ နိဗ္ဗာန် ဖြစ်သော ကရား၏။ ဣဒမ္ပိ ရတနံ-အယမ္ပိရတနဘာဝေါ၊ ဤခယတာ-စသော ရတနာ၏ အဖြစ်

သည်လည်း။ ပဏီတံ-ပဏီတော၊ မြတ်၏။ ဇေတနသစ္စေန၊ ဤသို့ မှန်သော စကားကြောင့်။ ပါဏီနံ၊ သတ္တဝါတို့အား။ သုဝတ္ထိ၊ ကောင်းသော စီးပွားခြင်းသည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေသတည်း။

၃၂။ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌော၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ အညံ၊ သောတာပတ္တိမဂ် သိသော အပိုင်းအခြားကို မလွန်ဘဲသိတတ်ထသော။ သုစံ၊ စင်ကြယ် စွာထသော။ ယံသမာဓိံ၊ အကြင် အရဟတ္တမဂ်နှင့် ယှဉ်သော သမာဓိကို။ ပရိဝဏ္ဏယီ၊ ချီးမွမ်းတော်မူ၏။ အာနန္ဒရိကံ၊ မဂ်၏အခြား မဲ့၌ အကျိုးကိုပေးတတ်၏ဟူ၍။ အာဟု၊ ဟောတော်မူပြီ။ တေနသမာ ဓိနာ၊ ထိုအရဟတ္တမဂ်သမာဓိနှင့်။ သမော၊ တူသော သမာဓိသည်။ နုပိဇ္ဇတိ မရှိ။ ဓမ္မေ-ဓမ္မဿ၊ မဂ်နှင့်ယှဉ်သော သမာဓိ တရား၏။ ဣဒမ္ပိ ရတနံ-အယဇ္ဇိရတနဘာဝေါ၊ ဤစင်ကြယ်ခြင်း စသော ရတနာ၏ အဖြစ်သည်လည်း။ ပဏီတံ-ပဏီတော၊ မြတ်၏။ ဇေတန သစ္စေန၊ ဤသို့မှန်သော စကားကြောင့်။ ပါဏီနံ၊ သတ္တဝါတို့အား။ သုဝတ္ထိ၊ ကောင်းသော စီးပွားခြင်းသည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေသတည်း။

၃၃။ အဋ္ဌ၊ ရှစ်ယောက်ကုန်သော။ ယေပုဂ္ဂလာ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ် တို့ကို။ သတံ၊ ဘုရားစသောသူတို့သည်။ ပသတ္ထာ၊ ချီးမွမ်းအပ်ကုန်၏။ တနည်းကား။ အဋ္ဌသတံ၊ တရား ရှစ်ယောက်ကုန်သော။ ယေပုဂ္ဂလာ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ ပသတ္ထာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ချီးမွမ်းအပ်ကုန် ၏။ ဇေတနံ၊ ထိုရှစ်ယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်ကား။ စတ္တာရိယုဂါ နိ၊ လေးပါးသော အစုံတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ သုဂတဿ၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ သာဝကာ၊ တပည့် ဖြစ်ကုန်သော။ တေ၊ ထိုရှစ် ယောက်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်တို့သည်ကား။ တနည်းကား။ တေ၊ ထိုတရား ရှစ်ယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်ကား။ ဒက္ခိဏေယျာ၊ မြတ်သော အလှူကိုခံထိုက်ကုန်၏။ ဇေတသု၊ ထိုရှစ်ယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ ဒိန္နာနိ၊ ပေးလှူအပ်သော ဝတ္ထုတို့သည်။ မဟပ္ပလာနိ၊ များသော အကျိုးရှိကုန်၏။ သံဗော-သံဗာဿ၊ သင်္ဃာတော်၏။ ဣဒမ္ပိရတနံ- အယဇ္ဇိရတနဘာဝေါ၊ ဤသို့မြတ်စွာဘုရားချီးမွမ်းတော်မူခြင်းစသော ရတနာ၏ အဖြစ်သည်လည်း။ ပဏီတံ-ပဏီတော၊ မြတ်၏။ ဇေတန သစ္စေန၊ ဤသို့ မှန်သော စကားကြောင့်။ ပါဏီနံ၊ သတ္တဝါတို့အား။ သုဝတ္ထိ၊ ကောင်းသော စီးပွားခြင်းသည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေသတည်း။

၃၄။ ယေ၊အကြင် ရဟန္တာ လှိုသည်။ ဂေါတမ သာသနာမိ၊
 ဂေါတမ မြတ်စွာဘုရား၏ သာသနာတော်၌။ ဒဠေန၊ ပြင်းစွာသော။
 မနသာ နှလုံးဖြင့်။ သုပ္ပယုတ္တာ၊ ကောင်းစွာ လုံ့လပြုကုန်သည် ဖြစ်၍။
 နိက္ကာမိနော၊ ပဋိဒုက္ခမှ ထွက်မြောက်ကုန်၏။ ဟေ၊ ထိုရဟန္တာလှို
 သည်။ အမတ်၊ နိဗ္ဗာန်ကို။ ဝိဂယ၊ အာရုံပြု၍။ လဒ္ဓါ၊ ရသည်ဖြစ်၍။
 မုခေ၊ ကိလေသာ ကင်းကုန်လျက်။ နိဗ္ဗုတိံ၊ နိဗ္ဗာန် ချမ်းသာကို။
 ဘုဇ္ဇမာနာ။ ခံစားကုန်သည်ဖြစ်၍။ ပတ္တိံ၊ အရဟတ္တ ဖိုလ်သို့။ ပတ္တာ၊
 ရောက်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ သံဇော-သံဃာဿ၊ ရဟန္တာ
 ဖြစ်သော သင်္ဃာတော်၏။ ဣဒမ္ဗိရတနံ-အယမ္ဗိ ရတန ဘာဝေါ၊
 ဤအရဟတ္တ ဖလ သမာပတ်ဟူသော ရတနာ၏ အဖြစ်သည်လည်း။
 ပဏီတံ-ပဏီတော မြတ်၏။ ဇေတန သစ္စေန၊ ဤသို့ မှန်သော
 စကားကြောင့်။ ပါဏီနံ၊ သတ္တဝါတို့အား၊ သုဝတ္ထိ၊ ကောင်းသော
 စီးပွားခြင်းသည်။ ဟောဘု၊ ဖြစ်စေသတည်း။

၃၅။ 'ပဏဝိသိတော၊ မြေ၌မြှုပ်သော။ ဣန္ဒဒီလော၊ ကျောက်စာ
 တိုင်သည်။ စတုတ္ထိ၊ အရပ်လေးမျက်နှာမှ လာကုန်သော။ ဝါတေဟိ၊
 လေတို့သည်။ အသမ္ပကမ္ဘိယော၊ မတုန်မလှုပ် စေနိုင်သည်။ သိယာ
 ယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ ယော အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အရိယ သစ္စာနိ၊
 လေးပါးသော အရိယသစ္စာတို့ကို။ အဝေစ္စ၊ သောကာပတ္တိ မဂ်ဖြင့်
 သက်ဝင်၍။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ တံသပ္ပုဗ္ဗသံ၊ ထိုသောတာပတ္တိမဂ်ဖြင့်။
 အရိယာသစ္စာတို့ကို မြင်ပြီးသော သုံးပါးအပြားရှိသော သောတာပန်
 ဖြစ်သော သူတော်ကောင်းကို။ တထူပမံ၊ ထိုကျောက်စာတိုင်နှင့်တူ၏
 ဟူ၍။ ဝဒါမိ၊ ငါဘုရားသခင် ဟောတော်မူ၏။ သံဇော-သံဃာဿ၊
 သုံးပါးသော သောတာပန် သင်္ဃာ၏။ ဣဒမ္ဗိ ရတနံ-အယမ္ဗိ ရတန
 ဘာဝေါ၊ ဤသို့မတုန်မလှုပ်သောသူ၏ အဖြစ်ကုည်းဟူသော ရတနာ
 ၏အဖြစ်သည်လည်း။ ပဏီတံ-ပဏီတော၊ မြတ်၏။ ဇေတနသစ္စေန၊
 ဤသို့မှန်သော စကားကြောင့်။ ပါဏီနံ၊ သတ္တဝါတို့အား၊ သုဝတ္ထိ၊
 ကောင်းသော စီးပွားခြင်းသည်။ ဟောဘု၊ ဖြစ်စေသတည်း။

၃၆။ ဂန္တိရပညေန နက်နဲသော ပညာရှိသော မြတ်စွာ ဘုရား
 သည်။ သုဒေသိတာနိ၊ ကောင်းစွာဟောတော် မူအပ်ကုန်သော။ အရိယ
 သစ္စာနိ၊ လေးပါးသော အရိယ သစ္စာတို့ကို။ ယေ၊ အပြင်သတ္တက္ခတ္တ၊

ပရမ သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဝိဘာဝယန္တိ၊ သိကုန်၏။
 တေ၊ ထိုသတ္တက္ခတ္တ၊ ပရမ သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဘုသံ
 ပမတ္တာ၊ ဘာဝနာ၌ အလွန် မေ့လျော့ ကုန်သည်။ ကိဉ္ဇာပိဟောန္တိ၊
 အကယ်၍ ဖြစ်ကုန်အံ့။ တထာပိ၊ ထိုသို့မေ့လျော့ ကုန်သော်လည်း။
 တေ၊ ထိုသတ္တက္ခတ္တ၊ ပရမ သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ အဋ္ဌမံ၊
 ရှစ်ကြိမ်မြောက်သော။ ဘဝံ၊ဘဝကို။နအာဒိယန္တိ၊ မယူကုန်။သံဇော-
 သံဇာဿ၊ သတ္တက္ခတ္တ၊ ပရမ ဖြစ်သော သောတာပန် သံဇာ၏။
 ဣဒမ္ပိ ရတနံ-အယမ္ပိ ရတနဘာဝေါ၊ ဤ ရှစ်ကြိမ်မြောက် ဘဝကို
 မယူခြင်း တည်းဟူသော ရတနာ၏ အဖြစ်သည်လည်း။ ပဏီတံ-
 ပဏီတော၊ မြတ်၏။ ဇေတေနသစ္စေန၊ ဤသို့မှန်သော စကားကြောင့်။
 ပါဏီနံ၊ သတ္တပါတို့အား။ သုာတ္ထိ၊ ကောင်းသော စီးပွားခြင်းသည်။
 ဟောတု၊ ဖြစ်စေသတည်း။

၃၇။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိစ၊ အတ္တဟူသော မိမိကိုယ်ရှိ၏ ဟူသော
 အယူ၎င်း။ ဝိစိကိန္နိတဉ္စ၊ ရှစ်ပါးသော ဌာန၌ ယုံမှားခြင်း၎င်း။
 သီလဗ္ဗတံဝါပိ၊ နွား၏ သိတင်း အကျင့်-ခွေး၏ သိတင်း အကျင့်
 စသည်ဖြင့် သံသရာမှ ထွက်မြောက်၏ဟူသော အယူ၎င်း။တယော၊
 သုံးပါးကုန်သော။ဓမ္မာ၊သဘော တရားတို့ကို။ အဿ၊ ထိုသောတာ
 ပန် ပုဂ္ဂိုလ်၏။ဒဿနသမ္ပဒါယ၊သောတာပတ္တိ မဂ်၏ ပြည့်စုံခြင်းနှင့်။
 သဟာဝ၊ တကွလျှင်။ ဇဟိတာ စွန့်အပ်ကုန်သည်။ အဿု-ဘဝန္တိ၊
 ဖြစ်ကုန်၏။ ကိဉ္ဇိ၊ တစုံတခုသော။ ယံ၊ အကြင်မှားသော အယူသည်။
 အတ္ထိ၊ရှိ၏။ တံပိ၊ထိုမှားသော အယူကိုလည်း။ ဇဟိတံ၊ စွန့်အပ်၏။

၃၈။ သော-သောတာပန္နော၊ ထို သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်သည်။
 စတူဟိ၊ လေးပါးကုန်သော။ အပါယေဟိ၊ အပါယ်တို့မှ။ဝိပ္ပမုတ္တော၊
 လွတ်၏။ ဆ-ခြောက်ပါး ကုန်သော။ အဘိဋ္ဌာနာနိစ၊ လွန်စွာသော
 အကြောင်းတို့ကိုလည်း။ ကာတုံ၊ပြုအံ့သောငှါ။အဘဗ္ဗော၊မထိုက်။ သံ
 ဇော-သံဇာဿ၊သုံးပါးသော သောတာပန်ဖြစ်သော သင်္ဃာတော်၏။
 ဣဒမ္ပိ ရတနံ-အယမ္ပိ ရတနဘာဝေါ၊ ဤသုံးပါးသော သံယောဇဉ်တို့
 ကို ပယ်ခြင်းအစရှိသော ရတနာ၏ အဖြစ်သည်လည်း။ပဏီတံ-ပဏီ
 တော၊မြတ်၏။ဇေတေနသစ္စေန၊ဤသို့မှန်သော စကားကြောင့်။ပါဏီနံ၊

သတ္တဝါတို့အား။ သုဝဏ္ဏိ၊ ကောင်းသောစီးပွားခြင်းသည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေသတည်း။

၃၉။ သော၊ ထိုသောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကာယေန ဝါ၊ ကာယခွါရဖြင့်၎င်း။ ပါစာ-ဝါစာယဝါ၊ ဝစီခွါရဖြင့်၎င်း။ ဥဒယျံ၊ ဧတသာဝါ၊ မနော ခွါရဖြင့်၎င်း။ ပါပကံ၊ မကောင်းသော။ ကမ္မံ၊ အမှုကို။ ကိဉ္ဇာပိ၊ အကယ်၍လည်း။ ကရောတိ၊ ပြုမိ၏။ သော၊ ထိုသောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ တဿ၊ ထိုမကောင်းမှုကို။ ပဋိစ္ဆဒါယ၊ ဖုံးလွှမ်းအံ့သောငှါ။ အဘဗ္ဗော၊ မထိုက်ပြီ။ ဒိဋ္ဌပဒဿ၊ မဂ်ဖြင့် မြင်အပ်ပြီးသော နိဗ္ဗာန်ရှိသော သောတာပန်၏။ အဘဗ္ဗတာ၊ မကောင်းမှုကို ဖုံးလွှမ်းခြင်းငှါမထိုက်သော အဖြစ်ကို။ ပုတ္တော၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ သံဃေသံဃာဿ၊ သုံးပါးသော သောတာပန် သင်္ဘော၏။ ဣဒ္ဓိရတနံ-အယတ္တိရတနဘာဝေါ၊ ဤသို့ပြုပြီးသော မကောင်းမှုကို ဖုံးလွှမ်း ခြင်းငှါ မထိုက်ခြင်း တည်းဟူသော ရတနာ၏ အဖြစ်သည်လည်း။ ပဏီတံ-ပဏီတော၊ မြတ်၏။ ဧတေနသစ္စေန၊ ဤသို့မှန်သော စကားကြောင့်။ ပါဏီနံ၊ သတ္တဝါတို့အား။ သုဝဏ္ဏိ၊ ကောင်းသော စီးပွားခြင်းသည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေသတည်း။

၄၀။ ဝိမှဇန မာသေ၊ နွေလေးလ အတွင်း၌။ ပဌမသ္မိံ ဝိမှော၊ အစစွာသော နွေလ၌။ ဖုဿိတဂ္ဂေ၊ ပွင့်သောအဖျားရှိသော။ ဝနုပ္ပဂုဗ္ဗေ၊ တောအုပ်သည်။ သိရိကောယထာ၊ အသရေ ရှိသကဲ့သို့။ ပရမံ ဟိတာယ၊ မြတ်သော လောကုတ္တရာ စီးပွားအလို့ငှါ။ ဟထူပမံ၊ ထိုတောအုပ်နှင့် တူသော။ နိဗ္ဗာနဂါမ်၊ နိဗ္ဗာန်သို့ ချောက်စေတတ်ထသော။ ဓမ္မာရံ၊ ပရိယတ္တိ တရား တော် မြတ်ကို။ အဒေသယိ၊ ဟောတော်မူ၏။ ဗုဒ္ဓေ-ဗုဒ္ဓဿ၊ မြတ်စွာ ဘုရား၏။ ဣဒ္ဓိ ရတနံ-အယတ္တိ ရတန ဘာဝေါ၊ ဤဒေသနာ ဟူသော ရတနာ၏ အဖြစ်သည်လည်း။ ပဏီတံ-ပဏီတော၊ မြတ်၏။ ဧတေနသစ္စေန၊ ဤသို့မှန်သောစကားကြောင့်။ ပါဏီနံ၊ သတ္တဝါတို့အား။ သုဝဏ္ဏိ၊ ကောင်းသော စီးပွားခြင်းသည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေသတည်း။

၄၁။ ဝရော၊ မြတ်ထသော။ ဝရညူ၊ မြက်သော တရားကိုလည်း သိတော်မူတတ်ထသော။ ဝရဒေါ၊ မြတ်သော လောကုတ္တရာ တရားကိုလည်း ပေးတော်မူတတ်ထသော။ ဝရာဟရော၊ မြတ်သော စီးပွား

ကိုလည်း ဆောင်တော် မူကတ်လသော။ အနုတ္တရော၊ လွန်သောသူ မရှိသော မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဓမ္မဝရံ၊ ပရိယတ္တိ တရားတော်မြတ်ကို။ အဒေသယံ၊ ဟောတော်မူ၏။ ဗုဒ္ဓေ-ဗုဒ္ဓဿ၊ မြတ်စွာ ဘုရား၏။ ဣဒမ္ပိ ရတနံ-အယမ္ပိ ရတနံ ဘာဝေါ၊ ဤသို့အုန္ဒြိယ ပရော ပရိယတ္တိ ဉာဏ် ရှေးရှိသည်ဖြစ်၍ ပရိယတ္တိဓမ္မကို ဟောခြင်း တည်းဟူသော ရတနာ၏ အဖြစ်သည်လည်း။ ပဏီတံ-ပဏီတော၊ မြတ်၏။ ဇေတန သစ္စေန၊ ဤသို့ မှန်သော စကားကြောင့်။ ပါဏီနံ၊ သတ္တဝါတို့အား။ သုဝတ္ထိ၊ ကောင်သောစီးပွားခြင်းသည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေသတည်း။

၄၂။ ယေ၊ အကြင်ရဟန္တာတို့သည်။ အာယတိကေ၊ လာလတ္တံ့ သော။ ဘပသ္မိံ၊ ဘဝ၌။ ဝိရတ္တစိတ္တာ၊ တပ်ခြင်း ကင်းသော စိတ်ရှိ ကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုရဟန္တာတို့အား။ ပုရာဏံ၊ ရှေး၌ ဖြစ်သော ကံသည်။ ဝိဏံ၊ ကုန်ပြီ။ နဝသန္တဝံ၊ ဘဝသစ်၌ ဖြစ်လတ္တံ့ သော ကံသည်လည်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဝိဏဗိဇာ၊ ကုန်ပြီးသော ကံဟူသော မျိုးစေ့ရှိကုန်ထသော။ အဝိဇ္ဇန္တိ ဆန္ဒာ၊ ဘဝသစ်၌ မဖြစ်ပြန်လိုသော ဆန္ဒလည်း ရှိကုန်ထသော။ ဝိရာ၊ ပညာလည်း ရှိကုန်ထသော။ တေ၊ ထိုရဟန္တာတို့သည်။ အယံပဒိပေါ၊ ဤဆီမီးသည်။ နိဗ္ဗာယတိယထာ၊ ငြိမ်းသကဲ့သို့။ နိဗ္ဗာယန္တိ၊ ငြိမ်းကုန်၏။ သံဗော-သံဗာဿ၊ ရဟန္တာ ဖြစ်သော သင်္ဘောတော်၏။ ဣဒမ္ပိ ရတနံ-အယမ္ပိ ရတနံ ဘာဝေါ၊ ဤဘဝသစ်၌ မဖြစ်ပြန်ခြင်း တည်းဟူသော ရတနာ၏ အဖြစ်သည် လည်း။ ပဏီတံ-ပဏီတော၊ မြတ်၏။ ဇေတနသစ္စေန၊ ဤသို့မှန်သော စကားကြောင့်။ ပါဏီနံ၊ သတ္တဝါတို့အား။ သုဝတ္ထိ၊ ကောင်းသော စီးပွားခြင်းသည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေသတည်း။

၄၃။ ဘုမ္မာနိ၊ မြေ၌တည်ကုန်သော။ ယာနိဘူတာနိ ဝါ၊ အကြင် ဘုမ္မပိုး၊ ရုက္ခပိုး၊ စဘုမဟာရာဇ်၊ တာဝတိံသာ နတ်တို့သည်၎င်း။ အန္တလိက္ခေ၊ ကောင်းကင်၌။ နိဗ္ဗတ္တာနိ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ယာနိဘူတာနိ ဝါ၊ အကြင်ယာမာ စသောနတ်တို့သည်၎င်း။ ဣဓေ၊ ဤအရပ်၌။ သမာဂ တာနိ၊ အညီအညွတ်လာကုန်၏။ တေမယံ၊ ထိုသို့လာကုန်သော နတ် အပေါင်းဖြစ်ကုန်သော ငါတို့သည်။ တထာဂတံ၊ ရှေးဘုရား တို့ကဲ့သို့ လာခြင်းကောင်းထသော။ ဒေဝမနုဿပူဇိတံ၊ နတ်လူတို့သည်ပူဇော် အပ်ထသော။ ဗုဒ္ဓံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို။ နမဿာမ၊ ရှိခိုးကုန်၏။ ပါဏီနံ၊

သတ္တဝါတို့အား။ သုဝတ္ထိ၊ ကောင်းသော စီးပွားခြင်းသည်။ ဟောတု၊
ဖြစ်စေသတည်း။

၄၄။ ဘုမ္မာနိ၊ မြေ၌တည်ကုန်သော။ ယာနိဘူတာနိ ဝါ၊ အကြင်
ဘုမ္မာပိုး၊ ရုက္ခပိုး၊ စတုမဟာရာဇ်၊ တာဝတိံသာ နတ်တို့သည်၎င်း။
အန္တလိက္ခေ၊ ကောင်းကင်၌။ နိဗ္ဗတ္တာနိ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ယာနိဘူတာနိ
ဝါ၊ အကြင်ယာမာစသော နတ်တို့သည်၎င်း။ ဣဓ၊ ဤအရပ်၌။ သမာဂ
တာနိ၊ အညီအညွတ်လာကုန်၏။ တေမယံ၊ ထိုသို့ လာကုန်သော နတ်
အပေါင်း ဖြစ်ကုန်သော ငါတို့သည်။ တထာဂတံ၊ ရှေးဘုရားတို့ကဲ့သို့
လာခြင်း ကောင်းထသော။ ဒေဝမနုဿ ပူဇိတံ၊ နတ်လူတို့သည်
ပူဇော်အပ်ထသော။ ဓမ္မံ၊ တရားတော်ကို။ နမဿာမ၊ ရှိခိုးကုန်၏။
ပါဏီနံ၊ သတ္တဝါတို့အား။ သုဝတ္ထိ၊ ကောင်းသော စီးပွားခြင်းသည်။
ဟောတု၊ ဖြစ်စေသတည်း။

၄၅။ ဘုမ္မာနိ၊ မြေ၌တည်ကုန်သော။ ယာနိဘူတာနိ ဝါ၊ အကြင်
ဘုမ္မာပိုး၊ ရုက္ခပိုး၊ စတုမဟာရာဇ်၊ တာဝတိံသာ နတ်တို့သည်၎င်း။
အန္တလိက္ခေ၊ ကောင်းကင်၌။ နိဗ္ဗတ္တာနိ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ယာနိဘူတာနိ
ဝါ၊ အကြင်ယာမာစသော နတ်တို့သည်၎င်း။ ဣဓ၊ ဤအရပ်၌။ သမာ
ဂတာနိ၊ အညီ အညွတ် လာကုန်၏။ တေမယံ၊ ထိုသို့လာကုန်သော
နတ်အပေါင်းဖြစ်သော ငါတို့သည်။ တထာဂတံ၊ ရှေးဘုရားတို့ကဲ့သို့
လာခြင်းကောင်းထသော။ ဒေဝမနုဿပူဇိတံ၊ နတ်လူတို့သည် ပူဇော်
အပ်ထသော။ သံဃံ၊ သင်္ဃာတော်ကို။ နမဿာမ၊ ရှိခိုးကုန်၏။
ပါဏီနံ၊ သတ္တဝါတို့အား။ သုဝတ္ထိ၊ ကောင်းသော စီးပွားခြင်းသည်။
ဟောတု၊ ဖြစ်စေသတည်း။

ရတနသုတ္တံ၊ ရတနသုတ်ပရိတ်တော်သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီးပြီ။

၃-မေတ္တသုတ်

၄၆။ ယဿ၊ အကြင်မေတ္တသုတ်၏။ အာနုဘာဝတော၊ အာနုဘော်
ကြောင့်။ ယက္ခာ၊ ဘီလူးတို့သည်။ ဝါ၊ ဘုမ္မာပိုးနတ်တို့သည်။ ဘိံသနံ၊
ကြောက်မက်ဘွယ်သော အဆင်းကို။ နောဒဿန္တိ၊ မပြိတ်ကုန်။ ယမိ
စေဝ-ယမိစေဝ၊ အကြင်မေတ္တသုတ် ပရိတ်တော်ကိုသာလျှင်။ ရတ္ထိံ၊

ညဉ့်၌၎င်း။ ဒိဝံ၊ နေ့၌၎င်း။ အတန္ဒိတော၊ မပျင်းရိသည် ဖြစ်၍။
အနုယုဇ္ဇန္တော၊ လုံ့လပြုသောသူသည်။

၄၇။ သုခံ၊ ချမ်းသာစွာ။ သုပတိ၊ အိပ်ရ၏။ သုတ္တောစ၊ အိပ်ပျော်
သော်လည်း။ ကိဗ္ဗိ၊ တစုံတခုသော။ ပါပံ၊ မကောင်းသောအိပ်မက်ကို။
န ပဿတိ၊ မမြင်မက်။ ဧဝမာဒိဂုဏှပေတံ၊ ဤသို့အစရှိသောကျေးဇူး
နှင့်ပြည့်စုံသော။ တံပရိတ္တံ၊ ထိုမေတ္တသုတ်ပရိတ်တော်ကို။ ဟေ၊ အရှင်
သူတော်ကောင်းတို့။ မယံ၊ ငါတို့သည်။ ဘဏာမ၊ ရွတ်ကြကုန်အံ့။

၄၈။ သန္တံ၊ ငြိမ်သက်စွာသော။ ယံပဒံ၊ အကြင် နိဗ္ဗာန်သည်။
အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တံပဒံ၊ ထိုနိဗ္ဗာန်သို့။ အဘိသမေစ္စ၊ အာရုံပြုသောအားဖြင့်
ကပ်၍။ ဝါ၊ လောကီဉာဏ်ဖြင့် သက်ဝင်၍။ အတ္ထကုသလေန၊ အစီး
အပွား၌ လိမ်မာသောသူသည်။ ကရဏီယံ၊ ပြုအပ်၏။ သက္ကောစ၊
ပြုခြင်းငှါ တတ်အားသည်လည်း။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဥဇ္ဇူစ၊ ဖြောင့်မတ်
သည်လည်း။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ သုဟုဇ္ဇူစ၊ ကောင်းစွာ ဖြောင့်မတ်
သည်လည်း။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ သုဝစောစ၊ ပညာရှိတို့ဆိုလွယ်
သည်လည်း။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ မုဒုစ၊ နူးညံ့သည်လည်း။ အဿ၊
ဖြစ်ရာ၏။ အနုတိမာနိ စ၊ မာန်မရှိသည်လည်း။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။

၄၉။ သန္တုဿကော စ၊ ရောင့်ရဲလွယ်သည်လည်း။ အဿ၊ ဖြစ်
ရာ၏။ သုဘရော စ၊ မွေးမြူလွယ်သည်လည်း။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ အပ္ပ
ကိစ္စောစ၊ နည်းသောကိစ္စရှိသည်လည်း။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ သလ္လဟုက
ဂုတ္တိ စ၊ ပေါ့သော အသက်မွေးခြင်းရှိသည်လည်း။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။
သန္တိန္ဒြေယော စ၊ ငြိမ်သက်သောအုန္တေရှိသည်လည်း။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။
နိပကောစ၊ ရင့်သောပညာရှိသည်လည်း။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ အပ္ပဂဟော
စ၊ မကြမ်းတမ်းသည်လည်း။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ကုလေသု၊ ဒါယကာ
တို့၌။ အနုနုဂိဒ္ဓေါစ၊ မမက်မောသည်လည်း။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။

၅၀။ ယေန၊ အကြင်မကောင်းသောအမှုဖြင့်။ ဝိညူ ပညာရှိကုန်
သော။ ပရေ၊ တပါးသောသူတို့သည်။ ဥပဝဒေယျံ၊ ကဲ့ရဲ့ကုန်ရာ၏။
ကိဗ္ဗိ၊ တစုံတခုသော။ တံ၊ ထိုပညာရှိတို့သည် ကဲ့ရဲ့အံ့သောအမှုကို။
ခုဒ္ဓိ၊ အနည်းငယ်မျှသော်လည်း။ နစ အာစရေ၊ မကျင့်ရာ။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်
သိမ်းကုန်သော။ သတ္တာ၊ သတ္တဝါတို့သည်။ သုခိနောဝါ၊ ချမ်းသာခြင်း
ရှိကုန်သည်၎င်း။ ခေမိနောဝါ၊ တေးမရှိကုန်သည်၎င်း။ ဟောန္တု၊ ဖြစ်

စေကုန်သတည်း။ သုခိတတ္တာ၊ ချမ်းသာသော ကိုယ်စိတ်ရှိကုန်သည်
လည်း။ ဘဝန္တု၊ ဖြစ်စေကုန်သတည်း။

၅၁။ အနဝသေသာ၊ အကြွင်းမရှိကုန်သော။ ယေကေဗိ၊ ခပ်သိမ်း
ကုန်သော။ ပါဏဘူတာ ဝါ၊ ထွက်သက်၊ ဝင်သက်ရှိကုန်သော သတ္တ
ဝါတို့သည်၎င်း။ တဿ ဝါ၊ လန့်တတ်သော သတ္တဝါတို့သည်၎င်း။
ထာဝရာ ဝါ၊ တည်ကြည်ငြိမ်သက်သော သတ္တဝါတို့သည်၎င်း။ ဒိဃာ၊
ရှည်ကုန်သော။ ယေသတ္တာ ဝါ၊ အကြင်သတ္တဝါတို့သည်၎င်း။ မဟန္တာ
ဝါ၊ ကြီးသော သတ္တဝါတို့သည်၎င်း။ မဇ္ဈိမာ ဝါ၊ မတို၊ မရှည်၊ မကြီး၊
မငယ်သော သတ္တဝါတို့သည်၎င်း။ ရဿကာ၊ တိုသော သတ္တဝါတို့
သည်၎င်း။ အဏုကထုလာ စ၊ ကြိုသော သတ္တဝါ၊ ဆူသော သတ္တဝါ
တို့သည်၎င်း။

၅၂။ ဒိဋ္ဌာ၊ မြင်အပ်ကုန်သော။ ယေသတ္တာ ဝါ၊ အကြင်သတ္တဝါ
တို့သည်၎င်း။ အဒိဋ္ဌာ၊ မမြင်အပ်ကုန်သော။ ယေသတ္တာ ဝါ၊ အကြင်
သတ္တဝါတို့သည်၎င်း။ ဒုရေ၊ အဝေး၌။ ဝသန္တိ။ နေကုန်၏။ တေသတ္တာ
ဝါ ထိုသတ္တဝါတို့သည်၎င်း။ အဝိဒုရေ၊ မနီးမဝေးသော အရပ်၌။
ဝသန္တိ၊ နေကုန်၏။ တေသတ္တာ ဝါ၊ ထိုသတ္တဝါတို့သည်၎င်း။ ဘူတာ
ဝါ၊ ဖြစ်ပြီးသော သတ္တဝါတို့သည်၎င်း။ သမ္ဘဝေသိ ဝါ၊ နောင် ဖြစ်
လတ္တံ့သော သတ္တဝါတို့သည်၎င်း။ တနည်းကား။ သမ္ဘဝေ၊ သုတ်၌။
သိဝါ၊ ကိန်းသော သတ္တဝါတို့သည်၎င်း။ အတ္ထိ၊ ရှိကုန်၏။ သဗ္ဗေ၊
ခပ်သိမ်းကုန်သော။ သတ္တာ၊ သတ္တဝါတို့သည်။ သုခိတတ္တာ၊ ချမ်းသာ
သော ကိုယ်စိတ်ရှိကုန်သည်။ ဟောန္တု၊ ဖြစ်စေကုန်သတည်း။

၅၃။ ပရော၊ သူတပါးသည်။ ပရံ၊ သူတပါးကို။ န နိကုပ္ပေထ၊
အမျက်မထွက်ရာ။ ကတ္တိဗိ၊ တစုံတခုသော အမှု၌။ နံ၊ ထိုသူတပါးကို။
ဗျာရောသနာ-ဗျာရောသနာယ ချုတ်ချယ်သော စကားဖြင့်၎င်း။ ပဋိဗာ
သညာ-ပဋိဗာသညာယ၊ အမျက်ထွက်သော အမှတ်ဖြင့်၎င်း။ ကိဋ္ဌိ၊
တဖိုးတဖိမျှ။ နာတိမညေထ၊ မထေမဲ့မြင် မအောက်မေ့ရာ။ အည
မညဿ၊ အချင်းချင်း၏။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲကို။ န ဣန္ဒြေယျ၊ အလိုမရှိရာ။

၅၄။ မာကာ၊ အမိသည်။ နိယံပုတ္တံ၊ မိမိကို မှီ၍ ဖြစ်သော။ ဧကပုတ္တံ၊
တယောက်ထည်းသော သားကို။ အာယုသာ၊ အသက်ကြောင့်။ အနု
ရက္ခေယထာ၊ အဘန်တလဲလဲစောင့်သကဲ့သို့။ ဧဝမ္ပိ၊ ထို့အတူ၎င်း။

သဗ္ဗဘူတေသု၊ ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါတို့၌။ အပရိမာဏံ၊ အတိုင်း
မသိသော။ မာနသံ၊ မေတ္တာစိတ်ကို။ ဘာဝယေ၊ ပွားစေရာ၏။

၅၅။ ဥဒ္ဓံ၊ အထက်၌၎င်း။ အစော စ၊ အောက်၌၎င်း။ တိရိယဉ္ဇ၊
ဖီလာ၌၎င်း။ သဗ္ဗလောကသ္မိံ၊ ခပ်သိမ်းသောလောက၌။ အသမ္မာဓံ၊
ကျဉ်းမြောင်းခြင်းလည်း မရှိထသော။ အဝေရံ၊ အတွင်းရန်လည်းမရှိ
ထသော။ အသပတ္တံ၊ အပရန်လည်း မရှိထသော။ အပရိမာဏံ၊ အတိုင်း
မသိသော။ မာနသံ၊ မြတ်နိုးခြင်းတည်းဟူသော။ မေတ္တဉ္ဇ၊ မေတ္တာစိတ်
ကိုလည်း။ ဘာဝယေ၊ ပွားစေရာ၏။

၅၆။ ယာဝတာ၊ အကြင်မျှလောက်။ ဝိတမိဒ္ဓေါ၊ ကင်းသော ဝိက်
မျှည်းခြင်းရှိသည်။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ တာဝတာ၊ ထိုမျှလောက်။ တိဉ္ဇံဝါ၊
ရပ်သော်၎င်း။ စရံ ဝါ၊ သွားသော်၎င်း။ နိသိန္ဓော ဝါ၊ ထိုင်သော်၎င်း။
သယာနော ဝါ၊ လျောင်းသော်၎င်း။ ဇေတံသဘိံ၊ ထိုမေတ္တာစိတ်နှင့်
ယှဉ်သော သဘိကို။ အမိဋ္ဌေယျ၊ အမြဲဆောက်တည်ရာ၏။ ဇေတံဝိဟာ
ရံ၊ ထိုမေတ္တာစိတ်နှင့်ယှဉ်၍နေခြင်းကို။ ဗြဟ္မံ၊ မြတ်သော။ ဝိဟာရံ၊
နေခြင်းဟူ၍။ ဣဓ၊ ဤသာသနာကော်၌။ အာဟု၊ ဆိုကုန်၏။

၅၇။ ဒိဋ္ဌိဉ္ဇ၊ မှားသော အယူသို့လည်း။ အနုပဂ္ဂမ္ပ၊ မကပ်မှု၍။ သီလ
ဝါ၊ သီတင်းရှိသည်ဖြစ်၍။ ဒဿနေန၊ မဂ်ပညာနှင့်။ သမ္ပန္နော၊ ပြည့်စုံ
သည်ဖြစ်၍။ ကာမေသု၊ ဝတ္ထုကာမ၊ ကိလေသာကာမတို့၌။ ဂေဓံ၊
တပ်ခြင်းကို။ ဝိနေယျ၊ ဖျောက်ရာ၏။ သော၊ ထိုသူသည်။ ဂဟ္တသေယျံ၊
အမိဝမ်း၌ ပဋိသန္ဓေနေခြင်းသို့။ ပုန၊ တဘန်။ ဇာတု၊ အကယ်မလွဲ
သဖြင့်။ နုဟိဇေတိ၊ မရောက်။

မေတ္တသုတ္တံ၊ မေတ္တသုတ်ပရိတ်တော်သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီးပြီ။

၄-ခန္ဓသုတ်

၅၈-၅၉။ သဗ္ဗာသီဝိသဇာတိနံ၊ ခပ်သိမ်းသော-အဆိပ် လျှင်
သော-မြွေလေးပါးတို့၏။ ဇောရံ၊ ပြင်းစွာသော။ ဝိသံ၊ အဆိပ်ကို။ ဒိဗ္ဗ
မန္တာဂဒံ ဝိယ၊ နတ်၌ဖြစ်သော ဆေးမန္တရားကဲ့သို့။ ယံ၊ အကြင် ခန္ဓ
ပရိတ်သည်။ နာသေတိ၊ ဖျောက်တတ်၏။ သဗ္ဗတ္ထ၊ ခပ်သိမ်းသော။ အာ
ဏာခေတ္တမ္ပိ၊ အာဏာခေတ်ဖြစ်သော ကုဋေကသိန်းသောစကြဝဠာ
၌။ သဗ္ဗပါဏီနံ၊ ခပ်သိမ်းသောသတ္တဝါတို့၏။ သေသံ၊ မြွေဆိပ်မှကြွင်း

သော။ ပရိသယဉ္ဇာပိ၊ တေးရန်ကိုလည်း။ သဗ္ဗဒါ၊ ခပ်သိမ်းသော အခါ၌။ သဗ္ဗသောပိ၊ ခပ်သိမ်းသော အပြားအားဖြင့်လည်း။ နိဝါရေဟိ၊ မြစ်တတ်၏။ တံပရိတ္တံ၊ ထိုခန္ဓသုတ်ပရိတ်တော်ကို။ ဟေ အရှင် သူကော်ကောင်းတို့။ မယံ၊ ငါတို့သည်။ ဘဏာမ၊ ရွတ်ကြကုန်အံ့။

၆၀။ ဝိရူပက္ခေဟိ၊ ဝိရူပက္ခနဂါးမင်းတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ မေ၊ ငါ၏။ မေတ္တံ၊ ချစ်ခြင်းသည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေသတည်း။ ဧရာပထေဟိ၊ ဧရာပထနဂါးမင်းတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ မေ၊ ငါ၏။ မေတ္တံ၊ ချစ်ခြင်းသည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေသတည်း။ ဆပျာပုတ္တေဟိ၊ ဆပျာပုတ္တနဂါးမင်းတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ မေ၊ ငါ၏။ မေတ္တံ၊ ချစ်ခြင်းသည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေသတည်း။ ကဏ္ဍာဂေါတမကေဟိ၊ ကဏ္ဍာဂေါတမ နဂါးမင်းတို့နှင့်လည်း။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ မေ၊ ငါ၏။ မေတ္တံ၊ ချစ်ခြင်းသည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေသတည်း။

၆၁။ အပါဒကေဟိ၊ အခြေမရှိသောသတ္တဝါတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ မေ၊ ငါ၏။ မေတ္တံ၊ ချစ်ခြင်းသည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေသတည်း။ နိပါဒကေဟိ၊ အခြေနှစ်ချောင်းရှိသော သတ္တဝါတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ မေ၊ ငါ၏။ မေတ္တံ၊ ချစ်ခြင်းသည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေသတည်း။ စတုပ္ပဒေဟိ၊ အခြေလေးခုရှိသောသတ္တဝါတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ မေ၊ ငါ၏။ မေတ္တံ၊ ချစ်ခြင်းသည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေသတည်း။ ဗဟုပ္ပဒေဟိ၊ များသော အခြေရှိသော သတ္တဝါတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ မေ၊ ငါ၏။ မေတ္တံ၊ ချစ်ခြင်းသည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေသတည်း။

၆၂။ မံ၊ ငါ့ကို။ အပါဒကော၊ အခြေမရှိသော သတ္တဝါသည်။ မာဟိံ၊ သိ၊ မညှဉ်းဆဲစေသတည်း။ မံ၊ ငါ့ကို။ နိပါဒကော၊ အခြေနှစ်ခုရှိသော သတ္တဝါသည်။ မာဟိံ၊ သိ၊ မညှဉ်းဆဲစေသတည်း။ မံ၊ ငါ့ကို။ စတုပ္ပဒေ၊ အခြေလေးခုရှိသော သတ္တဝါသည်။ မာဟိံ၊ သိ၊ မညှဉ်းဆဲစေသတည်း။ မံ၊ ငါ့ကို။ ဗဟုပ္ပဒေ၊ များသော အခြေရှိသော သတ္တဝါသည်။ မာဟိံ၊ သိ၊ မညှဉ်းဆဲစေသတည်း။

၆၃။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ သတ္တာ၊ သတ္တဝါတို့သည်။ ဂုဏ်း။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ ပါဏာ၊ ထွက်သက်၊ ဝင်သက်ရှိသော သတ္တဝါတို့သည်။ ကေဝလာ၊ အကြွင်း မရှိကုန်သော။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ ဘူကာစ၊ ထင်ရှားဖြစ်သောသတ္တဝါတို့သည်။

သဗ္ဗေ-သဗ္ဗာနိ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ ဘဒြာနိ၊ ကောင်းမြတ်သော အမြင်တို့ကို။ ပဿန္တု၊ မြင်စေကုန်သတည်း။ ကိဗ္ဗိ၊ တစိုးတစ်မျှ။ ပါပံ၊ မကောင်းမှုသို့။ မာအာဂမာ၊ မရောက်စေကုန်သတည်း။

၆၄။ ဗုဒ္ဓေါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ အပ္ပမာဏော၊ နှိုင်းယှဉ်ကြောင်း ဖြစ်သော ကိလေသာမရှိ။ ဓမ္မော၊ တရားတော်သည်။ အပ္ပမာဏော၊ နှိုင်းယှဉ်ကြောင်း ဖြစ်သော ကိလေသာမရှိ။ သံဗော၊ သင်္ဘောတော် သည်။ အပ္ပမာဏော၊ နှိုင်းယှဉ်ကြောင်း ဖြစ်သော ကိလေသာမရှိ။ သဒ္ဓံ၊ သဒ္ဓါပရိယာယ်၊ ကင်း၊ သန်းတို့သည်၎င်း။ အဟိ၊ ငြေသည်၎င်း။ ဝိစ္ဆိကာ၊ ကင်းဗုဒ္ဓန်သည်၎င်း။ သတပဒိ၊ ကင်းခြေများသည်၎င်း။ ဥဏ္ဏနာဘိ၊ ပင့်ကူသည်၎င်း။ (ပင့်ကူနက်လည်းဟူ။) သရဗု၊ တက်တူသည်၎င်း။ (အိမ်မြှောင်လည်းဟူ။) မူသိကာ၊ ကြွက်သည်၎င်း။ ပမာဏဝန္တာနိ၊ နှိုင်းယှဉ်ကြောင်းဖြစ်သော ကိလေသာရှိကုန်၏။

၆၅။ မေ၊ ငါသည်။ ရက္ခာ၊ အစောင့်အရှောက်ကို။ ကထာ၊ ပြုအပ် ပြီ။ မေ၊ ငါသည်။ ပရိတ္တံ၊ အရံ အတားကို။ ကထံ၊ ပြုအပ်ပြီ။ ဘူတာနိ၊ သတ္တဝါတို့သည်။ ပရိက္ခမန္တု၊ ဖဲလေကုန်လော့။ သော အဟံ၊ ထိုငါသည်။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရားအား။ နမော၊ ရှိခိုးပါ၏။ သတ္တန္တံ၊ ခုနစ်ဆူကုန်သော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါနံ၊ ဝိပဿီအစရှိသော ဘုရားရှင်တို့အား။ နမော၊ ရှိခိုးပါ၏။

ခန္ဓသုတ္တံ၊ ခန္ဓသုတ်ပရိတ်တော်သည်။ နိဗ္ဗိတံ၊ ပြီးပြီ။

၅-မောရသုတ်

၆၆-၆၇။ ဗောဓိသန္တာရေ၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်၏ အဆောက် အဦ ဖြစ်သော ပါရမီသုံးဆယ်တို့ကို။ ပူရေန္တံ၊ ဖြည့်တော်မူထသော။ မောရ ယောနိယံ၊ ဥဒေါင်း၏အမျိုး၌။ နိဗ္ဗတ္တံ၊ ဖြစ်ထသော။ ယေန၊ အကြင်မောရ ပရိတ်ဖြင့်။ သံဝိဟိတာရက္ခံ၊ စီရင်အပ်သောစောင့်ရှောက်ခြင်း ရှိထ သော။ မဟာသတ္တံ၊ ဘုရားလောင်းကို။ ဝနေစရာ၊ တောမူဆိုးတို့သည်။ စိရသံ၊ မြင့်ရှည်စွာကာလပတ်လုံး။ ဝါယမန္တာပိ၊ လုံ့လပြုကုန်သော် လည်း။ ဂဏ္ဍိတံ၊ တမ်းယူအံ့သောငှါ။ နေဝသက္ခိံ၊ မဘတ်နိုင်ကုန်။ ဗြဟ္မမန္တန္တိ၊ မြတ်သော မန္တရားဟူ၍။ အက္ခာတံ၊ ဟောတော် မူအပ်

သော။ တံပရိတ္တံ၊ ထိုမောရပရိတ်ကို။ ဟေ၊ အရှင်သူတော်ကောင်းဘို့။
မယံ၊ ငါတို့သည်။ ဘဏာမ၊ ရွတ်ကြကုန်အံ့။

၆၈။ စက္ခုမာ၊ လူတို့၏ မျက်စိလည်း ဖြစ်ထသော။ ဧကရာဇာ၊
မြတ်သောမင်းလည်း ဖြစ်ထသော။ ဟရိသဂဏ္ဍော၊ ရွှေ၏အဆင်းနှင့်
တူသောအဆင်းလည်းရှိထသော။ ပထဝိပ္ပဘာသော၊ မြေ၌ထွန်းသော
အရောင်လည်းရှိထသော။ အယံ၊ ဤနေမင်းသည်။ ဥဒေဘိ၊ တက်လတ်
၏။ တံ-တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဟရိသဂဏ္ဍံ၊ ရွှေ၏အဆင်းနှင့်တူသော အ
ဆင်းလည်းရှိထသော။ ပထဝိပ္ပဘာသံ၊ မြေ၌ထွန်းသောအရောင်လည်း
ရှိထသော။ တံ၊ ထိုရှင်နေမင်းကို။ အဟံ၊ ငါသည်။ နမဿာမိ၊ ရှိခိုး၏။
အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ ဒိဝသံ၊ တနေ့ပတ်လုံး။ တယာ၊ အရှင်နေမင်းသည်။ ဂုတ္တာ၊
စောင့်အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ မယံ၊ ငါတို့သည်။ ဝိဟရေမု၊ နေကုန်အံ့။

၆၉။ ပြာဟ္မဏာ၊ မကောင်းမှုကိုလည်း အပပြုကုန်ပြီးထသော။
ယေ၊ အကြင်မြတ်စွာဘုရားတို့သည်။ သဗ္ဗဓမ္မေ၊ ခပ်သိမ်းသော တရား
တို့ကို။ ဝေဒဂူ၊ သိခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။ တေ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားတို့ကို။
မေ၊ ငါ၏။ နမော၊ ရှိခိုးခြင်းသည်။ အတ္ထု၊ ဖြစ်စေသကည်း။ တေစ၊ ထို
မြတ်စွာဘုရားတို့သည်လည်း။ မံ၊ ငါ့ကို။ ပါလယန္တု၊ စောင့်စေကုန်
သကည်း။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ သစ္စာလေးပါးကို သိကုန်ပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။
မေ၊ ငါ၏။ နမော၊ ရှိခိုးခြင်းသည်။ အတ္ထု၊ ဖြစ်စေသကည်း။ ဗောဓိယာ၊
အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်အား။ မေ၊ ငါ၏။ နမော၊ ရှိခိုးခြင်း
သည်။ အတ္ထု၊ ဖြစ်စေသကည်း။ ဝိမုတ္တာနံ၊ ကိလေသာမှ လွတ်ကုန်ပြီး
သောပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ မေ၊ ငါ၏။ နမော၊ ရှိခိုးခြင်းသည်။ အတ္ထု၊ ဖြစ်စေ
သကည်း။ ဝိမုတ္တိယာ၊ အရဟတ္တဖိုလ်အား။ မေ၊ ငါ၏။ နမော၊ ရှိခိုးခြင်း
သည်။ အတ္ထု၊ ဖြစ်စေသကည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သောမောရော၊ ထိုဥဒေါင်း
မင်းသည်။ ဣမံပရိတ္တံ၊ ဤအရံအတားကို။ ကတွာ ပြု၍။ ဇေနာ-ဇေနာ
ယ၊ အစာရှာအံ့သောငှါ။ စရတိ၊ သွား၏။

၇၀။ စက္ခုမာ၊ လူတို့၏မျက်စိလည်း ဖြစ်ထသော။ ဧကရာဇာ၊
မြတ်သောမင်းလည်းဖြစ်ထသော။ ဟရိသဂဏ္ဍော၊ ရွှေ၏အဆင်းနှင့်
တူသောအဆင်းလည်းရှိထသော။ ပထဝိပ္ပဘာသော၊ မြေ၌ထွန်းသော
အရောင်လည်းရှိထသော။ အယံ၊ ဤနေမင်းသည်။ အပေတိ၊ ဝင်၏။ တံ-
တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဟရိသဂဏ္ဍံ၊ ရွှေ၏အဆင်းနှင့်တူသော အဆင်း

လည်းရှိထသော။ပထဝီပွဘာသံ၊မြေ၌ထွန်းသော အရောင်လည်းရှိထ
သော။တံ၊ထိုအရှင်နေမင်းကို။အဟံ၊ငါသည်။ နမဿာမိ၊ရှိခိုး၏။အဇ္ဇ၊
ယနေ့။ ရတ္တိံ၊တညဉ့်ပတ်လုံး။ တယာ၊ အရှင်နေမင်းသည်။ ဂုတ္တာ၊
စောင့်အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။မယံ၊ငါတို့သည်။ဝိဟရေမု၊နေကုန်အံ့။

၇၁။ ဗြာဟ္မဏာ၊မကောင်းမှုကိုလည်း အပပြုကုန်ပြီးထသော။
ယေ၊အကြင်မြတ်စွာဘုရားတို့သည်။သဗ္ဗဓမ္မေ၊ခပ်သိမ်းသော တရား
တို့ကို။ဝေဒဂူ၊သိခြင်းသို့ရောက်ကုန်၏။ တေ၊ထိုမြတ်စွာဘုရားတို့ကို။
မေ၊ငါ၏။ နမော၊ရှိခိုးခြင်းသည်။ အတ္ထု၊ဖြစ်စေသတည်း။ ကေစ၊ထို
မြတ်စွာဘုရားတို့သည်လည်း။မံ၊ငါ့ကို။ပါလယန္တု၊စောင့်ရှောက်စေ
ကုန်သတည်း။ဗုဒ္ဓါနံ၊သစ္စာလေးပါးကိုသိကုန်ပြီးသောပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။
မေ၊ငါ၏။နမော၊ရှိခိုးခြင်းသည်။ အတ္ထု၊ဖြစ်စေသတည်း။ ဗောဓိယာ၊
အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၊သဗ္ဗညုတဉာဏ်အားလည်း။ မေ၊ငါ၏။ နမော၊
ရှိခိုးခြင်းသည်။အတ္ထု၊ဖြစ်စေသတည်း။ ဝိမုတ္တာနံ၊ကိလေသာမှလွတ်
ကုန်ပြီးသောပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။မေ၊ငါ၏။နမော၊ရှိခိုးခြင်းသည်။ အတ္ထု၊
ဖြစ်စေသတည်း။ဝိမုတ္တိယာ၊အရဟတ္တဖိုလ်အား။မေ၊ငါ၏။နမော၊ရှိခိုး
ခြင်းသည်။အတ္ထု၊ဖြစ်စေသတည်း။ ဣတိ၊ဤသို့။ သော မောရော၊ ထို
ဥဒေါင်းမင်းသည်။ ဣမံပရိတ္တံ၊ဤအရံအတားကို။ ကတွာ၊ပြု၍။ဝါသံ၊
နေခြင်းကို။အကပ္ပယိ၊ပြု၏။

မောရသုတ္တံ၊ မောရသုတ်ပရိတ်တော်သည်။ နိဗ္ဗိတံ၊ ပြီးပြီ။

၆-ဝဇ္ဇသုတ်

၇၂။ ဗောဓိသမ္ဘာရေ၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်၏ အဆောက်အဦဖြစ်
သော ပါရမီသုံးဆယ်တို့ကို။ပူရေန္တံ၊ဖြည့်တော်မူထသော။ဝဇ္ဇဇာတိ
ယံ၊ငုံး၏အမျိုး၌၊နိဗ္ဗဏ္ဍံ၊ဖြစ်ထသော။ မဟာသတ္တံ၊ ဘုရားလောင်းကို။
ယဿပရိတ္တဿ၊အကြင်ပရိတ်တော်၏။တေဇေန၊တန်ခိုး အာနုဘော်
ကြောင့်။ ဒါဝဂ္ဂိ၊တောမီးသည်။ဝိဝဇ္ဇယိ၊ကြည့်ဖဲ၏။

၇၃။ သာရိပုတ္တဿ၊သာရိပုတ္တရာ အမည်ရှိတော်မူသော။ထေ
ရဿ၊မထေရ်အား။လောကနာထေန၊လူသုံးပါးတို့၏ ကိုးကွယ်ရာဖြစ်
တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဘာသိတံ၊ ဟောတော်မူအပ်ထ
သော။ ကပ္ပဋ္ဌာယိံ၊ ကမ္ဘာပတ်လုံး တည့်ထသော။ မဟာတေဇံ၊ ကြီး

သော အာနုတော်ရှိထသော။ တံပရိတ္တံ၊ ထိုငုံးမင်းပရိတ်ကို။ ဟေ၊ အရှင်
သူတော်ကောင်းတို့။ မယံ၊ ငါတို့သည်။ ဘဏာမ၊ ရွတ်ကြကုန်အံ့။

၇၄။ လောကေ၊ လောက၌။ သီလဂုဏော၊ သီလ၏ ကျေးဇူး
သည် ၎င်း။ သစ္စံ၊ သစ္စာသည် ၎င်း။ သောစေယျဉ္စ၊ ကိုယ်နှုတ်နှလုံး
စင်ကြယ်သည်၏ အဖြစ်သည် ၎င်း။ အနုဒ္ဒယာစ၊ သတ္တဝါတို့အား
သနားခြင်းသည် ၎င်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဇေတန သစ္စေန၊ ထိုသို့သော
သစ္စာ စကားဖြင့်။ အနုတ္တရံ၊ အတုမရှိသော။ သစ္စကိရိယံ၊ သစ္စာ
ပြုခြင်းကို။ အဟံ၊ ငါသည်။ ကာဟာမိ၊ ပြုဘူး၏။

၇၅။ ဓမ္မဗလံ၊ သစ္စာတရား၏ အစွမ်းကို။ အာဝဇ္ဇေတွာ၊
ဆင်ခြင်၍။ ပုဗ္ဗကေ၊ ရှေး၌ဖြစ်တော် မူကုန်ပြီးသော။ ဇိနေ၊ မြတ်စွာ
တရားတို့ကို။ အဟံ၊ ငါသည်။ သရိတွာ၊ အောက်မေ့၍။ သစ္စဗလံ၊
သစ္စာ၏ အစွမ်းကို။ အဝဿာယ၊ အဖို့ပြု၍။ သစ္စကိရိယံ၊ သစ္စာ
ပြုခြင်းကို။ အကာသိံ၊ ပြုဘူး၏။

၇၆။ ဇာတဝေဒ၊ ဒိုတောမီး။ မေ၊ ငါ၏။ ပက္ခာ၊ အတောင်
တို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ အပတနာ၊ မယုံနိုင်ခဲ့။ မေ၊ ငါ၏။ ပါဒါ၊
ခြေတို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ အဝဉ္စနာ၊ မသွားတတ်ခဲ့။ မေ၊ ငါ၏။
မာတာပိတာစ၊ အမိအဘ တို့သည်လည်း။ နိက္ခန္တာ၊ ထွက်သွားခဲ့
ကုန်ပြီ။ ဇာတဝေဒ၊ ဒိုတောမီး။ ပဋိက္ကမ၊ ဖဲကြည့်လေလော့။

၇၇။ သာရိပုတ္တ၊ သာရိပုတ္တရာ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ မယံ-မယာ၊
ငါငုံးမင်းသည်။ သစ္စေ၊ သစ္စာကို။ ကတေ၊ ပြုသည်ရှိသော်။ သစ္စ
ကတေန၊ ပြုအပ်သောသစ္စာနှင့်။ သဟ၊ တကွ။ သိခိ၊ တောမီးသည်။
ဥဒကံ၊ ရေသို့။ ပတွာ ရောက်၍။ ဝဇ္ဇေသိယထာ၊ ဖဲကြည့်သကဲ့သို့။
မဟာပဇ္ဇလိကော၊ ကြီးသော အလျှံရှိသော။ သိခိ၊ တောမီးသည်။
သောဠသကရိသာနိ၊ တဆဲ့ခြောက်မင်းပယ်စားတို့တိုင်တိုင်။ ဝဇ္ဇေသိ၊
ဖဲကြည့်လေ၏။ သာရိပုတ္တ၊ သာရိပုတ္တရာ။ မေ၊ ငါ၏။ သစ္စေန၊
သစ္စာစကားနှင့်။ သမေ၊ တူသောတရားသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ သော
ပါရမီ၊ ဤပါရမီသည်ကား။ မေ၊ ငါ၏။ သစ္စပါရမီ၊ သစ္စာပါရမီတည်း။

ဝဇ္ဇပရိတ္တံ၊ ဝဇ္ဇသုတ်ပရိတ်တော်သည်။
နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီးပြီ။

၇-ဇော်သုတ်

၇၈။ ယဿ၊ အကြင်ဇော်သုတ် ပရိတ်တော်ကို၊ အနုဿရဇော နာပိ၊ အောက်မေ့ကာ မျှတည်းဖြင့်လျှင်။ အန္တလိက္ခေပိ၊ ကောင်းကင် ဌိ တည်ကုန်လျက်လည်း။ ပါဏိနော၊ သတ္တဝါတို့သည်။ ဘူမိယံပိယ၊ မြေဌိကဲ့သို့။ သဗ္ဗထာ၊ ခပ်သိမ်းသော အပြား အားဖြင့်။ ပတိဋ္ဌ၊ တည်ရာကို။ အဓိဂစ္ဆန္တိ၊ ရကုန်၏။

၇၉။ ယက္ခစောရာဒိသတ္တဝါ၊ ဘီလူး၊ သူခိုး စသည်တို့ကြောင့် ဖြစ်သော။ သဗ္ဗပဒ္ဒဝ ဇာလမှာ၊ ခပ်သိမ်းသော ဥပဒ္ဒဝေါတည်း ဟူသော ကွန်ရက်မှ။ မုတ္တာနံ၊ လွတ်ကုန်သော သူတို့ကို။ ဂဏနာ၊ ရေတွက်ခြင်းသည်။ နုစအတ္ထိ၊ မရှိသလျှင် ကတည်း။ တံပရိတ္တံ၊ ထိုဇော်သုတ် ပရိတ်တော်ကို။ ဟေ၊ အရှင်သူတော်ကောင်းတို့။ မယံ၊ ငါတို့သည်။ ဘဏာမ၊ ရွတ်ကြကုန်အံ့။

၈၀-၈၁။ ဘန္တေ မဟာကဿပ၊ အရှင်မဟာကဿပ။ ဣဒံဇေဂ္ဂံ၊ ဤဇော်သုတ်ပရိတ်တော်ကို။ မေ-မယာအာနန္ဒ ဧတ္ထရေန၊ ငါအာနန္ဒာ မထေရ်သည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ သုတံ၊ ကြားလိုက်ရ၏။ တနည်းကား။ ဘန္တေ မဟာကဿပ၊ အရှင်မဟာကဿပ။ ဣဒံ၊ ဤဇော်သုတ်ပရိတ် တော်ကို။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ သမ္ဗုခါ၊ မျက်မှောက်တော်မှ။ မေ၊ ငါ၏။ သုတံ၊ ကြားခြင်းသည်ကား။ ဧဝံ၊ ဤသို့လျှင်တည်း။ ဧကံ၊ တပါးသော။ သမယံ၊ အခါ၌။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ သာဝတ္ထိယံ၊ သာဝတ္ထိပြည်၌။ အနာထပိဏ္ဍိကဿ၊ အနာထပိဏ္ဍိ သေဋ္ဌေး၏။ အာ ရာမေ၊ နှလုံးမွေ့လျော်ဘွယ်ရှိသော။ ဇေတဝနေ၊ ဇေတဝန်ကျောင်း တော်၌။ ဝိဟရတိ၊ နေတော်မူ၏။ တတြခေါ၊ ထိုသို့နေတော်မူသော အခါ၌လျှင်။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဘိက္ခဝေါတိ၊ ရဟန်းတို့ ဟူ၍။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းတို့ကို။ အာမန္တေ သိ-အာလပတိ၊ ခေါ်တော်မူ၏။ ဘဒ္ဒန္တေ တိ၊ ဩော်အရှင်ဘုရားဟူ၍။ တေဘိက္ခု၊ ထိုရဟန်းတို့သည်။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရားအား။ ပစ္စသောသံ၊ ဝန်ခံကုန်၏။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဧတံ၊ ဤသို့သောစကားကို။ အဝေါစ၊ မိန့်တော်မူ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ဘူတပုဗ္ဗံ၊ ရှေး၌ဖြစ်ဘူးသည်ကား။ ဒေဝါ သုရသင်္ဂါမော၊ တာဝတိံသာနတ်၊ အသုရာတို့၏ စစ်သည်သည်။ သမုပဗျူဋ္ဌော၊ ကောင်းစွာတတ်သည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်၏။ ဘိက္ခဝေ၊

ရဟန်းတို့။ အထခေါ၊ ထိုအခါ၌။ ဒေဝါနံ၊ နတ်တို့၏။ ဣန္ဒော၊ အရှင် ဖြစ်
 သော။ သက္ကော၊ သိကြားမင်းသည်။ တာဝတိံသေ၊ တာဝတိံသာ
 နတ်ပြည်၌ နေကုန်သော။ ဒေဝေ၊ နတ်တို့ကို။ အာမန္တေသိ၊ ခေါ်တော်
 မူ၏။ မာရိသာ၊ ငါနှင့်တူကုန်သော အချင်းနတ်တို့။ သင်္ဂါမဂတာနံ၊
 စစ်ဖြေအရပ်၌ သွားကုန်သော။ ဝေါဒေဝါနံ၊ သင်္ဂါမဂတို့အား။ ဘယံ
 ဝါ၊ ကြောက်ခြင်းသည်၎င်း။ ဆန္ဒိတတ္ထံ ဝါ၊ ကိုယ်ခက်တရော် ရှိသော
 အဖြစ်သည်၎င်း။ လောမဟံ သော ဝါ၊ ကြက်သီးမွေးညှင်း ထခြင်း
 သည်၎င်း။ သစေ၊ အကယ်၍။ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ ဖြစ်ငြားအံ့။ တသ္မံ သမယေ၊
 ထိုသို့ဖြစ်သောအခါ၌။ မမေဝ၊ ငါ၏သာလျှင်။ ဓဇဂ္ဂံ၊ တံခွန်ဖျားကို။
 ဥလ္လောကေယျာထ၊ ကြည့်ကုန်လော့။ ဟိ၊ သင့်စွာ။ မမ၊ ငါ၏။ ဓဇဂ္ဂံ၊
 တံခွန်ဖျားကို။ ဥလ္လောကယတံ၊ ကြည့်ကုန်သော။ ဝေါ၊ သင်တို့အား။
 ယံဘယံ ဝါ၊ အကြင်ကြောက်ခြင်း သည်၎င်း။ ယံဆန္ဒိတတ္ထံ ဝါ၊
 အကြင်ကိုယ်ခက် တရော်ရှိသော အဖြစ်သည်၎င်း။ ယောလောမဟံ
 သော ဝါ၊ အကြင်ကြက်သီးမွေးညှင်းထခြင်းသည်၎င်း။ ဘဝိဿတိ၊
 ဖြစ်တုံအံ့။ သော၊ ထိုဘယ၊ ဆန္ဒိတတ္ထံ၊ လောမဟံသသည်။ ပဟိ
 ယိဿတိ၊ ပျောက်လတ္တံ့ သတည်း။

၈၂။ မေ၊ ငါ၏။ ဓဇဂ္ဂံ၊ တံခွန်ဖျားကို။ စေ၊ အကယ်၍။ နော
 ဥလ္လောကေယျာထ၊ မကြည့်မိကုန်အံ့။ အထ၊ ထိုသို့ မကြည့်မိကုန်
 သည်ရှိသော်။ ပဇာပတိဿ၊ ပဇာပတိအမည်ရှိသော။ ဒေဝရာဇဿ၊
 နတ်မင်း၏။ ဓဇဂ္ဂံ၊ တံခွန်ဖျားကို။ ဥလ္လောကေယျာထ၊ ကြည့်ကုန်လော့။
 ဟိ၊ သင့်စွာ။ ပဇာပတိဿ၊ ပဇာပတိအမည်ရှိသော။ ဒေဝရာဇဿ၊
 နတ်မင်း၏။ ဓဇဂ္ဂံ၊ တံခွန်ဖျားကို။ ဥလ္လောကယတံ၊ ကြည့်ကုန်သော။
 ဝေါ၊ သင်တို့အား။ ယံဘယံ ဝါ၊ အကြင်ကြောက်ခြင်း သည်၎င်း။ ယံ
 ဆန္ဒိတတ္ထံ ဝါ၊ အကြင်ကိုယ် ခက်တရော်ရှိသော အဖြစ်သည် ၎င်း။
 ယောလောမဟံသော ဝါ၊ အကြင်ကြက်သီး မွေးညှင်း ထခြင်းသည်
 ၎င်း။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်တုံအံ့။ သော၊ ထိုဘယ၊ ဆန္ဒိတတ္ထံ၊ လောမ
 ဟံသ သည်။ ပဟိယိဿတိ၊ ပျောက် လတ္တံ့ သတည်း။

၈၃။ ပဇာပတိဿ၊ ပဇာပတိ အမည်ရှိသော။ ဒေဝရာဇဿ၊
 နတ်မင်း၏။ ဓဇဂ္ဂံ၊ တံခွန်ဖျားကို။ စေ၊ အကယ်၍။ နောဥလ္လောကေ
 ယျာထ၊ မကြည့်မိကုန်အံ့။ အထ၊ ထိုသို့မကြည့်မိကုန် သည်ရှိသော်။

ဝရုဏဿ၊ ဝရုဏအမည်ရှိသော။ ဒေဝရာဇဿ၊ နတ်မင်း၏။ ဇေတုံ၊ တံခွန်ဖျားကို။ ဥလ္လောကယျာထ၊ ကြည့်ကုန်လော့။ ဟိ၊ သင့်စွာ။ ဝရုဏဿ၊ ဝရုဏအမည်ရှိသော။ ဒေဝရာဇဿ၊ နတ်မင်း၏။ ဇေတုံ၊ တံခွန်ဖျားကို။ ဥလ္လောကယတံ၊ ကြည့်ကုန်သော။ ဝေါ၊ သင်တို့အား။ ယံဘယံ ဝါ၊ အကြင် ကြောက်ခြင်း သည်၎င်း။ ယံဆန္ဒိတတ္ထံ ဝါ၊ အကြင်ကိုယ်ခက်တရော် ရှိသောအဖြစ်သည်၎င်း။ ယောလောမ ဟံ သောဝါ၊ အကြင်ကြက်သီး မွေးညှင်းထခြင်းသည်၎င်း။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်တုံအံ။ သော၊ ထိုဘယ၊ ဆန္ဒိတတ္ထံ၊ လောမဟံသသည်။ ပဟိ ယိဿတိ၊ ပျောက်လတ္တံ့ သတည်း။

၁၄။ ဝရုဏဿ၊ ဝရုဏအမည် ရှိသော။ ဒေဝရာဇဿ၊ နတ်မင်း၏။ ဇေတုံ၊ တံခွန်ဖျားကို။ စေ၊ အကယ်၍။ နောဥလ္လောကယျာထ၊ မကြည့်မိကုန်အံ။ အထ၊ ထိုသို့မကြည့်မိ ကုန်သည်ရှိသော်၊ ဤသာ နဿ၊ ဤသာနအမည် ရှိသော။ ဒေဝရာဇဿ၊ နတ်မင်း၏။ ဇေတုံ၊ တံခွန်ဖျားကို။ ဥလ္လောကယျာထ၊ ကြည့်ကုန်လော့။ ဟိ၊ သင့်စွာ။ ဤသာနဿ၊ ဤသာနအမည်ရှိသော။ ဒေဝရာဇဿ၊ နတ်မင်း၏။ ဇေတုံ၊ တံခွန်ဖျားကို။ ဥလ္လောကယတံ၊ ကြည့်ကုန်သော။ ဝေါ၊ သင်တို့အား။ ယံဘယံ ဝါ၊ အကြင် ကြောက်ခြင်း သည်၎င်း။ ယံဆန္ဒိ တတ္ထံ ဝါ၊ အကြင်ကိုယ်ခက် တရော်ရှိသော အဖြစ်သည်၎င်း။ ယော လောမဟံ သောဝါ၊ အကြင် ကြက်သီးမွေးညှင်း ထခြင်းသည်၎င်း။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်တုံအံ။ သော၊ ထိုဘယ၊ ဆန္ဒိတတ္ထံ၊ လောမ ဟံသသည်။ ပဟိ ယိဿတိ၊ ပျောက်လတ္တံ့ သတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သက္ကော၊ သိကြား မင်းသည်။ တာဝတိံ သေ၊ တာဝတိံ သာ နတ်ပြည်၌ နေကုန်သော။ ဒေဝေ၊ နတ်တို့ကို။ အာမန္တေ သိ၊ မိန့်တော်မူ၏။

၀၅။ တိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ဒေဝါနံ၊ နတ်တို့၏။ ဣန္ဒဿ၊ အရှင် ဖြစ်သော။ သက္ကဿ၊ သိကြားမင်း၏။ တံခေါပနဇေတုံ၊ ထိုတံခွန်ဖျား ကို။ ဥလ္လောကယတံ ဝါ၊ ကြည့်သော နတ်တို့အား၎င်း။ ပဇာပတိဿ၊ ပဇာပတိအမည်ရှိသော။ ဒေဝရာဇဿ၊ နတ်မင်း၏။ ဇေတုံ၊ တံခွန်ဖျား ကို။ ဥလ္လောကယတံ ဝါ၊ ကြည့်သော နတ်တို့အား၎င်း။ ဝရုဏဿ၊ ဝရုဏအမည်ရှိသော။ ဒေဝရာဇဿ၊ နတ်မင်း၏။ ဇေတုံ၊ တံခွန်ဖျားကို။ ဥလ္လောကယတံ ဝါ၊ ကြည့်သော နတ်တို့အား၎င်း။ ဤသာနဿ၊ ဤသာန

အမည်ရှိသော။ ဒေဝရာဇဿ၊ နတ်မင်း၏။ ဓဇဂ္ဂံ၊ တံခွန်ဖျားကို။ ဥဗ္ဘောကယထံ ဝါ၊ ကြည့်သော နတ်တို့ အား၎င်း။ ယံဘယံ ဝါ၊ အကြင်ကြောက်ခြင်းသည်၎င်း။ ယံဆန္ဒိတတ္ထံဝါ၊ အကြင်ကိုယ်ခက် တရော်ရှိသော အဖြစ်သည်၎င်း။ ယော လောမဟံသော ဝါ၊ အကြင် ကြောက်သီးမွေးညှင်း ထခြင်းသည်၎င်း။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်တုံအံ့။ သော၊ ထိုဘယ၊ ဆန္ဒိတတ္ထံ၊ လောမဟံသသည်။ ပဟိယေထာဝိ၊ ပျောက် သည်မူလည်း ဖြစ်ရာ၏။ နောပဟိယေထာဝိ၊ မပျောက်သည်မူလည်း ဖြစ်ရာ၏။

၈၆။ တံထိုပျောက်ခြင်း၊ မပျောက်ခြင်းသည်။ ကိဿဟေတု၊ အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ဒေဝါနံ၊ နတ်တို့၏။ ဣန္ဒြော အရှင်ဖြစ်သော။ သက္ကော၊ သိကြားမင်းသည်။ အဝိတရာဂေါ၊ မကင်းသောရာဂရှိ၏။ အဝိတဒေါသော၊ မကင်းသော ဒေါသ ရှိ၏။ အဝိတမောဟော၊ မကင်းသော မောဟရှိ၏။ ဘိဇ္ဈ၊ ကြောက်တတ်၏။ ဆန္ဒိ၊ ကိုယ်ခက်တရော်ရှိတတ်၏။ ဥတြာသိ၊ လန့်တတ်၏။ ပလာယိ၊ ပြေးတတ်၏။

၈၇။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ အဟဉ္ဇူ၊ ငါသည်ကား။ ခေါ၊ အကယ်မလွဲသဖြင့်။ ဧဝံ ဤသို့။ ဝဒါမိ၊ ဟော၏။ ဘိက္ခဝေ ရဟန်းတို့၊ အရည ဝတာနံဝါ၊ တော၌ မူလည်း နေကုန် ထသော။ ရုက္ခမူလ ဝတာနံဝါ၊ သစ်ပင်ရင်း၌ မူလည်း နေကုန်ထသော။ သုညာဂါရ ဝတာနံဝါ၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာအရပ်၌မူလည်း နေကုန်ထသော။ ဝုပ္ပာကံ၊ သင်္ကံအား။ ဣယံဝါ၊ ကြောက်ခြင်းသည်၎င်း။ ဆန္ဒိ တတ္ထံဝါ၊ ကိုယ်ခက်တရော် ရှိသော အဖြစ်သည်၎င်း။ လောမ ဟံသော ဝါ၊ ကြောက်သီးမွေးညှင်း ထခြင်းသည်၎င်း။ သစေ၊ အကယ်၍။ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ ဖြစ်တုံအံ့။ တသ္မိံ သမယေ၊ ထိုဘယ၊ ဆန္ဒိတတ္ထံ၊ လောမဟံသ ဖြစ်သော အခါ၌။ မမော-မမံဒေဝ၊ ငါတုရား၏ ဂုဏ်ကိုသာလျှင်။ အနုဿရေယျာယ၊ အောက်မှေကုန်လော့။

၈၈။ သောဘဝဝါ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣတိဝိ ဤသို့ ကိ လေသာဘိက္ခုဝေတော်မူသောကြောင့်လည်း။ ဝါ၊ ကိလေသာရန်တို့ ကိုသတ်တော်မူကတ်သောကြောင့်လည်း။ ဝါ၊ သံသရာစက်၏အကန့် တို့ကို ဖျက်ဆီးတော် မူကတ်သောကြောင့်လည်း။ ဝါ၊ ပစ္စည်းလေးပါး

စသော ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော ကြောင့်လည်း။ ဝါ၊ ဆိတ်ကွယ်ရာ၌ မကောင်းမှုကို ပြုတော်မမူ သောကြောင့်လည်း။ အရဟံ၊ အရဟမည်တော်မူ၏။ သောဘဂဝါ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣတိပိ၊ ဤသို့ကောင်းစွာ သယံဇာတ၊ ဉာဏ်ဖြင့် မိမိအလိုလို သစ္စာလေးပါးတရားတို့ကို သိတော် မူတတ်သောကြောင့်လည်း။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ မည်တော်မူ၏။ သောဘဂဝါ၊ ထိုမြတ်စွာ ဘုရားသည်။ ဣတိပိ ဤသို့ဝိဇ္ဇာသုံးပါး၊ ဝိဇ္ဇာရှစ်ပါး၊ စရဏတဆဲ့ငါးပါးနှင့်ပြည့်စုံတော်မူသောကြောင့်လည်း။ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော၊ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္န မည်တော်မူ၏။ သောဘဂဝါ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣတိပိ၊ ဤသို့ နိဗ္ဗာန်သို့ သွားတော်မူတတ် သောကြောင့်လည်း။ သုဂတော၊ သုဂတ မည်တော်မူ၏။ တနည်းကား။ ဣတိပိ၊ ဤသို့ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သောကြောင့်လည်း။ သုဂတော၊ သုဂတ မည်တော် မူ၏။ သောဘဂဝါ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣတိပိ၊ ဤသို့ကာမလောက၊ ရူပလောက၊ အရူပလောက၊ တနည်းကား။ သတ္တလောက၊ သင်္ခါရလောက၊ ဩကာသ လောကဟူသော လောကသုံးပါးကို သိတော်မူ တတ်သောကြောင့်လည်း။ လောကဝိဒ္ဓံ၊ လောကဝိဒ္ဓံ မည်တော်မူ၏။ သောဘဂဝါ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣတိပိ၊ ဤသို့ အတု မရှိသော တရားကော်ဖြင့် ဆုံးမတော်မူတတ်သော ကြောင့်လည်း။ အနုတ္တရော၊ အတုမရှိသော။ ပုရိသဒမ္မသာရထိ၊ ပုရိသဒမ္မသာရထိမည်တော်မူ၏။ တနည်းကား။ သောဘဂဝါ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣတိပိ၊ ဤသို့လွန် သောသူမရှိသောကြောင့်လည်း။ အနုတ္တရမည်တော်မူ၏။ ဣတိပိ၊ ဤသို့ဆုံးမတော် မူအပ်သော ဝေနေယျ သတ္တဝါတို့ကို ဆုံးမ တော်မူတတ် သောကြောင့်လည်း။ ပုရိသဒမ္မသာရထိ၊ ပုရိသဒမ္မသာ ရထိမည်တော်မူ၏။ သောဘဂဝါ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣတိပိ၊ ဤသို့ နတ်လူတို့၏ ဆရာဖြစ်တော် မူသောကြောင့်လည်း။ သက္ကာဒေဝ မနုဿာနံ၊ သက္ကာဒေဝမနုဿာနမည်တော်မူ၏။ သောဘဂဝါ၊ ထိုမြတ် စွာဘုရားသည်။ ဣတိပိ၊ ဤသို့ခပ်သိမ်းသော တရားတို့ကို သိတော်မူ တတ်သောကြောင့်လည်း။ ဗုဒ္ဓေါ၊ ဗုဒ္ဓ မည်တော်မူ၏။ တနည်းကား။ ဣတိပိ၊ ဤသို့နတ်လူတို့ကို သိစေတော်မူသော ကြောင့်လည်း။ ဗုဒ္ဓေါ၊ ဗုဒ္ဓမည်တော်မူ၏။ သောဘဂဝါ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣတိပိ၊ ဤ

သို့ဆည်းပူးအပ်သော ပါရမီဟူသော ဘုန်းရှိတော် မူသောကြောင့် လည်း။ ဘဂဝါ၊ဘဂဝါမည်တော်မူ၏။ ဣတိ၊ဤသို့။မမေဝ၊ငါ၏ဂုဏ် ကိုသာလျှင်။ အနုဿရေယျာထ၊ အောက်မေ့ကုန်လော့။

၈၉။ ဟိ၊သင့်စွာ။ဘိက္ခဝေ၊ရဟန်းတို့။မဓံ၊ ငါဘုရား၏ဂုဏ်တို့။ အနုဿရတံ၊ အောက်မေ့ကုန်သော။ ဝေါ၊သင်တို့အား။ ယံဘယံဝါ၊ အကြင်ကြောက်ခြင်းသည် ၎င်း။ ယံဆန္ဒိတတ္တံဝါ၊ အကြင်ကိုယ်ခက် တရော်ရှိသော အဖြစ်သည်၎င်း။ ယောလောမဟံသော ပါ၊ အကြင် ကြက်သီးမွေးညှင်းထခြင်းသည်၎င်း။ ဘဝိဿဘိ၊ ဖြစ်တုံအံ့။ သော၊ ထိုဘယ၊ ဆန္ဒိတတ္တ၊ လောမဟံသသည်။ ပဟိယိဿတိ၊ ပျောက် လတ္တံ့သတည်း။

၉၀။ မံ၊ငါဘုရား၏ဂုဏ်ကို။စေ၊အကယ်၍။ နောအနုဿရေယျာ ထ၊ မအောက်မေ့မိကုန်အံ့။ အထ၊ ထိုသို့ မအောက်မေ့မိကုန်သည် မှီသော်။ ဓမ္မံ ငါဟောတော်မူအပ်သော တရားတော်၏ ဂုဏ်ကို။ အနုဿရေယျာထ၊ အောက်မေ့ကုန်လော့။

၉၁။ ဘဂဝတာ၊မြတ်စွာဘုရားသည်။သွာက္ခာတော၊ကောင်းစွာ ဟောတော်မူအပ်သော။ ဓမ္မော တရားတော်သည်။ သန္တိဋ္ဌိကော၊ မျက်မှောက်၌ အကျိုးကို ပေးတတ်၏။ အကာလိကော၊ အခါမလင့် အကျိုးကို ပေတတ်၏။ ဧဟိဿိကော၊ လာလှည့် ရှုလှည့် ဟူသော စကားကိုဆိုထိုက်၏။ ဩပနေယျိကော၊ နတ်ရွာ နံ့ဗွာန်သို့ ဆောင် ခြင်းကိုထိုက်၏။ ပစ္စတ္တံ-ပဗ္ဗိအတ္တံ၊ အသီးအသီး မိမိမိတို့၌။ဝိညူဟိ၊ မဂ္ဂဋ္ဌာန်လေးယောက်၊ ဗလဋ္ဌာန် လေးယောက်ဖြစ်သော ပညာရှိတို့ သည်။ဝေဒိတဗ္ဗော၊သိအပ်ခံစားအပ်၏။ဣတိ၊ဤသို့။ ဓမ္မံ၊တရားတော် ဂုဏ်ကို။ အနုဿရေယျာထ၊ အောက်မေ့ကုန်လော့။

၉၂။ ဟိ၊သင့်စွာ။ဘိက္ခဝေ ရဟန်းတို့။ဓမ္မံ၊တရားတော်ဂုဏ်ကို။ အနုဿရတံ၊ အောက်မေ့ကုန်သော။ ဝေါ၊သင်တို့အား။ ယံဘယံ ဝါ၊ အကြင်ကြောက်ခြင်းသည်၎င်း။ ယံဆန္ဒိတတ္တံ ဝါ၊အကြင်ကိုယ်ခက် တရော်ရှိသော အဖြစ်သည် ၎င်း။ ယောလောမဟံသော ဝါ၊ အကြင် ကြက်သီး မွေးညှင်းထခြင်းသည်၎င်း။ဘဝိဿဘိ၊ ဖြစ်တုံအံ့။ သော၊ ထိုဘယ၊ ဆန္ဒိတတ္တ၊ လောမဟံသသည်။ ပဟိယိဿတိ၊ ပျောက် လတ္တံ့သတည်း။

၉၃။ စေ၊အကယ်၍။ ဓမ္မ၊ကရားတော်ဂုဏ်ကို။ နော အနုဿရေ
ယျာထ၊ မအောက်မေ့မိကုန်အံ့။ အထ၊ထိုသို့ မအောက်မေ့မိကုန်သည်
ရှိသော်။ သံဃံ၊ ငါ့တပည့် သင်္ဃာတော်၏ဂုဏ်ကို။ အနုဿရေယျာထ၊
အောက်မေ့ကုန်လော့။

၉၄။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ သာဝကသံဃော၊ တပည့်
ဖြစ်သော သင်္ဃာသည်။ သုပ္ပဋိပန္နော၊ ကောင်းစွာကျင့်တတ်၏။ ဘဂဝ
တော၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ သာဝကသံဃော၊ တပည့်ဖြစ်သော သင်္ဃာ
သည်။ ဥဗ္ဗုပ္ပဋိပန္နော၊ ဖြောင့်ဖြောင့်ကျင့်တတ်၏။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာ
ဘုရား၏။ သာဝကသံဃော တပည့်ဖြစ်သော သင်္ဃာသည်။ ဣယုပ္ပဋိ
ပန္နော၊ အသင့်အားဖြင့် ကျင့်တတ်၏။ ဘဂဝတော မြတ်စွာဘုရား၏။
သာဝကသံဃော၊ တပည့်ဖြစ်သော သင်္ဃာသည်။ သာမိ ဝိပ္ပဋိပန္နော၊
ဒေရိအသေ ပြုခြင်းကို ခံထိုက်အောင်ကျင့်တတ်၏။ စတ္တာရိ၊ လေးပါး
ကုန်သော။ ယဒိဒံ-ယာနိပုရိသယုဂါနိ၊ အကြင် ယောက်ျားမြတ်၏
အစုံတို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ တေပုရိသဂုဂ္ဂလာ၊ ထိုလေးပါးအစုံ
ဖြစ်သော ယောက်ျားတို့သည်ကား။ အဋ္ဌ၊ ရှစ်ယောက် တို့တည်း။
ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ ဒေသ - ဒေသော သာဝကသံဃော၊
ထိုတပည့် ဖြစ်သော သင်္ဃာကော်သည်ကား။ အာဟုနေယျော၊
ဆောင်၍ ပူဇော်ခြင်းကိုခံထိုက်၏။ ပါဟုနေယျော၊ ဧည့်သည်တို့အား
ရည်၍ထားသော ပစ္စည်းအထူးဖြင့် ပူဇော်ခြင်းကို ခံထိုက်၏။ ဒက္ခိ
ဏောယျော၊ မြတ်သော အလှူကို ခံထိုက်၏။ အဗ္ဗုလိကရဏိယော၊
လက်အုပ်ချီခြင်းကို ခံထိုက်၏။ လောကဿ၊ လူအများ၏။ အနုတ္တရံ
အဘုမရှိသော၊ ပုညက္ခေတ္တံ၊ ကောင်းမှု၏ စိုက်ပျိုးရာ လယ်ယာ
မြေကောင်းသဘွယ်လည်း ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သံဃံ၊ သင်္ဃာတော်
ဂုဏ်ကို။ အနုဿရေယျာထ၊ အောက်မေ့ကုန်လော့။

၉၅။ ဟိ၊ သင့်စွာ။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ သံဃံ၊ သင်္ဃာတော်ဂုဏ်
ကို။ အနုဿရတံ၊ အောက်မေ့ကုန်သော။ ဝေါ၊ သင်တို့အား။ ယံ ဘယံ
ဝါ၊ အကြင်ကြောက်ခြင်းသည်၎င်း။ ယံဆန္ဒိတတ္တံ၊ ဝါ၊ အကြင်ကိုယ်
ခက်တရော် ရှိသော အဖြစ်သည် ၎င်း။ ယောလောမဟံသော ဝါ၊
အကြင်ကြောက်သီးမွေးညှင်း ထခြင်းသည်၎င်း။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်တုံအံ့။

သော၊ ထိုဘယ၊ ဆန္ဒိတတ္ထ၊ လောမဟံသ သည်။ ပဟိယိဿတိ၊
ပျောက်လတ္တံ့သတည်း။

၆၆။ တံ၊ ထိုဘယ၊ ဆန္ဒိတတ္ထ၊ လောမဟံသ ပျောက်ခြင်းသည်။
ကံဿဟေတု အဘယံကြောင့်နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ကထာ
ဂတော၊ ဝိပဿနီအစရှိသော ရှေးဘုရားတို့၏ လာခြင်းကဲ့သို့ ကောင်း
သော လာခြင်းရှိသော သင်တို့ဆရာ ငါဘုရားသည်။ အရဟံ၊ ဆိတ်
ကွယ်ရာအရပ်၌ မကောင်းမှုကိုပြုခြင်းငှါ မထိုက်။ သဗ္ဗာသဗ္ဗုဒ္ဓေါ၊
ကောင်းစွာကိုယ်တိုင် သစ္စာလေးပါးတရားကို သိတော်မူတတ်၏။
ဝိတရာဂေါ၊ ကင်းသောရာဂရှိ၏။ ဝိတဒေါသော၊ ကင်းသောဒေါသ
ရှိ၏။ ဝိတမောဟော၊ ကင်းသောမောဟရှိ၏။ အဘိဇ္ဈ၊ မကြောက်တတ်။
အဆန္ဒိ၊ ကိုယ်ခက်တရော်မရှိတတ်။ အနုတြာသိ၊ မလန့်တတ်။
အပလယီ မပြေးတတ်။ ဣတိဘဿော၊ ထို့ကြောင့်။ ပဟိယိဿတိ၊
ပျောက်လတ္တံ့သတည်း။

၆၇။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣဒံ၊ ဤသို့သောစကားကို။
အဝေါစ မိန့်တော်မူ၏။ ဘဂတော၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣဒံ၊ ဤသို့
သောစကားကို။ ဝတ္တာန၊ မိန့်ဦး၍။ အထ၊ ထိုနောင်မှ။ အပရံ၊ တပါး
သော။ ဇေတံ၊ ဤသို့သောစကားကို။ သက္ကာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။
အဝေါစ၊ မိန့်တော်မူ၏။

၆၈။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ အရညေ ဝါ၊ ကောဉ္ဇ၌၎င်း။ ရုက္ခမူလေ
ငါ၊ သစ်ပင်ရင်း၌၎င်း။ သုညာဂါရေ ဝါ၊ ဆိတ်ကွယ်ရာအရပ်၌၎င်း။
သဗ္ဗုဒ္ဓံ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ဂုဏ်ကို။ တုမှ၊ သင်တို့သည်။ အနုဿရေထ၊
အောက်မေ့ကုန်လော့။ တုမှာကံ၊ သင်တို့၏။ ဘယံ၊ ကြောက်ခြင်း
သည်။ နောသိယာ၊ မဖြစ်ရာ။

၆၉။ လောကဇေဋ္ဌံ၊ လူတို့၏အကြီးဖြစ်ထသော။ နရာသတံ၊ လူတို့
ထက်လည်း ဖြစ်ထသော။ ဗုဒ္ဓံ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ဂုဏ်ကို။ ခေ၊ အကယ်
၍။ နောသရေယျာထ၊ မအောက်မေ့မိကုန်အံ့။ အထ၊ ထိုသို့ မအောက်
မေ့မိကုန်သည်ရှိသော်။ နိယျာနိကံ၊ သံသရာမှထုတ်၍ ဆောင်သွား
ကတ်ထသော။ သုဒေသိတံ၊ ကောင်းစွာဟောအပ်ထသော။ ဓမ္မံ၊ တရား
တော်ဂုဏ်ကို။ သရေယျာထ၊ အောက်မေ့ကုန်လော့။

၁၀၀။ နိယျာနိကံ၊ သံသရာမှထုတ်၍ ဆောင်သွားတတ်ထသော။
 (ဝန္တဒုက္ခမှ ဆောင်တတ်သောလည်းပေး။) သုဒေသိတံ၊ ကောင်းစွာ
 ဟောအပ်ထသော။ ဓမ္မံ၊ တရားတော်၏ဂုဏ်ကို။ စေ၊ အကယ်၍။
 နောသရေယျာထ၊ မအောက်မေ့မိကုန်အံ့။ အထ၊ ထိုသို့မအောက်မေ့မိ
 ကုန်သည်ရှိသော်။ အနုတ္တရံ၊ အတုမရှိသော။ ပုညက္ခေတ္တံ၊ ကောင်းမှု၏
 ပွားရာ လယ်တာ မြေကောင်းသဘွယ်လည်း ဖြစ်ထသော။ သံဃံ၊
 သင်္ဃာတော်၏ဂုဏ်ကို။ သရေယျာထ၊ အောက်မေ့ကုန်လော့။

၁၀၁။ တိက္ခဝေါ၊ ရဟန်းတို့။ ဧဝံ၊ ဤသို့ဆိုခဲ့ပြီးသော နည်းဖြင့်။
 ဗုဒ္ဓဉ္စ၊ ငါဘုရား၏ဂုဏ်ကို၎င်း။ ဓမ္မဉ္စ၊ တရားတော်၏ ဂုဏ်ကို၎င်း။
 သံဃဉ္စ၊ သင်္ဃာတော်၏ဂုဏ်ကို၎င်း။ သရန္တောနံ၊ အောက်မေ့ကုန်
 သော သင်တို့အား။ ယံဘယံ ဝါ၊ အကြင် ကြောက်ခြင်းသည်၎င်း။
 ယံဆန္ဒိတတ္ထံ ဝါ၊ အကြင်ကိုယ်ခက်တရော်ရှိသော အဖြစ်သည်၎င်း။
 ယောလောမဟံသော ဝါ၊ အကြင် ကြက်သီးမွေးညှင်း ထခြင်းသည်
 ၎င်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ သော၊ ထိုဘယ၊ ဆန္ဒိတတ္ထ၊ လောမဟံသ သည်။
 န ဟေသတိ၊ မဖြစ်လတ္တံ့ သတည်း။

ဇေဂ္ဂသုတ္တံ၊ ဇေဂ်သုတ်ပရိတ်တော်သည်။ နိဗ္ဗိတံ၊ ပြီးပြီ။

၈- အာဇာနာဒိယသုတ်

၁၀၂။ နာထဿ၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ သာဓုသမ္ပတေ၊ ကောင်း၏ဟူ၍
 သမုတ်အပ်ထသော။ သာသနေ၊ သာသနာတော်၌။ အပ္ပသန္ဓေဟိ၊
 မကြည့်ညှိကုန်ထသော။ စဏ္ဍေဟိ၊ ကြမ်းကြုတ်ကုန်ထသော။ သဒါ၊
 ခပ်သိမ်းသော အခါ၌။ ကိဗ္ဗိသကာရိဘိ၊ ကြမ်းကြုတ်သော အမှုကို
 ပြုတတ်ကုန်ထသော။ အမနုဿေဟိ၊ တိလူးတို့သည်။

၁၀၃။ စတဿန္တံ၊ လေးပါးကုန်သော။ ပရိသာနံ၊ ပရိသတ်တို့ကို။
 အဟိံသာယစ၊ မညှဉ်းဆဲစိမ့်သော၎င်း။ ဂုတ္တိယာစ၊ စောင့်စိမ့်
 သော၎င်း။ မဟာဝီရော၊ ကြီးမြတ်သော လုံ့လရှိတော်မူသော
 မြတ်စွာဘုရားသည်။ ယံပရိတ္တံ၊ အကြင် အာဇာနာဒိယသုတ် ပရိတ်
 တော်ကို။ ဒေသေသိ၊ ဟောတော်မူပြီ။ တံပရိတ္တံ၊ ထိုအာဇာနာဒိယသုတ်
 ပရိတ်တော်ကို။ ဟေ၊ အရှင်သူတော်ကောင်းတို့။ မယံ၊ ငါတို့သည်။
 ဘဏာမ၊ ရွတ်ကြကုန်အံ့။

၁၀၄။ စက္ခုမန္တဿ၊ စက္ခုငါးပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူထသော။
သိဒ္ဓိမတော၊ ဘုန်းကြွက်သရေနှင့်ပြည့်စုံတော်မူထသော။ ဝိပဿိဿ
စ၊ ဝိပဿိမြတ်စွာဘုရားအားလည်း။ မေ ငါ၏။ နမော၊ ရှိခိုးခြင်းသည်။
အတ္ထု၊ ဖြစ်စေသတည်း။ သဗ္ဗဘူတာနုကမ္မိနော၊ ခပ်သိမ်းသော သတ္တ
ဝါတို့ကိုသနားတော်မူကတ်သော။ သိဒ္ဓိဿာဝိစ၊ သိဒ္ဓိမြတ်စွာဘုရား
အားလည်း။ မေ ငါ၏။ နမော၊ ရှိခိုးခြင်းသည်။ အတ္ထု၊ ဖြစ်စေသတည်း။

၁၀၅။ နှာတကဿ မကောင်းမှုကို ဆေးပြီးထသော။ တပဿိ
နော ခြိုးခြံသောအကျင့်ကိုလည်း ကျင့်တတ်ထသော။ ဝေဿဘုဿ
စ၊ ဝေဿဘုမြတ်စွာဘုရားအားလည်း။ မေ ငါ၏။ နမော၊ ရှိခိုးခြင်း
သည်။ အတ္ထု၊ ဖြစ်စေသတည်း။ မာရသေနာပမန္ဓိနော၊ မာရ်စစ်သည်ကို
နှိပ်နင်းတတ်သော။ ကကုသန္ဓဿ၊ ကကုသန်မြတ်စွာဘုရားအား
လည်း။ မေ ငါ၏။ နမော၊ ရှိခိုးခြင်းသည်။ အတ္ထု၊ ဖြစ်စေသတည်း။

၁၀၆။ ဗြာဟ္မဏဿ၊ မကောင်းမှုကို အပ ပြုပြီးထသော။ ပုသိမ
တော၊ ငါးပါးသောဝသီဘော်နှင့် ပြည့်စုံထသော။ ဝါ၊ သုံးပြီးသေ
မဂ်ဟူသော သီတင်းလည်း ရှိထသော။ ကောဏာဂမနုဿစ၊
ကောဏာဂုံမြတ်စွာဘုရားအားလည်း။ မေ ငါ၏။ နမော၊ ရှိခိုးခြင်း
သည်။ အတ္ထု၊ ဖြစ်စေသတည်း။ သဗ္ဗမိ၊ အလုံးစုံသောအရာ၌။ ဝါ၊
ခပ်သိမ်းသောကိလေသာမှ။ ဝိပ္ပမုတ္တဿ၊ ကင်းလွတ်တော်မူပြီးသော။
ကဿပဿစ၊ ကဿပမြတ်စွာဘုရားအားလည်း။ မေ ငါ၏။ နမော၊
ရှိခိုးခြင်းသည်။ အတ္ထု၊ ဖြစ်စေသတည်း။

၁၀၇။ ယော၊ အကြင် ဂေါတမဘုရားသခင်သည်။ သဗ္ဗဒုက္ခာ
ပနုဒနံ အလုံးစုံသော ဆင်းရဲခြင်းကိုပယ်ဖျောက်တော်မူကတ်သော။
ဣမံဓမ္မံ၊ ဤကရားကို။ ဒေသေသိ၊ ဟောတော်မူ၏။ အင်္ဂီရသဿ၊ ကိုယ်
ကော်မှထွက်သော အရောင်ရှိထသော။ သိဒ္ဓိမတော၊ ဘုန်းကြွက်သရေ
နှင့် ပြည့်စုံတော်မူထသော။ သက္ခယုတ္တဿ၊ သာဓိဝင်မင်းသား ဖြစ်
တော်မူထသော။ တဿ၊ ထိုဂေါတမဘုရားသခင်အား။ မေ ငါ၏။
နမော၊ ရှိခိုးခြင်းသည်။ အတ္ထု၊ ဖြစ်စေသတည်း။

၁၀၈။ လောကေ၊ လောက၌။ နိဗ္ဗုတာ၊ ငြိမ်းလေကုန်ပြီးသော။
ယေစာပိဇနာ၊ အကြင်မြတ်စွာဘုရားတို့သည်။ ယထာဘူတံ၊ ဟုတ်
သော အလျောက်။ ဝိပဿိသုံ၊ မြင်ကုန်ပြီ။ ကေဇနာ၊ သိုမြတ်စွာဘုရား

ကိုသည်။ အ-ပိသုဏ္ဍာ၊ ချောပစ်သောစကားကိုမဆိုကုန်။ အထ၊ ထိုမျှ။ မဟန္တ၊ မြတ်ကုန်၏။ ဝိတသာရဒါ၊ ကင်းသော ရွံ့ကြောက်ခြင်းရှိ ကုန်၏။

၁၀၉။ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နံ၊ ဝိဇ္ဇာသုံးပါး၊ ဝိဇ္ဇာရှစ်ပါး၊ စရဏတဆဲ့ငါး ပါးနှင့်ပြည့်စုံတော်မူထသော။ မဟန္တံ၊ မြတ်စွာထသော။ ဝိတသာရဒံ၊ ကင်းသော ရွံ့ကြောက်ခြင်းရှိထသော။ ဒေဝမနုဿာနံ၊ နတ်လူတို့၏။ ဟိတံ၊ အစီးအပွားလည်း ဖြစ်ထသော။ ဂေါတမံ၊ ဂေါတမအမျိုးလည်း ဖြစ်ထသော။ ယံဗုဒ္ဓံ၊ အကြင်မြတ်စွာဘုရားကို။ နမဿန္တံ၊ ရှိခိုးကုန်၏။

၁၁၀။ ဇေတစ၊ ထိုဝိပဿီ အစရှိသော မြတ်စွာဘုရားချနစ်ဆူတို့ သည်၎င်း။ အညေ၊ တပါးကုန်သော။ အနေကသတကော၊ ဗိုယော၊ အကုဋေ အရာမက များကုန်သော။ သမ္ပုဒ္ဓါစ၊ မြတ်စွာဘုရားတို့သည် ၎င်း။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ ဗုဒ္ဓါ၊ မြတ်စွာဘုရားတို့သည်။ အသမ- သမာ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ၊ သာဝကတို့နှင့်မတူကုန်သည်ဖြစ်၍ဘုရားချင်းသာ တူကုန်၏။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ ဗုဒ္ဓါ၊ မြတ်စွာဘုရားတို့သည်။ မဟိဒ္ဓိကာ၊ ကြီးသောတန်ခိုးရှိကုန်၏။

၁၁၁။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ ဗုဒ္ဓါ၊ မြတ်စွာဘုရားတို့သည်။ ဒသဗလူပေတာ၊ ဆယ်ပါးသောဌာနာဌာနအစရှိသော အားနှင့်ပြည့်စုံ ကုန်၏။ ဝေသာရဇ္ဇေဟိ၊ ဝေသာရဇ္ဇဉာဏ်တို့နှင့်။ ဥပါဂတာ၊ ပြည့်စုံ ကုန်၏။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ ဘော၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားတို့သည်။ ဥတ္တမံ၊ မြတ်စွာသော။ အာသတံ၊ ပုရိသဥသဘ၏အဖြစ်တည်းဟူသော ဌာနံ ၊ အရာဖြစ်သောသဗ္ဗညုကာဉာဏ်ကို။ ပဋိဇာနန္တိ၊ ဝန်ခံကုန်၏။

၁၁၂။ ဇေတ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားတို့သည်။ ပရိသာသု၊ ပရိသတ်တို့၌။ ဝိတသာရဒါ၊ ရဲရင့်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ သိဟနာဒံ၊ ကေသရာဇာခြင်္သေ့ မင်းကဲ့သို့ ရဲရင့်သောစကားကို။ နဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။ လောကေ၊ လောက ၌။ အပ္ပဋိဂတ္တိယံ၊ သူတပါးတို့မလည်စေနိုင်သော။ ဗြဟ္မစက္ကံ၊ မြတ် သောဓမ္မစကြာတရားတော်ကို။ ပဝတ္ထေန္တိ၊ လည်စေကုန်၏။ (ဟော ကုန်၏ဟူလိုသည်။)

၁၁၃။ နာယကာ၊ လူသုံးပါးတို့၏ ခရီးညွှန် ဖြစ်တော်မူသော ဘုရားရှင်တို့သည်။ အဋ္ဌာရသဟိ၊ တဆဲ့ရှစ်ပါးကုန်သော။ ဗုဒ္ဓဓမ္မေဟိ၊ ဘုရား၏ ကျေးဇူးတရားတို့နှင့်။ ဥပေတာ၊ ပြည့်စုံကုန်၏။ ဗာတ္ထိံ သ

လက္ခဏာပေတာ၊ သုံးဆဲ့နှစ်ပါးသော လက္ခဏာကြီးနှင့်လည်း ပြည့်စုံ ကုန်၏။ အသိတာနုဗျန္တနာရော၊ ရှစ်ဆယ်သော လက္ခဏာငယ် တို့ကိုလည်း ဆောင်ကုန်၏။

၁၁၄။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ တေ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားတို့သည်။ ဗျာမပ္ပဘာယ၊ တလံမျှလောက်သော ကိုယ်ကော်၏အရောင်ဖြင့်။ သုပ ဘာ၊ ကောင်းစွာထွန်းပကုန်၏။ မုနိကုဋ္ဌရာ၊ ရဟန်းတို့ထက်လည်းမြတ် ကုန်၏။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ ဇေကဗုဒ္ဓါ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားတို့ သည်။ သဗ္ဗညုနော၊ ခပ်သိမ်းသော တရားကို သိတတ် ကုန်၏။ ဝိဏာသဝါ၊ ကုန်ပြီးသောအာသဝေါရှိကုန်၏။ ဇိနာ၊ မာရ်ငါးပါးကို အောင်ကုန်၏။

၁၁၅။ မဟာပဏာ များသောကိုယ်ကော်အရောင်လည်းရှိကုန်၏။ မဟာတေဇာ၊ ကြီးသော တန်ခိုးလည်း ရှိကုန်၏။ မဟာပညာ၊ ကြီးသော ပညာလည်း ရှိကုန်၏။ မဟာဗ္ဗလ၊ ကြီးသောခွန်အားလည်း ရှိကုန်၏။ မဟာကာရုဏိကာ၊ များသော ကရုဏာလည်း ရှိကုန်၏။ ဇိရာ၊ လုံ့လလည်းရှိကုန်၏။ သဗ္ဗေသာနံ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော သတ္တဝါ တို့၏။ သုခါပဟာ၊ ချမ်းသာကို ဆောင်ကတ်ကုန်။

၁၁၆။ သဗ္ဗေသံ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ ပါဏီနံ၊ သတ္တဝါတို့၏။ ဒိပါစ၊ ကျွန်းလည်း မည်ကုန်၏။ နာထာစ ကိုးကွယ်ရာလည်း မည်ကုန်၏။ ပဘိဋ္ဌာစ၊ ကည်ရာလည်း မည်ကုန်၏။ တာဏာစ၊ စောင့်ရှောက်ရာ လည်းမည်ကုန်၏။ လေဏာစ၊ ပုန်းကွယ်ရာလည်းမည်ကုန်၏။ ဂတိစ၊ လားရာလည်းမည်ကုန်၏။ ဗန္ဓုစ၊ အဆွေလည်းမည်ကုန်၏။ မဟေဿာ သာစ၊ မြတ်သောလေးသမားလည်းမည်ကုန်၏။ သရဏာစ၊ အောက် မေ့ရာလည်းမည်ကုန်၏။ ဟိကေသိနောစ၊ ဗီးပွားကိုလည်း ရှာကြံလေ့ ရှိကုန်၏။

၁၁၇။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ ဇေကေ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားတို့ သည်။ သဒေဝကဿ၊ နတ်နှင့်တကွသော။ လောကဿ လူ၏။ ပရာ ယဏာ၊ လည်းလျောင်းရာလည်းမည်ကုန်၏။ အဟံ၊ ငါသည်။ ပုရိယုတ္တ မေ-ပုရိယုတ္တမာနံ၊ ယောက်ျား တကာတို့ထက် မြတ်ကုန်သော။ တေသံ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား တို့၏။ ပါဒေ၊ ခြေတော်တို့ကို။ သိရဿ၊ ဦးခေါင်းဖြင့်။ ဝန္ဓာမိ၊ ရှိရိုးပါ၏။

၁၁၈။ ဇေတ တထာဂဏေ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား တို့ကို။ သယနေ၊
အိပ်သော အခါ၌၎င်း။ အာသနေ၊ ထိုင်သောအခါ၌၎င်း။ ဌာနေ၊
ရပ်သော အခါ၌၎င်း။ ဂမနေစာပိ၊ သွားသော အခါ၌၎င်း။
သဗ္ဗဒါ၊ ခပ်သိမ်းသော အခါ၌။ ဝစသာစေဝ၊ ဝစီဒ္ဓါရဖြင့်၎င်း။
မနသာစေဝ၊ မနောဒ္ဓါရဖြင့်၎င်း။ ဝန္ဓာမိ၊ ရှိခိုးပါ၏။

၁၁၉။ သန္တိကရာ၊ ကိလေသာ၏ ငြိမ်းခြင်းကိုလည်း ပြုတတ်ကုန်
သော။ ဗုဒ္ဓါ၊ မြတ်စွာဘုရားတို့သည်။ တုဝံ၊ သင့်ကို။ သဒါ၊ ခပ်သိမ်း
သောအခါ၌။ သုခေန၊ ချမ်းသာသဖြင့်။ ရက္ခန္တု၊ စောင့်စေကုန်
သတည်း။ ကေဟိ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား တို့သည်။ ရက္ခိတော၊
စောင့်အပ်သော။ တံ၊ သင်သည်။ သန္တောစ၊ ငြိမ်သက်သည်၎င်း။
သဗ္ဗဘယေဟိ၊ ခပ်သိမ်းသော ဘေးတို့မှ။ မုတ္တောစ၊ ကင်းလွတ်
သည်၎င်း။ ဘဝါဟိ၊ ဖြစ်စေသတည်း။

၁၂၀။ တုဝံ၊ သင်သည်။ သဗ္ဗရောဂပိနိမုတ္တောစ၊ ခပ်သိမ်းသော
အနာမကင်းလွတ်သည်၎င်း။ သဗ္ဗသန္တာပဝဇ္ဇိတောစ၊ ခပ်သိမ်းသော
ပူပန်ခြင်းမှ ကင်းသည်၎င်း။ သဗ္ဗဝေရံ၊ ခပ်သိမ်းသော ရန်ကို။
အတိက္ကန္တောစ၊ လွန်နိုင်သည်၎င်း။ နိဗ္ဗုတောစ၊ ငြိမ်းခြင်းသည်၎င်း။
ဘဝ-ဘဝါဟိ၊ ဖြစ်စေသတည်း။

၁၂၁။ တေသံ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားတို့၏။ သီလေနစ၊ သီတင်းဖြင့်၎င်း။
သစ္စေနစ၊ သစ္စာဖြင့်၎င်း။ ခန္တိမေတ္တာဗလေနစ၊ သည်းခံခြင်း၊ မေတ္တာ
ဟူသော အစွမ်းဖြင့်၎င်း။ တေပိ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားတို့သည်လည်း။
အရောဂေန၊ အနာမရှိသဖြင့်၎င်း။ သုခေနစ၊ ချမ်းသာ သဖြင့်၎င်း။
အမေ၊ ငါတို့ကို။ အနုရက္ခန္တု၊ စောင့်စေကုန်သတည်း။

၁၂၂။ ပုရတ္ထိမသ္မိဒိသာဘာဂေ၊ အရှေ့မျက်နှာ အဖို့၌။ မဟိဒ္ဓိ
ကာ၊ ကြီးသောတန်ခိုးရှိကုန်သော။ ဘူတာ၊ ဂန္ဓဗ္ဗနတ်တို့သည်။ သန္တိ၊
ရှိကုန်၏။ တေပိ၊ ထိုဂန္ဓဗ္ဗနတ်တို့သည်လည်း။ အရောဂေနစ၊ အနာမရှိ
သဖြင့်၎င်း။ သုခေနစ၊ ချမ်းသာသဖြင့်၎င်း။ အမေ၊ ငါတို့ကို။
အနုရက္ခန္တု၊ စောင့်စေကုန်သတည်း။

၁၂၃။ ဒက္ခိဏသ္မိဒိသာဘာဂေ၊ တောင်မျက်နှာအဖို့၌။ မဟိဒ္ဓိကာ၊
ကြီးသော တန်ခိုးရှိကုန်သော။ ဒေဝါ၊ ကုမ္ဘလ်နတ်တို့သည်။ သန္တိ၊
ရှိကုန်၏။ တေပိ၊ ထိုကုမ္ဘလ်နတ်တို့သည်လည်း။ အရောဂေနစ၊ အနာမရှိ

သဖြင့်၎င်း။ သုခေနစ၊ ချမ်းသာသဖြင့်၎င်း။ အမှေ၊ ငါတို့ကို။ အနုရက္ခန္တု၊ စောင့်စေကုန်သတည်း။

၁၂၄။ ပစ္ဆိမသ္မိဒိသာဘာဂေ၊ အနောက်မျက်နှာအတိုင်း။ မဟိန္ဒိကာ၊ ကြီးသောတန်ခိုးရှိကုန်သော။ နဂါ၊ နဂါးတို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ တေပိ၊ ထိုနဂါးတို့သည်လည်း။ အရောဂေနစ၊ အနာမရှိသဖြင့်၎င်း။ သုခေနစ၊ ချမ်းသာသဖြင့်၎င်း။ အမှေ၊ ငါတို့ကို။ အနုရက္ခန္တု၊ စောင့်စေကုန်သတည်း။

၁၂၅။ ဥတ္တရသ္မိဒိသာဘာဂေ၊ မြောက်မျက်နှာအတိုင်း။ မဟိန္ဒိကာ၊ ကြီးသောတန်ခိုးရှိကုန်သော။ ယက္ခာ၊ ဘီလူးတို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ တေပိ၊ ထိုဘီလူးတို့သည်လည်း။ အရောဂေနစ၊ အနာမရှိသဖြင့်၎င်း။ သုခေနစ၊ ချမ်းသာသဖြင့်၎င်း။ အမှေ၊ ငါတို့ကို။ အနုရက္ခန္တု၊ စောင့်စေကုန်သတည်း။

၁၂၆။ ပုရတ္ထိမေန၊ အရှေ့မျက်နှာအရပ်၌။ ဓကရဋ္ဌော၊ ဂန္ဓဗ္ဗနတ်တို့ကို အပိုးရသော ဓတရဋ္ဌနတ်မင်း၎င်း။ ဒာက္ခိဏေန၊ တောင်မျက်နှာအရပ်၌။ ဝိရုဋ္ဌကောစ၊ ကုမ္ဘဏ်နတ်တို့ကို အပိုးရသော ဝိရုဋ္ဌကနတ်မင်း၎င်း။ ပစ္ဆိမေန၊ အနောက် မျက်နှာအရပ်၌။ ဝိဂ္ဂပက္ခောစ၊ နဂါးတို့ကို အပိုးရသော ဝိဂ္ဂပက္ခနတ်မင်း၎င်း။ ဥတ္တရံဒိသံ၊ မြောက်မျက်နှာအရပ်၌။ ကုဝေရောစ၊ ဘီလူးတို့ကို အပိုးရသော ကုဝေရနတ်မင်း၎င်း။

၁၂၇။ လောကပါလာ၊ လူတို့ကို စောင့်တတ် ကုန်ထသော။ ယသသိနော၊ အခြံအရံများကုန်ထသော။ စတ္တာရော၊ လေးယောက်ကုန်သော။ ဒိတေမဟာရာဇာ၊ ထိုနတ်မင်းကြီးတို့သည်။ ပသန္တိ၊ နေကုန်၏။ တေပိ၊ ထိုနတ်မင်းကြီးတို့သည်လည်း။ အရောဂေနစ၊ အနာမရှိသဖြင့်၎င်း။ သုခေနစ၊ ချမ်းသာသဖြင့်၎င်း။ အမှေ၊ ငါတို့ကို။ အနုရက္ခန္တု၊ စောင့်စေကုန်သတည်း။

၁၂၈။ အာကာသဋ္ဌာ၊ ကောင်းကင်၌ တည်ကုန်သော။ ဒေဝါစ၊ နတ်တို့သည်၎င်း။ ဘူမဋ္ဌာ၊ မြေ၌တည်ကုန်သော။ ဒေဝါစ၊ နတ်တို့သည်၎င်း။ နဂါစ၊ နဂါးတို့သည်၎င်း။ မဟိန္ဒိကာ၊ ကြီးသောတန်ခိုးရှိကုန်၏။ တေပိ၊ ထိုနတ်၊ နဂါးတို့သည်လည်း။ အရောဂေနစ၊ အနာမရှိ

သဖြင့်၎င်း။ သုခေနစ၊ ချမ်းသာသဖြင့်၎င်း။ အမှေ၊ ငါတို့ကို။ အနုရက္ခန္တု၊ စောင့်စေကုန်သတည်း။

၁၂၉။ ဣဒ္ဓိမန္တောစ၊ တန်ခိုးကြီးသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ယေဒေါစ၊ အကြင် နတ်တို့သည်လည်း။ ဣသောသနေ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဝသန္တာ၊ နေကုန်၏။ တေပိ၊ ထိုနတ်တို့သည်လည်း။ အရောဂေနစ၊ အနာမရှိသဖြင့်၎င်း။ သုခေနစ၊ ချမ်းသာသဖြင့်၎င်း။ အမှေ၊ ငါတို့ကို။ အနုရက္ခန္တု၊ စောင့်စေကုန်သတည်း။

၁၃၀။ သဗ္ဗိတိယော၊ ခပ်သိမ်းသောဥပဒ္ဒဝေါ တို့သည်။ ဝိဝဇ္ဇန္တု၊ ကင်းစေကုန်သတည်း။ သောကော၊ မိုးရိမ်ခြင်းသည်၎င်း။ ရောဂေါ၊ အနာသည်၎င်း။ ဝိနဿတု၊ ပျောက်စေသတည်း။ တေ၊ သင့်အား။ အန္တရာယာ၊ အန္တရာယ်တို့သည်။ မာဘဝန္တု၊ မဖြစ်စေကုန်သတည်း။ သုခိ၊ ချမ်းသာခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍။ ဒိဃာယုကော၊ ရှည်သော အသက်ရှိသည်။ ဘဝ၊ ဖြစ်စေသတည်း။

၁၃၁။ အဘိဝါဒနသီလိယာ၊ ရတနာသုံးပါးအား ရှိသေစွာ ရှိမိုးသော အလေ့ရှိထသော။ နိစ္စံ၊ အမြဲလျှင်။ ဝုဗ္ဗာပစာယိနော၊ သီလစသော ကျေးဇူးဖြင့် ကြီးသောသူကိုရှိသောအလေ့ရှိထသော။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ပုဂ္ဂိုလ်အား။ အာယု၊ အသက်သည်၎င်း။ ဝဏ္ဏော၊ အဆင်းသည်၎င်း။ သုခံ၊ ချမ်းသာသည်၎င်း။ ဗလံ၊ ခွန်အားသည်၎င်း။ စတ္တာရော၊ လေးပါးကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ ကျေးဇူးတို့သည်။ ဝဗုန္တိ၊ ပွားကုန်၏။

အာဇာနာနိယသုတ္တံ၊ အာဗျာနာနိယသုတ်သည်။ နိဗ္ဗိတံ၊ ပြီးပြီ။

ဥ-အင်္ဂုလိမာလသုတ်

၁၃၂။ ယံပရိတ္တံ၊ အကြင်အင်္ဂုလိမာလပရိတ်တော်ကို။ ဘဏန္တဿ၊ ရှုတ်သောထေရ်၏။ နိသိန္ဒဋ္ဌာနဓောဝနံ၊ နေရာအရပ်ကို ဆေးသော။ ဥဒကမ္ပိ၊ ရေမျှသည်လည်း။ သဗ္ဗံ၊ ခပ်သိမ်းသော။ ပရိဿယံ၊ တေးရန်ကို။ ဝိနာသေတိဇေ၊ ပျောက်စေသလျှင်ကတည်း။

၁၃၃။ ယံ၊ အကြင် အင်္ဂုလိမာလ ပရိတ်သည်။ သောတ္ထိနာ၊ ချမ်းသာသဖြင့်။ ဝဗုဓုဋ္ဌာနဉ္စ၊ ကိုယ်ဝန်ဘွားခြင်းကိုလည်း။ တင်္ခိဏေ၊ ထိုခယ၌။ သာဓေတိ၊ ပြီးစေတတ်၏။ အင်္ဂုလိမာလဿ၊ အင်္ဂုလိမာလအမည်ရှိသော။ ထေရဿ၊ မထေရ်အား။ လောကနာထေန၊ မြတ်စွာ

ဘုရားသည်။ ဘာသိတံ၊ ဟောတော်မူအပ်ထသော။ ကပ္ပဋ္ဌာယိံ၊ အာ
ယုကပ်ပတ်လုံးတည်ထသော။ မဟာတေဇံ၊ ကြီးသောတန်ခိုးလည်း
ရှိထသော။ တံပရိတ္တံ၊ ထိုအင်္ဂုလိမာလပရိတ်ဟော်ကို။ ဟေ၊ အရှင်သူ
တော်ကောင်းတို့။ မယံ၊ ငါတို့သည်။ ဘဏာမ၊ ရွတ်ကြကုန်အံ့။

၁၃၄။ ဘဂိနိ၊ နှမ၊ အဟံ၊ ငါသည်။ ယတော၊ အကြင်အခါမှ။ ပဋ္ဌာ
ယ၊ စ၍၊ အနိယာယ၊ မြတ်သော။ ဇာတိယာ၊ အဖြစ်ဖြင့်၊ ဇာတော၊ ဖြစ်၏။
တတော၊ ထိုအခါမှစ၍။ သဒ္ဓိစ္စ၊ သေစေလိုသောစေတနာရှိသည်ဖြစ်၍။
ပါဏံ၊ အသက်ရှိသော သတ္တဝါကို။ ဇီဝိတာ၊ အသက်မှ။ ဝေါရော
ပေတာ၊ အုတ်၊ ချဘူး၏ဟူ၍။ နုဘိဇာနာမိ၊ ငါမသိ။ တေနုသစ္စေန၊ ထိုသို့
မှန်သောစကားဖြင့်။ ဧကေ၊ သင့်အား။ သောတ္ထိ၊ ချမ်းသာခြင်းသည်။
ဟောတု၊ ဖြစ်စေသတည်း။ ဂဟ္တဿ၊ ဝမ်းဗွဲရှိသော သတ္တဝါအား။
သောတ္ထိ၊ ချမ်းသာခြင်းသည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေသတည်း။

အင်္ဂုလိမာလသုတ္တံ၊ အင်္ဂုလိမာလ သုတ်သည်။ နိဗ္ဗိတံ၊ ပြီးပြီ။

၁၀-မေဇန္ဓြင်္ဂသုတ်

၁၃၅။ သံသာရေ၊ သံသရာဗွဲ။ သံသရန္တာနံ၊ ကျင်လည်ကုန်သော
သူတို့၏။ သဗ္ဗဒုက္ခ ဝိနာသနေ၊ ခပ်သိမ်းသော ဆင်းရဲကို ဖျောက်
တတ် ကုန်ထသော။ မာရသေနာပမဒ္ဓနေ၊ ကိလေသာ ဟူသော
မာရ်စစ်သည်ကို နှိပ်စက်တတ်ကုန်ထသော။ သတ္တ၊ ခုနစ်ပါး ကုန်
သော။ ဗောဇ္ဈင်္ဂေ၊ အရဟတ္တမဂ်၏ အင်္ဂါဖြစ်ကုန်ထသော။

၁၃၆။ ယေ ဣမေဓမ္မေ အကြင်တရားတို့ကို။ ဗုဒ္ဓိတွာ၊ သိ၍သာ
လျှင်။ သတ္တာ၊ သတ္တဝါတို့သည်။ တိဘာ၊ သုံးပါးသော ဘဝမှ။
မုတ္တကာ၊ ကင်းလွတ်ကုန်၏။ ဥတ္တမာ၊ မြတ်ကုန်၏။ အဇာတိံ၊
ပဋိသန္ဓေ နေခြင်းမရှိထသော။ အဇရံ၊ ဒိုခြင်းမရှိထသော။ အဗျာဓိံ၊
နာခြင်း မရှိ ထသော။ နိဗ္ဗယံ၊ ဘေးလည်း မရှိထသော။ အမဟံ၊
သေခြင်းမရှိသော နိဗ္ဗာန်သို့။ ဂတာ၊ ရောက်ကုန်၏။

၁၃၇။ ဝေမာဒိ ဂုဏူပေတံ၊ ဤသို့အစရှိသော ကျေးဇူးတို့နှင့်
ပြည့်စုံထသော။ အနေကဂုဏသင်္ဂဟံ၊ များသော ကျေးဇူးတို့ကို
လည်း တကွယူရာဖြစ်ထသော။ ဩသဓဉ္ဇေ၊ ဆေးလည်းဖြစ်ထသော။
မန္တဉ္ဇေ၊ မန္တရားလည်း ဖြစ်ထသော။ ဣမံဗောဇ္ဈင်္ဂံ၊ ဤဗောဇ္ဈင်

ကိုလည်း။ ဟေ၊ အရှင် သူတော်ကောင်းတို့။ မယံ၊ ငါတို့သည်။
ဘဏာမ၊ ရွတ်ကြကုန်အံ့။

၁၃၈။ သတိသင်္ခါတော၊ သတိဟူ၍ ဆိုအပ်သော။ ဗောဇ္ဈင်္ဂါစ၊
သမ္မောဇ္ဈင်၎င်း။ တထာ၊ ထိုမျှ။ ဓမ္မာနံ ဝိစယော၊ ဓမ္မဝိစယ
သမ္မောဇ္ဈင်၎င်း။ ဝိရိယဉ္စ၊ ဝိရိယ သမ္မောဇ္ဈင်၎င်း။ ဝိတိစ၊ ဝိတိ
သမ္မောဇ္ဈင်၎င်း။ ပဿဒ္ဓိစ၊ ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်၎င်း။ ဟထာ၊ ထိုမျှ။
အပရေ၊ တပါးကုန်သော။

၁၃၉။ သမာရ ပေက္ခာ၊ သမာဝိ၊ ဥပေက္ခာ ဖြစ်ကုန်သော။
ဗောဇ္ဈင်္ဂါစ၊ သမ္မောဇ္ဈင်တို့၎င်း။ သတ္တ၊ ခုနစ်ပါး ကုန်သော။ ဇေတ
ဗောဇ္ဈင်္ဂါ၊ ထိုသမ္မောဇ္ဈင်တို့ကို။ သဗ္ဗဒဿိနာ၊ ခပ်သိမ်းသော တရား
တို့ကို မြင်တော်မူ တတ်သော။ နနိနာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ သမ္မာ၊
ကောင်းသောအပြားဖြင့်။ အက္ခာတာ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်၏။ ဘာဝိ
တာ၊ ပွားစေအပ်ကုန်၏။ ဗဟုလိကတာ၊ အကြိမ်များစွာပြုအပ်ကုန်၏။

၁၄၀။ အဘိညာယ၊ ရှေ့ရှု သိအပ်သော တရားတို့ကို သိခြင်း
အကျိုးငှါ၎င်း။ နိဗ္ဗာနာယစ၊ ကိလေသာ ငြိမ်းခြင်း အကျိုးငှါ၎င်း။
ဗောဇိယာစ၊ အရဟတ္တ မဂ်ဉာဏ် အကျိုးငှါ၎င်း။ သံဝတ္တန္တိ၊
ဖြစ်ကုန်၏။ ဇေတနသစ္စဝဇ္ဇေန၊ ထိုသို့မှန်သော စကားကိုဆိုသဖြင့်။
သဗ္ဗဒါ၊ ခပ်သိမ်းသော အခါ၌။ တေ၊ သင်၏။ သောတ္ထိ၊ စီးပွား
ချမ်းသာသည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေသတည်း။

၁၄၁။ ဧကသ္မိံ၊ တပါးသော။ သမယေ၊ အခါ၌။ နာထော၊ မြတ်စွာ
ဘုရားသည်။ မောဂ္ဂလာနဉ္စ၊ မောဂ္ဂလာနံ မထေရ်ကို၎င်း။ ကဿပဉ္စ၊
ကဿပမထေရ်ကို၎င်း။ ဂိလာနေ၊ နာကုန်သော။ ဒုက္ခိတေ၊ ဆင်းရဲ
ကုန်သော။ တေ၊ ထိုမထေရ်တို့ကို။ ဒိသွာ၊ မြင်၍။ သတ္တ၊ ခုနစ်ပါး
ကုန်သော။ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ၊ ဗောဇ္ဈင်တို့ကို။ အဒေသယိ၊ ဟောတော်မူပြီ။

၁၄၂။ တေစ၊ ထိုမထေရ် တို့သည်လည်း။ တံ၊ ထို ဟောတော်
မူသော ဗောဇ္ဈင် တရားတော်ကို။ အဘိနန္ဒိတွာ၊ အလွန် နှစ်လို၍။
တစ်ဏေ၊ ထို ခဏ၌။ ဂျောဂါ၊ အနာမှ။ မုတ္တိံသု၊ လွတ်ကုန်၏။
ဇေတနသစ္စဝဇ္ဇေန၊ ထိုသို့ မှန်သော စကားကိုဆိုသဖြင့်။ သဗ္ဗဒါ၊
ခပ်သိမ်းသောအခါ၌။ တေ၊ သင်၏။ သောတ္ထိ၊ စီးပွားချမ်းသာသည်။
ဟောတု၊ ဖြစ်စေသတည်း။

၁၄၃။ ဧကဒါ၊ တပါးသောအခါ၌။ ဓမ္မရာဇာပိ၊ တရားမင်းဘုရား
သည်လည်း။ ဂေလညေန၊ အနာသည်။ အဘိဝိဇ္ဇိတော၊ လွန်စွာနှိပ်
စက်အပ်သည် ဖြစ်၍။ စုန္ဒုဏ္ဏေရေန၊ စုန္ဒုမထေရ်ကို။ တံယေဝ၊ ထို
ဗောဇ္ဈင် ခုနစ်ပါးတရားကိုသာလျှင်။ သာဒရံ၊ ရှိသေခြင်းနှင့်ကကွ။
ဘဏာပေတွာန၊ ဟောစေလတ်၍။

၁၄၄။ သမ္ဘောဒိတွာန၊ နှစ်လိုတော်မူ၍။ ဌာနသော၊ ဟောသော
ခဏ၌။ တမ္ဘာအာဗာဓာ၊ ထိုအနာမှ။ ဝုဠာသိ၊ ထကော်မူ၏။ ဧတေန
သစ္စဝဇ္ဇေန၊ ထိုသို့မှန်သောစကားကိုဆိုသဖြင့်။ သဗ္ဗဒါ၊ ခပ်သိမ်းသော
အခါ၌။ တေ၊ သင်၏။ သောတ္ထိ၊ ဗီးပွားချမ်းသာသည်။ ဟောတု၊
ဖြစ်စေသတည်း။

၁၄၅။ တိဏ္ဍန္တိ၊ သုံးပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ မဟေသိနံ၊ မဟာ
ကဿပမထေရ်၊ မောဂ္ဂလာန်မထေရ်၊ မြတ်စွာဘုရားတို့အား။ တေ
အာဗာဓာ၊ ထိုအနာတို့သည်လည်း။ ပဟိနာ၊ ပျောက်ကုန်၏။ မဂ္ဂဟ
ဏာကိလေသာဝ၊ မဂ်ဖြင့် ပယ်အပ်သော ကိလေသာဘုံကဲ့သို့။
အနုပ္ပတ္တိဓမ္မတံ၊ တဟန်မဖြစ်ကောင်းသော သဘောသို့။ ပတ္တာဒေ၊
ရောက်ကုန်သည်သာတည်း။ ဧတေနသစ္စဝဇ္ဇေန၊ ထိုသို့ မှန်သော
စကားကို ဆိုသဖြင့်။ သဗ္ဗဒါ၊ ခပ်သိမ်းသောအခါ၌။ တေ၊ သင်၏။
သောတ္ထိ၊ ဗီးပွားချမ်းသာသည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေသတည်း။

ဗောဇ္ဈင်သုတ္တံ၊ ဗောဇ္ဈင်သုတ် ပရိတ်တော်သည်။ နိဗ္ဗိတံ၊ ပြီးပြီ။

၁၁-ဗုဒ္ဓနုသုတ်

၁၄၆-၇-၈။ ယံဒုန္နိမိတ္တဉ္စ၊ အကြင် မကောင်းသော နိမိတ်သည်
၎င်း။ ယံအဝမင်္ဂလဉ္စ၊ အကြင်မကောင်းသော အမင်္ဂလာသည်၎င်း။
သကုဏဿ၊ ငှက်၏။ အမနာပေါ၊ မနှစ်လိုတွယ်သော။ ယောသဓ္ဓေ၊
အကြင် အသံသည်၎င်း။ ယောပါပဂ္ဂဟောစ၊ အကြင်မကောင်းသော
ဂြိုဟ်သည်၎င်း။ အကန္တိ၊ မနှစ်လိုတွယ်သော။ ယံဒုဿုပိနဉ္စ၊ အကြင်
မကောင်းသော အိပ်မက်သည်၎င်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဧတေ ဒုန္နိမိတ္တာဒ
ယော၊ ထိုမကောင်းသော နိမိတ်အစရှိသည်တို့သည်။ ဗုဒ္ဓါနုဘာဝေန၊
မြတ်စွာဘုရား၏ အာနုဘော်ကြောင့်။ ဓမ္မာနုဘာပေန၊ တရားတော်၏

အာနုဘော်ကြောင့်။ သံဃာနုဘာဝေန၊ သဗ္ဗာတော်၏ အာဘော်
ကြောင့်။ ဝိနာသံ၊ ပျက်စီးခြင်းသို့။ ဇေယျ၊ ရောက်စေကုန်သတည်း။

၁၄၉။ ဒုက္ခပတ္တာ၊ ဆင်းရဲခြင်းသို့ ရောက်ကုန်သော။ သဗ္ဗေပိ၊
အလုံးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ပါဏိနော၊ သတ္တဝါ တို့သည်။
နိဒ္ဒုက္ခာစ၊ ဆင်းရဲမရှိကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တု၊ ဖြစ်စေကုန်သတည်း။
ဘယပတ္တာ၊ ဘေးသို့ရောက်ကုန်သော။ သဗ္ဗေပိ၊ အလုံးစုံလည်း
ဖြစ်ကုန်သော။ ပါဏိနော၊ သတ္တဝါတို့သည်။ နိဗ္ဗယာစ၊ ဘေးမရှိ
ကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တု၊ ဖြစ်စေကုန်သတည်း။ သောကပတ္တာ၊
စိုးရိမ်ခြင်းသို့ရောက်ကုန်သော။ သဗ္ဗေပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော။
ပါဏိနော၊ သတ္တဝါတို့သည်။ နိဿောကာစ၊ စိုးရိမ်ခြင်း မရှိကုန်
သည်လည်း။ ဟောန္တု၊ ဖြစ်စေကုန်သတည်း။

၁၅၀။ ဣတ္တာဝတာစ၊ ဤမျှလောက်သော အစဉ်ဖြင့်။ အမှေဟိ၊ ငါ
တို့သည်။ သမ္ဘတံ၊ ဆည်းပူးအပ်သော။ ပုညသမ္ပဒံ၊ ကောင်းမှု၏
ပြည့်စုံခြင်းကို။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ ဒေဝါ၊ နတ်တို့သည်။
အနုမောဒန္တု၊ ဝမ်းမြောက်စေကုန်သတည်း။ သဗ္ဗသမ္ပတ္တိသိဒ္ဓိယာ၊
ခပ်သိမ်းသော စည်းစိမ်၏ ပြီးခြင်းငှါ။

၁၅၁။ သဒ္ဓါယ၊ ယုံကြည်သဖြင့်။ ဒါနံ၊ အလှူကို။ ဒေန္တု၊ ပေးစေ
ကုန်သတည်း။ သဗ္ဗဒါ၊ ခပ်သိမ်းသောအခါ၌။ သီလံ၊ သီတင်းကို။
ရက္ခန္တု၊ စောင့်စေကုန်သတည်း။ ဘာဝနာဘိရတာ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်း
စီးဖြန်းခြင်း၌ အလွန်မွေ့လျော်ကုန်သည်။ ဟောန္တု၊ ဖြစ်စေကုန်
သတည်း။ အာဂတာ၊ တရားနာအံ့သောငှါ လာကုန်သော။ ဒေဝါ၊
နတ်တို့သည်။ ဝန္တုန္တု၊ သွားကုန်လော့။

၁၅၂။ ဗလပတ္တာ၊ အားဆယ်ပါးသို့ ရောက်ကုန်သော။ သဗ္ဗေ၊
ခပ်သိမ်းကုန်သော။ ဗုဒ္ဓါစ၊ မြတ်စွာဘုရားတို့၏၎င်း။ ပစ္စေကာနဉ္စ၊
ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့၏၎င်း။ အရဟန္တာနဉ္စ၊ ရဟန္တာတို့၏၎င်း။ ယံဗလံ၊
အကြင်ဉာဏ်ဗလသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တဿဉာဏဗလဿ၊ ထိုဉာဏ်
ဗလ၏။ တေဇေန၊ တန်ခိုးဖြင့်။ သဗ္ဗေသော၊ ထက်ဝန်း ကျင်သော
အရပ်မှ။ ရက္ခံ၊ အစောင့်အရှောက်ကို။ ဗန္ဓာမိ၊ ဘွဲ့၏။

၁၅၃-၄-၅။ ဣဝေါ၊ ဤလူ့ပြည်၌၎င်း။ ဟုရံဝါ၊ နဂါးပြည် ဝဠုန်
ပြည်၌၎င်း။ သံဂ္ဂေယျာ၊ နတ်ပြည်တို့၌၎င်း။ ယံကိဉ္စိ၊ အမှတ်မရှိသော

ဝိတ္ထံ၊ နှစ်သက်အပ်သော။ ပဏိတံ၊ တောင့်ကအပ်သော။ ပင်ရတနံ၊ အကြင်ရတနာသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ထံရတနံ၊ ထိုရတနာသည်။ တထာဂတေန၊ မြတ်စွာဘုရားနှင့်။ သမံ၊ တူသောရတနာသည်။ နနောအတ္ထိ၊ မရှိသည်သာလျှင်ကတည်း။ ဗုဒ္ဓေ-ဗုဒ္ဓဿ၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ ဓမ္မေ ဓမ္မဿ၊ တရားတော်၏။ သံဃေ-သံဃဿ၊ သင်္ဃာတော်၏။ ဣဒန္တိ ရတနံ-အယမိရတနဘာဝေါ၊ ဤရတနာ၏ အဖြစ်သည်လည်း။ ပဏိတံ-ပဏိတော၊ မြတ်၏။ ဇေတနသစ္စေန၊ ဤသို့သောသစ္စာကြောင့်။ ပါဏိနံ၊ သတ္တဝါတို့အား။ သုဝတ္ထိ၊ ကောင်းသောစီးပွားချမ်းသာသည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေသတည်း။

၁၅၆-၇-၈။ တေ၊ သင့်အား။ သဗ္ဗမင်္ဂလံ၊ ခပ်သိမ်းသောမင်္ဂလာသည်။ ဘဝတု၊ ဖြစ်စေသတည်း။ သဗ္ဗဒေဝကာ၊ ခပ်သိမ်းသောနတ်တို့သည်။ တံ၊ သင့်ကို။ ရက္ခန္တု၊ စောင့်စောင့်ကုန်သတည်း။ သဗ္ဗဗုဒ္ဓါ နုဘာဝေန၊ ခပ်သိမ်းသော မြတ်စွာဘုရားတို့၏ အာနုဘော်တော်ကြောင့်။ သဗ္ဗဓမ္မာနုဘာဝေန၊ ခပ်သိမ်းသော တရားတော်တို့၏ အနုဘော်တော်ကြောင့်။ သဗ္ဗသံဃာနုဘာဝေန၊ ခပ်သိမ်းသော သင်္ဃာတော်တို့၏ အာနုဘော်တော်ကြောင့်။ သဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း။ တေ၊ သင့်အား။ သုခိ၊ ချမ်းသာခြင်းတို့သည်။ ဘဝန္တု၊ ဖြစ်စေကုန်သတည်း။ (နှစ်ဂါထာကား ဓမ္မာနုဘာဝေန၊ သံဃာနုဘာဝေန၊ သာ ထူးသည်။)

၁၅၇။ မဟာကာရုဏိကော၊ မြတ်သောကရုဏာနှင့် ယှဉ်ထသော။ တနည်းကား။ များသော ကရုဏာနှင့် ယှဉ်ထသော။ နာထော၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ သဗ္ဗပါဏိနံ၊ ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါတို့၏။ ဟိတာယ၊ အစီးအပွားအလှိုငှါ။ သဗ္ဗာ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ ပါရမီ၊ ဆယ်ပါးသော။ ပါရမီတို့ကို။ ပူရေတွာ၊ ဖြည့်တော်မူ၍။ ဥက္ကမံ၊ မြတ်စွာသော။ သဗ္ဗောဟံ၊ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၊ သဗ္ဗညုကဉာဏ်သို့။ ပတ္တော၊ ရောက်တော်မူပြီ။ ဇေတနသစ္စေန၊ ထိုသို့မှန်သောစကားကိုဆိုခြင်းကြောင့်။ တေ၊ သင်၏။ သောတ္ထိ၊ စီးပွားချမ်းသာသည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေသတည်း။

၁၅၈။ သက္ခာနံ၊ သာဓိဝင်မင်းတို့၏။ နန္ဒိဝဗုဒ္ဓော၊ နှစ်လိုခြင်းကို ပွားစေတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဗေဒိယာ၊ ဗေဒိပင်၏။ မူလေ၊ အရင်း၌။ ဇယန္တေ၊ ယထာ၊ မာရ်ဂါးပါးကို အောင်တော်မူလေ

သက္ကတသို့။ ဇေဝမေဝ၊ ထိုအတူ ချင်း။ ဇယော၊ အောင်ခြင်းသည်။ ဟောတု၊
ဖြစ်စေသတည်း။ ဇယမင်္ဂလော၊ အောင်အပ်သောမင်္ဂလာ၌။ တဝ၊ သင်
အား။ ဇယသု၊ အောင်စေသတည်း။

၁၆၁။ သဗ္ဗဗုဒ္ဓါနံ၊ ခပ်သိမ်းသော မြတ်စွာဘုရားတို့၏။ အဘိသေ
ကေ၊ ဗုဒ္ဓါဘိသေက မင်္ဂလာကို ခံယူရာဖြစ်ထသော။ ပုထုဗိပုက္ခလေ၊
မြေပြင်၌ အထူးဟင့်တယ်ထသော။ သိသေ၊ မြေပြင်၏ ဦးထိပ်လည်း
ဖြစ်ထသော။ အပရာဇိတပဉ္စကော်၊ မာရ်ငါးပါးကို အောင်မြင်သော
ပဉ္စင်တော်၌။ အဂ္ဂပတ္တော၊ လူသုံးပါးထက် မြတ်သော သဗ္ဗညုတ
ဉာဏ် ကျေးဇူးသို့ ရောက်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်။ ပမော
ဒာပိ၊ ဝမ်းမြောက်တော်မူ၏။

၁၆၂။ ဇေဝံ၊ ဤအတူ ချင်း။ တဝ၊ သင်အား။ သုနုက္ခတ္တံ၊ ကောင်းသော
နုက္ခတ်သည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေသတည်း။ သုမင်္ဂလံ၊ ကောင်းသော မင်္ဂ
လာသည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေသတည်း။ သုပတာတံ၊ ကောင်းစွာ မိုး
သောက်ခြင်းသည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေသတည်း။ သုဟုဋ္ဌိတံ၊ ကောင်းစွာ
စီးပွားခြင်းသည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေသတည်း။ သုခဏောစ၊ ကောင်း
သော ခဏသည်လည်း။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေသတည်း။ သုမုဟုတ္တောစ၊
ကောင်းသော မုဟုတ်သည်လည်း။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေသတည်း။ ဗြဟ္မ
စာရိယု၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သော သူတော်ကောင်းတို့အား။
သုယိဋ္ဌံ၊ ကောင်းစွာပူဇော်ခြင်းသည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေသတည်း။

၁၆၃။ ပဒက္ခိဏံ မြတ်သော။ ကာယကမ္မံ၊ ကာယကံသည်၎င်း။
ပဒက္ခိဏံ၊ မြတ်သော။ ဝါစာကမ္မံ၊ ဝစီကံသည်၎င်း။ ပဒက္ခိဏံ၊ မြတ်
သော။ မနောကမ္မံ၊ မနောကံသည်၎င်း။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေသတည်း။
ပဒက္ခိဏေ၊ မြတ်သော ကာယကံ-ဝစီကံ-မနောကံ၌။ တေ၊ သင်၏။
ပဏိဒါ၊ ဆောက်တည်ခြင်းသည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေသတည်း။

၁၆၄။ တေ၊ ထိုခပ်သိမ်းသော လူနတ်တို့သည်။ ပဒက္ခိဏာနိ၊ မြတ်
သော အမှုတို့ကို။ ကတွာနု၊ ပြု၍။ ပဒက္ခိဏေ၊ မြတ်ကုန်သော။ အတ္ထေ၊
အကျိုးတို့ကို။ လဘန္တိ၊ ရကုန်၏။ အတ္ထလဒ္ဓါ၊ ရအပ်သော အကျိုးရှိ
ကုန်သော။ တေ၊ ထိုသူတော်ကောင်းတို့သည်။ သုဒိတာ၊ ချမ်းသာခြင်း
ရှိကုန်သည်။ ဗုဒ္ဓသာသနော၊ မြတ်စွာဘုရားသာသနာတော်၌။ ဝိရုဋ္ဌာ၊
ပြန့်ပွားခြင်းသို့ ရောက်ကုန်သည်။ သဗ္ဗေဟိ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ ဉာတိ

ဘိ၊ အဆွေအမျိုးတို့နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ အရောဂါ၊ အနာကင်းကုန်
သည်။ သုခိတာ၊ ချမ်းသာခြင်းရှိကုန်သည်။ ဟောထ၊ ဖြစ်ကုန်လော့။
ပုဗ္ဗန္တသတ္တံ၊ ပုဗ္ဗန္တသုတ်သည်။ နိဠိတံ၊ ပြီး၏။
ပရိတ် တော်ကြီး နိဿု ပြီးပြီ။

ဂ-ပုတ္တောဝါဒဆုံးမစာ

နမောတဿ ဘဂဝတော အရဟတော
သမ္ဗုဒ္ဓဿ သမ္ဗုဒ္ဓဿ

၁-အဘက သားကိုဆုံးမရန်

၁။ ဇမ္ဗူ့ဆောင်ရွေး၊ ရှုန်းရှုန်းဝေသည်၊ သပြေမည်ခံ၊ ပြည်
နိဗ္ဗာန်သို့၊ အမှန်ကူးတို့၊ ငါးကြွပ်ပျံသား၊ မြတ်ဘုရားတို့၊ ငါးပါး
မည်ရပ်၊ ဘဒ္ဒကပ်ဟု၊ တိုက်မြတ်မင်္ဂလာ၊ မဇ္ဈေချာတွင်၊ ငါးခါပွင့်
မှန်၊ ကကုသန်ဟု၊ နိဗ္ဗာန်သခင်မြတ်ထွတ်တင်နှင့်၊ ထိုပြင်နောက်တုံ၊
ကောဇာဂုံက၊ ကဿပဟု၊ လူ့ဘဘုရား၊ ရှင်စောများနှင့်၊ သုံးပါး
နောက်မှ၊ ဂေါတမဟု၊ သကျရာဇာ၊ စိန္တေယျာကို၊ သိသာထိပ်ပြင်၊
ပန်းသို့ဆင်မှ၊ ဓမ္မသင်္ဃာ၊ မြတ်နှစ်ဖြာကို၊ သိသာဝန္တန၊ ဦးနှိမ်ချ၍၊
ညွတ်ခကော်ခရပ်၊ နိပူဇော်မှ၊ မိနှင့်ဘ၏၊ ဆုံးမစကား၊ သားတို့များ
ကို၊ ဆိုငြားပြောဟော၊ ဟုတ်လှစေသည်၊ ပုတ္တောဝါဒ၊ မည်ရတွင်
မှန်း၊ လက်ကျမ်းကို၊ တတ်စွမ်းသာချို၊ တွင့်၍ဆိုပိမ့်၊ နားချိုကြပါ၊
ဒါရကာတို့ ဤစာသုံးဆန်း၊ လက်ကျမ်းကို၊ ရှေ့ပန်းပမာ၊ ဆင်သို့
ပါက၊ သူဝယ်ဆွတို့၊ ရလိမ့်ပညာ၊ သာလိမ့်သူ ထက်၊ တက်လိမ့်စီးပွား၊
များလိမ့်မြွေရံ၊ စံလိမ့်စည်းစိမ်၊ ငြိမ်လိမ့်ချမ်းသာ၊ သာလိမ့်ကြံက်
သရေ၊ ဤကျမ်းရွှေသည်။ ။သပြေပန်းသို့ လန်း၏တည်း။

၂။ ပန်း၏ပမာ၊ ဤလက်တွင်၊ မာတာပိတ၊ ဆိုဆုံးမသား၊
ထိုစကားကို၊ မှတ်သားကုန်ကြ၊ မိန့်ဆိုပြအံ့၊ မွေးဘလက်ရုံး၊ မြပန်း
ကိုးသို့၊ နှလုံးဝမ်းက၊ ချစ်နိုးလှသည်၊ သားလှရွှေကောင်၊ ဘသည်း
ခေါင်။ ။နားထောင်၍သာ၊ စေ့စေ့န လော့၊ မိရာဘရည်၊ ကည်မည်
အကြောင်း၊ ကောင်းသောကျင့်ဝတ်၊ စာအတတ်ကို၊ သားမြတ်ယခု၊

တတ်အောင်ပြုလော့၊ ဗဟုသုတ၊ မရှိကမူ၊ လျှောက်ချရေတူ၊ လူမဟူရ၊
ရှက်ကြီးရလိမ့်၊ နောင်တဆယ်ကြိမ်၊ ညှိုးပိန်မျက်နှာ၊ ခွဲမှာမဝင်၊ ပြင်မှာ
မရောက်၊ တောမှာမျောက်သို့၊ ခြေထောက်လက်စုံ၊ ရှိဂါတုံလျက်၊
လူပျက်လူနှုန်း၊ လူပေါက်ပန်းနှင့်၊ လူသွမ်းလူပေါ့၊ ယဲသော့သော့ဟု၊
ကဲ့ရဲ့ပြုလိမ့်။ ။ ညဉ့်ပုရှက်မည် ထင်၏ကည်း။

၃။ ဆို့ ကြောင့်သားထွေး၊ ငယ်ကွေးလေးက၊ လူ့ရေးလူ့ရာ၊
ရှိစိမ့်ငှါဟု၊ ကျောင်းမှာမြဲနေ၊ စာပေသင်သင်၊ သို့လျှင် သို့ဘတ်၊
သို့မှတ်သို့ရေး၊ သို့မေးသို့ဖြေ၊ သို့နေသို့ထိုင်၊ သို့ကိုင်သို့ကြွ၊ သို့ကွ
သို့ကုန်း၊ သို့သုံးသို့စွဲ၊ သို့လဲသို့ထား၊ သို့စားသို့သောက်၊ သို့လျှောက်
သို့ဆံ၊ သို့ကိုသို့ကျင့်၊ သို့နှင့်သို့မျှိုး၊ သို့ရှိခိုးဟု၊ မြတ်နိုးလှစွာ၊ ညဉ့်ဆ
ရာက၊ မိန့်သမျှကို၊ ညဉ့်လှမင်းရွှေ၊ မမေ့စေနှင့်၊ စေ့ရေမွေးဘ၊ မှာသ
မျှကို၊ ညဉ့်လှရွှေနား၊ ချပ်ကာထား၍။ ။ သည်းဖျားမှတ်စေချင်၏ကည်း။

၄။ သည်းဖျား မှတ်စိမ့်၊ တဘန်မိန့်အံ့၊ နှစ်သိမ့် ဝမ်းသာ၊
ညဉ့်နားနားလော့၊ လူ့ရွာလျှပ်ပေါ်၊ ရှင်မြူးပျော်သည်၊ သူဘော်မဟုတ်၊
လူယုတ်လူသောင်း၊ လူဗူးတောင်းနှင့်၊ မကောင်းမှုများ၊ နေ့တိုင်း
ပွားသည်၊ သောက်စားယစ်ဝ၊ လူ့ဗာလက၊ စသည်လူတွင်၊ ဘော်
မဝင်နှင့်၊ ပျော်ရှင်ကစား၊ လူမိုက်များတို့၊ ပေါင်းငြားရံခါ၊ နိုးယှဉ်
လာလည်း၊ ဝေးစွာသားလှ၊ ခွါနိုင်မှတည့်၊ သားလှကိုယ်ကျိုး၊ စုံပြည့်
ဖြိုးလိမ့်၊ ကြီးလေသားလှ၊ မှာသမျှကို၊ မချမြေဝယ်၊ မပယ်နှင့်သား၊
ဘစကားကို၊ ရှင်အားရ၍။ ။ သားလှမှတ်စေ ချင်၏ကည်း။

၂-အဓိက သားကိုဆုံးမရန်

၅။ ဤသို့ပိဏာ၊ ဘမြတ်စွာက၊ ဆိုပြီးမှလျှင်၊ ကြီးလှဗဟို၊
ကောင်မြင်းမိရ်လည်း၊ ပုံဆိုနှိုင်းစာ၊ မွေးမာတာက၊ ထပ်ကာဆိုပြန်
တုံ၏ကည်း။

၆။ မွေးစိ ဆံဆုံး၊ ရွှေပန်းကုံးသို့၊ နှလုံးဝမ်းက၊ သတ်မှတ်ရ
သည်၊ သားလှရွှေတောင်၊ မိမျက်နှောင်။ ။ မောင်ငယ်သားထွေး၊ နာဘိ
သေးလော့၊ ရှေးရှေးဘဝ၊ သံသာရဉ္စ၊ မောင့်ဘနှင့်ငါ၊ ရေသွန်းပါ၍၊
ဟင်္သာမောင်နှံ၊ ငှက်သဏ္ဍာန်သို့၊ တူစံလှည့်ရာ၊ စွဲလာသန္ဓေ၊ နေ
သည့်ကာလ၊ သားလှချမ်းသာ၊ ရစိမ့်ငှါဟု၊ ပူဆာစပ်ခါး၊ မစားတို့ရ၊

ထကြွဖြေးဖြေး၊ ကိုယ်ရေးကိုယ်ထက်၊ ဆယ်ဆတက်၍၊ နှစ်သက်
ကြင်နာ၊ မောင်ကိုသာလျှင်၊ ချမ်းသာစေကြောင်း၊ လက်ဆယ်ချောင်း
ကို၊ ခေါင်းမှာ ရွက်တင်၊ မျက်နှာမြင်လည်း၊ ရွှေစင်အလား၊ သား
ယောက်ျားကို၊ ငါ့အားမြင်လို၊ ဆုတောင်းဆို၍၊ ညကိုရေချမ်း၊ နံနက်
ဆွမ်းနှင့်၊ ဖြန့်မွမ်းတုလွတ်၊ သုံးလူ့နတ်ကို။ မိမြတ်မူဇော် တုံ၏တည်း။

၇။ ဤသို့သန္ဓေစွဲလာနေ၍၊ ဆယ်လစေ့သော်၊ ကြွေကြွေဝမ်း
သာ၊ မောင်မျက်နှာကို၊ မာတာမိခင်၊ မြင်ရသောခါ၊ ဥပမာမူ၊ ရတနာ
မျိုး၊ ရွှေအိုးပဒေသာ၊ ပေါက်ပေလာသည်၊ ပမာမမျှ၊ မောင်သားလှ
ကြောင့်၊ ဝသည့်ပီတိ၊ ရှိသည်ရိုးတွင်း၊ ခြင်ဆီချဉ်းမျှ၊ ချစ်မောလှလျက်၊
သန်းပျကြမ်းပိုး၊ မှက်ခြင်မျိုးက၊ ဟူသမျှလည်း၊ ကိုက်ရမည်ကွာ၊
မောင်ကိုသာလျှင်၊ ချမ်းသာစံ့ကြောင်း၊ သမားကောင်းနှင့်၊ ဆေး
ကောင်းစားစား၊ ရှောင်ရှားအစာ၊ အိသာကျန်းတော၊ ရှိစေသောဟု၊
ဆုတောင်းပြု၍၊ ညောင်ရေစသည်၊ နေ့ညလည်းသွန်း၊ မယ့်ကြမ်းစွန်း
သည်။ ။ ရွန်းရွန်းနေတိုင်း ပို၏တည်း။

၈။ နေ့ဆိုဇီးနေ့ဆိုဇီး၊ သားသက် နှိုင်းကို၊ ကသိုဏ်းအတု၊
မပြတ်ပြုသည်၊ ရှု၍မငြိ၊ မျက်စိမျက်နှာ၊ ထပ်ကာကာသည်၊ မြင်ပါချင်
စိတ်၊ ရေသို့ဖိတ်လျက်၊ သားလှသက်သည်၊ ထို့ထက်ကာရှည်၊ တည်
ပါစေသား၊ မောင်ရွှေသားဟု၊ သနားကရုဏာ၊ မေတ္တာစုံမက်၊ ကိုယ့်
အသက်ထက်၊ ဆက်ကြင်နာ၊ မိမာဘာကား၊ ထပ်ကာတိုးပွား၊
မှောက်ကားထကြွ၊ တော့ တ-တော့တိ၊ မပြစ်ကား၊ အသံကြားလည်း၊
သနားကြင်နာ၊ မျက်နှာရှင်ပျ၊ မြင်တို့ရလည်း၊ ငမ်းကမဆံ့၊ ပီတိ
နှိုလျက်၊ နှစ်သက် ရှင်ပြုံး၊ သားရွှေထုံးကို။ ။ မျက်လုံးကဲ့သို့
ထင်၏တည်း။

၉။ မျက်လုံးပမာ၊ သားသည်းချာတို့၊ ကောင်းပါစေလို၊ ပညာကို
လည်း၊ နုပျိုငယ်က၊ သင်ချေမှတည့်၊ ထိုမှရွပ်ရောက်၊ တံခွန်ဆောက်
သို့၊ ကပောက်ထင်ပေါ်၊ နှံ့သိကျော်လိမ့်၊ ငယ်သော်ငယ်က၊ များသိပွ
ကို၊ တစမသင်၊ လေးဖင်၍သာ၊ အိမ်မှာလည်းပျော်၊ နေချေသော်မူ၊ လူ
မဟူရလူအ-လူကန်း၊ လူနှမ်း-လူရူး၊ သည်ထက်ထူး၏။ မူးမူးမော်မော်၊
သောက်ယစ်ပျော်လိမ့်၊ ကရော်ကမည်၊ ဖြစ်လတ်သည်ကား၊ ယွင်း
မမှားတည့်၊ မျက်ဝါးထင်ထင်၊ သို့ပင်ရှေ့ထား၊ ကသိုဏ်းလားသို့၊ မယ်

ဘွားစိတ်က၊မြင်ချင်စွာတည်း၊ တ-န-မသိ၊ ဖြစ်စေဘိက၊ ငါ့သားလှ
သည်၊ ဒုက္ခခပဲ၊ ဧကန်မြဲအံ့။ ။ဆင်းရဲနွမ်းရှာ လိမ့်မည်တည်း။

၁၀။ ဤသို့ဖြစ်၍၊ ချစ်လည်းချစ်လှ ငါ့ဝမ်းမှလည်း၊ ဆယ်လ
လည်းလွယ်၊ ငါ့သက်နှုတ်သို့၊ ငါ့ဝပ်လည်းဆင်၊ နေ့တိုင်းကြင်သည်၊
လူလျှင်ဖြစ်ဘိ၊ မယ့်မျက်စိသည်၊ သိလည်းသိ၊ မွေးမိမှာအံ့၊ နာလည်း
နာလော့၊ မမေ့လျော့နှင့်၊ မပေါ့နှင့်သား၊ မိစကားကို၊ ငါ့သားမောင်ပု၊
ငယ်ရွယ်နုက၊ ဗဟုသိပ္ပ၊ ဟူသမျှကို၊ တတ်လှလျှင်အောင်၊ မောင်ငယ်ပျို
ထွား၊ ကျောင်းသို့သွား၍၊ ရှင်အားရရ၊ စာပေကျမှ၊ လှလှလက်ရေး၊
ငါ့ရင်သွေးသည်။ ။သားထွေးရင်နူး သင်ချေဦး။

၃-နှမက မောင်ကို ဆုံးမရန်

၁၁။ ဤသို့ဘခင်း၊ ကျေးဇူးရှင်နှင့်၊ မိခင်မာတာ၊ ဆိုပြီးခါမှ၊ တူ
သာဘွားမြောက်၊ တဝမ်းပေါက်သည်၊ တယောက်ဆိုရ၊ နှမကမူ၊
မောင်ကိုဟူက၊ ဌာရသတွင်၊ သိပ္ပထိုထို၊ အဘတ်ကိုလျှင်၊ တတ်စေချင်
၍၊ နားဝင်စေလို၊ လက်ချိုနှင့်။ ။မောင်ကို ဤသို့ ဆိုသတည်း။

၁၂။ ရှေးဟိုသံသဒ၊ ဆက်များစွာတွင်၊ လှူဒါသိလ၊ ပြုကြံအတူ၊
ရွှေဂူဝင်ဘက်၊ ရေစက်တူလောင်း၊ ရွှေကျောင်းတူသွား၊ တရားတူနာ၊
မေတ္တာတူပြု ဤကောင်းမှုကြောင့်၊ ကျေးဇူးသခင်၊ မွေးမိခင်၏။ ဝမ်း
တွင်သန္ဓေ၊ ရှေ့နောက်နေ၍၊ ရင်ရွှေမြတ်နို့၊ ရှေ့နောက်စို့သည်၊ နှစ်လှို
ဘွယ်လှ ကျန်နှမ၏၊ သိသဦးလုံး၊ ရွှေပန်းကုံးသို့၊ နှလုံးဝမ်းက၊ ထင်မော
လှသည်၊ လူလှဆင်းရောင်၊ နှမမောင် ...။ ရွှေတောင်အသွင်၊ မောင်ကို
ကြင်၍၊ နားဝင်စေကြောင်း၊ နှုတ်သံညောင်းနှင့်၊ ဖြောင်းဖြောင်းဖြဖြ၊
ဆိုသမျှကို၊ နာပမောင်ထွေး၊ နာဘိသေးလော့၊ လူ့ ရေးလူ့ ရာ၊ လူ့ မြင်း
ရာကား၊ အဋ္ဌာရသူ၊ သိပ္ပအပြား၊ ဆယ့်နှစ်ပါးတွင်၊ တအင်အင်ကို၊
အကြင်သသူ၊ မတတ်မူကား၊ ထိုသူအားလျှင်၊ စီးပွားမရောက်၊ ချမ်းသာ
ပျောက်၍၊ သူ့ နောက်ကသာ၊ ရှိတို့ရာလိမ့်။ ချမ်းသာရမည် ခဲ၏တည်း။

၁၃။ မရချမ်းသာ၊ ငယ်သောခါက၊ ကျောင်းမှာမကြီး၊ နွယ်ဖျား
သီးသည်၊ ဗူးသီးမွေးနု၊ လက်သပ်ပြုသို့၊ ရမူပညာ၊ ငယ်ရွယ်စွာက၊
ဆရာထက်ကြပ်၊ မဆည်းကပ်မိ၊ နှမိနှမြော၊ လွန်လှမောဟု၊ ဒိုသော
ကာလ၊ နောင်တ ရလိမ့်၊ မောင်လှအိမ်ဝယ်၊ လုပ်ဆောင်ဘွယ်ကို၊

မောင်ငယ် ဆံမျှ၊ မကြောင့်ကြနင့်၊ နှမတို့ရေး၊ ရှိစေသေးလော့၊
ငယ်သွေးငယ်ရွယ်၊ ငယ်နုနယ်က၊ မောင်ငယ်ပညာ၊ ရှိအောင်သာ
လျှင်၊ မောင်သာကြိုးစား၊ ကျောင်ကန်သွား၍၊ ရွှင်အားရရ၊ လှလှ
ကွေးကွေး၊ စာရေးတတ်မှု၊ လုံ့လပြုလော့၊ ဗဟုသုတ၊ များသိပွန်၊
။ ။မောင်လှသင်ချေ ပါဦးလော့။

၁၄။ ဤသို့သာမခ၊ ပျားသကာလည်း၊ ပမာမမျှ၊ ချစ်နှမက၊
မောင်လှကိုသာ၊ လူ့ရေးရာ၌၊ လိမ္မာစေလို၊ တတန်ဆီ၍၊ နားချို
မောင်လှ၊ မွေးဘမျက်စိ၊ မွေးမိမျက်တောင်၊ နှမမောင်.....။မောင်ငယ်
ရင်သွေး၊ နာကိသေးလော့၊ ရှေ့သရောအခါ၊ ပြည်ဗာရာဇဝယ်၊ ကုဋေ
ကြွယ်သား၊ သေဋ္ဌေးအားလျှင်၊ သားတယောက်ဖြစ်၊ ချစ်၍တစေ၊
အိမ်မှာနေ၍၊ စာပေမကျ၊ မိဘစုတေ့၊ ခန္ဓာရွှေသော်၊ အရှေ့
အနောက်၊ တောင်မြောက်ဘယ်မှာ၊ မသိပါငြား၊ သေဋ္ဌေးသားသည်၊
သိုထားမတတ်၊ အရပ်ရပ်၌၊ နှံ့အပ်၊ ဥစ္စာ၊ ရှိသည်ငှါကို၊ များစွာ
ကျန်ပေါင်း၊ မကောင်းခိုးသူ၊ ယူ၍ပြေးရှောင်း၊ အိမ်ကိုရောင်း၍၊
ထောင်းထောင်းကြေလျက်၊ ခွက်လက်စွဲကာ၊ တောင်းစားပါသည်၊
နင်သာသူမိုက်၊ ဒုစရိုက်ဟု၊ ရိုက်ပုတ်လိုက်ကြ၊ ရွာမှထွက်လေ၊
တောမှာသေသည်။ ။ကောင်သေလင်းတ ကျ၏တည်း။

၁၅။ ဤသို့မခ၊ နည်းနယ်၌၊ မိုက်စွာလှငြား၊ သေဋ္ဌေးသား
ကို၊ ရွှေသားမောင်ပြု၊ နားတံချူ၊ နှင့်၊ ချူ၊ တုံ့မခရွှေ၊ တောင့်ကလေ့ဖြင့်၊
စေ့စေ့နှလုံး၊ ယူပြီးဆုံးမှ၊ သွင်းထုံးရှေးခို၊ ရေပေါ်ဆီသို့၊ သည်
ထင်ပေါ်၊ ပညာကျော်အား၊ ဆည်းကပ်သွား၍၊ စကားဆီလွှာ၊ ပညာ
ရှိပုံ၊ ဆင်စွယ်စုံသို့၊ မတုန်မလှုပ်၊ မရှုပ်မတွေး၊ ပညာဆေးဖြင့်၊ အမေး
အဖြေဆိုလေသမျှ၊ ဟ၊ လေရာရာ၊ ပြဿနာကို၊ လျင်စွာဖြေကြောင်း၊
ပညာလောင်း၍၊ ကျမ်းပေါင်း၁၀၀၊ ဗဟုသုတ၊ ရွှေရွတ်ပါ၊ ဆိုသော
ခါလည်း၊ မပြေမပြစ်၊ အဆစ်ဆစ်နှင့်၊ အဆစ်အဖု တခုမဟုတ်၊ အရှုပ်
ရှုပ်နှင့်၊ အရုတ်အရက်၊ ကြောင်ဘားချက်သို့၊ ရှက်စလိလိ၊ ရှံ့ဘွယ်
ရှိ၏၊ မသိရှေ့နောက်၊ တောငယ်မျောက်လား၊ ဆိုငြားဆိုခွင့်၊ ဆိုသင့်
ဆိုရာ၊ မသိပါက၊ တော့၊ အ-အနှင့်၊ ထုန်အ နှုတ်ထွက်၊ လူပျက်လူမွှေ၊
လူငလေနှင့်၊ မနေကျောင်းမှာ၊ စာပေမတတ်၊ ငတ်၍သေငြား၊ သေဋ္ဌေး
သားသို့၊ ကရားပကျ၊ သူ့ဗာလကို။ ။မောင်လှရှောင်စေချင်၏ကည်း။

၁၆။ ဤသို့ပမာ၊ ထုံးပုံရှာ၍၊ အရာ-အထောက်၊ လူတို့ဘောင်
ထက်၊ တို့မောင်တက်၍၊ ထက်မြက်လိမ်မာ၊ တို့မောင်သာလျှင်၊
တတ်ပါစိမ့်ကြောင်း၊ တပင်ကောင်းသော်၊ တသောင်းမှီရာ၊ တို့မောင်
မှာလည်း၊ ပမာထိုသို့၊ ထက်လေမြှီက၊ တို့နှုမလည်း၊ တင့်ရတော့
မည်၊ အမှတ်တည်၍၊ ဆိုသည်ထုံးပုံ၊ အလုံးစုံသည်။ ။အကုန်ဤတွင်
ပြီး၏တည်း။

၄ - ဆရာက နည်းနာပြု၍ ဆုံးမရန်

၁၇။ ဤသို့ဒိဿ၊ နှမပေါက်ဘော်၊ တိုက်တွန်းဆော်သား၊
ထိုစကားကို၊ ဆိုငြားပြီးလျှင်၊ ဆရာတွင်၌၊ မြဲပင်နိစ္စ၊ ကွပ်ဆုံးမ၍၊
တ-န-သင်ကြောင်း၊ ထုံးဟောင်းနည်းနာ၊ အဖြာဖြာကို၊ သိသာစေလို၊
ကဗျာချိုနှင့်၊ ဆိုအံ့သောငှါ၊ ဆားထုံးရွာ၏၊ ဒိသာတောင်စောင်း၊
စဉ်းငယ်စောင်းသည့်၊ ချောင်းရှေ့ဘက်ကမ်း၊ ပန်းကားဝေဝေ၊ သီးမျိုး
ထွေ၍၊ စီးဝင်ထွေထွေ၊ ရေကားဖေးမြ၊ ရိပ်ချမ်းလှနှင့်၊ သာလှပိဟာ၊
ကျောင်း၌သာလျှင်၊ ဣရိယာပိုဝင်၊ မျှသောခိုက်တွင်၊ နှစ်မြိုက်ဝမ်း
သာ၊ ဆိုလိုက်ပါသည်။ ။လင်္ကာပန်းလို့ လန်း၏တည်း။

၁၈။ ပန်း၏ပမာ၊ ပျိုလင်္ကာတွင်၊ မာတာပိတ်၊ ချစ်ခင်လှ၍၊
နှမပေါက်ဘော်၊ ကျိုးကြောင်းမြော်လျက်၊ နှိုးဆော်ကုန်မြောက်၊
ကျောင်းသို့ရောက်လာ၊ မြတ်ဆရာလည်း၊ သို့မှာသို့ရေး၊ နှုတ်သံ
လေးနှင့်၊ ညီထွေးသည့်နှယ်၊ လက်သူကြွယ်နှင့်၊ လက်လယ်ကိုကား၊
ဤသို့ထားမှ၊ လက်မ သိုသိပ်၊ လက်ညှိုးပိတ်၍၊ နှိပ်ခါလည်းကြွ၊ မ-
ကာလည်းရေး၊ နှုတ်သံလေးနှင့်၊ ဇေးဇေးသံရှင်၊ လက်ထားသင်သည်
။ ။ဤတွင် အာဒိ အစတည်း။

၁၉။ အာဒိပဋ္ဌမ၊ နမောစ၍၊ သို့ချသို့တင်၊ သို့ဝင်သို့ဆင့်၊ သို့ပင့်
သို့ရစ်၊ ပြေပြစ်အက္ခရာ၊ အရာရာကို၊ သိသာစေချင်၊ ဘတ်ရွတ်လျှင်
လည်း၊ သို့လျှင်သို့ဘတ်၊ သို့မှတ်သို့ဆို၊ သို့ကိုသို့ရေး၊ သံလေးသံဖြတ်၊
သံလွတ်သံငေါ်၊ နာပျော်သာယာ၊ နားတန်ဆာကို၊ သိသာလျှင်း
အောင်၊ မီးတန်ဆောင်သို့၊ လောင်လတ်သောလား၊ တောင်ထိပ်ဖျား
ဝယ်၊ စိုက်ထားမိုးတွင်၊ တံခွန်တင်သို့၊ နာသင်ချိုဇေး၊ နှုတ်သံလေးနှင့်၊
ဇေးဇေးရင့်ရင့်၊ လက်ဖြင့်နားတွင်း၊ ဆုတ်၍သွင်းသို့၊ မတင်းမလျော့၊

မပေါ့မလေး၊ လူရည် သွေးသည်။ ။စာရေးတတ်၍ စာဘတ် သူ့ထက် ထူးစေသော။

၂၀။ ဤသို့ပဋ္ဌမ၊ နမောကကို၊ စ၍သင်ပြီး၊ သင်ပုံးကြီးလုံး၊ သုံးဆဲ့ သုံးဦး၊ နှလုံးပိုက်၍၊ မြိုက်မြိုက်အားရ၊ တတ်ပြီးမှတည့်၊ မင်္ဂလာသုတ်၊ ဆဲ့ သုံးပုဒ်ကို၊ အားထုတ်လုံ့လ၊ မကြာရခင်၊ ဝိပျာယ်ဝင်၍၊ သိမြင်စိမ့် ကြောင်း၊ ပညာလောင်းသား၊ မပေါင်းဘက်ရာ၊ သူမိုက်မှာသို့၊ မကပ် လျှိုနှင့်၊ မြင်းမိုရ်၊ ပမာ၊ ရှိပညာသို့၊ ဆည်းကပ်လျှိုလော့၊ ငါတို့ဆရာ၊ သမ္မာသာမဉ္ဇ အာဒိစ၍၊ ဓမ္မတရား၊ ရှစ်ပါးအင်္ဂါ၊ အရိယာနှင့်၊ ပူဇာ ရဟ၊ ထိုက်ပေလှသည်၊ မြတ်လှဆရာ၊ ပိတာတို့ကို၊ ကြည်ညိုနှစ်လို့၊ ပူဇော်တို့လော့၊ ဤသို့မှန်စွာ၊ အာဒိဖြာ၍၊ သုံးဆယ်စေ့သား၊ မြတ်တရား နှင့်၊ ရှစ်ပါးစွန်းပါ၊ မင်္ဂလာဟု၊ ဒေသနာထူးခြား၊ ဤတရားကို၊ ရှင်အား ရရ ညီလှမှတ်၍။ ။စာတတ်သူ့ထက် ထူးစေသော။

၂၁။ ဤသို့မြတ်စွာ၊ မင်္ဂလာဟု၊ ဒေသနာထူးခြား၊ ဤတရားကို၊ ရှင်အားရရ၊ ချပြီးမှလျှင်၊ ဇာတ်တော်တွင်လည်း၊ အလျင်ရှေးရှိ၊ တေမိ အစ၊ နောက်မှဆုံးစွန်၊ ဝေဿန္တရာ၊ ဆယ်ဖြာဇာတ်ပေါင်း၊ နှုတ်သံ ညောင်းနှင့်၊ ညီကောင်းသို့သင်၊ သို့တွင်သို့ရှိ၊ သည်ပါဠိ၌၊ လာရှိ ဝိပျာယ်၊ အသွယ်သွယ်ကို၊ ညီငယ်သို့ဆို၊ သည်ပါဠိကိုလည်း၊ နာချိုပါမြို့၊ လွန်နှစ်လို့လျက်၊ ဤသို့နက်လေး၊ ဤအရေး၌၊ ညီထွေးသို့မှတ်၊ သို့စပ် သမ္ပန်၊ သို့မမှန်ဟု၊ မချန်မထား၊ ငါ့စကားကို၊ သည်းဖျားချပ်၍။ ။ စာတတ် သူ့ထက် ထူးစေသော။

၂၂။ ဤသို့မဟာ၊ ဇာတ်ဆယ်ဖြာတွင် ဝိပျာယ်၍၊ သွန်သင်ပြီးမှ၊ အဋ္ဌသဒ္ဓါ၊ ကျမ်းရှစ်ဖြာတွင်၊ ရင်းချာမူလ၊ သန္တစသည်၊ သရသို့လာ၊ ဒီဃာမှာမူ၊ ဤသို့ဟူ၍၊ ဗျည်းမူသုံးဆယ်၊ သုံးလုံးဝယ်လည်း၊ သိလွယ်စေ လှ၊ ဇောစတ္တာ၊ အက္ခရာသော်၊ လေးဆယ်ကျော်လျက်၊ တလုံးတက် တည့်၊ ရုပ်တွက်သောခါ၊ တကြာကို၊ သို့သာပုဒ်ဖြတ်၊ ကည်ပြီးလတ်မှ၊ သို့မှတ်သို့ခွင်း၊ သို့ကြွင်းသို့စေ၊ သို့ချေသို့ကပ်၊ အပြီးသတ်ဟု၊ နှုတ်မြတ် ဩဇာ၊ မြတ်ဆရာတို့၊ နည်းနာညွှန်ပြ မိန့်သမျှကို ညီလှနားတွင်၊ တွက် စေချင်သည်။ ။မြင်မြင်သူ့ထက် သာစေသော။

၂၃။ ပိရုကတ်ဟု၊ ကျမ်းမြတ်သုံးပုံ၊ အလုံးစုံကို၊ ရောက်တုံသော် လည်း၊ နည်း၏မထင်၊ ကျမ်းကျင်မည်ပါ၊ အက္ခရာနှင့်၊ သဒ္ဓါကျမ်းကို၊

လှည့်ခါဆိုမှ၊ ဝတ္ထုစသည်၊ ဘတ်ကြလက်၊ ပျိုကဗျာ၌၊ လိမ္မာစေလို၊
 သတ်ပုံကိုလည်း၊ နှုတ်ချိုရွှေ၊ သင်ကောင်းလှ၏၊ သို့မှစာတတ်၊ သတ်
 လတ်သေချာ၊ သိလိမ္မာလိမ္မာ၊ နာစေချင်ဘွယ်၊ အသွယ်သွယ်နှင့်၊ နား
 ဝယ် နှစ်သိမ့်၊ ရိုးခြင်စိမ့်လိမ့်၊ ပိမ့်ပိမ့်အကွရာ၊ ရေးသောခါလည်း၊ သေ
 ချာစွာလှ၊ တနှင့်ပကို၊ ကျနုတွေ့ယူ၊ ညမူတခြား၊ ယကားတသွယ်၊
 နငယ်နှင့်မ၊ မတူကြတည့်၊ ကွဲကြသည်သာ၊ သတ်ညွှန်းစာလည်း၊ များ
 စွာ၊ ရှိပေ၊ အထွေထွေကို၊ ညီရွှေကပည့်၊ သင်ပေသွည့်လော့၊ တည့်တည့်
 သို့မှ၊ ထားကောင်းရှာသို့၊ မိုးဝကောင်းကင်၊ သိန္ဓောနှင့်သို့၊ လျင်လေ
 သောလား၊ ရေကရားမှ၊ ယိုငြားရေစက်၊ ပြန်ပြန်ထွက်သည်။ ။ သူ့
 ထက် ညီထွေး ကဲစေသောဝ်။

၂၄။ ဤသို့ အံ့ဘွယ်၊ အသွယ်သွယ်နှင့်၊ သူငယ်တို့ကို၊ တတ်စေ
 လို၍၊ ဆိုသည်အစဉ်၊ စကားယဉ်လျှင်၊ မပြီးခင်၌၊ မှတ်ချင်ရေးရာ၊ လူ့
 ဘာသာလည်း၊ ရှိပါတို့သေး၊ ညီကလေးကို၊ ရွေးပဲမူးမတ်၊ ခွဲကျပ်
 ပိဿာ၊ ဆယ်ရာထောင်သောင်း၊ သိန်းသန်းပေါင်းနှင့်၊ ရက်ပေါင်း
 သင်္ချာ၊ လမှာနှစ်စစ်၊ သက္ကရာဇ်ကား၊ ခုကား ဘယ့်နှယ်၊ ဆယ်ကား
 ဘယ်သို့၊ မှတ်ကုန်မြို့လော့၊ မပေါ့ကြိုးစား၊ တပည့်များတို့၊ စပါးဆန်ရေ၊
 ရွှေငွေခဲမ၊ ပြောင်းပဲစသည်၊ ဤမျှ ဤစေ့၊ ဤနေ့ဤလ၊ ဤကာလ၌၊ ချေး
 ထ စားယူ၊ ထိုသည့်သူကား၊ တိုးပွားမည်မျှ၊ ငါက ချလစ်၊ သက္ကရာဇ်
 သည်၊ စစ်သော်ဤမျှ၊ တွက်ချက်ရလျှင်၊ ဆန်မျှမယုတ်၊ စက်မှန်ချတ်သို့
 ။ ။ ဟုတ်ဟုတ်ညီထွေး တတ်စေသောဝ်။

၂၅။ ခုရေးခုရေး၊ လူလိမ္မာဟု၊ ဖြစ်ပါလေစေ၊ ကျောင်းမှာနေ
 က၊ များသိသာသို့၊ သင်ကြစမြို့၊ မချွတ်လွဲတည့်၊ ကဲစေသူ့ထက်၊ ည-
 နံနက်လည်း၊ မပျက်မြဲစွာ၊ သရဏာနှင့်၊ ပဉ္စာသီလ၊ အဋ္ဌဥပုသ်၊ ကိုယ်
 နှုတ်နှုလုံး၊ စောင့်သုံးကုန်ကြ၊ အနိစ္စနှင့်၊ ဒုက္ခအနတ္တ၊ လက္ခဏာပြား၊
 ဤသုံးပါးကို၊ ပျိုထွား မောင်လှ၊ စီးဖြန်းကြလော့၊ ငယ်စွာသူငယ်၊ ငယ်
 ၏ ဟူ၍၊ မယူသေမင်း၊ မနေလျှင်းတည့်၊ မမှတ်တည့်နှင့်၊ မည်သည့်
 ချိန်ခါ၊ မရွေးသာတည့်၊ ရာဇာသေမင်း၊ ခွင်းလေတတ်စွာ၊ သတိရ
 လော့၊ မမေ့မလျော့၊ မပေါ့နှင့်သား၊ ထမင်းစားလည်း၊ ဦးဖျားယူငင်၊
 သင်ပုတ်တင်မှ၊ စားကုန်ကြလော့၊ အိပ်ကြသောခါ၊ လက်ဆယ်မြွှာကို၊
 ထိပ်မှာတင်ထား၊ မြတ်ဘုရားနှင့်၊ တရားသံဃာ၊ ကိုးကွယ်ရာဟု၊

အိပ်နေပြီမှ၊ နိုးလေကလည်း၊ ဗုဒ္ဓဓမ္မာ၊ သံဃာဘူသား၊ မြတ်
သုံးပါးကို။ ။ညီကားပူဇော် လေလင့်လော့။

၅-ဒိသာ မကောင်းလျှင် သားဆိုကာ ဓာဘုန်ဆုံးမရန်
ဘုရားလောင်းပုံစံကို ပြဆိုရာ

၂၆။ ဤသို့များစွာ၊ တတ်စရာကို၊ လှည့်ကာဆိုမှ၊ မိနှင့်ဘ၏၊
ကြီးလှကျေးဇူး၊ တင်ပေဘူးကို၊ အထူးပြပိခ့်၊ နားနာစိခ့်လော့၊ နှစ်သိန့်
လေးသောင်း၊ ပေါင်းသည်ဤမြေ၊ ထူးထူးထွေလည်း၊ စိမ်းရွှေထွား
ထွား၊ ဝါးရှုတ်လားသို့၊ ကျယ်များစကြဝဠာ၊ ကြီးရောလည်း၊ အပ်မှာ
နဖား၊ တွင်း၏လားနှင့်၊ မပြားပုံဆို၊ တောင်မြင်းမိုရ်လည်း၊ နွားချို
ပေါက်စ၊ ပမာကျ၏၊ နက်လှစွာရှောင်း၊ ရှစ်သောင်းလေးထောင်၊ ရေ
ဘောင်ဘောင်နှင့်၊ ထဲချောင်သမုဒ္ဒရာ၊ ရေများစွာလည်း၊ ပမာ
မလောက်၊ မိဗန်းရေပေါက်သို့၊ အံ့လောက်စရာ၊ မိမာတာနှင့်၊ ပိတာ
အဘ၊ မြတ်ဂုဏ်အား၊ ဆပ်ငြားပါလို၊ မိကိုလကျာ၊ ဘမှာလက်ဝဲ၊ အမြဲ
ထမ်းလျက်၊ ပခုံးထက်တွင်၊ သို့စဉ်နိစ္စ လုပ်ပွားကြလည်း၊ ရှေးကပြု
ဘူးမွေးကျေးဇူးကို၊ အထူးမြဲခိုင်၊ မဆပ်နိုင်တည့်၊ အပိုင်မည်ကြောင်း၊
တရားကောင်းကို။ ။ညီကောင်းနားဝယ် စိခ့်လေလော့။

၂၇။ နားဝယ်စိခ့်ဤ၊ ငါဆရာလျှင်၊ မာကာပိဟ၊ ဂုဏ်ကိုပြု၍၊
ပုတ္တသို့အား၊ ဆပ်ငြားနိုင်ကြောင်း၊ ဘော်ပြရှောင်းက၊ မကောင်းမိဘ၊
ဓမ္မမတည်၊ မကြည်မညို ဝန်တိုမိန္နာ၊ ပါဏာတိပါတ်၊ သတ်ခတ်
လုယူ၊ မဖြူနုလုံး၊ မသုံးသိလ၊ ဒါနမပွား၊ မသွား ကျောင်းကန်၊ ဟုတ်
လှမှန်သား၊ မိဘအားကို၊ တရားစောင့်စောင့်၊ တော်ဖြောင့်လှစွာ၊
မိန္နာမဘောက်၊ မသောက်သေစာ၊ ပါဏာသုသက်၊ ခိုးဝှက်ယူမှု၊
ဤငါးခုကို၊ မပြုနှင့်ချာ၊ လှူဒါမပြတ်၊ ပိဏ္ဍပါတ်လည်း၊ မလုပ်နေထိုင်း၊
မရှိုင်းကျောင်းကန်၊ အမှန်သွားသွား၊ တရားနာနာ၊ ရတနာသုံးဦး၊
မပြတ်ဖူး၍၊ ကြည်နူးလှစေ၊ ညောင်ရေလည်းသွန်း၊ ဆီဖီးထွန်းလျက်၊
ဆွမ်းကွမ်းလဘက်၊ ရေစက်ချချ၊ လှူဒါနနှင့်၊ သီလဥပုသ် ကိုယ်နှုတ်
နှုလုံး၊ စောင့်သုံးကြပါ၊ မိမာတာတို့၊ ဤသို့ထိုတတ်၊ ထိုသားမြတ်ကို
။ ။ဆတ်ဆတ်ကျေးဇူး မိ၏တည်း။

၂၈။ ကေးဇူးဆင်မခု၊ ထူးမြတ်လှစွာ၊ ကျမ်းကဗျာကို၊ သိသာ
 လှစေ၊ တော်ပြပေအံ့၊ ညီရွှေတပည့်၊ နားဝယ်ထည့်လော့၊ တည့်တည့်
 မရွက်၊ ဟုတ်တိုင်းထွက်ပိမ့်၊ ဘဝင်နှံ့ကျော်၊ သုံးလူ့တော်၏၊ မိန့်
 တော်မူထ၊ သာသနာ့ကို၊ ကြည်လှစိတ်သန်၊ ထွတ်နိဗ္ဗာန်သို့၊ အမှန်
 ရောက်လို၊ မိမိကိုယ်ကို၊ ကြည်ညိုသမှု။ ရှင်ပြုကုန်ကြ၊ ပဉ္စင်းကကို၊
 ရကြမထေရ်၊ ဤခါသည်မှ၊ ထူးလည်အောင်မျှ၊ ငယ်ကစို့သည်၊ ရင်နှို့
 ရည်တိုး၊ ကြိုး၍ဆပ်ပေ၊ ပိုင်လေသသူ၊ ချင့်တွက်ယူက၊ မတူဘက်ရှား၊
 မြတ်ဘုရားလျက်၊ ရွှေနှုတ်မြွက်ကို၊ နှစ်သက်သမှု၊ သာရစကား၊
 သုံးကြိမ်ကြား၏၊ ဘုရားသာသနာ၊ ယခုခါလည်း၊ ကြိုပါသည်ကျိုး၊
 မိန့်တိုးကို။ ။ကြိုး၍ညီထွေး ဆပ်လေလော့။

၂၉။ နို့ခိုးပြေကြောခင်း၊ ကောင်းသားကျင့်ဝတ်၊ ပိဋကတ်ကို၊
 ဟုတ်ဟတ်ကြားက၊ များသိသာတို့၊ မှတ်ကြလိမ့်မည်၊ အကြောင်း
 တည်၍၊ ရေးသည်ကဗျာ၊ ပျိုလက်ာဉ်၊ ရှေးခါဖြစ်ဘူး၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို၊
 အထူးပြလို၊ တဘန်ဆိုအံ့၊ နားချိုကြပါ၊ ဒါရကာတို့၊ ဗာရာတွင်မည်၊
 ရှေ့ပြည်နဂရာ၊ ထိုပြည်သာဉ်၊ ရာဇာဗြဟ္မဒတ်၊ မင်းပြုလတ်သော်၊
 တို့ရှင်ကျော်၏၊ လောင်းတော်အသွတ်၊ ဗောဓိသတ်လျှင် မြတ်လှ
 မိမှာ၊ စွဲလာသန္ဓေ၊ ဆယ်လနေ၍၊ လျှံထွေသိမ်မွေ့၊ ဘွားသည့်နေ့မှ၊
 စသည်ရေလစ်၊ ခုနစ်နှစ်လျှင်၊ ရောက်ချင်လတ်သော်၊ အဘိုးတော်
 လည်း၊ မမျှော်မျက်စိ၊ ဖြစ်ရှာဘိ၍၊ မမျှဆင်းရဲ၊ လက်စွဲကိုင်လျက်၊
 ပြင်သိုထွက်လည်း၊ လက်ဆက်တူပင်၊ ဝင်လည်းတူကွ၊ သို့ထတစေ၊
 မအေမိခင် အိမ်တွင်ကြီးငယ်၊ လုပ်ဆောင်ဘွယ်ကြောင့်၊ စိုးရိမ်နှောင့်
 လျက်၊ မောင့်ဘကြောင့်သာ၊ အိမ်မှာကိစ္စ၊ ချွတ်ယွင်းရခဲ့၊ မောင်ဘ ကို
 လျှင်၊ လှည်းနှင့်တင်၍၊ တောခွင်သတ်လေ ၊ ငါ့မိစေက၊ ငါ့မွေးဘမူ၊
 သူ့ကိုဘယ်နှယ်၊ သတိရမယ်ဟု၊ ဆဲရေးပြုလျှင်၊ တိတ်တိတ်ပင်တည့်၊
 နောက်လျှင်များစွာ၊ ဆိုသောခါ၌၊ ရှားပါမိခင်၊ လှည်းနှင့်တင်မြောက်၊
 တောသို့ရောက်က၊ လှည်းမှချ၍။ ။အဘတွင်းတူး လေ၏တည်း။

၃၀။ ဆိုသို့ဆိုခါ၊ တို့မြတ်စွာ၏၊ လောင်းလျာလည်းဖြစ်၊ ခုနစ်
 နှစ်သည်၊ ချစ်လည်းချစ်ဘွပင်၊ နှုနယ်စလှ၊ လူယဉ်လှလျှင်၊ အဘနှင့်
 သား၊ တေးသို့သွား၍၊ ကြောင်းလျားမသင့်၊ ပြုကျင့်အပ်သည်၊ အတတ်
 ဟူက၊ မှတ်မိဝမ်းတွင်၊ ဉာဏ်ဆင်ခြင်မှ၊ ငါ၏ဘကို၊ ငါမှကယ်သူ၊ မရှိ

မူ၍၊ တွင်းမူတခြား၊ အတူးသွား၍၊ တူးငြားလေလျှင်၊ သားစင်ထိုမှာ၊
တွင်းတူရာသို့၊ မကြာတူရှု၊ သွားလေမူလျှင်၊ အဘမြင်သော် ညီလျှင်
ဘန်ရည်၊ ဘယ်ပြုမည်ဟု၊ ဆိုသည်စကား၊ ကြားလတ်သောခါ၊ သား
သည်းချာလည်း၊ အဘမှာစကား၊ ဘယ်သို့ထားဘိ၊ ထံပါးကြပ်ကြပ်၊
မေးတုံလတ်သော်၊ အကြောင်းတော်၍၊ နာပျော်ဘွယ်သာ၊ မောင့်မာ
ကာသည်၊ စောမှာမြှုပ်လေ ငါ့ကိုစေ၍၊ သေအောင်ရိုက်ချိုး၊ မောင်
ငယ်တိုးကို၊ အရိုးမကြွင်း ဤသည့်တွင်း၌၊ ထည့်ပြီးလျှင်မှ၊ ငါ့သားလှ
နှင့်၊ တူကွမကွာ၊ ငါတို့ရွာသို့။ ။တူသာသွားကြ မှီ၏တည်း။

၃၁။ ဤသို့ဆိုသား၊ ထိုစကားကို၊ ကြားလတ်သောခါ၊ သား
ပုတ္တကာ၊ သံဝါမြဲမြဲ၊ ဤသို့ဟ၏၊ မွေးဘချည်းသာ၊ ပြန်ကွဲပါလော့၊
ငါ့မှာတွင်းကြီး၊ မပြီးလတ်စ၊ ရှိလေထဟု၊ မြဲမြဲသံဝါ၊ ဆိုသောခါလျှင်၊
မောင့်မှာဘယ်ကြောင့်၊ ပူဆောင်ပူဆာ၊ တူးရှာသနည်း၊ ငါ့ခမည်းဟု၊
မိန့်ဆိုပြုသော်၊ ငါ့တိုးတော်ကို၊ မြှုပ်ကြသောလား၊ ငါ့ဘအားလည်း၊
ဆိုငြားသောခါ၊ ဤတွင်းမှာလျှင်၊ ငါသာမြှုပ်မည်၊ အကြောင်းရည်၍၊
တူးသည်မွေးဘ၊ နှုတ်သံမြဲနှင့်၊ ဆိုထစကား၊ ကြားလတ်သောခါ၊ ဘ
ဝိကာလည်း၊ ငါသာရိုက်လှ၊ သံဝေရလျက်၊ တွင်းမှတက်၍၊ နှစ်သက်
ဝမ်းသာ၊ နမ်းရှုပ်လာမှ၊ ငါ့သားလှသည်၊ တောဝမြိုင်သာ၊ တူမပါမူ၊
ဝိကာအဘ၊ မွေးဘကိုယ်လုံး၊ ခုအဆုံးဟု၊ နှလုံးမဆုံး လွန်ကြောက်ရှုံ့မှ၊
မွေးသည့်ဘကို၊ သံမြဲသာချို၊ ဤသို့ဆို၏၊ မြင်းမိုရ်သမုဒ္ဒရာ၊ စကြဝဠာ
ပထဝီ၊ ဤသည်မြေထက်၊ ကျေးဇူးနက်သည်၊ ပြိုင်ဘက်ခဲစွာ၊ ဘဝိ
တာကာ၊ များစွာမကောင်း၊ မူအပေါင်းတွင်၊ မွေးဘခင်ကို၊ အကြင်သ
သူ၊ သတ်ချေမှုကား၊ ထိုသူအားလျှင်၊ ဇမ္ဗူပြင်ကို၊ စည်သွင်မျက်နှာ၊
ညှိပြီးစွာလျှင်၊ ရွှေပလ္လင်ကည့်၊ ကည့်တုံဘိ၍၊ များဘိသဃံသာ၊ တော်နှင့်
သာလျှင် မြတ်စွာဘုရား၊ အထွတ်ထားဘိ၊ ကြည့်ညှိသဒ္ဓါ၊ ပင့်တို့ပါ၍၊
ဒိဝါရတ္တိ၊ အာဒိစ၍၊ ဆွမ်းကပြုပြု၊ နေ့တိုင်းလှူလည်း၊ ပူသည်ဆင်းရဲ၊
ပါယ်ဝင်ထဲမှ၊ လွဲသည်မရှိ၊ ဒုဂ္ဂတိကို၊ သိတော်မူပါ၊ ဘဝိတာဟု၊ သံဝါ
မြဲမြဲ၊ ဆိုဆုံးမသည်၊ မွေးဘဝိတာ၊ ထိုအခါမူ။ ။လွန်စွာကြောက်ရှုံ့
တုန်၏တည်း။

၃၂။ ကြေခက်ဒေမြင်းစွာ၊ ဘဝိတာကို၊ မြိုင်သာ တောဝယ်၊
အသွယ်သွယ်နှင့်၊ ဆန်းကြယ်သွစွာ၊ ပုခံရှာ၍၊ ထိုခါဤတွင်၊ ထိုဘခင်

လည်း၊ ငါလျှင် မိုက်စွာ၊ ငါ့သံသယလည်း၊ တောဝမြိုင်ခြေ၊ ပါတုံပေ၍၊
 မသေငါ့ဘ၊ ချမ်းသာရ၏။ မကျငါလျှင် ဝိစိတွင်သို့၊ မဝင်ဘို့ရ၊ လွတ်
 ပေစွာဟု၊ အားရငမ်းသာ၊ သားသည်းချာနှင့်၊ ဝိတာတို့လျှင်၊ အိမ်သို့
 ဝင်က ကြည်လင်ကော်ရော်၊ ရှိခိုးပူဇော်မှ၊ မြတ်လှလုပ်ကျွေး၊ မွေးမြူ
 ကြင်နာ၊ စုတေ့ခါဝယ်၊ နတ်ရွာစံစား၊ ရသည်များကို၊ ငါးရဲ့ငါးဆယ်၊
 ဇာတ်တော်ဝယ်၌၊ အကျယ်များစွာ၊ ရှိလေရာတည့်၊ နာသာရုံမျှ၊
 စဉ်းငယ်ပြသား၊ ပုံစံများကို၊ မှတ်သားကုန်ကြ၊ ညီသိသတို့၊ မိဘတို့
 အား၊ တရားတိမ်းစောင်း၊ ကျင့်မကောင်းက၊ ဆိုဆုံးမလော့၊ သားလှ
 မကောင်း၊ မိဘခေါင်းတည့်၊ သားကောင်းမိဘ၊ ခံရမည့်ရေး၊ အလွန်
 ဝေးစွာ၊ မိ, ဘ, နှစ်ပါး၊ ကောင်းသော သားကား၊ များ၏ လူတွင်၊
 ဖြစ်မည်ပင်တည့်၊ မိခင်မွေးဘ၊ သားထိုမျှကို၊ ဆုံးမကြပါ၊ တချို့မှာ
 ကား၊ ငါ၏သားသည်၊ သနားစလှည့်၊ ဖြစ်ပေ၏ဟု၊ ကြည်နူး သာယာ၊
 ကျောင်းမှာမထား၊ အိမ်တွင်သားနှင့်၊ စကားရေးရာ၊ ရှိသောခါမူ၊
 ငါးမှာလျှာမဲ့၊ ဟူသကဲ့သို့၊ ကဲ့ရဲ့စရာ၊ မျက်နှာမလှ၊ မိနှင့်ဘသည်။ ။
 ရှက်ရကေန် သဘောတည်း။

၆-သားကောင်း သောဏမထေရ်ကပိမ၌
 အဘမူဆိုး နတ်ပြည်ရောက်ဘူး
 သည်ကို ပုံတင်၍ပြရာ

၃၃။ ရှက်ရမုနိစွာ၊ သားပုတ္တကကို၊ မှန်စွာငယ်က၊ မဆုံးမမူ၊ မိဘ
 တလည်၊ ရန်သူမည်ဟု၊ ဆိုသည်စကား၊ ထုံးစံများကို၊ မှတ်သားကုန်
 ကြ၊ မိနှင့်ဘလည်း၊ ကျလုအပြီး၊ ဝိစိနိုးလျက်၊ နတ်ပြည်တက်၍၊ သို့
 သက်စံစား၊ သားစကားကြောင့်၊ ဖြစ်ငြားတုံလေ၊ ပုံသက်သေကို၊ မှတ်
 စေမိမ့်ငှါ၊ ဆုံးမစာငယ်၊ သိသာရုံမျှ၊ ပြုပြီးမှတည့်၊ ဗုဒ္ဓသာသနာ၊ တော်
 ၌ သာလျှင်၊ သားရွှေစင်ကို၊ ကြည်လင်သမှု၊ ရဟန်းပြုငြား၊ မိဘများ၌၊
 ရငြားချမ်းသာ၊ ရှိဘူးစွာကို၊ သိသာလျှင်းအောင်၊ မိပ္ပယ်ဆောင်အံ့။
 နားထောင်ကြပါ၊ ဒါရကာတို့၊ မြတ်စွာဘုရား၊ အထွတ်ထွား၏၊ ထင်ရှား
 နာမ၊ ကျော်ပေါက်ပြသည်၊ သောဏတွင်ခေါ်၊ တပည့်ကျော်၏၊
 ခမည်းတော်ကား၊ တရားမသိ၊ မိုက်လှတိ၍၊ သတိမတွေး၊ ခွေးလည်း
 များစွာ ရံစကာနှင့်၊ ကြီးစွာတောင်ထက်၊ နေ့တိုင်းရက်လည်း၊ တက်၍

ရှာဘွေ၊ ခွေးတတွေနှင့်၊ နေ့ရှည်ရက်များ၊ သူ့ဘအားကို၊ သနားစလှ၊ ရှင်သောဏက၊ မွေးဘဤသို့၊ မပျင်းမြို့နှင့်၊ သို့ပင်တစေ၊ ဆုံးမလေ လည်း၊ မနေတို့ပါ၊ တောသို့သာသျှင်၊ သွားပါစမြဲ၊ တလဲလဲတည့်၊ အိမြဲ ဇရာ၊ ရောက်သောခါမှ၊ သားသောဏမူ၊ ကျောင်းသို့သူထ၊ မွေးသည့် ဘကို၊ မြတ်လှတရား၊ ဟောငြားသမှု၊ ရဟန်းပြုသည်။ ။ သေလုတရား နိုးတွင်တည်း။

၃၄။ သေလုနီးနီး၊ တရားကြီးတွင်၊ မွေးဘခင်ကို၊ ကြည်လင်စေ မှု၊ ရဟန်းပြုလျှင်၊ မကြာခင်၌၊ တောခွင်မြှင်ခြေ၊ ခွေးတတွေနှင့်၊ ရှာဘွေ လည်းပြု၊ မကောင်းမှုကြောင့်၊ ယခုထင်ထင်၊ မြင်သည်ထင်ရှား၊ တောင် ထင်များက၊ ဆင်းငြားတုံလာ၊ ခွေးများစွာကို၊ ပိတာအဘ၊ မြင်လေ ကလျှင်၊ သားလှကယ်ပါ၊ ခွေးများစွာသည်၊ လာဘပြီးကား၊ ငါ့အသား ကို၊ စားကြမချွတ်၊ အသေသတ်လိမ့်၊ လွန်ကြောက်ထင်မိ၍၊ ဖိန့်ဖိန့် လည်းဘုန်၊ အသက်ခုန်၍၊ ကြောက်ဟုန်ပြင်းစွာ၊ ရှိသောခါမှ၊ သတိရ လည်း၊ ငါ့ဘတောခွင်၊ ခွေးနှင့်ဝင်၍၊ ရှာချင်ခဲ့ထ၊ ထိုပါပသည်၊ ခုကပင် လျှင်၊ ပါယ်လေးခွင်သို့၊ ငင်၍ချမည်၊ ရည်ပြီတကား၊ ငါ့ဘအားလည်း၊ မလားပါပင်ရှာ၊ ရှိမိမ့်ငှါလျှင်၊ ငါသာအရေး၊ ဖြစ်ချေသေး၏၊ ထေးထေး ဖါဖါ၊ ဘပိတာကို၊ ငါသာနတ်ပြည်၊ တင်ပါမည်ဟု၊ ကြံစည်ပြီးမှ၊ များ သိသအား၊ ဟော၍မြှင်ခြေ ပန်းထွေထွေကို၊ ရှာစေပြီးမှ၊ မွေးသည့် ဘကို၊ ခတ်လှမွေတော်၊ ကျိန်းဝပ်ပျော်သား၊ ကျောင်းတော်စေတီ၊ သို့လျှင်ချီ၍၊ ရှုအိဘွယ်သာ၊ ပန်းများစွာနှင့်၊ ပူဇာရဟ၊ ဤပုညကို၊ မွေး ဘတို့လျှင်၊ ကန်စီရင်၏၊ စိတ်တွင်ကြည်စေ၊ ငါ့ဘအေဟု၊ ဆိုလေသော ခါ၊ ဘပိတာလည်း၊ ဝမ်းသာအားရ၊ ကြည်ဆွဆွလျှင်၊ ဖြစ်စေချင် သော်၊ ခွေးလျှင်ငါးရာ၊ မလာတို့ဘဲ၊ ရှောင်ကြည့်မဲ၍၊ လဲသည်ဘာ၊ စု တေ့ရလျှင်၊ နတ်ပြည်ခွင်သို့။ ။ ကခင်စံရ လေ၏တည်း။

၃၅။ ဤသို့ဘခင်၊ နတ်ပြည်ခွင်၌၊ မြင်ကာရှည်၊ စံရသည်ကို၊ နားလည်စမ့်ငှါ၊ ဥပမာဖြင့်၊ နာသာမိမ့်ကြောင်း၊ ဆိုပြန်ရှောင်းအံ့၊ မကောင်းပျောဂါ၊ ဝေဒနာသည်၊ ပြင်းစွာနှိပ်စက်၊ သက်ထွက်လုနီး၊ တျားတျားတီးနှင့်၊ သက်ကြီးရှိုက်ဖို၊ ထိုသူကိုလျှင်၊ မိတ်ဝင်ကျမ်းသူ၊ ဆွေတော်လူက၊ စသည်မျိုးပုံ၊ အားလုံးအုံမှ မကြောင့်ကြံနှင့်၊ သက်မှ ရှည်စေ၊ တိုးပင်စေဟု၊ ဆိုလေတုံငြား၊ ဆေးသမားကို၊ လွှား၍ခေါ်

မြောက်၊ အိမ်သို့ရောက်ငြား၊ ဆေးသမားလည်း၊ လက်ဖျားစမ်းသပ်၊
 သွေးသံပြတ်ဟု၊ ဆိုလတ်သရော်၊ သို့သော်လွတ်မြဲ၊ သွေးကိုစွဲ၍၊ လှေ
 ကွဲစီးသာ၊ ပြုတို့ပါဟု၊ ဉာဏကာတို့၊ ဆိုကြမြို့သား၊ သို့သော်ဤဆေး၊
 တိုက်ကာပေးလော့၊ လွတ်ရေးမှန်လှ၊ ဇေတန္တတည့်၊ ကောင်းစွာနှာနှပ်၊
 မျက်စဉ်းခတ်က၊ ချမ်းသာရအံ့၊ မကြောက်လန့်နှင့်၊ တံတံဝန်တံ၊ ခံ
 သည်နှင့်သာ၊ ရက်မကြာလျှင်၊ ရောဂါကင်းထ၊ ချမ်းသာရသို့၊ ပုံပြု
 ထို့သွင်၊ ငါ့ဘခင်လည်း၊ တောခွင်မြိုင်ခြေ၊ ရှာတွေ့ခဲ့ထ၊ ကျင့်ပါပ
 လည်း၊ အာသန္နကံ၊ ပါယ်လေးတန်သို့၊ ပြောင်းပြန်ကျမည်၊ ထင်လေ
 သည်ကို၊ မထေရ်သောဏ၊ သားပုတ္တသည်၊ ဇီဝကလျှင်၊ ကုသောသွင်
 သို့၊ များဖြင့်ကုသိုလ်၊ ဆေးထိုထိုဖြင့်၊ ဉာဏ်တော်ချင့်၍၊ တိုက်လွှင့်
 သောခါ၊ ခွေးများစွာလည်း၊ မလာဝံ့ကြ၊ ပျောက်ပျက်ပ၍၊ ကောင်းလှ
 အာရုံ၊ ဉာဏ်သင့်ကြို၍။ ။နတ်ဘုံစံစား လေ၏တည်း။

၇-သားသုံးယောက်နှင့် စကားအမျိုးမျိုးဆိုကို
 ပြဆိုရာ

၃၆။ ဤဆိုပမာ၊ အဖြာဖြာကို၊ ပညာယူငင်၊ လူတို့တွင်လည်း၊
 အကြင်သားကို၊ တတ်စေလို၍၊ ပျိုရွယ်ကာလာ၊ စာချစ်မိငှါ၊ မြတ်ဆရာ
 သို့၊ အပ်ကြမြို့လော့၊ သားတို့ပညာ၊ ရှိသောခါလျှင်၊ ဆရာမက၊ မိနှင့်
 ဘအား၊ သဂ္ဂနတ်ပြည်၊ တင်ဘူးသည်ကို၊ နားလည်ကြပါ၊ ဒါရကာ
 တို့၊ ထိုသို့မဟုတ်၊ သားတည်းယုတ်မှု၊ ဆုတ်သည်လူလား၊ ပုံမပြား
 တည့်၊ သားကားသုံးယောက်၊ ခုမျက်မှောက်တွင်၊ ရှိသည်ပင်တည်း၊
 မိခင်နှင့်ဘ၊ ကျင့်သမျှကို၊ ကျင့်ကြသမှု၊ အနုဇာတ၊ မည်ရတွင်မြောက်၊
 သားတယောက်တည့်၊ တယောက်မှာကား၊ မိဘများထက်၊ ထက်
 သည့်ပညာ၊ အကျင့်သာသည်၊ လွန်စွာဖြစ်ဘိ၊ အတိဇာတ၊ မည်ရတွင်
 မြောက်၊ သားတယောက်တည့်၊ မိဘအောက်ဆုတ်၊ ယုတ်သည်အ
 ကျင့်၊ ရှိလင့်ကန်က၊ သမုတ်ကြသည်၊ အဝဇာတ၊ မည်ရတွင်မြောက်၊
 သားတယောက်တည့်၊ သုံးယောက်သားတွင်၊ မိခင်နှင့်ဘ၊ တူကြမည်
 လား၊ လွန်ပင်ရှား၍၊ မိဘများထက်၊ ထက်မြက်လိမ္မာ၊ အကျင့်သာငြား၊
 ထိုသည့်သားမှု၊ လူတွင်ခဲ၊ လွန်ဖြစ်ခဲ့သည်၊ ဝမ်းထဲပိုက်ကြ၊ နှလုံးမျှ
 လော၊ မိဘအောက်ယုတ်၊ ဆုတ်သည်သာများ၊ လူတလွှားအား၊ ပမာ

ကြားဝိဒ္ဓါ၊ တောဖျားမြိုင်ဝယ်၊ သစ်ပင်ငယ်တိ၊ အနှစ်ရှိလည်း၊ ကြီးဘိ
သစ်ပင်၊ နှစ်မဲ့ချင်၏၊ သစ်ပင်ကြီးမှာ၊ နှစ်ရှိပါလည်း၊ ငယ်စွာသစ်ပင်၊
နှစ်မဲ့ချင်၏၊ သစ်ပင်ကြီးငယ်၊ တောလုံးပယ်လည်း၊ အကယ်အနှစ်၊ မရှိ
ဖြစ်ခဲ့၊ သစ်ပင်ကြီးက၊ အာဒိစ၍၊ ရံထသစ်ပင်၊ ထက်ဝန်းကျင်လည်း၊
ကာလျှင်မပါ၊ အနှစ်သာနှင့်၊ အရာထူပြော၊ ဤလေးကောသို့၊ ရှင်စော
ဘုရား၊ ပမာထား၍၊ ဟောကြားမိန့်မှာ၊ ပညာဆင်ခြင်၊ လူတို့တွင်လည်း၊
ဘခင်မွေးမိ၊ တရားသိ၍၊ ရှိသည်အကျင့်၊ သားကမြင့်လျက်၊ တင့်တင့်
တယ်တယ်၊ လူ့ပြည်ဝယ်၌။ ။ စင်ကြယ်သန့်ရှင်း စေ၏တည်း။

၃၇။ သန့်ရှင်းစင်ကြယ်၊ အသွယ်သွယ်ကို။ အကယ်သိထွေ၊ ဆို
ကောင်းပေသည်၊ ပဒေပဒါ၊ ကျယ်ဝန်းစွာ၍၊ နာသာရုံမျှ၊ ပြုပြီးမှလျှင်၊
သိသာသို့အား၊ စကားအရာ၊ အဖြာဖြာကို၊ သိသာလှစေ၊ ဆိုတုံပေအံ့၊
စကားမွေ-စကားနှောက်၊ စကားလှောက်-စကားထား၊ စကားသွား
စကားလာ၊ စကားညှာ-စကားနိပ်၊ စကားမိတ်-စကားလှယ်၊ စကား
ဖယ်-စကားသွေး၊ စကားလေး-စကားပေါ့၊ စကားလျော့၊ စကားတင်း၊
စကားသွင်း-စကားမြှူ၊ စကားချူ-စကားခေါ်၊ စကားချော်-စကား
ယှက်၊ စကားဝှက်-စကားဖန်၊ စကားတန်-စကားနိပ်၊ စကားရိပ်-
စကားဘန်း၊ စကားဆန်း-စကားမွေ၊ စကားထွေး-စကားယှိုင်း၊
စကားပိုင်း-စကားသာ၊ စကားနာ-စကားငေး၊ စကားမေး-စကား
လျှောက်၊ စကားနောက်-စကားသင်၊ စကားတင်-စကားတည်၊ စကား
ရှည်-စကားတို၊ စကားဖို-စကားမ၊ စကားလှ-စကားပင်၊ စကားနှင်-
စကားဆုံး၊ စကားရှုံး-စကားနိုင်၊ စကားပိုင်-စကားဖြေ၊ စကားနေ-
စကားပွ၊ စကားကြွ-စကားတတ်၊ စကားနှပ်-စကားသိပ်၊ စကားမျှတ်
စကားသွမ်း၊ စကားခြမ်း-စကားမှတ်၊ စကားဟပ်-စကားလာ၊
စကားဖြာ - စကားသွေ၊ စကားသေ - စကားရှင်၊ စကားရှင်-
စကားအုပ်၊ စကားချုပ်-စကားမြှောက်၊ စကားချောက်-စကားဟိန်း၊
စကားချိန်း-စကားနေ၊ အထွေထွေကို၊ ညီဆွေတပည့်၊ မှတ်လှသို့တို့ပါ၊
သုဘာသိဘ၊ ဝိယသစ္စာ၊ မွှောအပြား၊ အင်လေးပါးနှင့်၊ ညီသဖြင့်လျှင်၊
ဆိုခွင့်ဆိုရာ၊ အဖြာဖြာကို၊ သေချာစေ့ငှ၊ ပညာရှု၍၊ ဗဟုသစ္စ၊
ဟူသမျှနှင့်၊ သိပ္ပအပြား၊ အပါးပါးကို၊ မှတ်သားလေက၊ ညီသိသာအား
။ ။ ထင်ရှားကျော်စော လေအံ့တည်း။

ဂ-ဒိဘဝိုက်ကိုပြစ်မှား၍ သင်ရန်၊ စက်စရဲ၍ခံရသော
သေဋ္ဌေးသား၊ ဒိဋ္ဌာဒိန္နကာ ကို
ပုံပြ၍ ဆုံးမရာ

၃၈။ ထင်ရှားကျော်မည်၊ ရှေ့သို့ရည်၍၊ ဆိုသည်ခြင်းရာ၊ အပြာ
ဖြာကို၊ မှတ်နာကုန်ကြ၊ ညီသိသတို့၊ ထိုမှတပါး၊ မိဘများ၌၊ ပြစ်မှား
ကုန်ဘိ၊ သိစိမ့်သောငှါ၊ ဆိုလိုက်ပါအံ့၊ ရှေးခါလွန်လေ၊ ပွင့်ကုန်ပေ
သည်၊ ပရမေမြတ်လှ၊ ကာသပဟု၊ ဖိနထွတ်ထား၊ မြတ်ဘုရား၏။ ထင်
ရှားသာသနာ၊ တော်၌သာလျှင်၊ များစွာနေ၊ ပြည့်စုံလှသည်၊ ကြွယ်ဝ
စည်ပင်၊ သေဋ္ဌေးတွင်၌၊ သားလျှင်တယောက်၊ နှိတုံမြောက်၍၊ အံ့
လောက်လူဝယ်၊ ပညာကျပ်၍၊ လူဝယ်ဖြစ်ဘိ၊ ကြက်သရေရှိအောင်၊
တတ်သိစိမ့်ငှါ၊ အဋ္ဌာရသ၊ ဟူသမျှကို၊ တ-န-မသင်၊ လေးဖင်၍နေ၊ သို့
တစေနှင့်၊ စာပေမကျ၊ တ-န-မသိ၊ မိုက်ဘိလှငြား၊ ထိုသည့်သားကို၊
ထံပါးအနီး၊ ခေါ်တုံပြီးမှ၊ မိနှင့်ဘမူ၊ မြွက်ဟသာချို၊ ဤသို့ဆို၏၊ သားပျို
မောင်လှ၊ ယနေ့ညကို၊ သားလှကျောင်းမှာ၊ အိပ်လေပါ၍၊ ညစာမစား၊
တနေ့အားကို၊ တရားနာနာ၊ ဆည်းကပ်ပါအံ့၊ မှန်စွာမယုတ်၊ ဤထောင်
ထုတ်ကို၊ ဟုတ်ရာမည်သိ၊ နားလည်ဘိဟု၊ ဆိုသည့်စကား၊ ကြားလေ
သောခါ၊ သားမိုက်စွာလည်း၊ ညစာမစား၊ ကျောင်းသို့သွား၍၊ တရား
ဟောရာ၊ မနာလိုရှောင်း၊ လွှဲပြောင်းအိပ်ပျော်၊ မိုးသောက်သော်လျှင်၊
သုံးလူ့ရှင်ကို၊ မှူးမြင်မရှိ၊ လာသတ်ဘိသော်၊ မွေးမိသခင်၊ ကျေးဇူးရှင်
လည်း၊ ကျောင်းတွင်ငါ့သား၊ အိပ်ပေငြား၍၊ မစားညစာ၊ ရှောင်ကာ
တုံပေ၊ ငါ့သက်ဝေကို၊ မှတ်ဖြေမိမ့်သည်၊ မယ်ကျိုးရည်၍၊ ချက်သည်
ကြိုင်သင်း၊ ဤထမင်းနှင့်၊ ဤဟင်းကိုလျှင်၊ သားပန်းပင်သည်၊ အလျှင်
ရှေးဖျား၊ စားပြီးငြားမှ၊ ရှေ့သားမယုတ်၊ ဤထောင်ထုပ်ကို၊ အဟုတ်ငါ့
သား၊ ယူတော့လားဟု၊ မယ်ဘွားနှုတ်ကာ၊ ဆိုမြွက်ဟသည်။ ။ ချိုမြ
သာတောင့် သာယာတည်း။

၃၉။ သာတောင့်သာယာ၊ သားသည်းချာကို၊ မာတာမိခင် ဆို
လေချင်က၊ ထိုသားလှသည်၊ မိဘဆိုရာ၊ စိတ်မပါဘဲ၊ ဥစ္စာကြောင့်သာ၊
ကျောင်းမှာအိပ်နေ၊ ရှောင်လေညစာ၊ စေတနာမထက်၊ ထိုသားပျက်မူ၊
ယူအံ့ရွှေစင်၊ ရပြီးချင်မှ၊ နောက်လျှင်ထမင်း၊ စားတို့လျှင်းအံ့၊ ရှင်ခြင်း
မသာ၊ ငိုသံပါနှင့်၊ မျက်နှာမလှ၊ ဆိုလေကလျှင်၊ မွေးမိခင်လည်း၊ ရွှေစင်

တထောင်၊ ထုပ်ကိုဆောင်၍၊ မောင်ငယ်သားရွှေ၊ ယူတော့လေဟု၊
 ပေးလေသောခါ၊ သားမိုက်စွာကား၊ ထမင်းစား၍၊ ကုန်သွားရင်းနှီး၊
 သင်္ဘောစီးလျက်၊ ပြည်ကြီးဗာရာ၊ လိုက်မည်သာဟု၊ မာဏာမိကို၊
 အကြောင်းဆိုလျှင်။ မွေးမိခင်လည်း၊ တို့တွင်ဥစ္စာ၊ များလှစွာ၏၊ သမုဒ္ဒ
 ရာရေ၊ စီးတွေတွေကို၊ မစေမိခင်၊ ဆိုပါချင်လည်း၊ မဝင်နားမှာ၊ မိုက်
 လှစွာငြား၊ ထိုသည့်သားမူ၊ ယူ၍ရွှေစင်၊ သွားမည်ပြင်သော်၊ မိခင်ရှေ့
 ပါး၊ ဟန့်ဆီးတားလည်း၊ သွားမည်နှင့်သာ၊ မိမာကာကို၊ ဘယ်ညာ
 လက်စုံ၊ တွန်းလိုက်တုံသော်၊ မှောက်ခုံမွေးမိ၊ လဲလေတိ၍၊ မချီဝေဒနာ၊
 ရှိသောခါ၌၊ ထိုသားမိုက်လည်း၊ ရိုက်စိုက်တန်းသွား၊ သင်္ဘောသားနှင့်၊
 ပေါင်းငြားလေချင်၊ ပင်လယ်ခွင်သို့၊ လွှင့်နှင်သောခါ၊ လှေနာဝါလည်း၊
 ငြင်းစွာရေယဉ်၊ လေနှင့်ယဉ်သော်၊ ကစဉ့်ကလျား၊ မျောလေသွား၍
 ဦးဖျားဝမ်းယိုင်း၊ နံကိုင်းပေါက်ကွဲ၊ ပင်လယ်ဝဲ၌၊ ဆင်းရဲအတိ၊ နှစ်လေ
 တိသော်၊ မှားဘိလည်းများ၊ သင်္ဘောသားတို့၊ ငါးလိပ်အစာ၊ ဖြစ်လေ
 ပါ၍၊ ရေမှာသွေးဆင်း၊ လူခပင်းသည်။ ။ရှင်းရှင်းအကုန် စင်၏ကည်း။

၄၀။ ရှင်းရှင်းစင်လေး၊ ထိုသူတွေတွင်၊ မအေမိခင်၊ တားပါချင်
 လည်း၊ မဝင်နားမှာ၊ မိုက်လှစွာငြား၊ ထိုသည့်သားမူ၊ ပျဉ်ပြားတချပ်၊ ဖြို
 တဲ့လတ်၍၊ အရှေ့အနောက်၊ တောင်မြောက်မသိ၊ မျောဘိရေဝယ်၊
 တလယ်လယ်နှင့်၊ ကျွန်းငယ်၌မှာ၊ တင်လေပါ၍၊ ညစာမစား၊ တနေ့
 အားကို၊ ရှောင်ရှားခဲ့ထ၊ ကုသိုလ်မ၍၊ ဒေဝစံသီး၊ နတ်သွီးတို့၊ ခရီးဦးကို၊
 ဆိုကြကြိုလျက်၊ ဗိမာန်ထက်၌၊ နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်၊ လေးယောက်
 နှင့်သာ၊ စံရပါလျက်၊ ခုနစ်ရက်လျှင်၊ စေ့ချင်သောခါ၊ ဒေဝါစံသီး၊ နတ်
 သွီးတို့၊ ဤသို့သာယာ၊ ဆိုတုံပါ၏၊ လူ့ရွာကလျှင်၊ တို့ရပ်ခွင်သို့၊ ရောက်
 ချင်တို့ပေ၊ တို့သက်ဝေကို၊ နေ့ရှေ့မကြာ၊ ရက်လည်ကာမျှ၊ မောင်သာ
 ဤတွင်၊ နေစေချင်ဟု၊ သံရှင်မြဲမြဲ၊ ဆိုကုန်ကြသော်၊ နှမတို့ကား၊ ဘယ်သို့
 သွားဟု၊ စကားသာယာ၊ မေးသောခါလျှင်၊ တို့မှာရောပြု၊ ကောင်းမှု
 နှစ်ပါး၊ ကျင့်တရားကြောင့်၊ တို့ကားခုနစ်ရက်၊ ဗိမာန်ထက်၌၊ နေလျက်
 ချမ်းသာ၊ စံရပါလျက်၊ ခုနစ်ရက်လျှင်၊ ငရဲခွင်၌၊ မြဲပင်ခံရ၊ ဤချင်းတ
 ကို၊ မောင်လှမှတ်ပါ၊ ငရဲရွာသို့၊ သွားရှာရမည်၊ နားလျှင်လည်လော့၊
 ဤသည်ထမင်း၊ ဤသည်ဟင်းနှင့်၊ မဆင်းမသက်၊ ဗိမာန်ထက်တွင်၊
 နှစ်သက်ဝမ်းသာ၊ စားတို့ပါ၍။ ။မောင်သာ နေနှင့် ရစ်ပါတော့။

၄၁။ အားရဇိဇ္ဇိဋ္ဌါ၊ ဆိုတုံပါလည်း၊ မနာတို့ဘဲ၊ မျက်နှာလွှဲ
 သော်၊ ငွေကွဲပျဉ်ပြား၊ ဝိးသွားလေမြောက်၊ တကျန်းရောက်သည်၊
 ရှစ်ယောက်နတ်သွေး၊ အပြီးငြီးနှင့်၊ ငြီးငြီးငွေငွေ၊ စံပျော်မွေ့လျက်၊ ခုနစ်
 ရက်ကြာ၊ ရှိပြီးစွာလျှင်၊ ပမာရှေးလား၊ မှာကြဲထားလည်း၊ မျောသွား
 လေမြောက်၊ ကကျိပ်ခြောက်ဟု၊ ရောင်တောက်ညှိုးညှိုး၊ နတ်သွီးနှင့်၊
 ဘုံသီးမိမာန်၊ ပျော်စံလေရ၊ ထိုမှတပါး၊ မျောသွားတုံပြီး၊ နတ်သွီး
 လည်း၊ မြင်ငြီးရိပ်ရိပ်၊ သုံးကျိပ်ကသာ၊ နှစ်ယောက်သာနှင့်၊ တူသာ ရှင်
 စံ၊ စည်းမိမ်ခံမှ၊ တဘန်ရှေးလား၊ မျောသွားလေလျှင်၊ မွေးမိခင်အား၊
 ဖယ်လိုက်ရှား၍၊ တွန်းငြားလည်းပြု၊ မကောင်းမှုလျှင်၊ လည်ကိုငင်၍၊
 ပယ်ခွင်စုမည်၊ ယှဉ်သည်နှင့်သာ၊ စောင့်ရှောက်ပါ၍၊ လေးဖြာခွါရ၊
 တံခါးမနှင့်၊ နဂရဆိုသို့၊ အင်မချိုသည့်၊ မြို့ကြီးပမာ၊ ငရဲရွာကို၊ ပက်ပါ
 ထင်ထင်၊ မြင်သည်နှင့်သာ၊ ချမ်းသာမရ၊ လူထိုမျှ၏၊ ဟစ်ထအသံ၊
 သောသောညံကို၊ ကြားပြန်လေလျှင်၊ လူ့ပြည်ထင်၏၊ ငါလျှင်မချွတ်၊
 ဤပြည်မြတ်၌၊ အထွတ်အဖျား၊ မင်းတရားစစ်၊ ဇောန်ဖြစ်အံ့၊ မချွတ်
 လတ္တံ့ ဟူ၊ တက်၍ယူလျှင်၊ တံခါးတွင်၌၊ မြဲပင်နိစ္စ၊ ဆင်းရဲရသည်၊ ရှေး
 ကမိကို၊ မရှိမသေ၊ မထေလေးစား၊ ပြုငြားခဲ့ထ၊ ဗာလလူရှုံး၊ လူသစ်တုံး
 ကို၊ သင်ရန်းစကြာ၊ ထိပ်မှာဘင်သည်၊ ချာချာလည်လျက်၊ သွေးစက်
 စက်နှင့်၊ ထွက်သည်နှင့်သာ၊ ပွတ်ပုံစာသို့၊ ဗရဗ္ဗာတက်၊ စင်ထွက်
 အလား၊ လွှစာသွားနှင့်၊ မျက်ဝါးထင်ထင်၊ ထွေလေမြင်သည်၊ ခါး
 တွင်သံလွန်၊ မျောက်သဏ္ဍာန်သို့၊ လက်ပြန်ကော့ချည်၊ ဆောက်တည်
 မရ၊ မွေးမိဘတို့၊ မြင်ကြလာပါ၊ ငါ့ကြမ္မာဟု၊ ငိုရှာရငြား၊ ထိုသူအားကို၊
 မျက်ဝါးထင်ထင်၊ ထွေလေမြင်သည်။ လိုချင်တောင့်တ လေ၏တည်း။

၄၂။ တောဇိတဇနိချဇိ၊ အကောင်းထင်၍၊ ထိပ်တင်မြဲရွက်၊
 သင်ရန်းစက်ကို၊ နှစ်သက် ရှင်ပြီး၊ ရွှေကုံးပမာ၊ ခါးမှာလည်းထား၊ သံ
 လှံပြားကို၊ ဝတ်စားထင်နိုး၊ နတ်ပုဆိုးသို့၊ မွေးမျိုးနံ့သာ၊ သွေးဖြာဖြာကို၊
 မှတ်ရှာဘိချင်၊ မွေးမိခင်နှင့်၊ ဘခင်နှစ်ပါး၊ မြင်ပါလားဟု၊ ဟစ်ငြားပြင်း
 ထန် တ၊ ငိုသံကို၊ ကြားပြန်လေလျှင်၊ သိချင်းသွင်သို့၊ မှတ်ထင်မိလေ၊ သို့
 ဖြစ်ထွေကြောင့်၊ ချဉ်းလေအပါး၊ ထံသို့သွား၍၊ ထိပ်ဖျား၌ကင်၊ အစ်ကို
 ဆင်သား၊ ရွှေပန်းအားကို၊ ငါကားပန်ချင်၊ ကိုယ်ခါးတွင်၌၊ ဆင်ယင်
 တင့်တယ်၊ ပုဆိုးနွယ်လည်း၊ ငါ့ဝယ်မရှိ၊ ဝတ်ချင်ဘိစွာ၊ မွေးဘိလှစွာ၊

ထိုနံ့သာကိုလိမ်းပါရစေသောလှပေသား၊ သီချင်းများကို၊ ငါ့အားသင်
 ပါ၊ တောင်းသောခါလျှင်၊ ငါ့မှာမကောင်း၊ ပူအပေါင်းကြောင့်၊ တောင်း
 ကြသောထက်၊ ငါ့ထိပ်ထက်၌၊ ရှက်ရစကြာ၊ ငါ့ကြမ္မာသည်၊ ပန်းသာမ
 ဟုတ်၊ ချည်နှောင်တုပ်သား၊ ငါ၏ခါးတွင်၊ သံလွန်များပင်၊ ဝတ်ချင်လှ
 နိုး၊ ပုဆိုးတန်ဆာ၊ မဟုတ်ပါတည့်၊ ဖြာဖြာသွေးရည်၊ ယိုကျသည်ကို၊
 နှင်းရည်သာလျှင်၊ မမှတ်ချင်နှင့်၊ ငါ့တွင်ငိုသံ၊ တည့်ညံ့နှင့်၊ မခံမသာ၊
 ရှည်လင့်စွာကို၊ သီချင်းဆိုသို့၊ အစ်ကိုနားတွင်၊ မထင်နှင့်ကား၊ ဆိုလေ
 ငြားလည်း၊ ယောက်ျားချင်းကို၊ လို၏ဆိုက၊ မကြသည်ချည်း၊ လူ့စဉ်း
 လည်းဟု၊ ဆိုလေပြုသော်၊ ယခုဤသူ၊ ငါ့အတူလျှင်၊ လူ့ပြည်တွင်၌၊
 မိခင်တို့ကို၊ မရိုမသေ၊ မထေလေးစား၊ ပြုသည်ငြားက၊ ငါ့အားကြမ္မာ၊
 ယခုခါလည်း၊ ကုန်ပါတော့သည်၊ ဟုတ်လ မည်ဟု၊ အကြံပြု၍၊ ယူဟု
 စကြာ၊ ပစ်လိုက်ပါက၊ ထိပ်ချာဝ၌၊ ထွင်း၍မှိုက်သို့၊ တုန်ရိုက်ဖိနှိဖိနှိ၊
 ကိုယ်လုံးစိမ့်၍၊ ငြိမ့်လသောခါ၊ ခါးမှသံပြား၊ လက်ကားနောက်ပြန်၊
 ချည်ပြန်ကုန်တိ၊ သွေးတိများစွာ၊ ဗရဗ္ဗာလည်း၊ ပွတ်စာအလား၊ စင်
 ထွက်သွား၍၊ ခံငြားမသာ၊ ကိုယ့်စကြာကို၊ ယူပါတော့ဆို၊ ဝိုလည်းငို
 လျက်၊ သံမှိုနှုတ်သို့၊ ပြေးထွက်မသာ၊ တချာချာသည်။ ထိပ်မှာ
 တည့်တည့် တည်၏တည်း။

၄၃။ ဆိုသို့ဆိုသို့ချာ၊ လည်သည်သာနှင့်၊ ပြင်းစွာနှိပ်စက်၊ ဆင်းရဲ
 နက်သည်၊ သို့သက်တာရှည်၊ ခံရသည်ကို၊ နားလည်ကြပါ၊ ညီသိသာ
 တို့၊ မာဘာပိတ၊ မိနှင့်ဘကို၊ ဒေါသမညစ်၊ မပြစ်မှားရာ၊ မကျင့်ရှာနှင့်၊
 ကျင့်ရာချေက၊ တွင်းဆုံးကျသို့၊ ခံရအမှန်၊ စကြာပန်ကို၊ ငုံ့စံယူပါ၊ သူ့
 စကြာကို၊ ငါ့စကြာပြု၊ ယခုတိုင်အောင်၊ ဥဒါန်းဆောင်၍၊ လူ့ဘောင်တ
 လွှား၊ ဆိုသည်ကြား၏။ မှတ်သားကြပါ၊ ကျမ်းဂန်လာကို၊ သိသာရုံမျှ၊
 ရုံးလိုက်ပြသား၊ ငါ့စကားကို၊ ဟုတ်ငြားမထင်၊ မမှတ်ချင်နှင့်၊ မိခင်နှင့်
 ဘ၊ သိပ္ပဆရာ၊ မှန်စွာဖြစ်စေ၊ ဒက္ခိဏေယျ၊ ဟုတ်ပေစွာတည့်၊ ဇိန
 စိန္တေ၊ တုန်းဝေသာသနာ၊ ကွယ်သောခါလည်း၊ ဘယ်မှာတုရား၊ ဘယ်
 ကား သင်္ဃာ၊ ရတနာဟု၊ မသိပါကြ၊ မိနှင့်ဘကို၊ တုပ်ကွရိုကျိုး၊ ရှိရိုးဝန္တ
 နာ၊ လုပ်ကျွေးပါသား၊ သူတို့အားလျှင်၊ နတ်ပြည်ခွင်သို့၊ ရောက်ချင်လေ
 က၊ စံလေရဟု၊ လူ့ဘာတုရား၊ ဟောခဲ့ထား၍၊ တုရားသာသနာ၊ ယခုမှာ
 ကား၊ သုံးပါးသရဏာ၊ ကိုးကွယ်ပါဟု၊ သည်မှာတုရား၊ သည်ကရားပင်၊

သည်ကားသဗ္ဗာ၊ သည်မှာမိဘ၊ ဂုဏ်ကိုပြု၍၊ သည်ကဆရာ၊ သိတို့
 ပါလျက်၊ နှစ်သက်ကြည်စွာ၊ မသဒ္ဓါတည့်၊ ရတနာသုံးဦး၊ မဖူးမသွား၊
 တရားမနာ၊ လှူဒါမပေး၊ မလုပ်ကျွေးကြ၊ မိန့်တက်၊ ညွတ်ခကော်
 ရော်၊ မပူဇော်ဘဲ၊ ရှောင်လွဲတုံငြား၊ သားတို့များလည်း၊ မီးဝါးပူထဲ၊
 လွတ်မည်ခဲ၏။ ဆင်းရဲကြီးစွာ၊ ရှိသောခါမှာ၊ မွေးမယ်တ၍၊ မြင်ကြ
 လာပါ၊ ငါ့ကြမ္မာဟု၊ ပူဆာဒုက္ခ၊ စိုးရိမ်တ လျက်၊ ဘယ်နှစ်ရက်မှ။ ။
 ထွက်မည်အလွန် ခဲ၏တည်း။

၃-ဆရာကိုပြစ်မှား၍ အပြစ်ရောက်သည်ကို
 ပြဆိုရာ

၄၄။ ဤသို့ပြစ်၍၊ ချစ်လည်းချစ်စွာ၊ ညီသိသာကို၊ သာလည်းသာ
 ချို၊ လက်ာဆို၍၊ ချိုလည်းချိုမြက်၊ လေးလေးနက်သား၊ ခက်လည်းခက်
 စွာ၊ ဥပမာဖြင့် နာလည်းနာလွယ်၊ ထုံးနည်းသွယ်၍၊ မကျယ်မကျဉ်း၊ စိုး
 တရဉ်းမျှ၊ ဆိုလိုက်ပြသား၊ ငါ့စကားကို၊ မှတ်သားကုန်ပါ၊ ညီသိသာ
 တို့၊ ဆရာမိဘ၊ တ-န-သွန်သင်၊ ကျေးဇူးတင်သား၊ သူတို့များကို၊ ပြစ်မှား
 ရှာ၍၊ သေပါလေဘူး၊ ပုံတသူးကား၊ မြစ်နား တလျှောက်၊ ကတွတ်
 ပေါက်၌၊ မြှောက်၍ကစား၊ ဥမျှင်းအားကို၊ ယောက်ျားတယောက်၊ မြင်
 လေမြောက်လျှင်၊ တုမြင်တတ်ရ၊ ဖြစ်ပေစွာဟု၊ စ၍လည်းသင်၊ မိဗ်း
 ကောင်းကင်သို့၊ မြောက်တင်လိုက်သား၊ သစ်ချွန်များကို၊ မြေအား
 မကျ၊ ခံတွင်းဟ၍၊ လျှာမျှမထိ၊ ကိုက်နိုင်ဘိမှ၊ အုတ်ခဲစသည်၊ လှံမ လှံ
 သေး၊ ထက်စွာသွေးသား၊ သန်လျက်သွားကို၊ ကိုက်ထားတို့နိုင်၊ ပြိုင်သူ
 မရှိ၊ တတ်ခေါင်ထိလျှင်၊ ရွာသို့ဝင်၍၊ များဖြင်လာဘ်သပ်၊ အထပ်ထပ်
 နှင့်၊ အရပ်ရပ်သိ။ တတ်မြောက်ဘိ၍၊ မင်းကြီးရင်ပြင်၊ ပွဲသဘင်သို့၊ ဝင်
 ၍ပြလျှင်၊ မင်းကြီးမြင်သော်၊ ရှင် ရှင်ပပ၊ အားပါးရ၍၊ ဆုချကြေးငွေ၊
 အထွေထွေနှင့်၊ နေ့ရှေ့ရက်ကြာ၊ ရှိပြီးစွာလျှင်၊ လုလင်ဘယ်မှာ၊ ဘယ်
 ဆရာတွင်၊ သင်ပါသနည်း၊ ဖြည်းဖြည်းသံမြ၊ မေးလေကလျှင်၊ ကျွန်ုပ်
 တွင်၌၊ သွန်သင်ဆရာ၊ မရှိပါဟု၊ ရှိကြာလက်စုံ၊ လျှောက်ပြီးတုံမှ၊ ကမြ
 ကသော်၊ လှံမခံတွင်း၊ အာကိုချဉ်း၍။ ။ စင်းစင်းသေလေတုံ၏တည်း။

ရှေးရှေးသောကံပါရမီ၊ တူညီသည့်ဘဝ၌၊ ပေါင်းဘက်ရပေသော
 မိတ်ဆွေ၊ စေ့စေ့ရေလျှင်၊ မြကြွနိစ္စ၊ ရှိရသည်လည်းတကြောင်း၊ ရှေး

ဝတ်ဟောင်းကံဆုံ၍၊ မထွေကြိုသော်အလွဲ၊ ဖြစ်မြဲမေ့တာ၊ တရားကိုရှာ
 ပါလျှင် “အနိစ္စာဝတသင်္ခါရာ၊ ဥပ္ပါဒဝယခမ္ဘိနော” ၊ ကျော်စောက်တ္တိ၊
 နှံ့သိအကြောင်းကြောင်းတို့ကို၊ အောက်မေ့၍လည်းနေရာ၊ တူကွမကွာ၊
 ရွှေဟင်္သာမောင်နှံ၊ ကဲ့သလ္လာန်သို့၊ ပျော်စံသည်ထုံး၊ နှလုံးသွင်း
 ပိုက်၍၊ စိတ်ကြိုက်လိုရာ၊ ပညာကိုတွေးတော၊ ရွှေသဘောဝေကန်၊
 ကောင်းရာကို ကြံကြသော၊ မောင်နှံစုံ ရွှေဥဒေါင်း၊ ဘုရားလောင်း
 ဇာတ်ပုံ၊ အကုန်သောစကား၊ ရွှေသို့သွားရလျှင်၊ မခြားမဝေး၊ ပညာနှင့်
 တွေးပါရော့၊ အဆွေးအကောင်း၊ မြော်မြင်လို့ပေါင်းရမည်၊ ပုဂ္ဂိုလ်
 ဟောင်းသုခမိန်၊ အကြိမ်ကြိမ်အကြောင်းတည်း။

ပုတ္တောပါဒဆုံးမစာ ဤတွင်ပြီး၏။

၉-လောကသာရဆုံးမစာ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော
 သမ္မာ သမ္ဗုဒ္ဓဿ

၁။ ကြာပိဗ္ဗိသုဗြဟ္မိ၊ အများမှတ်စံ၌၊ ဟိတတ္ထိက၊ သြဝါဒဖြင့်၊
 ဆုံးမပေးထွေ၊ နားဝင်စေလော့၊ နေသို့ထင်ရှား၊ ဘုရားတရားသင်္ဃာ၊
 ရတနာထွတ်ထား၊ မြတ်သုံးပါးကို၊ ဦးဖျားထိပ်ထက်၊ အမြဲရွက်၍။ ။
 စုံမက်သဒ္ဓါ ကြည်စေမင်း။

၂။ အသင်္ခါရှည်စွာ၊ အနာမဲ့ကြောင်း၊ ကောင်းလှစေချင်၊ ပဲ့ပြင်
 နိစ္စ၊ ကွပ်ဆုံးမသား၊ ဗိဘဆရာ၊ စကားနာ၍၊ ကျမ်းစာသိမြင်၊ တတ်
 အောင်သင်လော့၊ ပေါ်လွင်မပြု၊ ကောင်းရာတုလျက်၊ ကောင်းမှုမြတ်
 နိုး၊ ကောင်းအောင်ကြိုး၍။ ။ ကောင်းကျိုးကိုယ်၌ နာည်စေမင်း။

၃။ သူကြီးစိဘ၊ ဆရာစသား၊ စိုးရသခင်၊ ကျေးဇူးရှင်တို့၊ ပြစ်
 တင်မောင်းမဲ၊ ရိုက်ပုတ်ဆဲလည်း၊ ငမ်းယဲယုံယုံ၊ ယုန်လျှင်ကျုံးသို့၊
 ဆိုတုံမဝံ၊ စောင်းမာန်ညွှ၍၊ ကြောက်ရွံ့ရှိသေ၊ သည်းခံထွေဖြင့်။ ။
 ကောင်းနေ နှလုံး ယဉ်စေမင်း။

၄။ ဆန္ဒဒေါသခ၊ ဘယာမောဟ၊ အပါယ်ကျသား၊ ဓမ္မလေးမည်၊
 ဂတိတည်လျက်၊ နတ်ပြည်လူ့ရှာ၊ ချမ်းသာကောင်းမွန်၊ စံစုန်ဆန်၍။

နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း၊ ကျင့်ကောင်းသီလ၊ လှူဒါနနှင့်၊ ပုညလယ်မြေ၊ ပိုက်ကြဲထွေဖြင့်။ ။ပျိုးချေအပင်-စည်စေမင်း။

၉။ ကိုပဒိန္နတိန္နဇဗ္ဗိ၊ စောင့်သုံးမြဲစွာ၊ သတ္တဝါကို၊ မေတ္တာသက်ပေ၊ လှူတို့ဝေ၍၊ ဗတ်စေကြည်သန်၊ သဘောမှန်သား၊ ပစ္စုပ္ပန်သံသရာ၊ ချမ်းသားစီးပွား၊ နှစ်ပါးမြင်ဘတ်၊ သူတော်မြတ်ကို၊ မပြတ်ချစ်ခင်၊ မိတ်ကျွမ်းဝင်၍။ ။မြဲပင် စင်းလျင်း ပေါင်းရှင်မင်း။

၆။ ပညာချက်စီ၊ မြင်မရှိ၍၊ မသိတရား၊ အယူမှားလျက်၊ စီးပွားမမြော်၊ ကျိုးမပေါ်သား၊ သူတော်မဟုတ်၊ ယုတ်သည့်စရိုက်၊ လူသူမိုက်ကို၊ မကြိုက်မချစ်၊ ရန်သူစစ်သို့၊ မနှစ်သက်ဘဲ၊ ဝေးစွာရှဲ၍။ ။အမြဲခွါရှင်း-ဖဲကြည့်မင်း။

၇။ ပါဏာတိပါဏိ၊ မသတ်သူ သက်၊ ခိုးဝှက်မမူ၊ မယူသေစာ၊ အိမ်ရာမမှား၊ မုသားမဆို၊ ကိုယ်ကိုနှိမ့်ချ၊ စောင့်သီလနှင့်၊ ဒါနလှူဝတ်၊ ရက်မချွတ်လျှင်၊ မပြတ်ဆောက်တည်၊ ဆုကြီးရည်၍၊ မကြည်ခိုက်ရန်၊ သူကျူးလွန်လည်း။ ။စောင်းမာန်မပြင်း-ယဉ်စေမင်း။

၈။ ဝိခဏိဘခဏိ၊ ကျေးဇူးရှင်ကို၊ ချစ်ခင်မြတ်နိုး၊ ဂူပုထိုးသို့၊ ရှိခိုးဦးတင်၊ ကြင်လင်မြတ်လေး၊ သိမ်းမြန်းမွေး၍၊ လုပ်ကျွေးခယ၊ ရှိတုပ်ကွလျက် ကြီးထသက်အို၊ မျိုးဆွေကိုလည်း၊ ကြည်ညိုညွတ်ဘိမ်း၊ ပိုက်ထုပ်သိမ်း၍။ ။ခပ်သိမ်းမယွင်း-ငြိမ်းစေမင်း။

၉။ ခဏုဒိသခ၊ လေးမျက်နှာမှ၊ ရောက်လာအများ၊ ပုဏ္ဏားရဟန်း၊ ဆွမ်းပန်းချိုတဲ့၊ ရိက္ခာမဲ့ကို၊ ဆည်းခွဲဥစ္စာ၊ အိမ်လှောင်ခါ၌၊ လွယ်ကာထားယူ၊ ထိုသယူသို့၊ လိုတူမှတ်သား၊ သနားမြတ်လေး၊ ဝတ်စားပေး၍။ ။ကျေးမွေးထံရင်း-ငြိမ်းစေမင်း။

၁၀။ အနိစ္ဆန္တိ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တာ၊ သုံးပါးလက္ခဏာ၊ မချာအောက်မေ့၊ တစုံစေ့လျှင်၊ အလေ့အထ၊ ကွပ်ဆုံးမ၍၊ ပဉ္စခန္ဓာ၊ ငါးဖြာနာမ်ရုပ်၊ ဖြစ်ချုပ်ကြိမ်ဘန်၊ စက်အဟန်သို့၊ ဘန်တလဲလဲ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲကို၊ ဝမ်းထဲသံဝေ၊ ထိတ်လန့်ထွေဖြင့်။ ။ရိုသေသည်းတွင်း-ကျိန်းစေမင်း။

၁၁။ လောအာဒေါသ၊ မောဟသူပျက်၊ နေ့တိုင်းဖျက်၍၊ အံ့မျက်လည်းလွန်၊ တဖျင်သန်လျှင်၊ ပြေးလွန်ဖင်ဖင်၊ အာရုံမြင်က၊ ခင်ခင်မွတ်မွတ်၊ လိုက်လံတတ်သား၊ ထူးပွတ်မဆိုင်း၊ စိတ်ဆင်ရိုင်းကို၊ ထုံးပိုင်းမချာ၊ ယဉ်စိမ့်ငှါလျှင်။ ။ပညာထိန်း၍-မှိန်းစေမင်း။

၁၂။ လပင်လှိုင်ကုန်သွယ်၊ ရောင်းဝယ်မြီချ၊ တွက်ဆစိတ်ပြား၊ အပါးပါးလျှင်၊ အပွါးအရင်း၊ လတွင်းတက်တိုး၊ ထမ်းပိုးနှစ်လည်၊ ချသည်မပြတ်၊ အိမ်ထောင်ဝတ်ဖြင့်၊ အမှတ်မြဲမြဲ၊ လုပ်ကြံကြိုးစား၊ ကျွဲနွားဆိတ်ဝက်၊ ဝမ်းဘဲငှက်နှင့်၊ ကြက်ကမကြွင်း၊ သိမ်းမွေးပြင်း လျက်၊ များခြင်းစုံစီ၊ တန္ဒိပယ်ရှောင်း၊ ထပ်ကာလောင်းလျက်၊ ပဲပြောင်း စပါး၊ ကျံပြည့်ထား၍၊ ခွက်ပြားရွှေငွေ၊ ဆည်းပူးထွေဖြင့်။ ။မျိုးဆွ မှီတင်း-ကြွယ်စေမင်း။

၁၃။ သုံးတီးနည်းနာ၊ အဖြာဖြာ၌၊ ပညာရှာမှီး၊ မကြီးသက်ရွယ်၊ အငယ်သော်က၊ ကြိုးလုံ့လလျက်၊ တုပ်ကွပုဆစ်၊ ဆရာစစ်၌၊ ကြောက် ချစ်ရိသေ၊ လုပ်ကျွေးထွေဖြင့်၊ စာပေတတ်ကြောင်း၊ တချောင်းချောင်း လျှင်၊ ငြိမ်းမောင်းသည်းခံ၊ ဆရာထံ၌၊ သင်အံကျက်လေ့၊ တနေ့တပါး၊ မှတ်သားလေလေ၊ ဝမ်းထဲခွေ၍၊ အထွေအထူး၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို။ ။ ဆည်းပူးသန့်ရှင်း-ကျယ်စေမင်း။

၁၄။ ဘေးဘိုးခဉ်ဆက်၊ မပျက်သုံးစွဲ၊ ကျင့်မြဲလုံ့လ၊ စာရိတ္တဖြင့်၊ မိဘအလိုက်၊ စရိုက်ကျင့်ရိုး၊ အမျိုးနွယ်လျှင်၊ စောင့်စည်းကြည့်၍၊ အညှဉ်အပေါင်း၊ ခင်ပွန်းကောင်းနှင့်၊ သူဟောင်းသက်ကြီး၊ ထုံးတမ်း နည်းကို၊ မငြီးမငွေ၊ မှတ်ကျက်လေ့လျက်၊ ချောက်သွေစကား၊ စပ် ကြားသူ၊ ကျက်၊ ကုန်းတိုက်ဖျက်လည်း။ ။ရက်ရက်မယုံ-လွယ်နှင့်မင်း။

၁၅။ သူတော်ဘကား၊ တတ်စရာသား၊ အဋ္ဌာရသ၊ သိပ္ပံအပြား၊ အတတ်များကို၊ မှတ်သားသတ်၊ ပညာရှိတို့၊ တတ်သိအပ်စွဲ၊ ထိုသိပ္ပံကို၊ နှံ့မျှလုံခြုံ၊ မဘတ်တုံလည်း၊ တစုံတခု၊ တတ်အောင်ပြု၍၊ လူမှုအိမ် ထောင်၊ စီးပွားဆောင်လော့၊ ညဉ့်မှောင်မသိ၊ ကြက်မျက်စိသို့၊ မိမိ ကိုယ်တို့၊ အတတ်ချိုလည်း၊ သူတို့ပြစ်တင်၊ ကဲ့ရဲ့မြင်အံ့၊ ထင်ထင် မျက်မြော်၊ မကော်ရော်သည်။ ။အိုသော်သူမရယ်-စေနှင့်မင်း။

၁၆။ ဃာရာဝါသ၊ ကိစ္စ မြားမြောင်၊ လူတို့ဘောင်၌၊ အိမ်ထောင် သက်မွေး၊ ခြန့်ပင်မြှေးသား၊ လူရေးကျယ်စွာ၊ အဖြာဖြာကို၊ လိမ်မာ အတတ်၊ ချားရဟတ်သို့၊ လှည့်ပတ်ပြီးမှ၊ ကြံတွက်ဆလျက်၊ လုံ့လပင် စည်၊ အရင်းတည်က၊ ခက်ရှည်ပညာ၊ ချမ်းသာအသီး၊ ကြီးစေ့ရွှေရွှေ၊ အခလေ့ဖြင့်၊ မမေ့မကျန်၊ လူမှုပွန်လျက်၊ စောင်းမာန်မဲ့ဆုံး၊ တော်ဖြောင့် သုံး၍။ ။နှလုံးသန့်စင်ကြွယ်စေမင်း။

၁၄။ လေးကျွန်းစိင်ခေါင်၊ မြင်းမိုရ်တောင်နှင့်၊ ချိန်ဆောင်နှိုင်း
 လည်း၊ အတိုင်းမသိ၊ ကျေးဇူးရှိသည်၊ အမိကားတိုက်၊ သိုက်ကား
 မယား၊ သားကားနွယ်ဆက်၊ ခက်လက်မျိုးဆွေ၊ ကျွန်မြွေရွှေနှင့်၊ အုပ်
 ထွေမကွဲ၊ လူခဲအား၊ ဆင်းရဲပျောက်ပယ်၊ ချမ်းသာကယ်၍၊ လူဝယ်
 လူကောင်း၊ ဖြစ်တော်ရှောင်းဟု၊ လူပေါင်းပြောပ၊ ချီးမွမ်းရလျက်၊
 ကြောင့်ကြံတေးသုမ်း၊ ပျောက်နိုင်စွမ်းသား၊ စိတ်ဝမ်းဖြောင့်ကန်း၊
 ဆွေခင်ပွန်းကို။ ။ချစ်ပန်းနံ့မပြယ်-စေနှင့်မင်း။

၁၅။ ဧဇုမြေသိပ်သည်း၊ ရွှေရွှေဆည်းလော့၊ စရည်းအိုးခွက်၊
 ကြီးစွာလျက်လျှင်၊ တံစက်ကျများ၊ ပြည့်သောလားသို့၊ ပျား၏နည်းထုံး၊
 မှတ်ကျင့်သုံး၍၊ ခြပုန်းတောင်ပို့၊ မှီသည့်ခြင်းရာ၊ လူလိမ်မာတို့၊ ဥစ္စာ
 ဆည်းယွေ၊ တက်လှစေလော့၊ ကြွက်သေတချ၊ အရင်းပြု၍၊ ကြွယ်မှု
 တတ်ဆုံး၊ သေဋ္ဌေးထုံးကို၊ နှလုံးမူလျက်၊ ကြံစည်နက်ကို။ ။သူ့ထက်
 ကိုကယ်-ကြွယ်စေမင်း။

၁၆။ လုံ့လပညာ၊ လိမ်မာတတ်တုံ၊ ဆင်စွယ်စုံသို့၊ ကိုယ်ယုံမြဲမြဲ၊
 ကောင်းအောင်သံသား၊ လုပ်ကြံသေသတ်၊ ယောက်ျားမြတ်တို့၊ မှတ်
 သည့်အတိုင်း၊ ပြည့်လှိုင်းချမ်းသာ၊ စီးပွားရှာအံ့၊ ပညာချိုတဲ့၊ လုံ့လမဲ့
 ဟု၊ ကဲ့ရဲ့သင်္ကြိုဟ်၊ သူများဆိုလည်း၊ ကိုယ်ကိုမချစ်၊ အကျင့်ညစ်သား၊
 အပြစ်ဘွဲ့ပို့၊ လူသွမ်းတို့ကား၊ မည်သို့မသိ၊ ပျင်းရိရိလျှင်၊ ရှိသည်ကိုယ်တို့၊
 ကုသိုလ်ပို့က၊ ငါတို့နေရာ၊ စီးပွားလာအံ့၊ ကြမ္မာကိုချည်း၊ မှတ်ထင်ရည်း
 ၍၊ ကျင့်နည်းဉာဏ်ဆုံး၊ သူပျက်ထုံးကို။ ။နှလုံးမငြိတွယ် စေနှင့်မင်း။

၂၀။ ကျေနင်းတော်ခရီး၊ လမ်းမကြီး၌၊ ပင်ထီးပညောင်၊ မြစ်
 တထောင်နှင့်၊ မြားမြောင်ခက်လက်၊ ရွက်လည်းစိပ်စိပ်၊ စေ့စေ့သိပ်
 လျက်၊ ရိပ်လည်းမြိုင်မြိုင်၊ လေမနိုင်လျှင်၊ ပင်ခိုင်သီးမှည့်၊ အပြည့်
 ကျေးဇွန်၊ စားလျက်သောင်းသဲ၊ မှီဝဲလူမိုလ်၊ ရိပ်ခိုအများ၊ ခရီးသွား
 တို့၊ နေနားပျော်ရွှင်၊ ထိုသစ်ပင်ကား၊ ဝင်လာသသူ၊ ခပ်သိမ်းလူကို၊
 ဆာပူငြိမ်းအောင်၊ စီးပွားဆောင်သို့၊ လူ့ဘောင်ကောင်းကြွယ်၊ လူကို
 ကယ်လည်း၊ ထိုနှယ်လည်းကောင်း၊ ဖြစ်တုံရှောင်း၍၊ မျိုးပေါင်း
 ဆွေဝါး၊ လူအများကို၊ သနားကြင်နာ၊ စီးပွားရှာ၍၊ မေတ္တာမကင်း၊
 မ,စ,မြင်းဖြင့်။ ။ထံရင်းမှီကိုး ကွယ်စေမင်း။

၂၁။ ဗျူဗျူဒြါဒြါ၊ လူတကာကို၊ သာသာချိုချို၊ ချစ်ဘွယ်ဆို၍၊
စိုစိုပြည်ပြည်၊ ကျင့်မှုနည်ဖြင့်၊ လည်လည်ပတ်ပတ်၊ လောကဝတ်၌၊
ပြတ်ပြတ်သားသား၊ အပြားပြားလျှင်၊ မှုများခပ်သိမ်း၊ ဆောင်ဘုန်း
ငြိမ်းလျက်၊ သူမ်းသူကျက်၊ ပေါင်းဘက်သရွေ၊ မိဘတွေ့သို့၊
မွေမွေလျော်လျော်၊ ပျော်ပျော်ပါးပါး၊ နှုတ်ချိုပျားနှင့်၊ ဝတ်စား
ထောက်ပံ့၊ ဖြန့်ဖြူးနှံ့လျက်၊ အလွှံ့ကျန်ကျေး၊ ဆွေသားမြေးကို။ ။
ကျေးမွေးမညှိုးငယ် စေနှင့်မင်း။

၂၂။ လောကသာရ၊ ကျမ်းအစ၌ဆုံးမစကား၊ မျိုးလေးပါးတို့၊
မှတ်သားစိတ်၌၊ ပျိုလက်ာဖြင့်၊ နည်းနာထွေပြား၊ ထုံးပေါင်းကြား
သည်။ ။ဘခြား ပဌမပိုင်းတည်း။

၂၃။ ပြည်သူ့ထွတ်ဦး၊ ဘုန်းရောင်မြူးသည်၊ ရန်ငှားလူ့ဘောင်၊
ထွတ်ခေါင်ရာစာ၊ ဆုံးမနာလော့၊ ကမ္ဘာအစ၊ မဟာသမ္မာ၊ ခတ္တိ
ယတို့၊ နေကြံကျင့်ရိုး၊ ကောင်းကျိုးအလှူ၊ စွန့်ကြဲမှုလည်း၊ စိတ်ယူ
ဖြောင့်စင်း၊ နူးညံ့ခြင်းနှင့်၊ သိတင်းစောင့်စည်း၊ မျက်နည်းသည်းခံ၊
မြိုးခြံသမှု၊ မပြုညှဉ်းဆဲ၊ ဆင်းရဲမရှာ၊ မေတ္တာသက်ဖြန့်၊ လူအဂ္ဂနို့
အား၊ မဆန့်ကျင်စေ၊ ဤသို့ရေသား၊ ဆယ်ထွေစောင့်ကြပ်၊ တရား
ကွပ်၍၊ လက်ယပ်ခေါ်ပြု၊ သင်္ဂြိုဟ်မှုလည်း၊ လေးခုအစေ့၊ ပြကတေ့
ဖြင့်။ ။ကျင့်လေ့မကြွင်း ကျန်စေနှင့်မင်း။

၂၄။ ပြည်ကြီးသေဋ္ဌနနီး၊ မင်းတို့သော်ကား၊ သူတပါးထက်၊
ဆယ်ဆကက်၍၊ အိပ်စက်နည်းပါး၊ လူအများကို၊ စီးပွားချမ်းသာ၊
နေတိုင်းရှာလော့၊ အခါခပ်သိမ်း၊ မုဒိမ်းရိုးသူ၊ မပြုစေရဆုံးမကွပ်ညှပ်၊
ပညတ်မလွန်၊ ရှေးမင်းမွန်ဘို့၊ ညွှန်ခဲ့သောတိုင်း၊ ကျင့်သမိုင်းဖြင့်၊
နှုန်းနှိုင်းမယွင်း၊ တမျဉ်းခင်းသို့၊ ကျင့်ခြင်းမချွတ်၊ တည့်မတ်မတ်လျှင်၊
လူနတ်ချစ်ဘွယ်၊ ကျေးဇူးကြွယ်၍။ ။ကျင့်နယ်လမ်းရိုး မှန်စေမင်း။

၂၅။ မစေ့မလျော့၊ မပေါ့လုပ်ကြံ၊ ကျန်ကိုယ်ရံလည်း၊ မြဲမြဲ
စောင့်ရှောက်၊ ထက်အောက်တွင်းပြင်၊ မွမ်းမြင်အပြည့်၊ အိပ်စက်
ထည့်လျက်၊ အကြည့်အရှု၊ အမှုမသင့်၊ အကျင့်မကောင်း၊ အဟောင်း
အသစ်၊ ထွက်ဝင်စစ်၍၊ ကျန်ချစ်ကျန်ယုံ၊ ထမ်းကုမှုများ၊ ရေးခြား
မြော်မြင်၊ တိုင်ပင်ကြံသီး၊ အမတ်ကြီးကို၊ အနီးထံပါး၊ သက်စောင့်ထား
၍၊ ယုံမှားမဲ့လျှင်း၊ နှလုံးသွင်းလျက်။ ။ချစ်ခြင်းသူ့ထက် လွန်စေမင်း။

၂၆။ ဗြညီထဲအရေး၊ ပေါက်နှင့်ကျေးသို့၊ ကြံတွေးလှည့်ကာ၊ မသိသာတည့်၊ အရာမြင်မြင်၊ မဖြစ်ခင်က၊ တိုင်ပင်မပြတ်၊ ကျွန်မှူးမတ်နှင့်၊ ကြန်ဘတ်ဟူးရူး၊ ပညာများသား၊ ပုဏ္ဏားရဟန်း၊ ရှေ့တွင်ဝန်း၍၊ ကိန်းခန်းဒသ၊ အခါမေးမှု၊ ကောင်း၏ဟူလည်း၊ ကျင့်မှုမမေ့၊ အခလေ့ဖြင့်၊ အရှေ့အနောက်၊ တောင်မြောက်ရေကြည်း၊ စီစဉ်သည်းလျက်၊ စောင့်စည်းရံတား၊ ကင်းထောက်ထား၍။ ။ မြေခြားသူမလွန် စေနှင့်မင်း။

၂၇။ သူ့ဗြညီသူ့ရွာ၊ သူ့ရပ်မှာ၌၊ ခြင်းရာ သိကြောင်း၊ ဉာဏ်ကောင်းရေးဝင်၊ တိုင်ပင်ကြံထွေ၊ သူလျှိုစေ၍၊ မနေစုံစမ်း၊ ကြိုးပမ်းလုပ်ဆောင်၊ အားအန်ထောင်လျက်၊ နောက်နောင်မြေးသား၊ စီးပွားစဉ်ရှည်၊ ဟည်စိန်မည်ကြောင်း၊ နှုတ်ကောင်းခွန်းသာ၊ လက်ဆောင်စာနှင့်၊ စေပါစင်းလျင်း၊ ထိုထိုမင်းကို၊ ချစ်တင်းမေးမြန်း၊ ဆွေခင်ပွန်းဟု၊ မိတ်မှန်းကိုယ်ကို၊ တံတစ်ဆို၍။ ။ ချစ်လိုစကား မှန်စေမင်း။

၂၈။ တို့ဗြညီတို့ရွာ၊ တို့ရပ်မှာ၌၊ ဇာတာအလို၊ ဂြိုဟ်လည်းမကောင်း၊ ထပ်လောင်းတိတ်ထုံ၊ ပျံတုံကျေးဌက်၊ နှုတ်ထွက်စနည်း၊ နှောင့်ယှက်သည်းမှု၊ စောင့်စည်းရံတား၊ မန္တရားနှင့်၊ သမားကွယ်ကာ၊ လွတ်စိန်ငှါဖြင့်၊ ဂြိုဟ်စာပို့ပေး၊ သန္ဓေပူဇော်၊ သကြံနံခေါ်၍၊ သုံးဘော်မြတ်စွာ၊ ရတနာကို၊ မကွာကပ်ဆည်း၊ ကောင်းမှုချည်းတည့်၊ ဖြင်ပည်းပြောထူ၊ စွန့်ကြဲလှူ၍။ ။ ကြည်ဖြူစိတ်ထက် သန်စေမင်း။

၂၉။ ခပ်ခပ်ဗြညီသူ၊ လူရဟန်းကို၊ သိမ်းမြန်းပိုက်ထုပ်၊ ကြက်သားအုပ်သို့၊ မလှုပ်စေကြောင်း၊ ဖြည့်ဖြားယောင်းလျက်၊ ကျင့်ဟောင်းမလွန်၊ ထုတ်ခွန်မပြင်း၊ သနားခြင်းဖြင့်၊ နှိပ်နင်းကလူ၊ မပူစေရ၊ ကွပ်ဆုံးမလျက်၊ ထွန်းပပြောင်ပြောင်၊ မိဗ်းထိပ်ခေါင်၌၊ အရောင်ချမ်းလွန်၊ လမိမာန်လျှင်၊ ပူပန်မရှိ၊ ငြိမ်းလေးဘိသို့၊ ကြယ်တိရံကာ၊ တင့်တယ်စွာသား၊ ပမာပုံသင့်၊ လေနယ်ကျင့်၍၊ လင်းပွင့် တိုင်းကား၊ စည်ပင်ပွားလျက်။ ။ လူများကောင်းချီး ထွန်းစေမင်း။

၃၀။ လူတို့အထိတ်၊ ပိုးမိုးနှိပ်သား၊ တံဆိပ်မှန်ကင်း၊ မင်းတို့သည်ကား၊ ဘွေနည်စိစစ်၊ ရန်အမြစ်ကို၊ တူးပစ်နိုင်စေ၊ ရန်မြစ်သေမှ၊ ရွာနေပြည်သူ၊ ခပ်သိမ်းလူတို့၊ မပူမဆာ၊ ငြိမ်းချမ်းသာအံ့၊ မလာနှစ်ဆစ်၊ မိဗ်းကြိုးပစ်သို့၊ မနစ်လှာနေ၊ ပျောက်ကြောင်း ဖြေလော့၊ ရန်မွေမရှည်၊ မလှည့်စောင်း၊ သူရဲကောင်းကို၊ များကြောင်းဆည်းပူး၊ ပေး

ကမ်းကြူးလျက်၊ ကျေးဇူးအလိုက်၊ သိမ်းမြန်းပိုက်၍၊ ချစ်ကြိုက်သနား၊ ရင်၌သားသို့။ ။ ဖြည့်ဖြားမင်းရေး ပွန်စေမင်း။

၃၁။ ကာမဒေဝ၊ စသည်အပြား၊ နတ်လေးပါးဖွင့်၊ တပါးမည် မှတ်၊ လောကနတ်ဟု၊ လူ့ ထွတ်ဦးစွန်း၊ ဘုန်းတော်ထွန်းသား၊ လျှံဝန်း စိုးပိုက်၊ မင်းသို့လိုက်၍၊ ပြည်၌ပြည်သူ၊ မင်းအဘူလျှင်၊ ကျင့်မှုမလွဲ၊ သုံးစွဲလေ့လာ၊ ကျင့်ကုန်ရာသည်၊ ရာဇာပြဇာနီး၊ ကြံငှန်းမှန်ကင်း၊ အကြောင်းရင်းက၊ မင်းလျှင်တယောက်၊ ထုံမစောက်ဖြင့်၊ မကောက် မယွန်း၊ တော်ဖြောင့်တန်းက၊ ထက်ဝန်းမိုလ်ပါ၊ လူတကာလည်း၊ ညီညာတော်မှန်း၊ မင်းအဟန်သို့၊ ကောင်းမွန်ကျင့်မှု၊ နှလုံးပြုအံ့၊ ပြည့်သူ မျက်ပွင့်၊ ကောင်းအောင် ကျင့်လော့၊ ပုံသင့်ကျမ်းလာ၊ ဥပမာကား၊ အရာအထောင်၊ နွားကုန်အောင်တွင်၊ ရှေ့ဆောင်နွားလား၊ ဖြောင့် ဖြောင့်သွားသော်၊ နွားများစဉ်ဆိုက်၊ ဖြောင့်ဖြောင့်လိုက်သို့၊ စရိုက် ကျင့်မှု၊ ခပ်သိမ်းလူလည်း၊ ထို့ တူလည်းကောင်း၊ ဖြစ်ရာရှောင်းသည်။ ။ ။ မင်းကောင်းတော်ဖြောင့် မှန်စေမင်း။

၂၃။ “မာသုကုဇ္ဈိ မဟာရာဇ၊ မာသုကုဇ္ဈိ ရထေသဘ”၊ သမ္ပန္န လျှင်၊ ဆုံးမဟောထား၊ ဤတရားကို၊ မှတ်သားလည်းပြု၊ သည်းခံမှုဖြင့်၊ ပြည်သူ့ ခမည်း၊ မျက်တော်နည်းလော့၊ ဖြုတ်ခြည်းအမျက်၊ ထွက်သည် မပြင်း၊ လူခပင်းကား၊ မင်းကိုကြောက်ရှောင်၊ လောင်ပူရဲရဲ၊ ရှားမီးခဲသို့၊ ဝမ်းထဲချဲ့ချဲ့၊ အမျက်မဲ့လည်း၊ တုန်လဲ့ ရှံရှာ၊ ကြောက်ကုန်ရာရှင့်၊ ပြင်းစွာ အမျက်၊ ထွက်တပြီးကား၊ ကြက်သီးတ၌၊ အူချာမှန်မျှ၊ အလွန်အကျူး၊ ကြောက်မိန်းမူးလျက်၊ ဆူးဆူးရှားရှား၊ အမျက်အားကို၊ တရား ဆွဲကိုင်၊ မချုပ်နိုင်လည်း၊ ဖိတ်ခိုင်တည်ထုံ၊ ဆင်ခြင်ငုံ၍၊ မဝံ့နှစ်ဆစ်၊ ကြိမ်တန်စစ်၍၊ အပြစ်အလျောက်၊ သုံးကြိမ်မြောက်မှ၊ သေလောက် လျော်ဘေး၊ မင်းဒဏ်ပေးလည်း။ ။ ကွပ်ရေးဖန်ပျားစေနှင့်မင်း။

၃၃။ ခပ်သိမ်းပြည်သူ၊ လူတို့ထိပ်မိုး၊ ရေမြေပိုးသည်၊ ပြည့်ဖြိုး ချမ်းသာ၊ ကျင့်ရာအများ၊ ခနစ်ပါးလျှင်၊ စီးပွားစင်စစ်၊ ကောင်းစွာ ဖြစ်၍၊ ရှင်ချစ်ဘုရား၊ မင်းတို့အားကို၊ ဟောထားခဲ့သည်၊ ခနစ်မည်ကား၊ လူ့ပြည်စောင့်တတ်၊ နတ်ကိုမြတ်နိုး၊ အမျိုးဆွေနိုး၊ သက်ကြီးရှိသေ၊ ပြည်နေရွာသူ၊ နိုင်ထက်မှုဖြင့်၊ မယူသားမြေး၊ မှုရေးတိုင်ပင်၊ ညီညွတ်

အင်နှင့်၊ လာချင်ထက်ဝန်း၊ ရဟန်းပုဏ္ဏား၊ သိမ်းပကားဖြင့်၊ တရား
 မယွင်း၊ ဖြည့်တင်းမွေးကျေး၊ မလာသေးသော်၊ နီးဝေးရပ်သား၊ သူတို့
 အားကို၊ မသွားစေအောင်၊ ကျေးဇူးဆောင်လျက်၊ ပြည်ထောင်အရေး၊
 ရှေးကကွပ်သည်၊ ပညာမလွန်၊ လမ်းမှန်စိုက်စိုက်၊ ရာထပ်လိုက်လျက်၊
 တိမ်တိုက်ထွစ်ထွန်း၊ လအဝန်းသို့၊ လေးကျွန်းရိပ်မှောင်၊ ဘုန်းအရောင်
 ဖြင့်၊ ပြောင်ပြောင်ဝင်းဝါ၊ ငြိမ်းချမ်းသာ၍။ ။ ပြည်ရွာတိုင်းကား
 ပွားစေမင်း။

၃၄။ သန္တရဒ္ဓိဖြိုး၊ ရှေးကောင်းကျိုးကြောင့်၊ တန်ခိုးထွန်းလျှံ၊
 လူထိပ်စံသား၊ ဘုန်းချီရန်နည်၊ မင်းတို့သည်ကား၊ အရှည်ရေးရာ၊
 မြင်နိုင်စွာသား၊ လိမ္မာကဝိ၊ ပညာရှိကို၊ ပီတိချစ်ပြင်း၊ နှလုံးသွင်း၍၊
 ဆိုခြင်းထွက်သံ၊ နားပါးခံလျက်၊ ထုံးစံနည်းနာ၊ တိုင်ပင်ရာ၏၊ ဉာဏ်ဝါ
 ကွန်မြူး၊ ဂုဏ်ဖြင့်ထူးသား၊ ကျေးဇူးရောင်ညို၊ ပညာရှိနှင့်၊ ပြည်ကြီး
 သေဌ်နင်း၊ ပြည့်ရှင်မင်းတို့၊ မကင်းစေရာ၊ ဥပမာကား၊ ရတနာမြတ်ဂူ၊
 နန္ဒမုဒ္ဒိ၊ မဇ္ဇူ၊ ဝန်းလား၊ ကျော်ထင်ရှားအံ့၊ နှစ်ပါးပေါင်းဘက်၊ အကျိုး
 နက်အံ့၊ ထမ်းရွက်ဆောင်ပြု၊ ပြည်ထဲမှုကြောင့်၊ စေ့ငုမြင်ပြီး၊ ပညာကြီး
 တို့၊ ထုံးတီးစုံရေး၊ ပုံစံမေး၍။ ။ ကျင့်ရေးလွန်ထူး ပြားစေမင်း။

၃၅။ ဆင်မြင်းရသား၊ ခြေသည်အားနှင့်၊ လေးပါးစစ်အင်၊ စစ်
 ဘုရင်လည်း၊ မွမ်းဖြင်ပြီးထွေ၊ များလှစေလော့၊ အနေမကျ၊ ရန်စစ်ထ
 သော်၊ ဖြဖြလိုက်လံ၊ စစ်ဦးနွံမှ၊ ရှုံလေ့ရှုံရှုံ၊ နောက်မဝံ့တည့်၊ ဖိုရှုံ
 ညည်းတည်း၊ ကြောက်ရှုံသည်း၍၊ သရည်းလေဘွယ်၊ ရန်စစ်သွယ်
 လိမ့်၊ မပြယ်လေသီး၊ စစ်မက်ကြီးမှု၊ ပွန်းတီးမှုဆောင်၊ သူရဲခေါင်ကို၊
 ဆင်ပြောင်မန်တပ်၊ မင်းစီးအင်၍၊ နောက်ထပ်အများ၊ ဆင်မြင်းပြား
 လျက်၊ ရှေ့ဖျားတည့်ထွင်၊ စစ်စီရင်လော့၊ စစ်ဆင်သုံးပါး၊ အဖျားပြီး
 ထပ်၊ ပွင့်ချပ်ကြာသွင်၊ ဆင်လည်းချွန်းတည်း၊ မြင်းလည်းဇက်ချုပ်၊
 ခြေသည်အုပ်လျက်၊ စစ်ရပ်အဝန်း၊ ကော့ယွန်း ထွက်ဟန်၊ လှည်း
 သဏ္ဍာန်သို့၊ တတ်ပွန်နားဝင်၊ စစ်ရေး ဆင်၍၊ အောင်မြင်စိမ့်ထွေ၊
 ဥပဒေဖြင့်၊ စစ်မြေအရပ်၊ စစ်မှူးကွပ်လျက်၊ ရွပ်ရွပ်ထိုးချတ်၊ ကြက်ရဲ
 စုတ်သို့။ ။ အားထုတ်လွန်ကြိုးစားစေမင်း။

၃၆။ သာမုာမစ္ဆ၊ စသည်အင်္ဂါ၊ ခုနစ်ဖြာကို၊ ပြည်ရွာပြုကထေး၊
 စုံစေ့လျှင်းအောင်၊ ပြည်ထဲဆောင်သည်၊ ပြည်ထောင်ဟူက၊ ပြည်ကိစ္စ

ကို၊ လုံ့လဖြိုးထူး၊ နှလုံးမူလော့၊ ရန်သူကျောက်ဘွယ်၊ နက်ဝှမ်းကျယ်
 သား၊ ပင်လယ်ကျုံးမြောင်း၊ ရေနေကောင်းလျက်၊ ရဲလောင်းရင်
 ကား၊ တံခါးတုရိုင်၊ ကြံ့ခိုင်မြို့ကို၊ တသိန်းဖြိုလည်း၊ မပြိုနိုင်မှု၊ ကြီးကျယ်
 ထူရှင်၊ မျက်ရှုလှတင့်၊ တန်ဆောင်းဆင့်၍၊ သွယ်မြင့်ပြုဆောင်၊ မြား
 မြောင်လက်နက်၊ မြို့ထက်ပတ်လျှောက်၊ စစ်တဲ ဆောက်၍၊ ရင်
 လျှောက်ပတ်ကုံး၊ သူရဲဖုံးက၊ စသည်မကျန်၊ တံခွန်လောက်လွှဲ၊ စူးရဲ
 ကစ၊ အနေကျလျှင်၊ သဗ္ဗကိရိယာ၊ မြို့တန်ဆာလည်း၊ များစွာပြည့်နှက်၊
 ကြံစည်နှက်လျှင်၊ ကြမ်းခက်ရဲမာန်၊ ခြင်္သေ့ဟန်သို့၊ ရန်ကိုကဲမိုး၊
 မိုဗ်းနှယ်ကြိုး၍။ ။ တန်ခိုးကျော်ထင် ရှားစေမင်း။

၃၇။ အမျိုးလေးပါး၊ ပုဏ္ဏားပုဏ္ဏား၊ သေဋ္ဌေး သူကြွယ်၊
 ကုန်သွယ်စည်ပင်၊ သူထင်သူရှား၊ ပြည်နေများလျက်၊ စပါးရေဆန်၊
 ပြည့်ဟန်ဖြင့်မြဲ၊ ပြောင်းပဲလူးဆပ်၊ အထပ်ထပ်လျှင်၊ အလပ်မြေနည်း၊
 လုပ်ကြံဆည်းမှ၊ ပစ္စည်းဖြင့်ပြီး၊ ပြည်ကြီးလက္ခဏာ၊ ရေစာလောက်င့်၊
 စေ့နှံ့သိုထား၊ ဆေးသမားနှင့် ဟူးရားမကွာ၊ တတ်လိမ်မာသား၊ ရေးရာ
 ပွန်းတီး၊ မတ်ကြီးကြံထက်၊ တုံ့သက်တိုင်ပင်၊ မြော်မြင်ကျိုးကြောင်း၊
 ခင်ပွန်းကောင်းလည်း၊ စောလောင်း ကျင့်အပ်၊ စောင်မကွပ်လျက်၊
 ထူထပ် တိုင်းကား၊ များလေအောင်လျှင်၊ ပြည်ထောင် နေမျိုး၊
 လုပ်ဆောင် ကြိုးလော့၊ မတ်ရိုး ဆင်သည်၊ စစ်ကျင်လည်သား၊
 ခိုင်ကျည်သူရဲ၊ ရန်မဖဲကို၊ ချစ်မြဲမြတ်လေး၊ ကြေးကောင်းပေး၍၊
 သိမ်းမွေးဖြည့်တင်း၊ ဖြန့်ဖြူးခြင်းဖြင့်။ ။ လွန်မင်းချစ်သနားစေမင်း။

၃၈။ အခေါင်ကြဋ္ဌန်း၊ လူ့ထိပ်ထွန်းသား၊ ဦးစွန်းအချာမင်းက
 ကာတို့၊ ပမာပုံခင်း၊ ခြင်္သေ့မင်းနှင့်။ ကျင့်ခြင်းတမြေတူကြစေလော၊
 လေးထွေအရိုး၊ ခြင်္သေ့မျိုးတွင်၊ တန်ခိုးကြီးခေါင်၊ ဘောသုံးထောင်ကို၊
 ဗိုးဆောင်နှိပ်နင်း၊ စွမ်းအားပြင်းသည်၊ သားမင်းမြတ်စွာ ကေသရာ
 လျှင်၊ အခါနိစ္စ၊ သဘာဝဖြင့်၊ သူရဇာတိ၊ ရဲခြင်းရှိသည်၊ မိမိအစာ၊ ရှာလို
 ခါမှ၊ နေရာကျောက်ဂူ၊ ထွက်လတ်ပြိုင်သော်၊ ရန်သူရှုကြည့်၊ ငဲ့လှည့်
 မျက်စောင်း၊ မြင်းမောင်းဟောက်သံ၊ မြူးထူးစံမှ၊ ချွံချွံပိုက်ပိုက်၊ သား
 ကိုလှိုက်၍၊ သတ်ကိုက်စီးနွံ၊ သွေးသံသောက်ဘုတ်၊ အားကိုထုတ်၍၊
 ကိုက်ဆုတ်နှိပ်နယ်၊ ကြီးငယ်မဟူ၊ လူတို့ထိပ်လယ်၊ စိုးစံပယ်သည်၊
 ဘုန်းကြွယ်ရာစာ ကျင့်အပ်စွာ၏၊ ရေးရာမြော်ရှု ခပ်သိမ်းမှုကို၊ ဗဟု

ကိစ္စ၊ ဟူသမျှလျှင်၊ လုံ့လပည်းထူ၊ အားကြီးမှုဖြင့်၊ ရန်သူခဲ၊ ဝေးစွာ
ရှဲ၍။ ။ပြည်ထဲပွင့်လင်း သာစေမင်း။

၃၂။ နရာဇိပဓိ၊ သိဒ္ဓိထွန်းတင်၊ မြတ်ဆုံးထင်သည်၊ ပြည့်ရှင်
ဘုန်းလှိုင်း၊ ကျင့်နည်းခိုင်း၍၊ ဥဗျိုင်းငှက်တူ၊ ကျင့်တော်မူသော်၊ ဖြူ
သည်အဆင်း၊ မွေးရောင်ဝင်းသား၊ လည်ပင်းခြေရှည်၊ ထိုငှက်သည်
ကား၊ ဘွေနည်အစာ၊ လှည့်ပတ်ရှာ၍၊ မြစ်သာမြစ်လောင်း၊ ချောင်း
မြောင်းကမ်းနား၊ သွားလာမွေ့ညက်၊ ငြိမ်သက်အုန္တေ၊ ကြည့်ထွေရှု
စိန်း၊ မိန်းမိန်းနေလျက်၊ ရေမပွက်ကျင်၊ ငါးကိုမြင်သော်၊ ခုန်မင်လျှပ်
လျှပ်၊ ရအောင်ဟပ်သို့၊ ပြည်ကွပ်လူမှူး၊ စောရန်ငှားလည်း၊ ဆူးဆူးကျင့်
မူ၊ ဗျိုင်းအတူလျှင်၊ ဟူဟူသရွေ၊ အလေ့ဖြင့်၊ မမေ့စောင့်ရှောက်၊ သာ
လျောက်ဖြည်းဖြည်း၊ ကျင့်သိပ်သည်းလျက်၊ တိုင်တည်းသမှု၊ မြော်
ကြည့်ရှုမှ၊ အန်တုအန်ပ၊ ရန်ထိုမျှကို၊ အစထော်လော်၊ ပေါ်သည်
အကြိုက်၊ ကွပ်ညှပ်လိုက်၍။ ။နောက်၌ ရန်မလာ စောင့်မင်း။

၃၃။ ဗဟုဗလ၊ စသည် တွက်ရေ၊ အားငါးထွေဖြင့်၊ တိုင်းခြေ
သေဌ်နင်း၊ မင်းတို့သော်သာ၊ ပြည့်နိုင်ရာဟု၊ မြတ်စွာဘုရား၊ ဤလူများ
ကို၊ ဟောကြားမိန့်မြွက်၊ ရွှေနှုတ်ထွက်ဖြင့်၊ မပျက်စေအောင်၊ ကျေးဇူး
ဆောင်လော့၊ လူ့ဘောင်လူ့ထွတ်၊ လူမင်းမြတ်တို့၊ ဆင်မှတ်တန်ဆာ၊
ရတနာသို့၊ မကွာမြဲတည်၊ အင်ငါးမည်တွင်၊ အထွတ်တင်သား၊ မျက်
ရှင်အလား၊ ပညာအားဖြင့်၊ စီးပွားမြင်နိုင်၊ မြဲကြောင်းကိုင်၍၊ ပြည့်လှိုင်
ကျေးဇူး၊ အထူးထူးတွင်၊ အမှူးစင်စစ်၊ ရှေ့သွားဖြစ်လျက်၊ အပြစ်ခွါ
ရှောင်၊ အကျိုးဆောင်သား၊ တတ်ခေါင်လိမ်မာ၊ မတ်ပညာကို၊ စေပါ
သုံးစွဲ၊ ကိုယ်၌မြဲက၊ ငရဲမလား၊ ရှေးရှုသွား၍၊ မြတ်ဖျားနိဗ္ဗာန်၊ ခရီးညွှန်
ရှင်၊ သမန္တစက်၊ အမြင်နက်သား၊ ပွားတက်ပညာ၊ မတ်လိမ်မာအား၊
ဆရာတဆူ၊ တိုင်ပင်မူလျက်၊ ဆုံးမခက်သား၊ သူပျက်တယောက်၊
ပါယ်မကြောက်ကို၊ နှင်ချောက်ငြိမ်းမောင်း၊ စီးတစောင်းလျှင်၊
ထောင်းထောင်းညက်ညက်၊ မျက်နှာဖျက်၍။ ။ရန်ဘက်မညွှာတာ
စောင့်မင်း။

၃၄။ အပ္ပမေယျ၊ အနန္တလျှင်၊ ဆုံးစမထင်၊ ကမ်းမမြင်သား၊ ရေ
ပြင်ဝန်းကျယ်၊ ပင်လယ်မြစ်မ၊ သမုဒ္ဒန္တ၊ ငါးရဲ့ငါးစင်း၊ မြစ်ခပင်းတို့၊
စင်းလျှင်းမချာ၊ စီးဝင်လာသို့၊ ချမ်းသာခေါင်ရောက်၊ မင်းဖြစ်မြောက်

က၊ တပ်တော်ရတနာ၊ များလှစွာသား၊ ဥစ္စာရွှေငွေ၊ အထွေအပြား၊ အပါးပါးလျှင်၊ ဝတ်စားတန်ဆာ၊ လိုရာရာတည့် မကြာမတင်၊ ရောက်လာကြင်လည်း၊ လိုချင်သမှု၊ မပြုလေကျည်၊ ပြည်ကြီးရှင်တို့၊ ဆင်ခြင်ကောင်းစွာ၊ စိတ်လောဘကို၊ တရဒုတစင်း၊ ထီးဆောင်းမင်းတို့၊ လက်ရင်းကြပ်သို၊ ကျန်ပြုလိုရှင်၊ သို့ကိုသော်လည်း၊ နည်းသည်နှင်နှင်၊ လိုအပ်ပြည့်ခဲ၊ မရောင့်ရဲတည့်၊ ပြည်ထဲသေဌ်နင်း၊ မင်းတို့ဘုန်းအား၊ စည်ပင်ပွား၏၊ ပြည်သားပြည်သူ၊ ပြောထူပစ္စည်း၊ ဖြင်ပည်းခိုင်ဖြိုး၊ ကြွယ်မြောက်ပြီးမှ၊ သစ်သီးခိုင်ညွတ်၊ မှည့်မှဆွတ်သော်၊ ကောင်းမြတ် ရသာ၊ ချိုမြိန်စွာသို့၊ ပမာထိုဟန်၊ မှည့်ခါတန်မှ၊ တုတ်ခွန်ခိုင်ပြတ်၊ ပြည်သီးဆွတ်လျက်၊ အလွတ်မစား၊ အချိုထား၍၊ အများမွေးကျေး၊ ဝေဌပေးသည်။ ကျင့်ရေး တတ်လိမ်မာစေမင်း။

၄၂။ ဝသန္တရာ၊ မြေမျက်နှာထက်၊ ကြမ္မာရှေးဘုန်း၊ ကုသိုလ်မှုန်း ၍၊ ခါဆုံးချိန်သင့်၊ ကြာနှယ်ပွင့်သား၊ ရင့်သည့်တေဇ၊ တန်ခိုးပလျက်၊ လူများမျက်စိ၊ နုရာမိတို့၊ အဂတိလေးပါး၊ မမှားစေအောင်၊ ကျေးဇူး ဆောင်၍၊ တည်ထောင်ကမ္ဘာ၊ အစစွာက၊ ဆရာမနု၊ ရသေ့ပြုသား၊ လူမှု ဆုံးဖြတ်၊ ဓမ္မသတ်နှင့်၊ ညီညွတ်မယွင်း၊ စောင့်စည်းခြင်းဖြင့်၊ ခပင်း မျက်နှာ၊ မနာအားပါး၊ နှစ်ဘက်သား၏၊ အကြားလယ်မှန်၊ ချိန်ခွင်ဟန် သို့၊ ကေနိကျကျ၊ မေးမြန်းမှလျှင်၊ မဆမတွေး၊ ရှုံးနိုင်ပေးလော့၊ အရေး အလျောက်၊ မဖောက်မှန်ကန်၊ ကျမ်းဉ္စညွှန်သား၊ ရှေးလွန်နည်းမှီး ထုံးတီးမှတ်သား၊ ပိုင်းခြားအဟုတ်၊ စက်သွားချတ်သို့၊ စုတ်စုတ် ထွင်းထွင်း၊ ကြံထိုးထွင်းလျက်၊ စင်းစင်းမတ်မတ်၊ တရားဖြတ်၍။ ။ လူနတ်ကောင်းချီး ငြာစေမင်း။

၄၃။ မဗ္ဗိပတိ ယသသိဟု၊ မြေကြို့ သခင်၊ စည်းစိမ်ဖြင်သား၊ ကျော်ထင်လူ ပြည်၊ မင်းတို့သည်လျှင်၊ အရှည်မမြော်၊ မတော်မလျား၊ မေ့လျော့ငြား၍၊ တရားမစောင့်၊ မဖြောင့်မစင်း၊ အကျင့်ယွင်းမှု၊ ထိုမင်း လက်ထက်၊ မြေကြီးလျက်လည်း၊ သက်ခွဲဩဇာ၊ အောက်မှာရွှေလေ၊ ထဲတဘေဌ်၊ နေဘိရကား၊ အများပည်းဖြင်၊ ရောက်လှည့်ချင်သား၊ သစ်ပင်မသီး၊ မကြီးလုံးတန်၊ အမွန်ရသာ၊ ဩဇာမရှိ၊ ပျက်သိသိတည့်၊ ထိုဖြို့ကဝ၊ ဆေးဝါးစသည်၊ တေဇမထက်၊ ပျက်ခွဲရသာ၊ စားလေပါ လည်း၊ အနာလွတ်ခဲ၊ ရွှေရွှေရဲလျက်၊ ကောင်းမြဲမကောင်း၊ မိုဗ်းလေ

နှောင်း၍၊ သောင်းခွဲကောက်ပင်၊ ပျိုး မရှင်ကည့်၊ ပြည့်ရှင်မင်းကြီး၊
 တရားနှီးမှု၊ မြေကြီးရသာ၊ ဩဇာတိုးတက်၊ ချိုမြိန်သစ်သီး၊ ကြီးလုံး
 အလှ၊ ဆေး ဝါးစသည်၊ တေဇထက်မြတ်၊ ရောဂါလွတ်၍၊ ရွာဆွတ်
 မိဗန်းကောင်း၊ ကောက်မသောင်းတည့်၊ မင်းကောင်းထို့ကြောင့်၊
 တရားစောင့်လော့၊ တသောင့်မြေပြင်၊ ရန်ကိုသင်လျက်၊ ပြည်တွင်
 ပြည်သူ၊ ခပ်သိမ်းလူလည်း၊ ဆုယူများစွာ၊ ချစ်ကြင်နာ၍။ ။ မေတ္တာ
 မိဗန်းကြီး ပြီးပြီးနေ့၎င်း ရွာစေမင်း။

၄၄။ လင်္ကာဒီပ၊ သိဟဋ္ဌဟု၊ နာမပြောန်း၊ သိဟိုဋ္ဌကျန်း၌၊ ထွန်း
 သည့်နေသွင်၊ တန်ခိုးထင်သား၊ သင်္ဃာဗေဒိ၊ အမည်ရှိသည်၊ မင်းကြီး
 ကျင့်တူ၊ နှလုံးမူလော့၊ နတ်လူချစ်ပြင်း၊ ထိုသည့်မင်းကား၊ စောင့်ခြင်း
 တရား၊ မယွင်းမှားကည့်၊ ခိုးသားပူလောင်၊ ခေါင်သည့်မိဗန်းနှင့်၊ နတ်
 ဆိုးဘီလူး၊ စားကြူးလူသား၊ ဘေးသုံးပါးတို့၊ သိကြားနတ်တိုင်း၊ မိဋ္ဌာန်
 လှိုင်းလျက်၊ အသက်စွန့်စား၊ ပြည်သူများကြောင့်၊ ဖိတားပျောက်ပေ၊
 မိဗန်းကောင်းစေ၏၊ ကျင့်ထွေလိုလား၊ မတတ်ငြားလည်း၊ နှိရားဆိုး
 တောင်း ကျိုးတကြောင်းမှ၊ မင်းကောင်းမှန်ခဲ၊ ကျင့်မှုရဲသား၊ ဘောက်
 လဲတတ်စွာ၊ သက်ခန္ဓာကား၊ အခါမြင့်ရှည်၊ မတည်နိုင်ဘူး၊ ကျေးဇူး
 သော်မူ၊ လူ့ဘော်မြင့်ကြာ၊ ချီးမွမ်းရာလျှင်၊ ကမ္ဘာပတ်လုံး၊ ပြောမဆုံး
 တည့်၊ ရှေ့ထုံးနည်းခိုင်း၊ ကောင်းကျင့်လှိုင်း၍၊ လူတိုင်းအံ့အဲ၊ ချီးမွမ်းကဲ
 လျက်။ ။ မြင့်မြဲကျေးဇူး ကြာစေမင်း။

၄၅။ သဟဿနေတ္တ၊ ဝါသဝဟု၊ သက္ကသုဂိန်၊ ဒေဝိန်နတ်ဖျား၊
 မိဗန်းသိကြားလျှင်၊ တရားစောင့်သူ၊ ကျင့်ကောင်းလူကို၊ ရေးယူစိမ့်ငှါ၊
 လေးမျက်နှာ၌၊ (ကွယ်ကာရန်ထောက်၊ နတ်လေးယောက်ကို၊ စောင့်
 ရှောက်ပိုင်းခြား၊ အမြဲထားသို့၊ တိုင်းကားအုပ်စိုး၊ ပြည်ထိပ်မိုးသား၊ တန်
 ခိုးထွန်းလင်း၊ လူတို့မင်းလည်း၊ ကျင့်ခြင်းထို့ တူ၊ ဆင်းရဲသူအား၊ ကလူ
 ညှဉ်းဆဲ၊ မခဲစိမ့်ငှါ ရပ်မျက်နှာကို၊) ကွယ်ကာစိမ့်ကြောင်း၊ ကျင့်
 ကောင်းမွန်ရည်၊ သဘောတည်လျက်၊ ကြံစည်နက်နဲ၊ မှုထမ်းရဲသား၊
 ခက်ခဲရေးရာ၊ လိမ္မာတတ်မြောက်၊ မတ်လေးယောက်အား၊ လက်
 အောက်မှာထား၊ လေးတို့ခြား၍၊ လေးပါးဒိသာ၊ ရပ်ခန်းဝါ၌၊ ပြည်ရွာ
 ကိစ္စ၊ ဟူသမျှကို၊ ဆုံးမကံမြစ်၊ အပြစ်မကောင်း၊ မပေးကောင်းဟု၊
 အကြောင်းစုံစမ်း၊ ရှေးကျင့်တမ်းဖြင့်၊ မှုထမ်းအနေ၊ ကွပ်ညှပ်ပေ၏။

လူ့ဆွေသိကြား၊ လူမင်းများလည်း၊ လေးပါးထပ်တူ၊ ပမာယူလျက်၊
ပြည်သူစောင့်ရှောက်၊ မတ်လေးယောက်နှင့်၊ အံ့လောက်လူ့ဘောင်၊
ပြည်ထဲဆောင်၍။ ။ပြည်ထောင်ကြောက်ရွံ့ ရှားစေမင်း။

၄၆။ အခါတပါး၊ မြင်းမိုရ်များ၌၊ သိကြားနေရာ၊ စစ်ပြုလာသည့်၊
ပြင်းစွာမျက်ရှိန်၊ အသုရိန်ကို၊ ဒေဝိန်သက္က၊ စီးချင်းချ၍၊ ဒေဝသဘာ၊ သု
ဓမ္မာဟု၊ သာသည်စရပ်၊ အမိုးယပ်တွင်၊ နှောင်ကြပ်အမြဲ၊ တုပ်၍ဆွဲ
သော်၊ ဆဲဆဲရေးရေး၊ ဟစ်ကြွေးရေရွတ်၊ တတွတ်တွတ်လျှင်၊ အပတ်
တကုတ်၊ ကြမ်းကြုတ်စကား၊ နတ်မင်းများကို၊ နွားနှင့်အတူ၊ ငရဲသူဟု၊
ကလူကစာ၊ ဆိုရှာလေချက်၊ မျက်မထွက်တည့်၊ ဆိုဘက်မထိုက်၊
သင်းမှုမိုက်ဟု၊ မှတ်ပိုက်သောထွေ၊ သည်းခံပေ၏၊ ရွှေမြေရပ်စည်၊ ရွှေ
နန်းတည်သား၊ နတ်ပြည်သေဌ်နင်း၊ သိကြားမင်းလျှင်၊ ခံခြင်းသည်း
ညည်း၊ အမျက်နည်း၍၊ ရေကြည်းတောတောင်၊ အာဏာဆောင်သား၊
ဘုန်းခေါင်ထွန်းလင်း၊ လူတို့မင်းလည်း၊ ပုံခင်းကျမ်းလာ၊ ထိုကိုစာမူ၊
ပြင်းစွာအမျက်၊ မထွက်တို့ရာ၊ ချုပ်မြစ်ထာလော့၊ ပညာတိုင်တည်း၊
မျက်မာန်နည်းမူ၊ လူလည်းပြောဟော၊ နတ်ချစ်မောသည်။ ။ကျော်
စော ချီးအံ့၊ သြစေမင်း။

၄၇။ လောကသာရ၊ ကျမ်းဂန္ထ၌၊ ဓမ္မရသာ၊ အလင်္ကာဖြင့်၊ တန်
ဆာလည်းဆင်၊ ဘွဲ့စီရင်လျက်၊ ကျမ်းမြင်ထွေပြား၊ အပါးပါးတည့်၊
များသည့်ထုံးနည်း၊ မှတ်တွယ်ချည်းလျှင်၊ ပမည်းပမာ၊ နည်းနာနယ၊
သွန်းပုံချသို့၊ ခတ္တိယရာဇာ၊ ဇနာဓိပ၊ ဘူပါလဟု၊ လောကထွတ်ဖျား၊
မင်းတို့အားကို၊ စီးပွားချမ်းသာ၊ ဖြစ်စိမ့်ငှါလျှင်၊ ပညာသေတ္တု၊ ရုံးစည်း
ပြုလျက်၊ ကျင့်မှုဆန်းပြား၊ ဆုံးမကြားသော်၊ ကောင်းဖျားမွန်ရည်၊
ကျော်စောသည်ကား။ ။အမည်ရာဇ သာရတည်း။

၄၈။ မှတ်ကုန်ကြလေခွ၊ ဗြဟ္မနွယ်ရိုး၊ ပုဏ္ဏားမျိုးတို့၊ ကောင်းကျိုး
စကား၊ ငါလျှင်ကြားပိမ့်၊ ရှေ့ဖျားကမ္ဘာ၊ အစစွာက၊ ဗြဟ္မာပိုင်းခြား၊
ဆေးသမားနှင့်၊ ဟူးရားကြယ်မြင်၊ ကောင်းကင်နက်သတ်၊ တတ်သည်
တချို့မီးသို့ပူဇော်၊ ဖြော်ဖြော်မန်းရွတ်၊ ပြိုဟ်နတ်သန္ဓေ၊ ဦးဆေးကခြား၊
ခေါင်ဖျားပေဒင်၊ သိမြင်နှံ့စပ်၊ တိဝိကပ်နှင့်၊ ကလာပ်ဗျဉ္ဇီ၊ ဒဏ္ဍိဝိဒင်၊
ကျမ်းခက်ဗျာကရိဏ်း၊ ဟတ်နှိုင်းတခြား၊ ဤလေးပါးသို့၊ ပုဏ္ဏားတို့တွင်၊
မချိုကျေးဇူး၊ အထူးသမိုက်၊ မျိုးလိုက်မှတ်သား၊ ဆေးသမားလည်း၊

ဆေးဝါးတတ်ပွန်၊ ဆေးကြန်လေ့ကျမ်း၊ ဘိန္နောပြုမ်း၍၊ ဆေးကျမ်း
ထိုထို၊ သာရကိုလည်း၊ ဘွင့်ဆိုတတ်ကျယ်၊ ဝိပျာယ်အနက်၊ လွန်လေ့
ကျက်၍၊ ဓာတ်ပျက်သည်းခြေ၊ သွေးလေချောက်ချား၊ သလိပ်များက၊
စသည့်ရောဂါ၊ အနာအမျိုး၊ ကိုးဆွဲခြောက်ပါး၊ အပြားပြားကို၊ မမှား
လတ်အောင်၊ ကုသဆောင်၍။ ။ အခေါင်သမား မြောက်စေမင်း။

၄၃။ ဟောစရဂန္ထံ၊ ဂဏနဟု၊ သိပ္ပဟူးရား၊ တတ်မြောက်မြား၍၊
ပုဏ္ဏားနွယ်ရိုး၊ သူကောင်းမျိုးတို့၊ ကြိုးကြိုးကုတ်ကုတ်၊ အားအန်ထုတ်၍၊
အဟုတ်လေ့လာ၊ နာရီစသည်၊ ကြားကသိတတ်၊ ဗျိုဟာဇရာဇမတ္တဏ်၊
ကိန်းဆန်ဝန်း၊ ဂြိုဟ်သွန်းခွဲခြမ်း၊ ထုတ်နိုင်စွမ်းသား၊ စုံစမ်းစေ့ရေ၊
များထွေမဏ္ဍပ်၊ ထက်ကြပ်ရောဂ၊ ကာသစက္ကိ၊ အမြဲတစုတ်၊ ဘော်
ထုတ်ခတ်ကျမ်း၊ ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာ၊ တက်လေ့လာ၍၊ သတ္တာဗိသ၊
လှည့်ထနက်သတ်၊ မြင်းမိုရ်ပတ်သား၊ နွါဒသ်ရာသီ၊ ယာယီစက်ကွင်း၊
ဂြိုဟ်နင်းဂြိုဟ်ပြောင်း၊ ကောင်းမကောင်းသား၊ ကျိုးကြောင်းဆုံးဖြတ်၊
နေလကြတ်နှင့်၊ ဥပဒ်အာယု၊ စဉ်းမှုတတ်ပွန်၊ စက်အဟန်သို့၊ ထုံမွန်
ကားကား၊ အသားအရိုး၊ စုံပြည့်ပြီးလျက်၊ ဟိုးဟိုးထင်သိ၊ ပညာရှိဟု၊
ကိတ္တိထင်ရှား၊ ဗြဟ္မာသားတို့။ ။ ဟူးရားတတ်ခေါင်မြောက်စေမင်း။

၅၀။ သာမယဇု၊ ဣသျှ၊ ဗေဒင်၊ သုံးပုံမြင်၍၊ သန့်စင်သီလ၊ အာစာ
ရနှင့်၊ မိဘမျိုးစစ်၊ အဖြစ်မြတ်လှ၊ ဗြာဟ္မဏဟု၊ တွင်တမည်သာ၊ အင်္ဂါ
သုံးမည်၊ ကျေးဇူးတည်လျက်၊ ရွာပြည်တိုင်းကား၊ လှည့်ပတ်သွား၍၊
ထုံးသားမွန်ကူ၊ ခရုဖြူနှင့်၊ ပစ္စူဝတ်လဲ၊ လက်ဝဲပတ်ခြံ၊ စပယ်ရုံလျက်၊
တင်တုံစလွယ်၊ လည်ဝယ်မကင်း၊ ခရုသင်းနှင့်၊ သလင်းရထည်း၊ ပတ်
စည်းကျစ်ကျစ်၊ ဦးရစ်ပေါင်းထုပ်၊ နောက်ဆံအုပ်နှင့်၊ တုန်လှုပ်မဲ့လျှင်း၊
ပွဲလယ်ကျင်း၍၊ စိုးမင်းတို့ရှေ့၊ မရွှေမတ်မတ်၊ ဘောင်ဘောင်ရွတ်
လျက်၊ စိမ်းလတ်မြဲသွင်၊ နေဇာပင်နှင့်၊ ရေစင်ကမ်းမှတ်၊ ကျင့်မြဲဝတ်
ဖြင့်၊ သူမြတ်တို့ထံ၊ အလှူခံလော့၊ မြိုးခြံသိပ်သည်း၊ ဥစ္စာဆည်းလျက်၊
ပစ္စည်းပေါ်ယယ်၊ ဗြဟ္မာကြွယ်ဟု။ ။ လူဝယ်သတင်းပေါက်စေမင်း။

၅၁။ ဥဒဉ္ဇိမချင်၊ နေဝင်အခါ၊ ဆည်းဆာသုံးပါး၊ ပိုင်းခြား
ဂါထာ၊ ရွတ်မြဲရာသား၊ ကာယသိဒ္ဓိ၊ တရိသစ္စာ၊ တတ်လေ့လာလျက်၊
ကြောင်းခြာခွဲစိတ်၊ ပရမီသွာ၊ မဟာဝိနွံ၊ ဘေးလွှဲရုံသီ၊ နတ်စန္ဒီကို၊ ပန်းနီ
ပန်းဖြူ၊ ပူဇော်မှုလျက်၊ ဆုယူဆုတောင်း၊ ကျင့်လမ်းဟောင်းဖြင့်၊

ဦးခေါင်းသန္ဓေ၊ နေ့တိုင်းဆေးလျက်၊ လုပ်ကျွေးမှုဆောင်၊ ထဲချောင်
တိုက်တွင်း၊ ထမင်းချက်ပြုတ်၊ ငရုပ်ချင်းဆား၊ ဆီပျားသကာ၊ ဗာနာ
ထောပတ်၊ ကြံပွတ်နှမ်းမွဲ၊ စားစမြဲဖြင့်၊ အမဲအသား၊ သားငါး
ရှောင်ကြဉ်၊ မယှဉ်သက်သတ်၊ ကျင့်မှတ်လေ့လာ၊ စာရိတ္တဖြင့်၊
မိဘစုထေ့၊ ခုနစ်နေ့လျှင်၊ စေ့လတ်သောခါ၊ မကွာဆောက်တည်၊
ကိုယ်စားရည်၍၊ စိတ်ကြည်မြတ်လေး၊ အလှူပေးလေ့၊ ရှေးက
လွန်လေ၊ ရှေးရိုးပေသား၊ မျိုးဆွေကျင့်မြဲ၊ မှတ်သုံးစွဲလျက်၊ ငရဲမသက်၊
ခန္ဓာပျက်လည်း။ ။ အထက်နတ်ပြည်-ရောက်စေမင်း။

၅၂။ ဂြဟသန္ဓိ၊ ကျမ်းနှင့်ညှိ၍၊ ဗလိပူဇော်၊ ဂြိုဟ်ခေါ် ဂြိုဟ်နှင်၊
ဗေဒင်ရွတ်မန်း၊ မန္တန်ဘန်းလျက်၊ ကျယ်ဝန်းစက္က၊ မဏ္ဍလဟု၊ တရု
ရှစ်ကွင်း၊ အင်းလည်းစိရင်၊ ဆင်သား၊ မိတာန်၊ တံခွန်တလျှောက်၊ ဖြူနီ
ဆောက်၍၊ ပယ်ပျောက်ရန်ဘေး၊ ဆေးပေ ဦးခေါင်း၊ ဘိသိက်
လောင်း၍၊ သူကောင်းသူမြတ်၊ လွတ်စေအနာ၊ ဥပဒိခွါလေ့၊ ပြည်ရွာ
စီးပွား။ များစိမ့်သမှု၊ ဟုတ်တိုင်းပြု၍၊ စုတိကျိခဲ၊ ရဲရဲမီးတွင်း၊
လောင်ခြင်းဖြောက်ဖြောက်၊ ပေါက်ပေါက်စသည်၊ ပန်းငါးမည်ဖြင့်၊
ဆောက်တည်မပျက်၊ ခုနစ်ရက်လျှင်၊ ခန့်တွက်ပိုင်းခြား၊ မန္တရားတိ၊
ဘန်များစီးရွတ်၊ ပျားထောပတ်နှင့်၊ မီးနတ်ကော်ရော်၊ ယဇ်ပူဇော်၍။
လူ့ဘောင်ရန်စစ်-ပျောက်စေမင်း။

၅၃။ ကျေးဇူးပညာ၊ များစွာဂုဏ်အင်၊ ဗေဒင်တတ်သိ၊ ပညာရှိဟု၊
ကပိပုဏ္ဏား၊ အများသမိုက်၊ သင်္သကရိုက်ကို၊ မြိုက်မြိုက်လျှာဖျား၊
စက်လားရဟတ်၊ ပိဋကတ်သွင်သွင်၊ နှုတ်သီးလွင်နှင့်၊ ဒီပြင်မှုတ်မန်း၊
ဖြိုးဖြိုးဖြန်းလျက်၊ ကျင့်ခန်းထွေပြား၊ အပါးပါးတည့်၊ မှတ်သားကျယ်
ဝန်း၊ ဆန်းအလင်္ကာ၊ နားဝင်စွာ၍၊ ဂါထာဘွဲ့စွမ်း၊ ချီးမွမ်းစသောက်၊
မင်းပွဲမှောက်တွင်၊ တယောက်ပဏ္ဍိတ်၊ ပုရောပုဟိတ်ဟု၊ ဘိသိက်ဆရာ၊
မြောက်ထိုက်စွာလျက်၊ ဒိသာပါမုန်၊ မည်ထုတ်ကျော်အောင်၊ ကြိုးပမ်း
ဆောင်၍၊ တတ်ခေါင်လိမ်မာ၊ ရှေးအခါ၌၊ ဆရာမြောက်လှ၊ ဇနကာသို့၊
လုံ့လကြိုးစား၊ မင်းတို့အားကို၊ စီးပွားရောက်အောင်၊ ကျေးဇူးရောင်
ဖြင့်။ ။ လူ့ဘောင်ထွန်လင်း-တောက်စေမင်း။

၅၄။ လက္ခဏာကြန်၊ တတ်ပွန်လေ့လာ၊ မင်းဖြစ်ရာသား၊ လက်ျာ
ဘဝါး၊ အခြားပြက်ပြက်၊ ခြေလယ်တက်၍၊ လက်လည်းထို့သွင်

အရေးမြင်မှု၊ မင်းလျှင်စင်စစ်၊ ဖြစ်အံ့အမြဲ၊ မချွတ်လွဲဟု၊ ဝမ်းထဲမရွံ၊
 လည်ဖြတ်ခံလော့၊ ထုံးစံမှတ်သား၊ နည်းနာများကို၊ ပုဏ္ဏားမျိုးကောင်း၊
 လူအပေါင်းတွင်၊ ကဲဆောင်းလျက်လွန်၊ ကောဏ္ဍဉ်ဟန်သို့၊ ဟောညွှန်
 လက္ခဏာ၊ တတ်လှစွာ၍၊ ပညာကဝေ၊ မြောက်သောထွေဖြင့်၊ အသေ
 အချာ၊ နာနာသိပ္ပ၊ ကိစ္စတတ်ပွန်၊ မန္တန်ပြီးစီး၊ နတ်ကြီးသူရဿတီ၊ ပင့်ချီ
 ခေါ်ချ၊ စကားရလျက်၊ ပေါက်ပြဲကျော်ထိပ်၊ ပုရောဟိတ်ဟု။
 ဘိသိက်ဆရာ မြောက်စေမင်း။

၅၅။ ကျယ်ဝန်းစကြဝဠာ၊ ကမ္ဘာတည်စ၊ ပေါ်ဦးကလျှင်၊ ဗြဟ္မာ
 နွယ်ရိုး၊ ကျော်ဟိုးဟိုးတည့်၊ ကောင်းကျိုးစင်ကြယ်၊ လေးသွယ်ဗေဒင်၊
 တတ်ပြီးစင်သား၊ လူတွင်ထင်ရှား၊ ပုဏ္ဏားတို့ကို၊ ကျင့်စေလို၍၊ သံချို
 လက်ာ၊ ထုံးပမာဖြင့်၊ နည်းနာထွေပြား၊ မှတ်စိမ့်ကြားသည်။ ။ တခြား
 တတိယ ပိုင်းလျှင်တည်း။

လောကသာရ ဆုံးမစာ-ဤတွင်ပြီး၏။

၁၀ - အနုသာသနဆိုးမစာ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော
 သမ္မာ သမ္ဗုဒ္ဓဿ

၁။ အနုသာသန၊ ကျိုးကြောင်းပြပိမ့်၊ မိဘရှေ့ညွှန်၊ ဆရာမွန်တို့
 ဝေဘန်ပဲ့ပြင်၊ ကြားသင်သမျှ၊ ဩဝါဒကို၊ နားဝဘန်လဲ၊ နာမရဲလျှင်၊
 လွန်ကဲရိညွတ်၊ ဆည်းပူးတတ်သည်၊ ကောင်းမြတ်ဇာတ၊ သားမွေး
 ဘ...၊ ဆုံးမစကား၊ ဤကြောင်းလျားကို၊ မှတ်သားစိုက်စိုက်၊ ဝမ်းထဲ
 ပိုက်လော့၊ စရိုက်သုံးလတ်၊ ကျင့်ဝတ်ထူးခြား၊ လူသုံးပါးနှင့်၊ မပြားရော
 ငြိမ်း၊ ပေါင်းဘက်ကျမ်းလည်း၊ မ၅မ်းမကော၊ သူ့ သဘောကို။ ။ လိုက်
 လျောညီတွေ-ကျင့်တတ်စေ။

၂။ မြွက်ဆိုမုသား၊ နှုတ်ချိုပျားနှင့်၊ စီးပွားလိုယောင်၊ ရူပဆောင်
 ၍၊ မှားအောင်ပြစ်ရှာ၊ ကြံတတ်စွာသား၊ မေတ္တာချည်းနှီး၊ လူ့ ခွေးမြီးနှင့်၊
 တသီးတခြား၊ တပါးပြည်ရွာ၊ မရှောင်သာ၍၊ မကွာပေါင်းဘော်၊ ပြုငြား

သော်လည်း၊ အပေါ်ကားယှဉ်၊ အလဲကြည့်၍၊ စိတ်ယှဉ်နှိုင်းချ၊
အဝါးဆ၍၊ ကာလအလိုက်၊ သူ့အကြိုက်ကို။ ။စရိုက်ညီထွေ-
ကျင့်တတ်စေ။

၃။ မျက်မြင်လောက၊ နောင်ကာလဟု၊ဘဝနှစ်ပါး၊ကြံထောက်
ထား၍၊ စီးပွားမဟုတ်၊ ခင်ပွန်းယုတ်ကို၊ ခွါဆုတ် ပေါင်းတော်၊
ရှဲလိုသော်လည်း၊ ရှုမြော်တိုင်းတွဲ၊ရှေ့နောက်ငဲ့၍၊ ပြစ်မဲ့ကြည့်ရှောင်၊
စွန့်ရအောင်လျှင်၊ တတ်ခေါင်ကြံစည်၊ ပညာဆည်၍။ ။အရှည်
ငုံထွေ-လင့်တတ်စေ။

၄။ အရှည်လန့်လန့်၊ အသင့်မြော်လျက်၊ ကြံခေါက်ရက်တည့်၊
နှောင့်ရှက်သောဖြစ်၊ ဆံတရစ်မျှ၊ အပြစ်မဲ့စွာ၊လွတ်ခွင့်သာမူ၊ကန္တာ
တောထဲ၊ ခရီးခဲဝယ်၊ ကျားရဲသစ်ရူး၊ ဘီလူးသံဘက်၊ ဘေးသူ
ပျက်အား၊ ရက်ရက်ဆောစွာ၊ စွန့်လိုက်ခွါလျှို၊ မိစ္ဆာဘော်ပေါင်း၊
သူမကောင်းကို။ ။စင်ကြောင်းဝေးမြေ-လွင့်တတ်စေ။

၅။ သူကြီးသခင်၊ အရှင်တို့ဝယ်၊ ခိုင်းပယ်သမှု၊ အာမ ပြု၍၊
ကြည့်ရှုဘန်ဆင်း၊ လူခပင်းအား၊ ဖြည့်တင်းသိမ်းမွေး၊ စားကျေး
လယ်ယာ၊ခန့်သောခါမူ၊ပညာထောက်ထား၊ရည်သွားကြောင်းလမ်း၊
မေးစူးစမ်း၍၊ ပေးကမ်းဝေဘန်၊ မ စ တန်လည်း။ ။ယုတ်လွန်
သိထွေ-ကျင့်တတ်စေ။

၆။ မြစ်ခေါ်မြစ်ခဲ၊နက်နဲ့ဆင်ခြင်၊ မြော်မြင်ရှေ့နောက်၊တစ်ခေါ်
လောက်သား၊ စံမြောက်ကဝိ၊ ပညာရှိကို၊ နှိမ့်နှိမ့်မြော၊ မရောမငြိမ်း၊
စူးစမ်းမဲ့ဟန်၊မေ့လျော့ကျန်မူ၊ဘော်ညွှန်ရည်သွား၊မင်းစီးပွားကြောင့်၊
ထောက်ထားနှိုင်းရှည့်၊မင်းရိပ်ကြည့်၍၊ မင်း၏စိတ်ညာည့်၊ ရှင်မြူးစဉ်
ဝယ်၊ ဆိုလျှင်ဆိုခွင့်၊ ဆိုချိန်သင့်၍။ ။ချီးမြှင့်မြော်ထွေ-မြှင့်တတ်စေ။

၇။ မည်ခေါ်မည်ရည်၊ ဆိုခုံတည်၍၊ နှုတ်ခြည်ပေါ်လျှို၊ ွအထံ
ဝယ်၊အသံဖြစ်ကာ၊ ပြောပရှာသား၊ ဝါစာချိုပျား၊သူ့ စကားကို၊ အား
မကျဆန်း၊ မျက်နှာပန်းဖြင့်၊ ရှင်လန်းမြူးရယ်၊အကယ်ကယ်သို့၊လွယ်
ဘယ်ပြောဘော်၊ ပြုငြားသော်လည်း၊ နာပျော်စရပ်၊ ရိပ်ခြည်မြှုပ်၍၊
စက်ဆုပ်ထဲခွါ၊ တို့စိတ်မှာကို။ ။သိသာမဲ့ထွေ-ကြည့်နိုင်စေ။

၈။ ဝါသနာထွတ်၊ ကောင်းရာညွတ်သား၊သူမြတ်တို့နှင့်၊ပေါင်း
ဘော်သင့်၍၊ဆိုခွင့်ဆိုရာ၊ရှိသောခါထုံ၊သုဘာသိတ၊ ပိယဓမ္မာ၊သစ္စာ

ဟုတ်မှန်၊အင်လေးတန်နှင့်၊ပြညွှန်ထုံးကောင်း၊ မကြားတောင်းတည့်၊ ကျိုးကြောင်းညီစွာ၊ညဏ်ပညာဖြင့်။ ။စိတ်ဖြာခွဲဝေ-ယှဉ်နိုင်စေ။

၉။ မနေဇီဟရ၊ လူ့ဘုံကျသို့၊မြင်ကတိမ်းညွတ်၊ သည်းအူပြတ်မျှ၊ ဆွတ်ဆွတ်ကြင်ဘွယ်၊ ဆင်းနိကာယ်ဖြင့်၊ တင့်တယ်ရုပ်သွင်၊ အထွတ်တင်သည်၊ဖြစ်ကျင်ကစား၊ ထွေပြားစွန်းငြိ၊ပညာရှိတို့၊ ဘေးတိပြစ်တင်၊ရောက်မည်ထင်မူ၊ဆံ့မျှင်လေသံ့၊မပျံ့စသော၊ဆိတ်ကွယ်ရာ၌၊ရှောင်ခွါမအား၊ ထွေမြင်ငြားလည်း၊ သူသားစားတတ်၊ ဘီလူးမှတ်၍၊ မညွတ်စေရ၊ စိတ်လောဘကို။ ။နိစ္စမြဲနေ-ယှဉ်နိုင်စေ။

၁၀။ ဟိရိဩတ္တံ၊ စောင့်ကြပ်မကင်း၊ လူခပင်းအား၊ သတင်းညာကြေ၊ကြားလေသဖြင့်၊သင့်မသင့်ဟု၊မတင့်မတယ်၊ရှက်ကြောက်ဘွယ်တည့်၊ငြိတွယ်ပြစ်တင်၊ဆိုလိမ့်ထင်မူ၊ပည်းဖြင်တွက်ရေး၊အထွေထွေလျှင်၊ ရွှေငွေအတိ၊ တောင်ရှိဟူလောက်၊ ရှေ့ဝယ်ရောက်လည်း၊ ညှိဟောက်ခွဲခန်း၊မှတ်ထင်မှန်း၍။ ။တပ်စွန်းမဲ့ထွေ-ကြည့်နိုင်စေ။

၁၁။ ငါးမည်သီအင်း၊ အရင်းမှန်လှ၊ မြတ်စာရူဖြင့်၊ လောဘကြီးစွာ၊ အဘိဇ္ဈာကြောင့်၊ ပညာမဲ့ငြား၊ အကျင့်မှားမူ၊ဆီးတားမင့်၊ ထိုးခုတ်အံ့ဟု၊ တံ့တံ့မလွဲ၊ လက်နက်စွဲ၍၊ မောင်းမဲခြိမ်းချောက်၊ သူငါးယောက်လျှင်၊ ယွင်းဘောက်ကြည့်ခဲ့၊ စောင့်သကဲ့သို့၊ တုန်လှဲလန့်ထိတ်၊ကြောက်သည့်စိတ်ဖြင့်၊ပရိစ္ဆယ၊ ကိုယ်ကိုမ၍၊ သီလကြည်ဆုံး၊ ဆောက်ဘည်သုံး၍။ ။နူလုံးမြဲနေ-ယှဉ်နိုင်စေ။

၁၂။ ဆိုဘွယ်တရား၊ နှစ်ဘက်သားတို့၊ပိုင်းခြားစိမ့်ငှါ၊ ကပ်ပေလာမူ၊ ဖြောင့်စွာရိုးရိုး၊ သဘောကိုးလျက်၊ တံ့စိုးဥစ္စာ၊ မျက်နှာကြီးငယ်၊ မရွယ်မထောက်၊ ရှံ့ကြောက်မဲ့တွန်၊ မလွန်မောဟ၊ဒေါသမရှု၊ ဆုံးဖြတ်မှုလည်း၊မနုလမ်းဟောင်း၊ တမျဉ်းကြောင်းငယ်၊တိမ်းစောင်းမရှိ၊ သမာဓိဖြင့်။ ။ဂတိမယွင်း-တည်စေမင်း။

၁၃။ အဝီဂန္တိ၊ အင်ညီမြောက်မြား၊သူ့ ရည်သွားကို၊ မှတ်သားရှုမြော်၊ လူသူတော်တို့၊ ရွှင်ပျော်ဘန်လဲ၊ ထွေမရဲတည့်၊ ဆကဲလွန်ကျူး၊သူ့ ထက်ထူးသား၊ကျေးဇူးအနှစ်၊စုံသည်ဖြစ်လျက်၊ပွဲလယ်ချက်ငယ်၊ ဘိုးနက်ကုန်ကောင်း၊ အစွန်နှောင်းသို့၊ ကံဟောင်းလှကြွေး၊ မမိသေး၍၊ကြာနှေးခဲအင်၊လွန်ငြိ၊ငြင်လည်း၊ပန်းပင်ပူဆာ၊ဗျာပါဝိတက်၊ နှောင့်ရှက်မကြံ၊လောကခံ၌၊ နိယံမကွေ၊ဖြစ်မြဲပေဟု၊ သံဝေတရား၊

ဝမ်းဝယ်ထား၍၊ တတ်အားသမျှ၊ လှူဒါနနှင့်၊ သီလကြည်ညို၊ ချမ်းရိပ်
ခို၍။ ။ ကုသိုလ်နှိုးရင်း-စည်စေမင်း။

၁၄။ ဒါနသီလ၊ နိစ္စမကျန်၊ မိဋ္ဌာန် ရွှင်ဖြိုး၊ စောင့်သောကျိုးလည်း၊
မပိုးမရိမ်၊ စည်းစိမ်ခိုင်ဖြိုး၊ ရွယ်တိုင်းပြီးမှု၊ ဆွေနှီးမျိုးစပ်၊ ထက်ကြပ်
မကင်း၊ ကျေးရင်း ကျွန်ချာ၊ မေတ္တာ သက်ဝင်၊ တိုင်ပင်နှိုင်းချက်၊
ပေါင်းဘက်တူနေ၊ အဆွေခင်ပွန်း၊ လူရဟန်းအား၊ သိမ်းမြန်းကြည့်ရှု၊
သင်္ကြိုလ်မှုလည်း၊ တခုမကျန်၊ သဘောမှန်လျက်၊ သူမွန်တကာ၊ စဉ်လာ
ရှေးလမ်း၊ ကျင့်မြဲတမ်းဖြင့်။ ။ စိတ်ဝမ်းဖြောင့်စင်း- ကြည်စေမင်း။

၁၅။ မဏိဇောတာ၊ ပြည်တန်မြဲနှင့်၊ သိင်္ဂရွှေညွှာ၊ ရတနာတိ၊ အဝါ
လျှံတက်၊ ရောင်ခြည်ထွက်မှု၊ စုံမက်၌ချိုး၊ အတိုးကြီး၏၊ တသီးဆို
ဘွယ်၊ လူတို့ဝယ်ကား၊ ကြီးငယ်အမျက်၊ စောင်းမာန်တက်မှု၊ ပေါင်း
ဘက်တော်နည်း၊ အများညည်း၏၊ နည်းမှီးလက်သုံး၊ ဤကျင့်ထုံးဖြင့်၊
ယူကျုံးနှိုက်သွင်း၊ သားမောင်မင်းလည်း၊ မုန်ပြင်းဒေါသ၊ စိတ်နာဝ
ကို။ ။ ဉာဏချွင်းကွင်း-မြဲစေမင်း။

၁၆။ ရှေးကမကျွမ်း၊ သူစမ်းရွမ်းကို၊ စူးစမ်းစာနာ၊ လိမ်မာနား
ဝင်၊ အကောင်းထင်လျက်၊ ဆင်ခြင်မရှိ၊ သတိလွတ်ထွေ၊ ပြောမိလေ
သား၊ မချေသူ့နား၊ ကွယ်စကားကို၊ အများကြားအောင်၊ ဖြည့်သည့်
ယောင်သို့၊ စွဲဘောင်ဆိုတုံ့၊ တဘန်လှုံမှု၊ နှုတ်တုံ့မလွဲ၊ မျက်နှာလွှဲ၍၊
ဝမ်းထဲထွေငေါ်၊ မဖြိုက်သော်လည်း၊ သူတော်တမှု၊ အပြစ်ဟူ၍။ ။
မှတ်ယူစိတ်သွင်း-မိစေမင်း။

၁၇။ ဆိုင်းပြိုင် အခးအနီး၊ လက်မတန်မှု ချစ်ဟန် ပေါ်ကောင်း၊
အထဲချောင်းလျက်၊ စည်းပေါင်းညီညွတ်၊ တသမတ်ဖြင့်၊ ယွင်းချွတ်
မရှိ၊ ညီလေပြီးကား၊ တစ်ရက်ရက်၊ ဖြိုနိုင်ခက်ချိမ့်၊ ရန်ဘက်ထိုသူ၊
သဘောတူကို။ အယူဘောက်လွဲ၊ နှလုံးကွဲမှု၊ မခဲတို့ဝယ်၊ ဖျက်သော်
လွယ်ဟု၊ ဥပါယ်တမျှ၊ နက်စွာယှဉ်၍ စိတ်ညာဉ်ထွေလည်၊ သူ့ကြံ
ရည်ကို။ ။ ရိပ်ခြည်ဘမ်းခြင်း-မိစေမင်း။

၁၈။ ထဲပကွယ်ခြင်း၊ မထင်နှစ်ထွေ၊ နိတုံရွှေသို့၊ မြဲနေတံတစ်၊
သဘောချစ်သား၊ ကျိုးပြစ်သိမြော်၊ မိတ်သူတော်နှင့်၊ ပေါင်းတော်
သောအား၊ သူနှစ်ပါး၏၊ စီးပွားတက်ဟန်၊ မြင်လတွန်သော်၊ မမှန်ယွင်း
ဘောက်၊ နှလုံးကောက်တို့၊ တဖျောက်ဆိတ်ဆိတ်၊ ထဲစိတ်ဝန်တို့၊

မရှုလိုမူ၊ နှုတ်ချိုခွန်းသာ၊ ပျက်ကြောင်းရှာ၍၊ မှာမှာမွေ့ချောက်၊
တယောက်တပါး၊ အယူမှားအောင်၊ စကားပေးငင်၊ အကယ်ပင်သို့၊
ပြစ်တင်ပြညွှန်၊ ကျိုးလွန်ဟန်နှင့်၊ ဆန်ကန်နှုတ်ထား၊ စကားသွယ်ပိုက်၊
ချင်းအကြိုက်ဖြင့်၊ ကုန်းတိုက်ပြုသည်၊ သူ့ပျက်ရည်ကို၊ ရိပ်ခြည်ဩဇာ၊
တခွန်းဟက။ ။ ခဏချက်ခြင်း-သိစေမင်း။

၁၉။ **မိတ်ရန်စိုးဝါး**၊ သူတပါး၏၊ ဝှက်ထားမြဲကျိတ်၊ ထဲကြိစိတ်
ကို၊ တို့ဆိတ်ကွယ်ရာ၊ ကြားပေလာမူ၊ ဝမ်းသာအားရ၊ နောက်ကာလ
လည်း၊ ကြားကသည်တူ၊ ဆိုပါဟူ၍၊ ပျူပျူငှါငှါ၊ ချစ်မာယာနှင့်၊
နောင်ခါမရှောင်၊ ဆိုချင်အောင်လျှင်၊ သွေးဆောင်နှစ်ထောင်း၊ လှည့်
ဖြားယောင်း၍။ ။ နှုတ်ကောင်းဖြည်းညှင်း-သာစေမင်း။

၂၀။ **လွယ်လင့်တကူ**၊ မယူအပြစ်၊ မုန်းချစ်ဝိုးဝါး၊ ဆိုသူအား
လည်း၊ ဆံဖျားလေသံ၊ မပျံ့ရအောင်၊ ကွယ်ရှောင်ခဲခက်၊ ရိပ်ခြည်ဝှက်
၍၊ ပြန်မြွက်မဆို၊ ဝမ်းထဲသိုလျက်၊ သူလျှိုတမန်၊ ရောက်ဟန်တွေ
လည်၊ နက်ကြံစည်ဖြင့်၊ ကြားသည်သူ့နှုတ်၊ ဟုတ်မဟုတ်ကို။ ။
အားထုတ်ပိုင်းပြင်း-နာစေမင်း။

၂၁။ **သင်္ကေတမကျေ**၊ အနေမကျ၊ စိတ်ဒွိဟကို၊ ဒုဟဝိုးဝါး၊ နှစ်ပါး
တွေးယူ၊ မှတ်သောသူ၏၊ အမူအရာ၊ ကြောင်းချာစေ့ရေ၊ လုပ်ကြံထွေ
ကို၊ အနေကျကျ၊ သိဦးမှတည့်၊ တစမရှောက်၊ ရွယ်တော်ထောက်၍၊
ရှုံ့ကြောက်မဲ့တွန်၊ အရေးမှန်လျက်၊ ဘေးရန်ပျောက်လွင့်၊ အကျင့်ဖြင့်
လျှင်၊ အသင့်ကြံနိုင်၊ အပြီးတိုင်အံ့၊ ကြံနိုင်နှလုံး၊ ဤကျင့်ထုံးလည်း၊
သက်ဆုံးအမြဲ၊ ဆောင်သုံးစွဲ၍။ ။ ဝမ်းထဲပိုက်သွင်း-ပါစေမင်း။

၂၂။ **အဋ္ဌာရသ**၊ သိပ္ပကျေးဇူး၊ အထူးထူးကို၊ ဆည်းပူးဘွေရှာ၊
သင်သောခါတံ့၊ ဆရာကောင်းထံ၊ ကျိုးနွံတည့်တည့်၊ ရိပ်ခြည်ကြည့်
လျက်၊ တပည့်ကျင့်ဝတ်၊ ညီညွတ်စွာမူ၊ ကုန်အောင်ပြု၍၊ အာယုဆုံးစွန်၊
ပြောင်းချိန်တန်မှ၊ ပြည့်ရိပ်ခြည်၊ ဆိုအံ့သည်ဟု၊ ဆောက်တည် လျှို
ဝှက်၊ ပြင်မထွက်သား၊ သိခက်ခဲလှ၊ ကိလိဋ္ဌကို၊ မှတ်ရအောင်အောင်၊
ရည်ဆောင်နှိမ့်ချ၊ ဆည်းကပ်ခ၍။ ။ နေ့ညမကင်း-တွေ့စေမင်း။

၂၃။ **ထံရင်းထက်ကြင်**၊ မြဲဆည်းကပ်သား၊ သုံးထပ်ဗာဟိ၊ ကျမ်း
ရိုးမှီ၍၊ ရာသီအသိ၊ လိတ္တာဘမ်းထွေ၊ အချေအတင်၊ အလျင်အလျား၊

အစားအမြောက်၊ အနှောက်အနှော၊ အရောအကူ၊ အယူအနုတ်၊
အကုတ်အကြည်း၊ ရေကြည်သည်းသို့၊ တွက်နည်းသွင်သွင်၊ သင်ပုန်း
ပြင်၌၊ မထင်အရေး၊ ဇက်နွေးမမြော်၊ မူးမော်ဘနန်း၊ ကိန်းခန်းအညှီ၊
တိထိနက္ခတ်၊ ချင့်ဆုံးဖြတ်သား၊ ပါဒိဗိဇနာ၊ ပြန်ခရာနှင့်၊ မှန်စွာ
ကြည်လင်၊ အပြီးစင်သည်၊ ဗေဒင်အမှတ်၊ ဤအတတ်လည်း။ ။
မပြတ်စင်းလျင်း-လေ့စေမင်း။

၂၄။ အလိုက်အလိုက်၊ လူတို့၌ဝယ်၊ ကြက်တိုက် အန်ခတ်၊
ဇယ်လွတ်ပြေးချို၊ ဗလိပြေးဘမ်း၊ လက်ပမ်းလက်ဇွေ၊ ကျင့်လေ့
ကျင်လည်၊ ဆိုစသည်တုံ၊ အရည်အစွမ်း၊ အတတ်သွမ်းဟု၊ မကျွမ်း
မကျင်၊ နားမဝင်မှု၊ သဘင်ပွဲထံ၊ မှု မမွံသော်၊ ရှက်ရှုံဆုတ်ဆိုင်း၊
ရိုင်းရိုင်းမလတ်၊ ဖြစ်တို့တတ်စွာ၊ မလွတ်မချန်၊ ဤရေးဟန်လည်း။ ။
မကျန်မကြွင်း-စေ့စေမင်း။

၂၅။ နေခင်းဣာန၊ ကာလမြော်ရှု၊ ရွေးချယ်ပြုလျက်၊ လွယ်မှု
မလျင်၊ ဆင်ခြင်ကြံစည်၊ တိုရှည်ထောက်ထား၊ စီးပွားတိမ်နက်၊
ယုတ်ထက်ဘွေရှာ၊ တွေးစာနာလျက်၊ ဥစ္စာပစ္စည်း၊ ပညာဆည်းလည်း။ ။
ထန်သည်းမပြင်း-မွေ့စေမင်း။

၂၆။ ရမက်လောဘ၊ မောဟမြှေးယှဉ်၊ ပုထုဇဉ်တို့၊ ရှောင်ကြဉ်
ခဲစွာ၊ ကိလေသာကြောင့်၊ တခါတရံ၊ အကြံမရှိ၊ မှားယွင်းမိလည်း၊
သတိမပြု၊ မကောင်းမှု၌၊ အဏုမြူညက်၊ ဆံတရွက်မျှ။ ။လေ့ကျက်
မဲ့လျှင်း-မေ့စေမင်း။

၂၇။ ထိုမှတစ်ဆင့်၊ အရှင်ဝန်၌၊ မကျန်ညဉ့်နေ၊ ကြံအောက်မေ့
လော့၊ အရှေ့အနောက်၊ တောင်မြောက်ခန်းဝါ၊ လကျာလက်ဝဲ၊
ဥဒဲဝင်စပ်၊ နေရပ်ရုံးစု၊ စီရင်မှုတုံ၊ မေရုဒိဗ္ဗ၊ မြတ်ဒေသဟု၊ ပဉ္စအာလိန်၊
တာဝတိန်ဝယ်၊ စောင့်ချိန်ရန်တား၊ ငါးထပ်ခြားလျက်၊ သိကြားနေရာ၊
ပြည်အောင်ချောက်၊ မိစ္ဆာဘုန်းမဲ့၊ ကြံသကဲ့သို့၊ နှိုင်းရှက်ပုံယူ၊ ထို
အတူလျှင်၊ ရန်သူမိုက်မှား၊ ကြံလှည့်ငြားလည်း၊ ကြိုးစားအန်ထောင်၊
မဖြစ်အောင်လျှင်။ ။လုပ်ဆောင်ဘန်ဆင်း-ကုံစေမင်း။

၂၈။ ခုဇံသော၊ မှန်စွာလက်သုံး၊ နည်းထုံးရှေးတီး၊ လွန်လေပြီး
သား၊ သူကြီးမင်းပိုး၊ ကျင့်ရိုးကျင့်စဉ်၊ ကျင့်ထုံးယှဉ်၍၊ ကျင့်လျှင်ကျင့်
တမ်း၊ ကျင့်မြဲတမ်းဖြင့်၊ စူးစမ်းနက်ထံ၊ ရှေးရှည်လံသား၊ ပုံစံမှတ်မိ၊

ပညာရှိ၌၊ သတိကြည်မော၊ ကျမ်းသဘောဖြင့်၊ နှိုးနှောတက်ပိုက်၊
ပြောဆိုဘူးတွေ၊ မေးမြန်းလေ့လျက်၊ ရက်နေ့မပြတ်၊ ညီညွတ်တိုင်ပင်၊
နှိုင်းဆင်ခြင်၍။ ။ သိမြင်ကျယ်ဝန်း-စုံစေမင်း။

၂၅။ ပွင့်လင်းချမ်းသာ၊ ကြီးမြင့်ရာဟု၊ မှန်စွာသမ္မာ၊ လေးသို့စု
သား၊ စတုစက္က၊ ဓမ္မတရား၊ အကြောင်းများဝယ်၊ သုံးပါးမျက်မြော်၊
အကြိုက်တော်လျက်၊ မပေါ်မထင်၊ ဂုဏ်အင်ဂုဏ်တိမ်၊ စည်းစိမ်ခွန်
အား၊ ရည်သွားမဆန့်၊ ပွားပြန့်ကျိုးပေး၊ အရောက်နှေးလည်း၊ နိုးဝေးတို့
ရှည်၊ ကြံစည်ထောက်ထား၊ မမေ့မှားလျှင်၊ ကုန်သွားယာလယ်၊
လုပ်ဘွယ်ဆောင်ခင်း၊ မပျင်းလို့လ၊ ဝါယာမဖြင့်၊ ဒုက္ခဖျင်းသိမ်၊
ကြောင့်ကြငြိမ်၍။ ။ မိုးရိမ်ပျောက်ကင်း-လုံစေမင်း။

၃၀။ ဓတုမဇူ၊ ဟူသားရသာ၊ သကာတခြား၊ ပျားလည်းမလွတ်၊
ထောပတ်အုန်းဆီ၊ အညီဘော်မြောက်၊ တောမြွေဟောက်ကို၊ ဆိပ်
တောက်ပွားဆေး၊ ဝအောင်ကျေးလည်း၊ အရေးထွေပြား၊ ဖြစ်သည်
များကို၊ ထောက်ထားနှိုင်းထု၊ ပုံစံရှု၍၊ ပြုစုမရွေး၊ အလေ့လည်း။
အောက်မေ့ကြိုခင်း စုံစေမင်း။

၃၁။ ခုံနန်း ထွတ်ခေါင်း၊ လုပ်ဆောင်ပြီးလွယ်၊ ငြိမ်းသာဘွယ်လျှင်၊
မနွယ်ဦးဘဲ၊ ကြည့်ဖဲရှောင်ခွါ၊ မတတ်သာ၍၊ ခြင်းရာသိလျက်၊ မြွေဆိပ်
တက်သို့၊ ပေါင်းဘက်ခဲထွေ၊ သူမတော်ကို၊ အဘော်ရဆန်း၊ ဝမ်းသာ
ပန်းဖြင့်၊ သိမ်းမြန်းမစ၊ စံပဆောင်ရွက်၊ နှစ်သက်ဘွယ်မှု၊ ကုန်အောင်
ပြုလည်း။ ။ အထုအကင်း-ပါးစေမင်း။

၃၂။ အရင်းအနှစ်၊ နွယ်မြစ်ပင်ချို၊ လုံးစုံမြေးသား၊ မျိုးဆွဝါး
နှင့်၊ ထွေပြားမကြံ၊ သက်နှံ မိုက်မိုက်၊ အရှင်၌လည်း၊ ထဲပိုက်ဖဲကန်၊
အချစ်လွန်လျက်၊ တော်မှန်ရဲရင့်၊ မူကျင့်ခြင်းရာ၊ ပြည့်စုံစွာသား၊ ပညာ
ကြီးထူ၊ ထိုသသူကို၊ မှတ်ယူတွေးထောက်၊ ရွေးချယ်ကောက်၍၊ ထပ်
လှောက်ဆင့်ပြန်၊ မစဟန်လည်း။ ။ အားအန်လုံးရင်း-များစေမင်း။

၃၃။ အာဒိဝယ၊ ငယ်ရွယ်ကပင်၊ နိစ္စမမေ့ ဆုံးမလေ့သား၊
နောက်ရှေ့မြော်သိ၊ ပညာရှိနှင့်၊ ပေါင်းမိချစ်ခင်၊ ကျမ်းကျင်လျှင်က၊
ဖူးမြင်တင်မေး၊ လွန်မြတ်လေးလျက်၊ ဝေးလည်းမမေ့၊ တွေ့လည်းမရဲ၊
လွန်စွာကဲ၍၊ ယှဉ်နှိုနှိုးနှော၊ ကြည်တပ်မောသည်၊ သဘောဖြောင့်
စင်း၊ သားမောင်မင်းလည်း၊ နှောင်းကြွင်းဆင်ခြင်၊ စီးပွားမြင်၍၊ ဂုဏ်

အင်မချို၊ ကောင်းရာပိုသား၊ လူတို့ကျင့်တမ်း၊ ဤကြောင်းလမ်းကို၊ စူးစမ်းမပြတ်၊ သက်ဆုံးမှတ်လော့၊ မချွတ်မလွဲ၊ လူခဲ၀၅၅၊ ဖြစ်မြဲနိယံ၊ လောကဓံကြောင့်၊ တရံတကြိမ်၊ စိုးရိမ်နှောင့်နှေး၊ ကြံရေးခဲစွာ၊ ဖြစ်သောခါတို၊ ချမ်းသာဆောင်ဘူး၊ သူ့ကျေးဇူးကို၊ ထိမ်မြူးမသိ၊ မိမိပစ္စည်း၊ သိမ်းဆည်းကျိတ်နှက်၊ ရေတစက်မျှ၊ မထွက်ရသာ၊ သူ့မှာရကြောင်း၊ ချောင်းမြောင်းနှိုးနွယ်၊ အကယ်ကယ်သို့၊ ပြက်ရယ်ချိုးချိုး၊ နှုတ်သာပျိုးလျက်၊ အကျိုးကားပျောက်၊ အပြစ်ရောက်အောင်၊ တွေ့ကောက်လိမ်လည်၊ ကြံစည်လျှိုကတ်၊ လှည့်ပတ်တတ်သည့်၊ ယွင်းချွတ်ဘောက်လွဲ၊ လူစဉ်းလဲကို။ ။ကြည့် ဖဲရှောင်ကွင်း-ဝေးစေမင်း။

၃၄။ ပစ္စုပ္ပန်၊ ဘဝနောင်ခါ၊ ချမ်းသာရတန်၊ တော်မှန်အကျင့်၊ ကိုယ်နှင့်သူ့အား၊ စီးပွားထပ်မျှ၊ ဆောက်တတ်လှသား၊ မြူဆွပ်စိတ်ကြံ၊ နက်ခံမြော်သိ၊ ပညာရှိကို၊ ဇာဘိတပါး၊ ဝေးမြေခြားလည်း၊ စီးပွားမြတ်နိုး၊ တွေ့အောင်ကြိုး၍၊ ကြည်ဖြိုးရှင်ပျ၊ တူနေရသော်၊ နိစ္စအမြဲပေါင်းယှဉ်တွဲ၍။ ။အထဲချစ်ခြင်း-လေးစေမင်း။

၃၅။ ရှေးပါရဇီ၊ ပြည့်စုံညီ၍၊ နှိုင်းပြီမထင်၊ ရည်သွားအင်လည်း၊ လူတွင်ငြားလှ၊ ဖြစ်တော်စွဟု၊ ဒိဗ္ဗဩဇာ၊ နတ်သုခနှင့်၊ ဇိဝှါဝိညာဉ်၊ နှစ်ပါးယှဉ်သို့၊ တွေ့စဉ်ခဏ၊ နှစ်သာရကို၊ ဆံမျှမကွယ်၊ သိမြင်လွယ်သား၊ နို့ကျယ်ပညာ၊ မြတ်ဆရာ၌၊ မေတ္တာဆုကြီး၊ ကျေးဇူးမှီး၍။ ။ ကောင်းချီးဆောင်နှင်း-ပေးစေမင်း။

၃၆။ မဟုသုခ၊ သိပ္ပပညာ၊ ဆည်းပူးရှာ၍၊ ဆရာကောင်းထံ၊ ထုံးစံလေ့ကြက်၊ မှတ်ခေါက်ရက်တည့်၊ အနက်အနဲ၊ အရဲအရင့်၊ အကျင့်အဟန်၊ အမှန်အတော်၊ အမြော်အမြင်၊ ဂုဏ်အင်ထူးခြား၊ သူ့ရည်သွားကို၊ ထောက်ထားခွဲခြမ်း၊ သိနိုင်စွမ်းဟု၊ ချီးမွမ်းမိုလ်လူ၊ အံ့ရာမူသား၊ မဇ္ဇူပွင့်ဖူး၊ ကြိုင်နံ့မြူးသို့။ ။ကျေးဇူးသတင်း-မွှေးစေမင်း။

၃၇။ ကဗိလေးမည်၊ ပြည့်စုံတည်သား၊ ဇာနည်အထွတ်၊ ဆရာမြတ်ဝယ်၊ မပြတ်နိယံ၊ နည်းနာခံ၍၊ သာစံရိပ်ငြိမ်၊ စည်းစိမ်တန်ခိုး၊ ရှေးကျိုးကောင်းညွန့်၊ ပွားပြန့်နောင်လာ၊ တိုးတက်ရာသား၊ အင်္ဂါခုနစ်၊ ကျေးဇူးနှစ်နှင့်၊ ရန်စစ်အောင်နေ၊ လေးထွေအကျင့်၊ လေးဆင့်သင်္ဂြိုဟ်၊ ယွင်းယိုမရှိ၊ ဂတိလေးသွယ်၊ မှတ်ဘွယ်ဘွယ်၌၊ အဓိပ္ပာယ်

နက်၊ပြက်ပြက်ထင်စွာ၊ မသိသာမှု၊ သင်္ကာ ပျောက်ဆေး၊စင်အောင်
မေး၍၊ကျင့်ရေးကျင့်နှုန်း၊ကျင့်မြဲထုံးကို။ နှလုံးပိုက်သွင်း-ဝင်စေမင်း။

၃၈။ ထိုမှတစ်ဆင့်၊ တိုင်းခြေရပ်စည်၊ ပြည်၏ ကိစ္စ၊ သတ္တိဟု၊
တွင်ထမည်ထင်၊ ခုနစ်အင်လည်း၊ သိမြင်မကျန်၊ ယဉ်ထန်သမုဒ်၊
ဖြည်းသုတ်လေသာ၊ ရာဇာယမ၊ နေလပဇ္ဇန်၊ ဝသုန္ဒရီ၊ ဒေဝီသိကြား၊
ရှစ်ပါးဤသို့၊ မင်းတို့မှတ်ဘွယ်၊ ပုံသွယ်တသီး၊ သူကြီးကျင့်မှု၊ ဂုဏ်
ခြောက်စုနှင့်၊ ဆယ်ခုဓမ္မ၊ ဗလငါးတန်၊ စွမ်းအန်သုံးကြောင်း၊ မကြား
တောင်းသား၊ နည်းကောင်းကျယ်ဝန်း၊ အဆန်းဆန်းလည်း၊ မေးမြန်း
တွေ့ရှာ၊ မှတ်သားနာ၍။ ။သင်္ကာပျောက်ကင်း-စင်စေမင်း။

၃၉။ ထိုမှတစ်ပါး၊ ယောက်ျားတကာ၊ ဖွေရှာနိစ္စ၊ တတ်အပ်
လှသား၊ သိပ္ပ ရတနာ၊ ဆင်မြင်း မှာတုံ၊ သန္တာ ရင့်ညောင်း၊ တုမဲ့
တောင်းသား၊စောလောင်းရန်နှင့်၊ ဥတိန်မင်းဟု၊ ဝန်ပြင်းကျော်ထိတ်၊
ခေါင်းပဏ္ဍိတ်၏၊ ကျိတ်လိတ်သင်ထွေ၊ ဥပဒေ၌၊ တတ်နေလုံခြုံ၊ စီရင်
တုံ၍၊ စေ့စုံများကျယ်၊ စီးနင်းဘွယ်လည်း၊ တင့်တယ်ပြသ၊ ဓာရဏ
ဖြင့်။ ။လေ့ထမကင်း-ကျင့်စေမင်း။

၄၀။ သူကြီးဘေးခိုး၊ ကျင့်ရိုးအညီ၊ ထုံးစံရှိ၍၊ အစီအလျဉ်၊
အစဉ်အသင့်၊ နိမိတ်ဆင်ခြင်၊ ဂုဏ်အင်များနည်း၊ ပစ္စည်းလျော့တင်း၊
အရင်းအဖျား၊ ရည်သွားရှိမဲ့၊ ပြိုင်နှိုင်းရှဲ့၍၊ လေးတွဲစာနာ၊ ပေးကမ်း
ခါလည်း။ ။ပညာမြော်တင်း-ရွေးစေမင်း။

၄၁။ သံသရာခင်း၊ အဆက်ဆက်က၊ လေ့ကျက်ဘူးစွာ၊ ဝါ
သနာကြောင့်၊ ပညာရင့်ညောင်း၊ သူတော်ကောင်းတို့၊ ကျိုးကြောင်း
ဟုတ်သွ၊ ထုံးစံပြသား၊ ဆုံးမစကား၊ ကျေးဇူးများကို၊ ကြားကြား
သရွေ့၊ ရှင်ပျော်မွေ့လျက်၊ နေ့လည်းမကင်း၊ ညဉ့်တွင်းမကွာ၊
မှတ်သားနာ၍၊ တွေ့ရှာစူးစမ်း၊ ပြောဆို ကျွမ်းလည်း၊ စိတ်ဝမ်း
ကြည်လင်၊ သားဘခင်ဟု၊ တိုင်ပင် လျှို့ဝှက်၊ ထဲနက် ရေခြား၊
ပြင်တပါးသို့၊ မကြားစေချင်၊ မမြင်စေလို၊ မဆိုစေမှု၊ တခုချဉ်၊ မြော်ရှု
သက်၊ မင်းရိပ်သိ၍၊ မျက်စိမမြင်၊ ခေါ်လျှင်မကြား၊ လျှာမဲ့ငါးသို့၊
ဆွေငါးခင်ပွန်း၊ တွေ့မေးမြန်းလည်း၊ တခွန်းမပွား၊ မင်းစကားကို။ ။
စိုက်ထားဝမ်းတွင်း-ကြေစေမင်း။

၄၂။ ရန်သူငြိုးအင်္ဂါ၊ နှောင်ရှက်ငြိတွယ်၊ အန္တရာယ်တည့်၊ အကယ်မျက်မြင်၊ ဝိုးစဉ်းထင်မှု၊ သေရှင်အရေး၊ နှစ်ထွေးမရည်၊ စွန့်အံ့သည်ဟု၊ ဆောက်တည်သောလျောက်၊ စွန့်ခွင့်ရောက်မှု၊ ရှုံ့ကြောက်မဲ့တွန့်၊ အရှင်ဝန်၌၊ ကုမ္ဘာဏ်ယက္ခ၊ သီဟခြင်္သေ့၊ ရင်ဆိုင်ထွေလည်း၊ ခါ၍မဆွန့်၊ အသက်စွန့်လော့၊ အဝှန်းနောင်လာ၊ လူတကာကို၊ ပြောရာဥဒါန်း၊ ကမ္ဘာထွန်းသို့။ ။မော်ကွန်းဖြစ်လျှင်း-လေစေမင်း။

၄၃။ အနီးအဝေး၊ အနှေးအလျင်၊ စီရင်မစ၊ အဌအဝေ၊ အစေအပါ၊ အရာကြီးငယ်၊ ပြုဘွယ်ဘွယ်၌၊ လိုမယ်ကိစ္စ၊ အားရအောင်အောင်၊ ရည်စောင်ထဲလာ၊ ကြိုးသောခါလည်း၊ ညီညာအားထုတ်၊ သဘောဟုတ်ဖြင့်၊ မယုတ်မလွန်၊ တော်မှန်ဖြောင့်စင်း၊ မှားယွင်းမရှိ၊ သမာဓိဖြင့်၊ သတိဌ်ဆည်၊ စောင့်အပ်သည်တွင်၊ ဆံခြည်တတန်း၊ တပ်စွန်းမချစ်၊ လောဘမြစ်၍။ ။တင်ပြစ်လွတ်ကင်း-ကွေစေမင်း။

၄၄။ လျှိုဌက်ထဲကြံ၊ နက်စံ ရည်ကောင်း၊ သူ့အကြောင်းကို၊ ချောင်းမြောင်းနှိုးနွယ်၊ သိအောင်ရှုယံမှု၊ ပွဲလယ်အရပ်၊ မတင့်အပ်ဝယ်၊ ထက်ကြပ်မကွာ၊ နေကာမထွေ၊ ကြည့်၍မမြော်၊ နာသော်မကြား၊ လူအများကို၊ ဝှက်ထားမြဲကျိတ်၊ ထဲကြိမ်တ်ဖြင့်။ ။တိတ်တိတ်ဝှက်ခြင်း-ပြေစေမင်း။

၄၅။ ခင်ခင်ကိစ္စ၊ ဟူသမျှလည်း၊ လုံ့လမလျော့၊ မပေါ့မမေ့၊ ညဉ့်နေ့မဟူ၊ သတိမူ၍၊ မွေးမြူကြောင်းလမ်း၊ စုံစမ်းစာနာ၊ နက်ပညာဖြင့်၊ ရှေ့လာနောက်နစ်၊ ကြိမ်စစ်လော့၊ အပြစ်ကိုယ်ဝယ်၊ ဆိုဘွယ်ရိပ်ထင်၊ မရောက်ခင်က၊ အမြင်မရှိ၊ တွေးမသိသည်၊ မျက်စိမပွင့်၊ ဉာဏ်မရင့်၍။ ။အကျင့်အချင်း-ကွေစေမင်း။

အနုသာသန ဆုံးမစာ ဤတွင် ပြီး၏။

ဆွဲငါးစောင်တွဲ

၁၁-ဘိုးသူဘော်-ဦးနု စကားပုံ

မြန်မေ့ပေါ်၊ ညဉ့်ဏ်ယူမျှော်သည်၊ သူတော်ကျွန်ုပ်၊ နား၏တန်းဆာ၊
နားဝင် သာအောင်၊ လက်ပုဒ်ဖြင့်၊ အာလုပ်ချိုမြ၊ စကားပုံသရုပ်၊
အမျိုးထုတ်ပြီးလျှင်၊ အချုပ်ကိုပြခဲ့မည်။

ဗုဒ္ဓဆာယာကို တွယ်ရမည်၊ ယုတ်လှ တာကို ပယ်ရမည်၊
ဗုဒ္ဓဆာယာကို တွယ်မှ-မြေရာသည်၊ ယုတ်လှတာကို ပယ်မှ-ဘေးပ
ကွာသည်။

သေရည်ကို မသောက်နှင့်၊ ရေကြည်ကို မနှောက်နှင့်။ သေရည်ကို
သောက်က-အပါယ်တုံသို့ ကျတတ်သည်။ ရေကြည်ကို နှောက်က-
အနယ်အမှုံသို့ ထတတ်သည်။

ထင်တိုင်းလည်း နှိပ်၍မဆိုနှင့်၊ ဝင်တိုင်းလည်း သိပ်၍ မမျှီနှင့်၊
ထင်တိုင်းနှိပ်၍ ဆိုက-ရန်အသွယ်သွယ် ပွားတတ်သည်။ ဝင်တိုင်း
သိပ်၍ မျှီက-အန္တရာယ်များတတ်သည်။

ဂေါဏမံသံကိုလည်း မစားနှင့်၊ ကောဓဒြိရံကိုလည်း မပွားနှင့်၊
ဂေါဏမံသံကို စားက-မိဘသဘွယ် ဖြစ်ပေသည်။ ကောဓဒြိရံကို
ပွားက-အဓိကရ အပါယ်နှစ်ချေသည်။

အယုတ်တရားကို အလိုမရှိနှင့်၊ မဟုတ်စကားကို မဆိုဘိနှင့်။
အယုတ်တရားကို အလိုရှိက-ဘဝဝါ၏ စကားကို ပယ်ရာ ကျချေ
သည်။ မဟုတ်စကားကို ဆိုဘိက-သမာဓိ တရားတို့ ကွယ်လွှာရလေ
သည်။

မြှူသလိုပုံနှင့် ကလေးကို မစနှင့်။ လူကိုယုံသဖြင့် အကြွေးမချနှင့်။
မြှူသလိုပုံနှင့် ကလေးကို စက ကလေးအမိုက်မို့ ဆဲတတ်သည်။ လူကို
ယုံသဖြင့် အကြွေးချက-အရေးမပိုက်သမို့ ဖွဲတတ်သည်။

အမျိုးယုတ်သူ အဆင်းလှလျှင် သတိထားလင့်။ တန်ခိုးနှုပ်သူ
ထမင်းဝလျှင် မကြည့်စားနှင့်။ အမျိုးယုတ်သူ အဆင်းလှက-စာဂ၊
တန်တတ်သည်။ တန်ခိုးနှုပ်သူထမင်းဝက-မာန ထန်တတ်သည်။

အဟုတ် အမှန်ကိုလည်း သိမှ၊ အလုပ်အကြံလည်း ရှိမှ။ အဟုတ် အမှန်ကို သိက-သံသရာဘေး ပ၍ အနေကျယ်ကြမည်။ အလုပ်အကြံ ရှိက-ဆန်ရှာရေးလှ၍ အခြေတယ်ကြမည်။

သေဋ္ဌေးလို ကြွယ်သော်လည်း မာန်စွယ် မထနှင့်။ မြွေပွေးကို ငယ်သော်လည်း အလမွှာယ်မပြီနှင့်။ သေဋ္ဌေးလို ကြွယ်သည်ဟု မာန်စွယ်ထက - အရိုအသေခံလို့ ပြေမုန်း တတ်သည်။ မြွေပွေးကို ငယ်သည်ဟု အလမွှာယ် ပြက-ထိုမြွေ ခဲလို့ မကြာခဏ သေဆုံး တတ်သည်။

မတော်ဘဲ မပယ်နှင့်၊ မခေါ်ဘဲမလယ်နှင့်။ မတော်ဘဲဝယ်လေက- အသပြာ ခန ရှုံးတတ်သည်။ မခေါ်ဘဲ လယ်ချေက-မကြာ ခဏမုန်း တတ်သည်။

မတော်တာကို မြီးမစားနှင့်၊ အဘော်မပါလျှင် ခရီး မသွားနှင့်။ မတော်တာကို မမြီးစားက-ဘေးရလို့ရောဂါပွားတတ်သည်။ အဘော် မပါဘဲ ခရီးသွားက-အရေးမလှသမ္ဘိ-သောက များတတ်သည်။

ခရီးကိုလည်း အပြင်း မသွားနှင့်၊ မီးကိုလည်း အကြွင်းမထားနှင့်။ ခရီးကို အပြင်းသွားက- မှားတတ်သည်။ မီးကို အကြွင်း ထားက- ပွားတတ်သည်။

ဆရာပြောသမျှကို အပြီးမမှားလေနှင့်၊ အနာရောဂါကို မကြီးပွား စေနှင့်။ ဆရာပြော သမျှကို - အပြီးမှားက မုချ မှောက်တတ်သည်။ အနာရောဂါကို ကြီးပွားက-ဒုက္ခရောက်တတ်သည်။

စကား၊ စကားပြောပါများ-စကားထဲက ဇာတိပြု၍ မာနတန်ခွန် ထူတတ်သည်။ ဘုရား၊ တရား-ဟောဖန်များက-တရားထဲက ပါဠိရ၍ ဒါနအလွန်လှူတတ်သည်။

အမျိုးမြတ်မှ အရိုးကိုကြံရာသည်။ တန်ခိုးလျှပ်မှ အဘိုးတန်ပါ သည်။

သံသရာလောက၊ နှစ်ဝအကျိုး၊ ပွားတိုးစေမှု၊ အာရုံ ပြုလျက်၊ ဦးနှုမည်ခေါ်၊ ငါသူတော်လျှင်၊ နာပျော်ဘွယ်ရာ၊ ဆုံးမစာကို၊ တကာ၊ တကာမ၊ မှတ်သားကြ၍၊ နေ့ညလေ့ကျက်ကြပါ ကုန်လော့။

ဘိုးသူတော်-ဦးနှုစကားပုံပြီး၏။

၁၂-သိင်္ဂါလောဝါဒသုတ်

ကျဉ်းဝတ်လင်္ကာ

တလောကလုံး၊ ညွတ်ရုံးဦးချ၊ နှိုင်းမမျှသား၊ ဘုရားရွှေစက်၊
ရောင်ပြိုး ဖြက်ကိုဦးထက်တင်ထား၊ ရှိညွတ်တွား၍၊ သားနှင့်မိအ၊
တပည့်စသည်၊ ပြုရသောဝတ်၊ ချွတ်မူပါယ်ရွာ၊ လားမည့်တာကြောင့်၊
သုတ်ပါထေယျ၊ ကျမ်း၌ပြုသည်၊ လောကကျင့်ရာ၊ အကျိုးမှာပိမ့်။ ။
နတ်ရွာတို့ လုံးလုံးကျက်၍သုံး။

သားသမီးကျဉ်းဝတ် ငါးပါး

ကျေးမွေးမပျက်၊ ဆောင်ရွက်စီမံ၊ မွေခံထိုက်စေ၊ လှူမှုဝေ၍၊
စောင့်လေးမျိုးနွယ်၊ ဝတ်ငါးသွယ်။ ။ကျင့်ဘွယ်သားတို့တာ။

မိအ, ကျဉ်းဝတ်ငါးပါး

မကောင်းမြစ်တာ၊ ကောင်းရာညွှန်လတ်၊ အဘတ် သင်စေ
ပေးဝေနှိုးရင်း၊ ထိမ်းမြားခြင်းလျှင်၊ ဝတ်ငါးအင်။ ။ဘခင်မည်
တို့တာ။

တပည့်ကျဉ်းဝတ် ငါးပါး

ညီညာ ထကြွ၊ ဆုံးမနာယူ၊ လာမူကြိုဆီး၊ ထံနိုး လုပ်ကျွေး၊
သင်တွေ့အံ့ရွတ်။ ။ဘပည့်ဝတ်၊ မချွတ်ငါးခုသာ။

ဆရာကျဉ်းဝတ် ငါးပါး

အဘတ်လည်းသင်၊ ပဲ့ပြင်ဆုံးမ၊ သိပ္ပမချန်၊ ဘေးရန်ဆီးကာ၊
သင့်ရာအပ်ပို့၊ ဆရာတို့။ ။ကျင့်တို့ဝတ်ငါးဖြာ။

လင်္ကာကျဉ်းဝတ် ငါးပါး

မထေမဲ့ကင်း၊ အပ်နှင်းဥစ္စာ၊ ပိစ္ဆာမမှား၊ ဝတ်စား ဆင်ယင်၊
မြတ်နိုးကြင်။ ။ငါးအင် လင်ကျင့်ရာ။

မယားကျဉ်းဝတ် ငါးပါး

အိမ်တွင်းမှုလုပ်၊ သိမ်းထုပ်သေချာ၊ မိစ္ဆာကြည်ရှောင်၊ လျော်
အောင်ဖြန့်ချိ၊ ပျင်းရိမမှု၊ ဝတ်ငါးဆူ။ ။အိမ်သူကျင့်အင်စွာ။

မိတ်ဆွေ ကျဉ်းဝတ် ငါးပါး

ပေးကမ်း ချီးမြှင့်၊ ကိုယ်နှင့် ယှဉ်ထား၊ စီးပွား ဆောင်ရွက်၊
နှုတ်မြွက်ချိုသာ၊ သစ္စာမှန်စေ၊ ဝတ်ငါးထွေ။ ။ကျင့်လေမိတ်သဟာ။

သခင်ကျဉ်းဝတ် ငါးပါး

ဝစ္စာကျွေးမွေး၊ ပြုရေးစီရင်၊ နာလျှင်ကုစေ၊ ငှဝေရသာ၊ အခါ
ကိုလွှတ်၊ အရှင်ဝတ်။ ။မချွတ်ငါးခုသာ။

ကျွန်ကျဉ်းဝတ် ငါးပါး

အိပ်သော်နောက်ကျ၊ ထသော်ကားရှေး၊ ပေးမှယူအပ် စေ့စပ်
ဆောင်ရွက်၊ ကျေးဇူးမြွက်။ ။ငါးချက်ကျွန်ကျင့်ရာ။ ။

ဒါယကာကျဉ်းဝတ် ငါးပါး

မေတ္တာစိတ်သက်၊ ဆောင်ရွက်ချစ်ကြွင်း၊ ခင်မင်နှုတ်ချို၊ လိုလျှင်
ဖိတ်ထား၊ တတ်အားလှစေ၊ ဝတ်ငါးထွေ။ ။ပြုလေ ဒါယကာ။

ရဟန်းကျဉ်းဝတ် ၆-ပါး

မကောင်း မြစ်ဟာ၊ ကောင်းရာ ညွှန်လစ်၊ အသစ်ဟောကြား၊
နာဘူးထပ်မံ၊ နတ်ထံ တင်ရာ၊ မေတ္တာလည်းပြု၊ ရဟန်းမှု။ ။
မြောက်ခု လွန်သေချာ။

ကျမ်းသိင်္ဂါလ၊ သုတ်ဝယ်ပြု၊ သုံးဝမြတ်ဆရာ။
ကျင့်ဝတ်မပြေ၊ ပါယ်လေးထွေ၊ လားလေမြင့်ရှည်ကြာ။
ဤသည်ဝတ်ကုန်၊ ဆွေမျိုးစုံ၊ မြောက်ဘုံထက်နတ်ရွာ။

လှည်းဘီးပြင်ကာ၊ နားစောင့်ချသို့၊ မိတနှင့်သား၊မယားနှင့်လင်၊
 အရှင်နှင့်ကျွန်၊ ထေရ်မွန်တကာ၊ မိတ်သဟာနှင့်၊ ဆရာတပည့်၊
 တည့်တည့် မချွတ်၊ ကျင့်ဝတ်စုံလင်၊ ဖြူသန့်စင်မှု၊ ရှင်လည်းမကွေ၊
 သေလည်းမကွာ၊ နတ်ရွာလူ့ပြည်၊ လှည့်လည်အတူ၊ စံစားမှု၍၊ နိဗ္ဗူ
 ရှေ့ပြည်၊ ဝင်အံ့သည်တည့်၊ မတည်ကျင့်ဝတ်၊ ချွတ်သူတို့မှာ၊ မလွတ်
 သာသည်။ ။လေးရွာတို့လုံးလုံး လူဖြစ်ရှုံး။

သိင်္ဂါလောဝါဒသုတ် ကျင့်ဝတ်လင်္ကာပြီး၏။

၁၃-ကဗျာသာရတ္ထသင်္ဂဟ သတ်ပုံ

ဘုရား တရား သံဃာ ရတနာသုံးပါးအား ညွတ်တွား ရိုကျိုး ရှိရိုးဦးတင်ပါ၏။

ကျ။ တွင်းကျ၊ မှောင်ကျ၊ ဆီးနှင်းကျနှင့်၊ အားကျတကန်၊
ကျမ်းဂန်ကျန၊ သဘောကျက၊ အောက်ကျ၊ နောက်
ကျ၊ ကြေးကျတထွေ၊ ငွေကျတခြား၊ ကုလားကျ
မင်း၊ ကျစွာမင်းနှင့်၊ မျက်ပျဉ်း လည်းကျ၊ ဆင်မုန်
ကျသျက်၊ အချက်ကျစေ၊ အနေကျကျ၊ ဤသို့
စသည်၊ ဧက ဝစန၊ ကျသည့် အရာ၊ ပင့်၊ ပါ
ကောင်းကောင်း။

ကြ။ ခနောင်း ကြည့်၊ သွင်းမြိကျိ-ကြ၊ သွားလာကြနှင့်၊
ပြုကြ၊ မူကြ၊ ကြောင့်ကြ၊ ကြဋ္ဌန်း၊ ဖန်းခါးကြစု၊
သိမူခေါ်ဆို၊ ကြလို၊ ကြခပ်၊ မှည့်အပ်ဝါးမှာ၊ ကြပို့
ရှာက၊ မှီရှာ ကြခပ်၊ ပညပ်ခေါ်မူ၊ ဗဟုဝစန၊
ကြအပေါင်မျိုး။

မှတ်ချက် ခနောင်းကြလှ = ရစ်လည်သောဝဲး (စုတ်ဝဲ) ဘူရိဒတ် လင်္ကာ၌
ယမုနာ၏၊ သည်းစွာကြလှ၊ ခနောင်းဝဲ၌၊
ကြဋ္ဌန်း-ထွတ်မြတ် ပြဋ္ဌာန်းသည်။
မြင်ကရှင်လန်း-ဘ ကြဋ္ဌန်းကား၊ ရှန်းရှန်းနှစ်သက်၊
ကြဋ္ဌန်းထွက်စံ၊ ချီလုပ်ကြံသော်။
ကြဋ္ဌန်းဥက္ကဋ္ဌ၊ မြေဘုံထွတ်ဝယ်။ ။ ဘူရိဒတ်လင်္ကာ။

ကြ။ ကျ။ ထိုးထိုးကြကြ၊ ကြတော်မူပါ၊ ရစ်တို့ရာရှင့်။
သကျာဝတ၊ ပြောပချေ၊ အသံကျာကျာ၊ ပိုကျာ
ကျာနှင့်၊ ကျာကျာဟစ်ကြွေး၊ ပင့်ရေးမှန်စွာ။

ကြ။ ငှက်ကြိုးကြာက၊ စကြာ၊ နေကြာ၊ တောင်ကြာ၊ ကြာ
ပြန်၊ ကြာလန်၊ ကြာအိုး၊ ကြာရိုး၊ ကြာရွက်၊ ကြာဘက်၊
မြင့်ကြာ၊ နေ့သောကြာနှင့်၊ ကြာသပတေး၊ ရေးလျှင်
ရစ်မြောက်။

ကျီး။ လောက်နှင့်ကျိကျိ၊ ကျိကျိကျွတ်ကျွတ်၊ ချော်ချွတ်
ညစ်ကျိ၊အကျိ အခဲ

ကျီး။ တက္ကကြကျိ၊ ကျိစယ်ဆိုသိး

ကျီး။ ငှက်တင်ကျီးနှင့်၊ နင်းကျီး နင်းကျွံ၊ ခဲလျှံမီးကျီး၊
ကျီးအာကျီးကန်း၊ ကျီးရန်း ဆန်းကြယ်၊ ပင့်ဘွယ်
တခန်း။

စဲလျှံမီးကျီး-အတောက်အလျှံသောမီးခဲ။

ကျီးရန်း-နန်းပြာသင်း တို့ဝယ် ဆန်းကြယ်စွာ ထုလုပ်အပ်သော
စုလစ်မွန်ချွန်။

ကြီး။ အပန်း တကြီး၊ပြည်ကြီး-ကြီးစွာ၊ငှက်မှာ တုံးကြီး၊
ကောက်ကြီးကစ၊ ဟူသမျှမှာ၊ ရစ်ရာသယူ။

ကျူး။ ကျိကျူး-နောက်ကျူး၊ ညစ်ကျူးစိတ်ယူ၊
ကျိကျူး-ရွှေနေဘက်ပြီးမြင်းရောနှောသည်။

ကျူး။ ကျူးကျူးငိုချင်၊ ကျူးပင်များစွာ။

ကျူး။ အိမ်ရာ လွန်ကျူး၊ သွန်းကျူး၊ ကျူး၊ သံလေး
ရင့်ကျူး၊ ကျူးကျော်သွားလာ၊ စကျူး ရွာတွင်၊
လုလင်ကျူး၊ ကျိကျူးပင့်ရေ
“ကျီးကျူး”-ချွတ်ယွင်းသည်။

ကြူး။ မွေးကြူးပျံကြူး၊ ရနံ့ကြူး၍၊ လှိုင်ကြူးအလွန်
ကြူး။ ကြွအန် လောင်းကြူး၊ ကာမကြူး၍၊ စားကြူး
သောက်ကြူး၊ ပိုးစုန်းကြူးနှင့်၊ ပျော်ကြူး အိပ်ကြူး၊
ရိုက်ကြူး ထိနဲ့ဆူ၊ ရစ်လေဟူသည်၊ မှတ်သူပွားအံ့
ပညာတည်း။

ကျွေး။ ပွားဘွယ်ပညာ၊ မှတ်ပါစေ့စုံ၊ ပွတ်ခို ပွတ်ကျွေး၊
ကျွေးပွန်စကား၊ စားသောက်မကျွေးမကျွေးကမ္ဘာ၊

ကျွေး။ ပြည်ရွာမြို့ကျွေး၊ ငှက်ရွှေကျွေးနှင့်၊ ယဉ်ကျွေး၊ ကတ်၊
ကျွေး၊ တင်ကျွေး-ကျွေးဇူး

ကျွေး။ တထူး ကံကျွေး၊ သစ်ပင် ကျွေးက၊ လုပ်ကျွေး၊
ဆွမ်းကျွေး၊ ကျွေးမွေးပင့်လေ။

ကြွေး။ အကြွေးအညာ၊ အစာလည်းကြွေး၊ သိသိကြွေးက၊
ပျက်ကြွေး၊ညက်ကြွေး၊ ကမ္ဘာကြွေး၍။

မှတ်ချက် “ကျေ မကြေ” ဟူရာ၌ မ, နှင့် ယှဉ်လျှင် အပင့်၊ မ, နှင့် မယှဉ်လျှင် အရစ်ကဲ့သို့ ရှိ၏။

သာဓက ကမ္ဘာကြေလည်း၊ မကျေတို့ဘဲ။

ကြွေ ။ ကြွေ ကြွေ၊
 ကြွေ ။ ကျကြွေ၊ အညှာကြွေသော်၊ ကြွေအန်လည်းပစ်။
 ကြွေး ။ ညစ်ကြွေး၊ ငွေကြွေး၊ ငါးကြင်းကြွေးနှင့်၊ ကြွေးနီ၊
 ကြွေးမုံ၊ ရေးပုံထုံးစံ၊ အခွံအကြွေး။
 ကြွေး ။ မြီကြွေး၊ ဟစ်ကြွေး၊ ထစ်ကြွေး၊ ကြွေးကြော်၊
 ရစ်သော်မလွဲ။

ကျေ ။ မကျေမထူး၊ နေပူကျေကျေ။
 ကွေ ။ နွား ကွေ၊ တန့်ကျေ၊ ကွေကော်ပင့်ရေး။
 ကြေ ။ ကြသေးစစ်ဝတ်၊ ပစ်လွှတ်ကွန်ကြေ၊ မြောက်မြောက်
 ကြေနှင့်၊ စွန်ကြေ၊ သွန်ကြေ၊ စပါးကြေမှာ၊ ရစ်ရာသဘော။

ကျော ။ မည်းကျော၊ နက်ကျော၊ သလင်းကျောနှင့်၊ သင်း
ကျော ပြောင်ပြောင်၊ သျှောင် တကျောကျော၊
လှကျောမွေးမှင်၊ ကျောငွေသွင်တည့်။

ကျော့ ။ လွန်တင် လွန်ကျော့၊ ကျော့ကျည်း ပျင်းရှောင်း၊
ကျော့ချောက်မြောင်းမှာ၊ ပင့်ရာကလှစ်။

ကြော ။ စစ်ကြော၊ ဆေးကြော၊ ဇမ္ဗူကြောဝယ်၊ ကြောမှုာ၊
ကြောခြင်၊ ပင်လှိုင်ကြောယှိုင်း၊ နှိုင်းရှိ စောကြော၊
အိမ်စကြောထက်။

ကြော့ ။ မျက်စိကြော့သွေး၊ ဆိုရေးကြမ်းကြော့၊ လူစုကြော့
နှင့်၊ ရှင်းကြော့၊ ကိုယ်ကြော့၊ ကြော့လှေရစ်မော။

ကျော် ။ ကျော်စော၊ ကျူးကျော်၊ အကျော်၊ ငါးမျိုး၊ ကျော်
ဟင်း၊ ကျော်ရွာ၊ နံ့သာအကျော်၊ ငကျော်မှည့်မြီး
မင်းရဲကျော်စွာ၊ ကျော်စည်ရွာခေါ်၊ ကလပ်ကျော်
နှင့်၊ ကျော်၍နင်းသွား၊ ကျော်ကြား၊ ကျော်ထင်၊
ဆေးလုလင်ကျော်၊ ပန်းကျော်ချောင်းမှာ၊ ပင့်ရာ
ဘရေး။

- ကြွေ်း။ ကြွေးကြော်, မုံ့ကြော်, ကြော်လှော်, ကြော်ငြာ, ရစ်လေရာဇာ။
- ကျံ။ နံ့သာလိမ်းကျံ, ရွှေရည်ကျံ, ကျံကျံမြည်ရိုး, ကြီးကြီးကျံကျံ, ဆည်းကျံကျံကြီး။
- ကျွံ။ နှင်းကျိုးနှင်းကျွံ, စကား ကျွံနှင့်, ရွံ့ကျွံ သည်ကိုပင့်လိုမလွဲ။
- ကြွံ။ မြဲမြဲကြွံကြွံ, ကြွံကြွံကြွံခြင်း, တင်းတင်း ကြွံကြွံ, ကြွံကြွံခံရာ, သတွာကြွံ, ထောက်ကြွံပင်ပျို။
- ကြိ။ ချိုလှစုတ်ကြိ, စကြံသွားလာ, ကြိခင်းရွာမျိုး, သစ်ကြိပိုးပင်, ကြိဟင်းပင်က, ရာဇသကြိ, ကြမ္မာကံနှင့်, စိတ်ကြိ, လုပ်ကြိ, ကြိပိုင်, ကြိစည်း, မြို့မည်ကြိညှပ်, ရစ်အပ်လေမြောက်။
- ကျား။ ပြောက်ပြောက် ကျားကျား, ကျားတားတားနှင့်, မင်းကျားဘုရား, ကျားမြီးဆွဲရွာ, ကျားရွာ, သစ်ကျား, ယောက်ျားပင့်အပ်။
- ကြား။ စပ်ကြား, တည်ကြား, တလန်းကြားက, ပပ်ကြား, လက်ကြား, သစ်ကြားပင်ပျို, အကြိုအကြား, နတ်သိကြားနှင့်, သကြားချိုလွင်, အမြင်အကြား။
- ကြွား။ ဝါကြွားဟူသည်, လူမည်ဝကြွား, ပြောဆိုကြွားမှာ, ရစ်လေရာသည်, ကျမ်းလာထုံးနည်း ထံထွာတည်း။
- ကျွက်။ ထုံးနည်းကျမ်းညီ, ဇီဇီကျွက်ကျွက်။
- ကျက်။ တကျက်ကျက်လျှင်, အုတ်ကျက်, စိမ်းကျက်, ကျက်ကျက်နေပူ, နည်းယူလေ့ကျက်, ပင့်ရိုးထွက်ရှင့်, ကြက်ဆူပင်ရင်း, ကြက်ဟင်းခါးရွက်, ကြက်သီးထဟန်, မိတာန်ကြက်ခြင်း, တင်းတင်း စည်ကြက်, ကြက်ငှက်, ရေကြက်, တောကြက်တွန်ဟန်, ကြက်သွန်နီဖြူ။
- ကြွက်။ ကြွက်ကြွက် ဆူလှိုက်, ကြွက်ကြွက် ရိုက်ခါ, သတွာကြွက်, ကြွက်လျှောက်ရစ်သင့်။

စိစိ ကျွက်ကျွက်-ကြွက်ကြွက်ဆူ၊
သဘောကွေ့သော်လည်း ဆရာဘို့ဝါဒလိုက်၍ နှစ်ချက်ပြုသည်။
စိစိ ကျွက်ကျွက်၊ အုတ်ကျက်ကျက်လျှင်၊ ကြွက်ကိုကြောင်တား၊
(ရွှေနှားတော်သွင်း)

ကျင့်စို့။ ကျင့်တင့်တင့်လျှင်၊ ပြုကျင့်၊ မူကျင့်၊ ကျင့်သည့်
ကရား။

ကျင့်စို့။ စားလထိုကျင့်၊ မေးလကျင့်မူ၊ ဇမ္ဗူ ဝန်းကျင့်၊
ဇကျင့်၊ နာကျင့်၊ တံကျင့်လျှိုသည်၊ ကျင့်လည်၊ ကျင့်
လျှင်၊ ဆံကျင့်ခေါ် ငြား၊ ကစားသည့်ကျင့်၊ ဆန့်
ကျင့်၊ ကျွမ်းကျင့်၊ သကျင့် ရပ်ရွာ၊ ရွှေကျင့်ရွာထုံး၊
သုံးကျင့် သစ်ပင်၊ ပြုကျင့်၊ မူကျင့်၊ အောင့်ကျင့်
ဆန့်ငြင်း။

ကျင့်စို့။ လွင်ကျင်း၊ ကုန်ကျင်း၊ ခင်းကျင်း၊ ကျင်းပ၊ ပင့်ထ
စင်စစ်၊

ကြင်စို့။ ကြင်ချစ်၊ ကြင်နာ၊ ငှက်မှာလွန်းကြင်၊ အကြင်သယူ၊
လူမည်ဝကြင်။

ကြင်စို့။ သစ်ပင်အင်ကြင်း၊ ငါး ငါးကြင်းနှင့်။

ကြင်စို့။ ကျန်ကြွင်းကိုရစ်။

ကျစ်စို့။ ကကျစ်ခေါ် ရိုး၊ ကစားမျိုးနှင့်၊ ကြိုးကျစ်၊ ကောက်
ကျစ်၊ သင်းကျစ်စလွယ်၊ တံကျစ်နွယ်က၊ ကျင့်
ဘွယ်ကျစ်လစ်၊ ကျစ်အပေါင်းမှာ၊ အပင့်သာတည်း။

ကျဉ်စို့။ သတ္တဝါကျဉ်၊ ထိုကျဉ်တကန်။

ကျည်စို့။ ထိရိစ္ဆာန် ဦးကျည်၊ ပိတ်ကျည်တံပိုး၊ လူမျိုးအင်
ကျည်၊ ခိုက်ကျည်၊ ဆုံကျည်၊ ကျိုးကျည်၊ ကျည်ရွာ၊
တေဇာကြီးမား၊ ကျည် ဘုရားရှင်၊ စီရင် ကျည်
လျှောက်၊ ကျည်တောက်၊ ဝါးကျည်၊ ပိတ်ကကျည်
ပင်၊ ခေါ် ငင်သံကျည်၊ တိလင်းကျည်နှင့်၊ ကျည်
ကျည်အော်အောင့်။

ကျည်စို့။ ဖနောင့်၊ ဖကျည်၊ ရေသကျည်းပင်၊ မန်ကျည်းပင်
နှင့်၊ ကျည်းပင်ခေါ်ရိုး၊ ကျည်းလူမျိုးမှာ၊ တကျည်း

- နာတိ၊ ပျင်းရိ ကျော့ကျည်း၊ တံခါး ကျည်းလျှို၊
ခတ်လို ထိတ်ကျည်း၊ မန်ကျည်း ကန်ရွာ၊ ကျည်း
ကန်ရွာက၊ မာခါခပ်ကျည်း၊ အကျည်းအခဲး။
- ကျဉ်း။ တကွဲခေါ် ရှောင်း၊ ကျဉ်းမြောင်း နည်းကျဉ်း၊ လုံး
ကျဉ်း၊ ကျဉ်းကျယ်၊ ပင့်ဘွယ်အမြဲ။
- ကြဉ်း။ ဘဲကြဉ်၊ ရှောင်ကြဉ်၊ မယှဉ်အမှု၊
- ကြည့်။ ကြည့်ရှု၊ ကြည့်လို၊
- ကြည်။ ကြည်ညို၊ ကြည်လင်၊ ကြည် ရှင်၊ ကြည်ဆွ၊
ကြည်မြဲ၊ ကြည်သာ၊ ရေကြည်ရွာက၊ ရေကြည်ဝမှာ၊
သာကြည်ရွာမှာ၊ ကြည်ဖြူ၊ တည်ကြည်၊ ရေကြည်၊
ကြည်ယုံ။
- ကြည်း။ ရေးပုံ တလီ၊ ကြည်းဟိ၊ ရိုက်ကြည်း၊ လျကြည်း
ကုန်းကြည်း၊ ကုတ်နှင့်ကြည်း၍၊ နာကြည်းသည်ပင်၊
သန့်စင် ကြည်းကြည်း၊ ကြည်းကြည်း၊ ဆိုလျဉ်း၊
- ကြဉ်း။ ဆောင်ကြဉ်း၊ ကြဉ်းဆောင်၊ မရှောင်ရစ်ငြား။
- ကျတ်။ ဘုရားကျတ်ခေါက်၊ တထောက်တသီး၊ ကျတ်တီး
ကုန်းမော့။
- ကျွတ်။ ဆော့ကျွတ်၊ ကျွတ်လွတ်၊ ကျွတ်ဆတ် မျိုးမှာ၊
သတ္တဝါကျွတ်၊ ကျွတ်ကျွတ် ကိုက်ဝါး၊ တရား
အကျွတ်၊ အောင်ကျွတ်မာန်ပြင်း၊ သီတင်းကျွတ်လ၊
ပင့်ကတသတ်။
- မှတ်ချက်။ သား၊ မြေး၊ မြစ်၊ တီ၊ မြေ့၊ ကျွတ်၊ ကျွတ်ဆတ်။
- ကြတ်။ နေလ ကြတ်ခါ၊ ဝါဝါ ကြတ်ကြတ်၊ ဆန်း ငှက်
ကြတ်နှင့်၊ ညောင်ကြတ် မလွတ်။
- ကြွတ်။ ကြွတ်ကြွတ် လျင်လျင်၊ ရစ်ချင်တရုံး၊ တသတ်
ထုံးကို၊ သက်ဆုံးမှတ် တို့ရာသတည်း။
- ကျန်။ မှတ်ရာတတန်၊ ကိုယ်ထီးကျန်က၊ ဆင်ကျန်ဘုရား၊
ကျန်စစ်သားမင်း၊ မကြွင်းမကျန်၊ မေ့လျော့ကျန်၍၊
- ကျွန်။ ကျေးကျွန်အလား၊ မကြားကျိုးကျွန်၊ ကျွန်ုပ်ကျွန်နှင့်။

ကျန်း။ ရေးဟန်တခန်း၊ မာန်ကျန်း၊ ခိုင်ကျန်း၊ ကျန်းကန်း၊
ကျန်းမာ၊ ဤသာခန့်ကျန်း၊ ဗညား ကျန်းနှင့်၊
ကြီးကျန်း၊ သံကျန်း၊ သောင်းကျန်းတုံလေ။

ကျွန်း။ နွေလည်းကုန်ကျွန်း၊ နေ့ရက်ကျွန်း၍၊ ထုကျွန်း၊
ကိုင်းကျွန်း၊ လေးကျွန်း ဒီပါ၊ ကျွန်းပြတ်ရွာတွင်၊
ကျွန်းပင်ရွာမည်၊ ကျွန်းစည်ကွန်းချောင်း၊ ရွာပေါင်း
များစွာ၊ ပင့်ရာမမှား။

ကြန့်။ ထွားထွားမကြန့်၊ မှိတ်တုတ် ကြန့်က၊ ဖုန်းကြန့်၊
ကြန့် ကြာ။
မကြန့်-မရင့်သေး အဓိပ္ပာယ်။

ကြန့်။ လက္ခဏာကြန့်၊ နိကြန့်ကြန့်နှင့်၊ သင်းကြန့်၊ ထုံးကြန့်၊
အမှန်ရစ်မြဲ။

ကျပ်။ အင်တွဲထေးကျပ်၊ ကျပ်သတ်၊ ကျပ်ရှာ၊ ကျပ်နာ၊
ကျပ်လေး၊ ဆိုရေးတလီ၊ အင်္ကျီလင်္ကျီကုတ်၊ နားကို
ကျပ်၍၊ တိုင်းကျပ်၊ ရွှေကျပ်၊ မန်ကျည်းကျပ်နှင့်၊
သင်းကျပ်ရွှေရောင်၊ သျှောင်ပေါက်ကျပ်မျိုး၊ ပုဆိုး
သင်းကျပ်၊ ဘီးကျပ်၊ ကျည်းကျပ်၊ မြောင်ကျပ်ပင့်မှန်။

ကြပ်။ ဆော်ဖန် ကြပ်မ၊ မြဲလှကြပ်ကြပ်၊ လင်္ကျီကြပ်-
ထင်ကြပ်၊ ကြပ်ကြပ်ပြုရာ၊ မိုလ်ပါ စည်းကြပ်၊
အတပ်အကြပ်၊ စောင့်ကြပ်မြဲမြဲ၊ ထံပါးကြပ်ကြပ်။
နီးကြပ်ကြပ်လျှင်။

ကြွပ်။ အုပ်ကြွပ်၊ သင်းကြွပ်၊ ကြွပ်ဆတ်၊ မုံကြွပ်၊ ခဲမကြွပ်
နှင့်၊ ဝက်ကြွပ်၊ ဟင်းကြွပ်၊ ရစ်အပ်အမှန်။

ကျမ်း။ ကျမ်းဂန်၊ စာကျမ်း၊ တံသုတ်ကျမ်းကွယ်၊ လယ်
သမန်းကျမ်း၊ တင်းကျမ်း-

ကျွမ်း။ ကျွမ်းကျင်၊ ကျွမ်းဝင်၊ ချစ်ကျွမ်း၊ သိကျွမ်း၊ လေ့ကျွမ်း၊
မီးတွင် ကျွမ်းငြား၊ ကျွမ်းသမားမျိုး၊ ကွမ်းထိုး
သည်မှာ၊ ပင့်ပါစေချင်။

ကြမ်း၊ သစ်ပင်စကြမ်း၊ နင်းကြမ်း၊ ကြော့ကြမ်း၊ ကြမ်းစင်း
ကြမ်းကြုတ်၊ နှုတ်ကြမ်းဘိခြင်း၊ ရနံ့ရင်းကြမ်းထမ်း၊
နုကြမ်းရစ်ဘွယ်။

ကျယ်၊ ကြီးကျယ်၊ ကျဉ်းကျယ်၊ ပညာကျယ်၍၊ နက်ကျယ်၊
ငန်းကျယ်၊ နုကျယ်သတ္တဝါ၊ မင်းမှာနားကျယ်၊
တွင်ကျယ်၊ နည်းကျယ်၊ မြင်ကျယ်ပင့်လေ။

ကြယ်၊ ဖြစ်ထွေဆန်းကြယ်၊ မိုးထက်ကြယ်သို့၊ စင်ကြယ်
မှေးမြူ၊ ဆံဖြူ ကြိုးကြယ်၊ ပုဗ္ဗကြယ်နှင့်။

ကြွယ်၊ ကောင်းကြွယ်၊ ဘုန်းကြွယ်၊ သူကြွယ်၊ ကြွယ်ဝ၊
ရစ်၊ ကြ တခန်း။

ကျိတ်၊ လမန်းကျိတ်မျိုး၊ ကျိတ်ကြိုး၊ ကျိတ်လိတ်၊ ကျိတ်
ကျိတ် မြည်ထွေ ၊ ကျိတ်လိတ်သေငြား၊ ကျိတ်ခား
ကျိတ်ခက်၊ မှတ်ချက် တသီး၊ ကျိတ်ပုတီးပင်၊
ချင်ချင်ကျိတ်ကျိတ်၊ ကျိတ်ကျိတ်ခဲခဲ၊ စေးနဲဆို ပိတ်၊
ကျိတ်ကျိတ်လဲ့လဲ့၊ ရှုပင့်ဟန်။

ကြိတ်၊ ကြိတ်မှန်၊ သွားကြိတ်၊ ညက်အောင်ကြိတ်မှ၊ ညှစ်
ကြိတ်၊ ဝါကြိတ်၊ မြဲကြိတ်၊ ကြိတ်မိ၊ ရစ်ဘိတ၊ သတ်။

ကျိတ်၊ မှတ်လောစိပ်စိပ်၊ တကျိတ်-နှစ်ကျိတ်၊ ရေတွက်
ကျိတ်မှာ၊ ပင့်ရာပသတ်။

ကျယ်၊ မှတ်ရာသမုတ်၊ ကျေးကျွတ်ပင့်လေ။

ကြိတ်၊ အရေကြုတ်အောင်၊ မျက်မှောင်ကြုတ်သည်၊ မြည်သံ
ကြုတ်ကြုတ်၊ မည်းကြုတ်ကြုတ်လျှင်၊ ကြမ်းကြိတ်
ခွက်ကြုတ်၊ သဒ္ဓါကြုတ်နှင့်၊ သစ်ကြိတ် ကြုတ်ပင်၊
ရစ်လျှင်တသတ်။

သစ်ကြုတ်ကို ဝဏ္ဏံဗောဓနန္တိ အပင့်ပြ၏။

ကြွယ်၊ ခေါ်မှတ် လျောက်ထုပ်၊ အကြွပ် အဆင့်၊ ရစ်ပင့်
ပသတ်၊ အမြဲမှတ်သည်၊ ပညပ်ရေးနည်း ဘာသာ
ကည်း။

ကျောက်၊ ဘာသာရေးမြီး၊ ကျောက်ခဲ၊ ကျောက်ဖျာ၊ ကျောက်
ကာ၊ ကျောက်မြောင်း၊ ကျောက်ထောင်း၊ ကျောက်

ရစ်၊ ကျောက်ဆစ်၊ ကျောက်ခက်၊ ဝက်သက်
ကျောက်မျိုး၊ ကျောက်တုန်း ရိုးနောက်၊ ခြေဖြင့်
ကျောက်၍၊ လိပ်ကျောက်၊ ဗိန်ကျောက်၊ နေရှိန်
ကျောက်သို့၊ ကျောက်ဆောက်၊ ကျောက်ဆောင်၊
ပုဂံတောင်ပါး၊ ကျောက်စံကားမှာ၊ ပင့်ရာမြဲပင်။

ကြော့ခဲး။

ကြောက်ငြင်၊ လန့်ကြောက်၊ ရွံကြောက်၊ ကြောက်
ရှက်၊ ရစ်ချက်တလိုက်။

ကျိုခဲး။

ကျိုက်ကျိုက်ဆူပွက်၊ အုတ်ကျက်၊ ကျိုက်ကျိုက်၊
အောက်ပုံးကျိုက်မှာ၊ ခေါက်ကျိုက်ထုံးလေ၊ ရေကို
ကျိုက်ငြား၊ ခကား၊ ကျိုခဲးထွေ၊ မေးလေတုံမြောက်၊
ကျိုက်ခေါက် ရှင်စော၊ ကျိုက်ပေါ၊ ကျိုက်ပွန်၊
ကျိုက်သလွန်ကို၊ ပင့်လိုသမှု။

ကြိုခဲး။

ပြုကြိုက်၊ မူကြိုက်၊ စီရင်ကြိုက်ဝယ်၊ ချစ်ကြိုခဲး၊
ကြိုကြိုက်၊ သွားလာကြိုက်မှာ၊ ရစ်ရာအမြဲ။

ကျိန်ခဲး။

ကျိန်ဆဲး၊ ကျိန်စာ၊ ကျိန်တွယ်ရာရှောင်း။

ကျိန်ခဲး။

ကျိန်းအောင်း၊ ကျိန်းစက်၊ တွက်ကျိန်း၊ ကျပ်ကျိန်း၊
ခန္ဓာကျိန်း၍၊ ခန့်ကျိန်း၊ စပ်ကျိန်း၊ မျက်စိကျိန်းထွေ၊
ကျိန်းသေတို့မှာ၊ ပင့်ရာ နုသတ်။

ကြော့ခဲး။

ကြောင်လက်စွပ်ရောင်၊ ကြောင်သတွာ၊ ကြောင်
လျှာ၊ ကြောင်ပန်း။

ကြိမ်း။

ရစ်သန်းနွယ်ကြိမ်း၊ အကြိမ်ကြိမ်လျှင်၊ ကြိမ်ကြိမ်
သွားကြ။

ကြိမ်း။

ကြိမ်းပ၊ လန့်ကြိမ်း၊ ကြိမ်း၍ဆိုမြောက်၊ ကြောက်
ကြိမ်းစွာလှ ကြိမ်းကြိမ်းထကို၊ ရစ်လို မ သတ်။

ကျော့ခဲး။

ရေးမှတ်ဘခြား၊ နွားကျောင်း၊ ထိန်းကျောင်း၊
ရွှေကျောင်းလည်းဟူ၊ ဂူကျောင်း၊ မိကျောင်း၊
ပင့်ကြောင်းပညပ်။

ကြော့ခဲး။

တရပ်ရေးရိုး၊ ကျို၊ ကြောင်းလမ်းကြောင်း၊ ကြောင်း
ကြောင်း ထသွား၊ ကြောင်းလျား၊ တကြောင်း၊ ခြေ
ကြောင်း ရစ်ရာ။

ကျိင်း။ သတ္တာကျိင်း၊ ဆောင်သည့်ကျိင်းနှင့်၊ ကျိင်းလတ်
ရွာမည်၊ ကျိင်းသည်၊ ကျိင်းတံ၊ ကျိင်းရုံစသည်၊
လူမည်ကျိင်း၊ ကျိင်းအပေါင်းမှာ၊ ပင့်လေရာ၏။

ကြိုင်း။ နံသာ မှေးကြိုင်၊ သင်းပျံ့ကြိုင်၍၊ ငကြိုင်လူမည်၊
ရှမ်းပြည်စားကြိုင်၊ မြိုင်မြိုင်ရစ်လို။

ကျိ။ ပုံးရည်ကျိရိုး၊ ဆိုးရည်ကျိရှောင်း။
ကျိ။ ကောင်းမကောင်းကျိး၊ ဝပ်ကျိး ရိကျိး၊ ဓားသွံကျိး
နှင့်၊ နွံကျိးကျိးကုတ်၊ နှုတ်သေတကျိး၊ ကျိးကုည်
မရှိ၊ မသိကျိးကျွန်၊ ပင့်ဟန်တမျိုး။
ကျိးကုည်-မရွံမရှာ ကရော်ကမည်။

ကြို။ ကြိုထိုး၊ လေကြို၊ အောက်ကြို၊ ကြိုပင်၊ ခေါ်တွင်
တသီး။

ကြို။ ခရီးဦးကြို၊ ရှာစာကြိုနှင့်၊ စွယ်ကြိုဘုရား၊ အကြား
အကြို၊ ဆီးကြို၊ မီးကြို၊ နေကြိုနေကြား။

ကြို။ ရေးငြားတတန်၊ ပြင်းထန်အားကြို၊ ကြိုကြိုကျံကျံ၊
မိုဗ်းကြိုသံကြီး၊ ဘီးဘီးရွာကြို၊ ကြိုကြိုကြွကြွ၊
လုံ့လတကြို၊ ကြိုပမ်း၊ ကြိုစား၊ ကြိုအားလည်း
ထုတ်၊ ကြိုကုတ်လည်းဟူ၊ ဆံဖြူကြိုကြယ်၊ နွယ်
ခမောက်ကြို၊ ကျစ်သည့်ကြိုနှင့်၊ ကြိုကြောငှက်ကို၊
ရစ်လိုစင်စစ်။

ကျိုး။ ချစ်ကျိုး၊ ယုံကျိုး၊ မှတ်ကျိုး၊ ရေကျိုး၊ ကျိုးစ
နောင်ချောင်း၊ ကျိုးမြောင်း၊ ယူကျိုး၊ ဆင်ကျိုး
တထွစ်၊ ကျိုး၍ပစ်မှာ၊ ပင့်ရာ မ၊ သတ်။

ကြို။ မှတ်လေယုံ ယုံ၊ ကြိုကြို တလီ။

ကြို။ ကြိုလိ၊ ဆူကြို၊ ကြိုက်ကြို၊ တွေကြို၊ ဝိသကြိုနှင့်၊ ပန်းကြို
ရွာသား။

ကြို။ ကြိုးဝါး၊ ကြိုးပ၊ ရစ်ထမနှေး၊ သေးသေးတင်မှတ်၊
ဆုံးဖြတ်ထူးလည်၊ ထိုးစဉ်ရှည်ကို၊ ဖွေနှည်စုံစမ်း
ရာသတည်း။

ချး။ ခွေးဌ်ဝယ်၊ ပင့်ရစ်ဘွယ်ကား၊ သိလွယ်စေလှ၊
 ဝိပ္ပာယ်ပြိဝိမ့်၊ ချသည့် စာပေ၊ ဆင်ခြေလည်းချ၊
 မိန့်တော်ချ၍၊ ပစ်ချ၊ ရှုတ်ချ၊ ကိုယ်အမ်းချလျက်၊
 ကြွေးချမလပ်၊ အရပ်ချနေ၊ ပင့်လေစမြို့။
 ကိုယ်အမ်းချ-ဝေယျာဝစ္စ အမှုကိုပြုသည်။

ခြး။ အက်ကွဲခြခြ၊ ခြပိုးရွမှာ၊ ရစ်တို့ရာရှင့်။

အက်ကွဲခြခြ-ကွဲအက်သည်ကို ခြ-ဟု သူဟောင်းတို့ ပြောစ
 မှတ်ပြုကုန်၏။

ချး။ ကွန်ချာ၊ သေချာ၊ ချာချာလှည့်လျက်၊ နေ့ရက်မချာ၊
 အလယ်ချာနှင့်၊ ရင်းချာ မျိုးဆွေ၊ ပင့်လေစကောင်း။

ခြး။ ကြောင်းခြာ၊ ချုပ်ခြာ၊ ဝေဆာရစ်ငြား။

ချး။ အများအချို့၊ သည်းခံချို့၊ မှုချို့-

ချး။ စစ်ချို့၊ ချချို့၊ စချို့၊ လက်အုပ်ချို့နှင့်၊ စချို့တင်ရှာ၊ ဘာသာ
 တမျိုး၊ ချိပိုး၊ ပန်းချို့၊ ချိအပေါင်းမှာ၊ အပင့်သာတည်း။

ချး။ မှတ်ရာတသီး၊ ပေးကောင်းချိုးနှင့်၊ ချိုးမြှင့်၊ မြောက်ချိုး၊
 အံ့ချိုး၊ ချိုးမွမ်း၊ ပင့်မြဲတမ်းဟု၊ ကျမ်းတစောင်လာ၊
 တစောင်မှာမူ၊ ရစ်လေဟူ၏။

ချး။ ဆွတ်ချူ၊ တံချူ၊ ရည်ရှယ်ချူ၍၊ ရွှေချူလည်းဆွဲ၊
 စေးနဲချူချာ၊ ပင့်ရာတထူး။

မျက်ရည်ချူလည်း၊ ချူဆွဲသော့ဟန်၊ ဟူသော ခွဲထား၌ ရွှေချူ
 စသည်ကို အရစ်ဟူ၏။

ခြး။ ခြိုးပန်း၊ ခြိုးခွယ်၊ ရစ်ဘွယ်မှန်စေ။

ချး။ ကျေအောင်ချေ၍၊ ချေင်၊ ချေပ၊ မြွက်ဟချေတင်၊
 သဘင်ကချေ၊ လွင့်မှန်ချေ၍၊ နှုတ်ချေနံ့ရှိုင်း၊ ယူထိမ်း
 တို့ချေ၊ ပြုချေ၊ မူချေ၊ တင်ဆောင်ချေဟု၊ စေသော
 အရာ၊ သတ္တဝါချေ၊ မွဲချေကင်းလွတ်၊ ဆတ်ဆတ်
 ချေခြင်း၊ ရှင်းရှင်းချေသည်၊ ချေလည်းသင်္ချေ၊ မထိ
 ချေဘွည့်၊ မကြည့်ဝံ့ချေ၊ ကြံဦးချေနှင့်။

“ကချေ”ကို မြန်မာသံယောဂဒီပနီ၌ အရစ်ဆုံးဖြတ်၏၊ ဘုံခန်း၌
 လက်ရှစ်ကချေ၊ အထွေထွေလျှင်၊ ပင်ခြေတွန့်တွန့်ဟုခွဲထားစပ်၏။

မဲ့ချေကင်းလွတ်ဟူရာ၌ မဲ့ကိုပင် 'ချေ' ခေါ်သည်။
ချေလည်းမပြောက်၊ ကြန်လျောက်နုရောင်၊ (ဘုံခန်း) မဲ့မစွန်း
ဟူလို။

ချွေး။ ဆွတ်ချွေး၊ ချွေးတာ။
ချေး။ ဥစ္စာလည်းချေး၊ သံချေးလည်းတက်။
ချွေး။ ချွေးထွက်ပင့်လေ။
ခြေ။ ဗိုလ်ခြေ၊ လက်ခြေ၊ ဂဏန်း ခြေနှင့်၊ သည်းခြေ၊
ဆင်ခြေ၊ မြင်းမိုရ်ခြေနှင့်၊ မင်းခြေ၊ တိုင်းခြေ၊ သံခြေ-

ခြွေ။ ခြွေရံ။
ခြေး။ သံတခြေးခြေး၊ ရစ်ရေးမလွဲ။
ချွဲ။ ချွဲချွဲ နစ်နစ်၊ ပြစ်ချွဲ-
ချဲ့။ ချဲ့ချဲ့၊ ချဲ့ချဲ့တုန်ကပ်။
ချော့။ ဆန်ဖွပ်ချော့ချော့၊ ချော့မော့-
ချော။ သင်းချော၊ ရှောင်ချောနှင့်၊ ချောမော ချောခတ်။
ချော်။ ချော်ချွတ်၊ ချော်ချော်၊ ချော်၍လည်းအောင်။
ချွံ။ နောင်နောင်ချွံချွံ၊ ထင်းရောင်းချွံသို့၊ ချွံချွံလျင်လျင်၊
ဆင်သို့နင်းချွံ၊ ချွံချွံရက်ရက်၊ ပျက်ချွံပင့်ရိုး။

ခြံ။ မြိုးခြံ၊ ခွါခြံ၊ စောင်းရန်းခြံနှင့်၊ ခွားခြံ၊ ခြံရံ၊ သမင်
ခြံရွာ။

ခြွီ။ ခြွီခြွီပစ်မှာ၊ ရစ်ရာမမှား၊
ချား။ ချောက်ချားလက်ချား၊ ရဟတ်ချားမှာ၊ ပင့်ရာမှန်စေ။
လက်ချား-ပန်းထိမ်လက်ချား။

ခြား။ ခြေခြား၊ လက်ခြား၊ ပိုင်းခြားမှန်စွာ၊ သိသာခြားနား၊
သီးခြား၊ ကျွန်းခြား၊ ခြားမဲ့ရစ်မြောက်။

ချက်။ တချောက်ချက်ချက်၊ လူတို့ချက်နှင့်၊ အချက်ကျရာ၊
မီးမှာ ချက်ရိုး၊ ချိုးချက် အရောင်၊ ကြောင်ချက်၊
လယ်ချက်၊ ပင့်ရိုးထွက်သည်၊ မပျက်ကျမ်းလာ
အညီတည်း။

ချင်။ ကျမ်းလာမပျက်၊ ချင်တွက်ချင်မိ၊ ထောက်ချင်သိရိုး။

ချင်း။ လူမျိုးကချင်၊ ချင်ချင်မာသည်၊ ချင်မွတ်သည်ပင်၊
ချင်ချင်ရဲရဲ၊ ချင်မရဲလျှင်၊ ချင်ချင်မရှိ၊ မသိစေချင်၊
ကြံစေချင်မှု၊ ပြုစေချင်ထ၊ တောင့်တသောထွေ၊

ချင်း။ မိုးမြေ ထုတ်ချင်း၊ လျှိုထုတ်ချင်းလျှင်၊ အချင်း
ခပ်သိမ်း၊ ချင်စိမ်း၊ ဂိတ်ချင်း၊ အချင်းချင်းလျှင်၊ ခေါ်
ချင်းချင်းနင်း၊ သိချင်း၊ သာချင်း၊ တယောက်ချင်းနှင့်၊
မင်းချင်း၊ ချင်းတွင်း၊ ငှက်အောက်ချင်းဟူ၊ လူမည်
ဝချင်း၊ လူမျိုးချင်းစစ်၊ ချင်းတွင်းမြစ်နား၊ ရွာချင်း
ရားတွင်း၊ ချင်းရားပင်ကြီး၊ ရပ်နီးချင်းတင်၊ ချင်းပင်
ဝေမြိုင်၊ မတိုင်မချင်း၊ အချင်းအတ၊ နွားမအချင်း၊
ကိုယ်ချင်းမစာ၊ လိပ်ချင်းရွာမှု၊ ပင့်ရာသဘော။

ခြင်း။ အကြောအခြင်၊ မြှုပ်ခြင်ကလီ၊ ခြင်ဆိအရိုး၊ အမိုး
အခြင်၊ ဝက်ခြင်၊ ခြင်သို့၊ နောက်ရှေ့ဆင်ခြင်၊ စပါး
ခြင်မှု။

ခြင်း။ လွယ်ကူအခြင်း၊ ယက်သည့်ခြင်းက၊ ချက်ခြင်း
ငြိမ်းခြင်း၊ ခြင်းခြင်းနီစေ၊ နေခြင်း ထိုင်ခြင်း၊ ပြုမှု
ခြင်းနှင့်၊ အခြင်းအရာ၊ ကြိယာမှု၊ ရစ်ရာထုံးစံ၊
ခြင်းခြင်းနီကို-ဝဏ္ဏဗေဒဓန၌ အပင့်ပြု၏။
ဘုံခန်း၌ ရွှေဘုံခြင်းခြင်း၊ ရွှေဘုံချင်းတွင်၊

ချစ်။ အသံ ချစ်ချစ်။ ချုပ်ချစ်၊ ချစ်ခင်၊ ကြင်ချစ်ပင့်မြဲ။
ခြစ်။ တကွဲရေးချစ်၊ မုစ်လေဆောလျှင်။
ချည့်။ အသွင် ပျောင်းချည့်၊ ချည့်ချည့် ပါးပါး။ ကိုယ်
အားချည့်နဲ့ ။

ချည်။ ထွက်ခွဲသွေးချည်၊ ကြိုးဖြင့် ချည်၍၊ ရွှေချည်၊ ပိုးချည်၊
ပရိတ်ချည်နှင့်၊ ပြိုချည်၊ ပြာချည်၊ ဝါချည်၊ ချည်ပါ၊
မေတ္တာနှောင်ချည်၊ ချည်ချောင်း မှုတ်မြောက်။

ချည်း။ တယောက် တည်းချည်း၊ ကြင်ဘွယ် ချည်းလျှင်၊
အချည်း သက်သက်၊ နေ့ရက် ချည်းနှီး၊ ကသီး
ခေါ်ဝေါ်၊ နာပျော်ဘွယ်ချည်း၊ ဤသို့ချည်းသာ။

ချဉ်း။ ခါချဉ်, လူချဉ်, တောက်ရပ်ချဉ်နှင့်, ချိုချဉ်ရသာ၊
စိတ်မှာချဉ်လစ်၊ ချဉ်ပြစ်,ချဉ်ပေါင်။

ချဉ်း။ နိုးအောင်ကပ်ချဉ်း၊ စေချဉ်း, ချုံးချဉ်း၊ စပ်ချဉ်း
ပင့်ငြား။

ခြည်။ ခြောက်ပါး ရောင်ခြည်၊ အခြည်အဝါ၊ ထင်လွှာ
ရိပ်ခြည်၊ နှုတ်ခြည်,တိမ်ခြည်၊ ဆံခြည်တမျှ။

စိတ်မြီခြည်၊ သဘောတည်၍၊ ဆံခြည်မရှုပ်၊ သစ္စာခန်း။
ညက်မွတ်ပြာချည်၊ ပြစ်ဟူသည်လည်း၊ ရိပ်ခြည်ဝေလွှင့်၊ တောင်ရှု။

ခြည်း။ ပျံ့ခြည်းခြည်း၊ ခြည်းရရည်းလျှင်၊ ဖြုတ်ခြည်း၊
ရုတ်ခြည်း၊ သွတ်ခြည်း, ဆတ်ခြည်း၊ ခြည်း ခြည်း
သံခြေ၊ ရစ်လေတသင်း။

ချွတ်း။ ယွင်းချွတ်, ချေချွတ်၊ အချွတ်ချွတ်လျှင်၊ ချွတ်လွှဲး
လှတိ၊ သတိလည်းချွတ်၊ ပုဆိုးချွတ်ခိုက်၊ တိုက်
သည်ချွတ်ချွတ်၊ နှမ်းချွတ်ပင့်ခြင်း။

ချန်။ မြှိုင်းချန်, ချီချန်။
မောဟာဂတိ၊ မရှိချီချန်၊ အတတ်လွန်၍၊ နိုင်သံသသူ၊ သံဝရ။

ချွန်။ လေချွန်တခြား၊ မြားချွန်, လှံချွန်၊ ထက်စွာချွန်၍၊ စုတ်
ချွန်, မှိုချွန်၊ အချွန်အစောင်း။

ချွန်း။ ချွန်းတောင်း-

ချုပ်။ နိုးချုပ်, ကွမ်းချုပ်, ပွင့်ချုပ်, ကျောက်ချုပ် တသီး၊
တီးသည့်လက်ချုပ်၊ ချုပ်ဝတ် တန်းဆာ၊ ချုပ်လွှာ,
ပေချုပ်၊ သင်းခွေချုပ်နှင့်၊ ချုပ်၍လည်းထား၊ ပါးပါး
ချုပ်ချုပ်၊ ချုပ်ချုပ် လျလျ၊ လျင်လှချုပ်ချုပ်၊ ပင့်လေ
အပ်သည်၊ ကုံးစပ်အစဉ် စဉ်စီတည်း။

ချမ်း။ စဉ်စီ စုံစေ့၊ ချမ်းမြေ့ ဆိတ်ချမ်း၊ အောင်ချမ်းသာ
ရွာ၊ ချမ်းသာ, ငြိမ်းချမ်း၊ မချမ်းနားမှာ၊ မေတ္တာ
ရေချမ်း၊ ညနေ ချမ်းနှင့်၊ စောင်ချမ်း သစ်ပင်၊
ပင့်လျှင် မမှား။

ဆိတ်ချမ်းဟူသည် ဆိတ်ငြိမ်းခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော ဝိဝေက သုဒဟူလို။ သုဒ-သိဝ-စသော သဒ္ဒါတို့၏ အနက်ကို ပြသော အရာ၌-အပင့်၊ ပဒါလန၊ ဝိဘဇန စသော သဒ္ဒါတို့၏ အနက် ကိုပြသော အရာ၌-အရစ်။

ခြင်း။ ချယ်။ ဝါးခြမ်း၊ ခွဲခြမ်း၊ ဆံတခြမ်းမျှ၊ ဝေခြမ်းရစ်လေ။
မြင်းဓမ္မ ပျက်သချယ်၊ ချုပ်ချယ်၊ ချယ်လယ်၊ ရွေး
ချယ်ပင့်ငြား။

ချိတ်။ စကားငင်ချိတ်၊ ပုခက်ချိတ်နှင့်၊ ချိတ်မိ၊ ပေါက်ချိတ်၊
ချွန်းချိတ် ပင့်ခြင်း၊ တသတ် လျှင်းလော့။

ချိတ်။ ကောက်ညှင်း ငချိတ်၊ ချိတ် ချိတ် အရောင်၊ ညောင်
ချိတ်၊ ဆီးချိတ်၊ ချိတ်ဆိုးပင့်ရာ၊ ပသတ်ပါလော့။

ချုတ်။ ရန်ရှာမချုတ်၊ ချုတ်ချယ် ဟူသည်၊ ချုတ်ချုတ်
မြည်ရိုက်၊ ချုတ်ချုတ် တိုက်ရိုး၊ ထိုးသည် ချုတ်
ချုတ်၊ ချစ်ချုတ်ပင့်မှတ်၊ တသတ်အဟုတ်။

ခြွတ်။ ခြွတ် ခြွတ်ထိက၊ ခြွတ်ခြွတ်ကျမှာ၊ ရစ်ရာတသတ်၊
မှတ်လေတအုပ်၊ ပခြွတ်ရစ်ရာ၊ ပသတ်ပါလော့။

ချုတ်။ အချာ တည်းချုတ်၊ အပြီးချုပ်ခြင်း၊ စာရင်းလည်း
ချုတ်၊ အကျဉ်း ချုပ်၍၊ ချုပ်ကိုင်ဆွဲလျက်၊ အမျက်
ချုပ် ချုပ်၊ နွေးချုပ် ချုပ်နှင့်၊ ပျောက် ချုပ်၊
ချုပ်ရုပ်၊ အုပ်ချုပ် ဆိုငြား၊ ချုပ်ထား၊ မိုးချုပ်၊ စုတ်
ချုပ်သွား၊ ရထားပေါင်းချုပ်၊ ချုပ်တည်း ပင့်မှတ်၊
ပသတ်သဘော။

ချောက်။ တောချောက်၊ ခြိမ်းချောက်၊ လန့်အောင်ချောက်၍၊
ခတ်ချောက်၊ ခတ်ချား၊ ချောက် ချောက် သွား
သော်၊ တောဖျား မြှင်ချောက်၊ ကျော်ချောက် ဝှန်
ကြား၊ အပင့်ငြားလိမ့်။

ခြောက်။ ရေသားပိန်ခြောက်၊ အမဲခြောက်နှင့်၊ မည်းခြောက်၊
ခန်းခြောက်၊ သွေခြောက်ခေါ်မှု၊ ခြောက်ခုစသည်၊
ရစ်မည်တလိုက်။

ကြိုက်။ ခအောက်မြိုက်နှင့်၊ နှစ်မြိုက် ရွာင်ပျ၊ အားရအင်မြိုက်၊
ဗထက်မြိုက်မှာ၊ ရစ်ပါ စေချင်။

ချိန်။ ချိန်ခွင်၊ နှိုင်းချိန်၊ အချိန်လင့်လျက်။

ချိန်။ ချိန်းချက်ပင့်မှတ်၊ နုသတ်တချက်။

ချိန်။ မစက်တတ်ချိန်၊ ပြုချိန်၊ မူချိန်၊ ဆိုချိန် စသည်၊
ပင့်မည်အဖြေ။

ဖြေ။ ပွဲတဖြေဖြေ၊ သဲဖြေဖြေနှင့်၊ ဖြေဖြေဖြေဖြေရှောင်း၊
ဖြေ။ ဖြိုမ်းမောင်း၊ ချောက်ဖြိုမ်း၊ ထစ်ဖြိုမ်း၊ ဖြိုမ်းမဲ။
ရစ်ဖြေမသတ်။

ချိန်။ မှတ်လေထစ်ချုန်း၊ ချုန်းချုန်းမြည်မှတ်၊ နုသတ်ပင့်မှု။
ချောငါး။ ကြက်ဥသံချောင်၊ လျော့၍ ချောင်နှင့်၊ အချောင်
ထဲနက်။

ချောငါး။ အသက်တချောင်း၊ ရအောင်ချောင်း၍၊ ရည်ချောင်း၊
ကန်ချောင်း၊ တုတ် တချောင်းနှင့်၊ လက်ချောင်း
တို့မှာ၊ ပင့်လေရာ၏။

ခြေငါး။ အာဏာမှန်ခြောင်း၊ ပဲ့တင်ခြောင်းမျှ ရိုက်ခြောင်းဝှန်
တက်၊ အမျက်ခြောင်း ခြောင်း၊ ရစ်ကြောင်းမပျက်။

ချိုင်း။ သစ်ခက်ကိုချိုင်း၊ မြိုကျိုင်းချိုင်းနှင့်၊ ချိုင်းချိုင်း ဝိုတမ်း၊

ချိုင်း။ ချိုင့်ဝှမ်း၊ ရွှေချိုင့်၊ ချိုင့်ချိုင့်-

ချိုင်း။ ချိုချို၊ အကြောင်းချို၍၊ ချိုတဲ့၊ တချို၊ နှပ်ချိုပင်ပါး။

ချိုင်း။ နွားချို၊ နွယ်ချို၊ ဆိပ်ချို၊ ချိုဖေ၊ သံလေးချိုချို၊ သွေး
ချို၊ ချိုမြက်၊

“ဟင်းချို ယောက်မ”ကို ဝဏ္ဏဗောဓန၌ အရစ်ပြစ်။

ချိုင်း။ သစ်ခက်ကိုချိုင်း၊ ရေချိုင်းအမှန်၊ တိရစ္ဆာန်ချိုင်း၊ ထမင်း
ချိုင်းနှင့်၊ ချိုင်းချက် မည်အောင်၊ အရောင် ချိုင်းချက်၊
ပင့်လျက်ရေးရိုး။

ခြိုင်း။ ခြိုင်းခြိုရစ်ပုံ။

ချိုင်း။ တောချိုတရိုး။

ချိုင်း။ ညှိုးချိုင်း၊ ခန်းချိုင်း၊ တရိုး ချိုင်းလျှင်၊ ပိန်ချိုင်းပင့်ထိုက်။

ခြံ။ ပိုက်ခြံ၊ လုံးခြံ၊ ပန်းခြံရပ်ရှာ၊ ရစ်မြဲ ရာသည်။
ကဗျာကျမ်းမြတ် အဆီတည်း။

ချမ်း။ ဝအက္ခရာ၊ ပင့်နည်းမှာမူ၊ သတ္တဝါဂ္ဗမ်း၊ လူမျိုးဂ္ဗမ်း
နှင့်၊ ယက်ကန်း၊ ဂ္ဗမ်းလျှင်၊ ဤမျှ ထင်၏။

ဗြိဟ်။ ထို့ပြင် တချက်၊ နက္ခတ်လ၊ ဗြိဟ်၊ ရာဇဗြိဟ်နှင့်၊
သဗြိဟ်သည်မှာ၊ ရစ်ရာမပျက်။

တျခ။ တအက္ခရာ၊ ပင့်ပုံမှာမူ၊ တျာတျာနိတွေး၊ တေးတျာ
ဘွဲ့ချက်၊

တျက်။ တျက်တျက်မာခြင်း။

တျင်း။ တျင်းတျင်းကုန်စင်၊ ဤ၍ထင်၏။

ဗျခ။ ထို့ပြင်ဗမှာ၊ ဗျာပါ၊ ဗျာဒိတ်၊ နိဒိတ်ဘော်ပြ။

ဗျ။ ဗျဟသုံးခွင်၊ စစ်ဆင်သဘော၊

(သကဋဗျဟ၊ စက္ကဗျဟ၊ ပဒုမဗျဟ၊ စစ်ဆင်နည်းသုံးပါး)

ဗျည်း။ ဥဘတောဗျည်း၊ ပုဒ်ဗျည်းပင့်ရာ၊

ဗြ။ ဗြဟ္မာ၊ ဗြဟ္မဒတ်၊ ရစ်မြဲမှတ်သည်၊ ဗြဟ္မတ်ကြောင်း
လျား ဖွေရှာတည်း။

ဩ။ ဝအက္ခရာ၊ ရစ်နည်းမှာမူ၊ ဩကြော်၊ ကြော်ဩ။

ဩ။ အာသာလည်းဩ၊ ကပ်ဩ၊ တပ်ဩ၊ စွန်းဩ၊ ဩတွယ်၊
ရေးဘွယ်တသီး။

ဩ။ မပြီးပြီးငွေ၊

ဩ။ ခေါ်လေ့ဩရူ၊

ဩ။ မှတ်ယူတော်ဩ၊ ပြောဆိုဩနှင့်၊ ပြုဩ၊ မူဩ၊
ထွေကြိုဩ၍၊ မေးဩ၊ အိပ်ဩ၊ နေဩဆိုချက်၊

ဩ။ ငြိမ်ငြိမ်ဘွဲ့နွဲ့၊

ဩ။ ရှုငဲ့ကြောက်ငြင်၊ ဩငြင်-

ဩ။ စောင်းငြင်း၊ ကြိမ်ကြိမ်ငြင်း၍၊ ဆန်ငြင်း၊ ငြင်းဆန်၊

ဩ။ တတန်မီးငြမ်းငြမ်းဆောက်၊ ငြမ်းထူ၊ မှတ်ယူစေချင်၊

ဩ။ ကြောခြင်ငြိမ့်ငြိမ့်၊ ငြိမ့်လေး-

ဩ။ ငြိမ်ဆိမ်၊ ရိပ်ငြိမ်သာဝှမ်း။

ဩ။ ငြိမ်းချမ်း၊ ငြိမ်းမြ၊ ငြိမ်းလှတထူး။

ငြောင့်။

ဆူးငြောင့် ခေါ်ဆို။

ငြါ။

ငြင်ငြါခေါ် ရိုး။

ငြါး။

ရန်ငြါး ဘွဲ့ရာ၊ ရစ်လေရာသည်၊ စဉ်လာ ရေးရိုး
ဝေဆာသော်။

ညာ။

ညအက္ခရာ၊ အလျဉ်းမှာကား၊ ဘယ်ညာ၊ တောင်ညာ၊
ကြေညာ-

စစ်ကြိမ်းသံဝါ၊ ကြော်ဘိငြာသို့၊ ဘယ်ညာချပ်ချပ်၊ မနော်ပျို။

ညှိ။

ထွန်းညှိ၊ ပြောင်ညှိဆိုရိုး၊

ညှိး။

ညှိးညှိးညှိးညှိး၊

ညား။

တသီးခန့်ညား၊

ညက်။

ကြေထွားညက်ညက်၊ ဆင်းညက်ညက်လျှင်၊

ညင်။

ယာဉ်ညင်-

ညင်း။

သံညင်း၊ ငှက်ပိန်ညင်းနှင့်၊

ညှင်း။

ပွေးညှင်း၊ စာညှင်း၊ အမဲညှင်းတစ်၊

ညစ်။

ညစ်ညစ်-

ညှိ။

ကြည်ညှိ၊ ပြာညှိတသင်း၊ ရှေ့မှကြွင်းမူ၊ သန့်ရှင်း
သေချာ၊ သက်သက် သာလျှင်၊ ရေးခါ သတိ
မူရာသော်။

ယှ။

ပအက္ခရာ၊ ရေးထုံးမှာကို၊ ခုညှင်းနာ ပုံပြင်၊ နိဒါန်း
ဆင်ပိမ့်၊ ရှင်ရှင်ပျပျ၊ မရှင်ပျ၍၊ ပျောင်းပျ၊ ချိုပျ၊
တပျပျလျှင်၊ မင်းလွင်ရှိုင်းပျ၊ နေအုံပျမှာ၊ ပင့်ရာ
မယွင်း။

ပြ။

ပြင်းပြင်း ပြပြ၊ နေလှန်းပြ၍၊ ဘော်ပြ၊ ညွှန်ပြ၊
ပေါက်ပြဝန်ဝါ၊ ပြည်ရွာ မြို့ပြ၊ ပြရယ် ဆိုငြား၊
ပြပိုးယားကျောက်၊ လွှဲဘောက်မရွှေ၊ ပြကတော့မှာ၊
ရစ်ရာတလိုက်။

ပြာ။

ယမိုက်ပြာနို့ဟာ၊ တောင့်ဆပ်ပြာပင်၊ ခွင်စဖိုပြာ၊
ခပ်ပြာ၊ ဆပ်ပြာ၊ စံကောပြာ၍၊ ပြာသို၊ ညိုပြာ၊
လိပ်ပြာရစ်ဟန်။

ဖြ။

ဖြန်ဖြ၊ ဟုတ်ဖြ၊ တန်ဖြ ဆိုသီး၊

ငြိမ်း။ စားသောက်ပြီး၍၊ လုပ်ပြီး၊ ဆောင်ပြီး၊ ပြီးစီးရစ်မှ၊
 ပျူ။ ပျူပျူပျူပျူ၊ ပင့်ထနည်းယူ။
 ပြူး။ ပြူးမူ၊ ပြူးစု၊ သပြေပင်မှ၊ ရစ်ရာတထူး၊
 ပျူ။ ပျူ။-
 ပျူ။ ပျူ။ ပင့်ရာတမျိုး၊
 ပြူး။ သူမျိုးမှာပြူး၊ မပြူးရန်ဘက်၊ ထွက်ပြူး-
 ပြူး။ မပြူး၊ ရှင်းရှင်းပြေ၍၊ ပြေပြေ-
 ပြူး။ ထွက်ပြေး၊ ပြေးသွားကြွင်းမဲ့။
 ပြူး။ နှစ်ပြုပြု တည်း၊ ပြုပြု ထင်လွယ်။
 ပြူး။ တသွယ်ပေါက်ပြု၊ အဝပြုနှင့်၊ စပ်ပြု၊ ဖြင်ပြု၊ ရစ်မြဲ
 သဘော။

ပျော။ ရွှင်ပျော၊ ရှုပျော၊ ပြတ်မိန်းမောမျှ၊ ငှက်ပျော၊
 ညွတ်ပျော၊ ငှက်ပျောဒိုင်းရွာ၊ ပင့်ရာ-
 ပြော။ ပျောင်းပြော၊ ဆောင်သီး ပြောနှင့်၊ ပြောကြောင်း
 ထိုးသည်။

ပြော။ စည်ပင်ပြော၊ ဒီတိပြော၍၊ ပြီးပြောရွာကို၊ ဆိုပြော၊
 ကျယ်ပြော၊ ထူပြော၊ ဖြင်ပြော၊ နည်းပြောတောခန်း၊
 တဆန်း တသီး၊ တီးသည် စည်ပြော၊ ပြန်ပြော
 ရစ်လေ့။

ပျော်။ ပျော်မွေ့၊ အိပ်ပျော်၊ ရွှင်ပျော်၊ ပျော်ပါး၊ ပင့်ငြား
 တနည်း။

ပျံ။ ပျံဖြည်း၊ မွှေးပျံ၊ လှိုင်ပျံ၊ ပျံပျူ။
 ပျံ။ ကွန်မြူးဝဲပျံ၊ အတာပျံမှ၊ ပင့်ရာမှန်မော၊
 ပြန်။ ရောပြန်၊ ချစ်ပြန်၊ များမပြန်လေ၊ ရွှေရည် ပြန်ငြား၊
 စကားပြန်ထ၊ ရစ်မြဲကျ၏။

ပျား။ ချိုလှသည့်ပျား၊ အပင့်ငြားလိမ့်၊
 ပြား။ စိတ်ပြား၊ ဆန်းပြား၊ ထူးပြားထွေလည်၊ လူမည်၊
 ငပြား၊ စုံမြိုင်ပြားနှင့်၊ ပျဉ်ပြား၊ ပြားစား၊ မင်းပျဉ်
 ပြားကို၊ ရစ်လိုကခြား။

ပျက်စီး၊ ဆားပျက်သည်ကြီး၊ ပျက်စီး၊ ပျောက်ပျက်၊ လူသူ
 ပျက်နှင့်၊ ဝမ်းပျက်၊ ဖြစ်ပျက်၊ ပင့်လျက်ရေးရိုး၊
 ဖြစ်စီး၊ ပြီးပြက်၊ လျှပ်ပြက်၊ လက်ဝါးပြက်နှင့်၊ ပြက္ခဒိန်တွင်၊
 ထင်ထင်ပြက်ပြက်၊ ငါး ငပြက်ကင်၊ တပြက်ပင်နွယ်၊
 ပြက်ရယ်ပြောဆို၊ ရစ်လိုအမှန်။

ပျက်စီး၊ ကလန်သံပျင်၊ ကျမ်းသံပျင်နှင့်၊ သံပျင် မင်းသွီး၊
 ရွာကြီးသံပျင်။

ပျက်စီး၊ ခေါ်တွင် သားပျက်၊ ကြမ်းတပျင်းတည့်၊ ပျင်းရိ၊
 လေးပျင်း၊ ပြန်းပျင်းကိုလျှင်၊ ပင့်စေချင်သည်၊
 ဆင်ခြင်ဤသို့ ခွဲဝေတည်း။
 သားပျင်း- နို့စို့သူငယ်။

ပြစ်စား၊ ဆင်ခြင်ဤသို့၊ ပြင်စည်မြို့က၊ ထို့ပြင်၊ သည့်ပြင်၊
 ဆင်ပြင်၊ သွင်ပြင်၊ ရွာပန်းပြင် နှင့်၊ ပုံပြင်၊ ပဲ့ပြင်၊
 မြေပြင်၊ ပြင်လျှာ၊ စိုက်ပြင်ရွာက၊ ပြင်ပ၊ ပြင်ဆင်၊
 မစင်တီးပြင်၊ အပြင်ထလျက်၊ လက်ပြင်၊ သောင်ပြင်၊
 ကျပ်ပြင်၊ တွင်းပြင်၊ မင်းရင်ပြင်ဝယ်၊ ပြုပြင်၊ ဝီပြင်၊
 စဲပြင်-

ပြစ်စား၊ ကြီးပြင်း၊ ပြင်းပြင်း ပြုပြု၊ ပြင်းတင်းလှလျက်၊ ငှက်
 ပြင်း တခြား၊ ငါးမှာ ငပြင်း၊ ကံပြင်း သစ်ပင်၊
 ရစ်ချင် ကောင်းကောင်း။

ပျက်စီး၊ တပေါင်းတပျစ်၊ စေးပျစ်ချိုနွယ်၊ သက်ငယ်ကိုပျစ်၊
 ကြောင်ပျစ် သစ်ပင်၊ ငါးကင် ကင်ပျစ်၊ နှမ်းပျစ်
 ချိုဟန်၊ ဒိတာန် ပျစ်ရှက်၊ ပင့်လျက် ရေးမြဲ။

ပြစ်စား၊ ချွဲချွဲပြစ်ပြစ်၊ ပြစ်ပြစ်ကုန်စင်၊ သစ်ပင်မြေပြစ်၊ ပြစ်ပြစ်
 ပြုန်းလေ၊ ပြေပြစ်၊ အပြစ်၊ ရစ်မြဲဖြစ်၏။

ပစ်စား၊ ချောပစ်၊ စွန့်ပစ်၊ နှုတ်၍ ပစ်လေ၊ ရေမှာပစ်ထား၊
 မြားဖြင့်လည်းပစ်၊ ပစ်ခတ်၊ သတ်ပစ်၊ ပစ်ရစ်မပါ၊
 သက်သက်သာတည့်။

ပျက်စီး၊ နေရာအင်းပျဉ်၊ ကျောက်ပျဉ်၊ ပျဉ်ပြား။

ပျဉ်း။ တခြားခေါ်တွင်၊ သစ်ပင် ပါးပျဉ်း၊ မြို့ရင်းပျဉ်းနှင့်၊
ပြောပျဉ်း၊ ပျဉ်းနှေး၊ ခေါ်ရေးပျဉ်းပင်၊ ပင့်လေ
ချင်လော့။

ပြည့်။ ပြည့်စင်ပင်မျိုး၊ ပြည့်ဖြိုး၊ ပြည့်လျှမ်း၊ ပြည့်မွမ်း၊
ပြည့်စုံ။

ပြည်။ လျှင်ဟုံ ခိုးပြည်၊ စရွတ်ပြည်နှင့်၊ ရွာပြည်၊ သွေးပြည်၊
မဲ့ကုပြည်၍၊ လေပြည်၊ ပြည်မြို့၊ နှစ်လှိုဘွယ်နပ၊
ပြည်ပန်းရွှေမူ၊ ရစ်လေတကြောင်း။

စိုးပြည်ဟူသည်-ကြာမြင့်သည်ကိုဆိုသည်။

ပြည်း။ ဦးခေါင်းကပြည်း၊ ရှိန်းပြည်း မျက်နှာ၊ ရှက်ရှာ
လေတုံ၊ တဖြူပြည်းပြည်း၊ ပြည်းပြည်း ကုန်မှတ်၊
ပြာသာဒ် ဦးပြည်း၊ ရစ်ဘွယ် ချည်းရှင်။

ရှိန်းပြီး မျက်နှာဟူသည်-မျက်နှာမလှ အရှက်ရသည်။ သိမ်းပြည်း
ဟုလည်း ရေးကြ၏။

မျက်နှာ သိမ်းပြည်း အရှက်သည်းလျက်။ ဟတ္ထိပါလ။
တပြိုပြည်းပြည်း ဟူသည် အဖန်ဖန် ဖြစ်သည်ဟူ၏။

ပည်း။ ပေါပည်း၊ ဖြစ်ပည်း၊ လိပ်ကမ္ပည်းနှင့်၊ ယမ်းပည်း
တို့မှာ၊ သက်သက်သာလျှင်၊ ရေးရာမချွတ်။

ပေါပည်း ဖြစ်ပည်း ဟူသည်-အများကိုဆိုသည်။

ပြတ်။ မပြတ် သွားလာ၊ ပြတ်သား၊ ပြတ်သတ်၊ ရွာကျွန်း
ပြတ်နှင့်၊ ကင်းပြတ်၊ စဉ်ပြတ်၊ အမျိုး ပြတ်က၊
ပြတ်လေ အတိုး။

ပြွတ်။ ရေပြွတ်အိုးကို၊ ပြွတ်ပြွတ်ဆိုလျက်၊ ပြွတ်ပြွတ်ထွက်
ထွေ၊ ရေပြွတ်၊ ကျည်းပြွတ်၊ တသတ် ရစ်ငြား။

ပြန့်။ ကားကားပြန့်ပြန့်၊ ပြန့်ပြောများစွာ။

ပြန့်။ ဗိဇနာပြန့်၊ စကားပြန့်နှင့်၊ နောက်ပြန့်၊ ဘောက်ပြန့်၊
ပြန့်လှန်၊ ပြန့်ပြောင်း၊ အကြောင်းကြားပြန့်၊ ပြုပြန့်၊
မူပြန့်၊ ဆိုပြန့်ခေါ်ထွေ။

- ငြိန်။ ရေငြိန်, ထွက်ငြိန်, နီလာငြိန်မှာ၊ ရစ်ရာနသတ်၊ အမြဲ
မှတ်သည်။ ဆတ်ဆတ်ကျမ်းလာ အနေတည်း။
- ပျစ်။ ကျမ်းလာအမြဲ၊ ပျစ်စွဲ, ပျစ်စပ်၊ ပျစ်ဝပ်, နိမ့်ပျစ်၊
ပျစ်ပျစ် ရှိသေ၊ ပျစ်ပျစ်နေမှု၊ ပင့်လေ ပသတ်။
- ငြိမ်။ မှတ်လေဟတည်း၊ ရွှေရည်ဆိုးငြိမ်၊ စိန်နှင့်ငြိမ်၍၊
ငြိမ်ငြိမ်လျှော်ဖွပ်၊ ဆေးဆိုးငြိမ်မှာ၊ ရစ်ကာ ပသတ်။
- ပျမ်း။ ပညတ်တသီး၊ မြီးပျမ်း, ပျမ်းမျှ၊ အပင့်ကျ၏။
- ငြိမ်း။ တကွရောငြိမ်း၊ ပြီးငြိမ်းမှတ်ဘွယ်။
- ငြယ်။ ရနံ့ငြယ်မှာ၊ ရစ်ရာအဟုတ်။
- ငြိတ်။ ဘုတ်ငြိတ်, ပြိတ္တာ၊ ရစ်ကာ တသတ်။
- ပြုတ်။ ရေးမှတ်ခေါ်မှု၊ ပြုတ်တု, ချက်ပြုတ်၊ အစပြုတ်ငြား၊
သခွါး ငပြုတ်၊ ပြုတ်ပြုတ် တီးအပ်၊ ရှပ်ရှပ်ပြုတ်ပြုတ်၊
အဟုတ် ရစ်မှတ်၊ တသတ် တခြား။
- ပြုင်။ ဘားပြုင်ရစ်မှတ်၊ ပသတ်လေမြောက်၊
အရေတွန်ရှပ်၊ ဘားပြုင်ကိုယ်နှယ်၊
- ပျောက်။ သေပျောက်, ပျောက်ပျက်၊ တချက် ပျောက်ရှ၊
ပျောက်နိတ်စသည်၊ ပင့်မည်တအုပ်။
- ပြောက်။ လက်ချပ် ပြောက်ပြောက်။ စွန်းပြောက်, နေပြောက်၊
ပြောက်စွန်း, ပြောက်ကျား၊ ပြောက်ပြိန်း များက။
- ပြိုက်။ ပြိုက်ပြိုက် ကျလျက်၊ ပြိုက်စက်, ပြိုက်ရှမ်း၊ ရစ်
တမ်း မှန်မြောက်။
- ပြန်း။ ပျောက်ပြန်း, လူပြန်း, အပြန်းဆိုသီး။
- ပြုန်း။ ပြုန်းတီး, ပျက်ပြုန်း, မပြုန်း မကျည်း၊ သံဟည်း တီး
မြည်၊ စည်သံ ပြုန်းပြုန်း၊ ရစ်နှုန်း န, သတ်။
- ပျောင်း။ ပျောင်းညွတ်, ဝပ်ပျောင်း၊ ညွတ်ပျောင်း, ပျောင်းပျ၊
ခွမ်းလျှ ပျောင်းအိ၊ မချီ ပျောင်းပြော့၊ ကြော့မော့
သွယ်ပျောင်း၊ ထပ်ထပ် ပျောင်း၍၊ ပျောင်းမည်း,
ပျောင်းခွေ၊ ပင့်လေအပ်စွာ။
- ပြောင်။ သတ္တဝါပြောင်၊ ဝင်းဝင်း ပြောင်၍၊ ခြေပြောင်, မိန်
ပြောင်၊ ကြီးပြောင် ခေါ်ရှောင်း။

မှတ်ချက်။

ပြောင်သဒ္ဓါသည် အကြီး-အငယ် စသည်ကိုဟော၏။
ကြီးပြောင် စည်မြောက်၊ ထီးနှင့် လျှောက်၏၊ ဟတ္ထိပါလ။
မုန်ပြောင်ပေါက်ကြီး၊ ဇာနည်စီးလျက်၊ ရတနာ ပြောင်မွန် ဘွဲ့။
မယားပိန် ပြောင်၊ မောင်နှမရင်း။ ပါရမီ ခဏ်း။ မယားငယ်ကို
ဟောသည်။

စမ္မိယံ ပန်းလောင်၊ ယာဉ်ပြောင် တဆင့်၊ (ခုနစ် ခွေလျှင်
ချီသည့်ရတု) မြစ်ငယ်ဟော။

ထင်းသွေ့ပြောင်သို့၊ ငါ့တောင်၊ ငါ့ချောက်၊ နေမိနိ ကွမခဏ်း။
ဤသွေ့ရောင်းသော ထင်းချောင်းဟော။

ဘေးကုန် အောင်ကို၊ အပြောင် ညီစွာ။ ခြံသော ခါဉ္စ၊
ဆုတောင်းခန်း။

အဖြူအနီ၊ အပြောင်ညီလျက်၊ (ငရဲခန်း) ညီညွတ်သည်ကို
ဟော၏။

ထွန်းပပြောင်ပြောင်၊ ကြယ်များဘောင်တွင်၊ ချမ်းရောင်လွှမ်းထ၊
တာရိန္ဒသို့၊ (သံဝရ) ဤအစပ်၌ ပြောင်သဒ္ဓါထွန်းပ ဟော။
တဖွဲကိုယ်ပြောင်၊ ငေါင်းအယောင်သို့၊ လင်တောင်၊ လင်ကန်၊
ခြေဆန့်လက်ကိုင်၊ မြင်းကျီးယိုင်သို့၊ (ဆုတောင်းခန်း) ဤ၌
မစွမ်းပြင်းသည်ကိုဟော။

ဥဇနာပြောင်ကို၊ အပင့်ငြသည်ကို ဆရာတို့မနှစ်သက်။
ပြုံးပြက် အရောင်၊ ကိုယ်လုံး လောင်သား၊ မုန်ပြောင်ပေါက်ကြီး
ဟူသောအစပ်၊ စမ္မိယံ ပန်းလောင်၊ ယာဉ်ပြောင်တဆင့်၊ ဟူသော
အစပ်တို့၌ မြန်မာသံယောဂဒီပနီ ဆရာ အထူးဆုံးပြတ်သေး၏။
(ဤမှတ်ချက်များ တွင်းသင်းပေါရာဏ၌ နည်းတူလာသည်။)

ပြောင်း။

တောင်ပြောင်း၊ မြောက်ပြောင်း၊ သေနတ် ပြောင်း
နှင့်၊ ပဲပြောင်း ထူးလည်၊ မှတ်သည် ပြောင်းမှာ၊
ပြောင်းပြာမြို့မူ၊ ရစ်မြဲဟူ၏။

ပြိုင်တူ။
ပြိုင်ခြင်း။
ဘတ်စာပျိုနှင့်၊ ပျိုတို့၊ ပျိုအန်။
တတန်ငယ်ပျို၊ ရွယ်ပျို၊ နုပျို၊ ဖွံ့ပျို တင့်ကဲ။
ပျိုးကြဲ၊ စိုက်ပျိုး၊ ပင့်ရိုးမလွဲ။
ပြိုင်ကွဲ၊ ပြိုင်ပျက်၊ ပြိုင်အက်တရိုး။
ပြုံးပြက်ရစ်ပုံ။

ပြိုင်တူ၊ ပြိုင်ခြင်း။
ပြိုင်ပြိုင်တထွေ၊ ရစ်လေထိုမြို့။
ဘတ်စာပျိုနှင့်၊ ပျိုတို့၊ ပျိုအန်။
တတန်ငယ်ပျို၊ ရွယ်ပျို၊ နုပျို၊ ဖွံ့ပျို တင့်ကဲ။
ပျိုးကြဲ၊ စိုက်ပျိုး၊ ပင့်ရိုးမလွဲ။
ပြိုင်ကွဲ၊ ပြိုင်ပျက်၊ ပြိုင်အက်တရိုး။
ပြုံးပြက်ရစ်ပုံ။

မြို့။ တပို့ ပြည်းပြည်း။
 မြို့။ တနည်းတောင်ပြိုး၊ ပွားပြိုး၊ ရွှင်ပြိုး၊ ချန်းသီးပြိုးနှင့်၊
 ပြိုးစ၊ ပြိုးရယ်၊ တသွယ်ဝေါဟာ၊ ပြိုးပြောရွာကို၊
 ရစ်လိုမသတ်၊ အမြဲ မှတ်သည်၊ ပညတ် ရှေးသူ၊
 မြွက်ထွေတည်း။

ဗျား၊ ဗအက္ခရာ၊ ရေးပုံမှာကား၊ နည်းနာထုံးမိုး၊ ဗျသီး
 မြို့မှာ ကြွင်းသမျှကို၊ ဗျအပေါင်းမှာ၊ အရစ်သာဟု၊
 စာဆို ငယ်ခေါ်၊ မင်းကျော် ပုံသေ၊ ဆုံးဖျတ်
 ထွေကြောင့်။

ဖြူး၊ လိုက်လေဖြဖြူး၊ သန်းဖြကိုက်ခဲ၊ ခြကွဲ ဖြဖြူး၊ ဖြဖြူးလာ
 သည်၊ ရစ်မည်မှန်စွာ။

ဗျား၊ အိပ်သည့်ဖျားနှင့်၊ စိတ်ဖျား၊ တံဖျား၊ ငွေတံဖျား ရွာ၊
 ဖျားဖျားတက်မျှ၊ ပင့်ထအမြဲ။

ဖြူး၊ လင့်ကဲတဖြူး၊ အဖြူးဖြူးလျှင်၊ ခက်ဖြူး ရွက်ချပ်။

လင့်ကဲတဖြူး ဟူသည်- ရှစ်ရပ်မျက်နှာ တစပ်တည်း၊ ဟူလို၏။
 နံ့မျက်သို့၊ လင့်ကဲတဖြူး။

ဖြူး၊ ဖြူးထပ်၊ ပုံဖြူး၊ ဖြူးထွေ၊ ဆံဖြူး၊ ဝက်မှင်ဖြူးနှင့်၊ ခေါင်း
 ဖြူးရစ်ဘွယ်။

ဗျူး၊ သီးမယ် ဗျူးမှာ၊ ပင့်လေရာ၏။

ဖြူး၊ သာယာဖြည့်ဖြူး၊ လေသုတ်ဖြူး၍၊ မြင့်ဖြူး၊ သွယ်ဖြူး၊
 မတ်ဖြူးဖြူးနှင့်၊ ဖြန့်ဖြူး၊ သဲဖြူး၊ သင်ဖြူးမွေရာ။

ဖြူး၊ သတ္တဝါဖြူး၊ ဆောင်းထီးဖြူးက၊ ဆီးဖြူး၊ ဆံဖြူး၊ ဖလံ
 ဖြူးနှင့်၊ စင်ဖြူး ကျင့်နေ။

ဖြူး၊ ပြေအောင်ဖြေ၍၊ စိတ်ဖြေ၊ ဖျောက်ဖြေ၊

ဖြူး၊ တထွေသွားဖြူး၊ ရစ်မြဲမှန်စွာ၊

ဗျူး၊ မျက်နှာပိန်ဗျူး၊ တက်ဗျူးပင့်ငြား။

ဖြူး၊ များသည်ဖြူးဖြူး၊ ပြုတ်ပြုတ်ဖြူးလေ။

များသည်ဖြူးဖြူး ဟူသော ပုဒ် - ဖြူးဖြူး သဒ္ဒါကား
 အများကို ဟော၏။

သန့်စင် ကြောသား၊ ဖြောဖြော မှန်သောက်၊
ရှေးရှေးဖေဖေ၊ ဖြောဖြောတက်တိုး၊

ဖြော့၊
ဖျော့၊
ဖျံ၊
ဖျား၊

အရေဖြော့တော့၊ ရေလုံဖြော့မှာ၊ ရစ်ရာစင်စစ်၊
ရှစ်ပါးအဖျော်၊ တဖျော်ဖျော်လျှင်၊ ဖြေဖျော်ရေဖျော်၊
ခေါ်ဝေါ်လက်ဖျံ၊ တောဖျံအလား၊ ဖျံဖျံဝါးခြင်း၊
ဖယင်းဖျားရှာ၊ ဖျားနာ၊ ဖျားရေ၊ နေဝင်ဖျိုးဖျား၊
ထွတ်ဖျားကဲမိုး၊ သဘိုးမင်းဖျား၊ တရော့ဖျား နှင့်၊
သည်းဖျား ဆွတ်ကြင်၊ နှင်တံ တံဖျား၊ အပင့်
ငြားလိမ့်၊

ဖျားရေကား-ဒီရေတည်း။

ဖြား၊

ပိုက်ဖြား၊ လှည့်ဖြား၊ နို့ရည်ဖြားလျက်၊ ဖြားယောင်း
ရစ်ချက်၊

ဖျက်၊

ဖျက်ဖျက်မိဗန်းပေါက်၊ ဖျောက်ဖျက်၊ ပယ်ဖျက်၊
ဖျက်ဖျက်ဖြည့်ဖြိုး၊ ဖျက်ဆီးအကျင့်၊

ဖျင့်၊

တဖျင့်တပါး၊ တဖျင့်ရှားခေါ်ဖြူ၊ တဖျင့်ကွဲမည်မှတ်၊
တဖျင့်ခတ်ဟူကျင့်၊ တဖျင့်သုံးရှာကြိုး၊

တဖျင့်တပါး စသည်တို့ဝယ် အဓိပ္ပာယ်ကား-ကရံကသိ မညီ
မညွတ်၊ ယွင်းချွတ်သည်ဟူလို၊

ဖျင်၊

ဖျင်း၊

မိဗန်းတဖျင်ဖျင် ဆစ်ဖျက်ဖျင်နှင့်၊ ဖျင်ပုဆိခင်း။
အကြမ်း ဖျင်းဘွယ်၊ သူငယ် ဖျင်းက၊ ဖျင်းသိမ်
ပင့်ငြား၊

သူငယ်ဖျင်းဟူသည်ကား-ပ-အက္ခရာ၌ ပြအပ်သော သားပျင်း
သာပျိုကိုပင်ဆရာတို့ဝါဒအားဖြင့် ဤ၌ဆိုပြန်သည်၊ တနည်းလည်း
လူတန်းမစေ့၊ ဖျင်းသောင်းသော သူဟူလို။

ဖြင်၊

များဖြင်၊ ပေါဖြင်၊ အဖြင်ဖြင်တည့်၊ ပည်းဖြင်ဖြင်မျှ၊
များကခေါ်မှု၊

အဖြင်ဖြင် ဟူသည်ကား- စကားတပါးဖြင့် စကား တပါးကို
ဖုံးလွှမ်း၍ များစွာပြောဆိုသည်ဟူလို။ များကခေါ်မှု ဟူသည်-
များသော အရာတို့၌ ခေါ်ဝေါ် အပ်သော များဖြင်စသည်၌
ရစ်လေဟူလို-

ဖြင့်၊

ပြုမှုသဖြင့်၊ ဟူသဖြင့်က၊ စသည်ရစ်ဖြို၊

ဖျစ်။ ရဲရဲထူဖျစ်၊ ဝါဂွမ်ဖျစ်နှင့်၊ မီးဖျစ်၊ လက်ဖျစ်၊ ဖျစ်ဖျစ်
မြည်ရှောင်း၊ စောင်းလက်ဖျစ်တံ၊ ပင့်ထုံးစံကို၊ မြဲမြဲ
မှတ်စေ ကုန်သတည်း။

ဖြစ်။ မြဲမြဲမှတ်ရေး၊ ရှေးဖြစ်၊ နှောင်းဖြစ်၊ ယခုဖြစ် နှင့်၊
အဖြစ်သဘော၊ မာန်မောရစ်ငြား၊

ဖျဉ်။ တားဖျဉ်၊ ဖျောက်ဖျဉ်၊ ဖြေဖျဉ်မညည်း၊
ဖျဉ်း။ စစ်ဖျဉ်း ဖျဉ်းနု၊ တက်ထွာဖျဉ်းဖျဉ်း၊ ဖျဉ်းအိုး
ပင့်လှည့်၊

စပ်ဖျဉ်းဖျဉ်းနာဟူရာ၌ စစ်ဖျဉ်းကိုစပ်ဖျဉ်းဖျဉ်းရှိသည်၊ ဖျဉ်းနာကို
ဖျဉ်းစွဲသောအနာ ဤသို့နှစ်ချက်ယူ၊
ဖျဉ်းအိုးကို ဝဏ္ဏံဗောနေ၌ အရစ်ပြန်၊
ပါရမီဒန်း၌-တနည်း အကျဉ်း၊ ရုံးစည်းချဉ်း၍၊ ဖျဉ်းလျှင်ဆရာ၊
မြောက်ပါလသေး၊ ဟုသုံးချက်ညီ အပင့်စပ်သည်။

ဖြည့်။ ပြည့်အောင်ဖြည့်၍၊ ဖြည့်ဖြူး၊ ဖြည့်တင်း။
ဖြည်း။ ဖြည်းညင်း၊ ဖြည်းည့်၊ ပျံဖြည်း၊ သာဖြည်း၊ တဖြည်း
ဖြည်းလျှင်၊ ရစ်နည်းစေ့စပ်။

ဖျင်။ လန့်ဖျင်ကိုသာ၊ ပင့်ရာပသတ်။
ဖျတ်။ လျှပ်ဖျတ်၊ ဖျတ်လတ်၊ ဖျတ်ဖျတ်မြည်ခိုက်၊ ဖျတ်ဖျတ်
ရိုက်မှာ၊ ပင့်ရာတသတ်။

ဖြတ်။ ဆုံးဖြတ်၊ ဆုတ်ဖြတ်၊ ပြတ်အောင်ဖြတ်၍၊ ပိုင်းဖြတ်
သည်မှာ၊ ရစ်ပါတသတ်။

ဖျန်း။ မှတ်လေ တခန်း၊ ဆွတ်ဖျန်း၊ ရေဖျန်း၊ လေသုတ်
ဖျန်းနှင့်၊ ကြဲဖျန်း ပင့်မှန်။

ဖြန့်။ နက်ဖြန့်၊ ဖြေဖြန့်၊

ဖြန့်။ တမ်းခွန်ဖြန့်လွှား။

ဖြန်း။ ကွဲငြားဖြန်းဖြန်း၊ လေးညှိဖြန်းနှင့်၊ စီးဖြန်း၊ ဖြန်းတော၊
မှန်မောရစ်ကာ၊ နသတ်ရာ၏။

ဖြုတ်။ သတ္တဝါဖြုတ်၊ ခင်ပွန်းဖြုတ်၍၊ ဖြီးဖြုတ်၊ ညှိဖြုတ်၊
သစ္စာဖြုတ်နှင့်၊ ဖြုတ်ဖြုတ်မည်ထ၊ ခဏချက်ဖြုတ်၊
အစဖြုတ်မှတ်၊ တသတ်ရစ်ရာ။

ဖြုတ်၊ နှာရည်ဖြုတ်ကို၊ ရစ်လိုပသတ်။
 ဖျောက်၊ မှတ်လေတထောက်၊ ဆင်ရာဖျောက်နှင့်၊ ဖျောက်
 ဖျက်၊ ဖျောက်လွင့်၊ ဖျောက်သင့်၊ ဖျောက်ပယ်၊
 မိုးကြယ် ဖျောက်ဆိပ်၊ ဖျောက်ဆိပ် ပင်အောက်၊
 တဖျောက်ဆတ်ဆိတ်၊ စိတ်မသာငြား၊ ယား၍
 ဖျောက်မှာ၊ ပင့်ရာမှန်လှ။

ဖြောက်၊ ဖြောက်ဖြောက်ကျဖြို၊ ဖြောက်ဖြောက်ကြဲမိုး၊ ဖျိုးဖျိုး
 ဖြောက်ဖြောက်၊ ရစ်မြောက်တချက်။

ဖြုန်း၊ ဖျက်ဖြုန်း၊ ဆန်ဖြုန်း၊ တဖြုန်းဖြုန်းလျှင်၊ ဖြုန်းဖြုန်း
 ပျံတတ်။ ရစ်နသတ်တည့်။

ဖြောင့်၊ ဖြောင့်မတ်၊ မဖြောင့်၊ များဖြောင့်စသည်၊ ရစ်မည်
 တထောက်။

ဖျိုး၊ ဖြောက်ဖြောက် ဖျိုးဖျိုး၊ ဖျိုးဖျိုးဖျစ်ဖျစ်၊ မြည့်လစ်
 တချက်၊ ဖျိုးဖျိုးဖျက်လျှင်၊ နေဝင်ဖျိုးဖျား၊ ပင့်ငြား
 စင်စစ်။

ဖြိုး၊ သက္ကရာဇ်ဖြိုး၊ ဖျက်ဖြိုးခေါ် ထုံး။
 ဖြိုး၊ ဖြိုးလည်း၊ ပြည့်ဖြိုး၊ မောက်မောက်ဖြိုးနှင့်၊ ငဖြိုး
 လူမည်။

ဖြုံ၊ ခိုင်ကျည်မဖြုံ။
 ဖြုံ၊ ပေါက်တုံဖြုံဖြုံ၊ ချင်ဖြုံဖြုံလျှင်၊ ဆုံဆုံ တင့်နိုး၊
 ရစ်ရေးရိုးကို၊ နွံကျိုး မပျင်း၊ လေ့လာခြင်းဖြင့်၊
 လျင်ပြင်းတတ်စေ ကုန်သတည်း။

မျှ၊ မ အက္ခရာ၊ ရေးနည်းမှာကို၊ သိသာစေလှ၊ ဝိပ္ပာယ်
 ပြိမ့်၊ ပျမ်းမျှ၊ ညီမျှ၊ တူတံ့မျှနှင့်၊ မျှတ၊ ဘယ်မျှ၊
 အတိမျှလျှင်၊ အကြင်မျှလောက်၊ ပင့်လေ မြောက်
 လော့။

မြ၊ မြကျောက်ရတနာ၊ မြရိပ်ရှာက၊ မြိုးမြိုးမြလျှင်၊ မြေ၊
 မြမ်းမြ၊ စိမ်းမြမြနှင့်၊ မြောင်းမြမြို့မှာ၊ ရစ်ပေရာရှင့်။

မြာ၊ မြာတိုင်၊ ငမြာ၊ မြာတောရွာနှင့်၊ မြာမြက်၊ မြာပင်။

မြွေ။ ဖွားမြင်၊ အမြွေ၊ စည်တံမြွေနှင့်၊ မျက်မြွေ-
 မျက်မြွေ ဟူသည်-အမျက် ရတနာဖြင့် စိမြွေ၍ ဆန်းကြယ်စွာ
 ထုလုပ်သည် ဟူလို။
 မျက်မြွေ စီးမြောင်၊ ရထားဆောင်နှင့်။ (ဘုံခန်း)

မြွေ။ ကြွေးမြီ၊ မြော့ကိမြီ-
 မြောက်မြီဟူသည်-မကောင်းသောကြွေးမြီကို ခံရသည်ဟူလို။ စုတိ
 မြီးမြီ၊ မြောက်မည်ခံသည်၊ တရံငါသာ၊ မဟုတ်စွာတည်း။
 ဘူရိဒတ် ဇာတ်ပေါင်း။

မြွေ။ သားမြီး၊ မြီးထူး-
 မြူဖုန်။
 မြွေ။ မြွေခုန်၊ မြွေထူး၊ ပိုးရည်မြွေနှင့်၊ ထိမ်မြွေ၊ ရောင်မြွေ၊
 ကမြွေ-

မြွေ။ ချောမြွေ၊ စေ့မြွေ-
 မြွေ။ မိုးမြွေ၊ ခေါ် သေဉ်မြွေက၊ မြော့ကိမြွေပိုင်ကာ။
 သေဉ်မြွေကား- ဘူမိနက်သန်ရှိသောမြွေဟူလို။
 မြောက်မြွေကား-ဝတ်ကြေရုံမျှ ပြုသည်ဟူလို။

မြွေ။ မြွေပါတခြား၊ မြွေနဂါးနှင့်။
 မြွေ။ သားမြွေ-
 မြွေ။ အမြွေ၊
 မြွေ။ စဉ်ရှေး မြင်မြ၊ ဆားပျားမြ၍၊ သွားမြ၊ လာမြ၊ မြစွဲ၊
 မြမြ၊ ထုံးစံရစ်မှန်း။

မျော။ နှစ်မွန်းမျောလေ၊ ရေဝယ်လည်းမျော၊ မျောမျော
 ရှုသည်၊ မျောခံသည်မှာ၊ ပင့်ရာမှန်ဘိ။

မြော။ နှိမ့်နှမြော၊ မြော၍သေရှာ၊
 မြော့။ သတ္တဝါမြော့၊ သံမြော့ရစ်မှု။
 မြော့ကို ဝဏ္ဏံဗောဒန၌ အပင့်ပြု၏။

မျှော်။ ရှုမျှော်ပင့်ချက်။
 မြော်။ မျက်မြော်၊ ဖူးမြော်၊ မြင်မြော်-
 မြီ။ မြီမြီ၊ မြီဗွာရစ်ငြား။

- များ။ ယများဆွဲကြ၊ ချသည်များလျား၊ ပေါများရွှေငွေ၊
 တွက်ရေအများ။ လူနတ်များနှင့်၊ တိုးများ၊ နည်းများ။
- များ။ ငါးများပင့်မှတ်။
- မြား။ ဆတ်ဆတ်မြားမြား၊ အိမ်ထိမ်းမြားနှင့်၊ လေးမြား၊
 မြောက်မြား၊ ပတ္တမြားက၊ တမြားရစ်ရာ။
 ဆတ်ဆတ်မြားမြားကား- ကြမ်းကြုတ် ခက်ထန်၊ စောင်မာန်
 ကြီးသည့် ဟူလို။
- မျက်။ ရတနာမျက်မွန်၊ မျက်မာန်၊ ခိုက်မျက်၊ ဆစ်မျက်၊
 ဖမျက်၊ အရိုးမျက်နှင့်၊ ကျောက်မျက်ရွာလမ်း၊
 မျက်ရမ်းဆ၊ သိ၊ မျက်စိ မျက်နှာ၊ မျက်နှာပန်းပင်၊
 ခတ်ချင်မျက်စဉ်း၊ မျက်ပျဉ်း၊ မျက်ကန်း၊ မျက်မှန်း
 တပ်တပ်၊ ပင့်လေအပ်ရှင့်။
- မြက်။ ထူထပ်ပေါင်းမြက်၊ ထက်မြက်တနည်း၊ တံမြက်
 လှည်းဟန်၊ ငန်သည်မြက်မြက်၊ မြိုးမြိုးမြက်လျှင်။
- မြက်။ ဟမြက်၊ အမြက်၊ မိန့်မြက်ရစ်ငြား။
- မျှင်။ လှုပ်ရှားရန်မျှင်၊ ပိုးချည်မျှင်နှင့်၊ ဆံမျှင်ကိုပင့်။
- မြင်း။ မြို့အမြင့်က ကြီးမြင့်၊ မြတ်မြင့်၊ တူတူမြင်းနှင့်၊ နိမ့်မြင့်-
 တူတူမြင်းကား-တူသည်ကိုပင် တမြင့်ဆိုသည်။
- မြင်း။ မြောက်မြင့်၊ ချိုးမြင့်ကထူး။
- မြင်း။ မူးမြင်၊ မြော်မြင်၊ စမြင်၊ ကြေးမြင်၊ မြင်ပါး နိုးဖြာ၊
 ပေါက်မြင်ရွာနှင့်၊ သန်မြင်စွာဆင်၊ သမြင်ထုံမြို့၊
 မြင်ပိုင်းမြို့သား၊
- မြင်း။ ငါးငမြင်းရင်း၊ ကျောက်မြင်း သိလာ၊ မာမြင်း၊
 ဟောင်းမြင်း၊ စမြင်း၊ ဒေါသ၊ စီးကြသည့်မြင်း၊
 ကောင်မင်းမြင်းမိုရ်၊
- မြင်း။ သားကို လှီးမြင်း၊ ထားမြင်းရစ်ဘွယ်။ အဓိပ္ပာယ်
 သည်း မှတ်လွယ်သိသာ ထူးဆန်းတည်း။
- မျှစ်။ ထူးဆန်း၊ မှတ်လွယ်၊ ဝိပ္ပာယ် ပျံပျူး၊ ဥဒါန်း၊
 ကျူးဝိမ့်၊ ညွန့်ဖူးဂါးမျစ်၊ ပျိုမျစ်၊ နုမျစ်၊ ကြောမြင်
 မျစ်ငြား၊ ဆာဂါးစပ်မျစ်၊ ပင့်မြဲမြစ်၏။

မြစ်။ မြစ်အောက် ခေါ်ရှောင်း၊ ချောင်းမြစ်၊ မြေးမြစ်၊
သစ်မြစ်၊မြစ်တား၊ငါးမှာမြစ်ချင်း၊မြစ်တွင်းရွာသာ၊
ငှက်မှာမြစ်တွေ၊ ကြောမြစ်တွေမှာ၊ရစ်ရာမပျက်၊
မြစ်အောက်ကား-မြောက်အရပ်။

မျဉ်း။ စက်မျဉ်း၊ မျော့ကန်မျဉ်း၊ ဝိုက်မျဉ်းခေါ်လေ့မျဉ်းခွေ-
မျောက်မျဉ်းကား-မြောက်ကဲ့သို့ တဏှမျှအိပ်သည်။

မျဉ်း။ ပျောင်းမျဉ်း၊ မြို့ရိုင်း၊ မျဉ်းနှင့်၊ တမျဉ်း ကြိုးမှတ်၊
တမျဉ်းခတ်ဖြူ၊ မျဉ်းတဲမြှဲ တိတ်၊ နိမိတ် တမျဉ်း၊
ကိုင်သည့်မျဉ်းနှင့်၊မျဉ်းချ-

မျဉ်း။ ပေါင်းမျဉ်း၊ စောင်းကြိုးမျဉ်းနှင့်၊ ခိုင်မျဉ်းပင့်လေ။
မြည့်။ ကြေသည်မြည့်မြည့်၊ ဆွေးမြည့်-
မြည့်။ ဆိုမြည်၊ အသံမြည်ငြား၊ စကားစမြည်၊ မြည်တမ်း
သည်နှင့်၊ ပိုးမြည်မြူးမှာ။

မြည့်။ သတ္တဝါမြည်း။
မြတ်။ တနည်း ကြီးမြတ်၊ ကုန်စည်မြတ်၍၊ ထွတ်မြတ်
သမုတ်၊ ယုတ်မြတ်၊မြင့်မြတ်၊ ကျော်မြတ်မြတ်သာ၊

မြန်း။ ပြေးခါလျင်မြန်၊မြန်သန်၊မြန်ထက်၊
မြန်း။ ခေါ်လျက် မေးမြန်း၊ နိမြန်းမြန်း နှင့်၊ သွေမြန်း
မြတ်။ သိမ်းမြန်း၊ ညှိုးမြန်းရိုးမြတ်၊
မြတ်။ စပ်လည်း အမြတ်၊ ထုံးမြတ်၊ မြတ်ဆာ၊ စားရာ
တမြတ်၊ မြတ်စွန်-

မြတ်။ တိမ်မြုပ်၊ ကိုယ်လုံးမြုပ်လေ၊
မြတ်။ ရွှေငွေကိုမြုပ်၊ရေမြုပ်စသည်၊ ရစ်မည်မှန်စွာ။
မျော့ကန်။ သတ္တဝါမျောက်၊ စားသည့်မျောက်နှင့်၊ မျောက်
မျည်းပင့်မှတ်၊

မြောက်။ သေနတ်အမြောက်၊ တောင်မြောက်၊မြောက်မြား၊
တရားသိမြောက်၊ ခုံလျှင်မြောက်၍၊ မြောက်ဆိတ်
ရွာတွင်၊ မြောက်ဆိတ်ပင်ကြီး၊

မြောက်။ ချိုးမြောက်၊မြင့်မြောက်၊ မြောက်စား၊မြောက်စည်၊
မြတ်။ မျှိုသည်မြိုက်မြိုက်၊ အမြိုက်သုခ၊ ရသာအမြိုက်၊

မြှောက်။ မီးမြှောက်-
မြန်။ စားမြန်စာ၊ ရသာမြန်မြန်၊ စားချိန် သက်စောင့်၊
မြောင့်။ အမြောင့်-
မြောင်။ ပေါင်မြောင်၊ သွယ်မြောင်-
မြောင်။ စိမြောင်၊ စမြောင်-
မြောင်။ စောင်းမြောင်း၊ မြို့ကျောက်မြောင်းနှင့်၊ ကျဉ်းမြောင်း
စွာလှ၊ မြောင်းမြမြို့နေ၊ ရေမြောင်း၊ ချောင်းမြောင်း၊
မြောင်းမြိုင်ရပ်ရွာ၊

မြိုင်။ ဝေသာမြိုင်မြိုင်၊ ရိပ်မြိုင်၊ တောမြိုင်၊ မြိုင်ရွာရစ်ငြား၊
မျိုး။ ဝါး၍ မျိုးလေ၊
မျိုး။ မျိုးစေ့လူမျိုး၊ ဆွေမျိုးတတည်၊ သည်မျိုးတမျိုး၊
သည်မျိုး၌ သည်-သဒ္ဒါ မိန်းမ၊ သို့မဟုတ်ယောက်ျား၊ သို့မဟုတ်
မိန်းမယောက်ျား။
စံပုံမြတ်နိုး၊ မိသည်မျိုးလည်း၊ သုဝဏ္ဏ သျှံသေဋ္ဌေးခန်း။
ကြင်စုံသည်မျိုး၊ ဝမ်းတော်ဖြိုးလျက်၊ ကောင်းကျိုးကုသိုလ်။

မျိုး။ မျိုးမင်္ဂလာ၊ ပင့်လေရာ၏၊
မြို့ရွာ၊ ထိုမြို့၊ ပြုသမြို့နှင့်၊ ဆိုမြို့ရှိနိုး၊
မြိုးမြိုးမြမြ
မိန်းမအမြို့၊ လူမျိုးမြို့နှင့်၊ ရိပ်မြို့၊ ကြက်မြို့၊
စားတုံမြို့မြို့၊ မြို့မြို့ရှိဟန်၊ ပြန်သည့်စားမြို့၊ မြို့မြို့
လည်းဝါး၊

မြိုး။ ငါးထောင်သည့်မြိုး၊ မှတ်ဘွယ် ရုံးသည်၊ ရစ်ထုံး
ဤလည်း တခန်းတည်း။
လျှိုး။ အက္ခရာလ၊ ပင့်ပုံပြပိမ့်၊ နှင်းလျှောင်းလျှိုး၊ လျှိုးကြည်း-
နှမ်းလျှောက်- မရှင်ပျောင်းခွေ၊ ကြာနေတွေ့သို့၊ အောက်မေ့
ခေါ်တမ်း၊ ညှိုးသမ်းပျောင်းပျ၊ ယူတမတည်၊
နှမ်းလျှောက်တင်၊
လွမ်းလှရာတွင်၊

လျှာ။ ပြင်လျှာ၊ တသက်လျှာနှင့်၊ သည်းလျှာ၊ မင်းလျှာ၊
 ကလျှာငါးကွင်း၊ ဟင်းလျှာကောင်းမွန်၊
 လျှာကြည်းပြင်လျှာ-ကား။ သွင်ပြင်မူလ၊ ရှုပလက္ခဏာ၊ အင်္ဂါ
 ကြီးငယ်၊ ပျိုရွယ်သွယ်သေး၊ ယဉ်ကျေးကြော့မော့၊ ပျောင်းပြော့
 သည်ဟူလို၊
 တသက်လျှာ-အပိုင်မရ တခဏဟူလို၊
 သည်းလျှာ-မယားလင်တို့၊
 မင်းလျှာ-မင်းလောင်း၊
 ကလျှာငါးကွင်း၊ ကေသာ၊ လောမာ၊ နခါ၊ ဒန္တာ၊ တစော၊

လျှာ။ တမ်းခွန်ကြက်လျှာ၊ နှုတ်လျှာ-
 လျှာလျှာ။

လျှော့။ တူလျှော့၊ လိုက်လျှော့၊ ချော့လျှော့
 ချော့လျှော့- မကျက်လျှော့ ပဲနောက်ဟင်းကဲ့သို့သော စကား
 ဟူလို၊

လျှော့။ တင်းလျှော့၊ လျှော့ညွှံ့ လျှော့လျှော့၊
 လျှော့လျှော့-တူတမျှရှိသည်။

လျှော်။ စကား ညှိလျော်၊ နှိုင်းလျော်၊ သင့်လျော်၊ တော်
 လျော် စေ့စပ်။

လျှော်။ ဖွပ်လျော်၊ ဆေးလျော်၊ ထန်းလျော်-
 ရှည်လျား၊ တွဲများ လျားလျှင်၊ လျင်လျား၊ လျော့
 လျား၊ ခုလျား၊ ခြုံမြောက်၊ လျောက်လျား၊ ဝန်းလျား၊
 တန်းလျား-
 စုလျား-အပေါ်ရုံ

လျှော်။ ပေါ်လျှော်၊ အပေါ် လျှော်နှင့်၊ စီးလျှော်၊ မီးလျှော်၊ ရောင်လျှော်
 လျှော်။ ထန်းလျက်၊ လျှာဖြင့် လျက်၍၊ ပြောလျက်၊ ဆိုလျက်၊
 လျှော်။ သန်လျက်-

လျှော်။ အလျင်၊ မြို့သံလျင်က၊ လျင်လျင် လျားလျား၊ လှုပ်
 ရှား ငလျင်၊ လျပ်လျပ် လျင်နှင့်၊ လျင်လျင် အမှု။

လျှော်။ ပြုလျှင်၊ မူလျှင်၊ ကျင့်လျှင် ကောင်းခြင်း။

- လျှင်း။ ပြုမူလျှင်းနှင့်၊ အလျှင်းစွန့်ပစ်။
- လျှစ်။ လျှစ်လျှစ်-
- လျှည်။ လျှော့လျှည်း၊
- လျှဉ်း။ တနည်းရွတ်ဘတ်၊ လျှဉ်းလျှဉ်း ဖြတ်ရှောင်း၊ လျှဉ်းလျှဉ်း ကောင်း၍၊ လျှဉ်းလျှဉ်း ရှေ့လပ်၊ စပ်လျှဉ်း၊ အလျှဉ်း၊ မြို့မိုင်း လျှဉ်းနှင့်၊ လျှဉ်းပါး ထုံလတ်၊ ပသတ်ထိုမှ၊
- လျှစ်။ ကိစ္စ လျှစ်လျှစ်၊ လျှင်လျှင်၊ လျှစ်လျှစ်။
- လျှစ်။ လျှစ်ပေါ်၊ လျှစ်လျှစ်၊ ပါးလျှစ် လျှစ်နှင့်၊ လျှစ်လျှစ် တမ်းခွန်၊ မိုးစွန် အထက်၊ လျှစ်ပြက် သည်မှာ၊ ပသတ်ရာ၏။
- လျှင်း။ များစွာပြည့်လျှမ်း၊ လျှမ်းလျှမ်း မောက်စွာ။
- လျှောက်။ သာသာလျှောက်လျှောက်၊ ထုပ်လျှောက်၊ လျှောက်လျား၊ မူထား လျှောက်ပတ်။
- လျှောက်။ မြဲမှတ်ကြားလျှောက်၊ တံတားလျှောက်နှင့်၊ ကြွက်လျှောက်တရိုး။
- လျှောက်။ သံကြို သံလျှောက်၊ မြဲနှောင် ချည်ရှောင်း။ သံလျှောင်-သံကြိုး။
- လျှောက်။ လုံးလျှောင်း၊ သာလျှောင်း၊ လည်းလျှောင်း ယို့ယို့။
- လျှို။ လျှိုလျှို ပြေးဝင်။
- လျှို။ တံကျင် လျှိုခြင်း၊ ထုတ်ချင်းလျှိုထိုး။
- လျှို။ ငုံ့လျှိုး၊ တိုးလျှိုး၊ ရေးရိုးသနစ်၊ တံသား ထစ်သည်။ ပင့်ရစ်အပြီး နိဒါန်းတည်း။

ညောင်ကန် ဆရာတော်-ဦးဗုဒ္ဓိ ပြုစီရင်အပ်သော
 ကဗျာသာရတ္ထ သင်္ဂဟ သတ်ပုံ
 ဤတွင်ပြီး၏။

၁၄-ဆ ကာရန္တနယ သတ်ပုံ

အတုလပဝရ၊ သမ္မုဒ္ဓန္တံ၊ ဓမ္မသံဃာ၊ မြတ်သုံးဖြာအား၊ ဝန္တနာ
 မာန၊ သက္ကာရကြောင့်၊ ဒုက္ခဘယာ၊ ရောဂါကင်းငြိမ်း၊ ပျောက်
 လွင့်ယိမ်းလျက်၊ ခပ်သိမ်းသွယ်သွယ်၊ မျိုးလေးနွယ်တို့၊ မှတ်ဘွယ်
 သိခက်၊ လေးနက်သိပ်သည်း၊ ပုဒ်ဗျည်းပေါင်းရုံး၊ သုံးဆဲ့သုံးတွင်၊
 ရေးထုံးရှိမှန်၊ ကာရန်အပြား၊ သုံးဆဲ့ငါးမှ၊ ပိုင်းခြားပညတ်၊ တသတ်
 ပသတ်၊ န သတ်တတန်၊ မသတ်ရန်က၊ ဗိတ်ဘန်ဝေဌ၊ နွါဒသဉ္စ၊
 ယ-ရ မယျဉ်၊ စီစဉ်ဖွေဆ၊ တဘက်ပြီမှန်၊ အပ်ကာရန်ဟု၊ ဝေဘန်
 ချုပ်သည်း၊ ပသတ်နည်းကို၊ သိပ်သည်းရှေ့ဖျား၊ လက်မွန် ထား၍၊
 ကြောင်းလျားမကျန်၊ ကုံးသိဘန်ပိမ့်။

(အပ်)

ကပ်။   မိဋ္ဌာန် ဝိကပ်၊ ကမ္ဘာကပ်နှင့်၊ နိုးကပ်၊ ချဉ်းကပ်၊
 ဆွမ်းဆေး ကပ်က၊ ကော်ကပ်အမြို့၊ စွဲငြိလူးကပ်၊
 ရွှေနားကပ်နှင့်၊ ဝိကပ်နည်းမှန်း၊ ပန်းကပ်၊ ယက်ကပ်၊
 တရုပ်ကပ်တိ၊ တောင်ကပ်ဖါးရား။

ကွပ်။   မပြားအုပ်ကွပ်၊ နိဋ္ဌကွပ်၊ ကွပ် လျှင်၊ ကြမ်းကွပ်၊
 စိကွပ်၊ ကွပ်မျက်ခြင်းရော။

ခပ်။   ခပ်ပြာကြေးမျိုး၊ အဘိုး သိမ်းခပ်၊ ယောက်ယက်
 ခပ်ဟူ၊ ရွှေခပ်၊ လေခပ်၊ မြက်သီး ခပ်ထွေ၊ ရေခပ်၊
 ယူခပ်၊ ကူးခပ်မနှောင့်၊ ထောင့်ခပ်ယွန်းတည်။

ခွပ်။   ရွာမည်သင်းခွပ်၊ ပဲခွပ်၊ ဌက်ခွပ်။

ခပ်။   နှုတ်အာ စပ်ဖြာ၊ နေဝါ ရှိန်စပ်၊ နိုးစပ်၊ စေ့စပ်၊
 ပဲပိစပ်တွင်၊ သစ်ပင်ခံစပ်၊ ရောရှက်စပ်က၊ တဲစပ်
 လည်းဟူ၊ ငန်ပူ ကျိန်းစပ်၊ ပျပ်စပ်၊ လျဉ်းစပ်၊
 ပေါင်းယှဉ် စပ်မည်၊ မြည်တစပ်စပ်၊ ငါးစင် စပ်
 နှင့်၊ စပ်ဟပ်တသီး၊ နှုတ်သီးစပ်စပ်၊ စပ်စပ်ခါးခါး၊
 တခြားပုဒ်စပ်။

ခွပ်း။ လက်စွပ်, ယိုးစွပ်, သွင်းထိုးစွပ်လျက်, ထိပ်စွပ်,
ဦးစွပ်, ခြေနင်းစွပ်ဟု, သိအပ် သမျှ, အကျဉ်း
ပြသည်။ မုချသေချာ မှတ်ထုံးတည်း။

ဆင်း။ မှတ်ထုံးစဉ်စီ, ကြွေးမြီ ကျေးဇူး, အထူးတုံ့ဆပ်,
ပြောင်းလူးဆပ်နှင့်, ထောင့်ဆပ်ပြာပင်, ခေါ်တွင်
ဆပ်ပြာ။

ဆွင်။ ငှက်မှာထိုးဆွပ်, တဆွပ်ဆွပ်က, ကိုက်ဆွပ်တဖြာ။
ညှပ်။ ဆိုရာပညပ်, အကြားညှပ်ဟု, ဝိညှပ်လည်းဟူ။
ညှပ်။ မြို့မကြံညှပ်, ကွမ်းညှပ်တမျိုး, ညှပ်ရိုးခတ်တွင်။
ခုတ်။ သဘင်မဏ္ဍပ်။

တပ်။ ဟိရောတ္တပ်နှင့်, တပ်တပ်မျက်မြော်, လျော်ဒဏ်ပြစ်
တပ်, သွေ့ခြောက်တပ်မျိုး, ဆေးဆိုး တပ်ကာ,
အာသာ တပ်မက်, စန်းလက် တပ်နည်း, ပစ္စည်း
တပ်ရာ, သေနင်္ဂါတပ်။

တွပ်။ တွပ်တွပ်ကိုက်ငြား, ဝါးမည်ရင်းတွပ်။
ထပ်။ မှတ်အပ် ထ, မှာ, ဝေါဟာလွမ်းထပ်, အထပ်ထပ်လျှင်,
လက်ထပ်မင်္ဂလာ, ထပ်ကရာပင်, ချစ်ခင်ထပ်ထပ်,
ပဲ့ကင်ထပ်နှင့်။

နပ်။ ထွက်နပ်တလီ, သူ့နပ်မှီမျိုး, ကျိုးမနပ်ချင်, သစ်ပင်
သနပ်, နူးနပ်ခေါ်ဆို, ချဉ်ယိုသနပ်, ထမင်းနပ်ဟု,
ဘိနပ်ခေါ်ရိုး နာမျိုးနူးနပ်, စားနပ်ရိက္ခာ, နပ်စွာ-

နှပ်။ နှပ်ချင်, နှပ်ချိုပင်မည်, နှပ်ရည်မလပ်။
ပပ်။ အခွံပပ်လျက်, ကွပ်ပပ်တကြောင်း, ရှားစောင်းလက်
ပပ်, မြွေလက်ပပ်က, အက်ပပ်, ပပ်ကြား။

ပွပ်။ ဟောင်းငြားရိပွပ်, ခွမ်းရိပွပ်မည်, ရွှေရည်လည်းပွပ်,
မီးပွပ်, ပွန်းပွပ်။

ဖပ်။ သွေ့ဖပ်ဖပ်ယို, ဖပ်ဖပ်ရိုဟု, ပျိုဖပ်, ရွမ်းဖပ်, မုန့်
ဖပ်ဖပ်သား။

- ဗွင်။ ပျားဗွင်၊ လျှော်ဗွင်၊ ကြောအောင်ဗွင်ကာ၊ ကဝါလည်းဗွင်၊ ထုံးဗွင် မှန်စင်၊ ဤရွှေထင်သည်၊ ဆင်ခြင်ဘန်ဝေ နှလုံးတည်း။
- ယင်။ ဘန်ဝေနှလုံး၊ စွဲကျုံးသိအပ်၊ ယပ်နှင့် ယပ်ငြား၊ နံပါး နံယပ်၊ ထက်တိမ်ယပ်ဟု၊ လက်ယပ်ခေါင်င်၊ တမင်ကပ်ယပ်၊ ရွာပယပ်က၊ မီးယပ်တဖြာ၊ အာကာမိုးယပ်၊ မှောက်တိုယပ်နှင့်၊ အိမ်ယပ်မြင့်ထား။
- ရင်။ စဉ်လျားတသီး၊ ရကြီးရေးရိုး၊ လှေမျိုးတက်ရပ်၊ ကျောင်းဇရပ်နှင့်၊ ထုံရပ်၊ နေရပ်၊ ပင်တောက်ရပ်တည့်။
- ရွင်။ ကုရွပ်လှေတွင်၊ ဆင်မှာ နှာရွပ်၊ ရွပ်ရွပ်စိစိ၊ သိသိရွပ်ရွပ်၊ ချိချိရွပ်ကာ၊ ရွပ်ရွပ်တိုက်လေ၊ ညက်ကြေရွပ်ရွပ်၊ ပညပ်သိမှု၊ ဝန်စုအရွပ်၊ ရွပ်ရွပ်ကြွပ်မျိုး၊ လူရိုးလူရွပ်။
- ရှင်။ တီးရှပ်လင်းကွင်း၊ တိုက်ခြင်း ဘရှပ်၊ ခရုရှပ်နှင့်၊ ရှပ်ပြတ်တထူး။
- ရွင်။ ဝင်စူးရွပ်ရွပ်၊ ပြည်ရွပ်ရွပ်လျှင်။
- လင်။ စုက်လပ်၊ လွတ်လပ်၊ ရုပ်ကလောင်မှန်း၊ ပန်းစလပ်ပင်၊ မြဲချင်ကပ်လပ်၊ ကျမ်းကလပ်တည့်၊ ကလပ်ဆေးဟူ။
- လှင်။ နေပူတံလှပ်၊ ဘွင့်လှပ်လှပ်ကာ၊ လှပ်လှပ်စင်ဖြူ၊ ပူလှပ်၊ နေလှပ်၊ တမျဉ်းချပ်၍၊ စေ့စပ်မှတ်ဘွယ်၊ ညွန်းပြီချယ်သည်၊ မကျယ်ရှေးမူ လက်သုံးတည်း။
- ဝင်။ ရှေးမူလက်သုံး၊ ပိုက်ကျုံးရှုအပ်၊ တုံ့ဝပ်၊ ကိန်းဝပ်၊ နိမ့်ဝပ်ဝပ်လျှင်၊ အဝပ်ကျကျ၊ ပျပ်ဝပ်ခမှု။
- သင်။ ဆေးကုသပ်ဘွယ်၊ သပ္ပာယ်၊ စမ်းသပ်၊ ပင်းသည့်သပ်နှင့်၊ ပွတ်သပ်၊ သွယ်သပ်၊ ချောအောင်သပ်လျှင်း၊ ရှင်းရှင်း သပ်သပ်၊ လက်သပ် မွေးရာ၊ ပဏ္ဍာလပ်သပ်။
- သွင်။ သောင်သွပ်မြို့ထူး၊ ရူးသွပ်၊ ကျင့်သွပ်။

ဟင်း။ သွေးကိုက်ဟပ်မျိုး၊ ပိုးဟပ်, စပ်ဟပ်။
 အင်း။ နှံအပ်မျက်မြင်၊ ရင်ဖြင့်လည်းအပ်၊ ချုပ်သည့်
 အပ်ဟူ၊ ပြုမှုကျင့်အပ်၊ တင့်အပ်မှန်မော၊ မြန်ဝေါ
 ဟာရ၊ တူသမျှတည့်၊ ယင်းကသေသာ၊ ကြွင်းသည်
 မှာကို၊ အက္ခရာအသုံး၊ ရေးထုံးရှိမှန်၊ တ, သတ်ရန်
 သည်၊ နိဗ္ဗာန်မချွတ် လုံးလုံးတည်း။

(အိပ်)

စိပ်။ တနည်း စေသိပ်၊ အိပ်ကာရန္တ၊ ပ, သတ် ပြိဝိဇ္ဇာ၊
 မှတ်ကြအမြဲ၊ မကျမစိပ်၊ ရှိဗန်းစိပ်စိပ်နှင့်၊ စိပ်စိပ်
 နာခံ၊ စိပ်စိပ်ကြိက၊ အသံစိပ်စိပ်၊ ပတီးစိပ်မှန်၊
 ကေနိစိပ်စိပ်၊ ကျပ်စိပ်တဝ။

ဆိပ်။ ဆ, တွင်ရေးဘွယ်၊ မိုးကြယ်ပျောက်ဆိပ်၊ ကြာတံ
 ဆိပ်မှတ်၊ ခတ်သည်တံဆိပ်၊ မြစ်ဆိပ်ကမ်းစ၊ ဝိသ
 အဆိပ်။

ထိပ်။ ဦးထိပ်, ပျားထိပ်, ထွတ်ထိပ်ဦးစွန်း။

ဒိပ်။ ကျန်းဇမ္ဗူဒိပ်, တမ္ပဒိပ်ဟု၊ ဗြိသဒိပ်ဘုရား။

နိပ်။ ဂြိုဟ်အားဥစ်နိပ်၊ လျော့ယုတ် နိပ်မျိုး၊ လေမိုး
 လည်းနိပ်၊ စမ်းလက်နိပ်က။

နှိပ်။ မာရ်နှိပ်, ကွပ်နှိပ်, နှိပ်စက်နှိပ်ထား။

ရိပ်။ စကားဆိုရိပ်, ရေးရေးရိပ်နှင့်, အရိပ်အခြည်, ရွာမည်
 မြဲရိပ်, အရိပ်မထွက်, ဘုန်းစက်ရိပ်ဆောင်, အရောင်
 အရိပ်။

လိပ်။ လိပ်သတ္တဝါ, လိပ်ပျောက်ရွာဟူ, စာကမ္ပည်းလိပ်,
 အင်္ဂလိပ် တထွေ, သွေးလေ သလိပ်, ခွေလိပ်
 ကင့်ဆန်း, ယက်ကန်းတွင်လိပ်, မလိပ်လည်းထွေ,
 လိပ်ဆူးရွှေပင်, မည်တွင်လိပ်ပြာ။

သိပ်။ ရေစာမွတ်သိပ်, ပျော်ကြောင်းသိပ်နှင့်, နှက်သိပ်,
 သိပ်သည်း, တနည်း နယ်သိပ်, သိပ်သိပ်အရွက်,
 စဉ်ထားသိပ်။

ခခိပ်။ ငစံခိပ်ဟု၊ ငခိပ် လူမည်၊ တတည် စက်ခိပ်၊
 သစ်ပင်ခိပ်က၊တူမျှဝေါဟာ၊ကြွင်းသည် မှာကား၊
 အက္ခရာအသုံး၊ ရေးထုံးရှိရာ၊ဣယျဉ်ကာဖြင့်၊သေချာ
 သမုတ်၊ တ၊သတ်ထုတ်သည်၊ မယုတ်သိကြ စေ
 သတည်း။

(အုပ်)

ကုဗ်။ တခန်းဖွဲ့ချုပ်၊ အုပ်ကာရန်ပိုင်း၊ ပ,သတ်ထိုင်းပိမ့်၊
 ကိုင်းကိုင်းကုပ်ကုပ်၊ထောင်သည့်ကုပ်က၊လည်ကုပ်၊
 ထီးကုပ်၊ သိမ်းစွန် ကုပ်ရှောင်း၊ ပေါင်းကုပ်၊
 တင်းကုပ်၊ ဆိပ်ချက်ကုပ်ဟူ၊ နွားမူချိုကုပ်၊ စာရင်း
 ကုပ်ချင်။

ခုဗ်။ သစ်ပင်လက်ခုပ်၊ ပြေးခုပ်ခုပ်သွား၊ ကျားကြောင်
 ခုပ်ပြီး၊ တီးလက်ခုပ်ရွှင်၊ လက်ခုပ်ပင်ရွှာ၊ မကြာ
 လျင်ခုပ်၊

ငုဗ်။ လျှိုးငုပ်မြေရေ၊ ပျောက်လေ တိမ်ငုပ်၊ ချုပ်အုပ်
 တနည်း၊ ပစ္စည်းဝိဘတ်၊ပုဒ်ပါဌ်ဝါကျ၊ငုပ်သမျှမှန်၊

ခုဗ်။ မန္တန်ခန်းစုပ်၊ စုပ်စုပ်ရေမှာ၊ ငုပ်ရာ တကြောင်း၊
 မြစ်စုပ်ချောင်းက၊ ကျစုပ်စုပ်မြိုပ်၊ နစ်စုပ်စုပ်သာ၊

ဆုဗ်။ အက္ခရာဆ၊ လက်က ကိုင်ဆုပ်၊ ကောက်ဆုပ်၊
 ကျုံးဆုပ်၊ ပဆုပ်အနာ၊ ရွံရှာစက်ဆုပ်၊ စည်းဆုပ်
 တချက်၊ ဖမျက်ပဆုပ်။

တုဗ်။ ပုဆစ်တုပ်နှင့်၊ ပျတ်တုပ် ခ,စား၊ ပျားကင်းတုပ်ရာ၊
 အနာဘုပ်ကွေး၊ ကွေးတုပ်၊ ချည်တုပ်၊ တုပ်တုပ်
 တွတွ၊တုပ်ကွကွတည့်၊ထုံမဖြင့်တုပ်၊မတွန့်တုပ်ဟု၊
 မှန်တုပ် ချရှောင်း၊ ဗောင်းတုပ်တခြား၊ တံခါး
 မင်းတုပ်၊ ဗုဇွန်တုပ်က။

ထုဗ်။ ထ,တွင်မှတ်ရာ၊ အိမ်မှာလျောက်ထုပ်၊ သွင်းထုပ်၊
 သိမ်းထုပ်၊ ခေါင်းဦးထုပ်မှန်၊ တန်တန်ထုပ်ပိုး၊ဆိုရိုး
 စကား၊ မှတ်ပိုက်ထားသည်၊ ကြောင်းလျား စိစိ
 လျှင်လျှင်တည်း။

နင်း။ စီလျဉ်ထွေလာ၊ ပြောရာကျနိုပ်၊ ရေသနွပ် နှင့်၊
နွပ်နွပ် ဖွဲဖွဲ၊ တကွဲလူနွပ်၊

ပုင်း။ တိမ်ပုပ်တိမ်လွှာ၊ ငှက်မှာခင်ပုပ်၊ နွယ်ခင်ပုပ်ဟု၊ သစ်
ပုပ်တလီ၊ သိုးညှိနံပုပ်၊ ဆူးပုပ်ပင်ဖြာ၊ သတ္တာငန်းပုပ်၊

ရုင်း။ သဒ္ဓါရုပ်က၊ လူရုပ်၊ နတ်ရုပ်၊ ဖြစ်ခရုပ်လျှင်၊ နာမ်ရုပ်
မညှိး၊ လူမျိုး တရုပ်၊ သွင်ရုပ်တစ်၊ ပါဠိသမုပ်၊
ဆေးရုပ်တချက်၊ နရစက်သူရုပ်၊ လိမ္မာရုပ်နှင့်၊

ရှုင်း။ တွန့်ရှုပ်၊ နမ်းရှုပ်၊ မြေကြောရှုပ်ရေး ချုံစေးပျစ်ရှုပ်၊
မှုရှုပ်မကင်း။

လှင်း။ ထမင်းအလုပ်၊ ရံကိုပယ်လုပ်က၊ ပြုလုပ်ကိစ္စ၊ ရှိရှိ
လုပ်လုပ်၊ တုံလုပ်လုပ်တည့်၊

လှင်း။ ကိုင်လှုပ်၊ လှုပ်ရှား၊ မေးပါးလက်လှုပ်၊ ထုန့်လှုပ်တဖြာ၊
သုင်း။ စေပါလက်သုပ်၊ မျက်သုပ် သုပ် ဟု၊ လက်သုပ်
ဟင်းလျာ။

ဟုင်း။ ငှက်မှာလင်းဟုပ်၊ ပြင်းဟုပ်၊ စီးဟုပ်။

အုင်း။ တောအုပ် တဝ၊ စေဖိုးအုပ်၊ လက်အုပ် မြင့်ချို၊
ရမတိပိတ်အုပ်၊ ကုလားအုပ်က၊ သိမ်းအုပ်၊ ပိုးအုပ်၊
ချွန်းအုပ်မှတ်ထင်၊ ပင်ကြဲက်မအုပ်၊ သရုပ်တူမျှ၊
ယင်းကမ္ပနိစ္စ၊ ကြွင်းသည်မှာကို၊ အက္ခရာဗျည်း၊
ရေးနည်းစေ့စပ်၊ ဥကပ်ယှဉ်ထ၊ တ၊ သတ်ပြီသည်၊
ချက်ကျနည်းမှီ ရှင်းရှင်းတည်း။

(အံ)

ကံ။ ကထွေဖြာစိတ်၊ နိဂ္ဂဟိတ်တင်ကမ်း၊ မ၊ သတ်ခမ်းကို၊
ပြုဖြွမ်း တင့်ကဲ၊ ရွဲ ပုလဲ သို့၊ မကျ ထပ်သစ်၊
လုံးကောက်ဆစ်ပိမ့်၊ ဖွေစစ်မြဲမြဲ၊ သိုးမည်ကံနှင့်၊
ဓမ္မကံပညတ်၊ ဝိဘတ်မည်ကံ၊ ဝတ္ထုကံက၊ ပရိကံ
တပေး၊ ကံကျေး၊ ကံပတ်၊ သိမှတ်ကုန်စင်။

ကံ။ သစ်ပင်ကံကော်၊

ကမ်း။ ရေမော် မြစ်ကမ်း၊ မနီးကမ်းတည့်၊ ပေးကမ်း၊
လှမ်းကမ်း၊ လွဲလွဲကမ်းသာ။

ကွမ်း။ ကွမ်းယာ, ကွမ်းသီး၊ မင်းကြီးကွမ်းဆော်။
ခံ။ သိမြော်ဆွမ်းခံ၊ ဘိသိက်ခံဟု၊ မြေခံ, ရေခံ၊ အောက်ခံ
တကွဲ၊ အဲခံတအင်၊ ခံပင်, ခံတက်၊ မှတ်ချက်လည်းခံ၊
ကောက်ခံသေချာ။

ခံ။ မာမာခံခံ၊ မလောက်ခံထင်၊ တိုင်ပင်မခံ၊ ခံခံ
ကမ္မဋ္ဌာန်း၊ ကျန်းကျန်းခံခံ၊ ငခံထင်ဇွေ။

ခွံ။ ရွှေဗုဒ္ဓန်ခွံ၊ အခွံတဝ၊ သစ်မှသစ်ခွံ၊ မှတ်ကြံပေရာ၊
ခွံ။ အစာလည်းခွံ၊ ထိန်းတော်ခွံ ဟူ။
ခမ်း။ တမူမင်းခမ်း၊ ကျောင်းသင်ခမ်းနှင့်၊ နှုတ်ခမ်းမျက်ခမ်း၊
ရိပ်သင်ခမ်းမှာ။

ဂံ။ နာဂံမှန်မော၊ ဂေါစရဂံ၊ မြို့ပုဂံတောက်၊
ငံ။ ကုန်လောက်ငံထွေ၊ တိုင်းခြေနိုင်ငံ၊ ခြေငံ, ရည်ငံ။
သဒ္ဓါငံကွဲ၊ သူရဲလက်ငံ၊ ဆားငံအတိ၊ အသိမငံ။

ငံ။ ဝေးလံငံ့နေ၊ ထွေထွေလောက်ငံ့၊ ခပ်ငံ့တွယ်တာ။
ငမ်း။ အာသာငမ်းငမ်း၊ အငမ်းကြွေးငှါး။

ခံ။ စံစား, စံပယ်၊ ရွှေဝယ်မင်းစံ၊ ပုံစံ, နှိုင်းစံ၊ နံစံလည်း
ညွှန်း၊ ရှုန်းစံ, နက်စံ၊ နန်းစံမှတ်ယူ၊ လူငအောင်စံ၊
ရွာကျောက်စံတွင်၊ ပင်စံပယ်မှတ်၊ နတ်သယညံစံ။

စွံ။ ရောင်းစွံ ကုန်များ၊ ပါစွံစားက၊
စွံ။ သိကြားပါစွံ၊ လွတ်စွံ, နှံ့စွံ၊ ရှိစွံရောပြွမ်း။
ခမ်း။ စုံစမ်း, သွေးစမ်း၊ ပြုမူစမ်းနှင့်၊ ယမ်းစမ်း ရွာမည်၊
တတည်ကင်းစမ်း၊ ရှိစိမ့်စမ်းက၊ စမ်းသပ်, စမ်းမြေ၊
ယိုထွေစိမ့်စမ်း။

စွမ်း။ ရဲစွမ်းသတ္တိ၊ တတ်သိစွမ်းငြား၊ ကိုယ်အားစွမ်းသန်၊
မှတ်ဘွယ်ရန်သည်၊ ဘန်ဘန်ဇွေယူပိုက်ကျုံးတည်း။

ဆံ။ ပိုက်ကျုံးမြဲမြဲ၊ ကေသာဆံနှင့်၊ လည်ဆံ, ခါးဆံ၊
မှင်ဆံ တခန်း၊ ပန်းဝတ် ဆံကြူ၊ မြက်ဖြူ ဆံယှက်။

ဆွံ။ မကျက် စိမ်းဆွံ၊ စဆွံ တထွေ၊ နှုတ်ခြေ လက်ဆွံ။
ဆမ်း။ စိမံ ဟင်းဆမ်း၊ သာ ရှင်ဆမ်းချုပ်၊ အရှုပ်အဆမ်း။
ဆွမ်း။ စားဆွမ်း မှန်မော။

- ဇံး။ ပြည်ဟော ရန္တံ၊ သုဇံပတိ။
- ညံး။ မှတ်သိမြည်ညံ၊ ဆိတ်ညံ၊ သိုးညံ၊ ညံသတွာ၊ တဖြာ
ညံပင်။
- ညံး။ ကိုယ်လျှင်ထွားညံ၊ သာဖြည်းညံနှင့်၊ ယုတ်ညံ၊ လျော့
ညံ၊ နူးညံမကြမ်း။
- ညမ်း။ ညစ်ညမ်းမှုရာ။
- တံး။ ဆင်မှာတံမျိုး၊ ရိုးတံ၊ ရှက်တံ၊ နှင်တံတသွယ်။ အ
ကယ် တံတံ။ စာရေးတံဟု၊ နက်တံမကြွင်း၊ တံသင်း၊
တံလှပ်၊ ဒို့အပ်တံကဲ၊ အမြဲတံတစ်၊ ခေါ်လစ်ဆေးတံ၊
ထုတ်လှံတံ မျိုး၊ မိုးသက်တံဖြာ၊ တံမြွာ၊ တံရှည်၊
တမည်ညွှာတံ၊ ဝန်တံအာမ။
- တံ့။ မှတ်ကြံ ခိုက်တံ့၊ ငဲ့တံ့တသွယ်၊ အကယ် တံ့တံ့၊
ရောက်လတံ့က၊ တည်တံ့၊ တံ့စား။
- တမ်း။ မပြား နှိုင်းတမ်း၊ လောင်းတမ်း၊ ခွဲတမ်း၊ သဘော
တမ်းတည်၊ မြည်တမ်း ကြွေးကြော်၊ ခေါ် ယောင်
စိုက်တမ်း။
- ထံ။ မှတ်ခမ်းထ၊ မှာ၊ ဥစ္စာ ကိုထံ၊ မင်းထံခယမ်း။
- ထမ်း။ ရာထမ်း၊ မှုထမ်း၊ ပန်းထမ်းရွာမည်၊ ကတည်ဝန်
ထမ်း၊ ရောပြွမ်းတူမျှ။
- ခံ။ လောကရာဇ၊ ဒေဝခံပြား၊ ကြောင်းလျား မကြွင်း၊
ပြည့်နိုးခင်းသည်၊ သစ်လင်းကျယ်ပြန့်အသုံးတည်း။
- နံ။ အသုံးကျပ်စွာ၊ ထုံးစဉ်လာကို၊ စိတ်ဖြာ ဘွဲ့ကျိုး၊
တခန်းချိုးပိမ့်၊ ပေါင်ရုံး မှတ်သား၊ အလျားအနံ၊
ကျိုးမနံတည့်၊ ရုပ်နံ၊ နေ့နံ၊ ပုပ်နံတခြား၊ ရည်းစား
သနံ၊ သဒ္ဓါနံနှင့်၊ ရုံသနံတွင်၊ သစ်ပင်ဆိတ်နံ၊ ရေနံ
တမျိုး၊ နံရိုးတထွေ၊ ရေနံသာရွာ။
- နံ့။ အခါဘယ်နံ့၊ အတိနံ့မှန်း၊ ပန်းဝတ်ရနံ့၊ အနံ့ဂန္ဓာ။
- နွံ။ နွံနာ၊ ကျိုးနွံ၊ ခြီးတနွံမည်၊ ဝပ်နွံသည်က။
- နှံ။ ကမည်အပ်နှံ၊ မောင်နှံမကွဲ၊ နှံပဲသစ်ပင်၊ တူချင်
မိုးနှံ၊ စပါးနှံဟု၊ နှံသတ္တဝါ။

နှိံး။ ဝေးစွာပြန်နှိံး၊ ကောင်းကင်နှိံးပြစ်၊ နှိံးရစ်ထိန်ဖြာ။
 နှိမ်း။ နှာရှုပ်နှမ်းမြောက်။
 နှိမ်း။ သွေ့ခြောက်ညှိုးနှမ်း၊ လျှာနှမ်းမျက်နှာ။
 နှိမ်း။ တန်ဆာအနှမ်း၊ ရူးသွပ်နှမ်းနှင့်၊ နှယ်နှမ်း၊ ဖျင်းနှမ်း၊
 နှိမ်း၊ နှမ်းပင်။

ပံ။ ငှက်တွင်တောင်ပံ၊ ပင်လက်ပံကိုင်း၊ ဖြူဒိုင်းလက်ပံ၊
 မှတ်ကြံမြဲယူ။

ပုံ။ လှယ်ကူပုံမြောက်၊ ထောက်ပုံ၊ လှောက်ပုံ၊ ကြေးငွေ
 ပုံရိုး၊

ပင်း။ ကြိုးပင်း၊ လက်ပင်း။
 နှိမ်း။ ဖြိုးလျှမ်း ကြိုးနှိမ်း၊ ပျိုးနှိမ်း၊ နှိမ်းထွား။
 ဘင်း။ ငါးဘင်းတလီ၊ မှီအောင်လိုက်ဘင်း၊ ရိပ်ခြည်
 ဘင်းရာ။

မံ။ ခါသာ ကမံ၊ ကုန်မံနှင့်၊ ယမံဆံဟုတ်၊ လိမ်းသုတ်
 မွမ်းမံ၊ စိမံတခြား။

မုံ။ သိကြားထုံမုံ၊ ရောက်ထုံမုံသာ။
 မွမ်း။ မေတ္တာ လည်မွမ်း၊ ထိပ်ထိပ်မွမ်းက၊ ညိတ်မွမ်း
 တသီး၊ ချိုးမွမ်း၊ မံမွမ်း၊ ပြည့်မွမ်း တချုပ်၊ ဖုံးအုပ်
 မွမ်းပင်၊ ရေးထုံးတွင်သည်၊ ကုန်စင် နှည်ဖွေ-
 ကျဉ်းရုံးတည်း။

ယံ။ ကျဉ်းရုံးနှည်ဖွေ၊ ထွေထွေကုန်စင်၊ သိကြောင်းဆင်
 အံ၊ ကောင်းကင်မိုးယံ၊ ညဉ့်ယံလည်းဖြစ်၊ တောင်
 မြစ် ကမ်းယံ၊ ကျမ်းနိယံနှင့်၊ ယားယံ၊ ယိုးယံ၊ သည်ယံ
 အားသည်း၊ ပစ္စည်းပစ္စယံ။

ယွံ။ နွယ်မ်းယွံက၊ ဝိနိယွံ၊ နိဋ္ဌယွံ၊ ဝဲနွယ်ယွံချင်၊ ဝဲယွံပင်က။
 ယင်း။ ဂါမယမ်းစမ်း၊ ဖက်ယမ်း၊ ဖည်ယမ်း၊ တဖျင်ယမ်း
 တညှိ၊ ခယမ်း၊ ယောင်ယမ်း၊ လက်ဖြင့်ယမ်းလျက်၊
 မီးယမ်းတူမြို့၊ ပိုပိုယမ်းယမ်း။

ရံ။ ပြီးပြွမ်းရကြီး၊ နည်းမှီးငြိရံ၊ ကာထရံဟု၊ ကိုယ်ရံ
 နိုင်းဝင်း၊ အတွင်းနံရံ၊ ခါတရံက၊ ကိုယ်ရံပင်များ၊
 ဘုရားစာရံ၊ ဗညားရံကွဲ၊ အံ့အဲသီရံ။

ရွံ။ ရှက် ရှံ-
 ရွံ။ ကြောက်ရွံ၊ ဖိုရွံ ရွံမျိုး၊ မိုးမရွံသား။
 ရံ။ ငါးတွင်ငရံ၊ ဆယ်ရံ ရံဘန်၊ မကျန်သိန္နံ၊ ငရံ ပတူ၊
 ရွံ။ ရွံစေးဟူငြား။
 ရမ်း။ ရှင်အားရမ်းတက်၊ မျက်ရမ်း၊ ကြွေးရမ်း၊ လွေ့ရမ်း
 မှတ်ရာ၊ ပတာပရမ်း၊ ကိုယ်ရမ်းမသိ၊ မျှော်မိမျှော်
 ရမ်း၊ ဟော့ရမ်းပေါ်လွင်၊ သစ်ပင်ခါးရမ်း၊ ရောင်
 ရမ်း ကိုယ်မှာ၊ မြို့ရွာ ညောင်ရမ်း၊ ရဲစွမ်းဂုဏ်သိန်၊
 သမိန်ပရမ်း၊ ဗညားရမ်းဟု။

ရွမ်း။ စိမ်းရွမ်း သစ်သီး၊ ရွမ်းတီး အောင်စည်၊ ရှမ်းပြည်
 ကျိုင်းရွမ်း၊ မှည့်ရွမ်းသန္တာ။

ရှမ်း။ ရှမ်းမျိုးမှာနှင့်။
 ရွမ်း။ ရသာရွမ်း ရွမ်း၊ စိုရွမ်းသည်သာ။
 လံ။ တထွာတလံ၊ ပိုးဖလံက၊ ဝေးလံ၊ လိုက်လံ၊ သစ်ကိုင်း
 လံနှင့်၊ အလံစိုက်ထူ၊ လံပူ၊ ဖလံ၊ နိဖလံမှီး၊ သစ်သီး
 ဝလံ၊ လက်လံတကြား။

လှံ။ ထားထုံ၊ နှုတ်ထုံ။
 လှံ။ စွန်ပလှံဟူ။
 လှံ။ ဇမ္ဗူပတ်လှံ၊ အသံလှံပြီး။
 လမ်း။ ခရီးဝေးလမ်း၊ ပွဲလမ်းမှတ်ရာ၊ ကွာလမ်း၊ ခွင့်လမ်း၊
 ခြေလမ်းတတည်၊ ပိုးမည်လောက်လမ်း၊ ကြောင်း
 လမ်း၊ လော်လမ်း။

လှမ်း။ ကမ်းလှမ်းယူဆွဲ၊ စွဲစွဲလှမ်းလှမ်း။
 လှမ်း။ ဖုံးအုပ်လှမ်းနှင့်၊ ထပ်လှမ်း ပည်းဖြင်၊ မှတ်စေချင်
 သည်၊ စုံလင်စဉ်လာ ရေးထုံးတည်း။

ဝံ။ ရေးထုံးစဉ်လာ၊ သိစေငှာဖြင့်၊ ယထာကမ၊ ချက်ကျ
 စဉ်သင့်၊ မိပ္ပါယ်ဖွင့်ပိမ့်၊ သင့်တင့်မှန်မော၊ တော

တိရစ္ဆာန်၊ မကျန်ဖွေယူ၊ ငံဟူသမျှ၊ သကုဏာဝံမျိုး၊
မိုးကြယ် ဝှံ၊ ဂဝံပထေ၊ ချမ်းမြေ့ သိဝံ၊ မင်းဝံ
တောင်ကြော။

ဝံ့။ ဆိုပြောရဲငံ့၊ မပြုဝံ့ပြီး။
ဝင်း။ ဓာတ်မီး ဝမ်းပျက်၊ တချက် ကျောက်ဝမ်း၊ ငှက်
ဝမ်းဘဲသဘ။

ဝှမ်း။ မြိုင်ချာတောဝှမ်း၊ ကောချိုင့်ဝှမ်းမည်။
သံ။ စေသည်မင်းသံ၊ ထားမိသံနှင့်၊ ကျောက်သံဟူလို၊
ပြောဆိုသံမျိုး၊ အဲဒါးသံဖြာ၊ သံတာ၊ သံတောင်၊
ခေါ်ဆောင်သံပန်၊ မကျန်ဖွေသိ၊ သံမဏိသံ၊ ဓာတ်
သွေးသံက၊ မိသံမောင်းမ၊ ရုက္ခသံသတ်၊ ဆိုလတ်
သံသော့၊ မှတ်လော့တကွ၊ မြို့သံတွဲသာ၊ ဆင်မှာ
မန်သံ၊ မြဲမြဲသံရည်း။

သွံ။ တနည်းပျားသွံ၊ စကားသွံတည့်၊ သော့သွံ၊ ပေါ့သွံ၊
ဖျင်းသွံတဖြစ်၊ သစ်မြစ်ဥသွံ။

သံ့။ နာခံလေသံ့၊ သံ့သံ့မကြား။

သင်း။ သမ်းပြားအညှိ၊ တစ်ခြောက်သမ်း၊ ပျောင်းသမ်း၊
ညှိုးသမ်း၊ မသမ်းကြက်သရေ၊ ဝေဝေသမ်းသမ်း၊
မြည်သမ်းထပ်ဆင့်။

သွင်း။ အကျင့်သွင်းမျိုး၊ ဆိုးသွင်း၊ ပေါ့သွင်း၊ အတတ်
သွင်းဟူ။

ဟံ။ ဆင်မူဟိုင်းဟံ၊ ဟော်ဟံမှတ်ကုန်၊ ဂုဏ်အရဟံ။

အံ။ စွယ်သွားအံနှင့်၊ စာအံစာသင်၊ ဆင်အံငှက်ပျော။

အံ့။ ဆိုပြောအံ့သွား၊ သွားအံ့၊ နေအံ့၊ ဂြိုဟ်အံ့ဆာယာ။

အင်း။ သေချာပေးအင်း၊ ကိုယ်အင်းချချ၊ ခုကပေးအင်း၊
အင်း၍နေဖိုး၊ အင်းပြီးနင်းပြီး၊ အသီးသီးကို၊ အတီး
ကြံဆ၊ အ၊ အကွရာ၊ မ၊ သတ်သာတည့်၊ ဆရာအချို၊
ကေစိတို့က၊ နှစ်မြို့မဲ့ထ၊ နု၊ သတ်ပြုဖို့။ တူထသဘော၊
ယင်းဝေါဟာရ၊ ကြွင်းသမျှမှာ၊ အကွရာရေးထုံး၊

အသုံးထွက်ရာ၊ နု၊သတ်မှာသည်၊ သေချာမှတ်ထွေ
စွဲသုံးတည်း။

(အိမ်)

ခိဇ်။ တသွယ်မတိမ်၊ အိမ်ကာရန္တ၊ မ၊သတ်ပြိပိဋ္ဌ၊ သုခ
စည်းစိမ်၊ ရေစိမ်မှတ်ထင်။

ခိဋ္ဌ။ ရိုးခြင်စိဋ္ဌစိဋ္ဌ၊ မြိုင်စိဋ္ဌစိဋ္ဌနှင့်၊ လွမ်းစိဋ္ဌ၊ ကြောက်စိဋ္ဌ၊
ရေစိဋ္ဌတဖြာ၊ စိဋ္ဌညက်ရှာတွင်။

ခိဇ်း။ သစ်ပင်၊ ပင်စိမ်း၊ ညိုစိမ်း၊ မြဲစိမ်း၊ သူစိမ်းမျက်နှာ၊
သတ္တဝါမြွေစိမ်း။ မဆွံ့စိမ်းက၊ စိမ်းမနပ်ချင်။

ဆိဇ်။ ဆ၊တွင် မှတ်လေ၊ ဣန္ဒြေငြိမ်ဆိမ်။

ဆိဋ္ဌ။ မတိမ်ဆိဋ္ဌအိဋ္ဌ၊ မြန်ဆိဋ္ဌတအင်၊ သစ်ပင်သစ်ဆင်ဋ္ဌ။

တိဇ်။ ညွန်းပိဋ္ဌ တထောက်၊ မြုပ် ပျောက် ကွယ် တိမ်၊
တင်းမတိမ်နှင့်၊ မိုးတိမ်မှိုင်းချက်၊ နက်တိမ်ကရေး။

တိဇ်း။ ဘေးမတိမ်းဆို၊ ယွင်းယို တိမ်းယိမ်း၊ အကြံ တိမ်း
သား၊ ချော်ငြားချွတ်တိမ်း၊ မတိမ်းမပြို။

ထိဇ်။ ထ၊ကိုမှတ်ရန်၊ ထိမ်ချန်၊ ထိမ်ဝှက်၊ စပ်ယွက် တင်း
ထိမ်၊ ရွှေပန်းထိမ်က၊ ထိပ်ပင်မငြား။

ထိဇ်း။ ထိမ်းမြား၊ ထိမ်းရာ၊ ကြေငြာ ခပ်ထိမ်း၊ ရန်စစ်
ထိမ်းနှင့်၊ မှတ်ထိမ်း၊ မှန်းထိမ်း၊ သစ်ဝါးထိမ်းကာ၊
မြို့ရွာပထိမ်း၊ စည် ထိမ်းထိမ်းမြည်။

ခိဇ်း။ ဇွေနှည် မှတ်ပိုက်၊ ခအောက် မြိုက်ကို၊ မိုလ်အ
မ်းမာသ်။

နိဇ်။ ရန်ဖြတ်ချိုးနိမ်၊ ပရနိမ်ဟု၊ မနိမ်နှိုင်မျိုး။

နိဇ်း။ ချိုးနိမ်၊ ဦးနိမ်၊ နိမ်အောင်နိမ်သင့်။

နိဋ္ဌ။ မမြင့်နိဋ္ဌနိဋ္ဌ၊ ရွာအနိဋ္ဌက၊ နိဋ္ဌနိဋ္ဌဝမ်းမြောက်၊ သူ့
အောက်မနိဋ္ဌ၊ မယုတ်နိဋ္ဌမှန်၊ မှတ်ရန်စေ့ငု၊ အစုစု
ကို၊ ရှေးသူ့ ထုံးနည်း၊ နိဋ္ဌည်းမှ၊ သိပ်သည်း ဇွေ
ရှာ၊ သိတို့ရာသည်၊ စဉ်လာလောကူ ပဒေတည်း။

မိမိ။ လောကီ နိဿယျည်း၊ ရေးထုံး နည်းကို၊ ချုပ်တည်း
မပျက်၊ စီစဉ်မြှောက်ပိမ့်၊ ချိန်းချက်ဆိုပိမ့်၊ ပြုမူပိမ့်က၊
ဆေးကင်ပိမ့်တွင်၊ သစ်ပင်ကင်ပိမ့်၊ ခရမ်းပိမ့်တိ၊
ပိပိ ပိမ့်ပိမ့်။

မိမိ။ တုန့်ဖိမ့်ဖိမ့်သား၊ ကြောက်အားဖိမ့်လှိုင်။

ယိမိး။ မပိုင်မယိမ်း၊ တိမ်းယိမ်း၊ ယိမ်းနွဲ့။

ရိမိ။ တဘွဲရကြီး၊ နည်းမှီး စဉ်လာ၊ ရွာပရိမ္မ၊ သောက
စိုးရိမ်။

မိမိ။ တွန့်လိမ်၊ လိမ္မာ၊ အလိမ္မာမတ်၊ တွင်မှတ်လိမ်မော်။

လိမိ။ တဘော်သွားလိမ့်၊ ပြုမူလိမ့်က၊ ရလိမ့်မြဲတမ်း။

မိမိး။ မွမ်းမျှကျံလိမ်း၊ သုတ်လိမ်းတရေး။

သိမိ။ သေးသိမ်၊ ငယ်သိမ်၊ မြို့ကု သိမ်နှင့်၊ ကြာသိမ်၊
မွေ့သိမ်၊ နီးပါးသိမ်တွင်၊ သစ်ပင်စစ်သိမ်၊ ပျဉ်းတော်
သိမ်က၊ မုရသိမ်ဟုတ်၊ သမုတ်သည့်သိမ်။

သိမိ။ ကြိမ်ကြိမ်နှစ်သိမ့်၊ လှုပ်သိမ့်သိမ့်သာ။

သိမိး။ အိမ်ရာပိုက်သိမ်း၊ ယူသိမ်း၊ သိမ်းဆည်း၊ တနည်း
ခပ်သိမ်း၊ စွန့်သိမ်းငှက်က။

အိမိ။ မြို့ပြနေအိမ်၊ နှောင်အိမ်မြဲစွာ။

အိမိ။ မှတ်ရာအိမ်ခင်း။

အိမိး။ ဖန်များအိမ်းအည်း၊ ရုံးစည်းမပြား၊ တူငြားမှန်ခြင်း၊
ယင်းသည့် ဝေါဟာ၊ ကြွင်းသည်မှာကို၊ အကွရာ
ရေးထုံး၊ အသုံးပါရာ၊ သေချာဣယျဉ်၊ စီစဉ်နသတ်၊
သိမှတ်နည်းမှီး၊ ကျိုးအားကြီးသည်၊ အတီးရှေးမူ
မသွေတည်း။

(အုန်)

ကုန်။ တဘွဲမှတ်ကုန်၊ အုန်ကာရန်မှန်၊ နသတ် ပြန်ပိမ့်၊
မကျန်ဖွေစိတ်၊ ဝါဏိဇ္ဇကုန်၊ ပျောက်ပျက် ကုန်နှင့်၊
နေကုန်၊ သွားကုန်၊ စားမကုန်ဟူ၊ ပြုမူကုန်ထ။

ကုန်း။ ညွတ်ကြ ကုန်းကုန်း၊ ကွေးကွေး ကုန်းငြား၊

ကျောက်သား ကျောက်ကုန်း၊ ချောပစ်ကုန်းကြံ၊
ငဆွံငကုန်း၊ ငကုန်းငကျင်း။

ခုနိ။ ရွင်ခြင်းမြူးခုန်၊ ငခုန်ရွာသား၊ ယွားခုန်၊ ပျံခုန်၊ ပြေးခုန်
မှတ်ရာ။

ခုနိး။ သတ္တဝါမျက်ခုနိး။
ဂုဏ်။ လွတ်နှုန်း ကျယ်ပွား၊ ငါးပါး ကာမဂုဏ်၊ မြို့ဒ
ဂုဏ်က၊ တရဂုဏ် ကြယ်၊ မြင့်ကျယ်ဉာဏ်ဂုဏ်၊ နဝ
ဂုဏ်ဟု။

ခုနိ။ ပြည်ခုန်တွင်ခေါ်၊ မင်းကျော်စွာခုန်၊ လှေခုန်တနည်း။
ခုနိး။ မျက်မည်းသွေးခုနိး၊ နတ်ခုနိးထွေလာ၊ သတ္တဝါ
ပိုးခုနိး၊ ရုန်းရုန်းခုနိးခုနိး၊ တံခုနိးသစ်ဂုတ်။

ဆုနိ။ ဖွေထုတ်ဗျည်းဆ၊ လ ကဆုန်တွက်။
ဆုနိး။ အမျက်ဆုန်းဆုန်း၊ ချိန်တွက်ဆုန်းမြောက်၊ ပျောက်
ပျက်လည်းဆုန်း၊ ရှုန်းဆုန်း၊ ဆုန်းဖြတ်၊ ခါမြတ်
ချိန်ဆုန်း၊ တူနှုန်းမပြား၊ ဟင်္သာပဒါးဆုန်းသာ။

ဇုနိ။ ဒေဝါပဇ္ဇုန်၊ မိုဗ်းပဇ္ဇုန်ရ။
ဈုနိ။ ဈု၊ ဌိမဇ္ဈုန်၊ လယ်မဇ္ဈုန်ဟု။
ညုနိ။ မှတ်ကုန် တကြောင်း၊ ညောင်းညောင်း ညုန်းညုန်း
တညုန်းညုန်းသာ။

တုနိ။ ကြောက်စွာလန့်တုန်၊ ချမ်း၍တုန်လတ်၊ ဆတ်ဆတ်
တုန်ချင်၊ မလျင်မတုန်၊ ချဲ့ချဲ့တုန်ထ။

တုနိး။ ပြတ်ရှု သင်တုန်း၊ တိုးတိုးတုန်းနှင့်၊ ပြုတုန်း၊
သွားတုန်း၊ လုပ်ဆောင်တုန်းတည့်၊ မင်းတုန်းမြို့ရွာ၊
ရောင်ဝါထွန်းတုန်း၊ သီးပွင့်တုန်းဟု၊ ပိတုန်းသတ္တဝါ
သိမှတ်ရာသည်၊ ပညာပွားအံ့ စဉ်မှီးတည်း။

ထုနိ။ ပွားတို့ပညာ၊ မှတ်ရာတလီ၊ တခန်းချိပိမ့်၊ ရာသီ
မေထုန်၊ ပျော်ကြူးကုန်သည့်၊ မေထုန်ကာမ။

ထုနိး။ မှတ်ထ စဉ်ရှည်၊ စည်ကား ထုန်းထုန်း၊ ထိုးထိုး
ထုန်းက၊ ထုန်ထုန်းမြည်မှု။

ဒုနီ။ ဒုန္ဒုတိစည်၊ ဒုန့်ဒုန့်မြည်မှန်၊ စိတ်ဘန်တလီ၊ ဤဒုန့်
ဒုန့်မျိုး။

နုနီ။ ဆိုရိုး နုန့်နဲ့။
နုနီ။ ပျောင်းနွဲ့ခွေခွေ၊ ညွတ်နုန်းတသီး၊ ပြည်ကြီး စံနုန်း၊
ခွေနုန်းသစ်ပင်။

နှုနီ။ နှိုင်းကျင်စံနုန်း၊ ချစ်နှုန်းစွဲယူ။
ပုနီ။ ရန်သူ သူပုန်။

ပုလ်။ မဟာပုလ်ပြား၊ ပုဏ္ဏား၊ ပုဏ္ဏား၊ သူဌေးငပုလ်။
ပုနီ။ မှတ်ကုန်ပြေးပုန်း၊ နုပုန်းလူခြား၊ မြားနုပုန်းဘက်၊
ပုန်းညက် တကွ၊ ပုန်းမဲ စာပင်၊ မြေတွင် ခြပုန်း၊
သင်ပုန်းတဖြာ၊ တောင်စာပုန်းခေ။

ဖုနီ။ နှည်ဖွေပြည့်နုန်း၊ နှုတ်ခွန်းဖုန်ဖုန်၊ မဖုန်မထင်။
ဖုနီ။ ခြခြင်ဖုန်းဖုန်း၊ လူငဖုန်းက။
ဘုနီ။ ဘလျှင်ရေးရိုး၊ ဘုန်းတန်ခိုးလွမ်း၊ ဆွမ်းကိုဘုန်းပေး၊
ဆေးငဘုန်းဆို။

မုနီ။ ယိုသည့်ဆင်မုန်၊ မြစ်စမုန်နှင့်၊ လေမုန် တိုက်ဖျက်၊
မြက်မုန်ညှင်းပင်၊ မတွင်မျက်မုန်၊ စမုန် ငါးမျိုး၊
မာန်ငြိုးမုန်ယစ်။

မှုနီ။ မျက်မြစ်မာန်မှုန်၊ ရေအမှုန်တည့်၊ မှုမှုန်၊ တိမ်မှုန်၊
မှုန်မှုန်ဆန်ဆန်။

မုနီ။ တတန်ညက်မုန့်၊ မြေမုန့်သီးခြား။
မုနီ။ ကိုးပါးမျက်မုန်း၊ အင်ဂမုန်းဟု၊ ဂမုန်းသစ်ပင်၊ ချစ်
ခင် မမုန်း၊ မုန်းထား ဘွယ်အောင်၊ တဆောင်
မုန်းဆောင်း။

မှုနီ။ ပဲပြောင်းမှုန်းကုန်၊ ရေဟုန်ရစ်မှုန်း၊ နတ်မှုန်းမြဲမြဲ၊
ကုံလောက် ငံသည်၊ နက်တံကျေးဇူး နှစ်ဆီတည်း။

ယုနီ။ ကျေးဇူးအနှစ်၊ စိစစ်ဖွေရှာ၊ ပြတို့ပါအံ့၊ သတွာ
ယုန်၊ လ နုယုန်နှင့်၊ လင်းယုန်ငှက်သာ။

- ရုဏ်း။ ရကြီးမှာမူ၊ ဥဒါဟရုဏ်၊ နေအရုဏ်တည့်၊ ဝရုဏ်
ဒေဝ။
- ရုနိ။ ပြည်မဝသုနိ၊ သုရန္ဒန။
- ရုနိ။ ဗာလ သူရုနိ၊ ကြမ်းရုနိမကြွင်း၊ ရုနိရင်းမှတ်သိ။
- ရုဏ်း။ အဓိကရုဏ်း။
- ရုနိ။ ကိုယ်လွတ် ရုနိးလျက်၊ ရုနိးရင်း တက်သား၊ ခွား
ဖြင့်ငင်ရုနိး၊ ရုနိးရုနိး မုနိးစုနိး၊ ငရုနိး ငရင်း။
- ရုနိး။ ထင်းလင်း မှတ်ကြံ၊ မြည်အသံနှင့်၊ ဝဲယုံ ရုနိးရုနိး၊
ရုနိးရုနိးတေဇ။
- ရုဏ်း။ ကျောင်းမ ပရိဝုဏ်။
- ရုနိ။ မဟာဝုနိဖြာ၊ မိဂဒါဝုနိ။
- သုနိ။ မြေးသုနိ၊ ယွင်းသုနိ၊ သုနိသုနိမြည်သံ၊ ပျံသုနိ၊ ပြေး
သုနိ၊ လွှဲသုနိကတည့်၊ မလည်မသုနိ၊ ငါ့ကိုသုနိက၊
တသုနိ၊ နှစ်သုနိ၊ သုနိသုနိမပျောက်။
- သုနိ။ ထပ်လှောက်မှတ်ရာ၊ မျက်နှာလွှဲသုနိ၊ တသုနိ သုနိ
သား၊ စကားယွင်းသုနိ၊ သုနိ၊ မသုနိမှန်း။
- သုနိး။ ပေထန်းဝါးသုနိး၊ ဖျင်သုနိးဂါမ၊ ရုက္ခပန်းသုနိး။
- ဟုနိ။ ရုနိးရုနိး ဈာန်ဟုနိ၊ မျက်မာန်ဟုနိတည့်၊ ကြောက်
ဟုနိ၊ ကျော်ဟုနိ၊ လေဟုနိဟုနိက၊ အဟုနိရှိန်စော်။
- ဟုနိး။ သိမြော် တသွန်း၊ ထိနိမှန်း ဟုနိးဟုနိး၊ လေဟုနိး
ဟုနိးနှင့်၊ ကျားဟုနိးမှတ်ကုနိ။
- ဇုနိ။ ငှက်ဂဇုနိဟု၊ ဟုံဂဇုနိမျိုး။
- အုနိ။ အားကြိုးဝှန်တက်၊ မတက်မအုနိ၊ မအုနိအောက်ကွဲ။
- အုနိး။ အုနိးဖွဲ၊ အုနိးပင်၊ မိုဗ်းလျှင်ထစ်အုနိး၊ တအုနိးအုနိး
တည့်၊ ခြမ်းအုနိး မြည်ထွေ၊ ရွှေအုနိးသီးမင်း၊ မှတ်
ခြင်းမြိနှောင်၊ အုနိးပေါင် မြို့ဟု၊ ဝါမူ အုနိးကွန်း၊

ဇေယျနိးမှန်ပြ၊ မြိမ္မ ဘာသာ၊ ဝေါဟာ တူချင်း၊
 ယင်းအကြွင်းကို၊ မယွင်း တစ်၊ ရေးထုံး ရှိတိုင်း၊
 မှတ်သိစေအပ်၊ ဥကပ် ယှဉ်ထ၊ မ,သတ် ပြသည်၊
 အံကျစကား မဖည့်တည်း။

ပထမ စာရေးတော်ခေါင်း ဦးသာအောင်၊ နောက် သံတော်ဆင့်
 နေမျိုး မင်းထင် သိမ်သူ ပြု စီရင်အပ်သော
 ဆ ကာရုန္တနယ သတ်ပုံ
 ဤတွင် ပြီး၏။

၁၅-မဇ္ဈိမသုတ်နှင့် ဘာကုန်း ရေးပုံ လင်္ကာ

ရွှေဘိုဆက် မင်းတို့ လင်္ကာဆက်အတွင်း
ပညာရှိတစ်ဦး ရေးခဲ့သည်

၁။ ဌာန်ဩဋ္ဌဇ၊ ဒုတိယအက္ခရာ၊ ဖနှင့်သာလျှင်၊ ရေးရာသမျှ၊
ရုံး၍ပြအံ့၊ ကြသဖ၊ ငှက်ဖ၊ အဖခေါ်ဝေါ်၊ ယောက်ဖ တော်က၊
ထည့်သော်ပုံးဖါ၊ စကားဖါနှင့်၊ စပ်ဖါ၊ ဂူဖါ၊ ပရဆေး မှာမူ၊ စူလာနဖါ၊
နားမှာ စုဝေး၊ နဖါချေးက၊ ဖါထေး တစ်၊ လုံးတင် တိမူ၊ ကပ်ဖိ
ကျောက်ဖိ၊ ကြွက်ထောင် ဖိနှင့်၊ ဖိ၍လည်း ထိုင်၊ ဖိထိုင် ညောင်
စောင်း၊ ပြောပျောင်းအောင်ဖိ၊ နောက်ကိုဖိနှင့်၊ ဖိလိုက်ဆိုစမ်း၊
ပန်းသရဖိ၊ ဖိဖိဆန်ဆန်၊ ဖိလာ ပြန်နှင့်၊ မှင်ဆံ ဖီးဖီး၊ ငှက်ပျော
ဖီးက၊ ခေါင်းဖီး၊ ချည်ဖီး၊ ဖီးကုပ်တင်မူ၊ အဖုအဆစ်၊ သစ်ဥသစ်
ဖု၊ လုံးဖုရုဖု၊ ဒိဗ္ဗာကူသော်၊ သရဖူမြစ်၊ သင်းကျစ်ဦးခိုက်၊ မကိုဋ်
သရဖူ၊ ဖဲအဖူက၊ ရောင်စုဖူးဖူး၊ ပန်းငုံဖူးနှင့်၊ ထွက်ဖူး၊ နှုဖူး၊ ကမ်း
ထိပ်ဖူးကည့်၊ စိန်ဖူးစိန်ခက်၊ ဖူး၍ကက်က၊ ရွက်ဖူးပြန်ထွေ၊ ဧည့်
ပေမူ၊ မောင်ဖေ၊ လူဖေ၊ မွေးဖေခေါ်ရာ၊ အနာအဖေး၊ အိမ်နောက်
ဖေးက၊ ဖေးဖေးမမ၊ ပြုရလေနဲ၊ နောက်ပစ်တွဲမူ၊ မယ်ဖဲ၊ မောင်
ဖဲ၊ ရှောင်ကြည့် ဖဲနှင့်၊ ဖဲ၊ ရထည်လွှား၊ ဖဲ၊ ကစားတည့်၊ ပါးနား
ကိုဖဲ၊ ပဲ့အောင် ဖဲနှင့်၊ လက်ဖွဲ့၊ ဖွဲ့သည်၊ လူမည် ငဖေ၊ ဖေ၊ အူ
ဖေဖေ၊ ရောင်ဖေပွပွ၊ ဖေ၊ ချွဲပြက၊ မြေမှဘူးဖေ၊ မွေးပေါက်ဖေ
နှင့်၊ ဆေးဖေ၊ ထုတ်ဖေ၊ အဖေရငြား၊ ဆံဖီးရားက၊ ဖါးဖါးလာ
သည်၊ လူမည် ငဖါး၊ မြှောင်ဖါးဟု၊ ဤအစုသည်။ ။ရေးမှုမဇ္ဈိမ
ထုပ်သာတည်း။

၂။ ဆေးသောက် သည့်ဖက်၊ လည်ကိုဖက်နှင့်၊ ယှဉ်ဖက် ရော
စပ်၊ ဖက်သကပ်နာ၊ ဖက်သချာလေ၊ ဖက်ဆွတ်ရေက၊ ပျောက်ပြေ
ခဲလှ၊ အနာဖက်ခွက်၊ လက်ဖက်၊ အဖက်၊ တောင်မြောက် ဖက်တည့်၊
တဖက်သားပူ၊ ဖက်မူဖင်ဖင်၊ တင်သားဖင်နှင့်၊ ဖင်ဖင်မူမျှ၊ ရှာဖွေ
ရတည့်၊ စိတ်ကဖင်နဲ၊ ပြုံးမြင့်ကြာ၊ နှေးဖင့်စွာက၊ ရောင်ဝါမိမ်း
ဖို့၊ ခပ် ဖဲ့ဖဲ့နှင့်၊ ဖဲ့ဖဲ့ ဆိုသေ၊ စုန်း မြေ နတ် ဖမ်း၊ လက်ရ ဖမ်း
တည့်၊ ဆိုစမ်းကဖန်၊ ရသာဖန်နှင့်၊ ဖန်မှန်စီသည်၊ ဖန်ရည်ဆိုး

ထပ်၊ စိုဖပ်ဖပ်နှင့်၊ ဖြူဖပ်၊ စာဖတ်၊ ဝါဖတ်၊ ဝါဖန်၊ နေ့နက်ဖန်က၊ ကြိမ်
 ဖန်၊ အိပ်ဖန်၊ မောင်ဖန်ခေါ် ငြား၊ ဖန်ခါးဟူဘိ၊ မြက်စိစပ်ဖန်၊ စကား
 ဖန်နှင့်၊ ဖန်တလဲးလဲး၊ ထူးကဲးလွန်မင်း၊ နတ်ဖန်ဆင်းက၊ သစ်မင်း
 ရေသဖန်း၊ သဖန်းနူနာ၊ ရေမှာမစ္ဆ၊ ငဖန်းမတည့်၊ ကာယ မိန်း
 မိန်း၊ ကိုယ်လုံး ဖိန်းက၊ စပ်ဖိန်း ပူလောင်၊ ကျူရိုး ဖေါင်နှင့်၊ ဝါး
 ဖေါင်၊ လှေဖေါင်၊ ရေဖေါင်ဖေါင်က၊ ဖေါင်ဖေါင်ကိုက်ဝါး၊ ငဖေါင်
 ငါးတည့်၊ ဖေါက်ကား၊ ဖေါက်လျှိုး၊ ဝိသဇ်ထိုးမှု၊ နွားကြိုး ထည့်
 ဖေါင်း၊ ပွဖေါင်းဖေါင်းနှင့်၊ ဖေါင်းကား ရွာမည်၊ ဆူသည် မြှုပ်
 ဖေါင်း၊ ငစည်ဖေါင်းဟု၊ တကြောင်းခေါ်ကြ၊ အမအဖို၊ လေမှုတ်
 ဖိုနှင့်၊ မဂ်ဖို၊ မီးဖို၊ သည်းလှိုက်ဖိုက၊ ဖိုလ်သမာဝင်၊ သက်ငင်
 နှိုက်ဖို၊ ထိုမှဘသီး၊ ဖိုသူကြီးနှင့်၊ မြေကြီးယက်ဖို၊ ပေါင်းမြက်ဖို
 တည့်၊ အဖိုဝေငှ၊ ပေးရအဖို၊ အဖိုးအဖွား၊ ခေါ်ငြားတဖုံ၊ လမ်းဖုံဖုံ
 နှင့်၊ ဖုံဖုံမြူးလာ၊ နံသာလိမ်းဖုံ၊ ဆေးအဖုံက၊ တောခြုံပိတ်ဖိုး၊ စပါး
 ဖိုးနှင့်၊ ဖိုးလွမ်းဖိုးစား၊ ကြုတ်ဖိုး များသည်၊ ၊ ရေးငြား ဖအက္ခ
 ရာတည်း။

၃။ စတုတ္ထက္ခရာ၊ ဘနှင့် ရေရန် ရုံးကာ ပြန်အံ့၊ ဘာ သန္တရ၊
 မာဂဓဋ္ဌ၊ သဘာဝသဘာ၊ ဝိဘင်္ဂါဘင်္ဂ၊ စသည်ပုဒ်ထွက်၊ အနက်
 ပြန်ဟော၊ ဉာဏ်သဘောနှင့်၊ ပုံးဘော ဣတ္ထိဘော်၊ သုံးဘော်ရပ်
 ရွာ၊ ဘော်ကျူရွာဝါက၊ သာခွါဘော်ရွက်၊ ဟိုမှာဘက်နှင့်၊ ရှေ့ဘက်၊
 တောင်ဘက်၊ သွားမည့် ဘက်တည့်၊ သဘက်ဘီလူး၊ ပျော်ကြူး
 သဘင်၊ ဥပါဒ်ဘင်နှင့်၊ မာရဘင်၊ နာဘင်၊ ဘင်နာခေါ် မှု၊ ဘင်စု၊ ဘင်
 စ၊ သစ်ဘင်တည့်၊ မျှတဝေဘန်၊ နောင်ဘန်အခါ၊ အာဏာ ထစ်
 ချူန်း၊ လူမင်းဘုန်းနှင့်၊ စိန်ဘုန်းလျှိုဒီး၊ ဘုန်းတော်ကြီးက၊ တသီး
 ဝေငှ၊ ငါ့ဘို့မင်းဘို့၊ နောင်ခါဘို့နှင့်၊ ရှင်ဘို့မယ်မည်၊ သက်ရှည်
 ဘေးဘိုး၊ ဆိုရိုး ဘီ၊ ဘင်၊ ဘေ့၊ ဘော် တွင်အောင်၊ ဖခင် အထက်၊
 မျိုး ခြောက်ဆက်တည့်၊ ရေတွက်ခွဲမျှ၊ ဤနာမကို၊ ဘကုန်းနှင့်သာ၊
 ရေးသင့်စွာဟု၊ မာဂဓအညီ၊ မြန်မာစီသည်၊ ၊ ထုံးဖို့ နှေးသူ
 တံတွာတည်း။

ဖဦးထုပ်နှင့် ဘကုန်းရေးပုံ လက်ာ်ပြီး၏။

ပရိတ်ကြီး အတ္ထုပ္ပတ္တိ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော

သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ

ရတနသုတ်ပရိတ်၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိ

သဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဝေဠုဝန်ကျောင်း
 တော်၌ ရဟန်းသင်္ဃာအပေါင်းနှင့်တကွ သီတင်းသုံးနေတော်မူ၏။
 ထိုအခါ ဝေသာလီပြည်သည် အလွန်ဝပြောစည်ပင်၏။ အထူးထူး
 သော လူမျိုးတို့ဖြင့် ဖြွမ်း၏။ ခုနစ်ထောင့် ခုနစ်ရာ့ ခုနစ်ကျိပ် ခုနစ်
 ယောက်သော မင်းတို့သည် မင်းပြုကုန်၏။ ထိုမင်းတို့၏ စံနေရာ နန်း
 ပြာသာဒ်၏အထက်၌ ပိုက်ထားသော အထွတ်ထုတ်ကာတို့သည် ၎င်း
 ဥယျာဉ်ရေကန်တို့သည် ၎င်း မင်းတို့အရေအတွက်နှင့် အမျှရှိကုန်၏။
 ထိုကဲ့သို့ အလွန်စည်ပင်သာယာဝပြောစွာသော ဝေသာလီပြည်၌
 ငတ်မွတ်ရှားပါးခြင်းတေး နှိပ်စက်သောကြောင့် ရှေးဦးစွာသူဆင်းရဲ
 တို့ သေကုန်၏။ သေပြီးသောအကောင်တို့ကို ထိုထိုအရပ်၌ စွန့်ပစ်
 ရသဖြင့် ထိုသူကောင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ ဘီလူးတို့သည် မြို့တွင်းသို့ဝင်၍
 နှိပ်စက်ပြန်ခြင်း၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် မြွေဆိပ်ကဲ့သို့ ပြင်းထန်သော
 လေရောဂါအနာလည်း ရောက်ပြန်ခြင်း တို့ကြောင့် များစွာသော
 သူတို့သည် သေကြေ ပျက်စီးကြပြန်၏။ ဤသို့ ဝေသာလီပြည်၌
 ရှားပါးငတ်မွတ်ခြင်းတေး၊ ဘီလူးတေး၊ အနာရောဂါတေး အားဖြင့်
 သုံးပါးသော တေးကြီးတို့သည် ဖြစ်ကုန်၍ ပြည်သူတို့သည် အညစ်
 အညွတ်စည်းဝေး၍မင်းယင်ပြင်သို့သွားပြီး၍ အရှင်မင်းကြီး ဤပြည်၌
 တေးကြီးသုံးပါး ထင်ရှားစွာဖြစ်ချေသည်။ ဤကာလမှ ရှေးဖြစ်သော
 ဆွေခုနစ်ဆက်တိုင်အောင်သော ကာလ၌ သည်ကဲ့သို့မဖြစ်စဘူးပေ။
 တရားမစောင့်သော မင်းတို့ လက်ထက်၌သာ ဖြစ်တတ်ပါသည်။
 မင်းကျင့်ကရားကိုသိမ်းခြားယူငင်ဆင်ခြင်တော်မူပါဟူ၍ ကြွေးမြော်
 ကြကုန်၏။ မင်းတို့လည်း ငါတို့ တရားချွတ်ယွင်းတိမ်းစောင်းမိသည်
 ကို သတိမရချေ။ မည်သည့်ကာလ ချွတ်ယွင်းတိမ်းစောင်းသည်ဟူ၍

ပြည်သူတို့ပင် စိစစ်ရှာဖွေကြပါလော့ဟု ဆိုကြကုန်၏။ ပြည်သူတို့
လည်း ကစုံတခုသောမင်းတို့အဖြစ်ကို မမြင်ကြကုန်သောကြောင့်
သုံးပါးသောဘေးသည် အဘယ်သို့သော အကြောင်းဖြင့် ငြိမ်းပါအံ့
နည်းဟု တိုင်ပင်ကြကုန်၏။ အချို့သောသူတို့သည် နတ်တို့အား
ကိုးကွယ်ပသ၍ တောင်းပန်ခြင်း မင်္ဂလာမှုကိုပြုသဖြင့် ငြိမ်းရာ၏ဟု
ဆိုကြကုန်၏။ ဆိုတိုင်းပြုသော်လည်း မငြိမ်းနိုင်ချေ။ အချို့သောသူတို့
သည် ဤလောက၌ ပုရာဏကဿပ မက္ခလိဂေါသာလ စသော
တိတ္ထိခြောက်ယောက်တို့သည် တန်ခိုးအာနုဘော်ကြီးကုန်၏။ ထိုဆရာ
ကြီး ခြောက်ယောက်တို့ကို ပင့်ဆောင်ရသည်ရှိသော် ဤဝေသာလီ
ပြည်သို့ ရောက်ရုံမျှနှင့်ပင် ဘေးကြီးသုံးပါး ငြိမ်းရာ၏ဟု ဆိုကုန်၏။
ဤစကားကို အချို့ မနှစ်သက်ကြကုန်။ အချို့သောသူတို့ကလည်း
ခပ်သိမ်းသောတရားတို့ကို အကုန်အစင်သိမြင်တော်မူသော မြတ်စွာ
ဘုရားသည် လောကသုံးပါး၌ ထင်ရှားဖြစ်တော်မူ၏။ သတ္တဝါ
အပေါင်းတို့၏ အကျိုးငှါ တရားဟောတော်မူ၏။ အတုမရှိသော
တန်ခိုးအာနုဘော်နှင့်လည်း ပြည့်စုံတော်မူ၏။ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်
ငါတို့ပြည်သို့ ကြွရောက်တော်မူလျှင် ဘေးကြီးသုံးပါး ငြိမ်းရာ၏ဟု
ဆိုကုန်၏။ ထိုစကားကို ပြည်သူတို့အားလုံး နှစ်သက်ကြကုန်၏။
ထိုအခါ၌ကား မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဝေဠုဝန်
ကျောင်း၌ နေတော်မူ၏။ မဟာလိအမည်ရှိသော လိန္တဝိမင်း အမှူး
ပြု၍ ဝေသာလီပြည်သူတို့သည် များစွာသော လက်ဆောင်ပဏ္ဏာကို
စီရင်၍ ဗိမ္ဗိသာရမင်းကို ခွင့်ပန်ပြီး၍ မြတ်စွာဘုရားကို ပင့်ဆောင်
ကြကုန်၏။ ဗိမ္ဗိသာရမင်းအားလည်း လက်ဆောင်ပဏ္ဏာဆက်သ
ကုန်၏။ အရှင်မင်းမြတ် အကျွန်ုပ်တို့ ဝေသာလီပြည်ကြီးတွင် သုံးပါး
သော ဘေးသည် ရောက်၏။ မြတ်စွာဘုရားကြွတော်မူလျှင် ငြိမ်းချမ်း
ခြင်းသို့ ရောက်လတ္တံ့ ဟု ဆို၏။ မြတ်စွာဘုရားလည်း ဆင်ခြင်တော်
မူလတ်သည်ရှိသော် ရတနသုတ်ကိုဟော၍ ဘေးကြီးသုံးပါး ငြိမ်း
လတ်မည်ကို၎င်း၊ ရတနသုတ်ကို ကြားနာရသဖြင့် ရှစ်သောင်း
လေးထောင်သော သတ္တဝါတို့ အကျွတ်တရား ရကြမည်ကို၎င်း၊
စကြဝဠာကုဋေတသိန်းတိုင်အောင် ရတနသုတ်၏ အာနုဘော်နို့မည်
ကို၎င်း၊ အကြောင်းသုံးပါးကို မြင်တော်မူ၏။ ဗိမ္ဗိသာရမင်းသည်

မြတ်စွာဘုရား ကြွတော်မူမည်ကိုသိ၍ မြို့၌ စည်မောင်းလည်စေ၏။
 မြတ်စွာဘုရားကြွတော်မူရာ လမ်းခရီးကိုသုတ်သင်စေ၏။ ရာဇဂြိုဟ်
 ပြည်နှင့် ဝင်္ဂါမြစ်အကြား ငါးယူဇနာရှိသော မြေအပြင်ကို ညီညွတ်
 သန့်ရှင်းအောင် ဖို့ညှိ သုတ်သင်၏။ တယူဇနာ တယူဇနာ ရှိသော
 အရပ်တို့၌ တခုစီ တခုစီ ကုန်သောကျောင်းတို့ကို ဆောက်လုပ်၏။
 ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းငါးရာနှင့်တကွ ကြွတော်မူ၏။
 မိမ္ဗိသာရမင်းသည် လမ်းခရီး၌ ငွေအဆင်းနှင့်တူသော သဲတို့ကို
 ဖြန့်ခင်း၏။ အဆင်းငါးပါးရှိသော ပန်းတို့ကို နူးပုဆစ်ကွံမျှကြစေ၏။
 တမ်းခွန်ကုက္ကားတို့ကိုလည်း စိုက်ထောင်၏။ ရေပြေည့်အိုးတို့ကိုလည်း
 တည်ထား၏။ ငှက်ပျောပင်၊ ကြံပင်၊ အုန်းပင်၊ တို့ဖြင့် နတ်လမ်းမကဲ့သို့
 လှပတင့်တယ်စွာတန်းဆာဆင်၏။ မိဖုယား မောင်းမိသံ အခြွေအရံ
 ပရိသတ် မှူးမတ်မိလိပါ အပေါင်းနှင့်တကွ တူရိယာ တို့ကို မြေကြီး
 ကောင်းကင် ပဲ့တင်ထပ်မျှ တီးမှုတ်၍ ပန်းနံ့သာအရိုးအထုံကြွမြှောက်
 ပူဇော်၍ မြတ်စွာဘုရားအား ထီးဖြူ နှစ်စင်း၎င်း၊ ရဟန်းတပါး
 တပါးလျှင် ထီးဖြူတစင်းတစင်းစီ ၎င်း၊ ဆောင်းမိုးစေ၍ လိုက်ပို့တော်
 မူ၏။ တယူဇနာ တယူဇနာ တို့၏ အကြား ဆောက်လုပ်အပ်သော
 ကျောင်းတို့၌ တညညှိစီ သီတင်းသုံးစေ၍ အလှူကြီးကိုလည်း ပေး၏။
 ငါးရက်မြောက်သော နေ့၌ ဝင်္ဂါမြစ်ကမ်းထိပ်သို့ ရောက်၏။ လှေ
 ဘောင်တို့ကို တင့်တယ်စွာတန်းဆာဆင်၍ပြုပြင်စီမံထား၏။ ဧဝံသာ
 လီပြည် လိစ္ဆာမင်းတို့ ထံသို့လည်း သတင်းစကားကြားစေ၏။ မိမ္ဗိ
 သာရ မင်းကြီးသည် မြတ်စွာဘုရားအား လည်ပင်းအမျှ ပမာဏ
 ရှိသောရေသို့ဆင်း၍ ပို့တော်မူ၏။ ဘုန်းတော်ကြီးသောအရှင်ဘုရား-
 ကိုယ်တော်မြတ်ပြန်လည်တော်မူသည်အိုင် ဤဝင်္ဂါမြစ်နား၌ပင်နေပါ
 မည်ဟု လျှောက်၏။ လိစ္ဆာမင်းတို့ သည်လည်း လည်ပင်းအမျှ
 ပမာဏရှိသော ရေတိုင်အောင် ဆင်း၍ မြတ်စွာဘုရားကို ခရီးဦးကြို
 ဆိုကြကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရား မြစ်ကမ်းထိပ်ကိုလွန်ကာမျှ၌ ပေါက္ကရ
 မိဗ်းကြီးရှာ၏။ ပုဆစ်ပမာဏ ခါးပမာဏ ရှိသော ရေအယဉ်
 တို့သည် စီးသွားကုန်၏။ အလုံးစုံသော အရပ်ဌာနတို့မှ သူကောင်
 တို့သည် မိဗ်းရေအယဉ်၌ မျှောပါကုန်၍ ဝင်္ဂါမြစ်သို့သာဝင်ရောက်
 ကြလေကုန်၏။ လိစ္ဆာမင်းတို့သည် တယူဇနာ တယူဇနာ အကြား

ဆောက်လုပ်၍ ထားကုန်သော ကျောင်းတို့၌ မြတ်စွာ ဘုရားကို တညဉ့်စီ သီတင်းသုံးနေတော် မူစေ၍ ဗိမ္ဗိသာရမင်းထက် နှစ်ဆ သာသော ပူဇော်ခြင်းဖြင့် ပူဇော်ကြကုန်၏။ သုံးရက်မြောက်သော နေ့ဖြင့်ပင် ဝေသာလီပြည်သို့ ရောက်၏။ ထိုအခါ သိကြားမင်းသည် နတ်အပေါင်းခြံရံလျက် ဘုရားသခင်ကို ဆည်းကပ်ခြင်းငှါ လာ၏။ တန်းခိုးကြီးသော နတ်တို့လည်း ရောက်လာကြကုန်၏။ ဘီလူးတို့သည် များသောအားဖြင့် ပြေးသွားကြကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ညချမ်း အခါ မြို့တံခါး၌ရပ်တော်မူ၍ အရှင်အာနန္ဒာကို ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။ အာနန္ဒာ ရတနသုတ်ကို ငါဘုရားထံ သင်ကြား၍ လိစ္ဆဝိမင်းသား တို့နှင့်တကွ လှည့်လည်လျက် မြို့ရိုးသုံးထပ်တို့၏အကြား၌ ပရိတ်ရွတ် လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏။ အရှင် အာနန္ဒာလည်း ဘုရားအထံတော်၌ ရတနသုတ် ပရိတ်တော်ကို သင်ယူ၍ ဘုရားရှင် သပိတ်တော်နှင့် ရေကို ဆောင်၍ မြို့တံခါး၌ရပ်၍ ဘုရားဆုကို တောင်းတော်မူသည်မှ စ၍ ဖြည့်တော်မူသော ပါရမီသုံးဆယ် စွန့်တော်မူသော စွန့်ခြင်းကြီး ငါးပါး ကျင့်တော်မူသော စရိယသုံးပါးအဆုံးစွန်သော ကိုယ်တော်၏ အဖြစ်၌ ပဋိသန္ဓေနေတော်မူခြင်း ဘွားတော်မူခြင်း တောထွက်တော် မူခြင်း ဒုက္ကရစရိယာ ကျင့်တော်မူခြင်း ဗောဓိပလ္လင်၌ မာရ်ငါးပါးကို အောင်တော်မူခြင်း သဗ္ဗညုတညဏ်ကို ထိုးထွင်း၍ သိမြင်တော် မူခြင်း ဓမ္မစကြာတရားကို ဟောတော်မူခြင်း စသော လောကုတ္တရာ တရားကိုးပါးအလုံးစုံသော ဘုရားဂုဏ်ကျေးဇူးတော်တို့ကို ဆင်ခြင် အောက်မေ့၍ မြို့တွင်းသို့ဝင်၍ မြို့ရိုးသုံးထပ်တို့၏ အကြား အကြား၌ ရတနသုတ် ပရိတ်တော်ကို ရွတ်၍ လှည့်လည်၏။ အရှင် အာနန္ဒာ သည် ပရိတ်တော်ကိုရွတ်သည်မှစ၍ အထက်သို့ပက်သောရေပေါက် တို့သည် ငွေဦးဆောက်ပန်းကဲ့သို့ ကောင်းကင်ဖြင့် သွား၍ သူနာတို့၏ အထက်၌ ကျကုန်၏။ ယင်းသို့ ရေကျသော ခဏ၌ ပင်လျှင် သူနာ အပေါင်းတို့သည် အနာရောဂါငြိမ်း၍ နေရာမှထ၍ အရှင် အာနန္ဒာကို ခြံရံလျက် နေကြကုန်၏။ တန်းခိုးကြီးသော နတ်တို့ လာရောက်စဉ် မပြေးဘဲ တံမြက်ချေး အမှိုက်ပုံ အိမ်နံရံတို့ကိုခို၍နေရစ်သော ဘီလူး တို့သည် ရှိကုန်၏။ အချို့သော ရေပေါက်တို့သည် ထိုဘီလူးတို့ အထက်၌ ကျကုန်၏။ ထိုဘီလူး တို့သည် ပြင်းစွာကြောက်လန့်

သဖြင့် မြှဲတံခါးတို့ကို ကျော်လွှားထွက်သွားကြကုန်၏။ ထိုဘီလူး
 တို့သည် များလှသောကြောင့် မြှဲတံခါးဟူသမျှတို့ပင် မဆံ့နိုင်ရှိ၏။
 ထွက်ခွင့်မရသော ဘီလူးတို့သည် မြှဲရိုးကို ဖြိုဘောက် ဖျက်ဆီး၍
 ပြေးထွက်ကြကုန်၏။ လိစ္ဆဝီမင်းတို့သည် မြှဲလယ်၌ရှိသောမင်းကွန်း
 တဲနန်းတို့ကို အလုံးစုံသော နံသာမျိုးတို့ဖြင့် လိမ်းကျံ၍ ရွှေကြယ်
 စသည်တို့ဖြင့် ဆန်းကြယ်သော ဗိတန်ကြက်၍ဘုရားနေရာတော်ကို
 ခင်း၍ မြတ်စွာဘုရားကို ထိုမင်းကွန်းတဲနန်းသို့ ပင့်ဆောင်ကြကုန်၏။
 မြတ်စွာဘုရားသည် ခင်းထားသော နေရာ၌ သီတင်းသုံး နေတော်
 မူ၏။ ရဟန်းအပေါင်း၊ လိစ္ဆဝီမင်းအပေါင်းတို့သည်လည်း မြတ်စွာ
 ဘုရားကိုရံ၍ နေကြကုန်၏။ သိကြားမင်းသည်လည်း နတ်အပေါင်းနှင့်
 တကွ လျောက်ပတ်ရာ၌နေ၏။ အရှင် အာနန္ဒာလည်း ပြည်အလုံးကို
 လှည့်လည်၍ အနာ ရောဂါ ငြိမ်းပြီးသော သူအပေါင်းနှင့်တကွ
 လာသဖြင့် သင့်လျော်ရာကနေ၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုး၏။ ထိုအခါ
 မြတ်စွာဘုရားသည် ပရိသတ်ကို ကြည့်တော်မူ၍ ရတနသုတ်ကိုပင်
 ဟောတော်မူ၏။ ဒေသနာတော်၏ အဆုံးရှိက် ရှစ်သောင်းလေး
 ထောင်သော သတ္တဝါတို့သည် မဂ်၊ ဖိုလ် နိဗ္ဗာန်တရားကို ရကြ
 ကုန်၏။ ဤအတူရနစ်ရက်တိုင်အောင် ရတနသုတ်ကိုပင် တနေ့မပြတ်
 ဟောတော်မူသဖြင့် ဘေးကြီးသုံးပါး ငြိမ်းလေ၏။ ထိုနေ့မှ စ၍
 ဝေသာလီပြည်သည် အလွန်စည်ပင် သာယာဝပြောလေ၏။ ဓမ္မပဒ
 အဋ္ဌကထာ၊ သုတ္တနိပါတ် အဋ္ဌကထာကျမ်းတို့ရှိက် လာ၏။

ရတနသုတ် ပရိတ်၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိပြီး၏။

မေတ္တသုတ်ပရိတ်၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိ

သဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန် ကျောင်း
 တော်၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူသော အခါ ငါးရာသော ရဟန်း
 တို့သည် မြတ်စွာဘုရားအထံတော်၌ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို သင်ကြားနာခံ၍
 သာဝတ္ထိပြည်မှ ယူဇနာ တရာ ကွာဝေးသော အရပ်၌ အိမ်ခြေ
 တထောင်ရှိသော ပစ္စန္နရစ်ရွာသို့ သွားကြကုန်၏။ ရှာသူတို့သည်
 ရဟန်းငါးရာတို့ကို မြင့်မြတ်သော နေရာ၌ နေစေလျက် ကောင်းမွန်

လှစွာသော ယာဂုဆွမ်းတောဇဉ်တို့ဖြင့် လုပ်ကျွေးလှူဒါန်းကြကုန်၏။ ထိုရွာနှင့်မနီးမဝေးဖြစ်သော အရပ်ဌာန၌ ဟိမဝန္တာနှင့်တစ်တည်း ဖြစ်သော တောအုပ်ကြီးသည် ရှိ၏။ ထိုတောအုပ်ကြီး အတွင်း၌ တပါးစီ နေလောက်သော ကျောင်းငါးရာကိုလည်း ဆောက်လုပ်၍ ရဟန်းတို့ အသုံးအဆောင်နှင့် တကွ လှူဒါန်းကြကုန်၏။ ရဟန်းငါးရာ တို့လည်း ထိုတောအုပ်သို့ဝင်၍ ရဟန်း တရားကို ပွားစေလျက် နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်စွာ နေကြလေကုန်၏။ ထိုရဟန်းတို့၏ သီလ တော်တန်းရိုးကြောင့် ရုက္ခစိုးနတ်တို့သည် ဗိမာန်ထက်တွင် မနေဝံ့၍ မယားတို့နှင့်တကွ မြေသို့ ဆင်းသက်၍ ထိုမှဤမှ လှည့်လည်လျက် နေရကုန်၏။ နေ့ရက်ကြာမြင့်လေလျှင် ရုက္ခစိုးနတ်တို့သည် နေ့သန့်ရာ ညဉ့်သန့်ရာ စင်္ကြံ အစွန်းတို့၌ ဦးခေါင်းပြတ်သော ရုပ်သဏ္ဍာန်၊ ပြောက်ကျားသော အဆင်းရှိသော ရုပ် သဏ္ဍာန်တို့ကို ပြကုန်၏။ ကြောက်လန့်ထွယ်ရှိသော ဘိလူးသံကိုလည်း ကြွေးကြော်ကုန်၏။ မကောင်းသော အနံ့ကိုလည်း လွှတ်ကုန်၏။ ထိုအခါ ရဟန်းတို့အား စိတ်မတည်ကြည်သဖြင့် ချေဆတ်သော ရောဂါ၊ ချောင်းဆိုးနာ၊ ခေါင်းခဲနာရောက်၍ ကြိုလှိုဠ်ဦးခွမ်းသော ကိုယ်သဏ္ဍာန် ရှိကုန်၏။

ထိုအခါ ရဟန်းတို့သည် ဤအရပ်၌ကား အန္တရာယ် မကင်း သောကြောင့် သပ္ပာယ် မဖြစ်ချေ။ သပ္ပာယ် ဖြစ်မည့် နေရာကို မေးလျှောက်ကုန်အံ့ဟု သပိတ်သင်္ကန်းကို ဆောင်ယူလျက် ဘုရား ရှိရာ သာဝတ္ထိပြည်သို့ အညီအညွတ် သွားကြလေကုန်၏။ ဘုရား အထံတော်သို့ ရောက်ကြ၍ ရိုသေစွာ ရှိခိုး၍ လျှောက်ပတ်သော နေရာ၌ နေကြကုန်၏။ မြတ်စွာ ဘုရားသည်လည်း ချစ်သားတို့ အဘယ်ကြောင့် လာခဲ့ကြကုန်သနည်းဟု မေးတော်မူ၏။ ရဟန်း တို့လည်း အကြောင်းကို ပြန်ကြား လျှောက်ထားကုန်၏။ ဘုရား တပည့်တော်တို့အား လျှောက်ပတ်ရာ ဌာနကို မိန့်တော်မူပါဟူ၍ လည်း လျှောက်ကြကုန်၏။ ဘုရားသခင်လည်း ချစ်သားတို့ သင် တို့နှင့် လျှောက်ပတ်သော ဌာနကား ထိုနေရာပင်တည်း။ ထိုနေရာ ဟောင်းသို့သာ ပြန်သွားကြလေလော့။ ချစ်သားတို့.....ချစ်သားတို့ သည် ရှေးဦးအခါက လက်နက်ကိုမယူဘဲ သွားသောကြောင့် အန္တ ရာယ်ရှိ၏။ ယခုကား လက်နက်ကိုယူ၍ သွားကြလေ။ အန္တရာယ်

ကင်းလိမ့်မည်ဟု “ကရဏီယမတ္တကုသလေန” အစရှိသော မေတ္တ
 သုတ်ကို ဟောတော်မူ၏။ ချစ်သားတို့... ဤမေတ္တသုတ်ကို တော
 အုပ်ဝကစ၍ ရွတ်လျက် ကျောင်းသို့ ဝင်ကြလေဟု မိန့်တော်မူ၏။
 ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားကို ရှိသေစွာ ရှိရိုးလျက် အစဉ်
 အတိုင်း ပြန်လည်၍ လာကြသဖြင့် တောအုပ်သို့ ရောက်သည်မှစ၍
 မေတ္တသုတ်ကိုရွတ်လျက် နေရာဟောင်းသို့ ဝင်ကြကုန်၏။ ထိုအခါ
 မေတ္တသုတ်၏ အာနုဘော်ကြောင့် တောအုပ်၏အတွင်း၌ရှိကုန်သော
 နတ်အပေါင်းတို့သည် ချစ်မြတ်နိုးသော မေတ္တာစိတ်ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍
 ရဟန်းငါးရာတို့ကို ခရီးဦးကြိုဆိုလျက် လက်တွင်ပါသော သပိတ်
 သင်္ကန်းဘို့ကို ငှမ်းယူကြကုန်၏။ ခြေဆုပ် လက်နယ် အမှုကို ပြုကြ
 ကုန်၏။ ထိုရဟန်းတို့အား အန္တရာယ် ကင်းစေခြင်းငှါ ထိုထိုသော
 အရပ်တို့၌ အစောင့် အရှောက် ကိုလည်း စီရင်ကုန်၏။ ထိုနတ်
 အပေါင်းတို့သည် ရဟန်း ငါးရာတို့နှင့် ကျက်ပြီးသော ပျားရည်
 ကဲ့သို့ ရောနှောဆက်ဆံလျက် ငြိမ်သက်ချမ်းမြေ့စွာ နေကုန်၏။
 ရဟန်းငါးရာတို့သည်လည်း စိတ်၏တည်ကြည်ခြင်းကိုရ၍ ဝိပဿနာ
 ကို အားထုတ်၍ ငါးရာသောရဟန်းတို့သည် ပဋိသန္တိဒါသေးပါးနှင့်
 တကွ ရဟန္တာအဖြစ်သို့ ရောက်ကြကုန်၏။ ရဟန်း ငါးရာတို့သည်
 မေတ္တသုတ် ပရိတ်တည်းဟူသော လက်နက်ကို အဘိပြု၍ အန္တရာယ်
 ခပ်သိမ်း ကင်းငြိမ်းကြသဖြင့် အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်ကြကုန်
 သည်။ ဓမ္မပဒအဋ္ဌကထာ၊ ခုဒ္ဒကပါဌ အဋ္ဌကထာ စသော ကျမ်းတို့
 နှိုက်လာသည်။

မေတ္တသုတ်ပရိတ်၏အတ္ထုပ္ပတ္တိ ပြီး၏။

ခန္ဓသုတ်ပရိတ်၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိ

သဗ္ဗညု မြတ်စွာဘုရား သခင်သည် သာဝတ္ထိပြည် စောဘဝန်
 ကျောင်းတော်၌ သီတင်း သုံးနေတော်မူသော အခါ မထင်ရှားသော
 ရဟန်းတစ်ဦးကို မြွေကိုက်သောကြောင့် အနိစ္စရောက်သော ထိုရဟန်း
 ကိုအကြောင်းပြု၍ ခန္ဓသုတ်ပရိတ်ကို ဟောတော်မူ၏။ ရှေးလွန်လေ
 ပြီးသောအခါ ငါတို့ ဘုရားအလောင်းတော်သည် ရသေ့ရဟန်းပြု၍

တပည့်ငါးရာနှင့် တကွ ဂင်္ဂါမြစ်အနီး တောအရပ်၌ နေ၏။ ထိုအခါ တယောက်သော ရသေ့သည် မြွေကိုက်သဖြင့် သေလွန်၏။ ထိုအကြောင်းကို တပည့် ရသေ့တို့သည် ဆရာ ဖြစ်သော ဘုရားအလောင်း ရှင်ရသေ့အား လျှောက်ကြကုန်၏။ ဘုရားအလောင်း ရှင်ရသေ့သည် ငါ့ရှင်ရသေ့တို့...မြွေလေးပါးကို မေတ္တာ ပို့သပါ မူကား ထိုရသေ့ကို မြွေမကိုက်ရာ။ ကိုက်သော်လည်း အဆိပ်မတက်နိုင်သဖြင့် သေလွန်မည်ကို ထားတိဦး အဏုမြူခန့်မျှ ဒုက္ခမဖြစ်ရာ။ ငါ့ရှင်တို့သည် ယနေ့မှစ၍ မြွေ၊ ကင်း၊ သန်း စသော သတ္တဝါတို့ကြောင့်ဘေးရန်မရှိစေခြင်းငှါ မြွေမျိုးလေးပါးနှင့် တကွ အန္တရာယ် ပြုတတ်သော သတ္တဝါတို့ကို မေတ္တာ ပို့သကြကုန်ဟူ၍ ဆုံးမတော်မူ၏။ ခန္ဓသုတ်ပရိတ်ကိုလည်း သင်ကြားတော်မူ၏။ ရသေ့အပေါင်းတို့လည်း ခန္ဓသုတ်ပရိတ်ကို နေ့ညဉ့်မပြတ်ရွတ်အံ့သရဏ္ဍာယ် ကြ၍ မြွေမျိုးလေးပါးနှင့်တကွ အန္တရာယ်ပြုတတ်သော သတ္တဝါတို့ကို မေတ္တာပို့ကြကုန်၏။ ခန္ဓသုတ်ပရိတ်၏ အာနုဘော်ကြောင့် ရသေ့အပေါင်းတို့လည်း မြွေ၊ ကင်း၊ သန်း အစရှိသည်တို့ကြောင့် အန္တရာယ်မရှိသဖြင့် ကိုယ်၏ ချမ်းသာခြင်း၊ ဗိတ်၏ ချမ်းသာခြင်းကို ရ၍ ကဿိဏ်းပရိကံ ဗြဟ္မဝိပာာရ တရားတို့ကိုပွား၍ ဈာန်အတိညာဏ် သမာပတ်ကို ရကြကုန်၍ ဘဝ ပြောင်းသွားသောအခါ ဘုရားအလောင်းရှင်ရသေ့နှင့်တကွ ဗြဟ္မာ့ပြည်သို့ လားကုန်၏။ ။စတုက္ကနိပါတ်အင်္ဂုတ္တိ၊ ရူပါဠိတော်၊ ဒုကနိပါတ် ခန္ဓဇာတ်တို့၌ လာ၏။

ခန္ဓသုတ်ပရိတ်၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိ ပြီး၏။

မေခရသုတ်ပရိတ်၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိ

သဗ္ဗညု မြတ်စွာဘုရားသခင်သည် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူသောအခါ သာသနာတော်၌ မမွေ့လျော်သော ရဟန်းတဦးကို အကြောင်းပြု၍ မောရဇာတ်ကို ဟောတော်မူသည်။ လွန်လေပြီးသော အခါ ကာသိကရာဇ်တိုင်း ဗာရာဏသီပြည်တွင် ဗြဟ္မဒတ်အမည်ရှိသော မင်းသည် တရားနှင့်အညီ မင်းပြု၏။ ငါ့တို့ ဘုရားအလောင်းသည် ရွှေဥဒေါင်းမင်း

ဖြစ်၍ ဟိမဝန္တာတော၏အတွင်း ခုနစ်ထပ်သော တောင်တန်း အစဉ်တို့တွင် လေးခုမြောက်သော တောင်တန်းအစဉ်၌ နေ၏။ ထို ရွှေဥဒေါင်းမင်းသည် နံနက် မိုးသောက်၍ အစာရှာ သွားခါနီး ကာလ၌ နေရာမှထသဖြင့် “ဥဒေတယံ” အစရှိသော နှစ်ဂါထာကို အရံအတားအလျှိုငှါ သရဏ္ဍာယ်ပြီးမှ ကျက်စားရာအရပ်သို့သွား၏။ သစ်သီးသစ်ဥတို့ကို သုံးဆောင်လျက် နေ့အတို လွန်သည် ရှိသော် နေမြေဌာနသို့ ပြန်ခဲ့သဖြင့် ညချမ်းကာလ၌ “အပေတယံ” အစရှိသော နှစ်ဂါထာကို အရံအတားအလျှိုငှါ သရဏ္ဍာယ်ပြီးမှအိပ်၏။ ဤသို့သော နည်းဖြင့် တနေ့မပြတ် အရံအတား ပြုသောကြောင့် ကျက်စားရာ အရပ်၊ ကိန်းအောင်းရာ အရပ်တို့၌ တဆံခြည်ခန့်မျှ ဘေးရန် အန္တရာယ်မရှိဘဲ အလွန် ချမ်းမြေ့စွာနေတော်မူ၏။ တနေ့သ၌ ဗာရာဏသီပြည်ကို အစိုးရသော ဗြဟ္မဒတ်မင်း၏ မိဖုယားကြီးသည် မိုးသောက်ယာမ်အမျိုးနှင့် ရွှေဥဒေါင်းမင်းလာ၍ တရားဟောသည်ကို နာရဟန်အိပ်မက်မြင်၍ ရွှေဥဒေါင်းမင်း ဟောပြောသော တရားကို နာလိုဆန္ဒရှိ၍ ဗြဟ္မဒတ်မင်းကို အကြောင်းကြား၍ ကောင်းပန်၏။ ဗြဟ္မဒတ်မင်းသည် ရွှေဥဒေါင်းမင်း၏ နေရာဌာနကိုသိသော မုဆိုး တယောက်ကို စေလွှတ်၍ ဘမ်းစေ၏။ “ဥဒေတယံ-အပေတယံ” အစရှိသော အရံအတားဂါထာကြောင့် မမိနိုင်ချေ။ မုဆိုးလည်း ကော အရပ်၌ပင် သေလေ၏။ မိဖုယားလည်း တောင်တစ်ခုသော အာသာဖြင့် အနိစ္စရောက်လေ၏။ ဗြဟ္မဒတ်မင်းသည် ရွှေဥဒေါင်းမင်းကို ရန်ငြိုး ဘွဲ့၍ နောက်မင်းဘို့လက်ထက်၌ ဖျက်ဆီးစေခြင်းငှါ “ဤမည်သော အရပ်၌ ရှိသော ရွှေဥဒေါင်းမင်း၏ အသားကိုစားရသော သူတို့သည် မအို မသေနေရ၏။ ရွှေဥဒေါင်းမင်းကို ရအောင်ဘမ်းယူပြီးလျှင် သတ် စားကြကုန်” ဟုစာရေး၍ ထားခဲ့၏။ နောက်နေ့ခက်သောမင်းတို့သည် ထိုစာကိုမြင်လျှင် မုဆိုးကို ဘမ်းစေ၏။ ခြောက်သက်သော မင်းတို့ သည် လုံ့လပြု၍ ဘမ်းသော်လည်း မမိနိုင်ရှိလေသည်။ ခုနစ်ဆက် မြောက်သော မင်းလက်ထက် မုဆိုးသည် အရံအတားပရိတ်၏ အာနု ဘော်ပြောင့် မမိနိုင်ခဲ့သည်ကိုသိ၍ ဥဒေါင်းမင်းကိုညွှတ်ရာတွင် ကဏ္ဍာ မြှေးယှက်သဖြင့် အရံအတားမပြုမီ၊ သတိလစ်ချေသောကြောင့် မုဆိုး ထောင်သောညွှတ်ကွင်း၌ပြု၍ ဘမ်းမိလေ၏။ ဗာရာဏသီမင်းကြီးထံ

ရောက်သည်ရှိသော် တရားစကားဖြင့် ကြည်ညိုစေပြီးမှ နေရာဌာန
 ဟိမဝန္တာတောသို့ ပြန်လည်၍ ချမ်းမြေ့စွာ နေရကြောင်းနှင့်တကွ
 မောရဇာတ်ကို ဟောတော်မူ၏။ ဒုကနိပါတ် မောရဇာတ်၌ လာ၏။
 မောရသုတ်ပရိတ်၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိ ပြီး၏။

ဝဋ္ဋသုတ်ပရိတ်၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိ

သဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရားသည် အခါကပါး ရဟန်းအပေါင်း ခြံရံ
 လျက် ဒေသစာရီကြွတော်မူ၏။ မဂဇထိုင်း၏အတွင်း တခုသော
 တောအုပ်သို့ ရောက်သောအခါ အနီးအလျှံနှင့်တကွ ကြီးစွာသော
 တောမီးလောင်၍ လာသည်ကို ပုထုဇဉ် ရဟန်းတို့ သေဘေးမှ
 ကြောက်ကြသောကြောင့် မီးကြို၍ ထိုက်မည်ကြံစည်ကြ၏။ ပွတ်ခုံ
 ပွတ်ကျည်ကိုပြုပြင်၍ မီးပွတ်ကြကုန်၏။ ထိုအခါပညာရှိသောရဟန်း
 တို့က ငါ့ရှင်တို့ မြေ၌ရပ်လျက် ကောင်းကင်ထက်၌ ထွန်းတောက်ပ
 သော နေလကို မမြင်သကဲ့သို့၊ သမုဒြာလယ်၌ နေလျက် သမုဒြာကို
 မမြင်သကဲ့သို့၊ မြင်းမိုရ်တောင်ကိုမှီလျက် မြင်းမိုရ်တောင်ကို မမြင်
 သကဲ့သို့ လောကသုံးပါး၌ အတုမရှိသော ဘုရားသခင်နှင့်အတူ
 နေပါလျက် မီးကြို၍ထိုက်မည်ကို ပြုကြကုန်၏။ ဘုရားရှင်၏ တန်ခိုး
 အစွမ်းတော်ကို မသိပါကုန်တကားဟု ဆိုကြကုန်၏။ အလုံးစုံသော
 ရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရား၏ အနီးသို့လျှင် ပြေးသွားကြကုန်၏။
 မြတ်စွာဘုရားလည်း ရဟန်း အပေါင်းနှင့်တကွ တခုသော တော
 အုပ်၌ရပ်တော်မူ၏။ တောမီးသည်လည်း ဘုရားရပ်တော်မူရာ ဌာန
 ၏ ထက်ဝန်းကျင် တဆွဲ ခြောက်မင်းပယ်စာ ထုတ်ချင်းလျှို သုံးဆွဲ
 နှစ်မင်းပယ်စာ ပမာဏရှိသော အရပ်သို့ ရောက်လျှင် မြက်မီးရှူး
 တို့ကို ရေ၌နှစ်သကဲ့သို့ တခဏခြင်းငြိမ်းလေ၏။ ရဟန်း အပေါင်း
 တို့သည်လည်း မီးငြိမ်းသည်ကိုမြင်၍ စိတ်စေတနာ မရှိသော တော
 မီးသည် ဘုရား၏ အနီးသို့ရောက်လျှင် တခဏခြင်း ငြိမ်းလေသည်။
 ဘုရား၏ တန်ခိုးအာနုဘော် မည်သည်ကား အံ့ဘွယ်ရှိပေစွာဟု ချီး
 မွမ်း ပြောဆိုကြကုန်၏။ ရဟန်းတို့ စကားကို ဘုရားသခင် ကြား
 တော်မူ၍ ချစ်သားတို့... ဤတောမီး ငြိမ်းခြင်းသည် ယခု အခါ၌

ငါဘုရား၏ အစွမ်း အာနုဘော်ကြောင့် မဟုတ်၊ ရှေးအခါ၌ ငါပြု
 သော သစ္စာ၏ အစွမ်း အာနုဘော်ကြောင့်သာ ဖြစ်သည်။ ဤတော
 အုပ်ကို သစ္စာ၏ အာနုဘော်ကြောင့် တကမ္ဘာပတ်လုံး မီးမလောင်
 နိုင်ရာ အံ့ဘွယ်တပါး ဖြစ်သည်ဟု မိန့်တော်မူ၏။ အရှင်အာနန္ဒာသည်
 ဒုကုဋ်ကို သေးထပ်ခေါက်၍ ခင်း၏။ ထိုအခင်း နေရာ၌ မြတ်စွာ
 ဘုရား ထက်ဝယ်ဘွဲ့ခွေနေတော်မူ၏။ သင်္ဃာတော်တို့လည်း မြတ်စွာ
 ဘုရားကို ဝန်းရံရှိရိုးလျက်နေကြ၏။ အရှင်အာနန္ဒာမထေရ်သည် ရှေး
 အကြောင်းကို ထင်ရှား ဟောကြားတော် မူပါဟု လျှောက်ထား
 တောင်းပန်လေ၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ ဟောတော်မူ၏။ ရှေး
 လွန်လေပြီးသော အခါ မဂဇေတိုင်း တောအုပ်တခု၌ ငါဘုရား
 အလောင်းတော်သည် ငုံးမျိုး၌ ဖြစ်၍ ဥဒ္ဓံတွင်းမှ ပေါက်စအခါ
 တောမီးလောင်လေ၏။ ငှက်အပေါင်းတို့သည် သေဘေးမှ ကြောက်
 သောကြောင့် အသိုက်မှ ထွက်ပြေးကြကုန်၏။ ဘုရားလောင်း ငုံး
 မင်းသည် အသိုက်မှ ဦးခေါင်းထောင်၍ ကြည့်လျှင် တောမီးလာ
 သည်ကိုမြင်၍ ယခုငါ့မှာ ကိုးကွယ်ရာမရှိဖြစ်ခဲ့ပြီ။ အဘယ်ကဲ့သို့သော
 အကြောင်းဖြင့် သေဘေးမှ လွတ်ပါအံ့နည်းဟု ဆင်ခြင် အောက်မေ့
 သည်ရှိသော် ဤလောက၌ သီလဂုဏ်ကျေးဇူး၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်
 မူပြီးသော ရှေးရှေး ဘုရားတို့၏ ဂုဏ်ကျေးဇူး၊ တရားတော်၏
 ဂုဏ်ကျေးဇူး တို့သည် ထင်ရှားစွာရှိ ကုန်၏။ ငါ၌လည်း ကခုသော
 သစ္စာတရားသည် ရှိ၏။ ဘုရား တရား သီလ ဂုဏ်ကျေးဇူး တို့ကို
 ဆင်ခြင် အောက်မေ့လျက် သစ္စာ ပြုသဖြင့် ကောမီးကို ငြိမ်းစေ၍
 ငါနှင့်တကွ ငှက်အပေါင်းတို့၏ ချမ်းသာခြင်းကို ပြုအံ့ဟု မြင်တော်
 မူ၏။ “သန္တိပက္ခာအပကာနာ” အစရှိသော ဂါထာလာသည့် အဘိုင်း
 ငါ့အားအတောင်ရှိ၏။ မပျံနိုင်လေ။ ခြေရှိ၏။ မသွားတတ်ဘိ။ အမိ
 အဘကိုသည်လည်း ငါ့ကိုစွန့်ပစ်၍ ပြေးသွားကြလေပြီ။ ကောမီးသည်
 ဤအရပ်မှ ဖဲသည် ဖြစ်စေသောဟု သစ္စာပြုလေ၏။ ယင်းသို့ သစ္စာ
 ပြုသည်ရှိသော် အရိုးအလျှံနှင့်တကွ ပြင်းထန်စွာလာသော ကောမီး
 သည် တဆဲခြောက်မင်း ပယ်စေခဲ့သော အရပ်ကို ရှောင်လွှဲ၍ ရေ၌
 နှစ်ချအပ်သော မြက်ခိုးရှူးကဲ့သို့ ကစားခြင်း ငြိမ်းလေ၏။ ငုံးမင်း
 သည်လည်း အသက် အဘိုင်းနေ၍ စုတေသည် ရှိသော် ကံအား

လျှော်စွာ လားလေ၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ရှေး၌ ဖြစ်ဘူးသော အတ္တပ္ပတ္တိကို အကျယ် ဟောတော်မူ၏။ သစ္စာ လေးပါးကိုလည်း ပြတော်မူလေ၏။ ဟရားဆုံးသောအခါ အချို့ သောတာပန်, အချို့ သကဒါဂါမ်, အချို့အနာဂါမ်, အချို့ရဟန္တာ ဖြစ်ကြကုန်၏။ ၎င်းမင်း၏ အမိသည် မယ်တော်မာယာ မိဖုယားကြီး, ၎င်းမင်း၏ အဘသည် ခပည်းတော် သုဒ္ဓါဒနမင်းကြီး, ၎င်းမင်းမူကား ငါဘုရားဖြစ်လာ၏ဟု အတိတ် ပစ္စုပ္ပန်ကို စပ်၍ ဇာတ်ကို ပေါင်းတော်မူ၏။ ဧကနိပါတ် စရိယာ ဝိဒူကဋ္ဌ လာ၏။

ဝဇ္ဇသုတ် ပရိတ်၏ အတ္တပ္ပတ္တိ ပြီး၏။

ဇဇာသုတ်ပရိတ်၏ အတ္တပ္ပတ္တိ

သဗ္ဗညု မြတ်စွာဘုရား သခင်သည် သာဓုတ္တိပြည် ဇောဘဒန် ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူသောအခါ ရဟန်း အပေါင်း တို့ကို ခေါ်တော်မူပြီး၍တောအရပ် သစ်ပင်ရင်း ဆိတ်ငြိမ်ရာအရပ်သို့ ကပ်သော ရဟန်းယောကျာ်း၊ ရဟန်းမိန်းမ၊ လူယောကျာ်း၊ လူမိန်းမ တို့အား ခြောက်ခြင်း, ကိုယ်တုန်လှုပ်ခြင်း, ကြက်သီး မွေးညှင်း ထခြင်းဖြစ်သည်ရှိသော် ‘အရဟတာ’ အစရှိသော ငါဘုရား၏ဂုဏ် “သွာက္ခာဝတတာ” အစရှိသောတရားတော်၏ဂုဏ် “သုပ္ပဋိပန္နတာ” အစရှိသော သံဃာတော်၏ဂုဏ် ဤသုံးပါးသော ဂုဏ်ကို အောက် မေ့ကြကုန်လော့။ ယင်းသို့အောက်မေ့သည်ရှိသော် အန္တရာပင်သုံးပါး သည် ဧကန်စင်စစ်ကင်းငြိမ်း ကွယ်ပျောက်သည်သာဖြစ်ရာ၏ ဟူ၍ ဘူတပုဗ္ဗိ ဘိက္ခုဒေ ဒေဝါ သုရသင်္ဂါမော သမုပဗျုဇ္ဇော အဟောသိ အစရှိသဖြင့် ဇဇာသုတ်ပရိတ်တော်ကိုဟောတော်မူ၏။ ဤဇဇာသုတ် ပရိတ်သည် အောက်မေ့ကာမူဖြင့် ကောင်းကင်၌ ပင်ပကတိမြေ၌ ကဲ့သို့ တည်ရာကိုရစေဘတ်၏။ သီဟိုဠ်ကျွန်း၌ သာမဏေဇယံ တပါးသည် မဟာစေတီကို တက်၍ မြင့်ရာ အရပ်သို့ ရောက်လျှင် ခြေနှုတ်သဖြင့် ကျလေ၏။ သာမဏေသည် ကျစဉ်တွင် ဇဇာသုတ်ပရိတ်ကို ဆင်ခြင် အောက်မေ့မိလေ၏။ ထိုကြောင့် အောက်သို့ မကျဘဲ ကောင်းကင် ထက်တွင် ပကတိမြေမှာ ရပ်သကဲ့သို့ တန့်ရပ်၍နေပြီးမှ မွေမွေသော သာလျှောသက်၍ မြေပြင်သို့ ဘေးရန်ခပ်သိမ်း ကင်းငြိမ်းစွာ ရောက်

ဘူးလေသည်။ ထိုပရိတ်တော်ကို ဆင်ခြင် အောက်မေ့သောသူ၊ ရှုတ်အံ့ သရဏ္ဍာယ်သောသူ၊ ဆောင်ရွက်သောသူ၊ နာခံသောသူတို့မှာ တည် ရာ မှီရာကို ဇကန်မချွတ်ရ၍ ဘေးရန်ခပ်သိမ်းကင်းငြိမ်းရာသည်။ ။ သဂါထာဝဂ္ဂသံယုယ်ပါဠိတော်၊ ၎င်းအဋ္ဌကထာ၊ ပရိတ်ကြီးဒီကာ တို့မှ လာသည်။

ဇေယျသုတ်ပရိတ်၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိ ပြီး၏။

အာဇာနည်ဗုဒ္ဓိယသုတ်ပရိတ်၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိ

သဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၏ အနီး ဂိဇ္ဈကုဋ် တောင်၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူသောအခါ နတ်ဘီလူးတို့ကို အပိုးရ သော ဝေဿဝဏ်နတ်မင်း၊ ဂန္ဓဗ္ဗနတ်တို့ကို အပိုးရသော ဝေတရဋ္ဌ နတ်မင်း၊ ကုမ္ဘဏ်နတ်တို့ကို အပိုးရသော ဝိရူဠကနတ်မင်း၊ နဂါးတို့ကို အပိုးရသော ဝိရူပက္ခနတ်မင်း၊ ဤလေးယောက်သော စတုမဟာရာဇ် နတ်မင်းကြီးတို့သည် မိမိတို့အခြွေအရံစစ်သည် ကုဋေတသိန်းစီနှင့် တကွ တရားသာယာ၌ သန်းခေါင်ချိန်တွင် ကိုယ်ရောင် တန်းဆာ ရောင်တို့ဖြင့် ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်အလုံး ထွန်းလင်းတောက်ပ စေလျက် မြတ်စွာဘုရားအထံတော်သို့ ဆည်းကပ်စားလှာကြွေကုန်၏။ ထိုအခါ ဝေဿဝဏ် နတ်မင်းကြီးသည် မြတ်စွာဘုရားကို ရိုသေစွာနှိုးနှိုး၍ ဤသို့ နားတော်လျှောက်၏။ ဘုန်းကော်ခြောက်ပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူ သော ဘုရား၊ အချို့သောနတ်ဘီလူးတို့သည် ကိုယ်ကော်အရှင်မြတ်ကို ကြည်ညိုနှစ်သက်ကုန်၏။ အချို့သောနတ်ဘီလူးတို့သည် မကြည်ညို မနှစ်သက်ကုန်။ ရဟန်းယောက်ျား၊ ရဟန်းမိန်းမ၊ လူယောက်ျား၊ လူမိန်းမ၊ ဤပရိသတ်လေးပါးတို့သည် တောကောင် သစ်ပင်ရင်း အစရှိသော ဆိတ်ငြိမ်ရာအရပ်၌ သူတော်ကောင်းတရားကို ပွားစေ သည်ရှိသော် ကိုယ်တော်အရှင်မြတ်ကို မကြည်ညိုကုန်သော နတ် ဘီလူးတို့သည် ညည်းဆဲ နှိပ်စက်ခြင်းကို ပြုပါကုန်အံ့။ ပရိသတ် လေးပါးကို နတ်ဘီလူးတို့မညည်းဆဲမနှိပ်စက်စေခြင်းငှါ “အာဇာနည် ဗုဒ္ဓိယအမည်ရှိသော အရံအတား အစောင့်အရှောက်ကို တပည့်သား တော်တို့အား သင်ကြားလေ့ကျက် ဆောင်ရွက် ရှုတ်အံ့သရဏ္ဍာယ် ပါစေလော့” ဟု လျှောက်၏။ မြတ်စွာဘုရားလည်း ဆိတ်ဆိတ်နေ

တော်မူ၏။ မိုးသောက်သောအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ဝေဠဝဏ် နတ်မင်းကြီး လျှောက်သည့်အတိုင်း ရဟန်းတို့အား ထပ်မံ၍ ဟောတော်မူ၏။ ထိုအခါ၌တော၊ တောင်၊ သစ်ပင်ရင်း အစရှိသော ဆိတ်ငြိမ်ရာအရပ်တို့၌ ရွတ်အံ သရဏ္ဍာယ်ကြကုန်သော ရဟန်း ယောက်ျား၊ ရဟန်းမိန်းမ၊ လူယောက်ျား၊ လူမိန်းမ (ပရိသတ်လေးပါး) တို့အား နတ်ကြမ်း၊ တိလူးရဲ တို့ညှဉ်းဆဲနှိပ်စက် နှောက်ရှက်ခြင်းကို မပြုသဖြင့် ချမ်းမြေ့သာယာစွာ သူတော်ကောင်းတရားကို ပွားများ အားထုတ်နိုင်ကြကုန်၏။ ။ သုတ်ပါဠိယုပါဠိတော်၌ လာ၏။

အာဇာနည်ဗုဒ္ဓိယသုတ် ပရိတ်၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိ ပြီး၏။

အင်္ဂုလိမာလသုတ် ပရိတ်၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိ

သဗ္ဗညု မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်း ကော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူသောအခါ အင်္ဂုလိမာလသုတ်ပရိတ်ကို ဟောတော်မူ၏။ သာဝတ္ထိပြည် ပဿနဒီကောသလမင်း၏ ပုရောဟိတ် ပုဏ္ဏားအိမ်၌ ဟိံသကသားငယ်ကိုဘွားမြင်သည်မှ ရဟန်းပြု သည့်တိုင်အောင်သော အစဉ်ကား အောင်ခြင်းရှစ်ပါး၌ ထင်ရှားပြီ။ ဟိံသကသည် သုညကမ္ဘာတွင် လယ်ထွန်သားဖြစ်၍ အချမ်းဖြင့် နှိပ်စက်သော အရှင်ပစ္စေကဗုဒ္ဓါအား ထင်းမီးပြုပြင်၍ လှူခဲ့ဘူးသော ကောင်းမှုကြောင့် ဆင်ပြောင်ငါးစီး၏ အားကို ဆောင်နိုင်ချေ၏။ ပေါ့ပါးလျင်မြန်၏။ အရှိန်အင်္ဂါ အာဏာတန်းခိုး ကြီး၏။ သုံးယူနေခဲ ခရီးကို မနားဘဲ တဟုန်တည်းပြေးသွားနိုင်၏။ အင်္ဂုလိမာလမထေရ် ဆွမ်းခံဝင်သည်ရှိသော် မြင်မြင်သမျှလူအပေါင်းတို့သည် ထိတ်လန့် သောကြောင့် ဆွမ်းမလှူသဖြင့် ရခဲသောဆွမ်းရှိသည်။ တပါးသို့ စေလွှတ်သော အုတ်ကျောက် တုတ် ထုံ တန် တို့သည် အရှင်အင်္ဂုလိ မာလ ကိုယ်ပေါ်၌ကျ၍ ဦးခေါင်း ကွဲပေါက်သဖြင့် ယိုထွက်သော သွေးရှိသည်။ ကွဲသောသိတ်၊ စုတ်ပြတ်သော သင်္ကန်းရှိသည်။ ဤသို့သောဆင်းရဲဒုက္ခကိုခံစားလျက် ဘုရားအထံတော်သို့ လာ၏။ ချစ်သား ယခုဘဝ သင်ပြုသော မကောင်းမှုသည် မျက်မှောက်၌ မကောင်းကျိုးကို ပေးသောကြောင့် ဤသို့ ဖြစ်ချေသည်။ သူတော် ကောင်းတရားကို နှလုံးထား၍ သည်းခံလော့ဟု မြတ်စွာဘုရား

ဆုံးမတော်မူ၏။ တနေ့သ၌ ဇေတဝန် ကျောင်းတော် အနီးတွင် သားမဘွားနိုင်သောကြောင့် ကိုးကွယ်ရာမဲ့သော ဆင်းရဲဒုက္ခရောက်သော မိန်းမတယောက်ကို အရှင်အင်္ဂုလိမာလမြင်လျှင် အလွန်သနားသော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ မြတ်စွာဘုရားအားထံအကြောင်းကိုလျှောက်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ပရိတ်ရွတ်ပုဂ္ဂိုလ်နှင့် ပရိတ် နာသုတို့အား ဆင်းရဲဒုက္ခကင်းလွတ်၍ ချမ်းသာကြံ့မည်ကို မြင်ကော်မူ၍ အင်္ဂုလိမာလ ပရိတ်ကို ဟောကြားတော်မူ၏။ ချစ်သား ဤပရိတ်ကို သားမဘွားနိုင်သောမိန်းမ၏အနီး၌နေ၍ ရွတ်ချေဟု စေတော်မူ၏။ အရှင်အင်္ဂုလိမာလသည် ထိုမိန်းမထံ သွား၍ ဘုရား ပေးတော်မူသည့် အတိုင်း “ယတောဟံ ဘဂိနိ အရိယာယ ဇာတိယာဇာတော” အစရှိသော ပရိတ်ကိုရွတ်သည်ရှိသော် ကရားမှ သွန်အပ်သော ရေသည် ကပ်ငြိခြင်းမရှိ လျှောက်တိသကဲ့သို့ ကိုယ်ဝန်သည် ခဏခြင်း ဘွားမြင်လေ၏။ သားအမိနှစ်ယောက်လုံးသည် ဒုက္ခမရှိ။ ချမ်းသာကြလေ၏။ နောက်ကာလ၌ သားမဘွားနိုင်သော မိန်းမတို့ကို ဆောင်ယူပြီး၍ ထိုပရိတ်ရွတ်ရာ၌ ထားသည်ရှိသော် ချမ်းသာစွာ ဘွားနိုင်ကုန်၏။ အရှင်အင်္ဂုလိမာလ ပရိတ်ရွတ်စဉ် ထိုင်သောနေရာကို ရေဖြင့်ဆေး၍ ထိုရေကို သားမဘွားနိုင်သောမိန်းမ၏ဦးခေါင်း၌သွန်းလောင်းသည် ရှိသော် လျင်မြန်စွာ ဘွားမြင်၍ ချမ်းမြေ့သာယာကြကုန်သည်။ ယင်းသို့ ဆိုခဲ့တိုင်း ထိုအရပ်သို့ ရောက်သော မိန်းမ၊ ရေသွန်းခံရသော မိန်းမတို့၏ ချမ်းသာစွာ ကိုယ်ဝန်ဘွားခြင်း ဟူသော အကျိုးအာနိသင်သည် ပရိတ်၏ အာနုဘော်ကြောင့် တကမ္ဘာပတ်လုံး အမြဲတည်၏။ ထိုပရိတ်သည်လည်း အင်္ဂုလိမာလ ပရိတ်ဟူ၍ တွင်လေသည်။ ထိုကာလမှစ၍ ဤအရှင်ကား သတ္တဝါတို့၏ ချမ်းသာကိုသာ ဆောင်ပေသည်ဟု လူအပေါင်းတို့ ကြည်ညိုကြကုန်၏။ လှူဒါန်းပူဇော်ကြကုန်၏။ ပစ္စည်းလေးပါး ပေါများ ပြည့်စုံလေ၏။ ခဲအုတ်ကျောက် ထုံကန်တို့သည်လည်း ရှေးကကဲ့သို့ ကိုယ်ပေါ်၌ မကျသဖြင့် ဒုက္ခကင်းငြိမ်း၍ အလွန်ချမ်းသာလေ၏။ မန္တိမပဏ္ဍာသပေါဋ္ဌိတော်၊ ၎င်းအဋ္ဌကထာတို့တွင် လာ၏။

အင်္ဂုလိမာလသုတ် ပရိတ်၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိ ပြီး၏။

ဗောဇ္ဈင်သုတ် ပရိတ်၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိ

သဗ္ဗညု မြတ်စွာဘုရား သခင်သည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဝေဠုဝန် ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူသောအခါ ရှင်မဟာကဿပ သည် ပြင်းထန်လှစွာသော အနာရောဂါရောက်၍ ကြီးစွာသော ဆင်းရဲဒုက္ခကို ခံစားသူက ညောင်ကြတ်ပင် ရောက်သော လိုဏ်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူ၏။ မြတ်စွာဘုရား သီတော်မူ၍ ညချမ်း အချိန်တွင် ကိုယ်တော်တပါးတည်း အရှင်မဟာကဿပ ရှိရာသို့ ကြွသွားတော်မူပြီးသျှင် ချစ်သား ကဿပ.....သင်၏ ကိုယ်၌ ကပ်ရောက်သော ရောဂါဝေဒနာသည် အဘယ်သို့ ရှိသနည်းဟု မေးတော်မူ၏။ ထိုအခါ အရှင် မဟာ ကဿပသည် အရှင်ဘုရား.....တပည့်တော် ကိုယ်၌ ကပ်ရောက်သော ရောဂါဝေဒနာသည် ပြင်းထန်လှပါ၏ဟူ၍ နားတော်လျှောက်၏။ မြတ်စွာဘုရားသခင်သည် “သတ္တိမေကဿပ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ မယာ သမ္မဒက္ခာတာ” အစရှိသော ကဿပဗောဇ္ဈင်သုတ် တရားကို ဟောတော်မူ၏။ အရှင် မဟာကဿပသည် နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်ခြင်း ရှိသေ လေးမြတ်ခြင်းဖြင့် တရားတော်ကို နာခံလေ၏။ ထိုအခါ ပြင်းထန်လှစွာသော ရောဂါဝေဒနာသည် ပျောက်ကင်း ရှင်းလင်းလေ၏။

သဗ္ဗညု မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဝေဠုဝန် ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူသောအခါ အရှင် မောဂ္ဂလာန်သည် ပြင်းထန်သော ရောဂါ အနာ ကပ်ရောက်သည် ဖြစ်ပါ၍ ဝိဇ္ဇာကုဋ် တောင်၌နေ၏။ မြတ်စွာဘုရားသခင် သီတော်မူ၍ ညချမ်းအချိန်တွင် ကိုယ်တော်တပါးတည်း အရှင် မောဂ္ဂလာန်ရှိရာသို့ ကြွသွားတော်မူ၍ ချစ်သား မောဂ္ဂလာန်-ကိုယ်တွင် ကပ်ရောက်သော ရောဂါဝေဒနာသည် အဘယ်သို့ရှိသနည်းဟု မေးတော်မူ၏။ အရှင်မောဂ္ဂလာန်သည် မြတ်စွာဘုရား - တပည့်တော်၏ ရောဂါဝေဒနာသည် ပြင်းထန်ခြင်း ရှိပါသည်ဟူ၍ နားတော်လျှောက်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် “သတ္တိမေ မောဂ္ဂလာန် ဗောဇ္ဈင်္ဂါ မယာ သမ္မဒက္ခာတာ” စသော မောဂ္ဂလာန် ဗောဇ္ဈင်သုတ် တရားကို ဟောတော်မူ၏။ အရှင်မောဂ္ဂလာန်သည် ဗောဇ္ဈင်သုတ် တရားကို ကြည်ညိုနှစ်သက် စုံမက်

မြတ်နိုးစွာ ကြားနာ၏။ ကိုယ်တွင် ကပ်ရောက်သော ရောဂါဝေဒနာ သည် လျော့ကျ ပျောက်ကင်းလေ၏။

သဗ္ဗညု မြတ်စွာဘုရား သခင်သည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဝေဠုဝန် ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူသောအခါ ကိုယ်တော်မြတ်၌ ပြင်းထန်စွာသော ရောဂါဝေဒနာ ကပ်ရောက်လေ၏။ ထိုကာလ၌ အရှင် မဟာစုန္ဒသည် ညချမ်းအချိန်တွင် တပါးတည်း ကမ်းအောင်း ရှေ့က ထ၍ ဘုရားအထံတော်သို့ သွား၍ ဘုရားသခင်ကို ရိုသေစွာ နှိရိုး၍ လျှောက်ပတ်ရာက ဆည်းကပ်စား၍နေ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာ ဘုရားသည် ချစ်သား မဟာစုန္ဒ.....ဗောဇ္ဈင်တရားကို ငါကြားနာလို သည်။ ထင်ရှားစွာ ရှုတ်လျှောက်လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏။ အရှင်မဟာ စုန္ဒလည်း “သတ္တိမေ ဘန္တေဗောဇ္ဈင်္ဂါ ဘဂဝတာ သမ္မဒက္ခာတာ” စသော ဗောဇ္ဈင်သုတ် တရားကို မြတ်စွာဘုရားအား ရှုတ်လျှောက် လေ၏။ ဤသို့ အရှင်မဟာစုန္ဒ ရှုတ်လျှောက်သည်ကို မြတ်စွာဘုရားနာ ခံသည်ရှိသော် ကိုယ်တော်မြတ်၌ ကပ်ရောက်သော ရောဂါဝေဒနာ သည် ပျောက်ကင်းချမ်းမြေ့တော်မူလေ၏။ မဟာဝဂ္ဂ သံယုတ် ပါဠိ ထော်၌ လာ၏။

ဗောဇ္ဈင်သုတ် ပရိတ်၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိ ပြီး၏။

ပုဗ္ဗန္တ သမယသုတ်၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိ

သုနက္ခတ္တံ သုမင်္ဂလံ ဂါထာသည် တိကနိပါတ် အင်္ဂုတ္တိုရ်ကျမ်း ပုဗ္ဗန္တသမယသုတ်၌ လာ၏။ ၎င်းဂါထာကို စွဲ၍ ပုဗ္ဗန္တသမယသုတ်ဟု ခေါ်၏။ ရတနသုတ်၌လာသော ယံကိဗ္ဗိဝိတ္တံ ဂါထာကို ဓမ္မေ၊ သံဗေ၊ ထည့်သွင်း၍ သုံးဂါထာ ရေးသားစီကုံးထား၏။ ယံဒုန္နိမိတ္တံ စသော ကြွင်းသောဂါထာတို့ကား ဆရာကြီးတို့ သိကုံး ဘွဲ့ဆိုထားသော ဂါထာများဖြစ်၏။ ထိုဂါထာများသည် ကျမ်းဂန်နှင့်အညီ ဘွဲ့ဆိုသော အာသိသပတ္တနာဂါထာများဖြစ်၍ ရှုတ်သူနာသူတို့မှာ အကျိုးရှိသည် သာလျှင်တည်း။

ပရိတ်ကြီး အတ္ထုပ္ပတ္တိ ပြီး၏။

စကားကြီး ဆယ်မျိုး

စကား ပြောရာ၌ စကားကြီး ဆယ်မျိုး ရှိသည်။ ဆယ်မျိုး ဟူသည်ကား—

ရေကူးညာတင်၊ ကောက်ပင်ရိတ်လှီး၊ ရေစီးဘောင်ဆန်၊ အိုးတန်ဆန်ပေါ၊ ဆီပွတ် ကျည်ပွေ့၊ ဆင်ဝှေ့ရန်ရှောင်၊ တောင်သူယာခုတ်၊ ကြက်ဆုတ်ခွပ်ပစ်၊ ရေစင်ကရား၊ ရေသွားသည့်သွင်၊ ခက်တင်မောင်းနင်း၊ ဆိုခြင်းစကား၊ ဤဆယ်ပါး ရှိသတည်း။

(၁) ရေကူးညာတင် ပြောနည်းစကားမျိုးကား—

မြစ်တဘက်မှ အလိုရှိသော ဆိပ်ကမ်းသို့ ကူးလိုလျှင် အညာကတင်၍ ကူးမှ လိုရာ ဆိပ်ကမ်းမှာ တင်သကဲ့သို့ ထိုအတူ စကားမှာလည်း အလိုရှိသည့်အရာ၌ တင်အောင် အထက်က တင်ကူး၍ ပြောဆိုခြင်းသည် ရေကူးညာတင် ပြောနည်းမည်၏။

စကားပုံများ—ရှေးသောအခါ ကုဋေ ရှစ်ဆယ် ကြွယ်ဝသော သူဌေးသားသည် ဂျမ်းထိုး၍ ကစားရာတွင် အူထုံး၍ အစား အသောက်မမှန် ကျင်ငယ်မဖြောင့် ချောဂါ ထွေထူး ရောက်၍ သေဝ ပါးနီး ရှိသည်တွင် ဆေးသမားအများခေါ်၍ ကုစားပါသော်လည်း မလွတ်မငြိမ်းရကား ဆေးသမား ရှင်ဇိဝကကိုခေါ်၍ ကုပါဆိုလျှင် ဆေးသမား ရှင်ဇိဝကသည် အနာကိုမေးစစ်၍ ပညာဖြင့် ဆင်ခြင် တွေးဘောသော် ထိုသူသည် ဝမ်းထဲက အူထုံးရှိသည် ဖြစ်မည်။ ဝမ်းကိုခွဲ၍ ထုံးသော အူကို ဖြေရလျှင် ထိုအနာ လွတ်မည်ထင်၍ ထိုသူအား ခုနစ်ရက်လည်အောင် အိပ်စေတတ်သော ဆေးကို ပေးလျက် အိပ်ပျော်သောအခိုက်တွင် ခွဲရမည်ဖြစ်သောကြောင့် ခုနစ် ရက်အိပ်နိုင်မည်ကို အလိုရှိသဖြင့် ခုနစ်လ အိပ်နိုင်မည်လားဟု မေး၏။ ခုနစ်လလည်အောင် မအိပ်နိုင်ပါလျှင် ၆-လ, ၅-လ, ၂-လ, ၁-လ, ဟန့ရှ့ရှ့ ဆုတ်ခါ ဆုတ်ခါ မေးခွဲ၍ ခုနစ်ရက်ကျမှ အိပ်ပါ တော့မည် ဆိုရာတွင် အိပ်စေတတ်သော ဆေးကို ပေးပြီးလျှင် အိပ်သောအခိုက်တွင် ဝမ်းကိုခွဲလျက် ထုံးသောအူကိုဖြေ၍ ဆေး သုတ်သဖြင့် ခုနစ်ရက်လွန်မှ နိုးခွဲရာ သူဌေးသား အနာသည် လွတ် ငြိမ်းလေ၏။ ဤသို့သော စကားမျိုးတို့သည် ရေကူးညာတင်ဆိုသော စကားမည်ကုန်၏။

(၂) ကောက်ပင်ရိတ်လွှဲ ပြောနည်း စကားမျိုးကား-

ကောက်ပင်ကို လက်တက်နှင့် ကြပ်ကြပ်ဆုပ်ပြီးလျှင် အရင်းက တစဉ်ဖြင့် ဖြတ်၍ လက်တွင်းသို့ ဝင်သမျှ စပါးကိုရ၍ သုံးဆောင်ရသကဲ့သို့ ထို့အတူ သူ့စကားကို ဘယ်မိသောပြောဆိုပြီးလျှင် အရင်းကဖြတ်၍ ပိုင်အောင်ပြောသော စကားမျိုးသည် ကောက်ပင်ရိတ်လွှဲ ပြောသော စကားမျိုးမည်၏။

စကားမုံမှ-ရှေးသော အခါ သူဌေးသား တယောက်သည် မျိုင်းကို လေးနှင့်ပစ်၍ ရလျှင် ယူ၍လာသည်ကို တဦးသော သူဌေး သားက မြင်လျှင် နိုလျက်ပင် ရင်ဘတ်ကို တီး၍ ငါ့မျိုင်းသည် သာမညမျိုင်းမဟုတ်ပါ။ တန့တနေ့လျှင် ရွှေစင်တကျပ်စီ ခံတွင်းက အန်ထုတ်၍ ပေးသွင်းနေကြ မျိုင်းဖြစ်ပါသည်။ လေးနှင့်ပစ်၍ မသေ ကောင်းပါဟု စွပ်စွဲသည်တွင် မျိုင်းကိုလေးနှင့် ပစ်သော သူဌေး သားက သည်မျိုင်းသည် သင့်ထံ တန့တနေ့လျှင် ရွှေစင်တကျပ် ခံတွင်းကထုတ်၍ ပေးသည့် နှစ်၊ လ၊ အတိမျှ နှိပြီနည်း မေးလျှင် မျိုင်းရှင်ဆိုသူက ငါ့မျိုင်းသည် တန့လျှင် ရွှေစင်တကျပ် ခံတွင်းက အန်ထုတ်၍ ပေးသည်ကား တနှစ်နှိပြီ ပြောလျှင် မျိုင်းကို လေးနှင့် ပစ်သော သူဌေးသားက ငါ့အိမ်ရှေ့တွင် ရွှေစင်ကိုပုံ၍ စုထားပါ သည်ကို တန့လျှင် တကျပ်နိုးယူသောကြောင့် ငါ နေ့တိုင်းချောက် ပါသည်ကို မရနိုင်။ ယခု သည်မျိုင်းကို ရပါသည်။ မျိုင်းလည်း ရွှေကို တန့တကျပ် နိုးယူသည့် မျိုင်းယူနိုးဖြစ်သည်။ သင်လည်း သူနိုးလက်ခံဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် တနှစ်တွက် ရွှေ ၃-ပိဿာ ဇေဝိ- ကို ပေးသင့်ပါသည်ဟု စွဲချေ၍ ကောင်းသောကြောင့် မျိုင်းရှင်က မျိုင်းကို လေးနှင့်ပစ်သူသို့ ပြန်၍ ရွှေ ၃-ပိဿာ ဇေဝိ-လျော်ရဘူးလေ သည်။ သည်ကဲ့သို့ သူ့စကားကို ဘမ်း၍ ပြောသောစကားမျိုးသည် ကောက်ပင်ရိတ်လွှဲ ပြောသော စကားမျိုးမည်၏။

(၃) ရေစီးဘောင်ဆန် ပြောနည်း စကားမျိုးကား-

ဘောင်ကြီးသည် အညာသို့ ဆန်သောကာလ လိုဘွယ်ဆန္ဒ ရှိသမျှကို ဘောင် ကြီးတွင်တင်၍ ပြည်းညှင်း သာယာစွာ ဆန်သွားလျှင် လိုရာအရပ်သို့ ရောက်ခဲ့၏။ ရောက်လျှင် လိုအင်ကိစ္စ သုံးဆောင်ရ၍ ချမ်းသာကို ရသကဲ့သို့ ထို့အတူ စကားမှာ လည်း ခြေသိမ်းခေါင်းပိုက် ဥပမာ၊ ဥပမေယုနှင့် ဆိုက်အောင် ပြောသောစကား သည် ရေစီးဘောင်ဆန် စကားမည်၏။

စကားပုံမှာ— ရှေးအခါ ဟံသာဝတီ ရာဇာဓိရာဇ်မင်း လက်ထက် နွှာရာဇ်မင်း ရှေးနန်းရှင် ယိုးဒယား မင်းသည် ရဲမက်ဗိုလ်ပါအများနှင့် ချီလာ၍ မြိတ် တနင်းသာရှိသို့ ရောက်လျှင် တပ်ကြီး ချ၍ နေ့စဉ်တွင် ရဲမက်ဗိုလ်ပါတို့သည် ရေး၊ ဝါခရု၊ ထားကျိုင်း၊ ကလိန်အောင်၊ ထားဝယ် မြို့များသို့ ရောက်၍ မပြင်သက် ရှိကြောင်းကို ဟံသာဝတီမင်း ရာဇာဓိရာဇ်ကြားသိ၍ သံတမန်အရာ၌ လိမ္မာသော ပညာရှိအမတ်တယောက်ကို ချစ်အိတ်တံဆိပ် ဆက်စာနှင့် စေလွှတ်၍ မြိတ် တနင်းသာရှိ နွှာရာဇ်မင်း ယိုးဒယား မင်းထံ ရောက်၍ ချစ်အိတ်တံဆိပ် ဆက်စာကို ဖြေ၍ တံဆိပ်ဖြိုးလျှင် စာတွင် ပါသည်မှာ “အဆွေတော် နွှာရာဇ်မင်း ရှေးနန်းရှင်-မြိတ် တနင်းသာရှိသည် နွှာရာဇ်မင်း ရှေးနန်းရှင် လက်နက်နိုင်ငံ ဖြစ်ပေသည်။ ရေး၊ ဝါခရု၊ ထားကျိုင်း၊ ကလိန်အောင်စု များသည် ဟံသာဝတီ လက်နက်နိုင်ငံ ဖြစ်ပါသည်” ဆိုသည့်စကားမှာ မှန်လေတော့၊ ငါ့မှာ နွှာရာဇ်မင်းကို ဘေးတိုးကသည် ယခုတိုင် ဆင်းသက်၍ ထုံးရိုး နန်းရိုး ဇာတိ ရင်းမြစ်သည်။ ရာဇာဓိရာဇ် မှာ မူကား မုတ္တမက သွား၍ ဟံသာဝတီမှာ မင်းပြုသည်။ ပဝတ္တိမင်းဖြစ်သည်ကို အဆွေတော်ဟု စာပေးသည်မှာ မပေးသင့်သည် အကြောင်းနှင့် စာပေးကြောင်းကို ဟံသာဝတီ သံတို့က ချေလည်ကြစေ။ မချေလည်နိုင်လျှင် ဆီအိုးကင်းမှာ ထည့်၍ ကြော်မည် အမိန့်တော် ရှိသောကြောင့် ဟံသာဝတီမင်း သံတော် ချေလည်သည်မှာ- ရှေး လွန်လေပြီးသော အခါကာလ၌ ပွင့်တော်မူ ကုန်သော တဏှက်ရာ၊ သရဏကံရာ၊ မေဓကံရာ၊ ဒိပကံရာစသော ဘုရားရှင်တို့မှစ၍ ယခုထက်တိုင် အဓိန္ဒေယျ ဘုရားရှင်တို့၏ ဆွေတော် မျိုးတော်တို့သည် ရှစ်သောင်း လေးထောင် ရှိသည်။ တသိန်း ရှစ်သောင်းရှိကြသည်။ ထိုဆွေတော်မျိုးတော် ရှိကြသြားသော်လည်း သဗ္ဗညုတ ဉာဏ်တော်ကို ရတော်မူကြ၍ ဘုရားအဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူလျှင် ဘုရားအဖြစ်သို့ မရောက်မီ ဆွေတော် မျိုးတော် တို့ကို ညီတော် နောင်တော် ခေါ်ဝေါ်ခြင်း ထုံးမရှိပါ။ ဘုရားအဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူသော ဘုရားရှင်ချင်းတို့သာ ဘုရားညီတော်မည်သည် ဘုရားနောင်တော် မည်သည် ဘုရားချင်းတို့သာ ခေါ်ဝေါ်ခြင်းထုံး ရှိပါသည်။ ထိုကဆင်းသက်၍ ယခုတိုင် ဘုရားတပည့် ဖြစ်တော်မူ

သော သဗ္ဗာတော် တို့မှာလည်း လူကတော် စပ်သော ဆွေတော် မျိုးတော် အများရှိပေကြ၍ ငြားသော်လည်း ညီတော် နောင်တော် ခေါ်ဝေါ်ခြင်းထုံးမရှိပါ။ နောင်တော်လည်း ကျောင်းနေ ပုဂ္ဂိုလ်ဟု သဗ္ဗာတော်ချင်းကဲ့သို့ ညီတော်ဟု ခေါ်ဝေါ်ခြင်း ထုံးရှိပါသည်။ ထိုင်းနိုင်ငံတို့ကို အစိုးရသော ရှင်မင်းမြတ်တို့မှာ ဆွေတော် မျိုးတော် အများ ရှိခဲ့သော်လည်း ရွှေထီး ရွှေနန်း မစံသေးသော ဆွေတော် မျိုးတော်တို့ကို အဆွေတော် အကြည်တော်ဟု ချုပ်အိတ် တံဆိပ် ရွှေပေလွှာနှင့် ပေးထုံး မရှိပါ။ တနိုင်ငံနှင့် တနိုင်ငံ ရွှေထီး ရွှေနန်းကို အစိုးရတော်မူသော ထီးဆောင်း နန်းနေချင်းဖြစ်မှ အဆွေတော် အကြည်တော်ဟု ချုပ်အိတ်တံဆိပ် ရွှေပေဆက်စာ ပေးထုံး ရှိသောကြောင့် ဘုရား ကျွန်တော် အရှင် သည်လည်း ဟံသာဝတီ ရွှေနန်းရှင် ဖြစ်ပါသောကြောင့် အဆွေတော် အကြည်တော်ဟု ချုပ်အိတ်တံဆိပ် ရွှေပေဆက်စာနှင့် ပေးပါသည်ဟု လျှောက်လျှင် နွှာရာဝတီယိုးဒယားမင်းတွင်ပါသော ပညာရှိမှူးတော် မတ်တော် ရဟန်း ပုဏ္ဏားတို့က ဟံသာဝတီမင်း သံတော်က ချေလည်သည့် စကားသည် ထီးဆောင်းနန်းနေချင်း ဖြစ်၍ အဆွေတော် အကြည်တော်ဟု စာပေးသည်မှာ တိုက်ရိုက် ချေလည်သည့် စကား မဟုတ်ပေ။ လောက သုံးပါးတွင် အတုမရှိ ပညတ် ပရမတ် စသော ဘုရား အပေါင်းတို့ကို အစိုးရတော်မူသော သဗ္ဗညု ရှင်တော် ဘုရားတို့ကို ဥပမာပြု၍ တပည့်သား သဗ္ဗာတော်နှင့်တကွ ရေ မြေအရှင်သို့ တိုင်အောင် ခေါ်ဝေါ်ပြီးသည့်ထုံးစံနှင့် ချေလည်ပေသည်မှာ ထုံးစံ ဥပဒေ မှတ်လောက်ပေ၏ဟု ချီးမွမ်းပြီးလျှင် နွှာရာဝတီမင်းကလည်း စကားချေလည်သည် သင့်ပေ၏ဟု ဆုလာဘ် များစွာ ပေးလေသည်ကိုလည်း များစွာရလေသည်။ ဤကဲ့သို့ ဥပမာနှင့် ဖြစ်၍ ပြောသောစကားသည် ရေစီးဘောင်ဆန်ပြောနည်း စကားမျိုးမည်၏။

(၄) ဒိုးတန်ဆန်ခတ် ပြောနည်းစကားမျိုးကား—

ဒိုးနှင့် ဆန်သည် တန်အောင်ချက်လျှင် ကောင်းမွန်စွာ နူးနူးနပ်နပ် သုံးဆောင် ရသကဲ့သို့ လိုအပ်သောစကားမျိုးသည် ဒိုးတန် ဆန်ခတ် ပြောသောစကားမျိုးမည်၏။

စကားမုံမှ— ဂွေးသောအခါ အရှင် ဒုက္ခလ၊ ပါရိက၊ တို့သည် သားတော်မြှားဒဏ်သင့်၍နေရာ အဘ ဒုက္ခလချသောကား ဦးခေါင်း

ရင်း၌နေ၍ အမိပါရိကရသေ့ကား ခြေရင်း၌နေ၍ သား သုဝဏ္ဏသာမ သည် မိဘတို့အား လုပ်ကျွေးမွေးပေသော ကျေးဇူးဂုဏ်ကိုချီးမွမ်း၍ ဝိကြားမြည်တမ်းနေစဉ်တွင် ဗဟုသုတနိဗ္ဗာန်သိက္ခာနှင့် သိကြားမင်းသည် ဆင်းလာ၍ အရှင်ဒုက္ကလ၊ပါရိကတို့ကိုစကားဆို၏။အရှင်ရသေ့တို့- သင်တို့၏ မျက်စိကိုသော်လည်း မြင်စေချင်သလော။ သား သုဝဏ္ဏ သာမ အသက်ကို သော်လည်း ရှင်စေချင်သလော။ အလိုဆန္ဒကို ပေးနိုင်သော ရွှေအိုးကြီး ရတနာကိုသော်လည်း ရလိုသလော။ သုံးပါးသောဆု တခုခုကို ကြိုက်ရာရွေးချယ်၍ ဆိုလော့။ ငါ သင်တို့ အား ပေးမည်ဟု သိကြားမင်းက ဆိုလျှင် ဒုက္ကလ၊ပါရိက တို့က ရွှေအိုးကြီးရတနာထမ်းလျက် သားရှင် မျက်နှာကို မြင်လိုပါ၏ဟု တချက်လည်း ပြီးအောင်ဆို၍ ဒုက္ကလ၊ပါရိက တို့သည် မျက်စိလည်း ကောင်းစွာမြင်သည်။ သား သုဝဏ္ဏသာမ သည်လည်း အသက်ရှင် သည်။ အလိုခပ်သိမ်းကို ပေးနိုင်သော ရွှေအိုးကြီးရတနာကိုလည်း ရလေသည်။ ဤကဲ့သို့ အလိုရှိသော စကားကို မယုတ်မလွန် ပြောဆို ခြင်းသည် အိုးဘန်ဆန်ခတ် ပြောဆိုသော စကားမည်၏။

(၅) ဆီပွတ်ကျည်ပွေ့ ပြောနည်းစကားမျိုးကား-

ဆီကိုပွတ်စေသည့်ကာလ အထပ်ထပ်ပွတ်လျှင် ဆီထွက်၍ သုံးဆောင်ရသကဲ့သို့ အလိုရှိသောစကားမျိုးကို အထပ်ထပ် ပြောခြင်းသည် ဆီပွတ်ကျည်ပွေ့ပြောနည်း စကားမျိုးမည်၏။

စကားမုံမှာ-- ရှေးသရောအခါ မင်းဇေကရာဇ်သည် ဘုရားစေတီ တော်တည်လုပ်စေရာ ဇေကရာဇ် မင်းကဘုရားပိန္နဲတိုင်ကိုမန်ကျည်းနှစ် မာလှသည်ဖြစ်၍ မန်ကျည်းနှစ် ကောင်းပါမည်လောဟု မေးလျှင် မန်ကျည်းနှစ်လည်းကောင်းလှပါ၏။ ကျွန်းလည်း ကောင်းလှပါ၏ဟု လျှောက်လျှင် မင်းဇေကရာဇ်က ရှားနှစ် မာလှသည်။ ကောင်းပါမည် လောဟု မေးပြန်လျှင် ရှားနှစ်လည်း ကောင်းလှပါ၏။ ကျွန်းလည်း ကောင်းလှပါ၏ဟု လျှောက်ပြန်၏။ ထိုသို့စသည်ဖြင့် ကျွန်းကောင်း ကြောင်းကို အထပ်ထပ် လျှောက်ထားရာတွင် မင်းဇေကရာဇ်က မင်းရာဇာသည် ကျွန်းသားကောင်းကြောင်းကို အထပ်ထပ်လျှောက် သည်မှာ ကျွန်းသာလျှင် သာ၍ ကောင်းဟန်ရှိသည်ဟု သဘော

တော်ရသောကြောင့် ကျွန်းကိုပင် ဘုရားပိန္နဲတိုင်လုပ်စေဟု အမိန့်
တော်ရှိ၍ ကျွန်းကိုပင် ပိန္နဲတိုင်ထည့်ရချေသည်။ ဤကဲ့သို့ အလိုရှိ
သောစကားကို အထပ်ထပ်ပြောခြင်းသည် ဆီပွတ်ကျည်ပွေ့ ပြော
နည်း စကားမျိုးမည်၏။

(၆) ဆင်ငွေ့ရန်ရှောင် ပြောနည်း စကားမျိုးကား—

ဆင်ငွေ့မည်ဟုလိုက်လျှင် ဆင်သည် အားကြီးလှသောကြောင့် ရပ်ခံလျက်နေလျှင်
ဘေးရောက်မည်ဖြစ်၍ မရပ်မခံဝံ့။ တိမ်းရှောင်လွှဲသွေ လွတ်ရာနေလျှင် ချမ်းသာရသကဲ့
သို့ ကိုယ်သို့ရောက်မည့်ကောင်းဖြစ်လျှင် ရှောင်လွှဲ၍ ပြောဆိုခြင်းသည် ဆင်ငွေ့ရန်ရှောင်
ပြောနည်းစကားမျိုးမည်၏။

စကားပုံမှာ— ရှေးသောအခါ မင်းဒေကရာဇ်သည် ညီတော်ကို
အိမ်ရှေ့ပေးတော်မူ၏။ ညီတော်အိမ်ရှေ့မင်းသည် ကျောင်းဆောက်
သည်တွင် ကျောင်းတိုင်ကို ယက်မအောက် မြေကြီးသို့ ထိအောင်
ရွှေထည့်သည်ကို မြှိုဝန်မင်းမြင်၍ အိမ်ရှေ့မင်းပင်ဖြစ်ငှားသော်လည်း
မင်းဒေကရာဇ်တပု၍ မြေကြီးထိ ရွှေကိုမချသင့်ဟု ရွှေများကို တိုက်
ဖျက်၍ ပစ်သည်ကို အိမ်ရှေ့မင်းသည် ကျောင်းသို့ လာရာတွင်
ငါ့ကောင်းမှုကို အဘယ်သူသည် ဖျက်သနည်းဟု မေး၍ မြှိုဝန်
ဖျက်ကြောင်း သိရလျှင် မြှိုဝန်သည် ငါ့ကောင်းမှုဖျက်ဆီးသူဖြစ်၍
မြှိုဝန်ကို ဆုံးရှုံးအောင်စီရင်မှ တော်မည်ဟု ခေါ်၍ ရောက်လျှင်
မြှိုဝန်သည် ငါ၏ကောင်းမှုကို အဘွဲ့ကြောင့် ဖျက်သနည်းဟုမေး၏။
အိမ်ရှေ့မင်းကို မြှိုဝန်မင်းက တိုက်ရိုက် ဟုတ်တိုင်းလျှောက်လျှင်
သေရမည်ကို ကြောက်၍ စကားတိမ်းရှောင်လျက် ဘုရား နောင်
တော် ရွှေနန်းရှင် ဘုရားသည် လူ့ပြည်ဦး၍ နတ်ပြည်သို့ စံတော်မူ
သော ကာလ နောင်တော်အရာ ရွှေထီး ရွှေနန်း ဝိုးအုပ်တော်မူမည့်
အရှင်ဖြစ်၍ အထွဋ် အမြတ်သို့ရောက်တော်မူသည့်ကာလ ယခုကဲ့သို့
ကျောင်းတော်ဆောက်လျှင် ရွှေချရန် ရွှေခင်း ယက်မအောက်မြေ
ထိရုံသာ ရှိပါကော့သည် ဖြစ်၍ ပြည်သူ ရဟန်းတို့က မင်းဒေကရာဇ်
မဖြစ်မီ အိမ်ရှေ့စံနေတော်မူသည့်ကာလ ဆောက်သည့် ကျောင်းနှင့်
မင်းဖြစ်မှ ဆောက်သော ကျောင်းသည် အဘူဘူပင် မကွဲမပြား
မခြားမနားပါလေဟု ဆိုရန် ရှိသောကြောင့် နောင် ရွှေထီးရွှေနန်း
စံသည်ကာလ ကောင်းမှုတော်ကျောင်းဆောက်တော်မူလျှင် နောင်

ချရန် ရွှေအခင်းကို လွှတ်ထားပေသည်ဟု လျှောက်လျှင် အိမ်ရှေ့မင်းလည်း အမျက်တော်ပြေ၍ သို့ဖြစ်လင့်ကစား ငါ၏အကျိုးကို ဆောင်ပေသည်ဟု ချမ်းသာရာ ရဘူးလေသည်။ သည်ကဲ့သို့ စကားကို ကိုယ်မှ ဘေးလွတ်အောင် တိမ်းရှောင်၍ ပြောခြင်းသည် ဆင်ငွေရန်ရှောင်ပြောနည်း စကားမျိုးမည်၏။

(၇) တောင်သူယာခုတ် ပြောနည်းစကားမျိုးကား-

တောင်သူတို့သည် ယာခုတ်လျှင် တောချိုသစ်ပင်တို့ကို စင်ကြယ်အောင် တည်ထွင်ပြီး၍ နောက်မှ သစ်ပင်ကြီးကို ဘိ၍ လွှဲဘိသကဲ့သို့ စကားငယ်များကို အလျင်အမြန် နောင်မှ စကားကြီးများကိုဘိ၍ ပြောသော စကားသည် တောင်သူယာခုတ် ပြောနည်းစကားမျိုးမည်၏။

စကားမုံမှာ-ရှေးအခါ ဝိဒေဟရာဇ် မင်းကြီးတွင် သိန်း၊ ဒေဝိန်း၊ ကာမိန်း၊ ပက္ကုသ်၊ မဟောသခါ ဟူ၍ အမတ်ကြီးငါးယောက် ရှိသည်တွင် ဝိဒေဟရာဇ်မင်းကြီးကမေးသည်မှာ ဥစ္စာရှိသူနှင့် ပညာရှိသူအဘယ်သူ မြတ်သနည်းဟု မေးလျှင် သိန်းအမတ်က ဥစ္စာရှိသူမြတ်သည်ဟု ဆို၏။ မဟောသခါကလည်း သိန်းအမတ်မသိ၍ သာဆိုခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ပညာရှိသူသာ မြတ်ပါသည် ဆိုလျှင် ဝိဒေဟရာဇ်မင်းကြီးက သိန်းအမတ်အသို့နည်းဟု တဖန်မေး၏။ သိန်းအမတ်လည်း မဟောသခါသည် သူငယ်ဖြစ်၍ နို့ရည်ခံတွင်းမှ အနံ့မပြယ် မစင်ကြယ်သသူဖြစ်၍သာ ဆိုခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဥစ္စာရှိသောသူတို့ကို ပညာရှိသောသူမှစ၍ လူအပေါင်းတို့ စားရသည် ဖြစ်၍ ဥစ္စာသာ မြတ်ပါသည်ဟု ဆိုလျှင် ဝိဒေဟရာဇ်မင်းကြီးက ငါ့သား မဟောသခါ အသို့နည်းဟု ဆိုပြန်လျှင် သိန်းသည်မည်မှန်းရာမသိ၍ ဆိုခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဥစ္စာရှိ၍ ပညာမရှိသောသူတို့သည် မမာမကျန်း ရှိသော်တစုံတခု အနာရှိသော် ဆေးသမားဗေဒင်တတ် ပညာရှိတို့ထံ ဆည်းကပ်စားရပါသည်ဖြစ်၍ ပညာရှိသော သူတို့သည်သာ မြတ်ပါသည်ဟုဆိုလျှင် ဝိဒေဟရာဇ်မင်းကသိန်းကိုအသို့နည်းမေးပြန်လျှင် သိန်းက မဟောသခါ မလိမ္မာ သူငယ်ဖြစ်ပါသည်။ ဥစ္စာရှိသူသည် ပမာဆိုသော် အသီးအပွင့်နှင့် ပြည့်စုံသောသစ်ပင်ကို ခပ်သိမ်းသော ငှက်အပေါင်းတို့သည် မှီခိုရသကဲ့သို့ ဥစ္စာ ရှိသော သူသည်သာ

ခပ်သိမ်းသော သူ့အိမ်ထဲမှာ ရာ ဖြစ်သောကြောင့် ဥစ္စာရှိသော သူသည်
 သာလျှင် မြတ်ပါသည်ဟုဆိုလျှင် ဝိဒေဟရာဇ် မင်းကြီးက မဟော
 သောအသို့နည်းဟုမေးပြန်လျှင် သိန်းသည်ခွေးငတ်၊ ကျီးငတ်နှင့်တူ၏။
 ခွေးငတ်၊ ကျီးငတ်တို့သည် ထမင်းဆုတ်ကြရာ အုံသကဲ့သို့ ထမင်းမရှိ
 ချမ်းသာသည်ကို မြင်သည်။ ဥစ္စာရှိ၍ ပညာ မရှိသော သူမိုက်
 တို့သည် ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ် တရားကိုမသိ။ မကောင်းသော
 အကုသိုလ် တရားကို ကျင့်၍ အပါယ် ဆင်းရဲ ခံရသည်ကို
 မမြင်။ ပညာရှိသောသူမှာ မကောင်းသော အကျင့်ကို ပယ်ရှား
 ကောင်းသောတရားကို ကျင့်၍ ခံစားရမည်ကို မသိ၍ဆိုခြင်း ဖြစ်ပါ
 သည်ဟုဆိုလျှင် ဝိဒေဟရာဇ်မင်းကြီးက သိန်းအမတ် အသို့နည်း
 မေးပြန်လျှင် သိန်းအမတ်က မဟောသောသည် မည်မှန်း ရာမှန်း
 မသိ၍ ဆိုခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဥစ္စာရှိသောသူသည် မဟာသမုဒ္ဒရာကဲ့သို့
 ခပ်သိမ်းသောမြစ်ကြီးငါးသွယ် မြစ်ငယ်ငါးရာတို့သည် မဟာသမုဒ္ဒ
 ရာထဲသို့သာပေါင်းလာရသကဲ့သို့ ဥစ္စာရှိသောသူအထံသို့သာ ဥစ္စာမရှိ
 သောသူ စားလာရသည်။ ရှေးသရောအခါ ဂေါဝိန္ဒသူဌေး ကြွယ်ဝ
 လှသောကြောင့် ခံတွင်းမှ အရည်ကျသည်ကို နတ်သို့ အဆင်းနှင့်
 တူသောမိန်းမငယ်တို့သည် ပုတီး၊ လက်စွပ်၊ တန်ဆာတို့ကိုဆင်ယင်၍
 ကြည့်ပန်းတို့ဖြင့် အလှည့်အလှည့်သုတ်ကြရသည်။ သို့ဖြစ်၍ ဥစ္စာ
 ရှိသောသူသာလျှင် မြတ်ပါသည်ဟု ဆိုလျှင် ဝိဒေဟရာဇ် မင်းက
 မဟောသောအသို့နည်း မေးပြန်လျှင် မဟောသောက သိန်းသည်
 လူကြီးပင်ဖြစ်သော်လည်း လူမိုက် ဖြစ်သောကြောင့် ဆိုခြင်းဖြစ်ပါ
 သည်။ မဟာသမုဒ္ဒရာ ရေသည် ကမ်းသို့ ရောက်လျှင် ပျောက်၍
 ကမ်းကို မလွန်နိုင်သကဲ့သို့ ဥစ္စာသာရှိ၍ ပညာမရှိသော သူသည်
 သဘင်ပွဲလယ်သို့ ရောက်သည်ကာလ သူ့နောက်က နေရပါသည်။
 ပွဲလယ်၌ နေခြင်းငှါ မထိုက်။ စကားကိုမျှ မပြောတတ်။ လျှာမဲ့သော
 ငါးကဲ့သို့ နေရပါသည်။ ပညာရှိသူမှာ ပွဲလယ်၌နေခြင်းငှါ ထိုက်၏။
 သုခ ဒုက္ခစကားရှိသည်ကို ပြောဆိုတတ်၍ လူတကာတို့ ချီးမွမ်းသည်
 ကို ခံထိုက်သည်။ ဂေါဝိန္ဒမှာလည်း အရိအရည်ယိုတတ်သောကြောင့်
 ပွဲလယ်၌နေခြင်းငှါမထိုက်။ ဥပမာကား ဥမင်တွင်း၌ ဥစ္စာပစ္စည်း
 အများပင် ပေါသော်လည်း ဆီမီးဟူသော အလင်းကို ရမှသာ

ရွေးချယ် သုံးဆောင်ရပါသည်။ ဆီမီးကိုမရသဖြင့် မသုံးဆောင်ရ သကဲ့သို့ ဥစ္စာသာရှိ၍ ပညာမရှိသော သူသည် ဆီမီးနှင့်တူသော ပညာ ကင်း၍ ချမ်းသာကို မရနိုင်သည် ဖြစ်၍ ပညာသာ မြတ်သည်ဟု ဆိုလျှင် ဝိဒေဟရာဇ်မင်းကြီးက သိန်းအမတ်အသို့နည်း မေးပြန်လျှင် သိန်းအမတ်က မဟောသခာသည် မည်မှန်း မည်ရာကို မသိ၍ ဆိုခြင်းဖြစ်ပါသည်။ အရှင်မင်းကြီးသည် ဝိဒေဟရာဇ် တိုင်း နိုင်ငံနှင့်တကွ မိမိလာပြည်ကို အပိုးရ၍ ရွှေထီးရွှေနန်းသခင်ဖြစ်တော် မူ၍ စည်းစိမ်ဥစ္စာရှင် ဖြစ်သောကြောင့် ကျွန်တော်မျိုးပညာရှိသုခမိန် ငါးယောက်တို့သည် ဥစ္စာသခင်အရှင်မင်းကြီးကို နေ့တိုင်း နေ့တိုင်း စားကြရသည်။ မဟောသခာသည် မသိ၍ဆိုခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ပညာရှိ လက္ခဏာမဟုတ်။ သူယုတ်တို့၏ စကားကိုသာ ပြောလေ့ ရှိသောသူဖြစ်ပါသည် ဟူ၍လျှောက်လျှင် ဝိဒေဟရာဇ် မင်းကြီးက ငါ့သားမဟောသခာအသို့နည်းဟုဆိုလျှင် အရှင်မင်းကြီး သိန်းသည် မသိ၍ဆိုခြင်းဖြစ်ပါသည်။ လောက၌ပွင့်တော်မူကုန်သော အစိန္တေယျ သဗ္ဗညုဘုရားသခင်တို့သည် တခြင်ရွေးသော ဥစ္စာကိုမျှ သိမှီးတော် မမူပါ။ ဇမ္ဗူဒီပါက္ခန်း၌ နေကုန်သော အပြည်ပြည်ထောင်သော ထီးဆောင်း နန်းနေ မင်းအပေါင်း တို့သည် ညွတ်၍ ပူဇော်ကြပါ သည်။ နတ်ပြည်ခြောက်ထပ် နတ်မင်းကြီးတို့မှစ၍ ဗြဟ္မာ့ပြည်တိုင် အောင် နဂါး၊ ဂဇျန်၊ ကုမ္ဘန်၊ ရက္ခိုက်တို့မှစ၍ ဘုရားပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ရဟန္တာပညာရှိ သူမြတ်တို့ထံ စားဖူးမြင်ရပါသည် ဖြစ်၍ ပညာ ရှိသာ မြတ်ပါသည် ဆိုလျှင် ဝိဒေဟရာဇ် မင်းကြီးက သိန်းသုခမိန် အသို့နည်းဟု မေးပြန်လျှင် သိန်းအမတ်သည် ရေကုန်သော အိုးသည် အိုးချည်းသာရှိသကဲ့သို့ စပါးကုန်သော တင်းတောင်းသည် တောင်း ချည်းသာရှိသကဲ့သို့ သိန်းအမတ်သည် ချေစရာစကားမရှိ၍ဦးခေါင်း ကိုစောက်ထိုးချ၍နေလေသည်။ ထိုအခါမဟောသခာဆိုသောစကား သည် လောက သုံးပါးတွင် အတုမရှိ သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ရတော် မူသော မြတ်စွာ ဘုရားထက် အဘယ် ဥစ္စာရှိသူ သာလွန်နိုင်မည် မဟုတ်ပြီ။ ဥစ္စာရှိထက် ပညာရှိမြတ်ပေ၏ဟု များစွာ ဆုလာဘ်ပေး တော်မူလေသည်။ ဤစကားကဲ့သို့ နောက်မှစကားကြီးတိစီး၍ပြောဆို ခြင်းသည် တောင်သူယာရုတ်ပြောနည်း စကားမျိုးမည်၏။

(၈) ကြက်ဆုတ်ခွပ်ပစ် ပြောနည်းစကားမျိုးကား.....

ကြက်တို့သဘောသည် ခွပ်သောကာလ နောက်သို့ဆုတ်ဟန်ပြု၍ ခွပ်သောအခါမှ သာ စီး၍ ခွပ်သကဲ့သို့စကားမှာလည်း သူ့အလိုသို့လိုက်တန်လျှင်လိုက်၍ စီးသာသော အခါမှစီး၍ ပြောသော စကားမျိုးသည် ကြက်ဆုတ်ခွပ်ပစ် ပြောနည်း စကားမျိုး မည်၏။

စကားပုံမှစ—ရှေးသောအခါ ရခိုင်ပြည်က ပညာရှိ အမတ်နှင့် အင်းဝ နေပြည်တော်က အမတ်ပညာရှိတို့ စကား စစ်ထိုးကြသည် တွင် ရခိုင်ပညာရှိ အမတ်က ပြောသည်မှာ ရခိုင် ဓညဝတီပြည်ကြီး သည်ကား နည်ပြည်ကဲ့သို့ သာယာနုပျို ဟူသည်။ အသုံးအဆောင် လိုဘွယ်ဆန္ဒတို့သည်လည်းလိုရာမတ ပြည့်စုံလှ၍ တိုင်းနိုင်ငံသားတို့ သည်လည်း ရေချမ်းအိုးကို ပိုက်ရသကဲ့သို့ ချမ်းသာငြိမ်သက် ကြက်ပျံမကျ စည်ပင်သာယာ ဝပြောစွာ၍ ဒါန သီလတို့၌သာ မွေ့လျော် ပျော်ပါးကြသည်ဖြစ်၍ ရွှေနန်းရှင်သည်လည်း မင်းကျင့် တရား ဆယ်ပါးနှင့်အညီ ကျင့်တော်မူ၍ တိုင်းနိုင်ငံသားတို့သည် ချမ်းသာစွာ ရောဂါဘယ မရှိဟု ပြောကြလျှင် အင်းဝ ရွှေနန်းရှင် ပညာရှိအမတ်က ကိုယ်သို့မရောက်သော စကားဖြစ်၍ ဟုတ်ဘိမည် ဟုတ်ဘွယ်ရှိ၏ဟု ဆိုသည်။ အင်းဝ ပညာရှိအမတ်က ပြောသည်မှာ— ကျွန်ုပ်တို့သခင် အင်းဝရွှေနန်းရှင် နိုင်ငံထော်သည် နုပျို သာယာလှ သောကြောင့် တနှစ်လျှင် ဆွဲနှစ်လဖြစ်၍၊ ဆွဲနှစ်ရာသီပတ်လုံး တနေ့ တခြား အလှူဒါနပွဲလမ်းသဘင်ကို မည်သူကယောက်မျှ ကြည့်ကြ မည်မရှိဟု ဆိုလေသည်။ ထိုစကားကို ရခိုင်ပညာရှိ အမတ်က ကြားလျှင် အင်းဝရွှေနန်းရှင် ပညာရှိအမတ်သုခမိန်က ပြောဆိုသည့် စကားမှာ ကြားသိရပေပြီ။ သို့ရာတွင် ကျွန်ုပ်လာစဉ်က အင်းဝသူ အင်းဝသားတို့သည် ဆီး၍ ကြည့်ကြသည့်ကာလ အနန္တ အတိုင်း မသိ တိုး၍မပေါက် ကြည့်ရှုကြလေသည်။ အဘယ့်ကြောင့် ကြည့်ကြ လေသနည်းဟု ဆိုလျှင် အင်းဝရွှေနန်းရှင် အမတ်ပညာရှိက အဆွေ တော်လာသည်ကာလ အနန္တ အတိုင်းမသိ အင်းဝသူ အင်းဝသားတို့ ဆီး၍ကြည့်ကြသည်မှာ ဟုတ်ပေလိမ့်မည်။ အင်းဝသူ အင်းဝသားတို့ သဘောသည် မင်းဒေကရာဇ်တွင် စီးကော်ဆင်ကို ရွှေကြိုးကဖြင့် တင်လျက် တီးမှုတ်လျက် နှော့တိုင်းမပြတ် တနေ့လျှင် သုံးကြိမ် ရေချ

သည်ကို မည်သူတယောက်မျှ ကြည့်ကြမည့်သူမရှိပါ။ တောဆင်ရိုင်း၊ လာလျှင်မူကား အတိုင်းမသိ တိုး၍ ဆီးကြိုကြည့်ကြ ကုန်သည် ဖြစ်ရကား အရိုင်းအပိုင်းကိုသာ ကြည့်တတ်သော သဘော ရှိသည်။ အဆွေတို့ ရခိုင်သားတို့သည် လူရိုင်း လူပိုင်းဖြစ်ကြ၍ ကြည့်ကြ ကုန်သည်ဟုဆိုလျှင် ရခိုင်ပညာရှိအမတ်က အဆွေက သည်စကား တချက် စီးမိပေ၏ဟု အရှုံးခံဘူးလေသည်။ ဤကဲ့သို့ စကားကို စီးမိ မှသာ စီး၍ ပြောခြင်းသည် ကြက်ဆုတ်ခွပ်ပစ် ပြောနည်း စကားမျိုး မည်၏။

(၉) ရေစစ်ကားရား ရေသွားသော သွင် ပြောနည်း စကား မျိုးကား.....

ရေစစ်သော ကရားကို ရေတွင်နှစ်၍ ရေပြည့်လျှင် အပေါက်ကို လက်နှင့်ပိတ်၍ ယူက ရေထွက်နိုင်သကဲ့သို့ သူ့စကားကို ပိတ်မိအောင် ပြောသော စကားသည် ရေစစ်ကရားပြောနည်း စကားမျိုးမည်၏။

စကားပုံမှာ—ရှေးသောအခါ သူဒိုတယောက်နှင့် သူငယ် လေး ယောက်တို့သည် ယုံတမ်းစကား ပြောကြသည်တွင် သူငယ်ကလေး တယောက်က ပြောသည်မှာ—ငါပဋိသန္ဓေ နေသည်တွင် အိမ်သည် ချဉ်သီးစားချင်သည်ကို ငါသိ၏။ အမိဝမ်းတွင်းက ငါထွက်ပြီးလျှင် ချဉ်သီးရှာ၍ အမိကို ပေးပြီးမှ ငါဝင်မြဲ ဝင်၍နေသည်။ ငါ့အမိလည်း မသိ။ သည်စကားကိုလည်း ယုံပါစ မေးလျှင် ယုံပါ၏ဟု ဆိုသည်။ သူငယ်တယောက်က ပြောသည်မှာ ငါသည် မန်ကျည်းသီးစားချင် သောကြောင့် မန်ကျည်းပင် တက်သည်။ မတက်နိုင်သောကြောင့် ခြေမကို ငါကိုင်၍ပစ်လျှင် မန်ကျည်းပင်ထက်သို့ရောက်၍ မန်ကျည်း သီးကို လေး-ငါး-ခြောက်-တင်း ဆွတ်၍ ရလျှင် မဆင်းနိုင်။ အိမ်မှာ လှေခါးကိုယူ၍ ထောင်ပြီးမှ မန်ကျည်းသီးကို ယူခဲ့ပြီးမှ ဆင်း၍ လာခဲ့သည်။ ယုံပါစဟု မေးလျှင် ယုံပါ၏ဟု ဆိုလေသည်။ သူငယ် တယောက်က ပြောသည်မှာ ငါသည် ငါးစား ချင်သောကြောင့် ရေထဲမှာ ငါးငုတ်၍ရလျှင် ငါးတကောင်လုံး မယူနိုင်၍ ရေထဲတွင် မီးနှင့်ဖုတ်ပြီးမှ ကျက်လျှင် ငါးကိုစား၍မှ ငါလာခဲ့သည်။ ယုံပါ စဟု မေးလျှင် ယုံပါ၏ဟု ဆိုသည်။ သူငယ် တယောက်က ပြောသည်မှာ တို့မိဘ အိမ်သည် ကြီးမြင့်လှသောကြောင့် အိမ်တွင်

ကျွန်မ ပြည့်ဝ ကိုယ်ဝန်ချင့်မာ၍ မီးဘွားရာတွင် သူငယ်သည် ကြမ်းပေါက်သို့ကျလေသည်။ ထိုသူငယ်လည်း ခေါင်းမှာ ဆံပင်ဆွတ်ဆွတ်ဖြူမှ အောက်သို့ ရောက်သည်။ ထိုသူငယ်သည်လည်း မသေ၊ မကျိုးမပဲ့၊ သည်စကားကို ယုံပါစဟု မေးလျှင် ယုံပါ၏ဟု ဆိုသည်။ ထိုသူငယ် လေးယောက်တို့သည် ပြောပြီးခါမှ တခါ ငါပြောတော့မည် သင်တို့က နားထောင်ကြဟုဆို၍ သူဒိုက ပြောသည်မှာ ငါ့တောင်ယာတွင် ထိုဝါပင်ကြီးသည် အကိုင်း လေးကိုင်းရှိသည်။ တကိုင်းလျှင်ဝါသီးလေးလုံးသီးသည်။ ဝါသီးကပေါက်သည့်ကလေး သူငယ်ကား လေးယောက်ပေတည်း။ ထိုဝါသီးက ပေါက်သော။ သူငယ်တို့ကို ကောင်းမွန်စွာ ကျွေးမွေး စေပါး၍ ထားပါသည်။ ထိုသူငယ်တို့သည် အသက် နှစ်ဆယ်ကျော်ခန့်ရှိလျှင် ထွက်ပြေး တိမ်းရှောင်၍ သွားလေကော့သည်။ လိုက်လန်ရှာဖွေသော် ယခုမှ ဖွေရပါသည်။ ငါ့ဝါသီးထဲက ပေါက်သော သူငယ်လေးယောက် မှန်ပါသည်။ ငါ့ကျွန်ချည်း ဖြစ်တော့သည်။ တယောက်ကို ဗိတ္တ၊ ကယောက်ကို နန္ဒ၊ တယောက်ကို ကုမ္မာရ၊ တယောက်ကို ဘာသိဘ၊ ငါအမည်မှည့်သည်။ မင်းတို့လေးယောက် ငါ့ကျွန်ချည်းဖြစ်ကြသည်။ ယုံပါစ မေးလျှင် ယုံပါ၏ဟု ဆိုလျှင်လည်း သက်ကြီးဒိုကျွန်၊ မယုံဘူးဆိုလျှင်လည်း ၎င်းသက်ကြီး ဒိုကျွန် ဖြစ်ဘူး လေသည်။ ဤစကားကဲ့သို့သူ့ စကားကိုပိတ်မိအောင် ပြောသောစကားမျိုးသည် ရေစစ်ကရားပြောနည်း စကားမျိုးမည်၏။

(၁၀) **ကေတိမာဏိ မောဇီးနဇီး** ပြောနည်း စကားမျိုးကား-

သူ၏စကားကို ဟုတ်၏ဟုလည်းမဆို။ မတင် မကျ ပြောသော စကားသည် ကော်တင်မောင်းနင်း ပြောသော စကားမျိုးမည်၏။

စကားပုံမှာ-ရှေးသောအခါ မှူးတော် မတ်တော်များကို လူဆိုး တယောက်သည် အလွန် အကျူး ဆဲဆိုသောကြောင့် ဘမ်းဆီးချည်နှောင်ထောင်းသတ်မည် ပြုသည်တွင် ငါသည် တခြားမဟုတ် တောင်ဘီလူး ဆရာတော်တူ ဖြစ်သည်ဆိုလျှင် မှူးတော် မတ်တော် သားများက ဆရာတော်တူ ဖြစ်သည် မှန်ပေလျှင် မပြုသင့်သေးဟု ထိုသူကို ခေါ်ခဲ့၍ ဆရာတော်ဘုရားထံ လျှောက်လျှင် သည်သူသည် ဆရာတော်ဘုရားတူ ဆိုပါသည်။ မှန်မည် မမှန်မည်ကို အမိန့်တော်

ရှိပါဟု လျှောက်လျှင် ဆရာတော် ဘုရားက သည်သူငါ့တူ မဟုတ်ဘူး ဆိုပြန်လျှင် ဘေးရောက်တော့မည်။ ဟုတ်၏ ဆိုလျှင်လည်း ထိုသူကား ချမ်းသာရ၍ ငါကား မုသားရောက်တော့မည် ငြိမ်သပ်သည် ငါ့တူမဟုတ်ဘူးဟု ဘယ်သူဆိုသနည်းဆို၍ မျက်စိပိုးသတ်၍ နေတော်မူသည်။ မှူးတော် မတ်တော် သားမျက်စိသည် မယူ မဆန့်။ ပြန်၍လည်း မလျှောက်ဝံ့၊ ဆင်း၍ သွားရလေ၏။ ထိုသူသည်လည်း ချမ်းသာရလေသည်။ ဘုန်းတော်ကြီးလည်း မုသားမဖြစ်။ ဤကဲ့သို့ မတင်မကျ ပြောသော စကားမျိုးသည် ခက်တင်မောင်းနှင်း ပြောသော စကားမျိုးမည်၏။

စကားကြီး ဆယ်မျိုး ပြီး၏။

